

การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

นางอรุวรรณ ลิ้มปี่ไพบูลย์

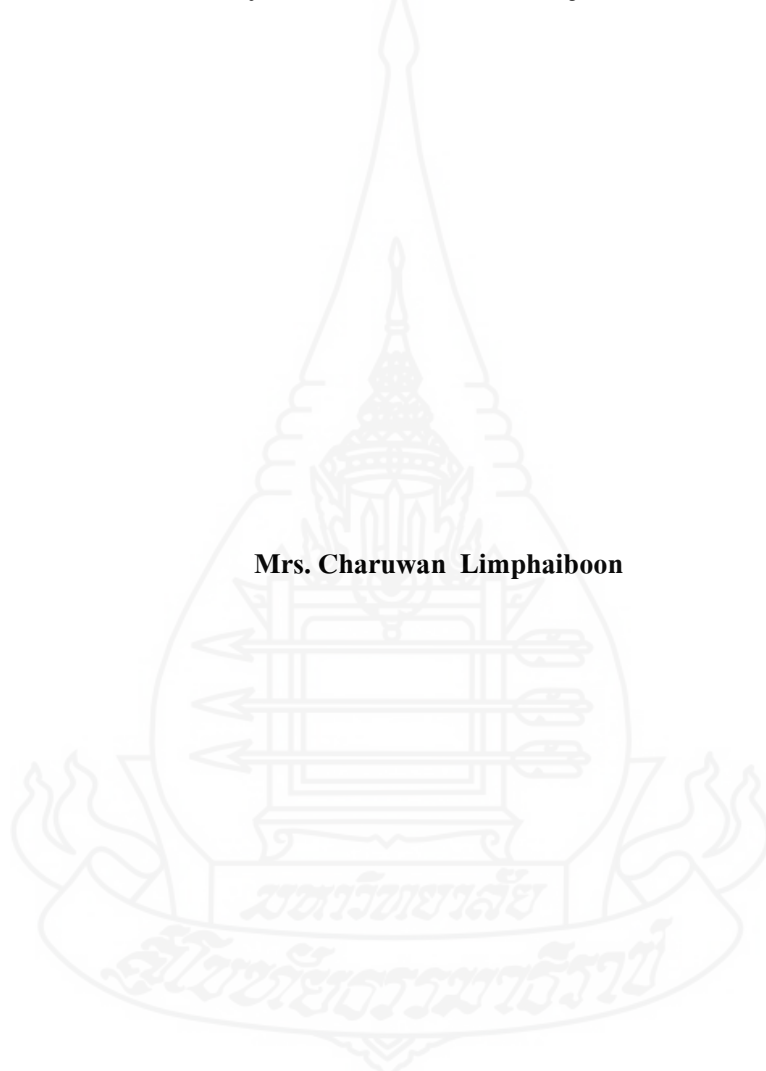

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**The Development of an Information Management Model
for Community-Based Research at Rajabhat Universities**

Mrs. Charuwan Limphaiboon

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Doctor of Philosophy in Information Science

School of Liberal Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อคุษฎินิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ

ชื่อและนามสกุล นางจรรุวรรณ ลิ้มปีไพบูลย์

แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์

สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา มิ่งฉาย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์

คุษฎินิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาเอก เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563

คณะกรรมการสอบคุษฎินิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อวรรณ โอภาสพัฒนกิจ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา มิ่งฉาย)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล)

ชื่อคุณนิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัย นางจาวรรณ ลิมป์ไพฑูรย์ รหัสนักศึกษา 4561000078 **ปริญญา** ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิกาวิน (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา มิ่งฉาย

(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (2) ศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (3) ศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ(4) พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี แหล่งข้อมูลหลัก ประกอบด้วยงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศที่ดีพิมพ์เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2558 - 2559 จำนวน 9,233 เรื่อง กลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย จำนวน 72 คน เลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์รูปแบบจำนวน 12 คน และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเข้าร่วมในการทดลองรูปแบบจากเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบตั้งโครงสร้าง และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัย ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวนงานวิจัยมากที่สุดตามอันดับแรก สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมมุ่งเน้นการแก้ปัญหาของท้องถิ่น และเปิดพื้นที่ให้คนในท้องถิ่นแสดงอัตลักษณ์ของตนเอง เนื้อหาการวิจัยเน้นด้านเศรษฐกิจชุมชน เผยแพร่ในเวทีชุมชน และการนำเสนอในการประชุมวิชาการ ส่วนการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง 2) สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีการจัดการสารสนเทศงานวิจัยโดยมีระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการงานวิจัย แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ด้านการจัดการสารสนเทศที่ชัดเจน การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในฐานะข้อมูลมีมาตรฐานแตกต่างกัน ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน และพบว่าไม่มีความร่วมมือระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏในการจัดการสารสนเทศแบบเป็นทางการ 3) ความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการสารสนเทศในรูปแบบ และเนื้อหาที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน ผู้บริหารและนักวิจัยต้องการสารสนเทศงานวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลได้ ส่วนชุมชนท้องถิ่นต้องการสารสนเทศในรูปแบบกระดาษ และการถ่ายทอดตรงโดยบุคคล 4) รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เรียกว่า เนตพาส ประกอบด้วย เครือข่ายความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ กลุ่มนักวิจัยตามสาขางานวิจัย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มนักวิจัยชุมชนแต่ละท้องถิ่น และมีกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประกอบด้วย การจัดทำนโยบาย และแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย การจัดระบบการจัดเก็บและค้นคืน การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีการลงรายการตามมาตรฐาน การจัดบริการและการให้คำปรึกษาถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ามีความเหมาะสม และผลการทดลอง โดยการพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในระดับมาก และสามารถขยายผลสู่การนำไปใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

คำสำคัญ: การจัดการสารสนเทศ สารสนเทศงานวิจัย งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

Dissertation title: The Development of an Information Management Model for Community-Based Research at Rajabhat Universities

Researcher: Mrs. Charuwan Limphaiboon; **ID:** 4561000078;

Degree: Doctor of Philosophy (Information Science)

Dissertation advisors: (1) Dr. Namtip Wipawin, Associate Professor; (2) Dr. Chedsada Mingchai, Assistant Professor; (3) Dr. Songphan Jermprayong, Assistant Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The purposes of this research were (1) to study community-based research conditions of Rajabhat Universities (2) to investigate the status of information management for community-based research of Rajabhat Universities (3) to explore the need for information for community-based research of Rajabhat Universities according to group of stakeholders and (4) to develop a information management model for community-based research of Rajabhat Universities.

This research was a mixed research method. The main source of information consisted of 9,233 projects for community-based research by Rajabhat Universities published from 2015 to 2016. The samples of the stakeholders in the community-based research of Rajabhat Universities consisting of administrators, researchers, and research users were 72 people selected according to specific criteria. There were 12 model experts and stakeholders participating in a model experiment from 8 universities in the Northern Rajabhat University network for 26 people. The research instruments were data record form, semi-structured in-depth interview, and questionnaire. Data analysis for qualitative data used inductive content analysis. The quantitative data was analyzed by the percentage, mean, and standard deviation.

The research results were as follows: 1) Every Rajabhat University had community-based research by Suan Sunandha Rajabhat University, Nakhon Pathom Rajabhat University, and Rajabhat Maha Sarakham University had the highest number of research studies in the top three. Most of Rajabhat Universities' community-based research conditions were participatory research which focused on solving local problems and opened up a space for local people to express their identity. Research content focused on community economy, published in the community forums, and presentations at academic conferences. The utilization of research results was in the criteria for improvement. 2) The condition of information management for community-based research of Rajabhat Universities was found that every Rajabhat University managed research information by having an information system for research management. But there was no clear policy on information management. The collection of research data in a database had different standards. The information was not current and it was found that there was no cooperation among the Rajabhat University networks in the management of formal information. 3) The need for community-based research information of Rajabhat Universities classified by stakeholder group found that the stakeholders had different needs for information in form and content according to the working context. Executives and researchers needed research information in digital media that can be searched from a database. The local community needed information in paper form and conveyed directly by the person. 4) The model of information management for community-based research of Rajabhat Universities was called NET PASS, which consisted of a network of cooperation among Rajabhat Universities nationwide, researchers groups by research area, a group of local experts or local wisdom villagers, community researchers in each locality. In addition, there was a process for managing information for community-based research, including formulation of policy and research data management plan, organization of storage and retrieval systems, developing information for community-based research warehouse that has been posted according to the standards, providing services and advising on transferring of knowledge to the local. The results of the model evaluation by experts were found to be appropriate. Besides, the experimental results by developing information for community-based research warehouse was found that stakeholders had a high level of satisfaction and can be expanded to be used in information management for community-based research of the Rajabhat University network nationwide.

Keywords: Information Management, Research information, Community-Based Research

กิตติกรรมประกาศ

คุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา มิ่งฉาย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริญประยงค์ ที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะคำแนะนำ และการสนับสนุนช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดเวลาที่ศึกษาและดำเนินการวิจัย รวมถึงโอกาสและกำลังใจที่มีให้แก่ผู้วิจัยอย่างไม่มีหมด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อารักษ์ โอภาสพัฒนกิจ ที่ให้ความกรุณาได้รับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และได้มอบข้อแนะนำอันทรงคุณค่าต่อผู้วิจัย ในการพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำรูปแบบไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้จริง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการตรวจสอบเครื่องมือการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม และการตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ข้อเสนอแนะของทุกท่านมีคุณค่าต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ชุมชน และหน่วยงานทุกแห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาวิจัย

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง สำหรับการสนับสนุนด้านทุนการศึกษาและ เวลาเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัย เพื่อนนักศึกษาปริญญาเอกสาขาสารสนเทศศาสตร์ทุกรุ่น ทุกคน สำหรับกำลังใจและความช่วยเหลือที่มีให้เสมอมา

จารุวรรณ ลิ้มปีโปบลักษณ์

พฤศจิกายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	๓
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	11
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
4. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	13
5. ขอบเขตการวิจัย.....	14
6. นิยามศัพท์.....	18
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	20
1. แนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	21
1.1 ความหมายและความสำคัญ.....	22
1.2 องค์ประกอบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	23
1.3 กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	26
1.4 นโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	33
1.5 แนวคิดและหลักการการวิจัยชุมชน.....	34
1.6 ตัวอย่างการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเทศไทย.....	54
1.7 ตัวอย่างการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในต่างประเทศ.....	60
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ.....	67
2.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการสารสนเทศ.....	70
2.2 องค์ประกอบของการจัดการสารสนเทศ.....	72
2.3 กระบวนการจัดการสารสนเทศการวิจัย.....	78
2.4 ระบบสารสนเทศการวิจัย.....	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศ.....	82
3.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ.....	82
3.2 ความต้องการสารสนเทศกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	84
4. การวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	87
4.1 แผนแม่บทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	87
4.2 นโยบายและแผนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	93
4.3 ฐานข้อมูลการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	100
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	110
5.1 งานวิจัยในประเทศ.....	110
5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	115
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	123
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาสภาพการ จัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	123
ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	124
ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	127
ระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ไปทดลองใช้และประเมินความพึงพอใจ.....	129
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	147
ตอนที่ 1 ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	148
1.1 ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	148
1.2 ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	150
1.3 แหล่งทุนและงบประมาณการวิจัย.....	151
1.4 การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์.....	154
1.5 ผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	159

สารบัญ (ต่อ)

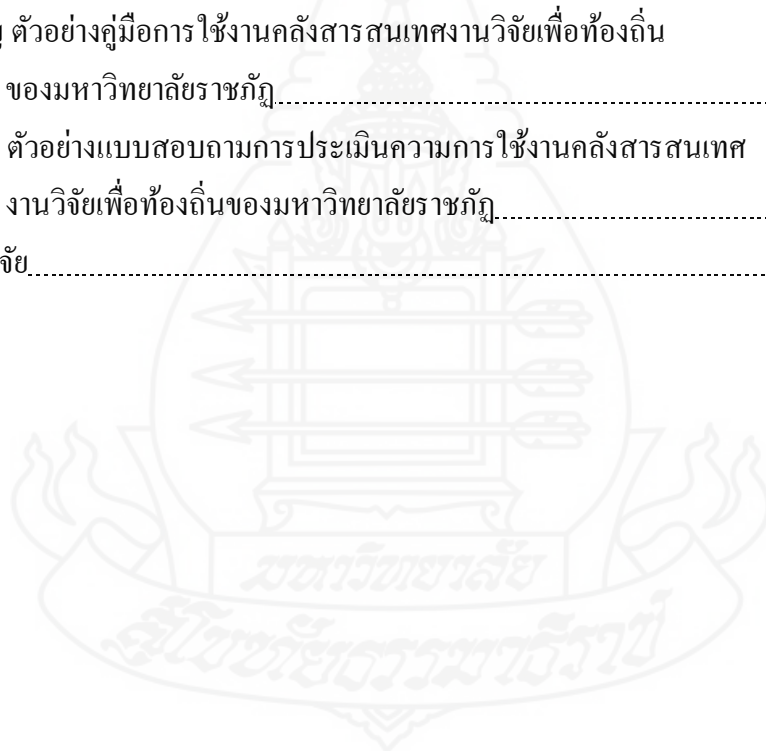
	หน้า
ตอนที่ 2	
ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	162
2.1 การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	162
2.1.1 โครงสร้างองค์กร.....	162
2.1.2 นโยบาย.....	162
2.1.3 งบประมาณ.....	163
2.1.4 บุคลากร.....	163
2.2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ.....	164
2.2.2 การจัดเก็บข้อมูล.....	164
2.2.3 การเผยแพร่ข้อมูล.....	164
2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการ สารสนเทศ.....	165
ตอนที่ 3	
ข้อค้นพบเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	171
3.1 ด้านเนื้อหา.....	171
3.2 รูปแบบของข้อมูล.....	172
3.3 ด้านการบริการ.....	172
3.4 ด้านการบริหาร.....	172
3.5 ด้านเทคโนโลยี.....	173
ตอนที่ 4	
ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	187
4.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	187
4.2 ร่างรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ NET PASS Model.....	196

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	
1. การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model.....	227
2. ผลการยืนยันรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model.....	230
3. ข้อค้นพบใหม่ คือ รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model.....	232
4. ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model.....	240
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	249
1. สรุปผลการวิจัย.....	249
2. อภิปรายผลการวิจัย	266
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	273
บรรณานุกรม.....	277
ภาคผนวก.....	289
ก ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	290
ข ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย.....	292
ค ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องร่างรูปแบบ การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	294
ง กำหนดการประชุมสนทนากลุ่มและตัวอย่างแบบบันทึกตรวจสอบความถูกต้อง ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดการประชุมสนทนากลุ่มและตัวอย่างแบบบันทึกตรวจสอบความถูกต้อง ร่างรูปแบบการบริการข้อมูลวิจัยด้านข่าวในไทย.....	296
จ ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาความต้องการ การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สำหรับคณบดีนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย.....	306

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ฉ ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่ง โครงสร้าง เพื่อศึกษาความต้องการ การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สำหรับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย.....	313
ช ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่ง โครงสร้าง เพื่อศึกษาความต้องการ การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สำหรับกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (ผู้บริหาร).....	319
ซ ตัวอย่างแบบประเมินเพื่อยืนยันรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	326
ญ ตัวอย่างคู่มือการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	342
ฎ ตัวอย่างแบบสอบถามการประเมินความการใช้งานคลังสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	387
ประวัติผู้วิจัย.....	391

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 แสดงข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	3
ตารางที่ 1.2 แสดงข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	3
ตารางที่ 1.3 แสดงรายละเอียดแหล่งทุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โครงการ.....	15
ตารางที่ 3.1 แสดงระยะและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	132
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลสรุปผลคะแนนการดำเนินงานด้านเงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง.....	153
ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลสรุปผลจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามผลคะแนนการดำเนินงาน ด้านเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัยในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ 38 แห่ง.....	155
ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลสรุปผลจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามเกณฑ์ระดับคะแนน ผลการดำเนินงานด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง.....	157
ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลสรุปผลคะแนนการดำเนินงานด้านระบบและกลไกการบริหารและ พัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง.....	153
ตารางที่ 4.5 ข้อมูลสรุปผลการวิเคราะห์ประเภทข้อมูลการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง (ข้อมูลเดือนมกราคม 2561).....	166
ตารางที่ 4.6 การศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นประเด็นด้านเนื้อหา รูปแบบของข้อมูล ด้านการบริการ ด้านการบริหาร และด้านเทคโนโลยี.....	174
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ช่องว่างประเด็นสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	197
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ช่องว่างประเด็นสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	203
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ช่องว่างประเด็นความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	210

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 การวิพากษ์ร่างรูปแบบด้านเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น.....	224
ตารางที่ 4.11 การวิพากษ์ร่างรูปแบบด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	224
ตารางที่ 4.12 ข้อเสนอแนะด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	226
ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	226
ตารางที่ 5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินความพึงพอใจ.....	240
ตารางที่ 5.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	242
ตารางที่ 5.3 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการออกแบบ.....	243
ตารางที่ 5.4 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหา.....	243
ตารางที่ 5.5 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการใช้งาน.....	244
ตารางที่ 5.6 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ประโยชน์.....	245

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	10
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
ภาพที่ 2.1 การเปรียบเทียบแนวคิดของการวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	22
ภาพที่ 2.2 ระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่.....	28
ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบ DRMS.....	105
ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างหน้าจอเข้าสู่ระบบ NRIS.....	106
ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.....	107
ภาพที่ 2.6 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช.....	108
ภาพที่ 2.7 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา.....	109
ภาพที่ 2.8 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศเพื่อจัดการงานวิจัย.....	112
ภาพที่ 2.9 สภาพแวดล้อมในการทำงานของระบบ.....	112
ภาพที่ 2.10 กรอบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดการงานวิจัย.....	113
ภาพที่ 2.11 ข้อมูลงานวิจัยและสารสนเทศการวิจัยสำหรับทีมผู้บริหารสถาบันทางคลินิก และการจัดการ.....	117
ภาพที่ 2.12 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	122
ภาพที่ 3.1 แผนผังแสดงขั้นตอนการวิจัย.....	131
ภาพที่ 4.1 แสดงค่าร้อยละประเภทของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....	151
ภาพที่ 4.2 กราฟเปรียบเทียบค่าร้อยละงบประมาณด้านการวิจัยจากแหล่งทุนภายใน และภายนอก.....	153
ภาพที่ 4.3 กราฟเปรียบเทียบจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามเกณฑ์ระดับคะแนน ผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย.....	156
ภาพที่ 4.4 กราฟเปรียบเทียบจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามเกณฑ์ระดับคะแนน ด้านระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์.....	159

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.5 กรอบการวิเคราะห์สรุปลักษณะปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	188
ภาพที่ 4.6 รูปแบบสภาพปัจจุบันสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	189
ภาพที่ 4.7 ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model (ที่เหมาะสม).....	197
ภาพที่ 5.1 รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model.....	228
ภาพที่ 6.1 รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model.....	261

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Community-based research) ถือเป็นรากเหง้าของการพัฒนาประเทศ เนื่องจากงานวิจัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศถือเป็นองค์ความรู้ที่นำมาสู่การพัฒนาท้องถิ่น และชุมชนการวิจัย จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ศาสตร์ เพราะสามารถนำเอาการวิจัยมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในขณะเดียวกันการพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วเพราะมีการวิจัย การวิจัยถือเป็นแรงขับเคลื่อนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาใช้ผลักดันให้ประเทศก้าวไปสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ และสังคมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก ทั้งนี้เพราะการวิจัยเป็นการสร้างความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจในการแก้ปัญหาและพัฒนางานด้านต่างๆ เป็นเครื่องมือสร้างคนในระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือในการนำความรู้มาใช้สร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ไม่ต้องอาศัยความรู้ของผู้อื่นหรืออาศัยแต่เพียงส่วนน้อย อีกทั้งนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อสร้างความมั่นคงมั่งคั่งและความเข้มแข็งให้กับประเทศได้ (สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, 2553) งานวิจัย เพื่อท้องถิ่นถือว่าเป็นงานของคนท้องถิ่นเพื่อคนท้องถิ่น (ลินธู สโรบล, ศรีศักดิ์ วัลลิโกดม, กาญจนา แก้วเทพ และกาญจนา ทองทั่ว, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับร่างยุทธศาสตร์การวิจัย และนวัตกรรม 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยให้มีเสถียรภาพจำเป็นต้องอาศัยความรู้และความก้าวหน้าในการวิจัยและนวัตกรรมที่ต้องมีการสร้างและสะสมองค์ความรู้ให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการนำพา ประเทศหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องขับเคลื่อนประเทศจากประเทศที่ใช้แรงงานเข้มข้นไป เป็นประเทศที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ด้านการวิจัย และนวัตกรรม อันเป็นการกระจายรายได้ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน การสร้างภูมิคุ้มกัน และทำให้ประเทศสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกระแสของการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงมั่งคั่ง และยั่งยืน (ร่างยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579)

มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ เนื่องจากเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่มีพันธกิจด้านการสอน การบริการวิชาการแก่สังคมและการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังเช่นที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 หมวดที่ 1 มาตรา 7 ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชนมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอนวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู และมาตรา 8 ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม มาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในข้อ (8) ไว้ดังต่อไปนี้ (8) ศึกษา วิจัย ส่งเสริม และสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

จากพันธกิจ ดังกล่าว ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเกิดการดำเนินงานด้านการวิจัย เพื่อท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ดำเนินพันธกิจ ด้านการวิจัยโดยเน้นการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมาอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต้องทำหน้าที่นำองค์ความรู้ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมาทำงานวิจัยพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับชุมชน (Ann Grand, et al., 2015) จึงเกิดผลผลิตทางด้านงานวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นจำนวนมาก แต่ผลผลิตจากงานวิจัยดังกล่าวของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏกลับไม่ค่อยมีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ และมีการเผยแพร่สู่สาธารณะชนในรูปของบทความวิจัย บทความวิชาการ และการประชุมทางวิชาการค่อนข้างน้อย ซึ่งจากข้อมูลผลการประเมินของสกอ. พบว่ามีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์กับชุมชนมากกว่าการตีพิมพ์เผยแพร่ ในช่วงปีการศึกษา 2555-2557 ที่ผ่านมามีงานวิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏมีผลการดำเนินงานการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ปีการศึกษา	ดีมาก (4.51-5.00)		ดี (3.51-4.50)		พอใช้ (2.51-3.50)		ต้องปรับปรุง (1.51-2.50)		ปรับปรุง เร่งด่วน (1.00-1.50)	
	ตีพิมพ์	ใช้ ประโยชน์	ตีพิมพ์	ใช้ ประโยชน์	ตีพิมพ์	ใช้ ประโยชน์	ตีพิมพ์	ใช้ ประโยชน์	ตีพิมพ์	ใช้ ประโยชน์
	2557	1 แห่ง	14 แห่ง	11 แห่ง	12 แห่ง	12 แห่ง	6 แห่ง	8 แห่ง	5 แห่ง	8 แห่ง
2556	2 แห่ง	10 แห่ง	4 แห่ง	5 แห่ง	14 แห่ง	5 แห่ง	11 แห่ง	5 แห่ง	10 แห่ง	15 แห่ง
2555	-	17 แห่ง	2 แห่ง	6 แห่ง	9 แห่ง	7 แห่ง	11 แห่ง	2 แห่ง	18 แห่ง	8 แห่ง

ที่มา: ระบบ CHE QA Online System ประจำปีการศึกษา 2555-2557

ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2559

ตารางที่ 1.2 แสดงข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ปีการศึกษา	ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง	ปรับปรุง เร่งด่วน
	(4.51-5.00)	(3.51-4.50)	(2.51-3.50)	(1.51-2.50)	(1.00-1.50)
2559	13	19	4	2	0
2558	5	16	13	3	0
2557	1	11	12	8	8
2556	2	4	14	11	10
2555	-	2	9	11	18

ที่มา: ระบบ CHE QA Online System ประจำปีการศึกษา 2555-2559

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2560

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานตัวบ่งชี้ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในช่วงระยะเวลาห้าปีย้อนหลังพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการพัฒนาผลการดำเนินงานด้านการวิจัยที่ดีขึ้นทั้งในเรื่องการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ แต่ก็ยังมีมหาวิทยาลัยราชภัฏอีกหลายแห่งที่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง ถึงแม้ว่าเรื่องของการตีพิมพ์เผยแพร่จะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่การตีพิมพ์เผยแพร่ยังควรส่งเสริมให้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีค่าน้ำหนักที่สูงขึ้น การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ก็ควรต้องส่งเสริมในเรื่องของการทำให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนในชุมชน บริบทการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ คือ การดำเนินงานวิจัยมากกว่าร้อยละ 60 ของงานวิจัยทั้งหมดเป็นงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เน้นการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านเกี่ยวกับ ชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต เป็นต้น ซึ่งไม่ได้เน้นการวิจัยสร้างองค์ความรู้เพื่อนำสู่การตีพิมพ์เผยแพร่แต่เพียงอย่างเดียว สภาพการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในปัจจุบัน ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยโดยแบ่งเป็นแหล่งทุนภายในจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณรายได้ และแหล่งทุนภายนอกจัดสรรงบประมาณมาจากหน่วยงานภายนอกจัดสรรมาให้ พื้นที่ในการดำเนินงานวิจัยเป็นพื้นที่ในจังหวัดที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นๆตั้งอยู่และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงบ้างบางแห่ง

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่ง ยังมีการดำเนินงานด้านการวิจัย เพื่อท้องถิ่น มีการสร้างเครือข่ายโดยการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อการได้รับทุนสนับสนุนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานที่เป็นแหล่งทุนวิจัย เช่น สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (Engagement Thailand) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่น พบว่ามีมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวนทั้งสิ้น 17 แห่ง ที่ทำความร่วมมือกับหน่วยงานที่สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อท้องถิ่น และมีมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 8 แห่ง ที่มีการทำความร่วมมือกับหน่วยงานที่สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อท้องถิ่นมากกว่าหนึ่งแห่ง แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานที่สนับสนุนทุนวิจัย เพื่อท้องถิ่นให้ความสนใจในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เนื่องจากเล็งเห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ทั่วประเทศดำเนินพันธกิจร่วมกับท้องถิ่นและชุมชนของตนเองมาโดยตลอด เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง จึงต้องการผลักดันให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเกิดการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น และประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2556 2561 และ 2563 ได้ระบุให้ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม เป็นผลงานวิชาการในลักษณะที่ 3 ที่สามารถ

นำมาใช้ในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ การทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ของอาจารย์ยังมีช่องทางในการขอตำแหน่งทางวิชาการได้ตามเกณฑ์ ก.พ.อ ทำให้อาจารย์กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเกิดแรงผลักดันและหันมาให้ความสำคัญในการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพเพื่อนำไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ ดีพิมพ์เผยแพร่ และสามารถนำไปใช้ในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้

การดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือของสกว.และมหาวิทยาลัยราชภัฏในระยะที่ผ่านมา สกว.ได้ศึกษาข้อมูลแบบจำลองการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อการพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น(เอกสารการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนวิจัย มจร.- สกว., 2560) โดยให้มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่ง พิจารณาจากจุดอ่อนของตัวเอง พบว่า ระบบสารสนเทศเป็นปัจจัยหนึ่งขององค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าที่เป็นตัวการสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งในปัจจุบันระบบสารสนเทศวิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) เป็นหลักโดยแบ่งเป็น 1. ระบบบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยงาน (Department Research Management System : DRMS) หรือ ระบบ NRMS แบบ stand-alone/private เป็นโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับการบริหารจัดการงานวิจัยและงบประมาณวิจัยทุนเงินรายได้ของหน่วยงาน โดยพัฒนาระบบตามกระบวนการทำงานของระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System : NRMS) 2. ระบบสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ(National Research and Innovation Information System: NRIIS) ซึ่งพัฒนามาจากระบบ NRMS เดิม โดยระบบ NRIIS เป็นโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พัฒนาเพื่อใช้บริหารจัดการโครงการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐ สำนักงานประมาณหน่วยงาน คอบช. และ แหล่งทุนอื่น ๆ ซึ่งระบบ NRIIS จะประกอบด้วย ระบบประเมินข้อเสนอการวิจัย (Proposal assessment) ที่จุดเดียว โดยใช้แบบฟอร์มกลาง (Single form) ระบบดำเนินการ และติดตาม งานวิจัย (Ongoing & monitoring) ระบบประเมินผลงานวิจัย (Research evaluation) และระบบฐานข้อมูลนักวิจัย (Researcher) โดยระบบฐานข้อมูลนักวิจัยนี้จะเชื่อมโยงกับ ฐานข้อมูลงานวิจัยที่ดำเนินการเสร็จสิ้นของ TNRR เพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบค้น และค้นคืนข้อมูลวิจัยได้จากระบบ TNRR (www.nrms.go.th ,ข้อมูล ณ วันที่ 16 ก.พ. 2560) และเพื่อเป็นการขยายขอบเขตการทำงานของระบบ NRMS ให้รองรับการบริหารจัดการงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จึงได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) โดยปรับปรุงโครงสร้างการทำงานจากระบบ NRMS เดิม และขยายขอบเขตการทำงานเพิ่มเติม โดย วช. เป็นผู้บริหารจัดการระบบ ซึ่งข้อมูลที่อยู่ในระบบ NRMS

(www.nrms.go.th) ทั้งหมดได้ถูกถ่ายโอนไปยังระบบ NRIIS (nriis.nrct.go.th) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ย. 2563)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่ง ดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขึ้นมาใช้ควบคู่กับระบบ NRIIS เนื่องจากระบบ NRIIS เป็นระบบงานวิจัยขนาดใหญ่ระดับชาติ มีมุมมองของการใช้ข้อมูลในภาพรวมที่แตกต่างจากบริบทการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีรายละเอียดการเก็บข้อมูลในบางส่วนที่ยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการการทำงานตามพันธกิจด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งนี้พบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดการระบบสารสนเทศของตนเอง ไม่ได้มีการใช้งานร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยง หรือแบ่งปันข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยได้ หากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระบบการจัดการข้อมูลกลางที่เป็นมาตรฐานก็จะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลมีความถูกต้องทันสมัย ช่วยป้องกันข้อมูลไว้สำหรับการใช้งานในอนาคต การจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะเอื้อให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นและข้อมูลด้านอื่นๆ เป็นการพัฒนาศักยภาพวิชาการในปัจจุบันให้กลายเป็นสังคมแห่งการแบ่งปันความรู้ แบ่งปันข้อมูลซึ่งเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่สังคมวิชาการในประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติไปสู่แนวคิดนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดเชิงวิชาการ และ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัดหรือเจ้าของทุนวิจัยที่จะสนับสนุน เพื่อให้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาเป็นอย่างยิ่งว่ารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการดำเนินงานตามพันธกิจด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นควรมีลักษณะเป็นอย่างไร

นอกเหนือจากการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการวิจัยที่ถือเป็นเพียงเครื่องมือส่วนหนึ่ง ที่จะเข้ามาช่วยพัฒนารูปแบบการจัดการระบบการสารสนเทศทางด้านงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสำหรับกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ รุทจรธา (2557) ได้กล่าวถึงการจัดการสารสนเทศ (Information management) คือ การวางแผน จัดทำ รวบรวม จัดเก็บ รักษา และส่งต่อแพร่กระจายสารสนเทศไปยังผู้ใช้ เพื่อประโยชน์ในการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือการรวบรวมงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏต้องตอบสนองความต้องการใช้งานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น ได้แก่ นักวิจัย ผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ได้ใช้ประโยชน์จากสารสนเทศงานวิจัยเหล่านี้ร่วมกัน จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิจัย และการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ การจัดการสารสนเทศด้านงานวิจัยอย่างเป็นระบบจะเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บ ค้นคืน และสงวนรักษาข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นแหล่งจัดเก็บองค์ความรู้ด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น สามารถเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ได้เป็นแหล่งสารสนเทศที่เชื่อมโยงให้เกิดเครือข่ายความรู้ภูมิปัญญาด้านงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความหลากหลายเชิงโครงสร้างตามพื้นที่ต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งได้ทำการศึกษาวิจัยรวบรวมข้อมูลไว้ และการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องตอบสนองต่อความต้องการใช้งานและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้ให้ทุนวิจัยสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ต้องมีการวางแผนวางแผนนโยบาย และกำกับติดตามในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานด้านการวิจัยให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มนี้ ในการดำเนินการ เพื่อการวางแผน การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีหน้าที่กำกับดูแลด้านงานวิจัย และผู้ให้ทุนวิจัยทั้งภายในและภายนอก จึงสามารถนำสารสนเทศที่จัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบมาใช้ในการดำเนินงานและช่วยในการตัดสินใจ เช่น ข้อมูลด้านงบประมาณการวิจัย ข้อมูลเครือข่ายการวิจัย ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น เป็นการนำสารสนเทศเพื่อกำหนดนโยบายและเป้าหมายในด้านการวิจัยเพื่อเตรียมการวางแผนในระยะยาว การกำหนดงบประมาณและการจัดสรรทุนวิจัยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร การสื่อสารให้คนในองค์กรรู้ถึงเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน เพื่อจะทำงานไปในทิศทางเดียวกันและเพื่อจัดสรรทรัพยากรในการวิจัย เพื่อท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย สามารถใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่มีการจัดการไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาเป็นองค์ความรู้ในการผลิตผลงานวิจัยที่ได้ออกมา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มนักวิจัย และผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย จำเป็นต้องมีความรู้ในด้านต่างๆ หลายด้านนอกเหนือจากทางด้านที่ตนชำนาญแล้ว ยังต้องมีความรู้ในเรื่องสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ การค้นคืนสารสนเทศ และการพิจารณาเลือกสรรสารสนเทศ สำหรับนำมาใช้ประโยชน์ (Andrew M. Cox, et al., 2017) การที่นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยจะมีความรู้ทางด้านนี้ได้จำเป็นจะต้องสั่งสมประสบการณ์เอาไว้ให้มากพอ การสั่งสมความรู้ อาจทำได้ด้วยการศึกษาตัวอย่างผลงานวิจัยที่ดี

ทดลองใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการค้นคืนสารสนเทศ และพิจารณาสารสนเทศที่ค้นคืนได้ว่าถูกต้อง และเป็นประโยชน์หรือไม่ (งานสารสนเทศและห้องสมุดศาสตร์ มงคลสุข, 2556) การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะช่วยเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่นักวิจัยในการค้นหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์และสนับสนุนการทำงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นให้มีคุณภาพ เพราะการทำวิจัยนั้นเปรียบเสมือนกับนักวิจัยจะต้องยืนบนบ่าของนักวิจัยรุ่นก่อน ๆ คือ จะต้องสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่จากความรู้หรือสารสนเทศที่นักวิจัยรุ่นก่อนสร้างเอาไว้แล้ว หากไม่มีความรู้หรือสารสนเทศเดิมให้ใช้ ผลงานวิจัยที่ได้รับก็อาจจะไม่น่าเชื่อถือ หรือนำไปใช้อ้างอิงไม่ได้

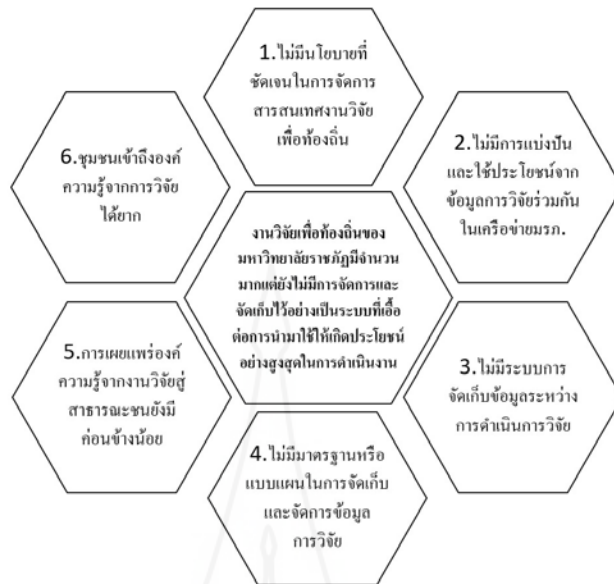
การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นยังมีกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ได้แก่ ชุมชนที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนที่เป็นพื้นที่ในการทำวิจัย หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น เทศบาลตำบล โรงงานอุตสาหกรรมในท้องถิ่น เป็นต้น การสร้างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการรวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ ข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้น สามารถนำองค์ความรู้เหล่านั้น ไปสู่การประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น (John A Borghi, et al., 2018) ซึ่งสารสนเทศเหล่านี้จะเป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการสำหรับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ที่ต้องการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้แก่ การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนางานด้านต่างๆ ภายในชุมชน การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ในการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่คนในชุมชน ดังนั้นองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยที่ถูกจัดการ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติก็ต่อไป โดยนำสู่การเผยแพร่และการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน และท้องถิ่นอย่างแท้จริง

การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นระบบ สามารถสนับสนุนการจัดการผลผลิตทางปัญญาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานของการติดต่อสื่อสารทางวิชาการ และทำหน้าที่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่แสดงผลผลิตทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสามารถสะท้อนภูมิปัญญา และความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่ง รวมถึงทำให้เห็นจุดอ่อนจุดแข็งของการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการสร้างความรู้ที่มีลักษณะเป็นสหวิทยาการเพิ่มมากขึ้น เอื้ออำนวยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไป กรอบกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดลูกโซ่ของนวัตกรรมทางการวิจัย โดยการใช้ข้อมูลเป็นฐานความรู้เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ ให้บรรลุ

นโยบาย Thailand 4.0 อย่างน้อยประเทศไทยต้องสร้างสรรค์ นวัตกรรมของตนเอง บนความรู้
บนวิชาการของตนเอง การจัดการข้อมูลข่าวสารจะเป็นส่วนสนับสนุน มิฉะนั้นประเทศไทยของเรา
จะวิจัยหรือสร้างสรรค์ นวัตกรรมได้ยากยิ่ง และปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงและความยั่งยืน
ในการเข้าถึงข้อมูล นั่นคือปริมาณของข้อมูลที่มีคุณภาพ และการศึกษาทิศทางของเทคโนโลยี
ที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงควรให้ความสำคัญ เรียนรู้ และวางแผน
ในการดำเนินการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ก็เพื่อประโยชน์ต่อผู้วิจัย
นักวิชาการ นักวิจัยในสาขา ผู้บริหาร ผู้สนับสนุนทุนวิจัย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง ผู้ใช้ประโยชน์จาก
งานวิจัย และสังคมวิชาการ

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีจำนวนมาก แต่ยังไม่มีการ
จัดการและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในการ
ดำเนินงานวิจัย การพัฒนาคุณภาพของงานวิจัย การนำผลงานวิจัยและองค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้
ประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เนื่องจาก 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏยังไม่มียุทธศาสตร์
ที่ชัดเจนในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 2) ไม่มีการแบ่งปันและใช้ประโยชน์
จากข้อมูลการวิจัยร่วมกันในเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) ไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลระหว่าง
การดำเนินการวิจัย 4) ไม่มีมาตรฐานหรือแบบแผนในการจัดเก็บและจัดการข้อมูลการวิจัย 5) การ
เผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยสู่สาธารณะชนยังมีค่อนข้างน้อย 6.ชุมชนเข้าถึงองค์ความรู้จากการ
วิจัยได้ยาก ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นช่วยให้ค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก ประหยัดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเป็นงานวิจัยที่ต้องทำร่วมกันกับนักวิจัยคนอื่น หรือทำงานวิจัยร่วมกับเครือข่ายและสถาบันอื่น ลักษณะการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยของนักวิจัยแต่ละคนก็แตกต่างกันไป ถ้ามีการสร้างมาตรฐานหรือแบบแผนในการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อการใช้งานร่วมกัน จะช่วย ในการเข้าถึงและดึงข้อมูลออกมาใช้ได้ ในระยะเวลาอันสั้น ขจัดปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูล เช่น การทำงานในหัวข้อเดียวกันของนักวิจัยสองคน หากข้อมูลวิจัยของทั้งคู่ อยู่ในคลังข้อมูลที่เข้าถึงได้ จะทำให้ต่างฝ่ายต่างรับรู้ได้ว่าใครทำงานถึงไหนอย่างไร และการจัดการข้อมูลการวิจัยอย่างเป็นระบบ จะช่วยป้องกันข้อมูลไว้สำหรับการใช้งานในอนาคต นั่นคือการอนุรักษ์ข้อมูล เพื่อการใช้งานในอนาคต นักวิจัยควรพิจารณาเรื่องการอนุรักษ์ข้อมูลการวิจัยที่เกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัยด้วยว่าจะมีกระบวนการอย่างไร เพื่อให้ข้อมูลการวิจัยที่เกิดขึ้นนี้ สามารถเข้าถึงได้ในระยะยาว นอกจากจัดทำเพื่อค้นคืนข้อมูลได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วแล้ว การจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะเอื้อให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลการวิจัยได้สะดวกขึ้นด้วย เป็นการพัฒนาสังคมวิชาการในปัจจุบันให้กลายเป็นสังคมแห่งการแบ่งปันความรู้ แบ่งปันข้อมูลซึ่งเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่สังคมวิชาการในประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ ไปสู่แนวคิดนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดเชิงวิชาการ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ

หน่วยงานต้นสังกัดหรือเจ้าของทุนวิจัยที่จะสนับสนุนเพื่อให้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างแท้จริง

ดังนั้นเพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถนำสารสนเทศเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าแก่การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้มากที่สุด จึงเป็นสิ่งท้าทายอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาเพื่อค้นหาคำตอบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นอย่างไร ซึ่งปัจจุบันยังไม่มียานวิจัยที่ศึกษาถึงการพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่ 1) ผู้บริหาร 2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย 3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เช่น ชุมชนที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยครั้งนี้อาจมีส่วนช่วยในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้สารสนเทศงานวิจัยถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอันเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เกิดประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง อันเป็นรากฐานต่อการพัฒนาประเทศ และเป็นการส่งเสริมผลักดันให้นักวิจัยสามารถผลิตผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีคุณภาพนำสู่การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการรับใช้สังคมได้

2. คำถามการวิจัย

- 2.1 สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร
- 2.2 สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามความต้องการสารสนเทศของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีลักษณะเป็นอย่างไร
- 2.3 ความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างไร
- 2.4 รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีลักษณะเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

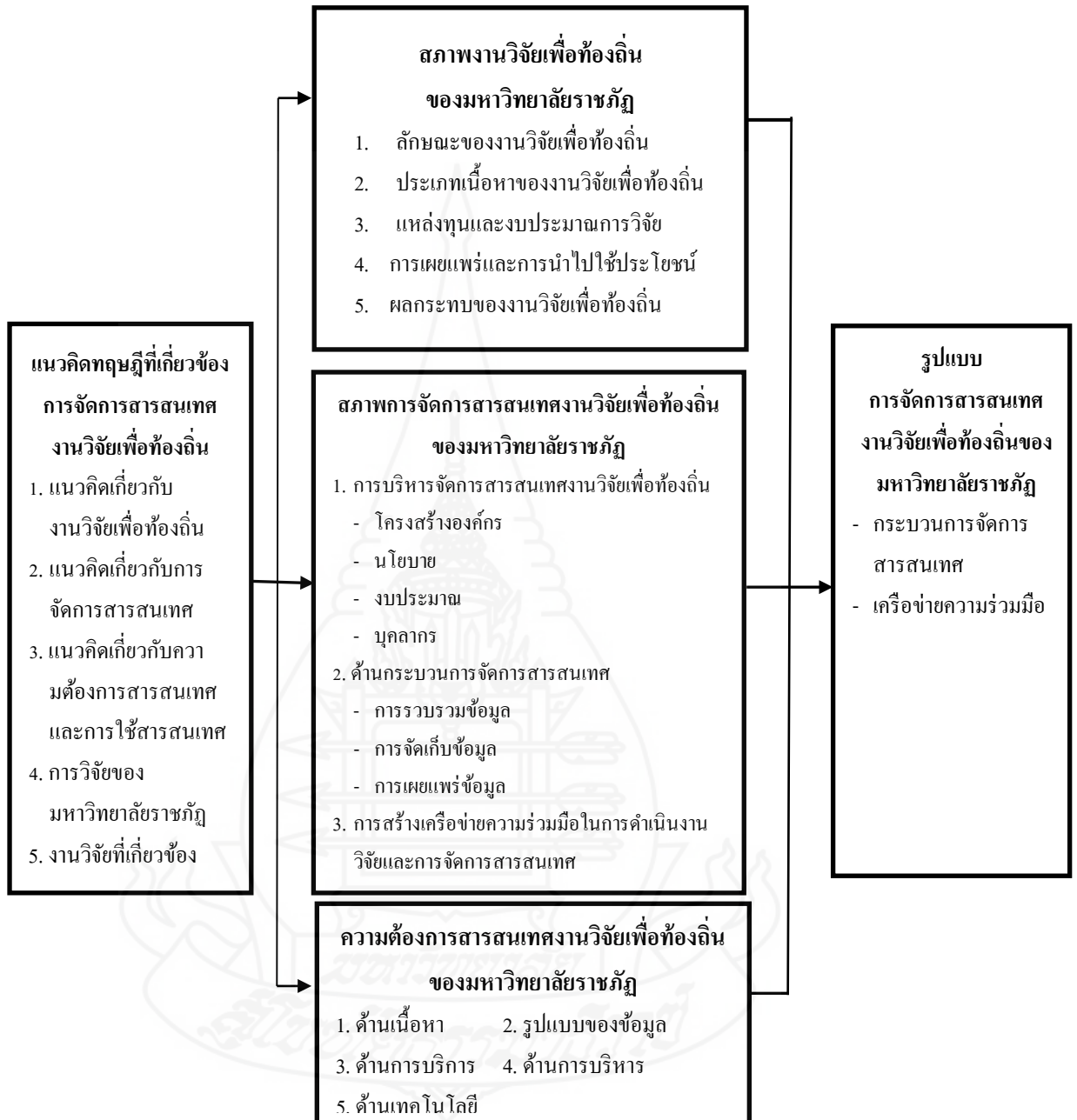
- 3.1 เพื่อศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 3.2 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 3.3 เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- 3.4 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : Eynden, Corti, Woollard, Bishop & Horton (2011), Dugery & Knowles, (2003)

Chopyak & Levesque (2002), Robertson (2005) และ F.J.Devadason (1996)

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และความต้องการสารสนเทศของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ กลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น กลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย และกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากนั้นทำการพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ อย่างน้อย 1 แห่ง ได้นำไปทดลองใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการทำงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น หรือนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนงาน และการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น อันเป็นพันธกิจที่สำคัญพันธกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไป

5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ 38 แห่ง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง ผู้ให้ทุนในการสนับสนุนการทำวิจัยจากแหล่งทุนต่างๆ
- 2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผู้มีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากพื้นที่ต่าง ๆ อาจารย์ และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- 3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ได้แก่ ชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ตัวแทนจากประชากรของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศจำนวน 38 แห่ง ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Selection) เป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงตามหลักการของเหตุผล โดยให้มีความสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย/จุดประสงค์นั้น ๆ คัดเลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการดำเนินงานด้านการวิจัยท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นอยู่ในภูมิภาค โดยพิจารณาจากการทำความร่วมมือกับเครือข่ายด้านการวิจัยท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอกมากกว่า 1 หน่วยงานขึ้นไปดึงข้อมูลตามตาราง

ตารางที่ 1.3 แสดงรายละเอียดแหล่งทุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โครงการ

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย		แหล่งทุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโครงการ			
	ราชภัฏ		ภายใต้โครงการความร่วมมือ			
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรดิต์	สสส.	Engagement Thailand		วิจัยเชิงพื้นที่ ABC (สกว.)	
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง	สสส.	Engagement Thailand		วิจัยเชิงพื้นที่ ABC (สกว.)	เพาะพันธุ์ ปัญหา ท้องถิ่น(สกว.) (สกว.)
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม	สสส.	Engagement Thailand			
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม	สสส.	Engagement Thailand	นวัตกรรม ชุมชนและ สังคม (สกว.)		
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์	สสส.	Engagement Thailand			เครือข่ายวิจัย ท้องถิ่น(สกว.)
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา		Engagement Thailand	นวัตกรรม ชุมชนและ สังคม (สกว.)		เครือข่ายวิจัย ท้องถิ่น(สกว.)
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์			นวัตกรรม ชุมชนและ สังคม (สกว.)		
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่		Engagement Thailand			เครือข่ายวิจัย ท้องถิ่น(สกว.)
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี	สสส.	Engagement Thailand		เพาะพันธุ์ ปัญหา (สกว.)	
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ				เพาะพันธุ์ ปัญหา (สกว.)	

ตารางที่ 1.3 (ต่อ)

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	แหล่งทุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโครงการ ภายใต้โครงการความร่วมมือ
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี	เครือข่ายวิจัย ท้องถิ่น (สกว.)
12	มหาวิทยาลัยราชภัฏ เลย	เครือข่ายวิจัย ท้องถิ่น (สกว.)
13	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชัยภูมิ	Engagement Thailand
14	มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทบุรี	Engagement Thailand
15	มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี	Engagement Thailand
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์	Engagement Thailand
17	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	Engagement Thailand

ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2559

ประกอบกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพตัวบ่งชี้ด้านการวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานด้านการวิจัยที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล CHE QA Online ของสกอ.5 ปีย้อนหลัง(พ.ศ. 2555-2559) ที่อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและระดับดีมาก ซึ่งนำมาใช้พิจารณาประกอบกับการมีผลงานโดดเด่นทางด้านงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับเครือข่ายภายนอกและชุมชนในแต่ละภูมิภาค จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และคัดเลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละภูมิภาคที่มีความโดดเด่นในด้านระบบบริหารจัดการข้อมูลงานวิจัย โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานด้านการวิจัยที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล CHE QA Online ในตัวบ่งชี้ด้านระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัย ประกอบกับการศึกษาข้อมูลจากสภาพจริงจากเว็บไซต์และฐานข้อมูลด้านวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ทั้ง 38 แห่ง คัดเลือกมาจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อศึกษาถึงกระบวนการดำเนินงานการวิจัยท้องถิ่นและการจัดการข้อมูลด้านการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากทั่วประเทศ ซึ่งเป็นตัวแทนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 8 แห่ง คือ

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากทั้ง 8 แห่ง จำนวน 72 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) ผู้บริหารด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 16 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์สัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) ดังนี้

คัดเลือกผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านการวิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยละ 2 คน ได้แก่ รองอธิการบดีที่รับผิดชอบด้านงานวิจัย และผู้อำนวยการสถาบันวิจัย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์มีจำนวน 16 คน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 8 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย ได้แก่ นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 32 คน ดังนี้

(1) คัดเลือกตัวแทนผู้มีส่วนร่วมในการทำวิจัยจากพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 8 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 16 คน

(2) คัดเลือกตัวแทนอาจารย์หรือนักวิจัยที่ทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 8 แห่งๆ ละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 16 คน

เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศที่ต้องการนำไปใช้ในการทำงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ค้นหารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และเพื่อทดสอบรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ตัวแทนชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นจำนวน 24 คน ดังนี้

(1) คัดเลือกตัวแทนชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 8 คน

(2) คัดเลือกตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจำนวน 8 คน

(3) คัดเลือกตัวแทนจากหน่วยงานภาคเอกชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจำนวน 8 คน

ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ค้นหารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และเพื่อทดสอบรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

6. นิยามศัพท์

6.1 งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Community-Based Research) หมายถึง งานวิจัยที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนได้เข้าร่วม เพื่อเรียนรู้ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นลักษณะการทำวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) กับภาคีเครือข่ายของนักวิชาการ หน่วยงาน และคนในท้องถิ่น บางครั้งถูกเรียกว่า งานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ การวิจัยชุมชน งานวิจัยท้องถิ่น

6.2 การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการประกอบด้วย การกำหนดโครงสร้างองค์กร นโยบาย งบประมาณ บุคลากร และกระบวนการจัดการสารสนเทศ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย และการจัดการสารสนเทศเพื่อท้องถิ่น

6.3 การวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ หมายถึง การดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีการทำงานวิจัยร่วมกับบุคคล ชุมชน หรือองค์การที่ให้ความสนใจต่อการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งผลการดำเนินงานนั้นสามารถส่งผล

ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย และกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

6.4 สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการต่างๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่ตอบสนองวัตถุประสงค์การใช้งานอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

6.5 รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น อันประกอบด้วย ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดหารวบรวมสารสนเทศ ด้านการจัดเก็บ ด้านการบริการเผยแพร่ และการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย และกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 7.2 ได้ทราบถึงสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 7.3 ได้ทราบถึงความต้องการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 7.4 ได้รู้รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการสารสนเทศ โดยการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานด้านการส่งเสริมการวิจัยท้องถิ่น และการจัดการสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดคุณภาพ และสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาได้มาใช้เป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ อื่น ๆ นำเอาไปใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏ และหน่วยงานที่เป็นภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในชุมชน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญ
 - 1.2 องค์ประกอบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 - 1.3 กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 - 1.4 นโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 - 1.5 แนวคิดและหลักการการวิจัยชุมชน
 - 1.6 ตัวอย่างการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเทศไทย
 - 1.7 ตัวอย่างการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในต่างประเทศ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการสารสนเทศ
 - 2.2 องค์ประกอบของการจัดการสารสนเทศ
 - 2.3 กระบวนการจัดการสารสนเทศการวิจัย
 - 2.4 ระบบสารสนเทศการวิจัย
3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศ
 - 3.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ
 - 3.2 ความต้องการสารสนเทศกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
4. การวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 - 4.1 แผนแม่บท
 - 4.2 นโยบายและแผนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 - 4.3 ฐานข้อมูลการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

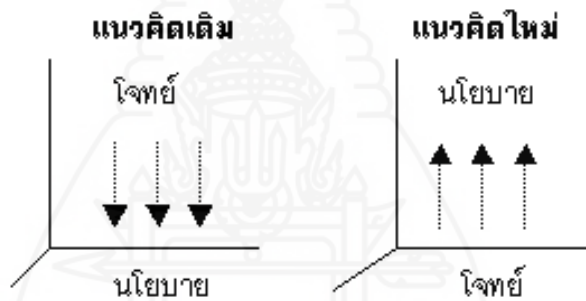
1. แนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

แนวคิดการวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Community-Based Research) บางครั้งเรียกเป็น งานวิจัย เพื่อพัฒนาพื้นที่การวิจัยชุมชน งานวิจัยท้องถิ่นเป็นการเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการทำวิจัยที่สำคัญ โดยการเริ่มจากคำถามว่าทำไมงานวิจัย ส่วนใหญ่ที่เกิดจากนักวิชาการจึงไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง และทำอะไรจึงจะ ทำให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่มีนักวิชาการลงไปทำงานวิจัย ในชุมชน ไว้มากมาย แนวทางการวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงถูกนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยเปิด โอกาสให้ชาวบ้านเข้ามาเป็นนักวิจัยทำวิจัยแก้ปัญหาด้วยตัวเอง เริ่มตั้งแต่การตั้งโจทย์ วิจัยซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหาการจัดการภัยพิบัติ ปัญหาด้านการจัด สวัสดิการ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาการทำบัญชีกองทุนต่างๆ ในชุมชน ปัญหา หนี้สิน และปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นนี้ต่างจากงานวิจัย ที่ใช้แนวคิด “ท้องถิ่นนิยม” (Localism) ซึ่งเป็นแนวคิด พันธะผูกพันทางอารมณ์ ที่มนุษย์ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับกลุ่มมีต่อถิ่นของตน ทั้งด้านที่อยู่อาศัย ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ประเพณี สัญลักษณ์และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมต่างๆ ของตนเอง โดยในกระบวนการทัศนการวิจัยที่ใช้แนวคิดท้องถิ่นนิยมนี้ อาจเกิดขึ้นได้ ในหลากหลายแง่มุมด้วยกัน เช่น การรณรงค์ให้ชุมชนหันมาอนุรักษ์หวงแหนวัฒนธรรมพื้นถิ่น ทั้งในด้านภาษา การแต่งกาย ขนบธรรมเนียมปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ซึ่งเป็นกระแสของชุมชนท้องถิ่นที่มีรากฐานทางทรัพยากร ภูมิปัญญา พัฒนาการ และประวัติศาสตร์การดำรงอยู่ของตนเอง ซึ่งนักวิจัยไม่จำเป็นต้องเป็นคนในท้องถิ่น แต่อาจเป็นนักวิชาการหรือผู้ที่สนใจความเป็นท้องถิ่นนั้นๆ ก็ได้ อย่างไรก็ตามการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในที่นี้เป็น การเสนอแนวคิดการทำวิจัย เพื่อท้องถิ่นตามแนวทางของฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นนั้นกำหนดให้ชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของปัญหา ต้องการแก้ปัญหาและเป็นผู้ที่จะใช้ผลงานวิจัยเป็นผู้ร่วมกันตั้ง โจทย์วิจัย โดยผ่านกระบวนการพูดคุยแลกเปลี่ยน หลายครั้งจนกว่าจะตกผลึกในการถกเถียง และเห็นภาพของปัญหาที่คมชัดร่วมกัน แล้วนักวิจัยชาวบ้านก็เป็นผู้ที่ลงมือทำวิจัยค้นหาคำตอบเอง โดยการทดลอง ประเมิน สรุป ทดลองซ้ำอย่างเป็นขั้นตอนอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่ต่างจากกระบวนการทดลอง ของนักวิจัยอาจารย์ในมหาวิทยาลัย โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ที่ค้นพบในชุมชน (เพ็ญประภา ภัทรานุกรม, 2560)

1.1 ความหมายและความสำคัญ

ศาสตราจารย์เฮนรี่ จามริก ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อท้องถิ่นไว้ว่า “วิจัยที่แท้จริงนั้น จะต้องเป็นการวิจัย ที่หมายความถึงการแสวงคำตอบที่เป็นระบบเปิด และเรื่องของการพัฒนา จะต้องตั้งโจทย์ที่เป็นระบบเปิด เพราะฉะนั้น นอกจากเข้าใจปัญหา และมองแนวทางในการแก้ปัญหาเราก็มีโจทย์ ในการวิจัยนั้น ซึ่งได้ชี้ช่องทางให้เราเห็นถึง แนวทางการพัฒนา หมายความว่า เป็นการพัฒนาต่อไป เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ขึ้นอยู่กับศักยภาพของท้องถิ่น โดยเฉพาะ การทำงานวิจัยในรูปแบบนี้ เราจะต้องมองเงื่อนไข ศักยภาพ เพื่อที่จะให้ท้องถิ่น สามารถพัฒนาตัวเองต่อไปได้”

ท้ายที่สุดแล้ว เมื่อมีงานวิจัย มีข้อมูลและประสบการณ์จากหลายๆ พื้นที่ หลายๆ ชุมชนทั่วประเทศเพียงพอ ก็คาดว่า จะสามารถนำไปสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ เพื่อผลักดัน สู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายในระดับภาค ระดับประเทศ ทำให้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นคลี่คลายในที่สุด จากแนวคิด ดังกล่าวเปรียบเทียบได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การเปรียบเทียบแนวคิดการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2555) อธิบายถึง งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น คือ การวิจัยเพื่อแสวงหาความรู้เกี่ยวกับชุมชนหรือสังคม เพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจใหม่ เช่น รู้ถึงปัญหา อุปสรรค ความต้องการ อดีต แนวโน้มในอนาคต เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาทำให้ดีขึ้น ข้อมูลจากการวิจัย เพื่อพัฒนาชุมชนยังเป็นประโยชน์ทางวิชาการในการสร้างความเข้าใจในหลักการทฤษฎีทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง การนำหลักการ ทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ และสูงสุดอาจนำมาซึ่งความคิดใหม่หลักการใหม่หรือทฤษฎีใหม่ก็เป็นได้ กระบวนการตัดสินใจอาศัยข้อมูลจากสามส่วนด้วยกัน ส่วนที่หนึ่ง จากประสบการณ์พื้นฐานเดิมที่มีอยู่ในแต่ละคน ส่วนที่สอง เป็นความรู้สึก ความเชื่อ หรือเจตคติของผู้ตัดสินใจ และส่วนที่สาม คือ สารสนเทศ คือข้อมูลที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองแล้ว การตัดสินใจใด ๆ ถ้าพึ่งแต่ประสบการณ์เดิม หรือ

ความรู้สึที่จะตัดสินใจผิดพลาดได้ง่าย การใช้ข้อมูลที่ผ่านมาการถกเถียงแล้วจะทำให้การตัดสินใจรอบคอบกว่า ผิดพลาดได้น้อยกว่าการวิจัยช่วยให้ได้ข้อมูลที่ตีมาใช้ในการตัดสินใจ

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(COMMUNITY-BASED RESEARCH) ในประเทศไทย เป็นงานวิจัยแบบที่ไม่เน้นการตีพิมพ์บทความทางวิชาการหรือเอกสารรายงาน แต่มุ่งหวังจะ "เสริมพลัง" ชุมชนให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมเพื่อเรียนรู้ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่จะอยู่กับชุมชนที่ชุมชนใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 องค์ประกอบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1.2.1 ระบบการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวถึง ระบบการวิจัยเพื่อท้องถิ่นไว้ว่าจะต้องมีส่วนประกอบสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) ระบบทรัพยากรต้องมีระบบทรัพยากรที่มาจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น

2) หน่วยงานจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ต้องมีหน่วยงานจัดการ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่สามารถเรียนรู้ และพัฒนาศาสตร์และศิลป์ ในการจัดการ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่เชื่อมโยง กับการจัดงานวิจัย ในภาพรวมของประเทศ ซึ่งหน่วยจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นนี้ อาจมีหน่วยงานเดียว ครอบคลุมทั่วประเทศ หรืออาจแยกเป็น 2 – 3 หน่วยงาน บางพื้นที่กันดูแลตามความเหมาะสม

3) นักบริหารวิจัยเพื่อท้องถิ่น เนื่องจากการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในประเทศไทย เป็นเรื่องใหม่ นักวิจัยเองยังไม่สันทัด ไม่คุ้นเคย และคนในท้องถิ่นเองก็ยังไม่คุ้นเคย จึงต้องการนักบริหารงานวิจัย เข้าไปจัดกระบวนการ แปรความต้องการ ของชาวบ้านให้เป็น โจทย์วิจัย จัดกระบวนการ เพื่อกำหนดกระบวนการ หรือวิธีวิจัย และแปลผลการวิจัย ตลอดจนนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น ซึ่งนักบริหารงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จะต้องมัทักกะจำเพาะหลายด้านที่แตกต่างไปจากนักบริหารงานวิจัยโดยทั่วไป

4) สถาบันวิจัยเพื่อท้องถิ่น ต้องมีการจัดตั้ง และส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรวิจัย และเทคโนโลยี เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นกลไก ในการรับใช้ชุมชนท้องถิ่น ในการส่งเสริมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการสร้างฐานความรู้เพื่อท้องถิ่น

5) นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ควรประกอบด้วย นักวิจัยจากหลายหลายสาขาวิชา หลายพื้นฐานประสบการณ์ แต่มีส่วนที่เหมือนกัน หรือมีเจตนารมณ์ร่วมกันคือ ต้องการเข้ามาอำนวยความสะดวก ให้ชาวบ้านสร้างความรู้ เพื่อใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

6) นักวิจัยเชิงทฤษฎี นักวิจัยเชิงทฤษฎีจะต้องเข้ามาจับภาพรวม ภาพใหญ่ พัฒนาเป็นทฤษฎีที่สร้างขึ้นเองภายในประเทศ จากข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งในขณะนี้แทบจะไม่มีทฤษฎีทางสังคมที่สร้างขึ้นเองภายในประเทศจากข้อมูลท้องถิ่นเลย

7) ระบบข้อมูลเพื่อการวิจัยท้องถิ่น ข้อมูลส่วนหนึ่ง (ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนใหญ่ที่ต้องการ) คือ ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของชาวบ้านทั่วประเทศ ประเด็นที่สำคัญ คือ ความแม่นยำและทันสมัยของข้อมูล จะต้องมีการจัดเก็บและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และมีการประมวล และใช้ข้อมูลในแต่ละท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์

1.2.2 ระบบการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเทศไทย ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น จึงยังต้องการการพัฒนาอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารจัดการ จึงควรเป็นระบบเปิด ไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว เป็นการนำไปสร้างความรู้ เท่ากับว่าผู้ที่เกี่ยวข้องต้องช่วยกันพัฒนาระบบนี้ โดยมีเป้าหมายอันยิ่งใหญ่ คือ “สังคมไทย มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน บนฐานความรู้ และการสร้างความรู้ ในทุกส่วนของสังคม”

นอกจากนั้นแล้ว กาญจนา แก้วเทพ (2553) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของวิจัยเพื่อท้องถิ่น งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นนั้น เป้าหมายอยู่ที่ “การสร้างสรรค์ปัญญา (ของคนทำวิจัย) เพื่อพัฒนาท้องถิ่น” ดังนั้นกระบวนการพัฒนานักวิจัย ชาวบ้านจึงถือเป็นเป้าหมายหลักของงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น อย่างไรก็ตามความรู้ที่ได้จากการ ทำวิจัยจะต้องเป็นความรู้ซึ่งมีคุณค่าอยู่ที่การนำไปใช้แก้ไขปัญหาหรือสร้างนวัตกรรม ที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นชุมชนของตนจะมีใช้ความรู้ที่เกิดขึ้นแล้ววางอยู่บนหิ้ง ไม่ได้มีการนำผลมาใช้อีกต่อไป และนักวิจัยชาวบ้านก็จะเป็นผู้ที่สามารถหาทางออก ในการแก้ปัญหาหรือสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมของตนเองได้อย่างสอดคล้องและที่สำคัญ นักวิจัยชาวบ้านเป็นผู้ลงมือทำวิจัยนั้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ของตนเองด้วยมุมมองจากหลายๆ ด้าน การทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงทำให้ นักวิจัยชาวบ้านมีการเปลี่ยนแปลงจากการที่เคยเป็นเพียงกลุ่มตัวอย่าง ไม่เข้าใจ และไม่ทราบถึงที่มาที่ไปของงานวิจัยและไม่เคยเห็นรายงานวิจัยที่มีส่วนร่วมในการ ให้ข้อมูล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าชาวบ้านเป็นเพียงตัวประกอบรับรู้แต่เพียงว่างานวิจัยเป็นเรื่องของครูอาจารย์ นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นทำให้บทบาทของชาวบ้านในกระบวนการวิจัยซึ่งจากเดิมเป็นกลุ่ม เป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูล โดยไม่เคยรับรู้ความเป็นมาหรือที่มาที่ไปในการทำวิจัย และเมื่องานวิจัยเสร็จก็ไม่มีโอกาสในการนำผลการวิจัยไปใช้กลายเป็นนักวิจัยที่เป็นผู้กำหนด ปัญหาการวิจัยและดำเนินการวิจัยเอง แน่แน่นอนว่าผลการวิจัยจะทำให้ชุมชนสามารถ นำไปใช้ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตน ซึ่งเป็นที่มาของวิธีการแก้ปัญหาหรือการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Based Development)

นอกจากนี้การวิจัยเพื่อท้องถิ่นยังเน้นกระบวนการติดตั้งอาวุธทางปัญญา เพื่อยกระดับวิธีคิดแบบวิจัยให้แก่ชาวบ้านที่เข้ามามีส่วนร่วมงานวิจัย นักวิจัย ชาวบ้านจะเริ่มกระบวนการวิจัยโดยมีพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย โดยเฉพาะอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่สนใจทำวิจัยในชุมชน ทั้งนี้การเป็นนักวิจัย เพื่อท้องถิ่นนั้นนักวิจัยชาวบ้านจะเรียนรู้กระบวนการวิจัยไปตามขั้นตอนในการทำวิจัย และจะเรียนรู้เข้าใจงานวิจัยหลังจากที่ทำวิจัยเสร็จแล้ว ซึ่งแตกต่างไปจากการทำวิจัย แบบวิชาการที่นักวิจัยต้องเรียนรู้และเข้าใจเรื่องการทำวิจัยมาก่อนจึงจะลงมือทำวิจัยได้ มหาวิทยาลัยจึงเป็นกลไก เพื่อการหนุนเสริมที่สำคัญ โดยมีกระบวนการทำงานเชิงรุก (proactive) โดยอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงต้องเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นสูง เรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการวิจัยระดับหนึ่ง และนักวิจัยชาวบ้านที่มีความรู้ และภูมิปัญญาในการใช้ชีวิตในชุมชนระดับหนึ่ง โดยเริ่มตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการทำวิจัย และคุณค่าสำคัญของงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นก็คือการกระจายความรู้และปัญญาสู่ท้องถิ่น เป็นเครื่องมือขยายโอกาสทางการวิจัยซึ่งเป็นที่มาของการสร้างองค์ความรู้และเป็นองค์ความรู้ที่นำมาใช้จริงในชุมชน เปรียบเสมือนการสอนให้ชุมชนรู้วิธีตกปลาหรือ ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีทำเบ็ดแทนการให้ปลา ซึ่งช่วยให้ชาวบ้านรู้จักสร้างนวัตกรรมใหม่ ที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาตนเองได้อย่างยั่งยืน นับเป็นปรัชญาที่สำคัญในการทำงาน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน กล่าวคือ การขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนต้องช่วยชุมชน เพื่อให้ชุมชนช่วยตัวเองได้ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ อย่างยั่งยืนในที่สุด ที่สำคัญการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความเป็นสหวิทยาการและการบูรณาการสูง เนื่องจากโจทย์หรือประเด็นในการทำวิจัยเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชุมชนซึ่งเป็นการใช้ชีวิต ในความเป็นอยู่จริง กล่าวคือในการดำเนินชีวิตของชุมชนย่อมต้องเกี่ยวข้องกับศาสตร์ ทุกศาสตร์ เช่น วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ รัฐศาสตร์ คณิตศาสตร์ กฎหมาย สาธารณสุขศาสตร์ การบริหารจัดการ เป็นต้น ดังนั้นการดำเนินการวิจัยจึงต้องมีนักวิชาการจากหลากหลายสาขาวิชามาทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะการวิจัย ที่เริ่มจากปัญหาชุมชนเป็นหลัก นอกจากนี้การวิจัยเพื่อท้องถิ่นสามารถนำกระบวนการ จัดการความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนแทนการอ่านทบทวนวรรณกรรมในการวิจัยกระแสหลัก ทั่วไป เพื่อให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม อาจเป็นในรูปแบบการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยน ระหว่างผู้มีประสบการณ์ การศึกษาคุณาน หรือการเชิญวิทยากรมาเล่าถึงประสบการณ์ เน้นการใช้ประโยชน์ได้จริง จึงเห็นได้ว่าวิจัย เพื่อท้องถิ่นเป็นงานวิจัยที่เริ่มจากปัญหา ที่ใกล้ตัวในชุมชนของนักวิจัยชาวบ้านเอง และเป็นงานวิจัยในลักษณะวิจัยและ พัฒนา (Research and Development) หรือพัฒนาและวิจัย (Development and Research) อย่างแท้จริง ทำให้การทำงานพัฒนาและการทำวิจัยเป็นกระบวนการ ที่อยู่ในวิถีชีวิตชุมชนที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน โดยที่นักวิจัยจะมีความเข้าใจร่วมกัน ในทุกกระบวนการทำวิจัย

1.3 กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำแนกได้ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1) การแสวงหากคนทำวิจัย คุณสมบัติของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นมี 4 คุณสมบัติ คือ (1) เป็นผู้มีจิตสาธารณะ (2) ต้องมีจิตใจใฝ่รู้ เป็นมีคที่อยากจะถูกลับ (3) ต้องมีความเพียรมหาศาล (4) ทีมที่จะเป็นนักวิจัยมีมากกว่า 5 คน ขึ้นไป ดังนั้น ถ้าจะประกอบทีมวิจัยจึงต้องมี 2 อย่าง คือ ความสัมพันธ์ที่ดี และมีความเข้าใจร่วมกัน

2) การพัฒนาโจทย์ (1) ต้องเป็น โจทย์ของชุมชน (2) สำรวจวิเคราะห์สถานการณ์ บริบทชุมชน (3) ทุกคนเข้าร่วม และทุกคนต้องรู้บทบาทหน้าที่ ที่กำลังทำ (4) เวลาในการพัฒนา โจทย์ 1 เดือน ถึง 2 – 3 ปี

3) การออกแบบงานวิจัย ทีมนักวิจัยต้องทำความเข้าใจร่วมกันเรื่อง การออกแบบ งานวิจัย

4) การทำความเข้าใจ ในงานวิจัย CBR ทุกขั้นตอน การทำงานวิจัย ทีมวิจัยทั้งหมด นักวิจัย ชาวบ้านสามารถบอกได้ว่าตั้งแต่เริ่มต้นจนปลาย ทางเขา ทำอะไร อย่างไร เพราะอะไร ได้อะไร

5) การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ต้องนำผลการวิจัยไปคืนข้อมูลให้ชุมชน การนำ ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มีประมาณ 5 ด้านได้แก่ (1) การใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการคือการเขียน บทความ (2) การใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (3) การใช้ประโยชน์ในเชิงสังคม (4) การใช้ ประโยชน์เชิงการแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ เป็นต้น (5) การใช้ ประโยชน์ในเชิงนโยบายระดับต่างๆ เช่น ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล ระดับ หมู่บ้าน ระดับกลุ่ม และครัวเรือน เป็นต้น โดยต้องใช้กระบวนการ หนุนเสริมอีก เช่น กระบวนการ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสาธารณะ มีนักการตลาด นักนิเทศศาสตร์ เข้ามาช่วย

6) การขยายผล นำผลการวิจัย ไปขับเคลื่อนต่อ พัฒนาเป็นประเด็นสาธารณะ เพื่อผลักดันให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคส่วน นำ ไปใช้ดำเนินการต่อ

7) การถอดบทเรียนหรือ การสรุปบทเรียน เป็นการทบทวนสรุปครั้งสุดท้าย ระหว่าง ทางก็มีการถอดบทเรียนอยู่บ้าง แต่การถอดบทเรียนปลายทางเป็นเรื่องสำคัญ

เจษฎา มิ่งฉาย และคณะ (2563) ได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนา ท้องถิ่นโดยให้มหาวิทยาลัยเป็นตัวขับเคลื่อนได้ระบบการบริหารงานวิจัย ดังนี้

ระบบบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ ระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เชิงระบบของหน่วยจัดการ งานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย มีกรอบความคิดมาจากการประชุมหารือกับ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องของ สกสว. สามารถสรุปได้เป็น การจัดการต้นทาง (Upstream management)

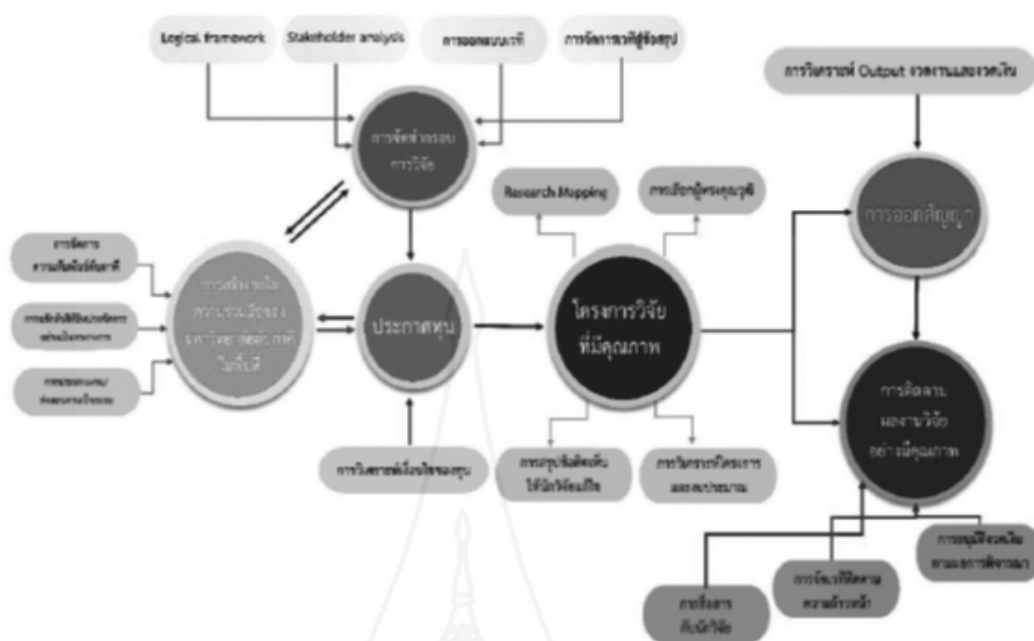
การจัดการกลางทาง (Midstream management) และการจัดการปลายทาง (Downstream management) ใน 6 ขั้นตอน พร้อมรายละเอียด (ภาพที่ 2.2) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำกรอบการวิจัย หน่วยจัดการงาน วิจัยควรมีทักษะ เช่น การวิเคราะห์เหตุผลสัมพันธ์ (Logical framework analysis) การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder analysis) การออกแบบเวที การจัดการเวทีผู้ขอสรุป การเตรียม ข้อมูลและเอกสารการตั้งชุดคำถาม ในเวที และการใช้เครื่องมือ ต่าง ๆ อาทิ เช่น เทคนิคการระดมสมอง การ์ดเทคนิค ฯลฯ

ขั้นตอน ที่ 2 การประกาศทุน หน่วยจัดการงานวิจัยควรมีทักษะ เช่น การวิเคราะห์เจือใจของทุนเพื่อให้ได้ข้อเสนอ โครงการที่ตรงเป้าหมาย มีเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ เช่น แบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัยและองค์ประกอบของประกาศทุน ที่ดี ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างกลไกความร่วมมือของมหาวิทยาลัย กับภาคีในพื้นที่ หน่วยจัดการงานวิจัยควรมีทักษะ เช่น การ จัดการความสัมพันธ์กับภาคีและผู้ใช้ประโยชน์ การผลักดันให้มีโครงสร้างของหน่วยจัดการอย่างเป็นทางการ การประสานงาน เพื่อรับ โจทย์และส่งมอบผลงานอย่างเป็นระยะผ่านเครื่องมือ ต่าง ๆ ได้แก่ การจัด Forum เวทีพูดคุยอย่างต่อเนื่อง การมีบันทึก ความเข้าใจ ร่วมกัน (MOU) ที่มีเป้าหมายร่วมในการพัฒนาพื้นที่ ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 4 การได้มาซึ่งโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ หน่วยจัดการงานวิจัยควรมีทักษะ เช่น การวิเคราะห์ภาพโครงการ วิจัย (Research mapping) การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ การสรุปข้อคิด เห็น และการส่งข้อเสนอแนะให้นักวิจัยแก้ไข การตรวจสอบการ แก้ไข การวิเคราะห์โครงการ และงบประมาณ การวิเคราะห์ต้นทุนดำเนินการ (Unit cost analysis) และตารางสรุปงบประมาณวิจัย ประกาศ ผลการพิจารณาอนุมัติทุน ฯลฯ

ภาพที่ 2.2 ระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่

ขั้นตอนที่ 5 การออกสัญญา หน่วยจัดการงานวิจัยควรมีทักษะ เช่น การวิเคราะห์ผลลัพธ์ (Output) ตามงวดงานและ งบประมาณวิจัย โดยมีรูปแบบของสัญญาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการควบคุมคุณภาพและเป้าหมายที่ต้องการของ มหาวิทยาลัย ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 6 การติดตามผลงานวิจัยอย่างมีคุณภาพ หน่วยจัดการงานวิจัยควรมีทักษะ เช่น การสื่อสารกับนักวิจัยอย่าง สม่ำเสมอ การจัดเวทีติดตามความก้าวหน้าที่ครบองค์ประกอบ การสรุปข้อคิดเห็นและการส่งข้อเสนอแนะให้นักวิจัยแก้ไข การ อนุมัติวงเงินตามผลการพิจารณาโดยมีเครื่องมือ เช่น ช่องทาง การสื่อสาร (Line group/การจัด Forum การจัดเวทีภายใน หน่วยงาน และเวทีร่วมกับภาคี) การมีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ เหมาะสมในแต่ละประเภท 1) ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลกระทบสูง หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและมีมุมมองในการยกระดับคุณภาพงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการ ให้มีผลกระทบสูงอย่างเป็นรูปธรรม 2) ผู้ทรงคุณวุฒิทางเนื้อหาวิชาการ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ทางเนื้อหาวิชาการที่สัมพันธ์กับประเด็นการวิจัยที่มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการ และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในพื้นที่ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ของ บริบทในพื้นที่ ที่สัมพันธ์กับประเด็นการวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการ การจัดเตรียมเอกสารสำหรับ ผู้ทรงคุณวุฒิ (รายงาน TOR แบบประเมิน ฯ) แบบฟอร์มรายงานความก้าวหน้าสำหรับ เจ้าหน้าที่วิจัยล่วงหน้า ฯลฯ

1.3.1 กระบวนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การเคลื่อนกระบวนการทำงานด้านวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะมีขั้นตอนการเคลื่อนประมาณ 3 ระยะด้วยกัน คือ

ระยะที่ 1 การเตรียมการ เตรียมชุมชน ใช้เวทีประชุมชี้แจง การพูดคุยในกลุ่มย่อย หรือพูดคุยเป็นรายบุคคลเป็นหลัก ขั้นตอนการเข้าสู่ชุมชน เริ่มตั้งแต่ คัดเลือกชุมชน กลุ่ม ประเด็นปัญหาที่จะ ทำ งานวิจัย เป็นการวิจัย เป็นการหาโจทย์ วิจัย การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนทุกกลุ่ม ในหมู่บ้าน เคลื่อนงานวิจัยกับคนทุก กลุ่ม มีส่วนร่วมกับคนทุกกลุ่ม แต่ถ้าใน บางประเด็นเป็นเรื่องของคนบางกลุ่ม ก็ จะ เคลื่อนเฉพาะกลุ่มได้

ระยะที่ 2 ระยะดำเนินการ การเก็บข้อมูล ด้านเอกสาร การศึกษาบริบท ชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนอย่างเป็นระบบ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีการทุนชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นนำมากำหนดเป็น แผนงานวิจัย การบริหารจัดการ เช่น ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ ขั้นตอนนี้ทำงานร่วมกับคนทุก ฝ่ายโดยมีชุมชนเป็นหลัก นำ แผนงาน ไปปฏิบัติ ทดลอง ปฏิบัติก่อนจึงจะได้ข้อสรุป การติดตามประเมินผลแต่ละขั้น ตอนโดยสรุปงานเป็นระยะ ๆ

ระยะที่ 3 การสรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย ควรต้องมีการเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ มีการประชุมสรุป/ถอด บทเรียนงานทุกครั้ง การสรุปผลควรทำการถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างทีมวิจัย โดยนำ ข้อมูลจากเอกสาร แบบสอบถาม การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ หรือศึกษาดูงาน นำ มาวิเคราะห์และหาข้อสรุปร่วมกัน เพื่อหาข้อสรุปเหตุผลมาตอบคำถามของงานวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย มีเวทีสรุปบทเรียนก่อนดังนี้ ภายหลังการดำ เนินงานวิจัยเกิดการเปลี่ยนแปลงอะไร ได้ อะไร มีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเป็นการรวบรวมข้อมูล และ ประมวลผลทุกด้านที่ได้ดำ เนินการผ่านมาแล้ว มาแยกแยะเป็น หมวดหมู่เพื่อตอบคำ ถามการวิจัย ได้ครบถ้วน ในงาน CBR มี องค์ประกอบการรายงานการวิจัย CBR ดังนี้ ส่วนนำ ได้แก่ ปกนอก/ปกใน กิตติกรรมประกาศ คำ นำ บทสรุปผู้บริหาร/ บทคัดย่อ สารบัญ ส่วนเนื้อหา ได้แก่ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีดำ เนินการวิจัย บทที่ 4 ผลการวิจัย บทที่ 5 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สุภาวิณี สัตยาภรณ์ และ นภาพรณัฏ์ จันทร์สี (2561) ได้นำเสนอระบบบริหารมหาวิทยาลัยแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริม การจัดการธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย 1) การบูรณาการพันธกิจและบูรณาการศาสตร์เพื่อส่งเสริมธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์ 2) การพัฒนาโจทย์ 3) การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย 4) การติดตามและสนับสนุน และ 5) การเผยแพร่งานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ 6) ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ 1) การสนับสนุนเชิง นโยบายการทำงานแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ของผู้นำองค์กร 2) ความมีใจมุ่งมั่น อดทน และร่วมเวที

แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อยก ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องของผู้ปฏิบัติ 3) ความสามารถของผู้นำการเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัยในการเสริมพลังทีมงานด้านการจัดการความรู้ พัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้ ทั้งเชิงวิชาการและเชิงประจักษ์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการออกแบบ การทำงาน การปฏิบัติและการใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อพัฒนา ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อยกระดับคุณภาพการ ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 7) รูปธรรมผลงาน คือ ต้นแบบการบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์ของ เครือข่ายเกษตรกรกับมหาวิทยาลัย และภาคีเครือข่าย ขับเคลื่อน โดย มหาวิทยาลัยและภาคีเครือข่าย เกิดเครือข่ายหน่วยจัดการความรู้ และวิจัยชุมชนระดับตำบล ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมเกษตรกรข้าวอินทรีย์ กรณีตัวอย่างรูปธรรมผลงาน เช่น TRMU ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอรัม เทศบาลตำบล หาดกรวด เป็นต้น เกิดเครือข่ายเกษตรกรกับมหาวิทยาลัยและองค์กรภาคีที่มีระบบเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ ชุดความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี สะสมในฐานข้อมูล และใช้ประโยชน์เพื่อ ต่อยอดขยายผล โดยมีศูนย์บูรณาการงานวิจัยและวิชาการเพื่อรับใช้ สังคมเป็นศูนย์กลางขับเคลื่อนงานที่พัฒนา ต่อเนื่อง 8) การพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ 1) พัฒนาระบบบริหาร งานวิจัยแบบบูรณาการของมหาวิทยาลัย ให้มีรูปธรรมผลงานใน ระบบธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์ในผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ อย่างครบวงจร และพัฒนาต่อเนื่อง 2) สนับสนุนให้ศูนย์บูรณาการงานวิจัยและวิชาการ เพื่อรับใช้สังคมของ(มหาวิทยาลัยได้รับการแต่งตั้ง อย่างเป็นทางการจากสภามหาวิทยาลัย มีบทบาทเชื่อมกลไก การ พัฒนาค้นคว้าวิจัยและระบบบริหารงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่และเชิงประเด็น โดยทำงานร่วมกับภาคี หนุนเสริมองค์กร ภาคีให้มีกลไกการบริหารแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบ สามารถ สร้างผลงานเป็นรูปธรรม ยกระดับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง อย่งไรก็ตามภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างรวดเร็ว

เจษฎา มิ่งฉายและคณะ (2563) ได้เสนอ บริบทที่เปลี่ยนไปของการวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ ดังนี้

1) โจทย์วิจัย การวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมาเน้นการพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อขอรับทุน ไม่ว่าจะจากแหล่งทุนภายใน มหาวิทยาลัยหรือแหล่งทุนภายนอก จะมีลักษณะของโจทย์และ ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มาจากความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของ นักวิจัย (Disciplinary-based) ขาดการบูรณาการ โจทย์วิจัยกับ ศาสตร์สาขาวิชาอื่นในการมองเป้าหมายร่วมของพื้นที่ หรือของประเด็นการพัฒนา นักวิจัยคุ้นเคยกับการดำเนินการวิจัย โครงการวิจัยแบบเดี่ยว มีโจทย์วิจัยเฉพาะเรื่อง ขาดการเชื่อมโยง เพื่อมองเป้าหมายของการวิจัยอย่างเป็นระบบ อีกทั้งการนำเข้า ข้อมูลปรากฏการณ์ (Evidence-based) และสถานการณ์จริง (Baseline data) ที่มาสนับสนุนในกระบวนการตั้งคำถามการวิจัยยังไม่เพียงพอและขาดความชัดเจน อย่งไรก็ตามภายหลังจากการดำเนินการโครงการวิจัย

ทุนทำทนายไทยหน่วยจัดการงานวิจัยได้ให้ข้อมูลถึงผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาช่องว่างในระบบบริหารจัดการข้างต้นว่า นักวิจัยมีกระบวนการทำงานแบบบูรณาการศาสตร์และบูรณาการพันธกิจ ใช้เป้าหมายร่วม เพื่อพัฒนากรอบการวิจัยในการทำงานให้ความสำคัญกับผู้ใช้ประโยชน์ของงานวิจัย (User-based) เป็นองค์ประกอบสำคัญ นอกจากนั้นมีการพัฒนาโจทย์วิจัยที่เชื่อมโยงไปยังขอบเขตที่ใหญ่ขึ้น เช่น ระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อ ต้องการความเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาพื้นที่ นักวิจัยใช้ข้อมูล ปรัชญาการณ และสถานการณ์จริงในการพัฒนาโจทย์วิจัย เพื่อเตรียมการวัดผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งเงื่อนไขสำคัญในขั้นตอนนี้คือขีดความสามารถของนักจัดการงานวิจัย และกระบวนการพัฒนากรอบการวิจัยที่ใช้กลไกความร่วมมือของ มหาวิทยาลัยกับภาคีในพื้นที่เป็นตัวขับเคลื่อน

2) งานวิจัย ผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ในช่วงก่อนหน้านี มหาวิทยาลัยให้ข้อมูลว่ามีการนำไปใช้ประโยชน์ใน ลักษณะการตีพิมพ์เผยแพร่ (Publication) ในรูปของบทความ สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding) บทความวิจัย (Research article) ฯลฯ ขณะเดียวกันมีบางส่วนของงานวิจัยนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังกลุ่มเป้าหมายในการใช้งานจริง เพื่อแก้ปัญหา เพิ่มมูลค่า ลดต้นทุนเสริมสร้างสุขภาวะ ฯลฯ ขณะที่ผลงานวิจัยของโครงการวิจัยทุนทำทนายไทย พบว่า หลายมหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยในระดับที่เกิดผลกระทบ (Impact) ต่อการพัฒนาพื้นที่หรือจังหวัดในวงกว้างขึ้น เช่น การยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรทั้งห่วงโซ่คุณค่า การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงระบบ การบริหารจัดการ และสร้างคุณค่าของเมืองเก่า ฯลฯ ซึ่งเงื่อนไขสำคัญของการยกระดับคุณภาพผลงานวิจัยที่เปลี่ยนแปลงไปมีผลกระทบเพิ่มมากขึ้นคือ การพัฒนากรอบการวิจัยที่มีความชัดเจน การแก้ ปัญหาที่จุดจัดการของประเด็น (Pain point) การมองเป้าหมาย ของการวิจัยเพื่อพัฒนา (Target-based development) มากกว่า การมองเพียงสภาพปัญหาเท่านั้น รวมทั้งการติดตามความ ก้าวหน้าของกระบวนการให้คำแนะนำของงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผลงานวิจัยมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

3) นักวิจัย บทบาทของนักวิจัยที่ผ่านมาของการวิจัยเชิงพื้นที่จะมีลักษณะที่ใช้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะของบุคคลในการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาเพียงบางประเด็นที่นักวิจัยสนใจเท่านั้น มีลักษณะเช่นเดียวกับ โจทย์วิจัย รวมทั้งลักษณะงานวิจัยมีลักษณะคล้าย วิทยานิพนธ์ที่เน้นความลุ่มลึกเฉพาะเรื่องเฉพาะประเด็น จากข้อมูลช่องว่างสำคัญของระบบบริหารจัดการงานวิจัยระบุว่า นักวิจัยขาดการทำงานวิจัยร่วมกับนักวิจัยสาขาวิชาอื่น คณะอื่น มหาวิทยาลัยอื่น นักวิจัยคุ้นเคยกับโครงการวิจัยแบบเดี่ยว โจทย์วิจัยเฉพาะเรื่อง เพื่อนำไปใช้ในการตีพิมพ์เผยแพร่ และนำมาขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับหลักสูตรคณะ และมหาวิทยาลัย ขณะที่นักวิจัยที่เข้าร่วมโครงการวิจัยทุนทำทนายไทยได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ และปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานวิจัย เชิงพื้นที่ให้มีลักษณะของการบูรณาการศาสตร์ (Interdisciplinarybased)

เพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน จากโครงการวิจัยแบบเดี่ยวพัฒนาเป็นชุดโครงการที่มีการเชื่อมร้อยเป็นแผนงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยเพื่อสร้างผลกระทบในภาพกว้างจากวิธีการสร้าง การเรียนรู้ การสื่อสาร สร้างความเข้าใจร่วมในเป้าหมายของ มหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามนักวิจัยก็ยังสามารถนำผลงานไปใช้ในการตีพิมพ์เผยแพร่ และนำมาขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยได้เช่นเดิม แต่สิ่งที่แตกต่าง และเพิ่มเติมอย่างชัดเจนคือ นักวิจัยมีความความภูมิใจในผลงานวิจัยที่มีผู้นำไปใช้ประโยชน์จริงมีผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ อย่างเด่นชัดและต่อเนื่อง ถือเป็นแรงจูงใจสำคัญที่สุดของนักวิจัยที่ทำงานวิจัย เพื่อการพัฒนาพื้นที่ อาจกล่าวได้ว่านักวิจัยมีการ ทำงานแบบ Win-Win Situation ในการปรับเปลี่ยนตัวเองไปสู่ประโยชน์ส่วนรวม

4) นักจัดการงานวิจัย นักจัดการงานวิจัยถือเป็นกลไกการบริหารจัดการงานวิจัย ที่สำคัญอย่างมากต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย ที่ผ่านมามีการทำงานของอาจารย์หรือผู้รับผิดชอบของคณะ วิทยาลัย หรือสถาบันวิจัยและพัฒนาที่มีการดำเนินการในลักษณะของการ จัดการ โครงการ (Project-based management) ยิ่งขาดทักษะการจัดการงานวิจัย และการประยุกต์ใช้เครื่องมือการบริหารจัดการ งานวิจัย อย่างไรก็ตามเริ่มมีการพัฒนานักจัดการงานวิจัย มีการยกระดับการจัดการเป็นแบบการจัดการปัญหาของโครงการ (Problem-based management) ที่วิเคราะห์หาประเด็น โจทย์ สำคัญทำให้งานวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่สามารถแก้ปัญหา และนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีลักษณะไม่กว้าง มากนัก พบในงานวิจัยที่มีลักษณะงานเป็นผลิตภัณฑ์ กลุ่ม หรือ ชุมชน ฯลฯ ขณะที่นักจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยภายใต้โครงการ วิจัยทุนท้าทายไทย ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือ บริหารจัดการชนิดต่าง ๆ มีกระบวนการพัฒนาขีดความสามารถ และปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้มีลักษณะเป็นการจัดการเชิง สถาบัน (Institution-based management) เพื่อตอบ โจทย์พื้นที่หรือจังหวัดได้ชัดเจนเพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มนักจัดการงาน วิจัยทั้งในระดับคณะและมหาวิทยาลัย ในการประสานงานและ ทำงานบน โจทย์เดียวกันของมหาวิทยาลัยและพื้นที่ ทำงานให้การใช้ประโยชน์มีลักษณะที่กว้าง มีผลกระทบต่อพื้นที่มากขึ้น

5) หน่วยวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ หน่วยวิจัยของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่คือ สถาบันวิจัยและ พัฒนาหรือในชื่ออื่น ๆ ที่มีลักษณะงานใกล้เคียงกัน ข้อค้นพบ สำคัญคือ หน่วยวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมายังขาดบทบาท การทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้น (Facilitator) ให้กับนักวิจัยและภาคีใน การพัฒนากรอบการวิจัยของมหาวิทยาลัย พบว่า หลายแห่งยัง ทำเพียงบทบาทของผู้ส่งข่าวสาร (Messenger) ทุนวิจัย วารสาร ประกาศ ประชุมวิชาการ ประกาศทางการเงิน เบิกจ่ายงบประมาณ ฯลฯ ซึ่งเป็นบทบาทเชิงตั้งรับในพันธกิจปกติแต่ขาดบทบาทการทำงานเชิงรุกบางแห่ง พบว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ในทุนวิจัยนั้น ๆ และจากผลการวิเคราะห์ช่องว่างการ

บริหารจัดการ พบว่า ประเด็นร่วมของช่องว่างการบริหารจัดการ งานวิจัยที่สำคัญที่สุดคือ ระบบ และกลไกการจัดการงานวิจัย ภายในมหาวิทยาลัยยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอต่อการพัฒนาเชิงรุก ในงานวิจัย เพื่อการพัฒนาพื้นที่ จากการศึกษาที่หน่วยจัดการงานวิจัยได้ร่วมทำงานภายใต้ โครงการวิจัย ทูลทำทนายไทย หนึ่งในเงื่อนไขของทุนคือต้องมีการ พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย ส่งผล ให้หน่วยจัดการมีการ พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ มีการนำเครื่องมือการ บริหารจัดการ (Management tools) ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานทั้งทุนวิจัยของ สกสว. และทุนวิจัยอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัย ซึ่งพบว่า มีการพัฒนาทักษะการทำงาน พัฒนาเครื่องมือการจัดการให้กับนักวิจัย และนัก จัดการงานวิจัย ส่งผลให้หน่วยจัดการงานวิจัยมี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจากการมีกลไกการจัดการดังกล่าว

6) มหาวิทยาลัย ในภาพของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ภายใต้เจตจำ นงของการตั้งสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยควรใช้ โครงสร้างทางความรู้และสารสนเทศของการ พัฒนาในการขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่ (Information driven) นอกจากนั้นการ พัฒนาเพื่อยกระดับ คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา เช่น การมี ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันของ 38 มหาวิทยาลัยราชภัฏ การมีทิศทางการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ 9 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล หรือการ มีอัตลักษณ์เฉพาะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้ง มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยเอกชน ใน ลักษณะของการขับเคลื่อน มหาวิทยาลัยด้วยยุทธศาสตร์ (Strategic driven) ที่มีความเฉพาะเจาะจงของกลุ่มสถาบันทำให้มี ความชัดเจนต่อทิศทางของแต่ละมหาวิทยาลัยและกลุ่ม มหาวิทยาลัย สามารถนำไปสู่การขับเคลื่อน มหาวิทยาลัยด้วยการ ปรับเปลี่ยนทิศทาง (Reprofiling driven) หรือการปรับเปลี่ยน แบบพลิกโฉม (Re-inventing) ของมหาวิทยาลัยเพื่อการอยู่รอด อย่างมีคุณค่าในยุคปัจจุบัน

1.4 นโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การวิจัยเพื่อท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1.4.1 การวิจัยแบบเต็มรูปแบบ (PAR) เป็นงานวิจัยที่มีลักษณะสมบูรณ์แบบ ตามแนวความคิดการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้งในเชิงเนื้อหาและในเชิงกระบวนการ ภายใต้หลักการว่า “เป็นปัญหาของชาวบ้าน ชาวบ้านเป็นทีมวิจัย และมีปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหา” โดยใช้เวลา ดำเนินการไม่เกิน 2 ปี งานวิจัยลักษณะนี้มี 2 ลักษณะ กล่าว คือ (1) การวิจัยที่เน้นกระบวนการ แก้ปัญหาสังคมในทุกประเด็น เป็นการศึกษาในเชิงกระบวนการการเคลื่อนไหวของชุมชนท้องถิ่น ในบริบทหนึ่งๆ ต่อการแก้ปัญหา ต่างๆ ที่ชุมชนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการ (2) การวิจัยที่เน้นการ ทดลองเปรียบเทียบและทดสอบปัจจัย ต่างๆ เป็นการศึกษาเพื่อที่จะทดลอง/ทดสอบทางเลือกจาก หลายๆ ทางเลือก เพื่อที่จะหาทางเลือกที่มี ประสิทธิภาพ คุ่มค่าและคุ่มทุนที่สุดของชุมชน โดยเน้น การพึ่งตนเองของชุมชนเป็นหลัก

1.4.2 การวิจัยทางเลือกใหม่เพื่อท้องถิ่น เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่พัฒนามาจากแบบแรก เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการและสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และกลุ่มคนที่มีหลากหลายระดับ หรือเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมเป็นการเริ่มต้นทดลองทำงานวิจัยอย่างง่าย ๆ โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการไม่มากนัก ประมาณ 3-6 เดือน หรือไม่เกิน 1 ปี มีหลายทางเลือก ดังนี้ (1) การวิจัยเบื้องต้น เป็นกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัย และการ รวบรวมความรู้ รวมถึงการเตรียมชุมชน เตรียมทีมวิจัยชาวบ้าน เพื่อวางแผน และแก้ปัญหา ในเบื้องต้น หรือพัฒนาไปสู่งานวิจัยเต็มรูปแบบต่อไป (2) การวิจัยที่เน้นการถอดความรู้ และรวบรวมองค์ความรู้จาก การทำงานพัฒนาของชุมชน เป็นเรื่องที่ชุมชนอยากรู้ อยากรวบรวมความรู้ ของตนเอง และชุมชนร่วมกันทำงานวิจัย โดยไม่ได้มุ่งแก้ปัญหาชุมชนมากนัก (3) การวิจัยเชิงความร่วมมือ เป็นการสนับสนุนการสร้างความรู้ ร่วมกับหน่วยงานหรือภาคีอื่นๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานเพื่อชุมชนท้องถิ่น เป็นความ ร่วมมือทั้งในแง่การมีเป้าหมายเพื่อท้องถิ่น ความร่วมมือของคนหรือทีมงาน การสนับสนุนปัจจัย และทุนดำเนินการร่วมกัน งานวิจัยลักษณะนี้ จะมุ่งสร้างวิธีการทำงานที่เป็นทางเลือกใหม่ของภาคี ภายนอกร่วมกับคนท้องถิ่นต่อการพัฒนา และแก้ปัญหาท้องถิ่น ทั้งนี้การวิจัยทางเลือกใหม่ทั้งสามลักษณะ เป็นการทำวิจัยในเบื้องต้น เพื่อพัฒนา ความพร้อมของประเด็นศึกษาหรือกลุ่มคน โดยคาดหวังว่าจะนำไปสู่การทำวิจัยแบบเต็มรูปแบบต่อไป

1.5 แนวคิดและหลักการการวิจัยชุมชน

ชนิษฐา นันทบุตร และคณะ (2561) กล่าวถึง การวิจัยชุมชน หรือบางครั้งเรียกเป็น งานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ งานวิจัยท้องถิ่นนั้น เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมเหตุการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา จากผู้เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ นั้น ผ่าน ความรู้สึนึกคิด ความหมาย ค่านิยมหรืออุดมการณ์ของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละเหตุการณ์ โดยศึกษาในบริบทปัญหาทางานกิจกรรม สภาพแวดล้อมและบทบาทของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เป็นจริง ด้วยวิธีการวิจัย ที่สามารถทำให้นักวิจัย เข้าถึงข้อมูลความรู้สึนึกคิด ความหมาย ค่านิยมหรืออุดมการณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่เป็น ผู้มีประสบการณ์ ตามบริบทของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ศึกษาได้ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ สังเกตแบบมี ส่วนร่วม การสัมภาษณ์เจาะลึก และการสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

นักวิจัยชุมชน RECAP จึงต้องพัฒนาทักษะสำคัญ ได้แก่ ทักษะการสังเกต แบบมีส่วนร่วม ทักษะ การสัมภาษณ์เจาะลึก ทักษะการสนทนากลุ่ม ทักษะการจัดระเบียบข้อมูล ทักษะการ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา หลายวิธี และทักษะการเขียนรายงานด้วย

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ดำเนินการภายใต้ 2 หลักการ คือ 1) การใช้พื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-Based Development: ABD) และ 2) การคำนึงถึงสุขภาพในทุกนโยบาย (Health in All Policies: HiAPs) โดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วม และความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลทุนทางสังคมของพื้นที่เป็นองค์ประกอบของ “การรู้จักตนเอง และการเห็นศักยภาพของตนเอง” การวิจัยชุมชนด้วยวิธีวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนาแบบเร่งด่วน (Rapid Ethnographic Community Assessment Process: RECAP) จึงเป็นเครื่องมือในการศึกษาศักยภาพการจัดการตนเองของชุมชนที่สามารถแสดง ข้อมูลได้ 3 ส่วน คือ

1) ทุนทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของศักยภาพของชุมชนในการพัฒนา และการแก้ปัญหา โดยเน้น วิธีการทำงานและกระบวนการจัดการของแต่ละทุนทางสังคม

2) ระบบของชุมชน เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการตนเอง โดยแสดงในรูปของความ สัมพันธ์ของทุนทางสังคม คนสำคัญ งานและกิจกรรม รวมทั้งผลกระทบต่อคนในชุมชนและต่อศักยภาพ ของชุมชน อันประกอบส่วนเป็น “ระบบการจัดการสุขภาพของชุมชน”

3) ศักยภาพของชุมชน เป็นสิ่งที่แสดงความสามารถในการสร้างการเปลี่ยนแปลง ด้วยการวิเคราะห์ แนวทางการค้นหา นำใช้และเพิ่มศักยภาพของทุนทางสังคมทั้ง 6 ระดับ รวมทั้งการพัฒนางานใหม่กิจกรรมใหม่ (นวัตกรรม) ความร่วมมือใหม่ อันแสดงให้เห็นวงจรการพัฒนามีคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชนการวิจัยชุมชนด้วยวิธีวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนาแบบเร่งด่วน เป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้ทุนทางสังคมและศักยภาพของ ของชุมชนใน 6 ด้าน คือ 1) การแก้ปัญหาของพื้นที่ 2) การจัดการตน 3) พัฒนางานและกิจกรรมในชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตนโยบายสาธารณะ 4) การจัดการกับปัจจัย เสริมสุขภาพะ รวมทั้งปัจจัยด้านสังคมที่กำหนดภาวะสุขภาพของประชาชนในรู้ให้กับสมาชิกในชุมชน หน่วยงานและองค์กรในพื้นที่ 5) การพัฒนานวัตกรรม 6) การพัฒนาเข้าสู่งานประจำของหน่วยงาน องค์กร กลุ่มทางสังคมในพื้นที่

หลักการของการวิจัยชุมชน RECAP เน้นให้ชุมชนดำเนินการเอง เพื่อให้ได้ ทำความรู้จักทุนทางสังคมในทุกระดับ ได้สร้างความเข้าใจในงานและกิจกรรม สัมพันธ์ของทุนทางสังคมกับงานและกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคน ถึงได้สร้างความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน จนเกิดความเข้าใจระบบ ชุมชนท้องถิ่นอย่างครอบคลุมได้

การพัฒนาทักษะการวิจัยชุมชน RECAP ให้กับบุคลากร แกนนำขององค์กรหลักสามารถดำเนินการสรุปบทเรียนและประสบการณ์ของทุนทางสังคมทุกระดับ จะทำให้มี ู้เกี่ยวกับทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนที่ครอบคลุมและนำไปใช้ในกระบวนการเสริม ของชุมชนต่อไปได้ ตัวอย่างเช่น การจัดทำหลักสูตรการจัดการตนเองของชุมชน เพื่อสร้างการ พื้นที่และให้กับเครือข่าย

การพัฒนาข้อเสนอโครงการเพื่อแก้ปัญหาของพื้นที่ หรือพัฒนานวัตกรรม ประเด็นในการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนหรือหน่วยงานภายนอกพื้นที่ การพัฒนาข้อเสนอโครงการ ตำบลสุขภาวะ จัดทำรายงานสถานะตำบล การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของท้องถิ่น เป็นต้น

1.5.1 แนวคิดและหลักการ

ศักยภาพของชุมชน เป็นความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ และจัดการกับความหลากหลาย ของสถานการณ์ชีวิตของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยกระบวนการพัฒนางานหรือกิจกรรม การจัดการกับปัญหา ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิต อันเป็นผลกระทบจากโครงสร้างทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจสภาวะแวดล้อม สุขภาพและการเมืองการปกครอง โดยองค์ประกอบที่สำคัญของศักยภาพ ของชุมชนที่พบในพื้นที่ ได้แก่ 1) ข้อมูล 2) เงินหรือกองทุน 3) ทรัพยากรและสภาวะแวดล้อม และ 4) คนสำคัญและเครือข่ายความสัมพันธ์ ที่ประกอบส่วนเป็นทุนทางสังคมแต่ละทุน การนำทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนมาใช้อย่างต่อเนื่อง เป็นแนวทางในการเสริมและเพลง ความเข้มแข็งของชุมชน รวมถึงเสริมศักยภาพให้กับทุนทางสังคมอีกทางหนึ่งด้วย เหล่า จัดการตนเองของพื้นที่ ลดการพึ่งพิงจากภายนอกได้ ซึ่งการนำใช้ทุนทางสังคมต้องอาศัยอย่างน้อย 3 ขั้นตอน คือ

- 1) การรับรู้ สถานการณ์ ปัญหา ทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน
- 2) การเรียนรู้ เพื่อทำความเข้าใจแนวทางหรือวิธีการที่จะจัดการกับสถานการณ์ปัญหา ศักยภาพของทุนทางสังคมที่มีอยู่ของชุมชน อันอาจประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การแก้ปัญหาของ พื้นที่ 2) การจัดการตนเองในพื้นที่ 3) การพัฒนางานและกิจกรรมในชุมชนที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต นโยบาย สาธารณะ จัดการกับปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและปัจจัยเสริมสมภาวะ รวมทั้งปัจจัยสังคมที่กำหนดภาวะ สุขภาพของประชาชนในพื้นที่ 4) การสร้างการเรียนรู้ให้กับสมาชิกชุมชน หน่วยงาน องค์กร กลุ่มทางสังคมในพื้นที่ 5) การพัฒนานวัตกรรมและการต่อยอดงาน และ 6) การพัฒนาเข้าส่งงานประจำของหน่วยงาน องค์กร กลุ่มทางสังคมในพื้นที่
- 3) การจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นำเอาทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนมาใช้ด้วยการ สร้างรูปธรรมการพัฒนางาน กิจกรรม หรือ นวัตกรรม นำไปสู่การจัดการปัญหาและสร้างผลกระทบ เกิดจากโครงสร้างทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการปกครอง ตาม บทบาทของหน่วยงาน องค์กรในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น

1.5.2 เป้าหมาย

วิจัยชุมชน RECAP ถือเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อการเรียนรู้สถานการณ์และการจัดการของชุมชน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ทูตทางสังคมและศักยภาพของชุมชน และ 2) ปัญหาและความต้องการของ ชุมชน ซึ่งข้อมูลชุมชน ทั้ง 2 ส่วนนี้ อาจจะได้ข้อมูลจากระบบข้อมูลตำบล Thailand Community Network Appraisal Program: TCNAP ที่ได้พัฒนาควบคู่กันมากับการวิจัยชุมชน โดยข้อมูลจาก TCNAP แสดงข้อมูลเชิงปริมาณที่บอกจำนวนและขนาดของสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งไม่มีข้อมูลเชิงลึกในการอธิบาย บริบทของการเกิดและการจัดการกับสถานการณ์นั้นของชุมชนตลอดจน ผู้คนหรือกลุ่มทางสังคมองค์กร ชุมชนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเมื่อต้องการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ ศักยภาพของชุมชนอย่าง ครบคลุม จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทั้งจาก TCNAP และ RECAP ควบคู่กัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาและการ จัดการกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น มีโอกาสในการนำใช้ทูตทาง สังคมและศักยภาพของชุมชนได้ มากขึ้นด้วย

วิจัยชุมชน RECAP เป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้ของชุมชน โดยกิจกรรม การวิจัยชุมชนสามารถ สร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์ของชุมชน การมีส่วนเกี่ยวข้องในสถานการณ์ ของคนในชุมชน คนสำคัญ ในการจัดการให้สถานการณ์ดังกล่าวเอื้อประโยชน์ต่อคนในชุมชน ทำให้ เกิดการเรียนรู้แนวทางการจัดการ สถานการณ์ต่างๆ จนนำไปสู่การหาทางออกหรือเพิ่มแนวทางใหม่ ๆ เพื่อจัดการกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงต่อเนื่องได้ วิจัยชุมชน RECAP แสดงถึงการให้ความหมาย และการตีความสถานการณ์จากผู้ที่อยู่ร่วมทั้งโดยตรง และ โดยอ้อมในสถานการณ์ ตามบริบทของ ชุมชนดังกล่าว ทำให้เห็นภาพรวมของผู้เกี่ยวข้องต่อสถานการณ์นั้น ๆ เมื่อสรุปการวิจัยชุมชนก็จะ ทำให้เห็นมุมมองของคนในชุมชนชัดเจน หากต้องการข้อมูลที่แสดงทุน ทางสังคมและศักยภาพ ของชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนและการจัดการตนเองของชุมชน แล้ว การเปิด โอกาสให้คนในชุมชน ทั้งที่อาจเป็นทูตทางสังคมและองค์ประกอบอื่นของศักยภาพของชุมชน ได้เข้าร่วมในกิจกรรมการวิจัยชุมชนด้วย จะทำให้การเข้าถึงข้อมูลมีมากขึ้นและในทางกลับกัน ยังสามารถให้กระบวนการวิจัยชุมชนนี้สร้างกระบวนการเรียนรู้ข้อมูลให้คนที่เป็นต้นทุนทางสังคม ของชุมชนได้ด้วย

1.5.3 วิธีการ

วิธีการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณาแบบเร่งด่วน (Rapid Ethn Process: RECAP) เป็นหนึ่งในวิธีการวิจัยทางมานุษยวิทยาที่ทำให้คน ในชม ถึงข้อมูลที่เป็นการสรุปและตีความ ประสพการณ์ของคน จากสถานการณ์ที่เป็น เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสภาวะของชุมชน ได้ใกล้เคียงกับสถานการณ์วิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Studies) เป็นวิธีการศึกษาโดย พฤติกรรม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของกลุ่มทางสังคมและชุมชน แล้วรายงาน โดย ความเชื่อ ความรู้

ความเข้าใจ ทักษะคิด และค่านิยมอันเป็นผลมาจากพฤติกรรมสังคมนั้น ๆ เพื่ออธิบายและตีความข้อมูลทางสังคม เจตคติ ความเชื่อ ความรู้สึก วัตถุประสงค์ ของคน ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลหลายวิธีในทุกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา โดยอยู่กับคนในพื้นที่ที่ต้องการศึกษา เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกระทำของคนมา สัมพันธ์ที่เกิดขึ้น โดยเชื่อว่าผู้มีประสบการณ์ในเหตุการณ์นั้น ๆ สามารถแปลความหรืออง หรือสิ่งที่แสดงออกมาได้อย่างครอบคลุม จนนักวิจัยสรุปเป็นคำอธิบายหรือความหมายของเหตุการณ์ได้ ซึ่งหากได้คำอธิบายจากผู้ร่วมเหตุการณ์ครอบคลุมทุกคนจะทำให้คำอธิบายมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากประสบการณ์ของแต่ละคนอาจไม่เหมือนกัน การแตกต่างกัน ภาพรวมคำอธิบายจึงครอบคลุมทุกความแตกต่างด้วย

วิธีการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา มีลักษณะเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการหาข้อเท็จจริงที่ใช้ตัวนักวิจัยเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่เคร่ง เพื่อหลีกเลี่ยงอคติ และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง โดยให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลค่า เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา เช่น เหตุการณ์การจัดการงาน และกิจกรรมรวมทั้งผลกระทบของ ทูตทางสังคมแต่ละระดับ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเด่นของชุมชน ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับคนหลายกลุ่ม เป็นต้น ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบอุปนัย (Inductive Process) เป็นการสร้างทฤษฎีหรือองค์ความรู้ขึ้นมาจาก พื้นที่ที่ศึกษา เช่น ทฤษฎีการจัดการน้ำของชุมชนท้องถิ่น การจัดการดิน การทำเกษตรเพื่ออาหารปลอดภัย การช่วยเหลือคนทุกขคนยาก เป็นต้น เพื่อทำการทดสอบ และปรับใช้ภายในท้องถิ่นและใช้ร่วมกับที่อื่น ภาย ได้ความเชื่อที่ว่า ความรู้ความจริงมิได้หลากหลาย สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา และบริบทเหตุการณ์ ที่เปลี่ยนแปลง ชุดความรู้ที่เกิดขึ้นหรือการกระทำที่เป็นผลสำเร็จในชุมชนหนึ่ง อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตาม สถานการณ์บริบทสังคม เปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลา ไม่มีชุดความรู้สากลที่สามารถนำไปใช้ได้กับทุกสังคม หรือชุมชน เนื่องจากผู้ที่อาศัยอยู่ในแต่ละสังคมหรือชุมชนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม กระบวนการดูแลแต่ละกลุ่มประชากรย่อมมีความรู้ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นหนึ่งอาจถูกนำมาแก้ปัญหาบรรลุผลสำเร็จได้เร็วขึ้น

1.5.4 คน (บุคลากร) ที่ร่วมในการวิจัยชุมชน RECAP

การวิจัยชุมชน RECAP เป็นกระบวนการเรียนรู้ทูตทางสังคมและศักยภาพของชุมชน ผ่าน กระบวนการสอบถามประสบการณ์และสรุปบทเรียนในการจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของคนในชุมชน อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสร้างข้อสรุป 2 ส่วนคือ ทูตทางสังคม 5 ระดับ และศักยภาพของชุมชน ที่แสดงให้เห็น 1) คนสำคัญและกลุ่มทางสังคมที่ชั้นนำสังคมและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นได้ ที่มี ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาชุมชน หมู่บ้านเข้มแข็งเครือข่ายทั้งภายในพื้นที่ และระหว่างพื้นที่ และ ทรัพยากรและโครงสร้างด้านต่าง ๆ ของชุมชน 2) ความสามารถของทูตทางสังคมในการแก้ปัญหาของ พื้นที่ การจัดการตนเอง การพัฒนางาน และ

กิจกรรมในชุมชนที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต การขับเคลื่อนนโยบาย สาธารณะในพื้นที่และการจัดการกับปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ ปัจจัยเสริมสุขภาพ ปัจจัยสังคมที่กำหนด ภาวะสุขภาพของประชาชนในชุมชน การสร้างการเรียนรู้ให้กับสมาชิกชุมชนและ บุคลากรหน่วยงานต่าง ๆ ใน พื้นที่เพื่อการพัฒนา วัฒนธรรมและการต่อยอดงาน รวมทั้งการพัฒนาเข้าสู่งานประจำของหน่วยงานองค์กร กลุ่มทางสังคมในพื้นที่ 3) ความสัมพันธ์ของทุนทางสังคมกับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ประสบการณ์การพัฒนาชุมชนที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่า ตำบลเป็นอาณาเขตที่ ประกอบด้วยหน่วยชุมชนและ โครงสร้างของระบบการจัดการครบถ้วน” มีศักยภาพในการจัดการปัญหาและพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ที่ครอบคลุม ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการปกครอง รวมทั้งยังหมายถึงเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นด้วย กระบวนการวิจัยชุมชน RECAP จึงใช้พื้นที่เขตรับผิดชอบของแต่ละองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยของการศึกษา โดยสามารถสรุปองค์กรหลักที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ ได้ เป็น 2 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มองค์กรในชุมชนที่เป็นภาคประชาชน ทั้งคนสำคัญที่เป็นคนเก่ง แก่นนำ ผู้นำกลุ่มทาง สังคมหรือองค์กรชุมชน กลุ่มอาชีพ กลุ่มอาสาสมัคร กองทุน สถาบันการเงิน หรือกลุ่มออมทรัพย์ วัด หมู่บ้าน และกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการดำเนินงานของทุนทางสังคมซึ่งเป็นคนในชุมชน

2) กลุ่มองค์กรหรือหน่วยงานรัฐและเอกชนทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ ที่หนุนเสริมการเพิ่ม ศักยภาพของชุมชน ที่นำและทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันสร้างงานและกิจกรรมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง คุณภาพชีวิตและวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน (คณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการพัฒนาตำบล) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น (กองทุนสุขภาพตำบล) และอาจได้แก่ หน่วยงานภายนอกที่มีปฏิบัติการในพื้นที่ เช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด โรงพยาบาล อำเภอหรือโรงพยาบาลจังหวัด องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น ซึ่งสามารถเข้าร่วมในกระบวนการวิจัยชุมชน ทั้งในฐานะผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลหลักได้ ถือเป็นผู้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การจัดการตนเองของชุมชน ทั้งนี้ ในส่วนประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสถานการณ์ในชุมชนของกลุ่มนี้ต้องเข้าร่วมในบทบาทของผู้ให้ข้อมูลด้วย โครงสร้างระบบการจัดการภายในตำบล ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านและตำบล หน่วยงานรัฐ เช่น รพ.สต. โรงเรียน และองค์กรชุมชน ผู้เข้าร่วมในกระบวนการ วิจัยชุมชน RECAP เมื่อสิ้นสุดการ การพัฒนา

ชุมชนท้องถิ่นต่อไปได้ในฐานะของทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน การวิจัยนี้ ซึ่งเป็นทั้งการ ค้นหาทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน ส่วนร่วม และเพิ่มศักยภาพทุนทางสังคมไปพร้อม ๆ กัน

1.5.5 ข้อมูลที่ต้องการจากการวิจัยชุมชน RECAP

ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการวิจัยชุมชน RECAP ผู้จำแนกเป็น 3 ส่วน และ ศักยภาพของชุมชน 2) ข้อมูลการจัดการตนเองของชุมชน เพื่อนำไป ประชากรที่ได้รับผลกระทบ และการแก้ปัญหาของชุมชน การวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหาของพื้นที่ การจัดการตนเอง การพัฒนา งานและกิจกรรมในชุมชนที่ 4 สาธารณะ และจัดการกับปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ ปัจจัยเสริมสุขภาพ สุขภาพของประชาชนในชุมชน การสร้างการเรียนรู้ให้กับสมาชิกชุมชนพัฒนาวัฒนธรรมและการ ต่อยอดงาน รวมทั้งการพัฒนาเข้าสู่งานประจำของหน่วยงาน องค์กร และกลุ่มสังคมในพื้นที่ ตลอดจนผลกระทบอันเกิดจากการจัดการของทุนทางสังคมและ 3) ข้อ ความสัมพันธ์และความ เชื่อมโยงของทุนทางสังคม ให้สามารถวิเคราะห์ ตนเองที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะบริบทของแต่ละพื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อมูลทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนเอง หน่วยงาน องค์กร กลุ่ม ทางและศักยภาพของชุมชน และการวิเคราะห์ การจัดระบบการจัดการมีความสัมพันธ์เชื่อมโยง การแลกเปลี่ยนของคนในชุมชนทั้ง งาน เงิน และข้อมูลที่ส่งผลทางบวกต่อการแก้ปัญหาการจัดการร่วม ขอมรับซึ่งกันและกัน อันเป็น รดจัดกลุ่มทุนทางสังคมได้เป็น

(1) ข้อมูลทุนทางสังคม 6 ระดับ โดยทุนทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ เชื่อม เปลี่ยนของคนในชุมชนทั้ง งาน เงิน และข้อมูลที่ส่งผลกระทบทางบวกต่อการแก้ปัญหากัน เพื่อสมาชิกชุมชน การร่วมมือกัน ซึ่งแสดงให้เห็นความเชื่อมั่นและการยอมรับซึ่งกัน การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งในการจัดการตนเองให้สมาชิกชุมชนด้วย สามารถจัดกลุ่มทุนทางสังคมได้เป็น 6 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับบุคคลและครอบครัว (2) ระดับกลุ่มทางสังคมและองค์กรชุมชน (3) ระดับหน่วยงาน และแหล่งประโยชน์ (4) ระดับชุมชน หรือหมู่บ้าน (5) ระดับตำบล (6) ระดับเครือข่าย

(2) ข้อมูลที่แสดงโครงสร้างหลักของตำบล 5 ด้าน ได้แก่ (1) สังคม (2) เศรษฐกิจ (3) สภาวะแวดล้อม (4) สุขภาพ และ (5) การเมืองการปกครอง

(3) ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาและเหตุที่มาของปัญหาในชุมชน อันอาจเป็นผลกระทบ จากโครงสร้างด้านต่าง ๆ ของชุมชน สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพ และการเมืองการ โครงสร้างระบบการจัดการภายในตำบล ประกอบด้วย ประกอบด้วย องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านและตำบล หน่วยงานรัฐ เช่น รพ.สต. โรงเรียน และ องค์กรชุมชน

(4) ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการปัญหาและความต้องการ หรือผลกระทบจากโครงสร้าง ด้านต่าง ๆ ของชุมชน อันอาจเกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการจัดการของชุมชนที่ผ่าน มา ได้แก่องค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดการแก้ไขปัญหา และพัฒนาปฏิบัติการต่าง ๆ ในชุมชน บทบาทหน้าที่ วิธีการ แนวทาง ตลอดจนปัจจัยเงื่อนไขของการจัดการทั้งหลาย ประกอบด้วยการจัดการคน การจัดการ ข้อมูล การจัดการงาน และการจัดการทรัพยากรอื่น

(5) ข้อมูลที่เกี่ยวกับผลลัพธ์หรือประโยชน์ที่เกิดจากกระบวนการจัดการตนเองของทุนทาง สังคมและศักยภาพของชุมชน เป็นข้อมูล que แสดงสถานะความเข้มแข็งของทุนทางสังคมและศักยภาพของ ชุมชน ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ข้อมูลส่วนนี้อาจแบ่งเป็น ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเสริมสร้างชุมชน เข้มแข็ง เช่น การเกิดใหม่ของกลุ่มทางสังคมและหมู่บ้านเข้มแข็งที่สามารถจัดการปัญหาตนเองได้ แก่นำมีศักยภาพสูงขึ้น มีทักษะการชี้นำสูงขึ้น เป็นต้น และส่วนที่เป็นผลลัพธ์ เช่น ประชาชนในพื้นที่ได้รับ สวัสดิการหลายรูปแบบ มีบริการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นตามความจำเป็นและความเดือดร้อน มีช่องทางการ พูดุขปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ หรือเพื่อริเริ่มงานใหม่ เป็นต้น

2) ข้อมูลการจัดการตนเองของชุมชน

(1) ข้อมูลการสรุปประสบการณ์และบทเรียนทุนทางสังคม คนสำคัญ กลุ่มทางสังคม องค์กร ชุมชน หมู่บ้านจัดการตนเอง หน่วยงานหรือองค์กรรัฐ และอื่นๆ ประกอบด้วยที่มาและเส้นทางการพัฒนา ทุนทางสังคมอื่นที่ทำงานร่วมกัน โครงสร้างด้านต่าง ๆ (สังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม สุขภาพและ การเมืองการปกครอง) ที่สนับสนุนการพัฒนา งาน กิจกรรมเป้าหมาย การจัดการทรัพยากรคน ทรัพยากร เงินและกองทุน งานและกิจกรรม รูปธรรมบทบาทหน้าที่ของแกนนำและสมาชิกพร้อมทั้งองค์กรที่ เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน ผลผลิตและผลลัพธ์ พร้อมทั้ง ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จจากการจัดการของทุนทางสังคม

(2) ข้อมูลสถานะของการพัฒนางานของทุนทางสังคม ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์สถานะของทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน พร้อมทั้งการพัฒนางาน และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง (2) การวิเคราะห์ลักษณะกิจกรรมและวิธีการดำเนินการ และ (3) การวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของทุนทางสังคม ประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ความสามารถในการแก้ปัญหา และสร้าง ประโยชน์ และการจัดการตนเอง

(3) ข้อมูลสรุปภาพรวมของทุนทางสังคม คือ การทบทวนข้อมูลจากการสรุปบทเรียนแต่ละ ทุนทางสังคม สรุปเป็นภาพรวมข้อมูลศักยภาพของชุมชน วิธีการ การจัดการ ผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และการวางแผนการพัฒนางานเพื่อขยายงานหรือต่อยอดงานของแต่ละทุนทางสังคม

(4) ข้อมูลการพัฒนานวัตกรรมเพื่อจัดการกับสถานการณ์ของชุมชน ด้วยการนำเงินทุนทาง สังคมและศักยภาพของชุมชนได้อย่างเหมาะสม

3) ข้อมูลความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของทุนทางสังคม

การหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงจากงานและกิจกรรม และ/หรือกลไกหนุนเสริมในการขับเคลื่อน การพัฒนาชุมชนประเด็นต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยการนำข้อมูลสุขภาพ และการเมืองการปกครอง รวมทั้งความสัมพันธ์กับปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ ปัจจัยเสริมสร้างสุขภาวะ และ 13 กลุ่มประชากรในชุมชน การจัดระบบการจัดการตนเองเป็นการจัดระบบเด่น เพื่อแสดงถึงความเชี่ยวชาญของทุนทางสังคมในการจัดการปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งจากเดิม แต่ละทุนทางสังคมต่างคนต่างทำงาน แต่เมื่อมีการจัดระบบการจัดการตนเองจะมีการหาจุดร่วมมีการประสานงาน และความร่วมมือ มีรูปธรรมการแบ่งบทบาทในการทำงานร่วมกัน (ทำเอง ทำร่วม และ สนับสนุนคนอื่นทำ) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเหมือนและความต่างของการทำงานทั้งทางด้าน เทคนิค วิธีการทำงาน กลุ่มมือ อุปกรณ์ วัตถุประสงค์ ข้อมูลและงบประมาณ ทำให้มีการเชื่อมโยงเป็นระบบของชุมชน โดยแต่ละชุมชนจะมีความแตกต่างกันไปตามความโดดเด่นของการทำงานร่วมกัน ร่วมกันของทุนทางสังคม

1.5.6 ขั้นตอนการวิจัยชุมชน RECAP

การออกแบบกระบวนการวิจัยชุมชน RECAP และการเลือกใช้วิธีการวิจัย นอกจากการค้นหาทุนทางสังคมและศักยภาพทางชุมชนแล้ว ยังควรสัมพันธ์กับกระบวนการนำใช้ ทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนด้วย ซึ่งเป็นวงจรของการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติการจริง ในพื้นที่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1) การรับรู้ เป็นกระบวนการผลักดันให้เกิดการรับรู้ร่วมกันขององค์กรหลัก ในชุมชนเน้นการรับรู้สถานการณ์ของปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนางาน และศักยภาพของชุมชน ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน (ทุนทางสังคม 6 ระดับ) ทั้งนี้อาศัยการสร้าง และพัฒนากระบวนการ แลกเปลี่ยนข้อมูลข้อความรู้และข่าวสาร ในพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยใช้ระบบการสื่อสารเป็นเครื่องมือ ตั้งแต่การค้นหาเนื้อหาที่มีความไวต่อการรับรู้ของคนต่างกลุ่มกัน (การวิจัยชุมชน RECAP การเก็บ ข้อมูลต่าง ๆ) การสร้างสื่อที่เหมาะสมและวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารทุกรูปแบบอย่างเป็นระบบ (การประชุมผู้นำ การจัดเวทีประชาคม การประชุมสภาท้องถิ่น การประชุมหัวหน้าครอบครัว การประชุมกลุ่มต่าง ๆ เครือข่าย การบอกผ่านปากต่อปาก สภาคาเฟ่ สภาพลเมือง รายการวิทยุชุมชน จดหมายข่าว เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์)

2) การเรียนรู้ เป็นการสร้างบทเรียนหรือประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ของต้นทุนทางสังคม และประชาชนในพื้นที่ใน 2 ทิศทาง คือ 1) การเรียนรู้ผลกระทบของสถานการณ์

ชุมชนต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ (ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี โครงสร้างทางกายภาพบริการของระบบต่างๆ ที่เป็นปัจจัยกำหนดสถานะสุขภาพของคน เป็นต้น) 2) การเรียนรู้ ทางออกและแนวทางการจัดการกับสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ การเรียนรู้วิธีการทำงานของคนในแต่ละองค์กรทั้งในพื้นที่และองค์กรสนับสนุนจากนอกพื้นที่ โดยวิธีการที่เลือกใช้อาจเป็นการจัดประสบการณ์ใน สถานการณ์จริง (การทำงานร่วม การศึกษาดูงาน) การเสริมพลังในการสรุปบทเรียน ถอดบทเรียนจากประสบการณ์จริง (การทำงานร่วม การศึกษาดูงาน) การเสริมพลังในการสรุปบทเรียน ถอดบทเรียนจากประสบการณ์ และการจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้บทเรียน (สภากาแฟ เวทีประชาคม เวทีผู้นำการประชุมกลุ่ม เวทีประชุมวิชาการ เป็นต้น)

3) การจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นการจัดการทุนทางสังคม และศักยภาพของชุมชนมาใช้ด้วยการสร้างรูปธรรมการพัฒนา งาน หรือกิจกรรมที่นำไปสู่การจัดการปัญหา และผลกระทบที่เกิดจากโครงสร้างทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สภาวะแวดล้อม และการเมืองการปกครอง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อย่างน้อยยทิศทาง ได้แก่ 1) การเปลี่ยนวิธีการทำงานขององค์กรให้เน้นการทำงานเชิงระบบ สร้างงานให้เป็นระบบที่เชื่อมต่อการทำงานกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นในแนวทางที่เป็นการประสานงานกันมากกว่าการทำงานซ้อนทับกัน และพัฒนาต่อยอดงานได้ 2) การใช้ข้อมูลประกอบการปรับ วิธีการดำเนินชีวิต และวิธีการทำงาน และ 3) การเสริมความเข้มแข็งให้ความสัมพันธ์ของตนกับสังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการปรับบทบาทการอยู่ร่วมกันในสังคม ชุมชนของตน และการร่วมมือกันของ ทุนทางสังคม และการใช้ศักยภาพของชุมชนในการยกระดับการแก้ปัญหา หรือต่อยอดงานเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนได้ ดังนั้นกระบวนการวิจัยชุมชน หากออกแบบกิจกรรมให้ตอบสนองทั้ง 3 ขั้นตอนดังกล่าว ของการนำ ทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนนี้ด้วย จะทำให้สามารถค้นหาและเสริมแรงทุนทางสังคมและ ศักยภาพของชุมชนได้พร้อม ๆ กัน

1.5.7 วิธีการเก็บข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลที่คนในชุมชนมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี 3 วิธี ประกอบด้วย สังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เจาะลึก และสนทนากลุ่ม

1) วิธีการสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดในสถานการณ์การจัดการตนเองของทุนทางสังคม และศักยภาพของชุมชน ซึ่งใช้ทักษะที่มีและใช้เป็นประจำคือการสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในชุมชน เดียวกันที่มีความใกล้ชิดและมีการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เห็นทั้งพฤติกรรม การกระทำที่เชื่อมโยงกับ ความคิด ได้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด โดยนักวิจัยชุมชน ทำการสังเกตสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของการอยู่ ร่วมกัน ในชุมชนหรือการทำงานร่วมกัน ตลอดจน

การจัดการงานและกิจกรรม ของทุนทางสังคมต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน หรือ ปฏิสัมพันธ์ของคนกับสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างอื่น ๆ ของชุมชน

2) **วิธีการสัมภาษณ์** การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์เดี่ยวแบบ เผลิงหน้า โดย ผู้สัมภาษณ์สอบถามผู้ให้ข้อมูลตามแนวคำถามที่วางไว้แนวคำถามนี้เป็นคำถาม ปลายเปิดที่มีลักษณะต่าง กันไป เช่น คำถามเปิดสถานการณ์ คำถามแจกแจงรายละเอียด คำถาม เทียบเคียง เป็นต้น ที่ครอบคลุม ประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการถามโดยใช้ทักษะการพูดคุยให้อธิบาย สถานการณ์ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องหรือที่ก่อ ตัวสถานการณ์นั้น ๆ จากผู้มีประสบการณ์ตรง และอ้อม และผู้เกี่ยวข้องที่ได้ประโยชน์หรือผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วเก็บข้อมูลที่เป็น การอธิบายการเกิดและดำเนิน ไปของเหตุการณ์ รวมทั้ง พฤติกรรมการกระทำของคนในแต่ละเหตุการณ์ หลายเหตุการณ์ก่อตัวเป็นสถานการณ์ อธิบายความคิดเห็น และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ นั้น ๆ เป็นการซักถามเพื่อให้เข้าใจความคิดที่อธิบาย การกระทำหรือพฤติกรรมด้วยการบอกเล่า ให้ละเอียดและครอบคลุมทุกแง่มุม ทำให้ได้ข้อมูลทั้งที่มา ที่ไปของเรื่องและผลกระทบที่เกิดขึ้น อย่างเป็นภาพรวมด้วย

3) **วิธีการสนทนากลุ่ม** เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้กลุ่มคนมาร่วม สนทนากัน โดยมี นักวิจัยชุมชนเป็นผู้ดำเนินการสนทนา และอำนวยความสะดวกให้การสนทนาเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือที่ ต้องการหาข้อสรุป ที่วิเคราะห์มาจากการนำใช้ข้อมูลการสังเกต และการ สัมภาษณ์เจาะลึก โดยที่นำคนใน เหตุการณ์มาพบทวนความเข้าใจต่อเหตุการณ์และหาคำอธิบายร่วมกัน ทำให้ได้รายละเอียดของข้อมูลส่วน ที่อาจตกหล่นจากการสังเกต หรือสัมภาษณ์พูดคุยเป็นรายคน และ ความคิดหรือคำอธิบายร่วมที่เป็นข้อ สรุปที่ยอมรับ ได้ของผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย นักวิจัยชุมชนอาจจัดเวที ให้ผู้มีประสบการณ์ตรง แกนนำทุนทาง สังคมและผู้เกี่ยวข้อง แลกเปลี่ยนข้อมูลในสถานการณ์เดียวกัน และสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกัน พร้อมทั้ง หาข้อสรุปหรือข้อตกลงจากการเสวนา

1.5.8 การทำวิจัยชุมชน (RECAP) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนที่ 1

การเปิดสถานการณ์ชุมชนทั้งในระดับตำบลและหมู่บ้าน โดยมีเป้าหมาย การเรียนรู้ สถานการณ์ของชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทุนทางสังคม และศักยภาพของชุมชน รวมถึงความเข้มแข็งในการจัดการกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ โดยเรียนรู้ข้อมูลจากมุมมอง และ ประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลจาก 4 องค์การหลักที่อธิบายสถานการณ์เด่นและสำคัญของชุมชน โดยรวม ได้แก่ 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ท้องที่ 3) ภาคประชาชน และ 4) หน่วยงาน ภาครัฐ

การเปิดสถานการณ์ชุมชน เป็นการเรียนรู้และทำความเข้าใจสถานการณ์ ภาพรวมของชุมชน โดยเรียนรู้และเก็บรวบรวมข้อมูลจากมุมมองและประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูล จาก 4 องค์กรหลักที่อธิบาย สถานการณ์เด่นและสำคัญของชุมชนโดยรวม ซึ่งชี้ให้เห็น 1) สภาพ เหตุการณ์สำคัญ ตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบันของชุมชน โดยมุ่งเน้นและทำความเข้าใจข้อมูล ที่มา สาเหตุ และผลกระทบของปัญหา ของการ ดำเนินงานหรือกิจกรรมเพื่อจัดการกับปัญหาในสถานการณ์นั้นๆ และการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้การดูแล ช่วยเหลือหรือจัดบริการสำหรับกลุ่มประชากรเป้าหมาย หรือ ผู้ที่ต้องการได้รับการดูแลช่วยเหลือในชุมชน ภายใต้บทบาทและการจัดการของทุนทางสังคมทั้ง 5 ระดับ” และศักยภาพของชุมชน และ 2) คนสำคัญ ที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้น ๆ ซึ่งจะกลายเป็นผู้ให้ ข้อมูลหลักของการวิจัยชุมชน RECAP เช่น คนที่ดำเนิน การหลัก คนร่วม คนสนับสนุน คนที่ได้รับ ประโยชน์ และคนที่ได้รับผลกระทบ เป็นต้น ซึ่งคำอธิบายหรือ ความหมายของแต่ละเหตุการณ์ จากผู้ร่วมเหตุการณ์แต่ละคนที่มีประสบการณ์ต่างกันดังกล่าวจะมีจุดร่วม และจุดต่างที่เติมเต็มกันด้วย เพื่อเป็นข้อมูลตั้งต้น และการเติมเต็มข้อมูลให้มีรายละเอียดและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การเปิด สถานการณ์ชุมชน ควรดำเนินการใน 3 ระดับ คือ ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน และระดับผู้นำ หรือแกน นำ กลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน แหล่งประ โยชน์ในแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

(1) “การเปิดสถานการณ์ชุมชนในระดับตำบล” เป็นการทำความเข้าใจ กับสถานการณ์ภาพรวมตำบลที่สะท้อนให้เห็นเหตุการณ์สำคัญ เรื่องเด่น ในมิติของที่มาความสำคัญ ปัญหาที่เกี่ยวข้องและคนที่ได้รับ ผลกระทบ การแก้ปัญหาและทุนทางสังคมที่เกี่ยวข้อง ความต้องการ ของชุมชน การจัดการของทุนทางสังคมและปัจจัยสนับสนุน รวมทั้งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในภาพรวม ของตำบล ซึ่งกิจกรรมการเปิดสถานการณ์ ตำบลนี้ อาจใช้การจัดเวทีเสวนาว่าด้วยสถานการณ์ปัญหา และศักยภาพการจัดการของชุมชน ซึ่งเป็นการนำเสนอภาพรวมของตำบลที่เกิดจากการตอบสนอง ปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์นั้น ๆ ของทุนทางสังคม ตามภารกิจ บทบาทหน้าที่ และประสบการณ์ ด้วยการจัดการงานและ กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในลักษณะการทำเดี่ยว ทำร่วม และ สนับสนุนให้คนอื่นทำ ซึ่งเป็นตัวแทนของ 4 องค์กร หลักในตำบล ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) องค์กรชุมชน และหน่วยงานรัฐ ทุนทางสังคมทั้ง 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) ระดับบุคคล และครอบครัว 2) ระดับกลุ่มทางสังคม และองค์กรชุมชน 3) ระดับหน่วยงาน และแหล่ง ประโยชน์ 4) ระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน 5) ระดับตำบล และ 6) ระดับเครือข่าย ผู้เก็บข้อมูลของตำบล จะต้องบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลภาคสนามในตำบล (เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน เป็นต้น) เป็นผู้เข้าร่วมเสวนาโดยถือว่าเป็นตัวแทนจาก 4 องค์กรหลักในตำบลเป็น “ผู้รู้” ที่เป็น คนต้นเรื่องและมีประสบการณ์ตรงในการจัดการขององค์กรตนและมีการขับเคลื่อนงานในระดับตำบล มากที่สุด ซึ่งข้อมูลภาพรวมของตำบลจากทุกฝ่ายรวมกันจะสะท้อนให้เห็นถึงมุมมอง และประสบการณ์

ขององค์กรที่ร่วมเสวนา ต่อวิธีการทำงาน การปฏิบัติการ การจัดการปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติการ ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตกับกลุ่มประชากร เป้าหมาย การมีส่วนร่วม และการใช้ ประโยชน์จากคนสำคัญ กลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน หน่วยงานรัฐและแหล่งประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ สามารถสรุปเหตุการณ์สำคัญ งานเด่น ทูตทางสังคม คนที่มีอิทธิพล และคนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ต่างๆ ในระดับตำบลได้

(2) การเปิดสถานการณ์ชุมชนในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการ เก็บข้อมูลที่ต่อเนื่องจากการเปิดสถานการณ์ชุมชนในระดับตำบลที่แสดงให้เห็นความเชื่อมโยง หรือความเกี่ยวข้องของทุนทางสังคมในหมู่บ้าน ศักยภาพในการจัดการกับปัญหาและความต้องการ ของหมู่บ้านผลที่เกิดขึ้นกับสมาชิกชุมชนและความสัมพันธ์ของทุนทางสังคมกับผลกระทบต่อ คุณภาพชีวิตของคนในหมู่บ้าน วิธีการที่ใช้คือ การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้นำหรือผู้แทนของทุนทาง สังคม การสนทนากลุ่มกับตัวแทนคณะกรรมการ หมู่บ้านและผู้นำหรือผู้แทนของทุนทางสังคม ซึ่ง เป็นผู้ที่มิได้มีประสบการณ์ตรงในการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ผลดีหรือบรรลุผลสำเร็จแล้ว ได้แก่ ผู้นำ ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน แกนนำกลุ่มทางสังคมองค์กรชุมชนต่าง ๆ สมาชิกสภา องค์กรการบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาเทศบาล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น

(3) การเปิดสถานการณ์ชุมชนในระดับผู้นำหรือแกนนำกลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน แหล่งประ โยชน์ในหมู่บ้าน เป็นกระบวนการเก็บข้อมูลที่ต่อเนื่องจากการเปิด สถานการณ์ชุมชนในระดับหมู่บ้าน ซึ่งแสดงรายละเอียดเชิงลึกของการดำเนินงานและกิจกรรม ต่าง ๆ ของกลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน และ แหล่งประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีในหมู่บ้านที่แสดง ถึงผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นด้วย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เจาะลึกและการสนทนากลุ่มกับผู้นำ แกนนำ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นถึงแนวคิด หลักการดำเนินงาน รูปธรรมและวิธีการในการ ดำเนินงานและการจัดการปัญหาต่าง ๆ กลไกและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้น และ ผู้ได้รับประ โยชน์ และปัจจัยหรือเงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จ

ดังนั้นการเปิดสถานการณ์ชุมชนทั้งในระดับตำบล หมู่บ้านและระดับ ผู้นำ แกนนำกลุ่มทางสังคม และองค์กรชุมชนจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหา เหตุการณ์สำคัญ งานเด่น ทูตทางสังคมเด่น และกลุ่มคนสำคัญ เพื่อนำไปสู่การค้นหาและกำหนดประเด็นสำคัญ ของการจัดการตนเองและผู้ให้ข้อมูล การวิจัยชุมชนขั้นตอนต่อไป

2) ขั้นตอนที่ 2

การกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ และเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา การทำวิจัยชุมชน RECAP เป็นกระบวนการเรียนรู้ทุนทางสังคม และ

ศักยภาพของชุมชน การนี้จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง ในสถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง คนร่วม คนสนับสนุน คนที่เกี่ยวข้อง คนที่ได้รับประโยชน์ และคนที่ได้รับผลกระทบ พร้อมกับการสอบถามจากข้อมูลมือสอง เช่น แผนการดำเนินงาน โครงการ สรุปรายงาน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดเชิงลึก และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุด และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการกับประเด็นปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งข้อมูลจากหลายแหล่งจะเป็นการตรวจสอบยืนยัน และสนับสนุนการอธิบายสถานการณ์ที่เกิดขึ้น อันจะทำให้เข้าใจ สถานการณ์ ความเป็นมา การดำเนินงานและกิจกรรม รวมถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สนใจได้อย่างรอบด้าน และใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด กระบวนการค้นหา และกำหนดผู้ให้ข้อมูล ทำได้ในทุกระยะของการวิจัยชุมชน

(1) ระยะเตรียมพื้นที่ นักวิจัยต้องประสานข้อมูลกับผู้แทนหรือผู้รับผิดชอบของกลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์สำคัญของชุมชน รวมถึงงานเด่นและทุนทางสังคมเด่น เช่น แกนนำกลุ่มอาชีพ ประธานชมรมผู้สูงอายุ ประธานกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นต้น เพื่อกำหนดหรือระบุตัวเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants)

(2) ระยะเปิดสถานการณ์ชุมชน ทั้ง 3 ระดับ ผลการเปิดสถานการณ์ทำให้เห็นภาพรวมเหตุการณ์ ต่างๆ ที่สำคัญที่มีผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญ ซึ่งจะถูกระบุให้เป็นผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการดำเนินการวิจัยด้วย

(3) ระยะเก็บข้อมูล จะต้องมีการกำหนดผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมภายหลังที่นักวิจัยชุมชนได้เข้าไปเรียนรู้ และเก็บข้อมูลในกระบวนการทำวิจัยชุมชน RECAP ซึ่งจะช่วยให้เห็นผู้ที่มีบทบาทหลักและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานในประเด็นต่าง ๆ ของชุมชนชัดเจนมากขึ้น รวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งเกิดจากการที่ นักวิจัยชุมชนทำการเก็บข้อมูลไปแล้วพบว่า มีการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่มีรายละเอียด ครอบคลุมและสร้างความชัดเจนมากขึ้น ผู้ให้ข้อมูล (Informants) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ให้ข้อมูลหลักและผู้ให้ข้อมูลทั่วไป

ก. ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เป็นผู้ดำเนินการหลัก และดำเนินการร่วมในงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละประเด็นในชุมชน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรง สามารถอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก อาจจะเป็นผู้คิดริเริ่ม หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผู้ที่ เป็นต้น แบบของการดำเนินงาน รวมถึงผู้ที่เป็นกรรมการ หรือสมาชิกกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ โดยตรง เช่น ผู้นำกลุ่ม ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น แกนนำแหล่งเรียนรู้ กลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน

ข. ผู้ให้ข้อมูลทั่วไป (General Informants) เป็นผู้ที่ให้การสนับสนุน ทั้งได้รับผลประโยชน์หรือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละ ประเด็นในชุมชน โดยสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลลัพธ์จากการได้เข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่มทางสังคม องค์กร และชุมชน เช่น สมาชิกในครัวเรือน สมาชิกกลุ่ม สมาชิกหมู่บ้าน ผู้แทนกลุ่มประชากร เป้าหมายต่าง ๆ (เด็ก วัยรุ่น เยาวชน คนทำงาน ผู้สูงอายุ) เจ้าหน้าที่ ของหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ เป็นต้น

3) ขั้นตอนที่ 3

การสร้างแนวคำถามเพื่อการเก็บข้อมูล สามารถแบ่งแนวคำถาม ออกเป็น ได้แก่ 1) แบบเกริ่นนำหรือเปิดประเด็น 2) แบบการอธิบาย 3) แบบเจาะจง 4) แบบเปรียบเทียบ ความเหมือน ความต่าง และ 5) แบบอธิบายเหตุผล โดยแนวคำถามดังกล่าวเป็นเครื่องมือของวิธีการ เก็บข้อมูลทั้ง 3 วิธี คือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เจาะลึก และการสนทนากลุ่ม การวิจัยชุมชน RECAP เป็นวิธีการหนึ่งของการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงต้องออกแบบให้มีแนวคำถาม หรือแนวทางที่สามารถเจาะเข้าไป จากการเปิดสถานการณ์ชุมชนและการกำหนดผู้ให้ข้อมูล ซึ่ง แนวคำถามเพื่อการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

(1) ส่วนแรก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ต้องมีการออกแบบให้สามารถ ใช้ในกระบวนการเปิดสถานการณ์ ชุมชนตั้งแต่ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน และระดับกลุ่มทางสังคม และองค์กรชุมชน ซึ่งส่วนนี้เป็นแนว + แบบกว้างหรือเปิดให้ค้นหาสถานการณ์สำคัญ เหตุการณ์ สำคัญ เรื่องเด่น และพฤติกรรมกระทำหรือ งานและกิจกรรม การแสดงออก การมีส่วนร่วม การชี้แนะ การตัดสินใจ บทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์ของ คน) ของคนที่เกี่ยวข้องหรือคนสำคัญ กลุ่มทางสังคมเด่น องค์กรชุมชนเด่น อันทำให้กำหนดผู้ให้ข้อมูลได้ด้วย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการ สังเกตนี้ใช้เป็นข้อมูลเริ่มต้นในการตั้งคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เจาะลึกและ การสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดและสร้างความเข้าใจในแต่ละประเด็นที่มีความสำคัญด้วย

(2) ส่วนที่สอง การสัมภาษณ์เจาะลึก แนวคำถามต้องการการวางแผน และตั้งแนวคำถามที่มีความเฉพาะ และแตกต่างกันไปตามลักษณะข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบมี ส่วนร่วมและเป็นแนวคำถามที่เหมาะสมกับ ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจเป็นแนวคำถามแบบเกริ่นนำ หรือเปิดประเด็น แนวคำถามแบบขออธิบาย ตามช่วงเวลา แนวคำถามแบบเจาะจง แนวคำถาม แบบเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง แนวคำถาม แบบอธิบายความเป็นเหตุเป็นผล แนวคำถาม แบบอธิบายองค์ประกอบ กระบวนการ ขั้นตอน และความ สัมพันธ์พร้อมทั้งผลกระทบ เป็นต้น คนหรือนักวิจัยเป็นเครื่องมือของการวิจัยทั้งการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล นักวิจัยชุมชน

จึงต้องออกแบบ การเก็บข้อมูลให้เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลที่ต้องการเพื่อให้สามารถตอบคำถามการวิจัยได้ ซึ่งการวิจัยชุมชน RECAP นี้ต้องการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์สำคัญ เหตุการณ์สำคัญ หรือเรื่องเด่น และ พฤติกรรม การกระทำ หรืองานและกิจกรรมของคนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของชุมชนในการแก้ปัญหา การพัฒนาเพื่อการ ดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นในทุกด้าน รวมทั้งคนสำคัญ กลุ่มทางสังคมที่สำคัญ องค์กร หน่วยงาน แหล่งประ โยชน์ที่สำคัญในพื้นที่ด้วย อันจะทำให้การอธิบายเรื่องดังกล่าวมีความสมบูรณ์และใกล้เคียงความจริงที่เกิดขึ้นมากที่สุด

(3) ส่วนที่สาม การสนทนากลุ่ม คือการสร้างแนวคำถาม เพื่อตรวจสอบหรือยืนยันข้อมูลที่เก็บจากผู้ให้ ข้อมูลหลายคนเกี่ยวกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์เดียวกัน หรือข้อมูลจากนักวิจัยหลายคน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเด่น คนเด่น กลุ่มทางสังคมเด่น เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและตรงประเด็นมากที่สุดด้วยเพื่อเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์การวิจัยชุมชน RECAP ให้กับนักวิจัยหน้าใหม่ ตัวอย่างแนวคำถาม ในหนังสือเล่มนี้สามารถใช้ประกอบการเรียนรู้และสามารถปรับและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล วิธี การเก็บข้อมูล และบริบทประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนและแต่ละกลุ่มด้วย

4) ขั้นตอนที่ 4

การเก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูล เมื่อเก็บข้อมูลทั้ง 3 วิธีการแล้วก็นำมาบันทึก 4 วิธี ได้แก่ 1) บันทึกจากสิ่งที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เจาะลึก และการสนทนากลุ่ม 2) บันทึกแยกความเห็นส่วนตัวของนักวิจัย ให้เห็นความต่างจากผู้ให้ข้อมูล และ 3) บันทึกตามแนวคำถามหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง การวิจัยชุมชน RECAP เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งคนหรือผู้ให้ข้อมูลเป็นเครื่องมือของการวิจัยในทุกขั้นตอนการเก็บข้อมูลและบันทึกข้อมูลให้พอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนักวิจัยต้องใช้แนวทางเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการจากผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ในแต่ละสถานการณ์รวมทั้งข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีการสรุปรวบรวมไว้แล้วเพื่อประกอบการอธิบายสถานการณ์โดยผู้ให้ข้อมูลการเก็บข้อมูลองค์ประกอบ6ส่วนคือ 1) ประเภทของสถานการณ์เหตุการณ์เรื่องเด่นงานเด่นพฤติกรรมการกระทำหรือกิจกรรมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น 2) ข้อมูลที่อธิบายสถานการณ์เหตุการณ์เรื่องเด่นงานเด่นพฤติกรรมการกระทำ หรือกิจกรรมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น 3) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (ผู้ดำเนินการหลักและผู้ดำเนินการร่วม) และผู้ให้ข้อมูลทั่วไป (ผู้ที่ให้การสนับสนุนและผู้ที่ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบที่เกิดขึ้น) 4) วิธีการที่จะได้มาซึ่งข้อมูล 5) แนวทางหรือแนวคำถามในการเก็บข้อมูลของแต่ละวิธีการให้ได้สมบูรณ์และใกล้เคียงความจริงมากที่สุดและ 6) แนวทางการบันทึกเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสามารถดำเนินการได้ด้วย 3 วิธีการ (Methods) คือการสังเกตแบบมีส่วนร่วมการสัมภาษณ์เจาะลึกและการสนทนากลุ่มซึ่งแต่ละวิธีมีหลักการสำคัญดังนี้

(1) *การสังเกตแบบมีส่วนร่วม* เป็นวิธีการที่นักวิจัยชุมชนต้องเข้าไปเรียนรู้ในสถานที่จริงพื้นที่จริงปฏิบัติการจริง เพื่อค้นหาและพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏต่อหน้าต่อตาของนักวิจัยซึ่ง อาจจะเป็นภาพหรือร่องรอยของเหตุการณ์ สถานการณ์ วิถีชีวิตสภาพแวดล้อม การดำเนินงาน หรือกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมกระบวนการดำเนินงาน คนสำคัญของเหตุการณ์ ผู้นำในการดำเนินการ ตลอดจนผลผลิตผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนี้จะเป็นข้อมูลเริ่มต้นในการที่จะนำไปสู่การตั้งคำถาม เพื่อสัมภาษณ์เจาะลึกและสนทนากลุ่มต่อไป การเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยชุมชน RECAP ต้องเริ่มต้นด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเสมอ ในกรณีนักวิจัยชุมชนเป็นคนในพื้นที่ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมจะทำให้เห็นประเด็นที่ศึกษาครอบคลุมกว่าการใช้ประสบการณ์ชี้แนะ

(2) *การสัมภาษณ์เจาะลึก* เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมที่นักวิจัยชุมชน ได้ข้อมูลเป็นรูปธรรม หรือมีหลักฐานประกอบแล้ว เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องมีการซักถามรายละเอียดจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรงกับเหตุการณ์นั้น ๆ ทั้งที่เป็นคนหลักคนร่วมและคนสนับสนุนรวมทั้งคนที่เกี่ยวข้องในบทบาท หรือได้รับผลกระทบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดที่สุด หรือได้คำตอบครอบคลุมครบถ้วนในประเด็นที่ต้องการตามที่แต่ละคนมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่ศึกษานั้น ๆ นักวิจัยชุมชนจึงควรต้องจัดทำแนวคำถามสำหรับซักถามประเด็นต่าง ๆ ที่ศึกษาพร้อมทั้งสามารถเลือกหรือปรับแนวคำถามให้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

(3) *การสนทนากลุ่ม* เป็นกระบวนการที่นักวิจัยชุมชนเลือกใช้ในการพูดคุยซักถามกับผู้ให้ข้อมูลที่มีจำนวนมาก โดยใช้วิธีการรวมกลุ่มพูดคุยพร้อมกันในเวลาเดียวกันเพื่อยืนยันข้อมูล ในกรณีที่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้มีข้อขัดแย้งกันจากผู้ให้ข้อมูลหลายคน หรือในกรณีที่ต้องการให้ผู้ให้ข้อมูลได้มาอธิบายแสดงความคิดเห็น และยืนยันความถูกต้องของข้อมูลร่วมกัน ซึ่งจะทำให้นักวิจัยชุมชนสามารถได้ข้อมูลที่แสดงความเหมือนและความต่างของประเด็นที่ศึกษาได้ละเอียดขึ้น พร้อมทั้งสามารถนำไปสู่การวิเคราะห์เงื่อนไขของประเด็นที่ศึกษาจากบริบทของความต่างได้ การสนทนากลุ่มสามารถใช้เป็นวิธีการสอบทาน อย่างไรก็ตามในระหว่างที่นักวิจัยชุมชนได้ดำเนินการเก็บข้อมูลนักวิจัยชุมชนจะต้องมีการบันทึก (1) บันทึกจากสิ่งที่ได้สังเกตแบบมีส่วนร่วมสัมภาษณ์เจาะลึกและสนทนากลุ่ม โดยทำการสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่ศึกษาด้วยข้อมูลในขั้นตอนการวิเคราะห์เบื้องต้นที่ควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลด้วยข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้วิธีการบันทึก

ภาคสนาม (Field notes) เพื่อจดบันทึกโดยปรากฏสามารถดำเนินการได้โดยใช้ปากกาที่มีสีต่างกัน หรือมีสัญลักษณ์แสดงให้เห็นว่าข้อความที่บันทึกนี้เป็นข้อสังเกตหรือข้อคิดเห็นหรือข้อมูลการวิเคราะห์จากนักวิจัยชุมชนเอง ไม่ใช่จากผู้ให้ข้อมูลซึ่งมักเกิดขึ้นทั้งในระหว่างการเก็บข้อมูล และภายหลังจากที่ได้เก็บข้อมูลในสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ (2) สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องตามเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ รวมถึงสภาพแวดล้อมและบริบท บันทึกตามแนวคำถาม หรือของพื้นที่ที่ได้เก็บข้อมูลการเก็บข้อมูลในกระบวนการวิจัยชุมชน RECAP อาศัยแนวทางการดำเนินการ 3 แนวทาง คือ

ก. ต้องใช้นักวิจัยชุมชนหลายคนการทำวิจัยชุมชน RECAP ในระดับหมู่บ้านหรือชุมชนมีการแบ่งทีมนักวิจัยชุมชนออกเป็น 3-5 ทีมย่อย เพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นแกนนำผู้นำชุมชนผู้นำกลุ่มทางสังคมและองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่

ข. ในแต่ละพื้นที่ (ระดับหมู่บ้านหรือชุมชนและระดับตำบล) จำเป็นต้องมีการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการในการเก็บข้อมูล และบันทึกข้อมูลให้เป็นแนวทางเดียวกันซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนการประชุมวางแผนในทีม (2) ขั้นตอนการดำเนินการเก็บข้อมูลและ (3) ขั้นตอนการสรุปและตรวจสอบข้อมูล ดังนั้นเมื่อมีการประชุมวางแผน และมอบหมายงานและบทบาทหน้าที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป้าหมายที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละทีมย่อยแล้ว ภายหลังจากสิ้นสุดการเก็บข้อมูลแต่ละทีมย่อยจะต้องมาร่วมประชุมสรุปข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลร่วมกันเพื่อให้สมาชิกในทีมใหญ่ได้เรียนรู้ และเข้าใจรายละเอียดของสถานการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล และต้องสรุปแนวทางการเก็บข้อมูลในสถานที่ที่ยังขาดอยู่

ค. นักวิจัยชุมชนต้องวิเคราะห์ข้อมูลในเบื้องต้นเพื่อแสดงองค์ประกอบของสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ศึกษาความสัมพันธ์เชื่อมโยงการดำเนินงานและกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ของทุนทางสังคมในแต่ละระดับรวมทั้งผลกระทบที่จับต้องได้ให้สามารถทำความเข้าใจ และอธิบายได้ใกล้เคียงกับเรื่องจริงตามที่ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมีประสบการณ์ร่วม และต้องวางแผนการเก็บข้อมูลในส่วนที่ยังได้ไม่ครบ หรือที่ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ดังนั้นแต่ละทีมจึงสามารถปรับและจัดทำแนวทางการสังเกต และแนวคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึก และการสนทนากลุ่มได้ตามความต้องการข้อมูลในแต่ละช่วง ซึ่งจะช่วยให้มีความสมบูรณ์ของข้อมูลมากขึ้น

5) ขั้นตอนที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการจัดระเบียบข้อมูลและการให้รหัสข้อมูล เพื่อให้เห็นการจัดกลุ่มประเด็นหลัก ประเด็นย่อย นำสู่การให้ความหมาย ตีความ และสร้างข้อสรุปร่วมกับทุนทางสังคม หลักการการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยชุมชน RECAP เป็นกระบวนการที่ดำเนินการ

ต่อเนื่องจากการเก็บข้อมูลซึ่งนักวิจัยชุมชนเป็นเครื่องมือหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถทำได้ 2 ระยะคือ

(1) ระยะที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูล โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในประเด็นที่ศึกษา ซึ่งเน้นที่ทุนทางสังคมของชุมชนและเป็นการพิจารณาความครอบคลุมของข้อมูลในประเด็นนั้น

(2) ระยะหลังจากที่ได้ข้อมูลครบถ้วนและเพียงพอ เพื่อนำไปอธิบายหรือสรุปให้เห็นรายละเอียดองค์ประกอบความสัมพันธ์ตลอดจนเพื่อใช้สนับสนุนการตีความและการให้ความหมายโดยทุนทางสังคมที่ศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจสถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทุนทางสังคมได้อย่างชัดเจนครอบคลุม

การวิเคราะห์ข้อมูลจึงเป็นการจัดระเบียบข้อมูลและการให้รหัสข้อมูลเพื่อแยกแยะเนื้อหาสาระตลอดจนการจัดกลุ่มประเด็นหลักประเด็นย่อยที่นำไปสู่การตีความการให้ความหมาย และสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชนในการจัดการกับปัญหาและความต้องการในประเด็นต่าง ๆ ของชุมชน โดยนักวิจัยชุมชนสามารถเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลได้หลายวิธีตามลักษณะของข้อมูล และเป้าหมายในการนำเสนอ เช่น การสรุปเส้นทางการพัฒนาการวิเคราะห์จำแนกข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของทุนทางสังคมกับการดำเนินงาน และกิจกรรมการวิเคราะห์ผู้ได้รับผลกระทบจากงานและกิจกรรมของทุนทางสังคม การทำตารางวิเคราะห์เทียบเคียง และการจัดทำแผนภาพวิเคราะห์ระบบหลัก และระบบย่อยของชุมชน เป็นต้น

6) ขั้นตอนที่ 6

การนำเสนอข้อมูล แสดงให้เห็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด เพื่อสรุปเป็นโครงสร้างของทุนทางสังคมต่างๆ ศักยภาพการแก้ปัญหาและการจัดการตนเอง และ ระบบของการจัดการตนเอง ของทุนทางสังคม สามารถนำเสนอได้หลายวิธี เช่น ตารางวิเคราะห์แผนภาพ สรุปความคิด แผนผัง กระบวนการ เส้นทางการพัฒนา เป็นต้น เป็นกระบวนการเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยชุมชน RECAP โดยกระบวนการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ และเห็นสถานการณ์ของพื้นที่ร่วมกันระหว่างนักวิจัยชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำและแกนนำของชุมชนท้องถิ่นจาก 4 องค์กรหลัก และประชาชนผู้ได้รับผลกระทบหรือประโยชน์จากทุนทางสังคมในพื้นที่ อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมเวทีนำเสนอข้อมูลให้เห็นศักยภาพของชุมชนในการแก้ปัญหาและการจัดการตนเองทั้งในระดับหมู่บ้านหรือชุมชน และระดับตำบล ตลอดจนเห็นความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบของทุนทางสังคมในแต่ละระดับ การนำเสนอข้อมูลเป็นการเปิดพื้นที่สำหรับการมีส่วนร่วม เพื่อยืนยันและตรวจสอบความถูกต้อง

ของข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัยชุมชน RECAP ทำให้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีความถูกต้อง ชัดเจน และที่สำคัญมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผน และกิจกรรมการพัฒนาชุมชนต่อไป อีกทั้งยังเป็นกระบวนการสร้างการรับรู้ เรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับทุนทางสังคม และศักยภาพชุมชน ในการจัดการกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งเห็นผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่น สามารถให้การสนับสนุน และส่งเสริมการทำงานร่วมกันของทุนทางสังคมที่มีในพื้นที่ได้เหมาะสมที่สุด อันเป็นการเสริมศักยภาพให้กับทุนทางสังคมไปในตัว จะส่งผลให้มีการพัฒนาต่อยอดงานเดิม หรือมีการสร้างนวัตกรรมใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การนำเสนอข้อมูลในงานวิจัยชุมชน RECAP สามารถดำเนินการโดยใช้รูปแบบการนำเสนอได้หลายรูปแบบ ได้แก่ ตารางวิเคราะห์ แผนภาพสรุปความคิด แผนผังกระบวนการ เส้นทางการพัฒนา เป็นต้น

7) ขั้นตอนที่ 7

การเขียนรายงาน เป็นการเสนอข้อมูลเพื่อให้เห็น 3 ส่วน ได้แก่ ทุนทางสังคมและ ศักยภาพของชุมชนในการแก้ไขปัญหาและการจัดการตนเอง และระบบการจัดการตนเองของทุนทางสังคม ผ่านเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเขียนบรรยาย อธิบาย เล่าเรื่อง เปรียบเทียบ เป็นต้นแนวคิดหลักการการวิจัยชุมชน RECAP เป็นเครื่องมือ และกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับศักยภาพของชุมชนจากการทำความเข้าใจสถานการณ์ของชุมชน และแนวทางการจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากทุนทางสังคมและศักยภาพอื่น ๆ ของชุมชนในการจัดการปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ด้วยตนเองจนนำสู่การหาทางออกหรือเพิ่มแนวทางใหม่ ๆ เพื่อจัดการกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ได้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยชุมชน RECAP จึงเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่สามารถรวบรวมเรียบเรียงวิเคราะห์สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้สำหรับนำไปเผยแพร่ถ่ายทอด และสร้างการเรียนรู้ได้ทั้งในพื้นที่ และข้ามพื้นที่ซึ่งองค์ความรู้ดังกล่าวสามารถจัดทำเป็นเอกสารรายงานได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการเขียนรายงานที่แตกต่างกัน เช่น บทเรียนการพัฒนางานเด่นนวัตกรรม การเขียนชุดความรู้ใหม่ที่เกิดจากประสบการณ์ของพื้นที่ วิธีการทำงานใหม่ที่พัฒนามาจากวิธีการเดิม หรือวิธีการที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ เป็นต้น นอกจากนี้การเขียนรายงานของนักวิจัยชุมชนยังต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาต่อยอดงานการรายงานสถานการณ์ของชุมชน การสรุปบทเรียน การดำเนินงานของพื้นที่ ตลอดจนใช้สำหรับการเทียบเคียงปฏิบัติการในพื้นที่กับแนวคิดทฤษฎี และหลักวิชาที่เกี่ยวข้องได้เช่นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นต้น ดังนั้นการเขียนรายงานจากการทำวิจัยชุมชน RECAP จึงเป็นการรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดกรอบหรือขอบเขต

ของเนื้อหาของรายงานอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการนำเสนอ อีกทั้งยังต้องเลือกใช้ข้อมูลที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันกับเนื้อหาที่ต้องการ ตัวอย่างการเขียนรายงานจากการทำวิจัยชุมชน เช่น การจัดทำรายงานการวิจัยชุมชน การสรุปรายงานเฉพาะประเด็นหรือตามปัญหา และความต้องการเฉพาะเรื่อง การจัดทำรายงานเรื่องเด่น การจัดทำข้อเสนอโครงการการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อยู่ภายในและการเรียนรู้อยู่ภายนอก ข้อเสนอสรุปพัฒนานวัตกรรมระบบการจัดการตนเอง การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หรือแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

1.6 ตัวอย่างการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเทศไทย

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาคน และพื้นที่ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยในบางครั้งจะอาศัยเครือข่ายจากมหาวิทยาลัยเป็นนักวิจัยเข้าไปร่วมขับเคลื่อน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

เจษฎา มิ่งฉาย และคณะ (2563) ได้สังเคราะห์ระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ กลุ่มเป้าหมายคือ มหาวิทยาลัยที่ได้รับทุนวิจัยกลุ่มเรื่องนวัตกรรมทางความรู้เพื่อการพัฒนา พื้นที่ (ปีที่ 2) จำนวน 21 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนา หน่วยจัดการงานวิจัย นักวิจัย และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารจัดการงานวิจัย ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 ถึง เมษายน พ.ศ. 2563 ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยที่พร้อมเป็นกลไกจัดการด้านความรู้ทางวิชาการเพื่อการพัฒนาพื้นที่มีตัวบ่งชี้สำคัญคือ การมีโครงสร้างที่เอื้อต่อการทำงาน มีกลไกการจัดการความสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยกับภาคี มีวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานร่วมกันของอาจารย์ นักวิจัย บุคลากร และนักศึกษา มีระบบบริหารจัดการงานวิจัยที่ใช้ขับเคลื่อนการทำงาน เพื่อพัฒนาความรู้ นวัตกรรม ผู้การใช้ประโยชน์ ทั้งเชิงวิชาการ เชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ เชิงพื้นที่ และเชิงสาธารณะ หน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยควรทำหน้าที่ บริหารจัดการงานวิจัยด้วยวิธีจัดการแบบใหม่ที่มีเป้าหมายคือ การยกระดับและสร้างพื้นที่การเรียนรู้ให้ กับทุกภาคส่วนในสังคม โดยปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จคือ คุณภาพของผู้บริหารหน่วยจัดการงานวิจัย ทักษะการทำงานของนักจัดการงานวิจัย การประยุกต์ใช้เครื่องมือการบริหารจัดการ กระบวนการ พัฒนาขีดความสามารถให้กับนักวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนเชื่อมต่อการใช้ประโยชน์งานวิจัย ให้เกิดผลกระทบที่แท้จริง ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายคือ มหาวิทยาลัยควรกำหนดบทบาท เพื่อเป็นคลังสมองให้กับจังหวัดหรือพื้นที่บริการการศึกษา ในประเด็นที่มีศักยภาพและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ในลักษณะงานวิชาการเพื่อสังคม โดยมีหน่วยจัดการงานวิจัยเป็นกลไกจัดการ ความสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายของการพัฒนาพื้นที่ ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและมีผลกระทบสูงต่อการพัฒนา อีกทั้งมหาวิทยาลัยควรทำงานร่วมกับกลไกที่สำคัญคือ ระบบพี่เลี้ยงซึ่งคือนักจัดการ

งานวิจัยที่มี ประสิทธิภาพในการให้คำแนะนำและกำกับทิศทางการวิจัย เพื่อให้เกิดผลกระทบจากการพัฒนาพื้นที่ ภายใต้การออกแบบการทำงานร่วมกัน

ศุคหนึ่ง ณ ระนอง อภิรักษ์ สงรักษ์ และ เตือนใจ ปิยง (2563) ได้พัฒนาระบบ และ กลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อขับเคลื่อนสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม ตั้งแต่การจัดการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และ ปลายน้ำ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหาร จัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ เหตุผลสัมพันธ์ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย การประเมินผลลัพธ์ผลกระทบ การจัดทำระบบหนุน เสริมกระบวนการบริหารจัดการ เช่น ระบบพี่เลี้ยง ระบบการพัฒนาศักยภาพนักวิจัย ระบบการติดตาม และการรายงานความก้าวหน้า มีพื้นที่แลกเปลี่ยนนอกสถานที่เพื่อเชื่อมต่อนักวิจัยกับผู้ใช้ประโยชน์ และการปรับ ระบบบริหารจัดการ เช่น การปรับระเบียบข้อบังคับให้เอื้อต่อการวิจัย ผลจากการ ขับเคลื่อน การดำเนินงานภายใต้ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่พบว่า ในปี พ.ศ. 2560-2561 มหาวิทยาลัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ 8.2 ล้านบาท รวม 22 โครงการ และโครงการวิจัยมีการดำเนินงานตามแผนงานร้อยละ 100 มีการถ่ายทอดผลวิจัยสู่ ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ ปะเหลียน และนำผลงานไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง มีผลงานวิจัยตีพิมพ์ เผยแพร่ จำนวน 8 บทความ การยื่นขอจดอนุสิทธิบัตร จำนวน 5 เรื่อง มีนักวิจัยเชิงพื้นที่ 68 คน จาก 10 คณะ ใน 3 พื้นที่ ของจังหวัด สงขลา ตรัง และนครศรีธรรมราช นอกจากนี้ยังเป็น การเพิ่มทักษะให้นักวิจัยเพื่อต่อยอดการพัฒนา งานวิจัยเชิงพื้นที่สู่ความเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม

วนิดา เพ็ชรลมนุ และ กัญชาพล มะหาหมัด (2563) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการผลิต เชื้อราบิวเวอเรียจากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร ชุมชนบ้านต้นมะพร้าวสูง จังหวัดสงขลา การใช้ เชื้อราฆ่าแมลงเป็นชีววิธีแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัด แมลง งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอการผลิตเชื้อราบิวเวอเรียจากวัสดุเหลือทิ้งทาง การเกษตรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านต้นมะพร้าวสูง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เกษตรกรเข้าร่วมโครงการด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 20 คน และ การดำเนินการมีดังนี้ การออกแบบและพัฒนาระบบผลิตเชื้อราบิวเวอเรียด้วยเทคโนโลยี วิศวกรรม ได้แก่ ตู้เขี่ยเชื้อ หม้อ นึ่งฆ่าเชื้อ และ โรงบ่มเชื้อระบบควบคุมอัตโนมัติ และการถ่ายทอด องค์ความรู้ในการผลิตเชื้อราบิว เวอเรียจากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร ซึ่งเชื้อราบิวเวอเรียที่ผลิตได้มีความเข้มข้นของสปอร์อยู่ในช่วง 10^8 - 10^9 โคนิเดีย/มิลลิลิตร จากการทดลองใช้เชื้อรา บิวเวอเรียในการปลูกผักกวางตุ้ง ถั่วฝักยาว มะเขือ เปราะ ผักบุ้ง และผักกาดขาว พบว่า เกษตรกรสามารถลดต้นทุนสารเคมีกำจัดแมลงได้ร้อยละ 7.72-16.92 และรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นดังนี้ มีการรวมกลุ่มผู้นำชุมชนและเกษตรกรที่มีศักยภาพ

มีคณะกรรมการดำเนินงาน วางแผนการผลิตและประยุกต์ใช้เชื้อราบีวอเรีย และมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจาก 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประสานงาน และส่งเสริมภาคเกษตร 2) โรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภาคเกษตรและสิ่งแวดล้อม 3) สำนักงานสาธารณสุข เพื่อส่งเสริมการบริโภค สินค้าเกษตรเพื่อสุขภาพ และ 4) กลุ่มแม่ค้า เพื่อกระจายสินค้าเกษตร ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการปฏิบัติ เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ สามารถเผยแพร่ แนะนำ และ ต่อยอดให้เกิดการพัฒนา เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมการยกระดับสินค้าเกษตรบนฐานของเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนได้ในอนาคต

เนตรนภา พงษ์เพ็ชร (2563) พัฒนาคุณภาพน้ำประปาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบลเสี้ยว จังหวัดเลย โดยที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเสี้ยว อำเภอเมือง จังหวัดเลย ไม่มีมาตรการในการควบคุมการผลิตน้ำประปา เนื่องจากยังไม่ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการผลิตและการบำรุงรักษาระบบประปา และไม่ได้ส่งตัวอย่างน้ำไปตรวจวิเคราะห์คุณภาพที่ห้องปฏิบัติการ จึงทำให้น้ำประปามีปัญหาเรื่องความสะอาด ความขุ่น และกลิ่น งานวิจัยนี้จึงพัฒนาคุณภาพน้ำประปาขององค์กรบริหารส่วนตำบลเสี้ยว ผ่านกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่าง อบต. เสี้ยว ผู้นำชุมชน ประชาชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยมีกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการดังนี้ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมการผลิตและการบำรุงรักษาระบบประปา ปฏิบัติการล้างระบบประปาและเก็บตัวอย่างน้ำ 4 สถานีเพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำ หลังการล้างทำความสะอาด ซึ่งพบว่าน้ำประปามีคุณภาพดีขึ้น ดังนี้ ค่าความเป็น กรด-ด่าง ค่าความกระด้าง ค่าคลอไรด์ E.coli ทองแดง สังกะสี ตะกั่ว สารหนู โครเมียม แคดเมียม และแมงกานีสอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ปี พ.ศ. 2553 ของกรมอนามัย ยกเว้นค่าเหล็กที่มีปริมาณเกินเกณฑ์มาตรฐาน แต่มีปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับก่อนการล้างระบบประปา นอกจากนี้ระดับคุณภาพระบบประปาเปลี่ยนจากพอใช้เป็นดีตามเกณฑ์การประเมินของกรมทรัพยากรน้ำ

ณรงค์ เจนใจ (2563) ศึกษาการพัฒนาผ้าทอลายไถเป็นสินค้าทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมชุมชนบ้านแม่ลอยหลวง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผ้าทอลายไถเป็นสินค้า ทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านแม่ลอยหลวง ตำบลศรีดอนไชย อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ประธานกลุ่มสตรี สมาชิกกลุ่มผู้ทอผ้า จำนวน 14 คน และเจ้าอาวาสวัด 1 รูป การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามศาสตร์พระราชฯ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ประกอบด้วย การศึกษาภูมิปัญญาผ้าทอ การพัฒนาสินค้าร่วมกับชุมชน และการประเมินความเหมาะสมของสินค้าทางวัฒนธรรม ผลวิจัยพบว่า ผ้าทอลายไถเป็นภูมิปัญญา การทอผ้าของชุมชนบ้านแม่ลอยหลวงที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีต มีลวดลายที่สะท้อนถึงธรรมชาติ ใช้เทคนิค

การพันด้ายสีต่างกันสองเส้นให้กลายเป็นเส้นย่นหนึ่งเส้นเพื่อให้เกิดมิติและความสวยงาม สีน้าทางวัฒนธรรมจากผ้าทอลายโกที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของชุมชน คือ ตู๊กตาแม่อยู่ กับหลานสาวและถุงย่ามลายโก ผลประเมินความเหมาะสมของสินค้าน้าทาง วัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก และส่งผลให้ชุมชนเกิดการตระหนักรู้ถึงคุณค่าของผ้าทอที่เป็น ภูมิปัญญาของชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริม สืบทอด ต่อยอดการทอผ้า และจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ผ้าทอในชุมชน

สมบัติ ประจัญสานต์ (2563) ศึกษากระบวนการเรียนรู้การออกแบบและผลิตผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ หมู่บ้านท่องเที่ยวไหม จังหวัดบุรีรัมย์ โดยที่จังหวัดบุรีรัมย์เป็นแหล่งที่มีภูมิปัญญาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และผลิตผ้าไหมมัดหมี่ทอมือที่มีคุณภาพ แต่เนื่องจากผู้บริโภคมีความต้องการที่หลากหลาย ชุมชนจึงต้องเร่งพัฒนาตลาดขาย สีสัน และเนื้อผ้า งานวิจัยนี้จึงเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคนิคการออกแบบลายมัดหมี่จากแม่ลาย ร่วมกับการออกแบบสีโดยการผสมสีด้วยสายตาและการเปลี่ยน ค่าน้ำหนักด้วยเส้นด้ายย่นสีกลาง โดยกลุ่มเป้าหมายคือ หมู่บ้านท่องเที่ยวไหม จังหวัดบุรีรัมย์ 5 กลุ่ม จำนวน 30 คน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดความรู้และทักษะ การผลิตผ้าไหม ซึ่งพบว่าทุกกลุ่มสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ร่วมกับภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อการผลิตผ้าไหมมัดหมี่ ทำให้ได้ผ้าไหมมัดหมี่ต้นแบบที่มีความหลากหลายจากเดิมจำนวน 40 ผืน เมื่อชุมชนผลิตเพื่อจำหน่ายพบว่า ความหลากหลายด้านสี สัน และความแปลกใหม่ ทันสมัยของตลาด ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค และหมู่บ้านท่องเที่ยวไหมยังคง ผลิตผ้าไหมมัดหมี่ต้นแบบเพื่อจำหน่าย อีกทั้งยังคงประยุกต์เทคนิคการออกแบบเพื่อผลิตผ้าไหมที่มีลวดลายและสีสันใหม่อย่างต่อเนื่อง

สุภาวณิ สัตยาภรณ์ และ นภาพรณัฏ์ จันทร์สี (2561) ศึกษากระบวนการบริหารมหาวิทยาลัยแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์จังหวัดอุดรดิตถ์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบริหาร มหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมการจัดการธุรกิจเกษตรข้าว อินทรีย์ พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและนักจัดการงานวิจัยเชิง พื้นที่ สังกะระหังองค์ความรู้และบทเรียนในการพัฒนาระบบการจัดการธุรกิจเกษตร กระบวนการจัดการความรู้และ การพัฒนาระบบเชื่อมต้อมหาวิทยาลัยกับเครือข่าย เกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน และการ วิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยพบว่า ระบบบริหารมหาวิทยาลัยแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการจัดการธุรกิจเกษตรข้าว อินทรีย์จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วยระบบบริหารแบบบูรณาการพันธกิจและบูรณาการศาสตร์ ขับเคลื่อนโดย ศูนย์บูรณาการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ และสถาบันวิจัย และพัฒนา มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยด้านการพัฒนา ใจทย์ และข้อเสนอโครงการ การติดตามสนับสนุน การเผยแพร่ผลงานสู่การใช้ประโยชน์ สร้างปณัจจัยความสำเร็จให้เป็นรูปธรรม ผลงานจากประเด็น ใจทย์ธุรกิจข้าว อินทรีย์ ทำใหมีนักวิจัยจำนวน 96 คน จากทุกคณะ รวม

33 โครงการย่อย ใน 5 ชุดโครงการ ครอบคลุมผลลัพธ์ 2 ระบบ คือ 1) ระบบหลัก ระบบการจัดการธุรกิจเกษตร ข้าวอินทรีย์จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีระบบย่อยคือ ระบบ คุณภาพเกษตรกร ระบบเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่คุณค่า และ ระบบการตลาดเพื่อสังคม และ 2) ระบบสนับสนุนธุรกิจ เกษตรข้าวอินทรีย์ ซึ่งมีระบบย่อยคือ ระบบบริหาร มหาวิทยาลัยแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์ ระบบการจัดการเครือข่าย ระบบฐานข้อมูล ข้าวอินทรีย์ และระบบการเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้ ซึ่งนำไปสู่ระบบการจัดการ ธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์ ที่มีกลไกการจัดการเป็นรูปธรรม คือ การบูรณาการพันธกิจและบูรณาการศาสตร์ เชื่อม งานระบบประกันคุณภาพขององค์กรภาคีเครือข่าย มีการ ต่อยอดขยายผลจากธุรกิจเกษตรต้นแบบ ขยายตลาดข้าว อินทรีย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แสวงทอง บุญยั้ง และ อาคม สงเคราะห์ (2561) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร โดยชุมชนมีส่วนร่วม ชุมชนทับน้ำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาบริบทชุมชนเกี่ยวกับ พื้นที่กักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรและปริมาณการใช้น้ำเพื่อ การเกษตรของชุมชนทับน้ำในหนึ่งรอบการผลิต 2) พัฒนา ระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรของชุมชนทับน้ำโดยชุมชนมีส่วนร่วม 3) ประเมินประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของชุมชนทับน้ำ โดย ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน 30 คน และผู้ปลูกมันเทศ จำนวน 30 คน โดยการสุ่ม แบบเจาะจง เพื่อศึกษาปริมาณการใช้น้ำเพื่อการเกษตรใน ชุมชนทับน้ำ 2) ผู้มีบทบาทในการจัดการน้ำ เพื่อการเกษตร ในชุมชนทับน้ำ จำนวน 10 ท่าน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เพื่อ ศึกษาแนวทางการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรแบบดั้งเดิมของ ชุมชนทับน้ำ ผลวิจัยพบว่า 1) ชุมชนทับน้ำมีเกษตรกรปลูก ข้าวนาปรังจำนวน 2,939 ไร่ และปลูกมันเทศจำนวน 1,200 ไร่ โดยมีพื้นที่กักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรจากคลองทับน้ำ จำนวน 5 ฝ่าย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่การเกษตรของชุมชน สามารถกักเก็บน้ำแบบเต็มปริมาตรได้ทั้งสิ้น 495,000ลูกบาศก์เมตร เกษตรกรในชุมชนทับน้ำ ใช้น้ำเพื่อทำนาปรัง 3,291,680 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ต่อรอบการผลิต และใช้น้ำ เพื่อการปลูกมันเทศ 374,400 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ต่อ รอบการผลิต รวมใช้น้ำเพื่อการเกษตรทั้งสิ้น 3,666,080ลูกบาศก์เมตรต่อรอบการผลิตข้าว และมันเทศ 2) ระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจการจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรโดยชุมชนมีส่วนร่วม ถูกพัฒนาขึ้นตาม กระบวนการวงจรพัฒนาระบบโดยชุมชนมีส่วนร่วม เป็น ฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ และทำงานในลักษณะเว็บแอปพลิเคชัน โดยใช้ภาษา PHP, CHH, Java, Script ในการพัฒนาและใช้งาน โครงข่ายประสาทเทียม ในการพยากรณ์ปริมาณการใช้น้ำ เพื่อการเกษตรของชุมชนและพยากรณ์ปริมาณน้ำท่าใน ลำน้ำเจ้าพระยาล่วงหน้า 60 วัน ประสิทธิภาพการพยากรณ์ ปริมาณน้ำท่าในลำน้ำเจ้าพระยา โดยวิธีค่าราคาที่สอง ของค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย เท่ากับ 0.170 ประสิทธิภาพ

ระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการบริหาร จัดการน้ำในด้านการทำงานตรงตามความต้องการมี ค่าเฉลี่ย 4.08 ด้านความถูกต้องของข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 4.16 ด้านความสะดวกในการใช้งานมีค่าเฉลี่ย 4.00 ด้านความ ปลอดภัยของข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 4.00 ผลประเมินประสิทธิภาพ รวมทั้งสี่ด้านมีค่าเฉลี่ย 4.16 สรุปได้ว่าระบบฐานข้อมูล สนับสนุนการตัดสินใจการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร โดย ชุมชนมีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพในระดับดี และสามารถนำไปใช้งานได้จริง

จรรยา สุวรรณบำรุง และคณะ (2561) ได้พัฒนาระบบถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยใช้ กระบวนการวิจัยเชิงพื้นที่ และใช้โมเดลเครือข่ายระบบเฝ้าระวังดัชนีลูกน้ำยุงลายเพื่อแก้ปัญหา โรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืน: กรณีผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิจัยเชิงพื้นที่ งานวิจัยนี้ใช้ สถานการณ์โรคไข้เลือดออกของอำเภอไชยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี มีการระบาดอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่มีความ ชัดเจนในรูปแบบการแก้ปัญหา งานวิจัยนี้จึงพัฒนาระบบ เฝ้าระวังดัชนีลูกน้ำยุงลาย ในการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออก โดยใช้ “ลานสกาโมเดล” เป็นองค์ความรู้หลักและบูรณาการ ร่วมกับแนวคิดการวิจัยเชิงพื้นที่ และการวิจัยเชิงปฏิบัติ การแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนซึ่งทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลง ด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านความเชี่ยวชาญของ ทีมวิจัย คือ 1) กำหนดโจทย์ วิจัย 2) ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติ การแบบมีส่วนร่วม 3) กำหนดผู้รับผิดชอบเครือข่ายสุขภาพ อำเภอ 4) ปฏิบัติงานประจำต่อการวิจัยเชิงพื้นที่ และ 5) ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการ ในช่วงเดือนเมษายน ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2559 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นคือ “ไชยาโมเดล” เครือข่าย ระบบเฝ้าระวังดัชนีลูกน้ำยุงลายครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 54 หมู่บ้านของอำเภอไชยา ประกอบด้วย 7 กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ 1) การประเมินหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของ โรคไข้เลือดออก 2) การติดตั้งระบบเฝ้าระวังดัชนีลูกน้ำ 3) กำหนดโปรแกรม ดัชนีลูกน้ำ โมเดล (<http://lim.wu.ac.th>) 4) พัฒนาสมรรถนะด้านความรู้เรื่องโรคและดัชนีลูกน้ำ ยุงลายแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 1,007 คน 5) พัฒนารูปแบบแก้ปัญหาโรคไข้เลือด ออกระดับตำบลจำนวน 3 ตำบล 6) พัฒนางานประจำให้ เป็นงานวิจัยเชิงพื้นที่ และ 7) การทำงานเชิงเครือข่ายใน การเฝ้า ระวังการระบาดของโรคไข้เลือดออกของ 4 กลุ่มคน ผลลัพธ์คือมีระบบเฝ้าระวังดัชนีลูกน้ำยุงลาย อสม. มีความรู้ เรื่องโรคและดัชนีลูกน้ำยุงลายเพิ่มขึ้น และการตื่นตัวของ ประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังพบว่า อัตราป่วยลดลง และ ข้อเสนอแนะ ได้แก่ การกำหนดเป็นนโยบายของพื้นที่ ได้รับความ สนับสนุนงบประมาณ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

จามรี พระสุนิต (2561) ศึกษาการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุใน โรงเรียนผู้สูงอายุ ชุมชนดงมะคะ จังหวัดเชียงราย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยใช้ กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลดงมะคะ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน ซึ่งเป็น ตัวแทนของผู้สูงอายุจาก

18 หมู่บ้าน ที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียนสูงอายุ ตำบลดงมะเดะ ใช้กระบวนการ สังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดเวทีชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับผู้สูงอายุด้านแนวทางการพัฒนา ศักยภาพ การสร้างแกนนำพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุ และการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ผลวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ คือ เน้นหลักคิดการพัฒนาองค์ความรู้จากภูมิปัญญา ท้องถิ่นจากทุนชุมชน และความร่วมมือในลักษณะเครือข่าย โดยบูรณาการความร่วมมือจากชุมชน และหน่วยงานสนับสนุน คือ เทศบาลตำบลดงมะเดะ สถาบันการศึกษา หน่วยงานสาธารณสุข การสร้างแกนนำพัฒนาสุขภาพของชุมชนเน้นผู้นำในชุมชนที่เป็นตัวแทนความอยู่ดีมีสุข ซึ่ง ผู้สูงอายุให้การยอมรับ ได้แก่ หมอเมือง (หมอพื้นบ้าน) และผู้นำชุมชน เช่น พ่อหลวงบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อเป็นผู้นำในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งด้าน สังคม เศรษฐกิจ ชุมชน และสุขภาพ และการส่งเสริมสุขภาพ เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สุขภาพในโรงเรียน ผู้สูงอายุตำบล ดงมะเดะ ซึ่งพบว่าผู้สูงอายุมีแนวทางการดูแลสุขภาพร่างกายตนเอง โดยเริ่มต้น จากการกินอยู่ พักผ่อน ออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุควบคู่กับวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม โดยใช้สมุนไพรรักษาโรคเบื้องต้น และถ่ายทอดองค์ความรู้ภายใน ครอบครัว ความสัมพันธ์ในชุมชนตำบลดงมะเดะมีจุดเด่นด้านความร่วมมือและการรวมกลุ่มทำงาน ในลักษณะเครือข่าย รวมถึงโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลดงมะเดะมีการดำเนินกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ อย่างเป็นรูปธรรม และรวมกลุ่มทำกิจกรรมชุมชนที่เสริมสร้างสุขภาพอย่างครอบคลุม

1.7 ตัวอย่างการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในต่างประเทศ

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในต่างประเทศส่วนใหญ่ขับเคลื่อนด้วยนักวิจัยในมหาวิทยาลัย ซึ่งอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน มีงานวิจัยที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

DluZewska และ Giampiccoli (2020) ศึกษาเรื่องการเพิ่มผลประโยชน์ในชุมชน โดยการท่องเที่ยว โดยนำเสนอแบบจำลองทั่วไปที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอกรอบการทำงานโดยทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) ที่สามารถใช้เป็น แนวทางโดยผู้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในเกาะขนาดเล็ก ซึ่งงานวิจัย ทำการตรวจสอบประเด็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและความก้าวหน้าในการแก้ปัญหา ที่เป็นไปได้โดยใช้รูปแบบเฉพาะของการท่องเที่ยวทางเลือกภายในบริบทการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งคำนึงถึงความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคส่วนที่ด้อยโอกาส ของสังคม ด้วยเหตุนี้บทความจึงรวบรวมประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและเสนอรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่ต้องพิจารณา เมื่อร่างนโยบายให้ ฝ่ายปฏิบัติการนำไปใช้ สรุปผลการวิจัยพบว่า ในบริบทของหมู่เกาะควรจะเน้นการท่องเที่ยว

เชิงนิเวศที่ถือว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สุดมายาวนาน โดยควรมีการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเพื่อเป็นการเชื่อมโยงความคิดของคนในชุมชนให้เข้าไปในทิศทางเดียวกัน โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่คนในชุมชนจะได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Giampiccoli และ Saayman (2018) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยการมีส่วนร่วม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม การเพิ่มขีดความสามารถความเสมอภาคของผลประโยชน์ การแบ่งปันผลประโยชน์ ความเป็นเจ้าของภาคการท่องเที่ยวและการพัฒนาชุมชนแบบองค์รวม จุดมุ่งหมายของบทความนี้คือการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างวงจรชีวิตการท่องเที่ยว (TALC) และ CBT โดยเสนอแบบจำลองที่แสดงถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของ TALC ที่เกี่ยวข้องกับ CBT การมีส่วนร่วมของชุมชนและประเภทของนักท่องเที่ยว การวิจัยระบุว่าประการแรกความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและความสัมพันธ์กับ CBT จำเป็นต้องแม่นยำยิ่งขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า CBT มีส่วนร่วมในตัวเอง CBT ยังสามารถอธิบายได้ว่ามีส่วนร่วมด้วยตนเอง: ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มและขับเคลื่อนการพัฒนาประการที่สองผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวในจุดหมายปลายทางต้องดำเนินไปตามขั้นตอนที่ CBT ค่อยๆถูกคุกคามและถูกคุกคามโดยบุคคลภายนอกและชนชั้นนำในท้องถิ่น การควบคุมจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวอันเป็นผลมาจาก CBT ช่วยเพิ่มการเติบโตที่มีศักยภาพผ่านการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ จำเป็นต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบทำความเข้าใจ และเพิ่มบทบาทของ CBT ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่นและผู้ด้อยโอกาส (คนชายขอบที่ยากจนที่สุดและเศรษฐกิจ และสังคม) – โดยเฉพาะผู้คน

De Bont และ Jan Veldwisch (2020) ศึกษาการมีส่วนร่วมของรัฐกับการพัฒนาระบบชลประทานที่นำโดยชาวนา: ความทันสมัยของระบบชลประทานเชิงสัญลักษณ์ และวิถีการพัฒนาที่ถูกรบกวนในแทนซาเนีย การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนา ระบบชลประทานที่นำโดยชาวนาซึ่งเป็นกระบวนการที่เกษตรกรริเริ่มจัดตั้งการชลประทานได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากชาวนาเป็นแรงผลักดันที่อยู่เบื้องหลังการขยายการชลประทานการเพิ่มความเข้มข้นทางการเกษตรและการค้าในแถบซบซาฮารา แทนซาเนีย ทวีปแอฟริกา รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามีเป้าหมายที่จะสร้างแนวปฏิบัติ และนโยบายเพื่อกระตุ้นการผลิตทางการเกษตรและขยายพื้นที่ชลประทาน สอดคล้องกับการรับรู้ถึงความสามารถของเกษตรกรในการเป็นผู้นำรัฐต่าง ๆ ในแอฟริกา บทความนี้กลั่นกรองแนวปฏิบัติที่แท้จริงของนโยบายดังกล่าวผ่านการวิเคราะห์กรณีของการแทรกแซงในแทนซาเนียตอนเหนือ การวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าแม้แต่นโยบายที่ขับเคลื่อนด้วยอุปสงค์มีอิทธิพลต่อวิถีการพัฒนาชลประทานที่นำโดยเกษตรกร โดยการ

เสริมสร้างอุดมคติที่ทันสมัย ซึ่งให้ความสำคัญกับทั้งเกษตรกรและพนักงานของรัฐ การมุ่งเน้นความทันสมัยนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในเชิงสัญลักษณ์ ตลอดจนการประสานบทบาทที่โดดเด่นของรัฐและความเชี่ยวชาญอย่างเป็นทางการส่งผลทำให้ความคิดริเริ่มการพัฒนาชลประทานของเกษตรกรลดลง ดังนั้นการมีบทบาทของภาครัฐ ไม่จำเป็นต้องมากนักหากต้องการการพัฒนาทางการเกษตรและการค้า อย่างไรก็ตามนโยบายที่เป็นทางการ ยังเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการพัฒนาชลประทานที่นำโดยเกษตรกร แต่ให้มีระดับที่เหมาะสมในแต่ละกระบวนการ

Perkmann et al. (2013) อภิปรายการมีส่วนร่วมทางวิชาการและการค้า: การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับอุตสาหกรรม การศึกษาครั้งนี้มุ่งอธิบายงานวิจัยที่เน้นถึงความเกี่ยวข้องของการวิจัยร่วมกัน การวิจัยตามสัญญาการให้คำปรึกษา และความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการสำหรับการถ่ายทอดความรู้ของมหาวิทยาลัย และอุตสาหกรรม เป้าหมาย งานวิจัยนี้นำเสนอการทบทวนอย่างเป็นระบบของการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักวิชาการทางวิชาการในกิจกรรมเหล่านี้ซึ่งเราเรียกว่า 'aca-demic engagement' นอกเหนือจากข้อค้นพบที่สามารถใช้งานได้ทั่วไปในการศึกษาแล้ว งานวิจัยยังค้นพบการมีส่วนร่วมทางวิชาการแตกต่างจากการค้าอย่างไรซึ่งหมายถึงการสร้างทรัพย์สินทางปัญญาและการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ นอกจากนี้แล้วงานวิจัยยังได้ระบุเนื้อหาและผลที่ตามมาของการมีส่วนร่วมทางวิชาการของแต่ละบุคคล องค์กรและสถาบันจากนั้นจึงเปรียบเทียบการค้นพบเหล่านี้กับสิ่งที่พบก่อนหน้านี้ และข้อเสียของการทำให้เกิดการค้า นอกเหนือจากการให้ความสำคัญกับการวิจัยที่บูรณาการองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรมแล้วการมีส่วนร่วมทางวิชาการยังแตกต่างจากการค้าโดยมีความสอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับกิจกรรมการวิจัย งานวิจัยได้สรุปโดยการระบุความต้องการการวิจัยในอนาคต เช่น ปัจจัยที่สร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนโอกาสในการปรับปรุงวิธีการทำงาน และการกำหนดนโยบาย เป็นต้น

Jadhav และ Suhalka (2016) นำเสนอการมีส่วนร่วมของชุมชนและมหาวิทยาลัย: ข้อมูลเชิงลึกจากการปฏิบัติงานภาคสนาม การศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่สามารถเข้มแข็งและยั่งยืนได้ หากไม่มีการเชื่อมโยงกับชุมชนหรือพื้นที่ใกล้เคียง การมีส่วนร่วมของชุมชนกับมหาวิทยาลัยเป็นกระบวนการ ซึ่งเสริมสร้างซึ่งกันและกัน โลกตะวันตกยอมรับว่าการมีส่วนร่วม ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการปรับการวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชนและพื้นที่ อย่างไรก็ตามในประเทศอินเดียแม้ว่าจะมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและมีแนวปฏิบัติทางวิชาการที่หลากหลาย งานวิจัยที่มีการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นที่กำลังได้รับความสนใจและให้ความสำคัญ โดยเฉพาะประเด็นสำหรับการส่งเสริมการสอน และการวิจัยรูปแบบใหม่ ที่นำเอาการมีส่วนร่วมของสังคม ชุมชน มีความชัดเจนและลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยที่มีการรับข้อเสนอแนะ

และบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในแผนห้าปีที่ 12 (2012-17) ซึ่งมหาวิทยาลัย Grants Commission (UGC) ได้เปิดตัวโครงการใหม่เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วมร่วมของชุมชน (CFSRCE) ในด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นแล้ว ผู้นำของอินเดียยังมีแนวคิดสร้าง “เซลล์พัฒนาชุมชน” ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา (HEI) และแนวคิดของนายกรัฐมนตรีทำให้เกิดแรงผลักดันเดียวกันที่จะทำให้มหาวิทยาลัยและชุมชนอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน ดังนั้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับการศึกษาและการปฏิบัติงานร่วมกันชุมชน งานวิจัยเรื่องนี้ เน้นการปฏิบัติงานภาคสนามในชุมชนของภาควิชาสังคมสงเคราะห์มหาวิทยาลัยกลางราชสถาน องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของชุมชนในมหาวิทยาลัย และความเชื่อมโยงที่มีต่อการปฏิบัติงานในชุมชน

Grand et al. (2015) นำเสนอ รูปแบบการมีส่วนร่วมของสาธารณชนกับการวิจัยในมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักร โดยกล่าวว่า แม้ว่า "การมีส่วนร่วมของประชาชน" จะมีแนวคิดที่แตกต่างกันในระดับสากลและในสาขาวิชาการที่แตกต่างกัน สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคมกับการวิจัย อย่างไรก็ตามมีหลักฐานจากงานวิจัยค่อนข้างน้อย ว่านักวิจัยมีแนวคิดในการมีส่วนร่วมอย่างไร มุมมองของพวกเขาเกี่ยวกับสิ่งที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและ ชุมชนต้องการมีส่วนร่วมหรือไม่อย่างไร บทความนี้นำเสนอผลการสำรวจของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยเพื่อเติมเต็มช่องว่างของงานวิจัยดังกล่าว การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ออกแบบมาเพื่อฟังตัวของนักวิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประจำของนักวิจัยทุกระดับ ผลการวิจัยพบว่า นักวิจัยมีมุมมองที่ค่อนข้างแคบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับงานวิจัยและชุมชนที่พวกเขามีปฏิสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังระบุด้วยว่ามีเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้นที่ประเมินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในเชิงกลยุทธ์ในตอนท้าย นักวิจัยได้นำเสนอวิธีการที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เช่น การชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการวิจัย เป็นต้น

Allgood et al. (2017) นำเสนอรูปแบบการประเมินโครงการอนุรักษ์สัตว์ป่าโดยชุมชนด้วย Gross National Happiness Framework โดยที่โครงการอนุรักษ์สัตว์ป่าหลายโครงการมีเป้าหมายเพื่อสร้างแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพโดยรวมเอาความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์และชุมชนเข้าไว้ในโครงการวิจัย ในขณะที่โครงการนี้กำลังผสมผสานแนวทางความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนโดยพิจารณาจากปัจจัยที่ไม่ใช่เศรษฐกิจ เช่น สุขภาพ การศึกษาวัฒนธรรม ความมีชีวิตชีวาของชุมชน และการปกครองที่ดี เนื่องจากงานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่กำหนดความเป็นอยู่ที่ดีในแง่เศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ของการวัดผลแบบดั้งเดิมคือ การแบ่งปันมูลค่าทางเศรษฐกิจ หรือผลประโยชน์ที่ได้จากสัตว์ป่าอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อเป็น

แรงจูงใจหลักสำหรับชุมชนในการอนุรักษ์สัตว์ป่า อย่างไรก็ตามโครงการเหล่านี้มีผลลัพธ์ที่แปรปรวนเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ผลการวิจัยยังไม่ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนว่า โครงการอนุรักษ์สามารถปรับปรุงทั้งความเป็นอยู่ของชุมชนและของสัตว์ป่าได้อย่างน่าเชื่อถือและสม่ำเสมอได้อย่างไร อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนได้นำเสนอดัชนีที่มีที่มาจากโครงการพัฒนาตัววัดจากประเทศภูฏาน

Weger et al. (2018) นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของชุมชนที่ประสบความสำเร็จ โดยอภิปรายการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญมากขึ้น และมีความต้องการให้ชุมชนได้รับการดูแลที่มีคุณภาพมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามองค์กรต่าง ๆ ยังคงค้นหาวิธีที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดรูปแบบของบริการด้านสุขภาพและการดูแล บทความนี้เน้นย้ำถึงอุปสรรคและตัวช่วยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนการออกแบบการปกครองและ / หรือการส่งมอบบริการด้านสุขภาพและการดูแลในระดับมหภาค ให้ผู้กำหนดนโยบายและผู้เชี่ยวชาญมีหลักการชี้แนะตามหลักฐานเพื่อใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชน (CE) ที่มีประสิทธิผล งานวิจัยนี้ใช้วิธีการทบทวนเอกสารเพื่อตรวจสอบว่า ปัจจัยการแทรกแซง การโต้ตอบ ปัจจัยบริบท และกลไกต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของ CE อย่างไร ผู้ให้ข้อมูลหลักในพื้นที่ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพผู้เชี่ยวชาญช่วยในการพัฒนาคำถามการวิจัยและกลยุทธ์การค้นหาข้อมูลตลอดจนมีการตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยสรุปปัจจัยสำคัญแปดประการ ดังนี้

- 1) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ให้ความเป็นผู้นำที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยยึดความโปร่งใส
- 2) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและไว้วางใจซึ่งช่วยให้ประชาชนสามารถให้ข้อมูลได้
- 3) ประกันการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่เนิ่น ๆ
- 4) แบ่งปันการตัดสินใจและการควบคุมการกำกับดูแลกับประชาชน
- 5) รับทราบและกล่าวถึงประสบการณ์ของประชาชนเกี่ยวกับความไม่สมดุลของอำนาจระหว่างประชาชนและผู้เชี่ยวชาญ
- 6) ลงทุนในชุมชนที่รู้สึกว่าเขาขาดทักษะและความมั่นใจในการมีส่วนร่วม
- 7) สร้างชัยชนะที่รวดเร็วและจับต้องได้
- 8) คำนึงถึงทั้งแรงจูงใจของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นอกจากนั้นแล้ว หัวข้อที่สำคัญอย่างยิ่งตลอดวรรณกรรม CE คืออิทธิพลของความไม่สมดุลของอำนาจ และความเต็มใจของชุมชน วรรณกรรมนี้ชี้ให้เห็นว่า "การมีส่วนร่วม

อย่างมีความหมาย" ของพลเมืองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการปรับกระบวนการขององค์กร เพื่อให้แน่ใจว่าประชาชนมีส่วนร่วม จะได้รับการสนับสนุนและเข้าถึงได้

Sanderson (2017) ศึกษาการใช้แนวทางตามพื้นที่ (ABAs) หลังเกิดภัยพิบัติในเมือง บทความนี้จะตรวจสอบแนวทางตามพื้นที่ (ABAs) ในบริบทหลังเกิดภัยพิบัติในเมือง การนำเสนอบทความจะแนะนำคุณสมบัติหลักของ ABAs และกล่าวถึงแนวปฏิบัติในปัจจุบันในการตอบสนองด้านมนุษยธรรมและความจำเป็นภายในเขตเมืองในการดึงบทเรียนจากแนวทางการพัฒนาเมืองแนวทางตามพื้นที่ นอกจากนี้แล้วบทความจะนำเสนอบทเรียนจากการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ ABAs ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนของวงจรการบริหารโครงการ: การประเมินและการออกแบบการนำไปใช้และการติดตามประเมินผลและการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมแล้วเพื่อให้ ABA มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยต้องประยุกต์ใช้ประสบการณ์ และข้อมูลที่มีในการวางแผนและพัฒนาเมือง และควรให้ระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นสำหรับการดำเนินการของชุมชน

Ahari et al. (2012) ทำการประเมินความต้องการของชุมชนในเขตเมือง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การประเมินชุมชนเป็นหน้าที่หลักของการสาธารณสุข ในการประเมินดังกล่าวความมุ่งมั่นในการมีส่วนร่วมของชุมชนและการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญของ WHO European Healthy Cities Network ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงจุดเริ่มต้นของสุขภาพสำหรับทุกคนและกลยุทธ์รอดตายเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ การศึกษานี้ใช้แผนการมีส่วนร่วมเพื่อดำเนินการประเมินชุมชน ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) การดำเนินการในพื้นที่ที่มีการกีดกันทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงในเมือง Ardabil ซึ่งเป็นเมืองทางตะวันตกเฉียงเหนือของอิหร่านซึ่งปัจจุบันให้บริการโดยสาขาของศูนย์พัฒนาสังคม (SDC) คณะกรรมการอำนวยการของโครงการจัดตั้งโดยคณาจารย์มหาวิทยาลัยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ได้รับมอบหมายจากองค์กรพัฒนาเอกชน Farhikhteh และตัวแทนจากชุมชนเมือง จำนวนสิบสองช่วงตึกของบริเวณ โดยรอบ จากนั้นกลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกอบรมและดำเนินการร่วมวิจัยกลุ่มในช่วงตึกของพวกเขา และใช้ข้อมูล ดังกล่าวจากการทำประชุมกลุ่มย่อยมาจัดทำแบบสอบถาม และมีการสำรวจครัวเรือนประมาณหกร้อยครัวเรือนและทำแบบสอบถาม และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในบางกรณี คำถามหลักสำหรับผู้อยู่อาศัยคือ 'ปัญหาสุขภาพที่สำคัญที่สุดในชุมชนของคุณคืออะไร? ปัญหาสุขภาพแต่ละปัญหาที่ชุมชนระบุได้รับการถ่วงน้ำหนักตามความถี่ที่เกิดขึ้น? คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับรู้ถึงความร้ายแรงและความเร่งด่วนในการแก้ไขและจัดการปัญหาการทางการเงิน? ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาหลักของพื้นที่คือความไม่สะดวกในการเข้าถึงศูนย์การแพทย์ การติดยาเสพติดในหมู่ญาติ และการว่างงานของเยาวชน นอกจากนี้แล้วจากอัตราการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในคณะกรรมการขับเคลื่อนและการสำรวจ

ชี้ให้เห็นว่าแนวทาง PAR ได้รับการชื่นชมอย่างมากจากชุมชน และปัญหาที่ระบุไว้ในวิจัยนี้สะท้อนความคิดเห็นของชุมชนอย่างแท้จริง สรุปแล้ว การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสำหรับการประเมินชุมชน อย่างไรก็ตามนักวิจัยต้องยอมรับหลักการของความร่วมมือซึ่งกันและกันอย่างเคร่งครัด เคารพความคิดของชุมชน เพื่อปูทางไปสู่การมีส่วนร่วมของพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นในขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัย

Stoutland (1999) นำเสนอระดับของระบบการพัฒนาชุมชน: กรอบการวิจัยและการปฏิบัติ บทความนี้นำเสนอรูปแบบ (สี่ระดับของระบบการพัฒนาชุมชน) เพื่อวิเคราะห์ความพยายามในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนที่มีรายได้ต่ำในเขตเมืองของสหรัฐอเมริกา ระดับการวัดสี่ระดับ ได้แก่ ระดับศูนย์ (ระดับรากหญ้าหรือองค์กรใกล้เคียงที่ไม่เป็นทางการ) ระดับหนึ่ง (องค์กรแนวหน้าที่ให้บริการระดับศูนย์โดยตรง) ระดับที่สอง (การสนับสนุนในพื้นที่หรือผู้กำหนดนโยบายระดับเมืองหรือมหานคร) และระดับที่สาม (การสนับสนุนที่ไม่ใช่ในพื้นที่) โดยใช้ตัวอย่างจากการวิจัยและการปฏิบัติ ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าระดับของระบบการพัฒนาชุมชนเหล่านี้อธิบายถึงการแบ่งบทบาทและความรับผิดชอบในระบบการพัฒนาชุมชนอย่างไร และให้วิธีการวิเคราะห์วิธีการที่คนและองค์กรมีความเกี่ยวข้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรอบการทำงานจะชี้แจงว่าเนื่องจากบทบาทความรับผิดชอบและความสนใจที่แตกต่างกันผู้เข้าร่วมในระดับต่าง ๆ ในระบบอาจมีค่านิยมและภาระผูกพันที่แตกต่างกัน แม้ว่าในความเป็นจริงจะเหมือนกันก็ตาม ดังนั้นจึงอาจใช้เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมโดยช่วยให้ผู้คนเห็นสิ่งที่พวกเขามีเหมือนกันสิ่งที่พวกเขาไม่ทำและวิธีที่พวกเขาสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Mccarthy (2016) ศึกษาการพัฒนาที่ขับเคลื่อนโดยชุมชนและความเสียเปรียบเชิงโครงสร้าง: การวิจารณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในโครงการพัฒนาในอินโดนีเซีย โดยจัดทำโครงการพัฒนาที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน (CDD) และนำเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลทางบวกต่อทุนทางสังคม บทความนี้วิเคราะห์ตัวอย่างระหว่างประเทศที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยพิจารณาถึงผลกระทบของแนวทาง CDD ในแง่ของความสัมพันธ์ของรัฐบาล โครงสร้างและเชิงสัมพันธ์ ในขณะที่แนวทาง CDD สร้างข้อเสนอแนะทางการเมืองใหม่ ๆ และเทคโนโลยีที่จำเป็นของรัฐบาลได้สำเร็จ แต่ความสามารถในการเขียนโปรแกรมการพัฒนาที่ขับเคลื่อนโดยแนวคิดทุนทางสังคมเพื่อยกระดับให้กับชุมชนที่เป็นชายขอบของสังคมยังคงเป็นปัญหา ความคลุมเครือที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ของ CDD บ่งบอกถึงความขัดแย้งที่เป็นหัวใจของการถกเถียงเรื่องทุนทางสังคม ดังนั้นการขับเคลื่อนทุนทางสังคมต้องมีการบูรณาการในภาพรวม และวิเคราะห์ในรายละเอียดเพื่อให้ได้ผลการศึกษาและการแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุม

Giampiccoli และ Saayman (2018) นำเสนอรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการมีส่วนร่วมของชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม การเพิ่มขีดความสามารถ ความเสมอภาคของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ โดยกำหนดมาตรการความเป็นเจ้าของภาคการท่องเที่ยวและการพัฒนาชุมชนแบบองค์รวม จุดมุ่งหมายของบทความนี้คือเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง Tourism Area Life Cycle (TALC) และ CBT โดยเสนอแบบจำลองแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของ TALC ที่เกี่ยวข้องกับ CBT การมีส่วนร่วมของชุมชนและประเภทของนักท่องเที่ยว การวิจัยระบุว่า ประการแรกความเข้าใจของการมีส่วนร่วมของชุมชนและความสัมพันธ์ด้วย CBT จำเป็นต้องมีความชัดเจนเพื่อแสดงให้เห็นว่า CBT แบบมีส่วนร่วมในตนเองนั่นคือ ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มและขับเคลื่อนการพัฒนา ประการที่สองการค้นพบระบุว่า การพัฒนาการท่องเที่ยว ณ จุดหมายปลายทางต้องผ่านขั้นตอนระหว่าง CBT แต่ควรให้ความสำคัญกับ กลุ่มคนสองกลุ่มคือ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน และชนชั้นสูงในท้องถิ่น และประเด็นสุดท้ายการควบคุมแหล่งท่องเที่ยวตามผลของ CBT เพิ่มการเติบโตที่มีศักยภาพ และยังยืน โดยมีปัจจัยที่สำคัญคือ การสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบทำความเข้าใจและเพิ่มบทบาทของ CBT ในการท่องเที่ยว จุดหมายปลายทางสำหรับผลประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่นและผู้ด้อยโอกาส

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ

แม็คลรอยด์ และคณะนิยามว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลแล้ว (McLeod, et al., 2001: 12) กอร์ดอน และกอร์ดอน ให้ความหมายว่า สารสนเทศ คือ การประมวลผลข้อมูลซึ่งข้อมูลจะถูกจัดการ แปลความ จัดรูปแบบ วิเคราะห์และสรุป (Gordon and Gordon, 1999: 6)

สารสนเทศ คือสิ่งที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน และการคาดการณ์ในอนาคตได้ สารสนเทศอาจอยู่ในรูปของข้อความ ตาราง แผนภูมิ หรือรูปภาพ

Michelle Kahna Richard Higgsa Joy Davidsonb and Sarah Jonesb (2015) กล่าวว่า การวิจัยที่ถูกขับเคลื่อนด้วยข้อมูลที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดคือการวิจัยแบบข้ามสาขา การที่มีอุปกรณ์เพิ่มขึ้นมีราคาถูกลงและสามารถเข้าถึงอุปกรณ์จับภาพข้อมูลที่มีอยู่ของนักวิจัยได้นำไปสู่การสร้างข้อมูล การวิจัยต่างๆได้โดยง่าย ด้วยปัจจัยเหล่านี้ได้นำไปสู่ความท้าทายที่จะทำการจัดรวบรวมข้อมูลงานวิจัย การรักษา และการนำข้อมูลกลับมาใช้ ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีมีความเป็นไปได้จริงที่ว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลในวันนี้จะไม่สามารถอ่านได้ หรือแม้กระทั่งสามารถ

เข้าถึงได้ในอนาคต ดังนั้นสาเหตุนี้ได้กลายเป็นความกังวลสำหรับรัฐบาลที่จะให้เงินทุนสนับสนุนสถาบันการวิจัยและนักวิจัยของตัวเอง การรับรู้ข้อมูลมูลค่าของงบประมาณที่ต้องลงทุนไปกับงานวิจัยที่อาจเกิดขึ้น การจัดสรรเงินทุนการวิจัยในหลายประเทศเช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ANDS (2014) ขณะนี้จำเป็นต้องมีแผนสำหรับการจัดการข้อมูลการวิจัย (RDM) เพื่อใช้ในการจัดสรรในขั้นตอนการขอรับทุนวิจัย ในแอฟริกาใต้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยนี้ยังมีมากขึ้น และได้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าการแบ่งปันข้อมูลการวิจัยที่ผลิตผลงานจากการระดมทุนของภาครัฐและนโยบายสำหรับแผนการจัดการข้อมูลการวิจัยใหม่ๆ เป็นโอกาสเหมาะที่จะประเมินมุมมองบรรณารักษ์ในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการข้อมูลงานวิจัย เช่น ตัวอย่างจาก Digital Curation Centre (DCC)ของสหราชอาณาจักร การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจมีผลต่อบทบาทของนักวิชาการด้านบรรณารักษ์ในแอฟริกาใต้ งานวิจัยนี้จะสำรวจบางส่วนของมุมมองที่ถูกละเลยในระหว่างการแข่งขันและจะแสดงให้เห็นถึงวิธีการเหล่านี้ เปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่รวบรวมผ่านการทำงานของDCC เพื่อสนับสนุนมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักรและนำผลมาปรับใช้ในแอฟริกาใต้

Sukru Ada and Mohsen Ghaffarzadeh (2015) กล่าวว่า ข้อมูลได้กลายเป็นทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดการองค์กรที่ทันสมัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันมีความผันผวนแบบไดนามิก และกำลังมีความจำเป็นต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสั่งซื้อ เพื่อเน้นความสามารถขององค์กรในการจัดการกับโอกาสและภัยคุกคามที่เข้ามา การทำงานในโหมคออนไลน์ของระบบสารสนเทศที่มีความเร็วในการประมวลผลโดยทั่วไปจะถูกใช้โดยผู้บริหารในระดับต่ำ ส่วนระบบสนับสนุนการตัดสินใจเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยให้องค์กรระดับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับสูงอื่น ๆ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น การจัดการระบบสารสนเทศให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้บริหาร และการดำเนินงานในองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการจัดระเบียบ และสรุปข้อมูลในระยะเวลาที่เหมาะสมในการตัดสินใจของผู้ผลิต และเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องสำหรับผู้บริหารในองค์กรนี้ เป็นเรื่องของความเป็นจริงคือเหตุผลว่าทำไมผู้มีอำนาจตัดสินใจหลาย ๆ คนมักจะชอบใช้เครื่องมือสารสนเทศ เมื่อการเลือกธุรกิจเป็นเรื่องที่ยาก ระบบสารสนเทศเป็นแนวความคิดที่มีชื่อเสียงที่สร้างทางเลือกในการตัดสินใจที่ดีแก่ผู้บริหารในการสนับสนุนการตัดสินใจทำงานได้ในธุรกิจ สามารถพูดได้ว่าระบบสนับสนุนการตัดสินใจ(DSS) มุ่งเน้นไปที่การตัดสินใจ ในขณะที่ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ(MIS) มุ่งเน้นไปที่ข้อมูลในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทำงานในโหมคออนไลน์ สนับสนุนข้อมูลในปริมาณระดับปานกลาง ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสนับสนุนการใช้งานด้านกราฟฟิกในระดับต่ำ แต่ระบบสนับสนุนการตัดสินใจทำงานในโหมคเวลาจริง สนับสนุนการทำงานกับปริมาณ

ของข้อมูลขนาดใหญ่ ใช้การสนับสนุนการทำงานด้านกราฟฟิกระดับสูง ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมุ่งเน้นเฉพาะในข้อมูลและงานที่มีโครงสร้างอย่างเต็มที่หรือกิจวัตรประจำวันในการตัดสินใจ แต่ระบบสนับสนุนการตัดสินใจมุ่งเน้นไปที่ข้อมูลและงานในรูปแบบกึ่งโครงสร้าง นอกจากนี้ความแตกต่างดังกล่าวข้างต้นทั้ง MIS และ DSS เป็นระบบสารสนเทศหลักที่สร้างความพึงพอใจกับความต้องการของข้อมูลในระดับที่แตกต่างกันของการบริหารจัดการในองค์กร

สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการต่างๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่ตอบสนองวัตถุประสงค์การใช้งานอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ลักษณะของสารสนเทศที่ดี (Ralph M. Stair & George W.Reynolds, 2003: 7) มี 11 ประการคือ

- 1) ง่ายต่อการนำไปใช้ (Accessibility) สารสนเทศที่ดี มีรูปแบบที่ง่ายต่อการใช้งาน ผู้ใช้สามารถใช้สารสนเทศนั้นได้หลายระดับ หลายสถานการณ์
- 2) ถูกต้อง (Accurate) สารสนเทศที่ถูกใช้บ่อย และถูกตรวจสอบเป็นสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ประกอบการแก้ปัญหาได้
- 3) สมบูรณ์ (Complete) รายละเอียดของสารสนเทศที่นำไปใช้ต้องมีความครบถ้วน ถ้าขาดสาระ ข้อมูลที่สำคัญบางส่วนจะทำให้เกิดผลกระทบกับกิจกรรมโดยรวม
- 4) ประหยัด (Economical) ผู้บริหารต้องเลือกสารสนเทศที่มีต้นทุนต่ำ และเข้าถึงการใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ความยืดหยุ่น (Flexible) สารสนเทศจะต้องมีความหลากหลายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์
- 6) ตรงกับความต้องการ (Relevant) เป็นสารสนเทศที่สื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน ปัญหาที่เกิดขึ้นต้องมีความสัมพันธ์กับสารสนเทศที่ใช้ สามารถนำไปตัดสินใจได้อย่างไม่ผิดพลาด
- 7) ความน่าเชื่อถือ (Reliable) เกิดจากการวัดประมวลผลได้ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือสูง เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ ให้ผลสรุปการวิจัยขึ้นมา เพื่อนำรายงานสรุปนำไปใช้ในการแก้ปัญหา
- 8) ความปลอดภัย (Secure) สารสนเทศจะต้องการป้องกันการเข้าถึงสารสนเทศที่เป็นความลับ ป้องกันผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามา
- 9) ไม่ซับซ้อน (Simple) สารสนเทศไม่มีรายละเอียดซับซ้อนไม่จำเป็นต้องมีจำนวนมาก ทำให้ยากต่อการใช้งาน

10) ทันเวลา (Timely) ผู้ใช้จะต้องได้รับสารสนเทศทันเวลาต่อการใช้งาน และการตัดสินใจในการแก้ปัญหา เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งานคนอื่นด้วย

11) ตรวจสอบได้ (Verifiable) สารสนเทศที่ถูกรวบรวมได้ และถูกรวบรวมจากหน่วยภายใน องค์กร จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นกับผู้ใช้งานสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ตรงกับความต้องการ สารสนเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือการพัฒนานวัตกรรมใหม่ การได้รับสารสนเทศที่ดีจะเป็นการพัฒนางานด้านการวิจัยทำให้การดำเนินการวิจัยเกิดการพัฒนาด้านที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์งานวิจัยที่ประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และประเทศชาติ ด้วยการดำเนินชีวิตประจำวันของคนทุกอาชีพ ทุกเพศ และทุกวัยล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ ทั้งนี้ เพราะสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตเปรียบเสมือนสิ่งที่ขับเคลื่อนสังคมหลากหลายด้านด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษาวิจัยที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดความรู้ใหม่ขึ้น หรือจะเป็นทางด้านสังคมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การสื่อสารด้วยสารสนเทศที่ดียังช่วยสร้างความเข้าใจแก่คนในสังคม ลดความขัดแย้งและให้คนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข รวมถึงทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และวัฒนธรรมด้วย

2.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการสารสนเทศ

การจัดการสารสนเทศ หมายถึง การทำกิจกรรมหลักต่างๆ ในการจัดหา การจัดโครงสร้าง การควบคุมการ ผลิต การเผยแพร่และการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรทุกประเภทอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสารสนเทศในที่นี้หมายถึงสารสนเทศทุกประเภทที่มีคุณค่าไม่ว่าจะมีแหล่งกำเนิดจากภายในหรือภายนอกองค์กร ซึ่งผ่านกระบวนการดำเนินงาน เช่น การจัดหมวดหมู่ การจัดแฟ้ม การทำรายการเพื่อการเข้าถึงเอกสารหรือสารสนเทศที่มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ จดหมายเหตุ (archive) เชิงประวัติ ถึงข้อมูลดิจิทัล (Middleton, 2002, p.13) ในส่วนของการดำเนินการกับ สารสนเทศในระดับองค์กร ได้แก่ การวางแผนการจัดสรรงบประมาณ การจัดโครงสร้างองค์กร การจัดทำหน้าที่ การกำหนดทิศทางการฝึกอบรม และการควบคุมสารสนเทศ กล่าวโดยสรุป การจัดการสารสนเทศ ความหมายถึง การผลิต จัดเก็บ ประมวลผล ค้นหา เผยแพร่ และใช้ประโยชน์ สารสนเทศโดยจัดให้มีระบบสารสนเทศ การกระจายของสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยมีการนำเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการจัดการ รวมทั้งมีนโยบายหรือกลยุทธ์ ระดับองค์กรในการจัดการสารสนเทศ

ส่วนความสำคัญของการจัดการสารสนเทศ การจัดการสารสนเทศมีความสำคัญต่อองค์กรในด้านการบริหารจัดการการดำเนินงาน และ กฎหมาย ดังนี้

1) ความสำคัญด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการในยุคโลกาภิวัตน์เป็นการบริหาร ภายใต้สภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันกันทางธุรกิจสูง ผู้บริหารต้องอาศัยสารสนเทศที่ เกี่ยวข้องทั้งกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อวิเคราะห์ปัญหา ทางเลือกในการแก้ปัญหา การ ตัดสินใจ การกำหนดทิศทางขององค์กร ให้สามารถแข่งขันกับองค์กร คู่แข่งต่างๆ จึงจำเป็นต้องได้รับสารสนเทศ ที่เหมาะสม ถูกต้อง ครบถ้วน ทันการณ์ และทันสมัย เพื่อใช้ ประกอบภารกิจตามหน้าที่ ตามระดับการบริหาร การจัดการสารสนเทศจึงนับว่ามีความสำคัญ ความ จำเป็นที่ต้องมีการออกแบบระบบการจัดการสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพ การเลือกใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี รวมทั้งกำหนดนโยบาย กระบวนการและกฎระเบียบ เพื่อจัดการ สารสนเทศให้เหมาะสม กับสภาพการ น สารสนเทศไปใช้ในการบริหารงาน ในระดับต่างๆไม่ว่าจะเป็นระดับต้น หรือ ปฏิบัติการ ระดับกลาง และระดับสูง ให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) ความสำคัญด้านการดำเนินงาน สารสนเทศนับมีความสำคัญต่อการดำเนินงานใน หลาย ลักษณะ เป็นทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงาน และหลักฐานที่บันทึก การดำเนินงานใน ด้านต่างๆ การจัดการสารสนเทศช่วยให้การใช้สารสนเทศเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน ตามกระแสนหรือขั้นตอน จึง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ทำให้ เข้าถึงและใช้สารสนเทศได้อย่างสะดวก สารสนเทศเหล่านี้ต้องมีการรวบรวม ประมวล และจัดอย่างเป็น ระบบเพื่อให้มีความเป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน และเหมาะสมกับงานนั้น และในการจัดการ สารสนเทศที่แม้สิ้นสุดกระบวนการปฏิบัติงานแล้ว ยังต้องมีการจัดเก็บ เป็นจดหมายเหตุเพื่อการใช้ ประโยชน์

3) ความสำคัญด้านกฎหมาย การจัดการสารสนเทศเพื่อการดำเนินงาน จำเป็นต้อง สอดคล้อง กับกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับทั้งในระดับภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะ สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง กับการเงินและบัญชีที่ต้องรวบรวมจัดเก็บอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ รวมทั้งมีการ ตรวจสอบความถูกต้องทั้งจาก หน่วยงานภายในองค์กร หรือจากหน่วยงานภายนอกตามกฎหมาย เช่น ผู้ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมายของหน่วยงานราชการ เช่น กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และ หน่วยงานเอกชน เป็นต้น เพื่อเป็นการแสดงสถานะ ทางการเงินขององค์กรอย่างถูกต้อง และเป็นไป ตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ อย่างครบถ้วน ทั้งนี้เนื่องจาก การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับต้องมีบทลงโทษ

2.2 องค์ประกอบของการจัดการสารสนเทศ

องค์ประกอบของการจัดการสารสนเทศ จากการศึกษาแนวคิดของ DAMA International (Henderson et al., 2017) ในการจัดการสารสนเทศ ได้กำหนดองค์ประกอบในการจัดการสารสนเทศ ดังนี้

1) สถาปัตยกรรมข้อมูล (Data Architecture) เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) เป็นการอธิบายเกี่ยวกับกลุ่มของข้อมูลทั้งหมดที่มีในหน่วยงาน ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับกระบวนการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับแอปพลิเคชัน สถาปัตยกรรมเทคโนโลยีข้อมูล สถาปัตยกรรมการบูรณาการข้อมูล สถาปัตยกรรมเมทาาดาต้า เป็นต้น สถาปัตยกรรมข้อมูลจะอยู่ในรูปแบบของแบบจำลองข้อมูลที่มองเห็นภาพรวม ความเชื่อมโยง และการไหลของข้อมูลในระดับต่าง ๆ ทั้งหมดของหน่วยงานทั้งที่เป็นหน่วยงาน ต้นน้ำ กลางน้ำ หรือปลายน้ำ สามารถอธิบายสถานะที่มีอยู่ในปัจจุบันและกำหนดความต้องการสำหรับอนาคต เพื่อให้หน่วยงานเกิดความเข้าใจและเห็นเป็นภาพเดียวกันดังนั้นจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการวางแผนบริหารจัดการข้อมูล

2) การจำลองและการออกแบบข้อมูล (Data Modeling and Design) เป็นวิธีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน รวมถึงระบุข้อกำหนดและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของแบบจำลองข้อมูลแสดงในรูปแบบของไดอะแกรม (Diagram) ที่มีการออกแบบลักษณะโครงสร้างของข้อมูล เพื่อใช้ในการสื่อสารภายในหน่วยงานให้เข้าใจตรงกัน แบบจำลองข้อมูลจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันพร้อมทั้งรายละเอียดของโครงสร้างของข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ แบบจำลองข้อมูลเชิงความคิด (Conceptual Data Model) แบบจำลองข้อมูลเชิงตรรกะ (Logical Data Model) และแบบจำลองข้อมูลเชิงกายภาพ (Physical Data Model) ขั้นตอนในการสร้างแบบจำลองและการออกแบบข้อมูล เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้เพื่อกำหนดเป็นแบบจำลองข้อมูลเชิงความคิดของข้อมูลขึ้นมา เป็นขั้นตอนของการกำหนดเค้าโครงในระดับเบื้องต้นสามารถมองเห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อมูล แต่ยังไม่สามารถนำไปใช้งานได้จริงเพราะเป็นเพียงแนวคิดเท่านั้น หลังจากนั้นทำการออกแบบข้อมูลให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยกำหนดเป็นแบบจำลองข้อมูลเชิงตรรกะ ซึ่งเป็นการให้รายละเอียดของข้อมูลที่มากขึ้น (เช่น ฟิสิกส์ข้อมูล) ขั้นตอนสุดท้ายจึงกำหนดแบบจำลองข้อมูลเชิงกายภาพ เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริง โดยกำหนดรายละเอียดของข้อมูลที่เพิ่มเติม เช่น รูปแบบของข้อมูล ขนาดของข้อมูล

3) การจัดเก็บและการดำเนินการกับข้อมูล (Data Storage and Operations) เป็นการจัดเก็บข้อมูลที่มีโครงสร้าง โดยจัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูล ส่วนการดำเนินการกับข้อมูลจะเกี่ยวข้องตั้งแต่การวางแผนการใช้งาน การสำรองข้อมูล (Backup) การกู้คืนข้อมูล (Restore) การ

จัดเก็บข้อมูลถาวร (Archive) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล (Create Read Update Delete - CRUD) ตลอดทั้งวงจรชีวิตของข้อมูล การโอนย้ายข้อมูล (Migration) รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพของฐานข้อมูลให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความถูกต้องของข้อมูล

4) การบูรณาการและความสามารถในการทำงานร่วมกัน (Data Integration and Interoperability) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในรูปแบบที่สอดคล้องกันเข้ามารวมอยู่ในแหล่งข้อมูลเดียวกัน เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำข้อมูลหลัก (Master Data) คลังข้อมูล (Data Warehouse) ทะเลสาบข้อมูล (Data Lake) รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการข้อมูล คลังข้อมูล และทะเลสาบข้อมูล ส่วนความสามารถในการทำงานร่วมกัน (Interoperability) จะมีการกำหนดมาตรฐานหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานหรือระบบ โดยมีการอ้างอิงคุณลักษณะของระบบต่าง ๆ ที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันหรือสื่อสารกันได้ เช่น มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในรูปแบบของ Application Programming Interfaces - Api ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้การบูรณาการข้อมูลมีส่วนช่วยควบคุมและจัดการคุณภาพของข้อมูลให้ดียิ่งขึ้น ขณะที่การแลกเปลี่ยนข้อมูลจะสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานหรือส่วนงาน เพราะทั้งหมดนี้มุ่งเน้นการแปลงข้อมูล (Transform) และรวมข้อมูลจากหน่วยงานหรือระบบต้นทางไปจนถึงหน่วยงานหรือระบบกลาง และจากหน่วยงานหรือระบบกลางไปยังหน่วยงานหรือระบบปลายทาง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5) การบริหารจัดการเอกสารและเนื้อหา (Document and Content Management) เป็นการวางแผนการจัดการ การเข้าถึง การใช้งาน และการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้างหรือแบบกึ่งโครงสร้าง เช่น การจัดเก็บ การป้องกันความเสียหาย การเข้าถึงข้อมูล ทั้งที่เก็บอยู่ในรูปแบบกระดาษ และไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ มีข้อความ รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น การบริหารจัดการดังกล่าวมุ่งเน้นที่การรักษาความถูกต้องสมบูรณ์ และช่วยให้สามารถเข้าถึงเอกสารและข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้างหรือแบบกึ่งโครงสร้างได้

6) ข้อมูลหลักและข้อมูลอ้างอิง (Master and Reference Data) เป็นการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้ทั้งหน่วยงานสามารถเข้าถึง และใช้ข้อมูลรวมกันได้ โดยข้อมูลถูกจัดเก็บไว้แหล่งเดียว มีการกำหนดมาตรฐานของข้อมูล เพื่อช่วยลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ทำให้ข้อมูลมีคุณภาพ ความแตกต่างระหว่างข้อมูลหลัก (Master Data) กับข้อมูลอ้างอิง (Reference Data) กล่าวคือ ข้อมูลอ้างอิง จะเป็นข้อมูลที่เป็นสากล มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย เช่น รหัสไปรษณีย์ รหัสประเทศ หน่วยวัดระยะทาง ขณะที่ข้อมูลหลักมีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้มากกว่า มีรายละเอียดหรือจำนวนฟิลด์ข้อมูลมากกว่า และใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานภายในหน่วยงาน เช่น ข้อมูลพนักงาน ข้อมูลลูกค้า ข้อมูลผู้ขาย ข้อมูลสินค้า ข้อมูลครุภัณฑ์ ข้อมูลสถานที่

7) คลังข้อมูล ทะเลสาบข้อมูล ระบบรายงานอัจฉริยะและดาตาอานาไลติกส์ (Data Warehouse, Data Lake, Business Intelligence, and Data Analytics)

คลังข้อมูล (Data Warehouse) เป็นข้อมูลที่ได้จากการบูรณาการข้อมูล (Data Integration) ซึ่งเกิดจากการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่มีหลากหลายรูปแบบมาเก็บในคลังข้อมูล โดยผ่านกระบวนการของ Extract Transform Load (ETL) ในรูปแบบข้อมูลที่มีโครงสร้าง และถูกจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งในรูปแบบของรายงานอัจฉริยะ (Business Intelligence) และดาตาอานาไลติกส์ (Data Analytics)

ทะเลสาบข้อมูล (Data Lake) เป็นแหล่งสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีหลากหลายรูปแบบ ข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อมูลที่มีโครงสร้าง ข้อมูลกึ่งโครงสร้าง และข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง โดยข้อมูลถูกเก็บรักษาไว้ในรูปแบบที่เหมือนหรือใกล้เคียงกับรูปแบบที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลต้นฉบับ และสามารถใช้เป็นต้นทางข้อมูลต้นฉบับได้

รูปคลังข้อมูลและทะเลสาบข้อมูล จะเกิดจากการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งแต่ละแหล่งอาจจะมีรูปแบบของข้อมูลที่แตกต่างกัน การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการบูรณาการข้อมูล โดยข้อมูลจากคลังข้อมูลสามารถรวมเข้าไปที่ทะเลสาบข้อมูล เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ข้อมูลในคลังข้อมูลจะต้องถูกจัดกลุ่มออกเป็น ตลาดข้อมูล (Data Mart) โดยต้องสอดคล้องกับหน่วยงานที่จะนำไปใช้ เช่น ตลาดข้อมูลของฝ่ายบุคคล ตลาดข้อมูลของฝ่ายการตลาด ตลาดข้อมูลของฝ่ายการเงิน หลังจากนั้นข้อมูลในตลาดข้อมูลถูกนำไปใช้สำหรับการทำรายงานอัจฉริยะ (Business Intelligence) หรือการทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตผ่านวิธีการดาตาอานาไลติกส์ ในกรณีของทะเลสาบข้อมูลสามารถนำข้อมูลไปใช้สำหรับการทำรายงานอัจฉริยะและดาตาอานาไลติกส์ได้ทันทีโดยไม่ต้องสร้างตลาดข้อมูล หลังจากข้อมูลต่าง ๆ ถูกทำการวิเคราะห์ออกเป็นรายงานอัจฉริยะ และผลการทำนายแล้ว จะถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของหน่วยงานทั้งในระดับปฏิบัติการ และระดับบริหารต่อไป

8) เมทาดาตา (Metadata) เป็นข้อมูลที่ใช้อธิบายข้อมูลหลักหรือกลุ่มข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งกระบวนการเชิงธุรกิจและเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎและข้อจำกัดของข้อมูล และโครงสร้างของข้อมูล เมทาดาตาช่วยให้หน่วยงานสามารถเข้าใจข้อมูล ระบบ และขั้นตอนการทำงานได้ดียิ่งขึ้น โดยการบริหารจัดการเมทาดาตา (Metadata Management) เริ่มตั้งแต่ การเก็บรวบรวม การจัดกลุ่ม การดูแล และการควบคุมเมทาดาตา ทั้งนี้ข้อมูลแต่ละชุดควรมีเมทาดาตา เพื่อให้ผู้ใช้งานทราบเกี่ยวกับชุดข้อมูล เช่น รายละเอียดชุดข้อมูลสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชุดข้อมูล วัตถุประสงค์การนำไปใช้ไฟล์ข้อมูล

9) ความมั่นคงปลอดภัยและการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (Data Security and Privacy) ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (Data Security) หมายถึง การป้องกันข้อมูลในบริบทของการรักษาความลับ ความถูกต้องของข้อมูล ความพร้อมใช้งานของข้อมูล จากข้อมูลของมาตรฐาน ISO/IEC27001 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การรักษาความลับ (Confidentiality) หมายถึง การรักษาข้อมูลตามสภาพของการจัดชั้นความลับ และมีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลนั้น เนื่องจากข้อมูลในหน่วยงานอาจมีหลายประเภท ข้อมูลบางประเภทเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ หรืออ่อนไหว จึงต้องมีการรักษาความลับ เพื่อลดความเสี่ยงของการถูกคุกคามและเป็นการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลโดยมิชอบ เช่น การส่งข้อมูลที่ปกปิดหรือเป็นความลับต้องมีวิธีการที่ทำให้ทราบได้ว่าบุคคลที่ต้องการส่งข้อมูลมาให้ หรือการที่ผู้ได้รับการอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลเท่านั้นที่สามารถอ่านข้อมูลได้

ความถูกต้องของข้อมูล (Integrity) หมายถึง การคงสภาพของข้อมูลหรือการรักษาความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ รวมถึงมีการปกป้องข้อมูลให้ปราศจากการถูกเปลี่ยนแปลงโดยผู้ไม่มีสิทธิ์ เช่น ข้อมูลที่ใช้จะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้องอย่างแท้จริง ไม่มีการคัดแปลงหรือแก้ไขระหว่างทาง

ความพร้อมใช้งานของข้อมูล (Availability) หมายถึง การพร้อมในการใช้งานอยู่เสมอ กล่าวคือ ข้อมูลต้องพร้อมสำหรับการใช้งานได้เสมอ รวมถึงมีการสำรองข้อมูลไว้เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน เช่น หากต้องการใช้ข้อมูล ผู้ใช้งานสามารถใช้ข้อมูลได้ทันที และใช้ได้อย่างต่อเนื่อง

โดยความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลต้องดำเนินการตั้งแต่การวางแผนการจัดทำ การปฏิบัติตาม และการบังคับใช้นโยบายและขั้นตอนด้านการรักษาความปลอดภัย เพื่อสนับสนุนในด้านที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์ตัวตน การกำหนดสิทธิ์ การเข้าถึงข้อมูล การตรวจสอบ และความพร้อมใช้ของข้อมูลอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ต้องมีการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (Data Privacy) ตั้งแต่การรวบรวม จัดเก็บ ใช้ เผยแพร่ หรือดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับข้อมูล โดยจะต้องมีการระบุวัตถุประสงค์เป็นหลักฐานให้ชัดเจน ห้ามมิให้มีการเปิดเผย หรือแสดง หรือทำให้ปรากฏในลักษณะอื่นใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลนั้น ๆ หรือมีกฎหมายกำหนดให้สามารถกระทำสิ่งนั้นได้

10) คุณภาพของข้อมูล (Data Quality) เป็นเครื่องมือในการวัดความเชื่อถือได้ และประสิทธิภาพของการนำข้อมูลไปใช้ ต้องมีการวางแผน การดำเนินการ และการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุง เพื่อให้ข้อมูลมีคุณภาพ เนื่องจากข้อมูลที่มีคุณภาพสูงทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการทำให้ข้อมูลมีคุณภาพ ประกอบด้วย การทำให้ข้อมูล

มีความถูกต้อง (Accuracy) ข้อมูลมีความครบถ้วน (Completeness) ข้อมูลมีความต้องกัน (Consistency) ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน (Timeliness) ข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Relevancy) และข้อมูลมีความพร้อมใช้ (Availability)

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสารสนเทศกับการกำกับดูแลสารสนเทศจากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องการจัดการสารสนเทศของสมาคมบริหารจัดการข้อมูลระหว่างประเทศ (Data Management Association International) จะเห็นว่า การกำกับดูแลสารสนเทศเป็นส่วนที่สำคัญในการจัดการข้อมูล เป็นกลไกในการกำหนดทิศทาง ควบคุมและทวนสอบการจัดการสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าหน่วยงานได้ดำเนินการจัดการสารสนเทศเป็นไปตามนโยบาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นสิ่งที่ควรริเริ่มเป็นอันดับแรกของการวางแผนในการจัดการสารสนเทศ ก็คือ การกำกับดูแลสารสนเทศ เพราะเป็นเรื่องของการกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าการกำกับดูแล ความรับผิดชอบ และความเป็นเจ้าของหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสินทรัพย์ข้อมูลนั้น เป็นไปอย่างมีระเบียบ ถูกต้อง และมีความยั่งยืน โดยการกำกับดูแลสารสนเทศจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในทุก ๆ องค์ประกอบหรือกิจกรรมของการจัดการสารสนเทศ อย่างไรก็ตามการจัดการสารสนเทศนั้นมีความหมายที่กว้างกว่า และเกี่ยวข้องกับแง่มุมของการใช้สารสนเทศ และดำเนินงานในกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ ในแต่ละช่วงของวงจรชีวิตของข้อมูล ทั้งนี้หากหน่วยงานมีการกำกับดูแลสารสนเทศที่ดีจะก่อให้เกิดการจัดการสารสนเทศที่ดีเช่นกัน ส่งผลให้สารสนเทศมีความมั่นคงปลอดภัย มีคุณภาพ สามารถเชื่อมโยงกันได้ มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และได้รับความคุ้มครองต่อการดำเนินงาน

ส่วนองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ จำแนกได้ 5 ประเภท ประกอบด้วย

1) ฮาร์ดแวร์เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบสารสนเทศ หมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์รอบข้าง รวมทั้งอุปกรณ์สื่อสารสำหรับเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เข้าเป็นเครือข่าย เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องกราดตรวจเมื่อพิจารณาเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถแบ่งเป็น 3 หน่วย คือ

- (1) หน่วยรับข้อมูล (input unit) ได้แก่ แปงแป้นอักขระ เมาส์
- (2) หน่วยประมวลผลกลาง (Central Processing Unit: CPU)
- (3) หน่วยแสดงผล (output unit) ได้แก่ จอภาพ เครื่องพิมพ์

2) ซอฟต์แวร์ ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการที่สอง ซึ่งก็คือลำดับขั้นตอนของคำสั่งที่จะสั่งงานให้ฮาร์ดแวร์ทำงาน เพื่อประมวลผลข้อมูลให้ได้ผลลัพธ์ตามความต้องการของการใช้งานในปัจจุบันมีซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติงาน ซอฟต์แวร์ควบคุมระบบงาน ซอฟต์แวร์สำเร็จ และซอฟต์แวร์ประยุกต์สำหรับงานต่างๆ ลักษณะการใช้งานของซอฟต์แวร์ก่อนหน้านี้นี้ผู้ใช้จะต้องติดต่อใช้งานโดยใช้ข้อความเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันซอฟต์แวร์

มีลักษณะการใช้งานที่ง่ายขึ้น โดยมีรูปแบบการติดต่อที่สื่อความหมายให้เข้าใจง่าย เช่น มีส่วนประสานกราฟิกกับผู้ใช้ที่เรียกว่า กุย (Graphical User Interface : GUI) ส่วนซอฟต์แวร์สำเร็จที่มีใช้ในท้องตลาดทำให้การใช้งานคอมพิวเตอร์ในระดับบุคคลเป็นไปอย่างกว้างขวาง และเริ่มมีลักษณะส่งเสริมการทำงานของกลุ่มมากขึ้น ส่วนงานในระดับองค์กรส่วนใหญ่จะมีการพัฒนาระบบตามความต้องการ โดยการว่าจ้าง หรือโดยนักคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในฝ่ายคอมพิวเตอร์ขององค์กร เป็นต้น ซอฟต์แวร์ คือ ชุดคำสั่งที่สั่งงานคอมพิวเตอร์ แบ่งออกได้หลายประเภท เช่น ซอฟต์แวร์ระบบ คือ ซอฟต์แวร์ที่ใช้จัดการกับระบบคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ในระบบ เช่น ระบบปฏิบัติการวินโดวส์ ระบบปฏิบัติการดอส ระบบปฏิบัติการยูนิกซ์

ซอฟต์แวร์ประยุกต์ คือ ซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้งานด้านต่างๆ ตามความต้องการของผู้ใช้ เช่น ซอฟต์แวร์กราฟิก ซอฟต์แวร์ประมวลคำ ซอฟต์แวร์ตารางทำงาน ซอฟต์แวร์นำเสนอข้อมูล

3) ข้อมูล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของระบบสารสนเทศ อาจจะเป็นตัวชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของระบบได้ เนื่องจากจะต้องมีการเก็บข้อมูลจากแหล่งกำเนิด ข้อมูลจะต้องมีความถูกต้อง มีการกลั่นกรองและตรวจสอบแล้วเท่านั้นจึงจะมีประโยชน์ ข้อมูลจำเป็นจะต้องมีมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้งานในระดับกลุ่มหรือระดับองค์กร ข้อมูลต้องมีโครงสร้างในการจัดเก็บที่เป็นระบบระเบียบเพื่อการสืบค้นที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

4) บุคลากร บุคลากรในระดับผู้ใช้ ผู้บริหาร ผู้พัฒนาระบบ นักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียน โปรแกรม เป็นองค์ประกอบสำคัญในความสำเร็จของระบบสารสนเทศ บุคลากรมีความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์มากเท่าใดโอกาสที่จะใช้งานระบบสารสนเทศและระบบคอมพิวเตอร์ได้เต็มศักยภาพและคุ้มค่ายิ่งมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะระบบสารสนเทศในระดับบุคคลซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์มีขีดความสามารถมากขึ้น ทำให้ผู้ใช้มีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนเองและพัฒนาระบบงานได้เองตามความต้องการ สำหรับระบบสารสนเทศในระดับกลุ่มและองค์กรที่มีความซับซ้อนจะต้องใช้บุคลากรในสาขาคอมพิวเตอร์โดยตรงมาพัฒนาและดูแลระบบงาน

5) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนของผู้ใช้หรือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องก็เป็นเรื่องสำคัญอีกประการหนึ่ง เมื่อได้พัฒนาระบบงานแล้วจำเป็นต้องปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนในขณะที่ใช้งานก็จำเป็นต้องคำนึงถึงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติของคน และความสัมพันธ์กับเครื่อง ทั้งในกรณีปกติและกรณีฉุกเฉิน เช่น ขั้นตอนการบันทึกข้อมูล ขั้นตอนการประมวลผล ขั้นตอนปฏิบัติเมื่อเครื่องชำรุดหรือข้อมูลสูญหาย และขั้นตอนการทำสำเนาข้อมูลสำรองเพื่อความปลอดภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะต้องมีการซักซ้อม มีการเตรียมการ และการทำเอกสารคู่มือการใช้งานที่ชัดเจน

2.3 กระบวนการจัดการสารสนเทศการวิจัย

ข้อมูลงานวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักวิจัย ผู้บริหาร และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ดังนั้นการจัดการข้อมูลงานวิจัยมีความสำคัญต่อการพัฒนางานวิจัยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะโครงการวิจัยที่ดำเนินการวิจัยแบบสหวิทยาการระหว่างสังคมศาสตร์และการวิจัยชุมชนที่มีความเป็นธรรมชาติได้นำมารวมกันกลายเป็นวัฒนธรรมและการดำเนินงานที่แตกต่าง เกิดขึ้นจากการจัดการข้อมูลการวิจัยและการแบ่งปันข้อมูลการวิจัย ทำให้เกิดการจัดการข้อมูลการวิจัยที่ได้รับการยอมรับเป็นการวิจัยแบบสหวิทยาการที่เกิดจากการใช้งานข้อมูลการวิจัยร่วมกัน โดยการพัฒนาข้อมูลการวิจัยเชิงรุกด้านนโยบาย การจัดการข้อมูล การให้บริการข้อมูล และการสนับสนุนให้ใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบ เป็นการช่วยย่นกักวิจัยจากทั่วชุมชนการวิจัยที่แตกต่างกันว่าจะสามารถได้รับข้อมูลที่ดี การจัดการ การวางแผนและการมีส่วนร่วมของนักวิจัยเป็นการวางพื้นฐานที่สำคัญสำหรับแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด นอกจากนี้ยังเกิดการประสานเชื่อมโยงเก็บชุดข้อมูลสหวิทยาการข้ามศาสตร์ ข้อมูลที่เก็บได้สามารถเข้าถึงได้ผ่านทางพอร์ทัล ไปสู่แหล่งจัดเก็บความรู้ ที่สามารถรวบรวมข้อมูล และ ผลงานวิจัยอื่นๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรวมกันของกลยุทธ์การจัดการข้อมูลด้านการวิจัย เป็นโครงสร้างพื้นฐานการแบ่งปันข้อมูลและการใช้งานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการทำงานวิจัยสำหรับนักวิจัย ที่จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของข้อมูลที่มีความพร้อมใช้งานสำหรับงานวิจัยชุมชน (Philip Lowe, 2011)

ความสำคัญของวงจรชีวิตข้อมูลการวิจัยไว้ว่า การรู้จักวงจรชีวิตข้อมูลการวิจัยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ วางแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย ซึ่งแผนนี้ควรได้รับการออกแบบ ตั้งแต่ก่อนเริ่มต้นทำงานวิจัย ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ ก็ตาม โดยวงจรชีวิตข้อมูลการวิจัยนี้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้ (<http://www.data-archive.ac.uk/create-manage/life-cycle>)

- 1) Creating data ขั้นตอนการสร้างข้อมูล ซึ่งเมื่อพิจารณา ขั้นตอนนี้จะทำให้รู้ว่า ข้อมูลที่เกิดขึ้นอยู่ที่ใดบ้าง ได้ข้อมูลมาจากที่ใด
- 2) Processing data คือ การจัดการต่างๆ เช่น การแปลงเป็น ดิจิทัล การถอดเสียง การแปล จากนั้นเป็นการอธิบายข้อมูลและจัดเก็บ
- 3) Analyzing data วิเคราะห์ ดีความ และผลิตงานวิจัยก่อนเตรียมนำข้อมูลเข้าสู่การอนุรักษ์
- 4) Preserving data เราต้องถ่ายโอนข้อมูลไปยังสื่อที่ทันสมัย หรือเป็นปัจจุบันอยู่ตลอด หากเก็บข้อมูลไว้ในรูปแบบเดิมตลอดไป ข้อมูลจะไร้ประโยชน์ หากซอฟต์แวร์มีการปรับเปลี่ยนในอนาคต เราจะต้องมั่นใจว่าข้อมูลจะพร้อมเปิดใช้งานได้

5) Giving access to data การนำข้อมูลไปแบ่งปันนั้นต้องคำนึงถึงว่าจะให้ใครเข้าถึงข้อมูลได้บ้าง ทุกสิ่งย่อมมีเงื่อนไขในการเข้าถึง

6) Re-using การนำข้อมูลกลับมาใช้ใหม่ การจัดเก็บข้อมูลการวิจัยนั้นไม่ใช่เพียงเพื่อการอนุรักษ์ข้อมูลไว้ใช้ในงานของตนเพียงอย่างเดียว หากแต่คาดหวังว่าข้อมูลการวิจัยที่จัดเก็บไว้นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยคนอื่นๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้เก็บไว้จะต้องเกิดการนำไปใช้ต่อไป ผู้ใช้ข้อมูลการวิจัยนี้อาจมีวัตถุประสงค์ของการนำข้อมูลการวิจัยไปใช้แตกต่างกัน เช่น เพื่อการเรียนการสอน เพื่อการค้นคว้าใหม่ เพื่อการวางแผน เป็นต้น ในแต่ละขั้นตอนของการทำวิจัยได้ก่อให้เกิดข้อมูลการวิจัยเพิ่มขึ้นทีละขั้น ข้อมูลเหล่านี้ต้องได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยนักวิจัย หรือผู้ดูแลข้อมูลจำเป็นต้องร่างหรือจัดทำแผนการจัดการข้อมูล (data management plan หรือ DMP) ล่วงหน้าก่อนการดำเนินงานวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการข้อมูล (DMP) คือ เครื่องมือสำคัญที่เป็นกรอบการดำเนินงานว่าจะจัดการข้อมูลในลักษณะใดบ้าง (วชิราภรณ์ คลังธนบูรณ์ ,2559)

ปัญหาการจัดการข้อมูลวิจัยในมหาวิทยาลัยไทย สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านข้อมูลวิจัยและด้านการจัดการข้อมูลวิจัย โดยข้อมูลวิจัยที่เผยแพร่ในคลังสารสนเทศสถาบันส่วนใหญ่เป็นการรายงานผลการวิจัยในรูปวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย (Research output) แต่ยังคงขาดไฟล์ข้อมูลที่ใช้สนับสนุนกระบวนการวิจัยที่เป็นไฟล์ตาราง ไฟล์ภาพ และไฟล์เสียง ส่วนข้อมูลวิจัยที่เผยแพร่ในฐานข้อมูลและคลังสารสนเทศสถาบันของห้องสมุดส่วนใหญ่มีการลงรายการเพื่ออธิบายรายละเอียดของข้อมูลด้วยเมตาเดตา แต่ข้อมูลวิจัยที่จัดเก็บ และเผยแพร่โดยสำหรับนักวิจัย และสำนักบริการคอมพิวเตอร์บางแห่ง ยังขาดการลงรายการเมตาเดตาตามมาตรฐาน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการค้นหา และเข้าถึงข้อมูลวิจัยของผู้ใช้ อีกทั้งยังขาดกระบวนการรับรองความถูกต้อง และความครบถ้วนของข้อมูลเพื่อให้ผู้เชื่อมั่นในคุณภาพของข้อมูลที่ได้รับ ขาดนโยบายการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลวิจัยในระยะยาวเป็นลายลักษณ์อักษร และขาดแนวปฏิบัติของกระบวนการดำเนินงานในลักษณะของการไหลของข้อมูลที่ดำเนินต่อกันเป็นลำดับทั้งมหาวิทยาลัย เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลครบถ้วน และเอื้อประโยชน์ให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูล ณ จุดเดียว นอกจากนี้ยังขาดการประสานความร่วมมือด้านการจัดการสิทธิ์เพื่อจัดทำข้อตกลงในการจัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่สะท้อนให้เห็นว่าการปฏิรูประบบข้อมูลเพื่อการพัฒนาประเทศเป็นวาระปฏิบัติที่สำคัญและเร่งด่วน โดยปัจจุบันข้อมูลของประเทศยังขาดความพร้อมใช้ ขาดความน่าเชื่อถือ ขาดความสอดคล้องกับการใช้งานขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งขาดข้อมูลระดับพื้นที่ที่จะนำไปสู่การบริการจัดการในระดับชุมชนและรายบุคคล ดังนั้น การจัดการระบบข้อมูลวิจัยให้ได้มาตรฐานเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาระบบวิจัย เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของประเทศ (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2559)

2.4 ระบบสารสนเทศการวิจัย

ข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นถือเป็นทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นประเภทหนึ่ง ซึ่งกระบวนการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น ได้แก่ 1) การวางแผนเพื่อกำหนดแผนการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ 2) การจัดการแหล่งทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น 3) การศึกษาความต้องการของผู้ใช้ 4) การจัดหาและการวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น 5) การจัดระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) การบริการและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น กระบวนการเหล่านี้ต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการจัดฝึกอบรม การสัมมนาและการวิจัยในรูปแบบต่างๆ เพื่อมุ่งสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการสารสนเทศดิจิทัลเพื่อจัดระบบจะเป็นการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ข้อมูลในการเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการใช้งานและการดำเนินงานที่มุ่งสู่การพัฒนาท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ แหล่งสารสนเทศสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล และแหล่งสารสนเทศท้องถิ่นบนอินเทอร์เน็ต (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน และน้ำทิพย์ วิภาวิน, 2556: 22-23)

การจัดการข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างเป็นระบบจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง การรักษา และเพิ่มมูลค่าให้กับข้อมูลการวิจัยเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีขั้นตอนของวงจรการจัดการข้อมูลการวิจัย ดังนี้ (Eynden, Corti, Woollard, Bishop & Horton, 2011)

1) การวางแผนการจัดการข้อมูล (Data management planning) เป็นการเขียนแผนระยะสั้นที่เริ่มต้นของโครงการเพื่อการระดมทุนในการดำเนินงานตามแผนข้อมูลที่ต้องการมากที่สุดในการดำเนินงานช่วงนี้คือแผนการจัดการข้อมูล (DMP) หรือเอกสารที่คล้ายกัน

2) การสร้างข้อมูล (Creating data) เป็นการค้นหาและวางแนวทางการสร้างชนิดและรูปแบบของข้อมูลที่ต้องการ และวิธีการที่ใช้ในการสร้างข้อมูลขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งาน

3) ข้อมูลที่เป็นเอกสาร (Documenting Data) การให้บริการข้อมูลที่เป็นเอกสารแก่ผู้ใช้ในภายหลัง เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจถึงข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้งาน ควรมีการจัดข้อมูลอย่างเป็นโครงสร้าง การตั้งชื่อไฟล์ให้ผู้ใช้งานเข้าใจ และสามารถเลือกได้ว่าข้อมูลบางส่วนที่สำคัญจะถูกเก็บไว้ และข้อมูลบางส่วนจะถูกยกเลิกออกจากระบบ

4) การเข้าถึงข้อมูลและการใช้ข้อมูล (Accessing/ Using data) ควรมีวิธีการที่จะจัดระเบียบข้อมูลเพื่อให้ผู้ต้องการใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ข้อมูลได้โดยง่าย

5) การจัดเก็บและสำรองข้อมูล (Storage and backup) เป็นการวางแผนทางการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลไว้อย่างปลอดภัย

6) การแบ่งปันและเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะชน (Sharing Data) ข้อมูลในตอนท้ายของโครงการการวิจัยนักวิจัยย่อมมีความคาดหวังให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลด้านการวิจัยสู่สาธารณะชนเพื่อนำไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

7) การเก็บรักษาข้อมูล (Preserving data) เป็นวิธีการที่นักวิจัยต้องการจะปกป้องข้อมูลหลังจากสิ้นสุดโครงการวิจัย ให้ข้อมูลการวิจัยมีความถูกต้อง มีความปลอดภัย และสามารถถูกนำมาใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ได้

รุจเรขา วิทยาวุฒิกุล (2557) กล่าวถึงการจัดการสารสนเทศไว้ว่าการจัดการสารสนเทศ (Information management) คือ การวางแผน จัดหา รวบรวม จัดเก็บ รักษา และส่งต่อแพร่กระจายสารสนเทศไปยังผู้ใช้ เพื่อประโยชน์ในการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น เครื่องมือ ทั้งนี้ เพื่อปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กร สร้างนวัตกรรม เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการสารสนเทศเป็นการบริหารจัดการขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มักจะมีรายละเอียดปลีกย่อยลงไปแล้วแต่ประเภทและขนาดขององค์กร ไม่ได้มีลักษณะเป็น “One size fits all” อาจเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่จัดเก็บและบริการสารสนเทศโดยตรง เช่น ห้องสมุด หรือองค์กรที่ใช้สารสนเทศในการดำเนินธุรกิจทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ หรือระดับประเทศก็ได้ ปัจจุบันมีธุรกิจรับจ้างจัดการสารสนเทศสำหรับองค์กรภาคธุรกิจเกิดขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการสารสนเทศภายในองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ มีคุณภาพ ทันสมัย และเชื่อถือได้ มีการใช้เมทาดาทาที่ถูกต้อง จัดทำฐานข้อมูลและจัดทำเหมืองข้อมูล (Data Mining) โดยดึงข้อมูลแต่ละกลุ่มที่กำหนดไว้ในแผนที่สารสนเทศ (Information Map) ขึ้นมาใช้เมื่อต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ กำหนดว่าใครมีสิทธิเข้าถึงได้ใครที่ไม่มีสิทธิเข้าถึง การจัดเก็บและรักษาความปลอดภัยของสารสนเทศ การกำจัดสารสนเทศที่ไม่ใช้แล้วหรือไม่ใช้ประโยชน์ การจัดการระเบียบเอกสารสำคัญต่างๆ เช่น เอกสารทางกฎหมาย การเงิน การค้า งานวิจัย ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น ระบบการจัดการสารสนเทศ (information management systems) อาจแยกย่อยตามประเภทและกิจกรรมของสารสนเทศ เช่น ระบบการจัดการเอกสาร ระบบการจัดการระเบียบบันทึก ระบบการจัดการเนื้อหาบนเว็บ ระบบการจัดการคลังสื่อดิจิทัล ระบบการจัดการสื่อการเรียนการสอน ระบบการจัดการห้องสมุด เป็นต้น การจัดการสารสนเทศประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ 1. มนุษย์ (people) 2. กระบวนการ (process) 3. เทคโนโลยี (technology) 4. เนื้อหา (content) ดังนั้น

การจัดการสารสนเทศไม่ได้เกี่ยวข้องกับแค่เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวแต่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ สถาบัน องค์กร โครงสร้างของสารสนเทศ เมทาตา และคุณภาพของเนื้อหาด้วย (Robertson, 2005)

สรุป การจัดการสารสนเทศด้านงานวิจัย คือ การวางแผน การจัดหา รวบรวม จัดเก็บ รักษา และกระจายสารสนเทศไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้งในกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น กลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย และกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ

การที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการวางแผนและการดำเนินการในการจัดการข้อมูล การวิจัยทำให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกัน มีการเก็บข้อมูล และมีการให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลแก่นักวิจัย ช่วยให้การดำเนินงานของนักวิจัยง่ายขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการใช้ข้อมูลของนักวิจัย ซึ่งการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลต่อบรรทัดฐานของนักวิจัย ในซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏและความต้องการจัดการข้อมูล ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการให้บริการการใช้ข้อมูลร่วมกันเป็นบริการเสริมให้กับผู้รับบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีการสำรวจความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บริการเฉพาะกลุ่ม สามารถให้ภาพที่สมบูรณ์ของการจัดการข้อมูลได้ตรงตามความต้องการของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (Drum, 2015) ทำให้เกิดการพัฒนาร่วมกันดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศ

3.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ

การเกิดและการแพร่กระจายของสารสนเทศจำนวนมากซึ่งมาจากความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ฯลฯ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้สารสนเทศในยุคปัจจุบัน เช่น ผู้ใช้สารสนเทศ ต้องการความสะดวก ความรวดเร็ว ทันเวลา ในการค้นหา การใช้ ตลอดจนการเผยแพร่สารสนเทศ แต่อย่างไรก็ตามเนื้อหาที่ถูกต้องและการเข้าใจ การเผยแพร่อย่างถูกต้องเหมาะสม มีศีลธรรม จริยธรรม ยังคงจำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใช้ตระหนักจึงจะเกิดศักยภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสม ความหมายของความต้องการสารสนเทศ การนิยามความหมายของความต้องการสารสนเทศนั้น ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง การตระหนักรู้ถึงความไม่รู้หรือความไม่แน่ใจที่มีอยู่ของ สารสนเทศ และต้องการสารสนเทศเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้ เช่น เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ เพื่อแก้ไขปัญหา และเพื่อตัดสินใจ เป็นต้น Dictionary of Information Science and Technology นิยามความหมายของ ความ ต้องการสารสนเทศว่า หมายถึง การที่บุคคล

ต้องการสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ตามเป้าหมายอย่างเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ (Khosrowpour, 2007) สารสนเทศที่บุคคลมีความต้องการสามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) สารสนเทศที่ต้องรู้ เช่น กฎหมาย หน้าที่ และความรับผิดชอบของประชาชนต่อประเทศชาติ 2) สารสนเทศที่ควรรู้ เช่น ข่าว ความเคลื่อนไหวในสังคม เพื่อจะได้ทราบว่าควรปฏิบัติ ตัวอย่างอะไรจึงจะเหมาะสม 3) สารสนเทศที่อยากรู้ เช่น ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์แวดล้อม เพื่อสนองความต้องการแต่ละบุคคล

ความต้องการสารสนเทศไม่ใช่ความต้องการขั้นพื้นฐานเหมือนความต้องการที่อยู่อาศัย หรือปัจจัยเพื่อยังชีพ แต่เป็นความต้องการในระดับต่อมาของมนุษย์ เมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจ ความต้องการดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถระบุความต้องการได้อย่างชัดเจน (Wilson, 2000)

ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง ภาวะที่บุคคลเกิดปัญหาและตระหนักว่าขาดความรู้หรือความรู้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาได้ จึงต้องการแสวงหาสารสนเทศเพื่อที่จะนำมาแก้ไขปัญหานั้น ความต้องการสารสนเทศเกิดขึ้นเมื่อบุคคลอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจหรือต้องการหาคำตอบข้อเท็จจริงเพื่อแก้ไขปัญหา หรือทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการตามวัตถุประสงค์ต่างๆ (สุพิมล วัฒนานุกุล, 2554)

ความต้องการใช้สารสนเทศ เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และความต้องการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไปโดยผลสืบเนื่องมาจากองค์การและสภาพแวดล้อม และส่วนที่เกี่ยวกับตัวบุคคลหรือผู้ใช้ นอกจากนี้การพิจารณาความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้สามารถพิจารณาได้จากลักษณะของสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ (F.J. Devadason, 1996)

ดร. ฟรานซิส เจ เดวา คาซัน ได้จำแนกปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1) ปัจจัยที่เกี่ยวกับองค์การและสภาพแวดล้อม โดยศึกษา

(1) ภูมิหลัง โครงสร้าง วัตถุประสงค์ขององค์การ

(2) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่องค์การผลิต รวมทั้งประเภทกิจการ

(3) แหล่งสารสนเทศที่ใช้ในหน่วยงาน มีทั้งแหล่งสารสนเทศภายใน และแหล่ง

สารสนเทศภายนอก และรูปแบบสารสนเทศ เช่น รายงานการประชุม รายงานประจำปี เป็นต้น

(4) สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการทำงาน เช่น กฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ และ

เทคโนโลยี

2) ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคคลหรือผู้ใช้ โดยศึกษา 2 ลักษณะได้แก่

(1) ศึกษาลักษณะเฉพาะของผู้ใช้ ซึ่งแบ่งได้เป็น

ก. ประเภทของผู้ใช้ ซึ่งแบ่งเป็นผู้ใช้ปัจจุบันหรือผู้ที่เคยใช้และกำลังใช้สารสนเทศ ผู้ใช้กลุ่มนี้จะมีความต้องการสารสนเทศ และมีลักษณะการใช้สารสนเทศเป็นประจำสม่ำเสมอ ทั้งนี้ขึ้นกับหน้าที่การงาน หรือภารกิจของผู้ใช้ และผู้ใช้ในอนาคต หรือผู้ที่ยังไม่เคยใช้สารสนเทศ

ข. ประเภทของผู้ใช้ตามหน้าที่การปฏิบัติงาน

(2) ศึกษาเกี่ยวกับผู้ใช้ โดยศึกษา 2 ด้าน คือ

ก. ศึกษาลักษณะของผู้ใช้ โดยศึกษาวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ หรือเรื่องที่ผู้ใช้สนใจ ภูมิหลังทางการศึกษา หน้าที่ในองค์กร การอบรม และความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

ข. แหล่งสารสนเทศหรือบริการสารสนเทศที่ใช้ โดยศึกษาประเภทของแหล่งหรือบริการสารสนเทศ ความถี่ในการใช้ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ หรือบริการสารสนเทศ

3) ปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะของสารสนเทศ โดยศึกษาลักษณะของสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการได้แก่ เนื้อหาสารสนเทศ ลักษณะของเนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และความทันสมัยของสารสนเทศ

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าความต้องการสารสนเทศ คือ การที่บุคคลต้องการหาข้อมูลหรือความรู้เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา เพื่อตัดสินใจ หรือทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการ ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ และความต้องการใช้สารสนเทศเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความต้องการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไป โดยผลสืบเนื่องมาจากองค์การและสภาพแวดล้อม และส่วนที่เกี่ยวกับตัวบุคคลหรือผู้ใช้ด้วย

3.2 ความต้องการสารสนเทศกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สารสนเทศทุกรูปแบบตั้งแต่ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข่าวสาร เรื่องราว ความคิด ตลอดจนถึงวิชาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ เป็นสิ่งจำเป็นแก่มนุษย์ทุกเพศทุกวัย ตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์จนถึงปัจจุบัน การใช้สารสนเทศทุกยุคทุกสมัยแม้จะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและสังคม แต่ก็จะไม่แตกต่างกันมากนักในด้านที่เป็นแก่นสำคัญของชีวิต ซึ่งสามารถจำแนกวัตถุประสงค์ของความต้องการสารสนเทศได้ (จันทิมา เทียวแก้ว, 2558 : 4-6) ดังนี้

1) เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น เป็นความต้องการที่อยากมีประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างหนึ่ง และยิ่งอยู่ในสังคมปัจจุบันที่มีอะไรเปลี่ยนแปลงมีประสบการณ์ใหม่ๆ ตลอดเวลา สารสนเทศท เป็นคนทันสมัยไม่ล้าหลังและก้าวทันโลก

2) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ บุคคลต้องตัดสินใจในการที่จะกระทำหรือไม่กระทำ สิ่งต่างๆ ทุกวันตลอดเวลา ไม่ว่าเรื่องเล็กน้อยที่ไม่เกิดผลกระทบมากนัก จนถึงเรื่องใหญ่สำคัญที่มีผลกระทบต่อบุคคลและสังคมอย่างกว้างขวาง การตัดสินใจที่ต้องการให้เกิดผลดังประสงค์นั้น จำเป็นต้องใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ เรื่องราว ตลอดจนวิชาการที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องประกอบที่สำคัญ มิฉะนั้นแล้วอาจเกิดการผิดพลาดได้ เช่น ต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อชุมชนในประเด็นใดบ้าง ต้องสืบค้นจากที่ไหน ใครจะเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นต้น

3) เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน ปัญหาคือเหตุขัดข้อง หรือกีดขวางไม่ให้ความตั้งใจหรือการกระทำบรรลุผลดังวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในชีวิตส่วนตัว และการทำงาน ปัญหาเกิดขึ้นได้เสมอ เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลเสียหายแก่งานและจิตใจ งานไม่เสร็จ หรือเสร็จ แต่ไม่เรียบร้อยสมบูรณ์ จิตใจก็หดหู่ ท้อแท้ โกรธ เกลียด ความรู้สึกเช่นนี้เป็นผลร้ายแก่ตน และไม่ช่วยแก้ปัญหา ความรู้ ความเข้าใจในทางศาสนาเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้จิตใจสงบยอมรับความจริง สามารถมองเห็นลักษณะและต้นเหตุของปัญหาได้ แต่สารสนเทศดังกล่าวก็ยังไม่เพียงพอต่อ ความอยู่รอด จึงจำเป็นต้องแสวงหาข้อมูลใหม่ เทคนิคใหม่ ความรู้ใหม่หรือเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่ยังบกพร่องและเป็นสาเหตุของความล้มเหลว สารสนเทศที่จำเป็นเหล่านี้จะได้จากการอ่าน การวิจัย การศึกษาเพิ่มเติม การดูงาน ฟังบรรยาย อภิปราย และไต่ถามผู้รู้ นำความรู้ที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ปัญหาและแก้ไขปัญหาคือไปตามแต่สถานการณ์

4) เพื่อการศึกษาและพัฒนาทั้งในส่วนตัวและสังคม การที่บุคคลจะสามารถต่อสู้และใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคมได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ เฉลียวฉลาด มีสติปัญญา คุณธรรม รวมทั้งความรู้ลึกที่สงบและมั่นคง การศึกษาเป็นหัวใจของ การพัฒนาคนทุกด้าน สารสนเทศในรูปแบบและเนื้อหาต่างๆ มีส่วนกระตุ้นให้สมองทำงานตลอดเวลา เช่น รับรู้สิ่งที่เห็นหรือฟัง ตีความหมายเที่ยงเคียงกับสิ่งที่ได้เห็น ได้ฟัง ได้มีประสบการณ์มาก่อน สรุปลง ความคิดและจำไว้เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป สติปัญญา ความรู้ ความเฉลียวฉลาดและคุณธรรมของ บุคคลเกิดจากการได้เข้าถึงสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอตามความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งจะต้อง พัฒนาขึ้นไปตามระดับอายุ และระดับการศึกษา การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไม่มีวันจบสิ้น ความรู้ ใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้ให้ทันสมัย สารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นตลอดไป

5) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานหรือบริหารงาน ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล หน่วยงานและสังคม ที่พัฒนาแล้วกับที่ยังไม่พัฒนานั้น เห็นได้ชัดจากคุณภาพของ ผลผลิต และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานหรือบริหารงานให้ได้ดังวัตถุประสงค์ ในหน่วยงานที่พัฒนา แล้ว ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณตามต้องการภายในเวลาที่กำหนด ไม่สิ้นเปลืองแรงงาน เวลา และค่าใช้จ่ายเกินจำเป็น บุคลากรในหน่วยงานมีความสามารถและความสุขในการทำงาน ตรงกันข้ามกับ

ในหน่วยงานที่ไม่พัฒนา สาเหตุของความแตกต่าง คือ การเห็นและไม่เห็นความจำเป็นของการใช้ สารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคใหม่ๆ ในการผลิต ความรู้ทางด้านบริหารและการจัดการ ด้าน การเงิน บุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ เหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงงาน

6) เพื่อสนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ในการดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ นักวิจัยต้องใช้สารสนเทศหลายรูปแบบเพื่อการค้นคว้าวิจัยให้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ถ่องแท้หรือ เพื่อการนำผล มาใช้ในการพัฒนางานหรือสร้างงานใหม่ๆ ดังนี้ (1) นักวิจัยต้องทราบว่าจะเรื่องที่กำลังจะวิจัย ได้มีผู้อื่นวิจัยไว้แล้วหรือไม่ และถ้ามีผลของการวิจัยเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อประหยัดเวลา แรงงาน ค่าใช้จ่ายในการทำการวิจัย ซ้ำซ้อนในเรื่องเดียวกัน ผลของการวิจัยนั้นจะช่วยให้ความรู้ ความคิด ซึ่งอาจนำไปใช้ประโยชน์และ ขยายผลต่อไปได้ (2) นักวิจัยทราบว่าเรื่องที่กำลังจะวิจัยมีผู้อื่น ได้วิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง หรือใกล้เคียงไว้แล้วบ้าง ผลเป็นอย่างไร จะได้นำมาประกอบหรือเกื้อกูล การวิจัยของตน (3) นักวิจัยต้องการข้อมูลทางสถิติและตัวเลขต่างๆ ในเรื่องที่กำลังจะวิจัยข้อมูล เหล่านี้ส่วนหนึ่งนักวิจัยอาจเก็บเอง ส่วนหนึ่งอาจได้จากสถิติและตัวเลขที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว และ เชื่อถือได้ (4) นักวิจัยต้องการทราบแหล่งสารสนเทศทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง มีทั้ง หนังสือ ตำรา วารสารทางวิชาการ สื่ออื่น ๆ ทางวิชาการ ตลอดจนทำเนียบนามผู้เชี่ยวชาญ สถาบัน และองค์กร ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศกับผู้มีส่วนได้เสีย

1) ความต้องการสารสนเทศเพื่อการอยู่รอด (Survival needs) เป็นความต้องการ สารสนเทศเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน อาจเป็นการรับข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน ตลอดจน การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่ต้องเผชิญ วันต่อวัน เช่น การเลือกซื้อของการ ประเมินสินค้า การดูแลสุขภาพ การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ เป็นต้น หรืออาจเป็นปัญหาที่เป็นวิกฤตการณ์เช่น ไฟไหม้อุบัติเหตุการตาย การป่วย การหย่าร้าง การตกงาน

2) ความต้องการสารสนเทศเพื่อความสำเร็จ (Success needs) เป็นความต้องการ สารสนเทศ เพื่อให้ชีวิตประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ เช่น สารสนเทศเพื่อการลงทุน สารสนเทศ ที่ใช้ในการปรับปรุงการทำงาน สารสนเทศที่ใช้ในการปรับปรุงตนเอง

3) ความต้องการสารสนเทศเฉพาะ (Specialized needs) เป็นความต้องการซึ่ง เกี่ยวข้อง โดยตรงกับลักษณะเฉพาะบุคคล เช่น ความสนใจส่วนบุคคลในด้านศาสนา วัฒนธรรม ความต้องการ สารสนเทศส่วนบุคคลเพื่อความบันเทิง นันทนาการกิจกรรมยามว่าง รวมทั้ง ความต้องการสารสนเทศ เพื่อบุคคลกลุ่มพิเศษ เช่น ผู้พิการทางร่างกาย คนตาบอด คนหูหนวก ผู้มีสุขภาพจิตไม่ปกติผู้ที่พักอาศัย ตามสถานสงเคราะห์ต่างๆ ผู้ที่พักอาศัยตามชุมชนแออัด ผู้ที่พักอาศัย ในพื้นที่ห่างไกล ผู้ที่พูด ภาษาอังกฤษ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามความต้องการสารสนเทศขึ้นอยู่กับ ปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ตัวบุคคล ได้แก่ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับบุคคลแต่ละบุคคล ได้แก่ ลักษณะต่างๆ ทางสรีระ และทางจิตวิทยา เช่น ภูมิหลัง เพศ อายุระดับการศึกษา รายได้อาชีพ บุคลิกภาพ บทบาทการทำงาน ระดับการปฏิบัติงาน ประสบการณ์เกี่ยวกับสารสนเทศ แรงกระตุ้น และการตระหนักถึงความ ต้องการความเชื่ออุดมคติ เป็นต้น นอกจากนี้ยังหมายรวมถึง ลักษณะเฉพาะ เช่น บุคคลนั้นๆ ไม่ชอบเปิดเผยความต้องการสารสนเทศของตนเอง บุคคลนั้นๆ ไม่ ต้องการที่จะได้รับสารสนเทศ เหมือนกับบุคคลอื่นๆ หรือบุคคลนั้นๆ อาจเป็นผู้มีความรู้สูง จึงหลีกเลี่ยงการใช้สารสนเทศที่ตน รู้สึกว่าไม่เหมาะสมกับภูมิความรู้ของตน (2) สภาพแวดล้อม ได้แก่ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง กับระบบต่างๆ ซึ่งบุคคล นั้นเป็นส่วนหนึ่งของระบบ เช่น สภาพแวดล้อมทางการทำงาน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง และเศรษฐกิจ (3) สารสนเทศ ได้แก่ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศที่มีส่วนส่งผลกระทบต่อ ความ ต้องการสารสนเทศ เช่น ค่าใช้จ่าย เวลา และแรงงานในการเข้าถึงสารสนเทศ ขอบเขตของ สารสนเทศที่จะเข้าถึงได้เนื้อหาของสารสนเทศ (4) การนำสารสนเทศไปใช้ได้แก่ องค์ประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ สารสนเทศไปใช้ประโยชน์ เช่น วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ ประโยชน์ที่จะได้รับ โดยเมื่อนำ สารสนเทศไปใช้ สารสนเทศดังกล่าวจะได้รับการนำไปใช้ ประโยชน์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ส่วนการรับสารสนเทศนั้นสามารถรับได้จากสื่อต่างๆ 4 ประเภท ดังนี้ 1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร โปสเตอร์ 2. สื่อโสตทัศน์ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ แถบเสียง หุ่นจำลอง 3. สื่อคอมพิวเตอร์ ได้แก่ แถบคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ดิสก์ วิดีโอดิสก์ สื่อออนไลน์ และสังคมออนไลน์ 4. สื่อบุคคล ได้แก่ สื่อที่ใช้คนกระจายสารสนเทศ เช่น นักวิชาการ ผู้มีประสบการณ์

สรุปได้ว่า ความต้องการสารสนเทศกับผู้มีส่วนได้เสีย เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตามความ ต้องการของบุคคล ๆ นั้น อาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวหรือบุคคลอื่นๆ ขึ้นอยู่ กับวัตถุประสงค์ที่จะนำ สารสนเทศนั้นๆ มาใช้เมื่อบุคคลเกิดความ ต้องการสารสนเทศจะเสาะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศที่บุคคลนั้นคาดว่าจะมีสารสนเทศที่ตนต้องการอยู่ เพื่อให้ ได้ข้อมูลที่ตอบสนองความต้องการหรือเป็นแนวทางแก้ปัญหาตามความต้องการของตน

4. การวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

4.1 แผนแม่บทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แผนแม่บทของมหาวิทยาลัยกำหนดตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็น สถาบันผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และเป็นสถาบันหลักที่บูรณาการองค์

ความรู้สู่นวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ” ภายใต้วิสัยทัศน์ดังกล่าว ทำให้เกิดพันธกิจด้านการวิจัย คือ “วิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับมุ่งเน้นการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม” จากที่กล่าวมาทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงมีเป้าหมายและแผนย่อย ดังนี้

4.1.1 แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ยกกระดับผลิตภาพ การผลิตด้านการเกษตร ศักยภาพของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมและบริการที่สามารถใช้ประโยชน์เชิง พาณิชยได้จริง โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายร่วมกับภาคการศึกษาทั้งในระดับประเทศและนานาชาติตลอดจนการพัฒนามาตรฐาน คุณภาพ และการบริการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็น ที่ยอมรับตามข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อให้สามารถรองรับความจำเป็นของอุตสาหกรรมและบริการของไทย ในการส่งมอบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และความปลอดภัยตามมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1) **พัฒนาเกษตรสร้างมูลค่า** โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม ในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลาย ของผลผลิต รวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ลดรายจ่ายและลดปัจจัยเสี่ยงในการทำเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาสายพันธุ์พืชและสัตว์การลดต้นทุนแรงงานและปัจจัยการผลิต การพยากรณ์อากาศและวิเคราะห์ ปัจจัยเสี่ยงเพื่อการเกษตร การรักษาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น

2) **พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต** โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้ นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมพลังงาน อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยา และเครื่องสำอาง โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชีววัตถุ และวัคซีน สมุนไพร วิทยาการหุ่นยนต์และระบบ อัตโนมัติ ความปลอดภัยไซเบอร์ พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือก โครงข่ายพลังงานอัจฉริยะ การกักเก็บ พลังงาน การบินและอวกาศ การขนส่งระบบราง การเชื่อมต่อของสรรพสิ่ง และข้อมูลขนาดใหญ่

3) **พัฒนาบริการแห่งอนาคต** โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม ในภาคบริการเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ การบริการทางการแพทย์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพ อย่างยั่งยืน และการบริการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับ

การให้บริการ เพิ่มทักษะของบุคลากรไทย ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ระบบแพทย์ปฐมภูมิ การดูแล ผู้สูงอายุ การบริการทางการแพทย์แบบแม่นยำ การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม และการกระจายสินค้า ระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ

4.1.2 แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม เน้นประเด็นสำคัญทางสังคมของประเทศที่ต้องใช้การวิจัยและนวัตกรรม เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน สังคมไทยได้แก่ การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา และการเข้าถึงบริการและสวัสดิการของรัฐ การเตรียมความพร้อมของประชาชนไทยเพื่อรองรับกระแสโลกาภิวัตน์ ของวัฒนธรรมโลกที่รวดเร็วขึ้นในยุคดิจิทัล การเข้าสู่สังคมสูงวัย การพัฒนาแรงงานทักษะสูงและเฉพาะทาง การยกระดับแรงงานทักษะต่ำ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของภาครัฐให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในยุคดิจิทัล มีแนวทางพัฒนา ดังนี้

1) **พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์** โดยการส่งเสริมการวิจัยพัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศตลอดทุกช่วงวัย (ปฐมวัย วัยเด็ก วัยเรียน วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนไทย มีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ โภชนาการและ สุขภาวะในช่วงปฐมวัย การปลูกฝังความเป็นคนดีวินัย และจิตสาธารณะในวัยเรียน การพัฒนาทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในวัยเรียนและวัยแรงงาน บุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตร และกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุนระบบบริการสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬา

2) **สร้างความเสมอภาคทางสังคม** โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาคความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึง บริการขั้นพื้นฐาน และเพิ่มความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การจัดการที่ดินทำกิน ระบบหลักประกันสุขภาพของรัฐ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกระจายอำนาจ การเข้าถึงบริการสาธารณะ และกระบวนการยุติธรรม

3) **ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ** โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการและให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใส

โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ รัฐบาล ดิจิทัล ระบบข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ กลไกการพัฒนา
ในเชิงพื้นที่

4.1.3 แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม เน้นประเด็นสำคัญ

ทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศที่ต้องใช้การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม
เป็นเครื่องมือในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีที่สร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพอุบัติใหม่
ทั้งระบบอย่างครบวงจร ส่งเสริมงานวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ และความ
หลากหลาย ทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำและทางทะเล รวมทั้ง การจัดการมลพิษที่มี
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดการก๊าซเรือนกระจก และด้านพลังงานหมุนเวียน มีแนวทาง
พัฒนาดังนี้

1) ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และ
ประยุกต์ใช้ นวัตกรรมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก
ทางน้ำและทางทะเล เพื่อให้รักษาความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพของประเทศ และนำไปใช้
ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ พันธุ์พืชและสัตว์
ป่าเฉพาะถิ่นหายาก แหล่งกำเนิดของพันธุ์ไม้ ความหลากหลายชีวภาพและการใช้ประโยชน์
ในระบบนิเวศ ธรณีวิทยาทางทะเล การบริหารจัดการประมง ทะเล สิ้นแร่

2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา
และประยุกต์ใช้ นวัตกรรมในการเตรียมความพร้อมและรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศของโลก โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ฐานข้อมูลการลดการปล่อยก๊าซเรือน
กระจก การกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ในภาคการเกษตรและป่าไม้ การประเมินผลกระทบต่อชุมชน
เมือง และภาคการผลิตต่าง ๆ การกักเซาะชายฝั่ง การบริหารจัดการพิบัติภัยทั้งระบบ

3) พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และ
ประยุกต์ใช้นวัตกรรม ในการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม และการจัดการมลพิษ เพื่อส่งเสริมภาค
การผลิตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีประเด็น
การวิจัยที่สำคัญ อาทิ การผลิตและการ บริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลดของเสียจากต้นทาง
การจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสีย และของเสียอันตราย การนำของเหลือทิ้งมาใช้ประโยชน์

4) พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และ
ประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภครวม
ทั้งใช้ในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และการรักษาระบบนิเวศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ
อุทกวิทยาเชิงพื้นที่ ระบบน้ำชุมชน และเกษตร

5) พัฒนาการจัดการพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริม การวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพลังงาน หมุนเวียนและเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะระบบการกักเก็บพลังงาน และระบบโครงข่าย ไฟฟ้าอัจฉริยะ และการนำมาใช้เพื่อให้ สามารถผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ได้ในสัดส่วนที่ สูงขึ้น และการผลิตไฟฟ้าที่มีการกระจายศูนย์มากขึ้น

4.1.4 แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน เน้นการ วิจัยที่สร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อการสะสมองค์ความรู้ การต่อยอดไปสู่การประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ และการต่อยอดไปสู่ นวัตกรรมทางเศรษฐกิจหรือนวัตกรรมทางสังคม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรม เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถน ำไปใช้ประโยชน์โดยตรง ผ่านการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีฐาน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในระดับนานาชาติ ในงานวิจัยที่ประเทศไทยมีความเข้มแข็งมีแนวทาง ในการพัฒนาดังนี้

1) **พัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน** โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้ นวัตกรรมในการพัฒนาความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถการแข่งขัน ในสาขาที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบหรือมีศักยภาพสูง รวมทั้งนำไปใช้ ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ นาโนเทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัล

2) **พัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานทางสังคมและความเป็นมนุษย์** โดยการส่งเสริม การวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้ นวัตกรรมในการพัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานทางสังคมและความเป็น มนุษย์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ของประเทศ รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชุมชนของไทย ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา คนตรี วรรณกรรม ของไทย ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสำนึกในการดูแล รับผิดชอบต่อบ้านเมือง มรดกวัฒนธรรม

3) **พัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ** โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และ ประยุกต์ใช้ นวัตกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการในด้านที่ประเทศไทย มีศักยภาพแต่ละสาขา รวมทั้งเชื่อมโยงให้เกิดเครือข่ายและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิง เศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการ วิจัยที่สำคัญ อาทิ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ วิศวกรรม วิทยาศาสตร์ ข้อมูล วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ประสาท วิทยาศาสตร์และพฤติกรรมกรู้คิด เศรษฐศาสตร์พฤติกรรม และ นโยบายสาธารณะสำหรับเศรษฐกิจยุคใหม่ และสังคมศาสตร์และสหสาขาวิชาที่สนับสนุนนโยบายสาธารณะ ในโลกยุคอุตสาหกรรมยุคที่ 4

4.1.5 แผนย่อยด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เน้นการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน อาทิ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัย และพัฒนา นวัตกรรม ระบบบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนา มาตรการแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนวิจัยและนวัตกรรม การเพิ่มจำนวนบุคลากรวิจัย และนวัตกรรมในภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชน รวมทั้งการพัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพ และการวิเคราะห์ทดสอบ มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

1) พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อบูรณาการระบบวิจัยและ นวัตกรรม ของประเทศ โดยให้มีหน่วยงานเท่าที่จำเป็น มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน อาทิ ด้านนโยบาย วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม การให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม การทำวิจัยและสร้างนวัตกรรม การสนับสนุน ตรวจสอบ และรับรองมาตรฐาน และการจัดการความรู้จากงานวิจัยและนวัตกรรม

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่จำเป็นต่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ห้องปฏิบัติการวิจัย ศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทาง สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ฐานข้อมูล และดัชนีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของ ประเทศ ระบบสารสนเทศกลาง เพื่อเชื่อมโยง ฐานข้อมูลด้านการวิจัยและนวัตกรรม ในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งแนวทางการพัฒนา ฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศกลาง ภายใต้กรอบเงื่อนไข กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล ความลับทางการค้า สิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาและลิขสิทธิ์ โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ สถาบันการศึกษาและภาคเอกชน โดยบูรณาการความสามารถของนักวิจัย ภายใต้สังกัด ต่างๆ เพื่อทำงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ในประเด็นที่มุ่งเน้น ได้แก่ เทคโนโลยีที่ช่วยให้เกิดการ รับส่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและละเอียดมากขึ้น เทคโนโลยีที่ช่วยให้ จัดเก็บข้อมูลได้ยาวนานและใช้พื้นที่น้อย เทคโนโลยีหุ่นยนต์ขนาดเล็กที่ออกแบบและควบคุม ให้สามารถทำหน้าที่ได้ตามภารกิจ ระบบหรือชิ้นส่วนทาง วิศวกรรมที่เลียนแบบสิ่งมีชีวิต เพื่อทำ หน้าที่แทน เป็นต้น ให้มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง

3) พัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพ และการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับ ตามข้อตกลง ระหว่างประเทศและสอดคล้องกับความจำเป็นของอุตสาหกรรมปัจจุบัน เพื่อพัฒนา อุตสาหกรรมที่ใช้ในการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อให้สามารถส่งมอบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และความปลอดภัยตามมาตรฐาน ระหว่างประเทศ หรือความต้องการเฉพาะที่ผู้ซื้อกำหนด อันจะทำให้ สินค้าและบริการนั้นสามารถแข่งขันได้ ในตลาดโลก

4) ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยพัฒนา การออกแบบ และวิศวกรรม รวมทั้งการ พัฒนาระบบการและผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินงานในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนกันระหว่างผู้ใช้เทคโนโลยี ผู้ให้บริการเทคโนโลยี ทั้งในภาครัฐและเอกชน กับกลุ่มนักวิจัยและบูรณาการความเชี่ยวชาญกับหน่วยงาน อื่นๆ ได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งใช้กลไกความร่วมมือกับต่างประเทศ และสร้างมาตรการจูงใจผู้เชี่ยวชาญ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อร่วมกันวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า ให้มีความทันสมัยสอดคล้อง การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในอนาคต ตอบสนองความต้องการของประเทศได้อย่างทันที่และสามารถใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เพื่อเพิ่มระดับผลิตภาพ ลดต้นทุน เกิดผลตอบแทนต่อการลงทุนสูง และมีผลการวิจัย ตามความต้องการของอุตสาหกรรมได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ยกย่องคุณภาพชีวิตของประชาชน

5) การเพิ่มจำนวนและคุณภาพบุคลากรวิจัย และนวัตกรรม เพื่อผลิต (เชิงปริมาณ) และพัฒนาศักยภาพ (เชิงคุณภาพ) ของบุคลากรวิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติให้เพียงพอทั้งภาคการผลิต บริการ สังคมและชุมชน เพื่อรองรับการเพิ่มขีดความสามารถใน การแข่งขันของประเทศด้วยการวิจัยและนวัตกรรม และเตรียมความพร้อมส สำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

6) การพัฒนามาตรฐานและจริยธรรมการวิจัย โดยมุ่งเน้นการกำหนด มาตรการหลักเกณฑ์ ในการดำเนินงานวิจัยซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและหลักวิชาการที่เหมาะสม อาทิ มาตรฐานการวิจัย ในมนุษย์ มาตรฐานการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ มาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ มาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้านนาโนเทคโนโลยี มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับนักวิจัย มาตรฐานผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินข้อเสนอการวิจัย มาตรฐานการเผยแพร่ ผลงานวิจัยและผลงาน ทางวิชาการ มาตรฐานการจัดสรรสิทธิประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้จาก การวิจัย จรรยาวิชาชีพวิจัย และแนวทางปฏิบัติ และจริยธรรมสำหรับผู้ประเมินโครงการวิจัย ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัย

4.2 นโยบายและแผนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันอุดม ศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลัง ปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง และยั่งยืน ของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทย ฐานะครู

โดยพระราชบัญญัติ มาตรา 8 ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม มาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ ของมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

- 1) แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล
- 2) ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่นอีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การผลิตบัณฑิต ดังกล่าว จะต้องให้มีจำนวนและคุณภาพสอดคล้องกับแผนการผลิตบัณฑิตของประเทศ
- 3) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
- 4) เรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและนักการเมืองท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
- 5) เสริมสร้างความรู้ความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง
- 6) ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
- 7) ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- 8) ศึกษา วิจัย ส่งเสริมและสืบสาน โครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการปฏิบัติการกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

จากพันธกิจทั้ง 8 ข้อ ดังกล่าว จะเห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏถูกจัดตั้งขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่เพื่อเป็นหน่วยงานในการใช้องค์ความรู้สู่การพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นในพันธกิจด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตั้งแต่เริ่มแรกก็มุ่งในการศึกษาวิจัยส่งเสริม และสืบสาน โครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการ ปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมาโดยตลอด จึงทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีความโดดเด่นในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ใกล้ชิดกับชุมชน มีผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

การวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการปฏิบัติร่วมกันของชุมชนท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาเป็นงานของคนท้องถิ่น เพื่อคนท้องถิ่น เน้นการมาร่วมทำวิจัยกับชาวบ้าน เจ้าของปัญหาเป็นผู้ปฏิบัติการลงมือทำวิจัยเอง เพื่อแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ตั้งแต่การหาประเด็นปัญหาในชุมชน เป็นโจทย์ที่ต้องหาคำตอบและทางออกโดยคนในชุมชนเอง ภายใต้การ เข้ามาร่วมทำงานเป็นทีมงานวิจัยในพื้นที่ โดยมีพี่เลี้ยงของนักวิจัยหรือนักวิชาการ ที่ทำงานในพื้นที่ร่วมกับชาวบ้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลมีการวางแผนการดำเนินการ มีการวิเคราะห์และทดลองปฏิบัติรวมทั้งการสร้างทางเลือกในการจัดการต่างๆ เพื่อนำไปแก้ปัญหของท้องถิ่น (สินธุ์ สโรบล และ ศรีศักดิ์ วัฒนโกดม, 2552) โดยมีเครือข่ายความร่วมมือจาก หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และแหล่งทุนวิจัยต่าง ๆ เข้ามาร่วมดำเนินการวิจัย เช่น สกสว. สสส. วช. เป็นต้น

ขั้นตอนของการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มี 7 ขั้นตอน (คู่มืองานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2559) ดังนี้

1) การแสวงหากคนทำวิจัย คุณสมบัติของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น มี 3 คุณสมบัติ คือ (1) เป็นผู้มีจิตสาธารณะ (2) ต้องมีจิตใจใฝ่รู้ เป็นมิดที่อยากจะถูกลับ (3) ต้องมีความเพียรพยายาม (4) ทีมที่จะเป็นนักวิจัยมีมากกว่า 5 คน ขึ้นไป ดังนั้นถ้าจะประกอบทีมวิจัยจึงต้องมี 2 อย่าง คือ ความสัมพันธ์ ต้องดีและมีความเข้าใจร่วมกัน

2) การพัฒนาโจทย์ (1) ต้องเป็นโจทย์ของชุมชน (2) สำราวจวิเคราะห์สถานการณ์บริบทชุมชน (3) ทุกคนเข้าร่วม และทุกคนต้องรู้บทบาทหน้าที่ ที่กำลังทำ (4) เวลาในการพัฒนาโจทย์ 1 เดือน ถึง 2-3 ปี

3) การออกแบบงานวิจัย ทีมนักวิจัยต้องทำความเข้าใจร่วมกันเรื่อง การออกแบบงานวิจัย

4) การทำความเข้าใจในงาน วิจัยเพื่อท้องถิ่น ทุกขั้นตอน การทำงานวิจัย ทีมวิจัยทั้งหมด นักวิจัย ชาวบ้านสามารถบอกได้ว่าตั้งแต่เริ่มต้นจนปลาย ทางเขา ทำอะไร อย่างไร เพราะอะไร ได้อะไร

5) การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ต้องนำผลการวิจัยไปคืนข้อมูลให้ชุมชนการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มีประมาณ 5 ด้านได้แก่ (1) การใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการคือการเขียนบทความ (2) การใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (3) การใช้ประโยชน์ในเชิงสังคม (4) การใช้ประโยชน์เชิงการแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ เป็นต้น (5) การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายระดับต่างๆ เช่น ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับ ตำบล ระดับหมู่บ้าน ระดับกลุ่ม

และครัวเรือน เป็นต้น โดยต้องใช้กระบวนการ หนุนเสริมอีก เช่น กระบวนการจัดทำข้อเสนอ
เชิงนโยบายสาธารณะ มีนักการตลาด นักนิเทศศาสตร์ เข้ามาช่วย

6) การขยายผล นำผลการวิจัยไปขับเคลื่อนต่อ พัฒนาเป็นประเด็นสาธารณะ
เพื่อผลักดันให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคส่วน นำไปใช้ดำเนินการต่อ

7) การถอดบทเรียนหรือ การสรุปบทเรียน เป็นการทบทวนสรุปครั้งสุดท้าย ระหว่าง
ทางก็มีการถอดบทเรียนอยู่บ้าง แต่การถอดบทเรียนปลายทางเป็นเรื่องสำคัญ

กระบวนการการวิจัยเพื่อท้องถิ่นสอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ที่ต้องดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้
เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน
ของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชภัฏจึงมีการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นมาโดยตลอด
มีการทำงานคลุกคลีและมีเครือข่ายกับชุมชนท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏหลาย
แห่งโดยส่วนใหญ่ จึงได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนทุน
วิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนางาน
ด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่น และการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพื่อใช้งานร่วมกัน อันจะนำสู่
การวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติต่อไป

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2560-2564) มีเป้าหมาย
ที่สอดคล้อง และมุ่งสนองตอบต่อแนวทางการพัฒนาประเทศตาม (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี
(พ.ศ.2560-2579) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) นโยบาย
และแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2555-2564) การปฏิรูประบบ
วิจัยของประเทศ และ หลักการของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals -
SDGs) อีกทั้งมีความต่อเนื่อง จากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)
และฉบับทบทวน ซึ่งประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 กลยุทธ์ที่ 3 คือ เสริมสร้างสังคมวิจัย
ในระดับท้องถิ่นและชุมชนให้มีศักยภาพเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับการพัฒนา และ
แก้ไขปัญหาในพื้นที่ และยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 6 คือ เพิ่มจำนวนและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร
ด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป้าประสงค์: เพื่อให้
ประเทศมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพในจำนวนเพียงพอในทุกภาคส่วน และทุกระดับ
รวมถึงเสริมสร้างสมรรถนะและสนับสนุนนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อการขับเคลื่อนงานวิจัย และการใช้
ประโยชน์ในวงกว้าง และเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ อีกทั้งพัฒนาศักยภาพ

ด้านการวิจัยให้เยาวชนและ บุคลากรในท้องถิ่น เพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาและ ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล และเป็นฐานการสร้างบุคลากรด้านการวิจัย และพัฒนา จากนโยบายยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติที่เล็งเห็นการความสำคัญของการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงมีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่ขานรับนโยบายทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่น

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือ The Thailand Research Fund (TRF) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น สกว.เป็นองค์กรขนาดเล็กรัฐ ภายใต้กำกับของสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีได้ใช้ระบบราชการเป็นกลไกควบคุมองค์กร ถือกำเนิดอย่างเป็นทางการเมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535 เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ โดยใช้การวิจัยเป็นกลไกสร้างฐานความรู้สำหรับการแก้ปัญหาให้แก่สังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ก้าวเข้าสู่ทศวรรษที่ 3 สำหรับปี 2557 นับเป็นก้าวที่สำคัญของ สกว. โดย สกว.ได้ใช้แผนยุทธศาสตร์ฉบับ ปี พ.ศ. 2557 – 2560 ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ 4 ปีของ สกว. ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบกำกับ การดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การสนับสนุนการวิจัย ซึ่งจัดทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ (Country strategy) 3 ด้าน

- 1) การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Growth and Competitiveness)
- 2) การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive growth)
- 3) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green growth)

โดยที่ยุทธศาสตร์ของ สกว. จะเน้นการสนับสนุนงานวิจัย การพัฒนานักวิจัย และพัฒนาระบบวิจัย การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องเชื่อมประสานและผนึกกำลัง (Synergy) กันทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ไปพร้อมกัน เพื่อให้งานวิจัยได้ประโยชน์สูงสุด และเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพในการเติบโตด้านต่าง ๆ ไปด้วยกัน เพื่อสร้างการเติบโตที่ยั่งยืน (Sustainable Growth) บทบาทหลักที่สำคัญของ สกว. คือ สร้างคน สร้างองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการสนับสนุนทุนวิจัย และบริหารจัดการงานวิจัย โดย สกว. ไม่ทำวิจัยเอง เน้นการบริหารจัดการแบบครบวงจรผ่านเครือข่ายการทำงานที่มีอยู่ทั่วประเทศ สนับสนุนการสร้างและพัฒนากำลังคนและนักวิจัยมืออาชีพ ผู้สังคมที่อาศัยความรู้ในการแก้ปัญหา ผลักดันการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านเกษตร อุตสาหกรรม บริการ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผลักดันให้เกิดการร่วมทุนกับภาคเอกชน หน่วยงานในประเทศ และต่างประเทศ โดย สกว. แบ่งเป็นฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นโดยเฉพาะในการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น แบ่งเป็น โหนดวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ดูแลและดำเนินการในแต่ละภูมิภาค ปัจจุบันแบ่งเป็น โหนดภาคเหนือ โหนดภาคกลาง โหนดภาคอีสาน และโหนดภาคใต้

สกว. เริ่มสนับสนุน “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” เมื่อเดือนตุลาคม 2541 โดยจัดตั้งสำนักงานภาค (สกว.สำนักงานภาค ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น) ขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยยุทธศาสตร์ที่สำคัญเน้นที่การมุ่งเข้าไปเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นให้ “คน” ในชุมชนท้องถิ่นใช้ประโยชน์จากงานวิจัยด้วยการเข้าร่วมกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ชุมชนเพื่อกำหนดโจทย์/ คำถามวิจัย การทบทวนทุนเดิมในพื้นที่ การออกแบบการวิจัยและการวางแผนปฏิบัติการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การทดลองปฏิบัติจริงเพื่อสร้างรูปธรรมในการตอบ โจทย์วิจัยหรือแก้ปัญหาในพื้นที่วิจัย การประเมิน และสรุปบทเรียน เน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยชาวบ้าน คนในชุมชนท้องถิ่น นักวิชาการ ข้าราชการ นักพัฒนา และผู้ทรงคุณวุฒิที่จะได้เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างความรู้และกลไกการจัดการปัญหาและการพึ่งตนเองของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่การวิจัย

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้เน้นการจัดการและประสานให้เกิดการบูรณาการความเชื่อมโยง ระหว่าง “ปัญญา” (ผู้ร่วมวิจัย) และ “พัฒนา” (ผู้มีส่วนร่วมงานพัฒนา) ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับชาติ ที่ดำเนินงานแบบแยกส่วน ต่างคนต่างทำอยู่ในปัจจุบัน ดังคำขวัญ “สร้างสรรค์ปัญญา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น” เพื่อให้สังคมไทยได้ใช้ความรู้และข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ในการในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจแทนการใช้ความรู้สึกหรืออารมณ์ อันนำไปสู่ความสามารถในการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง และพึ่งตนเองได้ในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาประเทศชาติจากฐานล่างที่ยั่งยืนในที่สุด

4.2.1 ลักษณะสำคัญของโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

- 1) เป็นข้อสงสัย เป็นคำถาม หรือเป็นประเด็นที่คนในชุมชนท้องถิ่นเห็นว่ามีความสำคัญ และต้องการจะค้นหาคำตอบร่วมกัน
- 2) มีคนในชุมชนท้องถิ่นร่วมเป็นนักวิจัยและร่วมในกระบวนการวิจัยเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ
- 3) มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาในรูปแบบการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

4.2.2 การวิจัยเพื่อท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ 2 รูปแบบ

1) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น

เป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นให้ชาวบ้านใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือตามแนวคิดและวิธีการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้งในเชิงเนื้อหาและกระบวนการ ภายใต้หลักการว่า “เป็นปัญหาของชาวบ้าน ชาวบ้านเป็นทีมวิจัย และมีปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหา” งานวิจัยแบบนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชนท้องถิ่น เพื่อการทำความเข้าใจและหาทางเลือกในการ

แก้ปัญหาในทุกประเด็น โดยชุมชนท้องถิ่นจะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการในทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ชุมชนเพื่อกำหนดโจทย์ / คำถามวิจัย การทบทวนทุนเดิมในพื้นที่ การออกแบบการวิจัยและการวางแผนปฏิบัติการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การทดลองปฏิบัติจริงเพื่อหารูปธรรมการแก้ไขปัญหาระหว่างดำเนินการวิจัยในพื้นที่ที่มีการประเมินและสรุปบทเรียน โดยนำเอาข้อสรุป/ผลจากการวิจัยไปสู่ทางเลือกของการแก้ไขปัญหาในพื้นที่วิจัย

2) การวิจัยเพื่อสร้างทางเลือกของท้องถิ่น

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เสนอทางเลือกให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการและศักยภาพของท้องถิ่น และกลุ่มคนเป้าหมายที่มีหลากหลายระดับ หรือเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถเลือกความเหมาะสม โดยมุ่งใช้งานวิจัยเพื่อเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ของปัญหาหรือสถานการณ์ดำรงอยู่ของประเด็นหรือข้อสงสัยในชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งเป็นกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยและการสกัดความรู้และโจทย์การวิจัยจากการทำงานพัฒนาของชุมชน ตลอดจนใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการเตรียมชุมชน เตรียมทีมวิจัยชาวบ้าน และนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติการ และการสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาในเบื้องต้นของชุมชนท้องถิ่น

4.2.3 สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แบ่งหมวดหมู่ของโครงการวิจัย เพื่อท้องถิ่น เป็น 10 หมวดหมู่ ได้แก่

- 1) เศรษฐกิจชุมชน
- 2) การศึกษากับชุมชน
- 3) เกษตรกรรมยั่งยืน
- 4) ศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
- 5) ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร
- 6) เด็ก เยาวชน และครอบครัว
- 7) การบริหารจัดการท้องถิ่น
- 8) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 9) สุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร
- 10) โครงการอื่นๆ ที่ยังไม่เข้าหมวดหมู่

4.2.4 กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นการวิจัยที่ไม่ได้มุ่งเน้น เพื่อแสวงหาหลักการหรือทฤษฎี จึงไม่ใช่การวิจัยบริสุทธิ์ (Pure Research) แต่เป็นการวิจัยประยุกต์เป็นการวิจัยที่ควรประกอบด้วยวิจัยย่อยๆ หลายๆ โครงการ เพื่อช่วยกันมองชุมชนและสังคมในแง่มุมต่างๆ กัน

รูปแบบการวิจัยจึงอาจใช้วิธีการแบบผสมผสานเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลได้ดี สะดวก และได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความจริงให้มากที่สุด วิธีการวิจัยที่นิยมใช้ในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่แตกต่างจากการวิจัยทั่วไป(พนม พงษ์ไพบูลย์, 2555) คือ

1) *วิธีวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)* เป็นวิธีวิจัยที่ผู้วิจัยเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ถูกศึกษา เข้าไปปะปน สังเกต สอบถาม จดบันทึก ตลอดจนการทดลอง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปพร้อมกันด้วย ผลการวิจัยเป็นผลที่ได้จากการสังเกต การจดบันทึก การสอบถาม หรือการทดลองพัฒนา

2) *การวิจัยแบบประเมินผล (Evaluative Research)* ชุมชนอาจมีโครงการพัฒนาอยู่แล้ว ผู้วิจัยเข้าไปประเมินโครงการ โดยทั่วไปการประเมินมักยึดรูปแบบ CIPP Model คือ ประเมินบริบท (Context) ปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการพัฒนา (Process) และผลการพัฒนา (Product) ผู้วิจัยอาจมีรูปแบบอื่นที่เหมาะสม

3) *การวิจัยและวางแผนการพัฒนา (Planned Research and Development)* เป็นกระบวนการที่ผสมผสานระหว่าง การวิจัยกับการพัฒนาเข้าด้วยกัน การวิจัยจะเป็นกระบวนการแสวงหาข้อมูลและปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา การวิจัยอาจต้องทำหลาย ๆ ด้าน หรือหลาย ๆ โครงการ นำผลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อให้เข้าใจปัญหาโดยรอบ ข้อมูลที่ใช้ อาจเป็นข้อมูลนอกเหนือจากการวิจัยมาใช้ประกอบการพิจารณาก็ได้ จากนั้นก็นำข้อมูลมากำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา หรือการพัฒนา แล้วดำเนินการพัฒนาและติดตามประเมินผลการพัฒนา การวิจัยและพัฒนานี้เหมาะสมสำหรับโครงการที่ต้องการความสำเร็จสูง ต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่าย วิธีนี้การวิจัยจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนา จากนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดการบูรณาการทุกภาคส่วนทำให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

4.3 ฐานข้อมูลการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ฐานข้อมูลการวิจัยคือเครือข่ายฐานข้อมูล เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลจากงานวิจัย ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการวิจัยและสนับสนุนการวิจัยในประเทศไทย ได้แก่ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในปัจจุบันฐานข้อมูลการวิจัยในระดับประเทศจะมีสถานภาพเครือข่ายฐานข้อมูลงานวิจัย ประกอบด้วย

4.3.1 *โครงการวิจัยที่สถาบันเครือข่ายให้บริการร่วมกันในอินเทอร์เน็ต* โดยใช้โปรแกรมสรรสาร (พัฒนาโดยเนคเทค) ประกอบด้วยงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 569 ระเบียบงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย 3005 ระเบียบงาน สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข 760 ระเบียบงาน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 2490 ระเบียบงาน

รวมทั้งสิ้น 6824 ระเบียบ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญซึ่งกำลังดำเนินการปรับปรุง เพื่อให้ให้นักวิจัยร่วมบันทึกและปรับปรุงข้อมูลได้เอง

4.3.2 คำจำกัดความและขอบเขตโครงการ ข้อมูลที่นำเข้าฐานข้อมูลโครงการวิจัยของประเทศไทย ประกอบด้วย โครงการวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์ โครงการที่หน่วยงานให้การสนับสนุนทุนวิจัย และที่หน่วยงานดำเนินการวิจัยเอง ข้อมูลนักวิจัยได้แก่ รายชื่อและประวัตินักวิจัยที่รับการสนับสนุนทุนวิจัย และนักวิจัยของหน่วยงานที่ดำเนินการวิจัย

4.3.3 โปรแกรมสืบค้นและประสิทธิภาพการสืบค้น ปัจจุบันสามารถสืบค้นจากคำที่บันทึกในฐานข้อมูลแบบ Full-text search โดยการเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากต่างหน่วยงานยังมีปัญหาบ้าง เรื่องความเร็วในการสืบค้นไม่เป็นที่พอใจ และเครือข่ายยังไม่เสถียร

4.3.4 มาตรฐานหมวดวิชาและอรรถาภิธาน การสืบค้นจากสาขาวิชา หมวดหมู่ และหัวเรื่อง ยังทำไม่ได้ดี เพราะการบันทึกข้อมูลยังขาดเกณฑ์มาตรฐานการจัดทำรายการสำหรับหมวดวิชา และไม่มีข้อกำหนดหัวเรื่อง

4.3.5 การบริหารจัดการฐานข้อมูลและเครือข่าย ระยะเวลาการปรับปรุงข้อมูล การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการฐานข้อมูลเครือข่ายไม่สม่ำเสมอ ทำให้ข้อมูลไม่ทันสมัย บริการเอกสาร และการเข้าถึงรายงานฉบับสมบูรณ์จากรายการในฐานข้อมูล ไม่สามารถบริการออนไลน์จากระบบ ปัจจุบันมีบริการออนไลน์จากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบของระบบฐานข้อมูลงานวิจัยของประเทศไทยคือ ฐานข้อมูลที่มีในปัจจุบันยังรวบรวมงานวิจัยจากแหล่งต่างๆ ได้ไม่ครอบคลุมเพียงพอ เช่นฐานข้อมูล ThaiResearch นั้นยังขาดความครอบคลุมงานวิจัยที่ได้รับทุนจากสถาบันการศึกษา วิทยานิพนธ์ และวารสารวิชาการจากสมาคมวิชาชีพต่างๆ อีกทั้งการเข้าถึงงานวิจัยฉบับเต็ม (full text) ยังทำได้ไม่มากนัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งทั่วประเทศสน้อมนำพระราชโองบายด้านการศึกษามาจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ที่สอดคล้องกับภารกิจในการจัดตั้งมหาวิทยาลัย และได้ทบทวน แผนฯ ฉบับดังกล่าว เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2561 ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นทั้งเป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดที่ มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและพร้อมด้วยคุณลักษณะทั้ง 4 ประการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ตามพระราชโองบายมุ่งผลิตครูคุณภาพและพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและ การศึกษา ตามสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ในแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ มีคุณภาพ มีสมรรถนะและเป็นสถาบันหลักที่บูรณาการ

องค์ความรู้สู่นวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงให้ประเทศ” กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 4 ประเด็น ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 4. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ พร้อมทั้งกำหนดพันธกิจไว้ 5 ด้าน คือ

(1) ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีทัศนคติที่ดี เป็นพลเมืองดีในสังคม และมีสมรรถนะความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

(2) วิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับมุ่งเน้นการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

(3) พัฒนาท้องถิ่นตามศักยภาพสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชนโดยถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติ

(4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนให้มีคุณธรรม และความสามารถในการบริหารงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(5) บริหารจัดการทรัพยากรภายในมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาลพร้อมรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ได้กำหนดประเด็นด้านการจัดทำฐานข้อมูลการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น โดยกำหนดเป็นโครงการหลัก คือ โครงการจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ของพื้นที่บริการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกลยุทธ์และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) กลยุทธ์

(1) สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับผู้ว่าราชการจังหวัดในการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ และดำเนินโครงการตามพันธกิจและศักยภาพของมหาวิทยาลัย

(2) บูรณาการความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม) ในการดำเนินโครงการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ

(3) บูรณาการการจัดการเรียนการสอน การวิจัยของนักศึกษาและอาจารย์กับการพัฒนาท้องถิ่น

2) ตัวชี้วัด

(1) มีฐานข้อมูลของพื้นที่บริการ (ศักยภาพชุมชน สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ประเมินและวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

(2) จำนวนหมู่บ้าน/โรงเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏดำเนินโครงการ จากผลการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่

(3) ร้อยละสะสมของจำนวนหมู่บ้านที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเข้าดำเนินโครงการพัฒนาเปรียบเทียบกับจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่บริการ (การกระจายตัวเชิงพื้นที่)

(4) จำนวนภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่บริการ

(5) อัตราส่วนโครงการพัฒนาท้องถิ่นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นแกนนำเปรียบเทียบกับโครงการพัฒนาท้องถิ่นทั้งหมดของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

(6) จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการนำพระราชโบายด้านการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ประการ ผู้การปฏิบัติในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

(7) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของจำนวนประชากรโดยเฉพาะประชากรในวัยประถมศึกษาในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

(8) ร้อยละของหมู่บ้านที่มีดัชนีชี้วัดความสุขมวลรวมชุมชนเพิ่มขึ้น

(9) อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ครัวเรือนในพื้นที่การพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

(10) มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่าและสำนึกรักษ์ท้องถิ่น

(11) จำนวนวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการใหม่ในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ประสบความสำเร็จจากการสนับสนุนองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

(12) อัตราอพยพของประชากรวัยทำงานในท้องถิ่นลดลง

และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุง/พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยเฉพาะด้านฐานข้อมูลงบประมาณและบุคลากรให้ทันสมัยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล กำหนดตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนฐานข้อมูลเพื่อบริหารจัดการในการตัดสินใจตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและ ตัวชี้วัดที่ 5 มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างน้อย 5 ระบบ

3) สรุป

ฐานข้อมูลการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในปัจจุบันใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information system: NRIIS) เป็นหลัก โดยแบ่งเป็น

(1) ระบบบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยงาน (Department Research Management System: DRMS) หรือ ระบบ NRMS แบบ stand-alone/private เป็นโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับการบริหารจัดการงานวิจัยและงบประมาณวิจัยทุนเงินรายได้ของหน่วยงาน โดยพัฒนาระบบตามกระบวนการทำงานของระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System: NRMS)

ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบ DRMS: ผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานโดยเปิดเว็บเบราว์เซอร์ Google Chrome แล้วพิมพ์ URL: <http://www.ชื่อหน่วยงานภาษาอังกฤษ.drms.in.th> ผู้ที่มีบัญชีเข้าใช้งานระบบแล้วให้คลิก เข้าสู่ระบบ แต่หากเป็นนักวิจัยใหม่ให้คลิก ลงทะเบียนนักวิจัย ใหม่ ซึ่งจะลิงค์ไปยังหน้าลงทะเบียนนักวิจัยของระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information system : NRIIS) เนื่องจากระบบ DRMS ใช้ฐานข้อมูลนักวิจัยร่วมกับ ระบบ NRIIS

DRMS

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

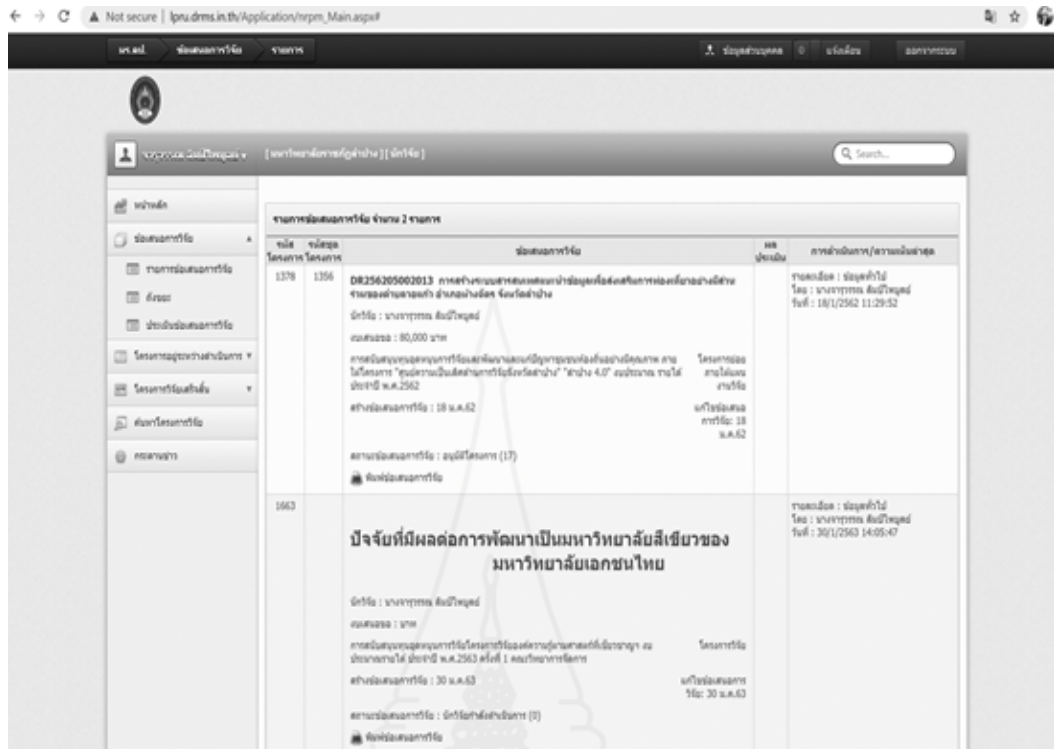
นักวิจัย เจ้าหน้าที่

Username

Password

ลืมรหัสผ่าน?

Log in

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบ DRMS

(2) ระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System: NRMS) เป็นโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พัฒนาเพื่อใช้บริหารจัดการโครงการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐ สำนักงานงบประมาณ หน่วยงาน คอบช. และแหล่งทุนอื่น ๆ ซึ่งระบบ NRMS จะประกอบด้วย ระบบประเมินข้อเสนอการวิจัย (Proposal assessment) ที่จุดเดียว โดยใช้แบบฟอร์มกลาง (Single form) ระบบดำเนินการและติดตาม งานวิจัย (Ongoing & monitoring) ระบบประเมินผลงานวิจัย (Research evaluation) และระบบฐานข้อมูลนักวิจัย (Researcher) โดยระบบฐานข้อมูลนักวิจัยนี้จะเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลงานวิจัยที่ดำเนินการเสร็จสิ้นของ TNRR เพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบค้นและค้นคืนข้อมูลวิจัยได้จากระบบ TNRR (www.nrms.go.th, ข้อมูล ณ วันที่ 16 ก.พ. 2560) และเพื่อเป็นการขยายขอบเขตการทำงานของระบบNRMS ให้รองรับการบริหารจัดการงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จึงได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ(National Research and Innovation Information System: NRIIS) โดยปรับปรุงโครงสร้างการทำงานจากระบบ NRMS และขยายขอบเขตการทำงานเพิ่มเติม โดย วช.เป็นผู้บริหารจัดการระบบ ซึ่งข้อมูลที่อยู่ในระบบ NRMS (www.nrms.go.th) ทั้งหมดได้ถูกถ่ายโอนไปยังระบบ NRIIS (nriis.nrct.go.th) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ย. 2563)

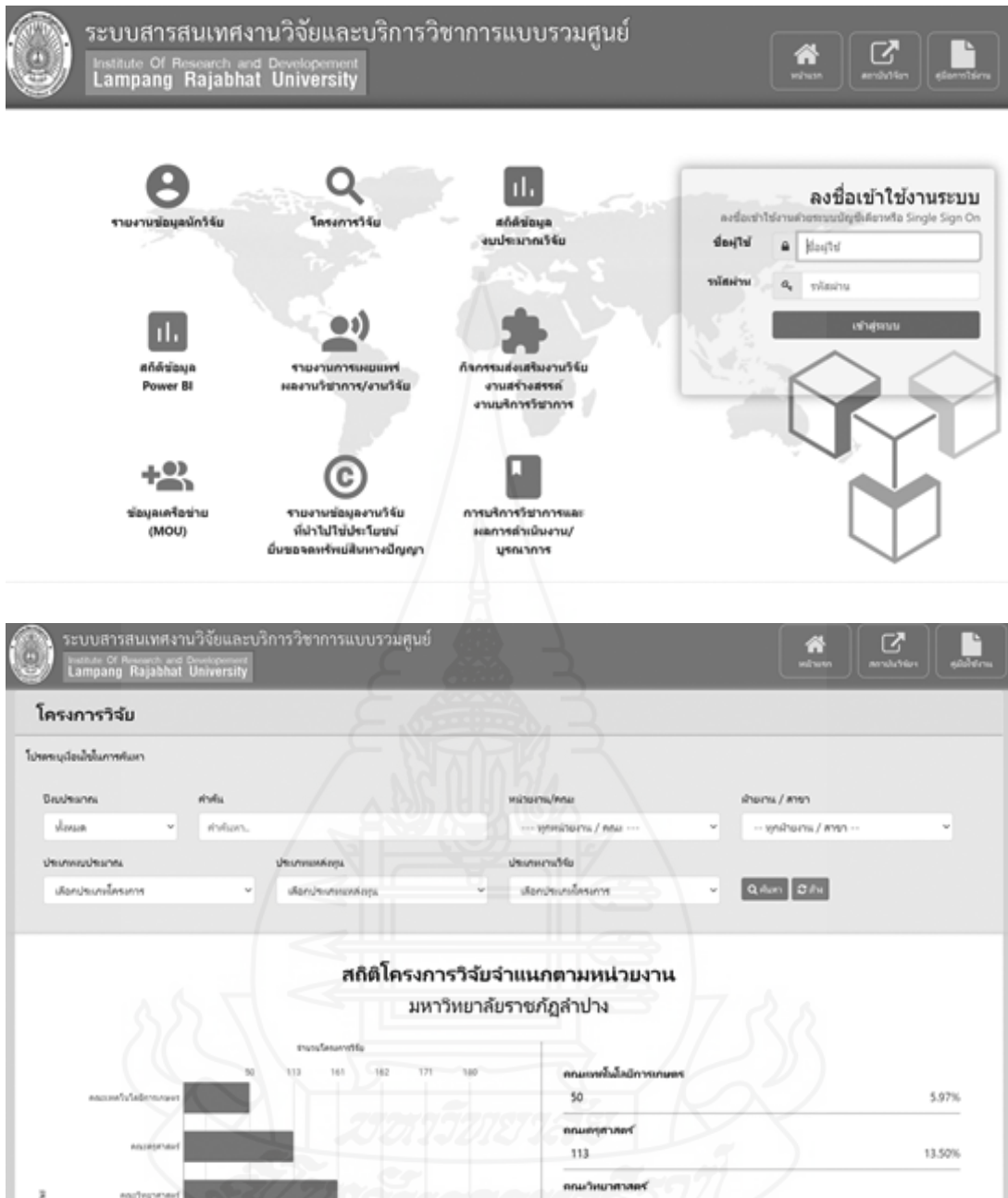
ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบ NRIIS : ผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งาน ระบบ ข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information system: NRIIS) โดยเปิดเว็บเบราว์เซอร์ Google Chrome/Firefox แล้วพิมพ์ URL: <http://nriis.nrct.go.th>

ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างหน้าจอเข้าสู่ระบบ NRIIS

(3) จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า มีมหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัยจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่า มีมหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขึ้นมา ใช้ควบคู่กับระบบ NRIIS เนื่องจากระบบ NRIIS เป็นระบบงานวิจัยขนาดใหญ่ระดับชาติ มีมุมมองของการใช้ข้อมูลในภาพรวมที่แตกต่างจากบริบทการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีรายละเอียดการเก็บข้อมูลในบางส่วนที่ยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการการทำงานตามพันธกิจด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

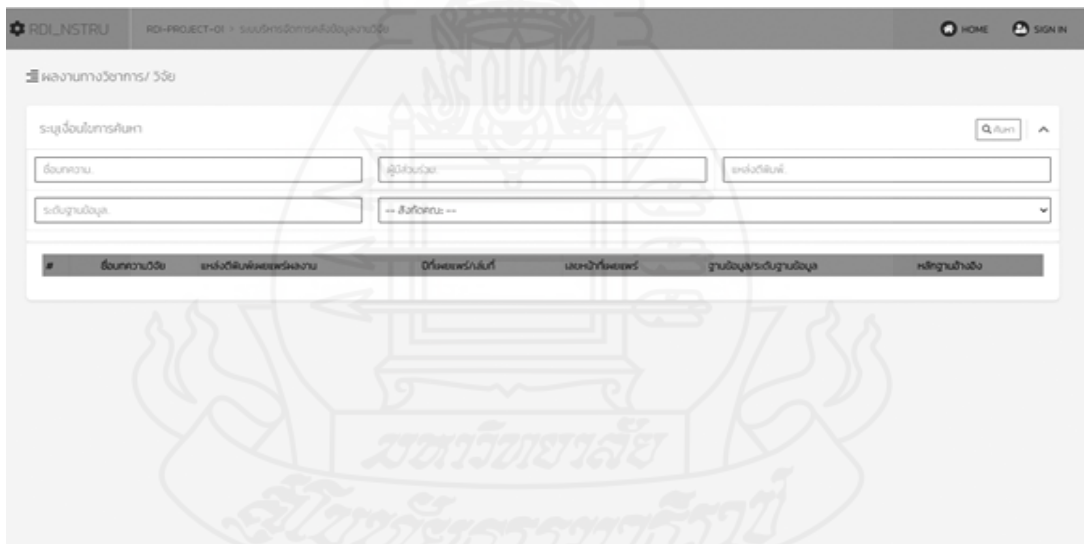
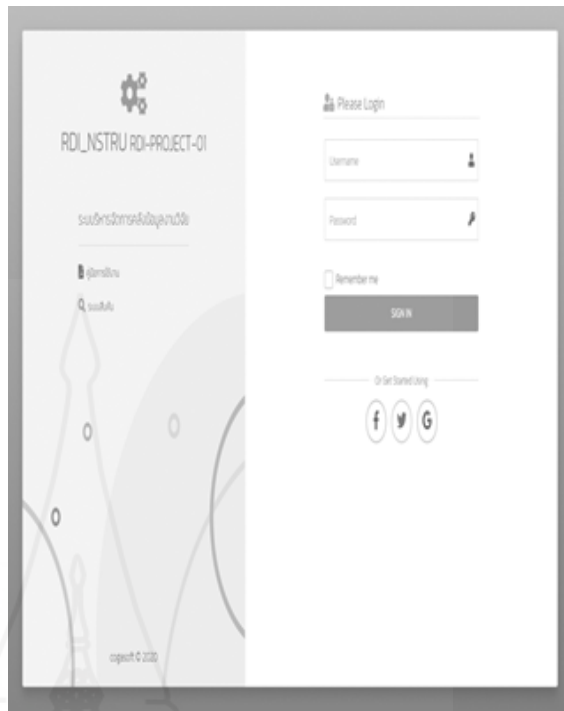
ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยและบริการวิชาการ แบบรวมศูนย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

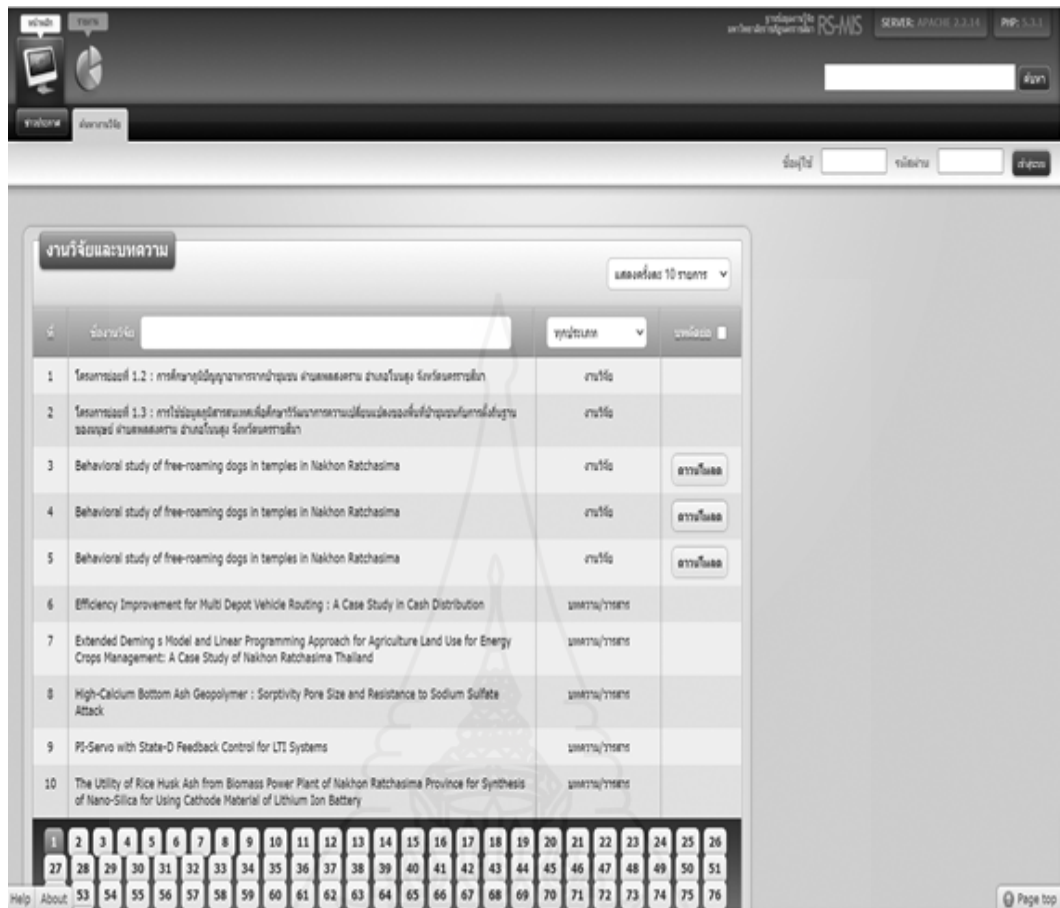
ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ระบบสารสนเทศงานวิจัย

- งบประมาณด้านการวิจัย
- ผลงานทางวิชาการ/วิจัย
- ผลงานสร้างสรรค์/ บริการวิชาการ
- งานสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญา

ภาพที่ 2.6 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 2.7 ตัวอย่างการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ทั้งนี้ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดการระบบสารสนเทศของตนเองไม่ได้มีการใช้งานร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงหรือแบ่งปันข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยได้ แต่ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏมีนโยบาย และความต้องการระบบการจัดการข้อมูลกลางที่เป็นมาตรฐานในการใช้งานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาท้องถิ่น ตำบลที่ 1.1 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีแผนการดำเนินงานร่วมกันในการจัดทำฐานข้อมูล Big Data 76 จังหวัดของพื้นที่บริการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุง/พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยเฉพาะด้านฐานข้อมูลงบประมาณและบุคลากรให้ทันสมัยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล หากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระบบ

การจัดการข้อมูลกลางที่เป็นมาตรฐานก็จะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

รัชดา คำจริง และ ศักดา หอมหวล (2563) ศึกษากระบวนการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังและเตือนภัยธรรมชาติแบบมีส่วนร่วมจังหวัดอุดรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังและเตือนภัยธรรมชาติจังหวัดอุดรดิตถ์ กระบวนการวิจัยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาควิชาการ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรดิตถ์ และ UTT TEAM โดยระบบสารสนเทศที่พัฒนาสามารถใช้สำหรับการเฝ้าระวังและเตือนภัยธรรมชาติ 3 ประเภท คือ 1) อุทกภัย 2) แผ่นดินถล่ม และ 3) ไฟป่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงของการเกิดภัยธรรมชาติมาจากการใช้ฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศกลางที่มีข้อมูลสภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ และข้อมูลย้อนหลัง 10 ปี จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลอัตโนมัติตามเวลาจริงจากเครื่องมือ 3 ชิ้น ที่ พัฒนา คือ 1) เครื่องตรวจวัดสภาพแวดล้อม 2) เครื่องตรวจวัดปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำย่อย และ 3) เครื่องมือรังวัดและเตือนภัยแผ่นดินถล่ม การทำงานของระบบสารสนเทศสามารถวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์สาธารณภัยขั้นต้นให้กับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยประมวลผลข้อมูลการเตือนภัยต่าง ๆ ดังนี้ 1) การเตือนภัยอุทกภัย จาก ข้อมูลปริมาณความสูงของระดับน้ำท่าในลุ่มน้ำย่อยซึ่งส่งมาทุก 5 นาที 2) การเตือนภัยแผ่นดิน ถล่ม จากข้อมูลระดับความลาดชันซึ่งส่งมาทุกสัปดาห์ และ 3) การเตือนภัยไฟป่า จากข้อมูล จุดความร้อนซึ่งส่งมาทุก 3 ชั่วโมง ทำให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด อุดรดิตถ์ และ UTT TEAM สามารถติดตามสถานการณ์ และเตือนภัยธรรมชาติได้รวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ

ล้นทม จอนจวบทรง และ ณชรกร ธรรมบุญวิศ (2561) นำเสนอวิจัยปฏิบัติการ (action research หรือ AR) เป็นการดำเนินการวิจัยที่มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมแบบความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับผู้ปฏิบัติงาน โดยที่การดำเนินงานยังต้องอยู่บนพื้นฐาน ของการมีทฤษฎี หรือมีกรอบแนวคิดทฤษฎี แต่งานวิจัยปฏิบัติการก็ถูกวิพากษ์ว่าไม่เข้มงวดใน ระเบียบวิธีวิจัย โดยงานวิจัยปฏิบัติการทางงานระบบสารสนเทศ มองว่าไม่แตกต่างกับการทำงาน ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ การทำงานวิจัยปฏิบัติการจึงควรต้องเข้มงวดกับ ระเบียบวิธีวิจัย เพื่อการยอมรับในผลงานวิจัย โดยพิจารณาเลือกชนิดงานวิจัยปฏิบัติการ การวาง กรอบการวิจัย การใช้งานวิจัยปฏิบัติการ บทความนี้จะนำเสนอชนิดของงานวิจัยปฏิบัติการที่มี ความเข้มงวดในระเบียบวิธีวิจัย เช่นงานวิจัยวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ เพื่อ

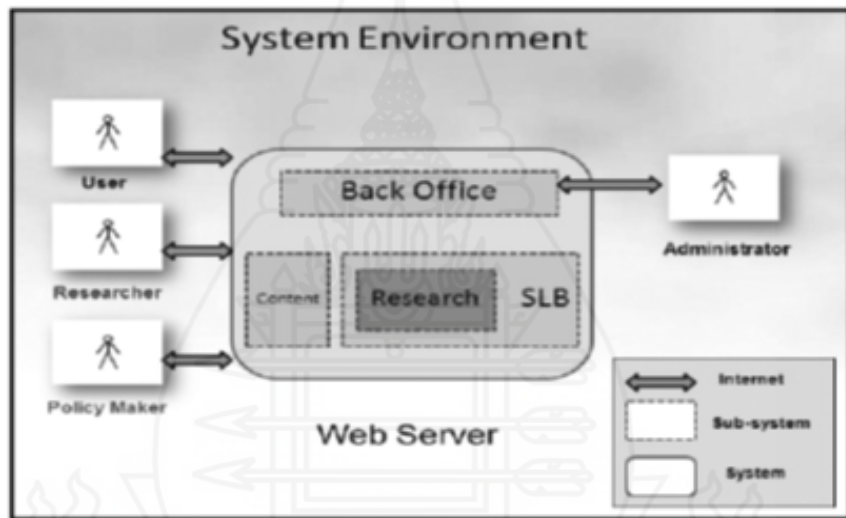
นำมาใช้กับงานวิจัยทาง ระบบสารสนเทศ เพื่อช่วยเสริมจุดแข็งที่ทำอ่อนให้วิจัยทางระบบสารสนเทศมีความแตกต่างจาก การเป็นที่ปรึกษาโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ

ยุทธพล ผ่องพลีศาล และ ชิชณพวงศ์ ประทุม (2561) นำเสนอกระบวนการพัฒนาแผนแม่บทงานวิจัยสำหรับองค์กรอย่างมีส่วนร่วมในคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนแม่บทงานวิจัย โดยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการจัดสนทนากลุ่มและอภิปรายกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานวิจัย กรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัย นักวิจัย ผู้ประสานงานวิจัย และหัวหน้างานสนับสนุน ภายในองค์กร ผลการศึกษา พบว่าแผนแม่บทงานวิจัยสำหรับองค์กร สามารถแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การพัฒนานโยบายการวิจัย ได้แก่ การ แสวงหาแหล่งทุน การสร้างความพร้อมด้านบุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริหารงานวิจัยตาม ศักยภาพ ส่วนที่ 2 การพัฒนาทิศทางการวิจัย ได้แก่ การวิจัย เพื่อสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจระดับชาติ การวิจัยเพื่อ ตอบโจทย์ประเด็นสังคม และการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ ส่วนที่ 3 การพัฒนาแผนปฏิบัติการ ได้แก่ การบริหาร งานวิจัยตามยุทธศาสตร์ การสร้างความพร้อมบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวก การดำเนิน โครงการ/ แผนงานต่อเนื่อง การถ่ายทอด และเผยแพร่ผลงาน และการบริหารผลประโยชน์จากงานวิจัย และส่วนที่ 4 การขับเคลื่อน และการประเมินผล โดยองค์กรต้องสร้างกลไกขับเคลื่อนแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ตั้งแต่ระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ รวมทั้งประเมินความก้าวหน้าของแผนปฏิบัติการ ตามกรอบระยะเวลาจากผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ให้เหมาะสมซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผน แม่บทอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สาริมน ทิพวงษ์ และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการงานวิจัยในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาภาคใต้ประเทศไทย ได้กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการจัดการงานวิจัยในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาว่า สามารถตอบสนองในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่เป็นระบบ การใช้งานง่ายต่อการค้นหาภายใต้เงื่อนไขที่หลากหลายทั้งเชิงคุณลักษณะและเชิงพื้นที่ข้อมูล และควรมีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นพลวัตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และมีโครงสร้างเชิงบูรณาการที่เกิดจากความต้องการของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการมีความสมบูรณ์ ทันสมัยในการจัดรวบรวมข้อมูล และการเผยแพร่งานวิจัยและองค์ความรู้ รวมทั้งการจัดการในระบบที่มีประสิทธิภาพ เช่น การสร้างและจัดการเครือข่ายด้านงานวิจัย เป็นองค์ประกอบ และกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนางานวิจัย ซึ่งองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการงานวิจัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของระบบสามารถแสดงได้ ดังรูป

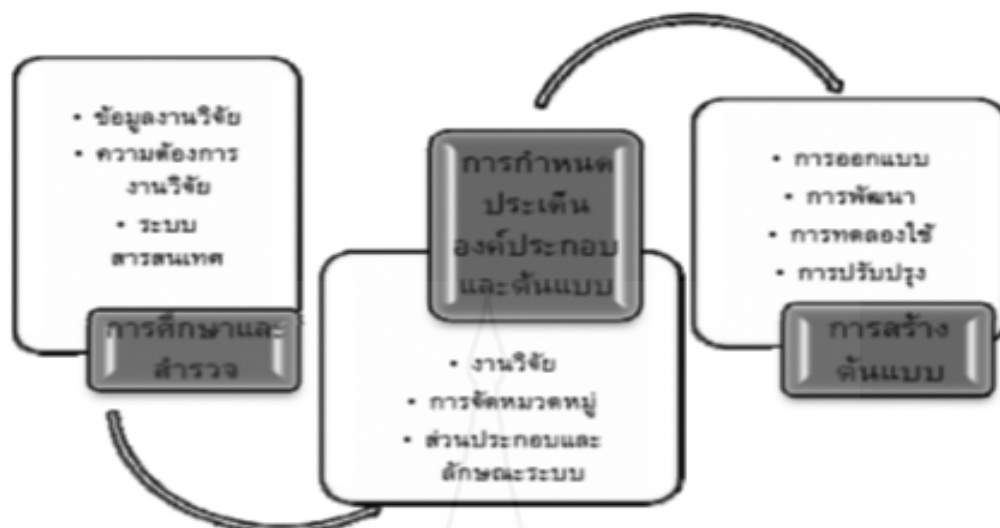

ภาพที่ 2.8 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย

ภาพที่ 2.9 สภาพแวดล้อมในการทำงานของระบบ

การพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัยในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นการออกแบบโดยประยุกต์และผสมผสาน คุณสมบัติของเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการฐานข้อมูลเชิงคุณลักษณะ และข้อมูลเชิงพื้นที่และวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้หลายรูปแบบ ซึ่งการจัดการงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ แล้วจัดหมวดหมู่และรูปแบบให้เป็นฐานข้อมูลในมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการเรียกค้นหาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งการพัฒนาาระบบสารสนเทศดังกล่าวเป็นไปตามกรอบการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย ดังภาพ

ภาพที่ 2.10 กรอบการพัฒนากระบวนสารสนเทศเพื่อจัดการงานวิจัย

ศุภาพร พงศ์กัญญา และคณะ (2556) ได้ทำการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง โดยทำการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยกลยุทธ์ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ศึกษากลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ประสบความสำเร็จพัฒนาและประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง โดยดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือการวิจัย คือแบบสอบถาม แบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหาร อาจารย์ นักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร และการวิจัย แผนกลยุทธ์และรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยและของสถาบันวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคเหนือตอนล่างและมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิจัยรวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมและรายได้ออยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิจัย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรม และด้านกฎหมาย

ศุภลักษณ์ วิริยะศุมนและคณะ (2554) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากลไกการจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นประเด็นการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างระยะที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาแนวทางผลักดันให้ภาคีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอนล่าง หนุนเสริมกระบวนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือ 2) ทดลองใช้รูปแบบ (model) การหนุนเสริมชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว โดยใช้กระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาแล้ว 3) หาแนวทางสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับอาจารย์ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และชุมชนในประเด็นการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้กระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นกรอบในการดำเนินงานวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัยมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1.ร่วมประชุมศึกษาสำรวจข้อมูลพื้นฐานสภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละชุมชน 2.วางแผนหาแนวทางหรือทางเลือกในการแก้ปัญหาพร้อมกับทีมแกนนำชุมชน 3.ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของทีมวิจัยชุมชนในลักษณะเสริมแรง 4. ศึกษาตรวจสอบผลความก้าวหน้า และ 5.ประเมินผล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ภาคีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตภาคเหนือตอนล่างประกอบด้วย 3 กลุ่มคือ ภาคีรัฐ ภาคเอกชน และปัจเจกบุคคลแบ่งตามบริบทความสัมพันธ์ได้ 2 ส่วนคือ ภาคีที่เป็นบริบทชั้นในและภาคีที่เป็นบริบทชั้นนอก ลักษณะการเข้ามามีส่วนร่วมมี 6 รูปแบบทั้งแนวตั้งและแนวนอนและมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาการพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน 2) การทดลองใช้รูปแบบ (model) การหนุนเสริมชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยใช้กระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น พบว่า ขั้นตอนกระบวนการและลักษณะการหนุนเสริมมีความแตกต่างกันตามสถานการณ์และบริบทของแต่ละชุมชน อาจมีการเพิ่มยุบและใช้บางขั้นตอนหลาย ๆ ครั้งกลับไปกลับมา หรือมีการสลับขั้นตอนตามบริบทความจำเป็น พี่เลี้ยงต้องใช้ดุลยพินิจและประเมินผลทุกขั้นตอน รวมถึงใช้ความยืดหยุ่นในการหนุนเสริม 3) การหาแนวทางสร้างกระบวนการเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และชุมชนประเด็นการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า การออกแบบการเรียนการสอน เพื่อใช้ห้องปฏิบัติการทางสังคมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อสร้างองค์ความรู้และการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาให้สัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่นนั้น จะต้องมีการบูรณาการกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และปรากฏการณ์ รวมถึงได้แนวคิดว่าถ้านำขั้นตอนของกระบวนการงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้และปรับให้เหมาะสมตามปรากฏการณ์ของแต่ละพื้นที่ก็จะทำให้การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายมากยิ่งขึ้น

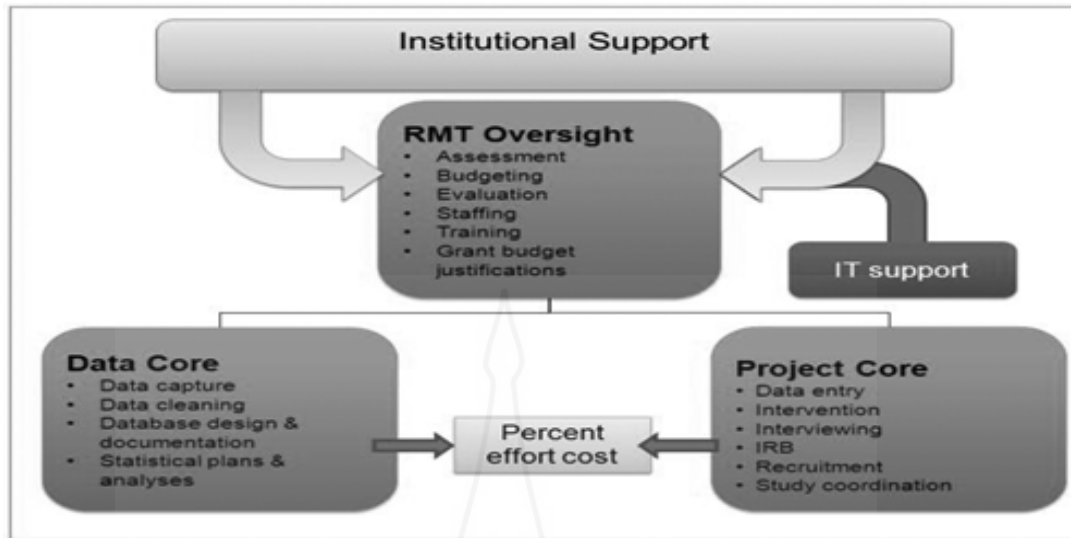
5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Michelle Kahna Richard Higgsa Joy Davidsonb and Sarah Jonesb (2015) กล่าวว่า การวิจัยที่ถูกขับเคลื่อนด้วยข้อมูลที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดคือการวิจัยแบบข้ามสาขา การที่มีอุปกรณ์เพิ่มขึ้น มีราคาถูกลงและสามารถเข้าถึงอุปกรณ์จับภาพข้อมูลที่มีอยู่ของนักวิจัยได้นำไปสู่การสร้างข้อมูลการวิจัยต่าง ๆ ได้โดยง่าย ด้วยปัจจัยเหล่านี้ได้นำไปสู่ความท้าทายที่จะทำการจัดรวบรวมข้อมูลงานวิจัย การรักษา และการนำข้อมูลกลับมาใช้ ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีมีความเป็นไปได้จริงที่ว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลในวันนี้จะไม่สามารถอ่านได้ หรือแม้กระทั่งสามารถเข้าถึงได้ในอนาคต ดังนั้นสาเหตุนี้ได้กลายเป็นความกังวลสำหรับรัฐบาลที่จะให้เงินทุนสนับสนุนสถาบันการวิจัยและนักวิจัยของตัวเอง การรับรู้ข้อมูลมูลค่าของงบประมาณที่ต้องลงทุนไปกับงานวิจัยที่อาจเกิดขึ้น การจัดสรรเงินทุนการวิจัยในหลายประเทศเช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ANDS (2014) ขณะนี้จำเป็นต้องมีแผนสำหรับการจัดการข้อมูลการวิจัย (RDM) เพื่อใช้ในการจัดสรรในขั้นตอนการขอรับทุนวิจัย ในแอฟริกาใต้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยนี้ยังมีมากขึ้น และได้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าการแบ่งปันข้อมูลการวิจัยที่ผลิตผลงานจากการระดมทุนของภาครัฐและนโยบายสำหรับแผนการจัดการข้อมูลการวิจัยใหม่ๆ เป็นโอกาสเหมาะที่จะประเมินมุมมองบรรณารักษ์ในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการข้อมูลงานวิจัย เช่น ตัวอย่างจาก Digital curation Centre (DCC) ของสหราชอาณาจักร การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจมีผลต่อบทบาทของนักวิชาการด้านบรรณารักษ์ในแอฟริกาใต้ งานวิจัยนี้จะสำรวจบางส่วนของมุมมองที่ถูกแสดงในระหว่างการแข่งขันและจะแสดงให้เห็นถึงวิธีการเหล่านี้ เปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่รวบรวมผ่านการทำงานของ DCC เพื่อสนับสนุนมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักรและนำผลมาปรับใช้ในแอฟริกาใต้

Sukru Ada and Mohsen Ghaffarzadeh (2015) กล่าวว่า ข้อมูลได้กลายเป็นทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดการองค์กรที่ทันสมัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันมีความผันผวนแบบไดนามิก และกำลังมีความจำเป็นต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสั่งซื้อ เพื่อเน้นความสามารถขององค์กรในการจัดการกับโอกาสและภัยคุกคามที่เข้ามา การทำงานในโหมดออนไลน์ของระบบสารสนเทศที่มีความเร็วในการประมวลผลเฉลี่ย โดยทั่วไปจะถูกใช้โดยผู้บริหารในระดับต่ำ ส่วนระบบสนับสนุนการตัดสินใจเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยให้องค์กรระดับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับสูงอื่น ๆ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น การจัดการระบบสารสนเทศให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้บริหาร และการดำเนินงานในองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการจัดระเบียบ และสรุปข้อมูลในระยะเวลาที่เหมาะสมในการ

ตัดสินใจของผู้ผลิต และเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องสำหรับผู้บริหารในองค์กรนี้เป็นเรื่องของความเป็นจริงคือเหตุผลว่าทำไมผู้มีอำนาจตัดสินใจหลาย ๆ คนมักจะชอบใช้เครื่องมือสารสนเทศ เมื่อการเลือกธุรกิจเป็นเรื่องที่ยาก ระบบสารสนเทศเป็นแนวความคิดที่มีชื่อเสียงที่สร้างทางเลือกในการตัดสินใจที่ดีแก่ผู้บริหารในการสนับสนุนการตัดสินใจทำงานได้ในธุรกิจสามารถพูดได้ว่าระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS) มุ่งเน้นไปที่การตัดสินใจ ในขณะที่ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) มุ่งเน้นไปที่ข้อมูล ในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทำงานในโหมดออนไลน์ สนับสนุนข้อมูลในปริมาณระดับปานกลาง ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสนับสนุนการใช้งานด้านกราฟฟิกในระดับต่ำ แต่ระบบสนับสนุนการตัดสินใจทำงานในโหมดเวลาจริง สนับสนุนการทำงานกับปริมาณของข้อมูลขนาดใหญ่ ใช้การสนับสนุนการทำงานด้านกราฟฟิกระดับสูง ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมุ่งเน้นเฉพาะในข้อมูลและงานที่มีโครงสร้างอย่างเต็มที่หรือกิจวัตรประจำวันในการตัดสินใจ แต่ระบบสนับสนุนการตัดสินใจมุ่งเน้นไปที่ข้อมูล และงานในรูปแบบกึ่งโครงสร้าง นอกจากความแตกต่างดังกล่าวข้างต้นทั้ง MIS และ DSS เป็นระบบสารสนเทศหลักที่สร้างความพึงพอใจกับความต้องการของข้อมูลในระดับที่แตกต่างกันของการบริหารจัดการในองค์กร

Denise C. Snyder และคณะ (2012) กล่าวถึง งานของการเก็บรวบรวมและการจัดการข้อมูลสำหรับการวิจัยทางคลินิก และการแปลผลของงานวิจัยว่า ก่อให้เกิดความท้าทายที่สำคัญสำหรับนักวิจัยที่ขาดความเชี่ยวชาญในการเข้าถึงข้อมูล การจัดการข้อมูล วิธีการ และเครื่องมือที่จะเข้าถึงข้อมูลงานวิจัย งานเหล่านี้คือสารสนเทศการวิจัยทางคลินิก รวมถึงการจัดการข้อมูลที่ได้มา โดยตรงจากการทดลองทางคลินิก เช่นเดียวกับการรวบรวมข้อมูลในบริบทของการดูแลผู้ป่วย เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยที่มีประสิทธิภาพให้มีความทันสมัย เป็นวิธีการที่มีความซับซ้อนในการบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศ การจัดการข้อมูลสำหรับการวิจัยทางคลินิก และการแปลผลงานวิจัยให้ทันสมัยมีความสำคัญมาก แต่นักวิจัยที่ทำงานดีได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองส่วน ได้แก่ 1. การสนับสนุนจากหน่วยงาน 2. การสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีแนวโน้มที่จะมีการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยทางคลินิกที่รวมถึงความช่วยเหลือทางข้อมูลสถิติ การได้รับการสนับสนุนในการจัดการข้อมูลและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลตามมาตรฐาน งานวิจัยนี้นำเสนอรูปแบบการให้บริการเพื่อสนับสนุนการวิจัยที่มีความยืดหยุ่นมีต้นทุนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการสนับสนุนข้อมูลงานวิจัยและสารสนเทศการวิจัยสำหรับทีมผู้บริหารสถาบันทางคลินิกและการจัดการ (RMT) ดังภาพ

ภาพที่ 2.11 ข้อมูลงานวิจัยและสารสนเทศการวิจัยสำหรับทีมผู้บริหารสถาบันทางคลินิกและการจัดการ(RMT)

5.2.1 การวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเทศออสเตรเลีย มีลักษณะเป็นการทำวิจัย โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีข้อแตกต่างจากการวิจัยทั่วไป คือทางฝั่งนักวิชาการและชุมชนต้องได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย แต่ละฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งแตกต่างกัน กระบวนการจะแตกต่างกันยิ่ง ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สิ่งที่สำคัญที่แท้จริงนักวิชาการต้องทำวิจัยชุมชนให้สนองต่อความต้องการของชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ให้ความร่วมมือ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น การทำวิจัยลักษณะนี้จะต้องมีการตั้งสมมติฐานที่แตกต่างจากวิจัยทั่ว ๆ ไป ต้องมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกับนักวิจัยต้องเข้าไปคลุกคลี และทำตัวเป็นกลางในชุมชน ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจซึ่งกัน และกันระหว่างนักวิจัยกับชุมชน สามารถทำให้คนที่ทำวิจัย ค้นพบเหตุผลเข้าใจถึงพฤติกรรม และความคิดของชุมชนมากขึ้นบางคนบอกว่า อาจจะมีปัญหาในการดึงชาวบ้านมาทำงานวิจัยด้วย แต่ความจริงแล้วงานวิจัยประเภทนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาทุก ๆ อย่างได้ และบางคนเชื่อว่าการวิจัย เพื่อท้องถิ่นเป็นพันธกรณีด้านจริยธรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน การดำเนินงานและการตีความในการพัฒนางานวิจัย (Marshall & Rotimi, 2001) ด้วยการนำเสนอวิธีการที่หลากหลายมากขึ้นในการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ฝังอยู่ในบริบทการวิจัยตามชุมชนสามารถทำได้ทั้งสองอย่างคือ การใช้ความเป็นธรรม และความเป็นอิสระสำหรับผู้ร่วมทำวิจัย (Koch, Selim & Kralik, 2002)

การทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นในต่างประเทศส่วนใหญ่ได้เน้นถึงประโยชน์ที่ชุมชนและมหาวิทยาลัยจะได้รับทั้งสองฝ่าย ดังนี้

ประโยชน์ของชุมชน องค์กรชุมชนได้รับประโยชน์ในแง่ของ (Dugery & Knowles, 2003)

1) การได้รู้อะไรใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของเขาเองในมุมมองที่เขาไม่เคยเห็นในมุมมองอื่น

2) ความสามารถในการรู้ถึงประโยชน์จากการวิจัยในศักยภาพของชุมชนของตนเอง

3) ชุมชนสามารถดึงเงินทุนเข้ามาสนับสนุนเข้ามาในชุมชน

4) สามารถดึงทรัพยากร เงินทุน ความรู้ และแรงงาน

5) เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเป็นการแก้ไขปัญหาของชุมชน

ประโยชน์ของมหาวิทยาลัย สำหรับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่จะได้รับประโยชน์ (Chopyak & Levesque , 2002) ดังนี้

1) เกิดองค์ความรู้ในการมองเห็นความเชื่อมโยงในการในการแก้ปัญหาตามบริบทของพื้นที่

2) เกิดเครือข่ายการมีส่วนร่วมของแหล่งทุนหรือแหล่งที่ต้องการเงินทุน

3) สามารถติดต่อกับแหล่งเงินทุนและหน่วยงานอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม

4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยเท่าเทียมกัน

5) สามารถเสาะหาเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญต่าง ๆ ที่หาไม่ได้ในรั้วมหาวิทยาลัย

6) สามารถทำให้การทำวิจัยมีบทบาทความสำคัญและเกิดการต่อยอดได้

7) การเพิ่มพูนความรู้จากภายนอกที่ทันตามสถานการณ์

8) สามารถใช้ข้อมูลจากการทำงานวิจัยให้เป็นประโยชน์ได้มากขึ้น

และเกิดประโยชน์อื่น ๆ ซึ่งสามารถสร้างความเชื่อถือไว้ใจ ไม่ว่าจะ เป็นความแตกต่างทางสังคม การเมือง ศาสนา สามารถแก้ปัญหาในระยะยาว ลดข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมสังคมของชุมชนได้

การที่จะทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไม่ใช่เรื่องง่ายเนื่องจากต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมและทำความเข้าใจของฝ่ายชุมชนท้องถิ่น และฝ่ายนักวิชาการซึ่งพบความท้าทายและข้อจำกัดในการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Campus Community Partnerships for Health, 2005) ดังนี้

- 1) วิธีการให้ทุนที่แตกต่างกันของแต่ละมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบางแห่งให้ทุนวิจัยประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น
- 2) การทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นใช้เวลาค่อนข้างมาก กว่าจะได้รูปเล่มต้องใช้เวลาในการวางแผนการทำงาน การทำความเข้าใจชุมชน
- 3) ทุนวิจัยที่มาจากแหล่งทุนภายนอก แต่ละแหล่งทุนให้งบประมาณมากน้อยไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความสำคัญและวัตถุประสงค์ของงาน
- 4) ความคาดหวังของแหล่งทุนที่จะให้งบประมาณมาสนับสนุนในการทำวิจัยให้ความสำคัญในประเด็นที่แตกต่างกัน
- 5) การเผยแพร่บทความทางวิชาการ จะเน้นไปทางวิจัยทั่วไปที่มีการประเมินผลการวิจัยเป็นตัวเลขที่ชัดเจน ซึ่งงานวิจัยชุมชนไม่สามารถให้ผลลัพธ์แบบนี้ได้
- 6) การร่วมมือในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ต้องใช้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนส่วนหนึ่งมาจากชุมชน แต่อาจจะเกิดคำถามจากผู้ทรงคุณวุฒิในกลุ่มนักวิชาการว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมหรือไม่
- 7) ควรมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ในมุมวิชาการและช่องทางอื่น ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล เช่น การประชุมวิชาการ เว็บบอร์ด และหนังสือพิมพ์
- 8) ควรมีรูปแบบการวัดมาตรฐานที่หลากหลายในการวัด คุณภาพ ผลผลิตและผลกระทบ ในการการวัด ซึ่งวิจัยทั่วไปอาจจะวัดที่การตีพิมพ์ในวารสารที่เป็นที่ยอมรับ และการได้รับงบประมาณจากแหล่งทุนจำนวนมาก ให้แก่มหาวิทยาลัย ข้อกำหนดในการวัดคุณภาพ ผลผลิต และผลกระทบของงานวิจัยท้องถิ่น อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อเป็นตัวชี้วัดที่เหมาะสม ควรต้องพิจารณาถึงความต้องการของชุมชนเป็นหลัก จัดแสดงนวัตกรรม และการดำเนินการหรือใช้ ด้วยการดูจากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างองค์กรในชุมชน หรือความสามารถของชุมชน หรือสุขภาพของบุคคล หรือชุมชน
- 9) บทบาทของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินบทความวิจัย กระบวนการทำงานวิจัยทั่ว ๆ ไป อาจจะไม่ใช่ผู้ทรงคุณวุฒิทั่ว ๆ ไปในการประเมินบทความวิจัย อาจจะมีกระบวนการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ที่จะมาประเมินบทความในวิธีการอื่น ๆ ซึ่งอาจจะไม่ได้รับการยอมรับจากสายวิชาการ
- 10) ข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยชุมชน บางทีเราให้น้ำหนักกับผู้ทรงคุณวุฒิที่มีตำแหน่งทางวิชาการ แต่หากเรามีผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากชุมชนมาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินผลการวิจัย จึงมีข้อขัดแย้งตามมาว่ามีชื่อเหมาะสมหรือไม่

5.2.2 การทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเทศแคนาดา มีการตั้งเป้าหมาย เพื่อกำหนด เป็นแผนกลยุทธ์ในการดำเนินการวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Community based research Canada Strategic Plan, 2014-2018) ดังนี้

1) เป้าหมายที่ 1 การเคลื่อนไหวระดับชาติและการเสริมสร้างขีดความสามารถ

(1) ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายในระดับประเทศ ในเรื่องของการวิจัยชุมชน และเป็นเครือข่ายในการหาทุนวิจัยในด้านนี้

(2) มีสมาชิกที่สนใจในการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

(3) เกิดการเผยแพร่ การลงทะเบียนเข้าชม การจัดแสดงผลงานวิจัยเพื่อ

ท้องถิ่น

(4) นักศึกษาให้ความสนใจและร่วมฝึกหัดในการทำวิจัยท้องถิ่น

(5) มีการบริหารจัดการและการประเมินผลที่ดีในการดำเนินงานวิจัย

ท้องถิ่น

2) เป้าหมายที่ 2 นโยบายการวิจัยและการมีส่วนร่วมในการสนับสนุน

(1) การสรรหาทุนวิจัยจากการนำของคณะกรรมการวิจัยชุมชน

(2) การชักชวนการให้ทุนนักศึกษาที่เข้าร่วมในการดำเนินการทำวิจัยชุมชน

(3) การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่มีผู้ peer-reviewed ละในสื่อที่มีผล

ต่อการวางนโยบาย

(4) การพัฒนาและการใช้งาน ผลิตภัณฑ์ผลกระทบ ที่ได้มาจากทำวิจัยชุมชน

(5) กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยชุมชน สามารถนำไปพัฒนา และ

จัดระเบียบการวางนโยบายให้ดีขึ้น

3) เป้าหมายที่ 3 การสื่อสารและเครือข่ายที่ช่วยสนับสนุน

(1) การเข้าชมเว็บไซต์และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในเว็บไซต์

(2) การใช้แหล่งข้อมูลของวิจัยเพื่อทำการศึกษาเพื่อนำไปเป็นแนวทาง

ในการต่อยอด

(3) มีการเข้าไปลงทะเบียนสมาชิก และการตอบรับแสดงความคิดเห็น

ของเว็บไซต์นั้น ๆ

การวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจใน ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และ ระดับประเทศ การพัฒนาทางสังคมในการทำวิจัย เพื่อท้องถิ่นในประเทศแคนาดา ดำเนินการเพื่อให้ ได้มุมมองต่าง ๆ ในกระบวนการวิจัยที่สามารถพัฒนาเป็นองค์ความรู้ที่ดีและใช้ประโยชน์ได้ ทำให้ เกิดความเข้าใจและสามารถนำผลการทำวิจัยไปใช้ประโยชน์ในระดับท้องถิ่นและประเทศได้

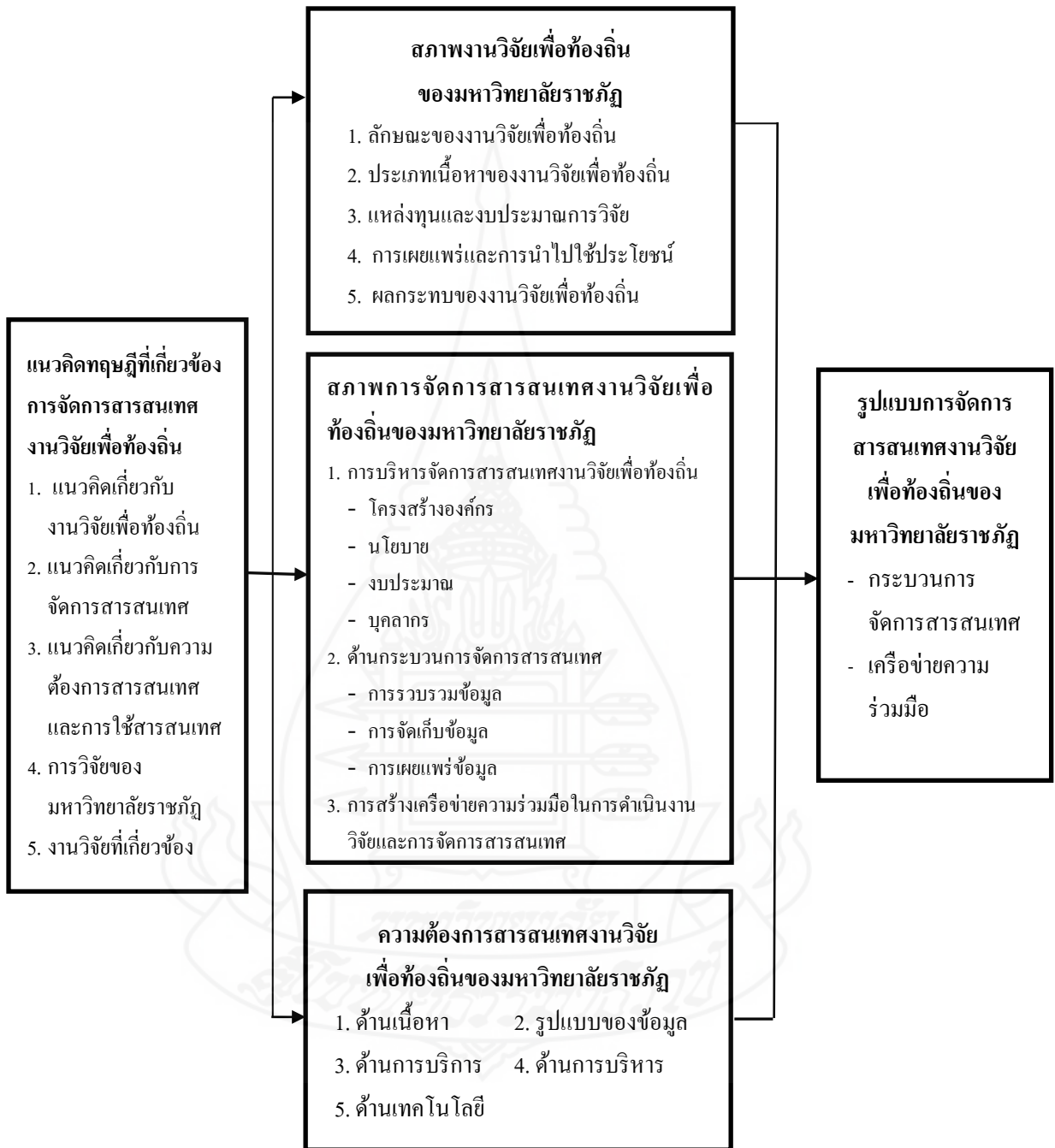
การใช้ประโยชน์ ของการทำวิจัยประเภทนี้ในประเทศแคนดา สามารถนำไปใช้ในการวางแผนนโยบาย ในแผนการพัฒนาที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงความคิดริเริ่มจากข้อมูลในท้องถิ่นขยายผล โดยเข้าไปสู่การมีส่วนร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนไปสู่เวทีระดับประเทศ และโลก

Drum (2015) การที่มหาวิทยาลัยมีการวางแผนในการจัดการข้อมูลการวิจัย ทำให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกัน มีการเก็บข้อมูล และมีการให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลแก่นักวิจัย ช่วยให้การทำงานของนักวิจัยง่ายขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการใช้ข้อมูลของนักวิจัย ซึ่งการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลต่อบรรทัดฐานของนักวิจัย ในซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานร่วมกันในมหาวิทยาลัยและความต้องการจัดการข้อมูล ทำให้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัย มีการให้บริการการใช้ข้อมูลร่วมกันเป็นบริการเสริมให้กับผู้รับบริการอื่นๆ มีการสำรวจความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บริการเฉพาะกลุ่ม สามารถให้ภาพที่สมบูรณ์ของการจัดการข้อมูลได้ตรงตามความต้องการของนักวิจัยในมหาวิทยาลัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการ

วิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2.12 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : Eynden, Corti, Woollard, Bishop & Horton (2011), Dugery & Knowles (2003), Chopyak & Levesque (2002), Robertson (2005) และ F.J.DevadasonW (1996)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 4) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการดำเนินงานเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2
2. ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3
3. ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4
4. ระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏไปทดลองใช้และประเมินความพึงพอใจ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1.1 **ขั้นตอนที่ 1** ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการข้อมูลงานวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.2 **ขั้นตอนที่ 2** สร้างแบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยประเมินแบบบันทึกข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 4 ท่าน หาค่า validity ด้วยการให้คณะผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมด้านเนื้อหาภาษาและความครอบคลุม

1.3 ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนที่ 1 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็น ดังนี้ ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น แหล่งทุนและงบประมาณการวิจัย การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ และผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากข้อมูลสภาพจริงรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระบบฐานข้อมูลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระบบ CHEQA Online System ของสกอ. ฐานข้อมูลงานวิจัยของสกอ. และเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนที่ 2 สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้วยแบบบันทึกข้อมูล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาสภาพจริงจากการรวบรวมข้อมูลสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากฐานข้อมูลออนไลน์บนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 แห่ง ในประเด็น ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ โครงสร้างองค์กร นโยบาย งบประมาณ บุคลากร
- 2) ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล และ
- 3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศ

1.4 ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูลผลงานวิจัยที่สืบค้นได้ทั้งหมดด้วยวิธีการทางบรรณมิติเชิงปริมาณเพื่อวิเคราะห์และจำแนกข้อมูลผลงานวิจัยในลักษณะต่างๆ และ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัย เพื่อทราบถึงข้อมูลสภาพปัจจุบันของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ 38 แห่ง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ รองอธิการบดี

ที่รับผิดชอบงานด้านการวิจัย และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา 2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผู้มีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากพื้นที่ต่างๆ 3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ได้แก่ ชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้จะใช้ตัวแทนจากประชากรของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 กลุ่มในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศจำนวน 8 แห่ง จากทั้งหมด 38 แห่ง ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Selection) โดยคัดเลือกจากมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นในแต่ละภูมิภาค โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานด้านการวิจัยที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล CHE QA Online ของ สกอ.5 ปีซ้อนหลัง(พ.ศ. 2555-2559) ที่อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ด้านระบบบริหารจัดการข้อมูลงานวิจัย และมีผลงานโดดเด่นทางด้านงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับเครือข่ายภายนอกและชุมชนในแต่ละภูมิภาค คัดเลือกมาจำนวน 8 แห่ง ได้แก่

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 7) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- 8) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

2.2 ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อสอบถามความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในประเด็นด้านนโยบายและการวางแผน ประเด็นการจัดการรวบรวมสารสนเทศ ประเด็นด้านการบริการ การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ ประเด็นปัญหา และอุปสรรค สร้างแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด แบ่งตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น(ผู้บริหาร) แบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มนักวิจัย และผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และแบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เฉพาะรายบุคคล

แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้น โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องร่างเป็นแนวข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อให้ตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย เกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศด้านการวิจัย และการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยประเมินแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน หาค่า validity ด้วยการให้คณะผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมด้านเนื้อหาภาษาและความครอบคลุม คำเนิการแก้ไขและนำไปทดสอบโดยการสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มหนึ่งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนสองครั้งในระยะเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งสามกลุ่ม จำนวน 72 คน ดังนี้

1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 16 คน ได้แก่

ผู้บริหารด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยคัดเลือกผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านการวิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก(Indepth Interview) มหาวิทยาลัยละ 2 คน ได้แก่ รองอธิการบดีที่รับผิดชอบด้านงานวิจัย และผู้อำนวยการสถาบันวิจัย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์มีจำนวน 16 คน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 8 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย จำนวน 32 คน ได้แก่

ผู้มีส่วนร่วมในการทำวิจัยจากพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 8 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 16 คน

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชภัฏทั้ง 8 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 16 คน

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น จำนวน 24 คน ได้แก่ ตัวแทนชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 24 คน ดังนี้

ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 8 คน

ตัวแทนจากหน่วยงานภาคเอกชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น

จำนวน 8 คน

ตัวแทนชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 8 คน

2.3 ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยการสร้างแนวคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า (face-to-face) ให้กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ มุมมอง ความคิดและความรู้ของตนตามหัวข้อหรือประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นและเปิดกว้างสำหรับประเด็นที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่จากการสนทนาร่วมกันระหว่างผู้สัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์ ดำเนินการการสัมภาษณ์ทั้งแบบกลุ่ม และแบบรายบุคคล

ทำการจดบันทึกคำตอบไว้ในแบบสัมภาษณ์ร่วมกับการบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์โดยตรง โดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ในการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์แล้ว

2.5 ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัย เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และสรุปออกมาเป็นรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ข้างต้นนำมาวิเคราะห์เพื่อทราบข้อค้นพบเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยแบ่งเป็น ด้านเนื้อหา รูปแบบ ของข้อมูล ด้านการบริการ ด้านการบริหาร และด้านเทคโนโลยี และได้ข้อมูลในประเด็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3.1 ขั้นตอนที่ 1 จัดทำรูปแบบสภาพปัจจุบันสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ นำข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน ในระยะที่ 1 และ 2 โดยนำผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 มาประมวลผลเพื่อพัฒนาขึ้นเป็นกรอบการวิเคราะห์สรุปสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ และจัดทำเป็นรูปแบบสภาพปัจจุบัน สำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3.2 ขั้นตอนที่ 2 ร่างรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเอาข้อค้นพบทั้งหมดมาวิเคราะห์ช่องว่างเพื่อค้นหาสิ่ง ที่ควรดำเนินการ ในการเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกระบวนการทำงานหลักอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ และ ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งทั้งสองส่วนจะเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อตอบสนองส่วนประกอบที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

3.3 ขั้นตอนที่ 3 วิพากษ์ร่างรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม(Focus Group) ซึ่งจัดขึ้น ในวันที่ 30 มีนาคม 2563 ณ ห้องประชุมธรรมสรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เป็นการรวบรวม

ข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 7 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ ดังนี้

ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหารด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 1 คน

นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย ได้แก่ ตัวแทนนักวิจัยที่มีประสบการณ์ในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 2 คน ตัวแทนผู้มีส่วนร่วมในการทำวิจัยจากพื้นที่ จำนวน 1 คน

ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ตัวแทนผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 2 คน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสารสนเทศ จำนวน 1 คน

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่มและทำการปรับปรุงรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ

3.4 ขั้นตอนที่ 4 ทำการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านสารสนเทศศาสตร์และการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 5 ท่าน จากนั้นนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุง จนได้เป็นรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

3.4.1 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1

ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ : NET PASS Model เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน มีทั้งรูปแบบเครือข่ายแบบเป็นทางการและเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ

ลักษณะของเครือข่ายที่เกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานวิจัย เป็นดังนี้

1) เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node) เป็นลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตามความสนใจในประเภทเนื้อหาของงานวิจัย หรือตามประเภทกลุ่มของงานวิจัย

2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) เป็นเครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือปราชญ์ชาวบ้าน

3) เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชน ตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น (Team)

3.4.2 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2

ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model ประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบ ได้แก่

- 1) P-Policy: การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP(Data Management Plan)
- 2) A- Acquisition: การจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล
- 3) S- Storage: การพัฒนาคัดงสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน
- 4) S- Service : การจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP

3.4.3 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3

ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model ซึ่งความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมี 6 ส่วนประกอบหลัก ได้แก่

- 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก
- 2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน
- 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- 4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย
- 5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน
- 6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล

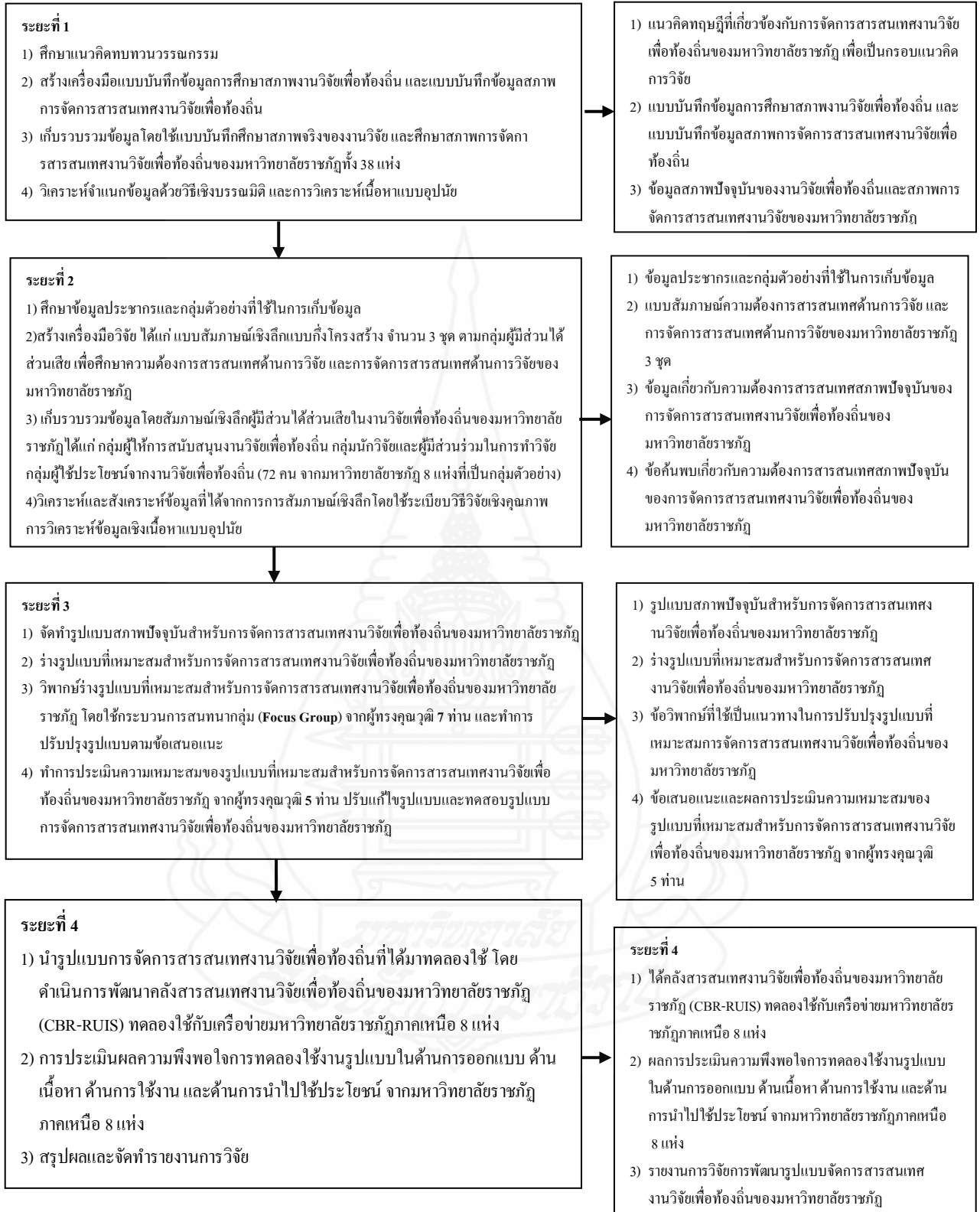
4. ระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ไปทดลองใช้และประเมินความพึงพอใจ

4.1 ขั้นตอนที่ 1 นำรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ได้มาทดลองใช้ โดยดำเนินการพัฒนาคัดงสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) และจัดทำคู่มือการใช้งานระบบเพื่อให้ผู้ใช้ระบบได้ทดลองใช้งาน โดยทดลองใช้กับนักวิจัยของ

เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4.2 ขั้นตอนที่ 2 การประเมินผลการทดสอบรูปแบบ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง จำนวน 26 คน ร่วมทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) จากนั้นทำแบบสอบถามเพื่อประเมินการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านกรออกแบบ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้งาน และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามข้อคิดเห็นในการนำคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมาใช้ประโยชน์ในระดับบุคคล องค์กรและเครือข่าย จุดเด่น และจุดต่างของคลังสารสนเทศและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ทำการทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลและจัดทำรายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งรูปแบบสารสนเทศที่ได้ทำให้นักวิจัยมีข้อมูลสนับสนุนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้ตรงตามความต้องการ เช่น ประโยชน์เชิงนโยบาย ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ประโยชน์เชิงสาธารณะ

ภาพที่ 3.1 แผนผังแสดงขั้นตอนการวิจัย

ระยะและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยนำเสนอ ตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ระยะและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาสภาพการจัดการ สารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 1				
ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการข้อมูลงานวิจัยจากการทำงานทบทวนวรรณกรรมและเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย	ทบทวนวรรณกรรมศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	เอกสารแนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 1. งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ 3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ 4. การวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	- เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมจากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดระเบียบข้อมูล การหาข้อสรุป การตีความข้อมูล เพื่อนำมาสร้างกรอบ แนวคิดในการวิจัย	กรอบแนวคิดในการวิจัย
ขั้นตอนที่ 2				
สร้างแบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ	- สร้างแบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ - สร้างแบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพการจัดการ	ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินแบบบันทึกข้อมูล จำนวน 4 ท่าน	- เก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินแบบบันทึกข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ - ปรับแก้แบบบันทึกข้อมูลตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	- แบบบันทึกข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ - แบบบันทึกข้อมูล

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	จัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ			สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ขั้นตอนที่ 3				
เก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	- เก็บรวบรวมข้อมูล สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระบบฐานข้อมูลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระบบ CHEQA Online System ของสกอ. ฐานข้อมูลงานวิจัยของ สกสว.	ศึกษาข้อมูลจากสภาพจริงจากเอกสาร ฐานข้อมูลเว็บไซต์	- เก็บรวบรวมข้อมูลสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลในประเด็นลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น แหล่งทุน และงบประมาณการวิจัย การเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์ และผลกระทบของงานวิจัย	- ข้อมูลสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ - ข้อมูลการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
	สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากฐานข้อมูลออนไลน์และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 38 แห่ง		<p>เพื่อท้องถิ่นจากระบบฐานข้อมูลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระบบ CHEQA Online System ของสกอ. ฐานข้อมูลงานวิจัยของสกอ.</p> <p>- เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลจากการศึกษาสภาพจริงรวบรวมข้อมูลสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากฐานข้อมูลออนไลน์และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง</p>	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาสภาพการจัดการ สารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 4				
การวิเคราะห์ ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูล ผลงานวิจัยที่สืบค้น ได้ทั้งหมดด้วย วิธีการทางบรรณมิติ เชิงปริมาณเพื่อ วิเคราะห์และจำแนก ข้อมูลผลงานวิจัยใน ลักษณะต่างๆ และ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ เนื้อหาแบบอุปนัย	นักวิจัย	- วิเคราะห์ข้อมูล ผลงานวิจัยที่ สืบค้นได้ ทั้งหมดด้วย วิธีการทาง บรรณมิติเชิง ปริมาณเพื่อ วิเคราะห์และ จำแนกข้อมูล ผลงานวิจัย ในลักษณะต่างๆ เพื่อทราบถึง ข้อมูลสภาพ ปัจจุบันของ งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ และ สภาพการจัดการ สารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ของงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นและสภาพ การจัดการ สารสนเทศงานวิจัย ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 1				
ศึกษาข้อมูล ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ ในการวิจัย	- วิเคราะห์ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย ในงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏทั่ว ประเทศ 38 แห่ง	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผู้ให้การ สนับสนุน งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น ได้แก่ รองอธิการบดี ที่รับผิดชอบงาน ด้านการวิจัย และผู้อำนวยการ สถาบันวิจัย และพัฒนา 2) นักวิจัยและผู้มี ส่วนร่วมใน งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น ได้แก่ อาจารย์ของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏที่ทำงาน วิจัยเพื่อท้องถิ่น ผู้มีส่วนร่วม ในการทำงาน วิจัยเพื่อท้องถิ่น	ใช้วิธีเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยคัดเลือกจาก มหาวิทยาลัย ราชภัฏที่มีการ ดำเนินงานด้าน การวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่มีความโดดเด่น ในแต่ละภูมิภาค 1) มหาวิทยาลัย ราชภัฏลำปาง 2) มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรดิตถ์ 3) มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครปฐม 4) มหาวิทยาลัย ราชภัฏหมู่บ้าน จอมบึง 5) มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา	- ข้อมูลประชากร และกลุ่ม ตัวอย่าง - กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียในงานวิจัย จากมหาวิทยาลัย ราชภัฏที่เลือก เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง 8 แห่ง จำนวน 72 คน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
		จากพื้นที่ต่างๆ	6) มหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม	
		3) ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย ได้แก่ ชุมชน ที่ใช้ประโยชน์	7) มหาวิทยาลัย ราชภัฏ สุราษฎร์ธานี	
		จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น หน่วยงาน ภาครัฐ และ หน่วยงาน ภาคเอกชนที่ใช้ ประโยชน์ จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น	8) มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครศรีธรรมราช	
ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 2				
สร้างเครื่องมือ การวิจัยได้แก่	- สร้างแบบ สัมภาษณ์เชิงลึก	ผู้เชี่ยวชาญในการ ประเมินแบบ	- เก็บรวบรวม ข้อมูลผลการ	- แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้การ
แบบสัมภาษณ์เชิง ลึกแบบกึ่ง	แบบกึ่ง โครงสร้าง	สัมภาษณ์ จำนวน 4 ท่าน	ประเมินแบบ สัมภาษณ์	สนับสนุน งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น
โครงสร้าง	จำนวน 3 ชุด		จำนวน 3 ชุด	
เกี่ยวกับความ ต้องการ	โดยแยกตาม กลุ่มผู้มีส่วน		จากผู้เชี่ยวชาญ	- แบบสัมภาษณ์ นักวิจัย
สารสนเทศด้าน	ได้ส่วนเสีย ในงานวิจัย		- ปรับแก้แบบ สัมภาษณ์ตาม ข้อเสนอแนะ	และผู้มีส่วน ร่วมในงานวิจัย

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
การวิจัยและการ จัดการ สารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของผู้ มีส่วนได้ส่วนเสีย ในงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	เพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ - ทดสอบ เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วดำเนินการ ปรับแก้ตาม ข้อเสนอแนะ		ของผู้เชี่ยวชาญ	- แบบสัมภาษณ์ ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น
ขั้นตอนที่ 3				
เก็บรวบรวม ข้อมูลใช้วิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการสร้างแนว คำถามแบบกึ่ง โครงสร้าง ดำเนินการ สัมภาษณ์ทั้งแบบ บุคคลุุ่มและแบบ รายบุคคล	- ดำเนินการ สัมภาษณ์ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียทั้ง สามกลุ่ม จำนวน 72 คน จาก มหาวิทยาลัย ราชภัฏทั้ง 8 แห่ง โดยวิธีสัมภาษณ์ ทั้งแบบกลุ่มและ แบบรายบุคคล	1) ผู้ให้การ สนับสนุน งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น จำนวน 16 คน 2) นักวิจัยและผู้มี ส่วนร่วมใน งานวิจัย จำนวน 32 คน 3) ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น จำนวน 24 คน	- เก็บรวบรวม ข้อมูลจากผล การสัมภาษณ์ เรื่องราวจาก ประสบการณ์ มุมมองความคิด และความรู้ของ ตนตามหัวข้อ หรือประเด็นที่ ผู้วิจัยกำหนดขึ้น และเปิดกว้าง สำหรับประเด็น ที่อาจจะเกิดขึ้น ใหม่จากการ สนทนาร่วมกัน	ได้ข้อมูลผลการ สัมภาษณ์ความ ต้องการ สารสนเทศ งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย ทั้ง 3 กลุ่ม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล จากการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาความ ต้องการ สารสนเทศ ของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียใน งานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ	- วิเคราะห์ข้อมูล จากการสัมภาษณ์ สรุปออกมาเป็น รายงานผลการ วิเคราะห์ข้อมูล จากการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาความ ต้องการสารสนเทศ ของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียใน งานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ - นำผลการ สัมภาษณ์ที่ได้มา วิเคราะห์ เปรียบเทียบกับ สภาพการจัดการ สารสนเทศของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏที่ดำเนินการ อยู่ในปัจจุบัน	1) ผู้ให้การ สนับสนุน งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น จำนวน 16 คน 2) นักวิจัยและผู้มี ส่วนร่วมใน งานวิจัย จำนวน 32 คน 3) ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น จำนวน 24 คน	- วิเคราะห์ข้อมูล เชิงเนื้อหาแบบ อุปนัย(induction content analysis) คือ การตีความ สร้างข้อสรุป ข้อมูลจาก สิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือปรากฏการณ์ ที่มองเห็นที่เก็บ รวบรวมมาได้	ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ความ ต้องการการ จัดการระบบ สารสนเทศจาก ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นทั้ง 3 กลุ่ม เปรียบเทียบ ในประเด็น ดังนี้ 1) นโยบาย การ วางแผน และ เครือข่ายความ ร่วมมือ 2) การจัดหา และ รวบรวม สารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่น 3) การจัดเก็บและ บำรุงรักษา สารสนเทศ งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น 4) การเผยแพร่และ การนำ สารสนเทศ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
				งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์
ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 1 จัดทำรูปแบบสภาพปัจจุบันสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ	นำข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานในระยะเวลาที่ 1 และ 2 โดยนำผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 มาประมวลผลเพื่อพัฒนาขึ้นเป็นกรอบการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ	นักวิจัย	วิเคราะห์สรุปสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ	- กรอบการวิเคราะห์สรุปสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ - รูปแบบสภาพปัจจุบันสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 2				
ร่างรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	นำเสนอส่วนประกอบส่วนประกอบและคำอธิบายแต่ละด้านของรูปแบบและการนำเสนอภาพของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยทั้งสามกลุ่ม	นักวิจัย	นำข้อค้นพบทั้งหมดมาวิเคราะห์ช่องว่างเพื่อค้นหาสิ่งที่ควรดำเนินการในการเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 3				
วิพากษ์ร่างรูปการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	- ยืนยันความเหมาะสมรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันวิพากษ์ร่างรูปการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้กระบวนการ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 7 คน	- รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ	รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
	สนทนากลุ่ม (Focus Group) - ปรับแก้ร่างรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ			
ขั้นตอนที่ 4				
ทำการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	- ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปประเด็นจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีความสมบูรณ์ - ทำการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมมหาวิทยาลัยราชภัฏจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และ	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านสารสนเทศศาสตร์และการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 5 ท่าน	- รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปประเด็นจากแบบประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิและทำการปรับปรุงรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีความสมบูรณ์ - ได้ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้งานรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	- ได้เป็นรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ - ได้ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้งานรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
	<p>ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านสารสนเทศศาสตร์และการวิจัยเพื่อท้องถิ่น</p> <p>จำนวน 5 ท่าน</p> <p>แล้วปรับแก้ให้มีความสมบูรณ์</p>			
ระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏไปทดลองใช้และประเมินความพึงพอใจ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
<p>ขั้นตอนที่ 1</p> <p>นำรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ได้มาทดลองใช้</p>	<p>ดำเนินการพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) และจัดทำคู่มือการใช้งานระบบเพื่อให้ผู้ใช้ระบบได้ทดลองใช้งานโดยทดลองใช้กับนักวิจัยของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏ</p>	<p>มีผู้ทดลองใช้งานระบบเข้าร่วมการประเมินจำนวน 26 คน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง</p>	<p>เก็บข้อมูลการทดลองใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น</p>	<p>ได้คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) ทดลองใช้กับเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

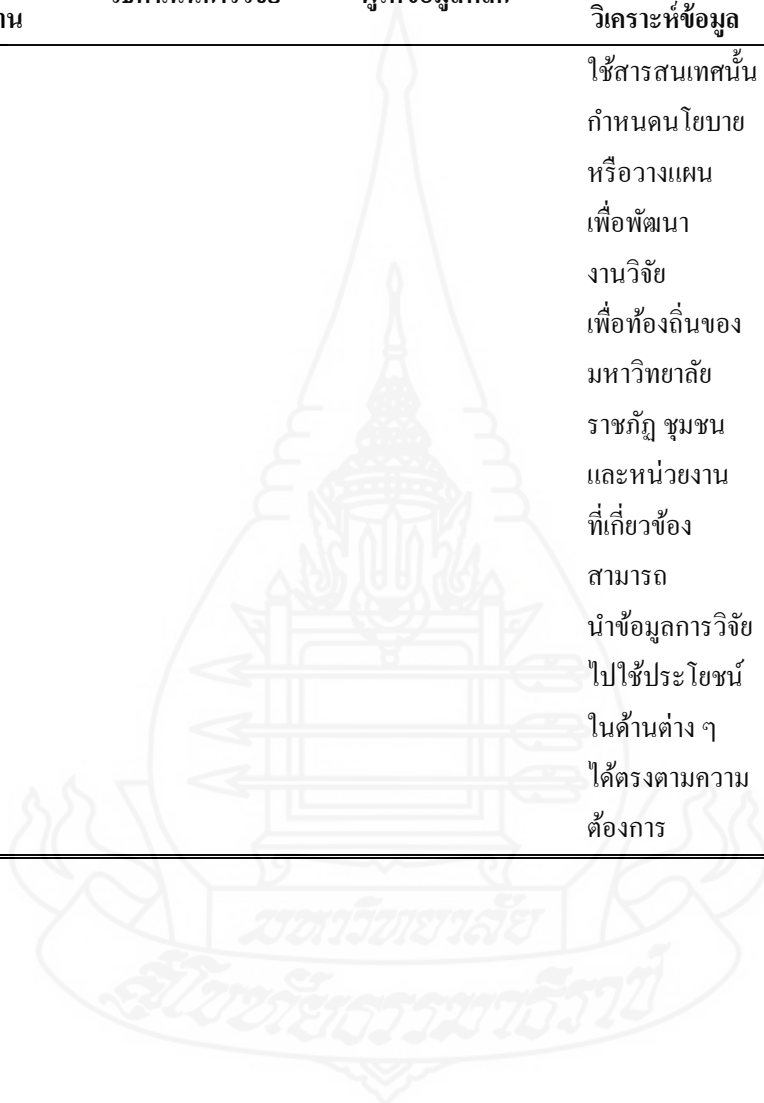
ระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏไปทดลองใช้ และประเมินความพึงพอใจ				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
	นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย			
ขั้นตอนที่ 2				
การประเมินผล ความพึงพอใจ การทดลองใช้ งานรูปแบบใน ด้านการออกแบบ ด้านเนื้อหา ด้าน การใช้งาน และ ด้านการนำไปใช้ ประโยชน์ จาก มหาวิทยาลัยราช ภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง	นำผลการประเมินมา วิเคราะห์หาความพึง พอใจต่อการใช้ระบบ คลังสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	ผู้ทดลองใช้งาน ระบบเข้าร่วมการ ประเมิน จำนวน 26 คน จากมหาวิทยาลัย ราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง	ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ โปรแกรมวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ ประมวลผลสถิติ คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงเนื้อหา	ผลการประเมิน ความพึงพอใจการ ทดลองใช้งาน รูปแบบในด้านการ ออกแบบ ด้าน เนื้อหา ด้านการ ใช้งาน และด้านการ นำไปใช้ประโยชน์ จากมหาวิทยาลัย ราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏไปทดลองใช้ และประเมินความพึงพอใจ				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 4				
สรุปผลและจัดทำ รายงานการวิจัย	สรุปผลและจัดทำ รายงานการวิจัย	ผู้วิจัย	- รวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำรายงาน สรุปผลการวิจัย	รายงานสรุป ผลการวิจัยรูปแบบ การจัดการ
รูปแบบการ จัดการ	รูปแบบการจัดการ สารสนเทศงานวิจัย		รูปแบบ สารสนเทศที่ได้ ทำให้นักวิจัยมี ข้อมูลสนับสนุน การทำงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นให้มี คุณภาพ	สารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สารสนเทศ งานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	เพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ		- การวิเคราะห์ ข้อมูลประเด็น ต่างๆที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการ สารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัย และผู้ให้การ สนับสนุนในการ ทำวิจัยสามารถ มองเห็นจุดอ่อน จุดแข็งในด้าน ต่าง ๆ ของการ ทำงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นสามารถ	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏไปทดลองใช้ และประเมินความพึงพอใจ				
ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	การเก็บข้อมูล/การ วิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
			ใช้สารสนเทศนั้น กำหนดนโยบาย หรือวางแผน เพื่อพัฒนา งานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ชุมชน และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง สามารถ นำข้อมูลการวิจัย ไปใช้ประโยชน์ ในด้านต่าง ๆ ได้ตรงตามความ ต้องการ	

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยมีข้อค้นพบ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

- 1.1 ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- 1.2 ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- 1.3 แหล่งทุนและงบประมาณการวิจัย
- 1.4 การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์
- 1.5 ผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

- 2.1 การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 - 2.1.1 โครงสร้างองค์กร
 - 2.1.2 นโยบาย
 - 2.1.3 งบประมาณ
 - 2.1.4 บุคลากร
- 2.2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ
 - 2.2.1 การรวบรวมข้อมูล
 - 2.2.2 การจัดเก็บข้อมูล
 - 2.2.3 การเผยแพร่ข้อมูล

2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย และการจัดการ สารสนเทศ

ตอนที่ 3 ข้อค้นพบเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1 ด้านเนื้อหา

3.2 รูปแบบของข้อมูล

3.3 ด้านการบริการ

3.4. ด้านการบริหาร

3.5. ด้านเทคโนโลยี

ตอนที่ 4 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศ
งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

4.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

4.2 ร่างรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model

ตอนที่ 1 ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่
ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นแหล่งทุนและงบประมาณ
การวิจัย การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ และผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผลการ
วิเคราะห์ข้อมูล เป็นดังนี้

1.1 ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบางครั้งเรียกเป็น งานวิจัยเพื่อพัฒนา
พื้นที่ การวิจัยชุมชน งานวิจัยท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยที่สอดคล้อง
กับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ เนื่องจากเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ที่มีพันธกิจด้านการสอน การบริการวิชาการแก่สังคมและการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังเช่นที่ระบุไว้ใน
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 การทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์
ในการทำวิจัยที่สำคัญ โดยการเริ่มจากคำถามว่าทำไมงานวิจัยส่วนใหญ่ที่เกิดจากนักวิชาการ จึงไม่
สามารถนำไปใช้ได้จริง และทำอย่างไรจึงจะทำให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่มีนักวิชาการ

ลงไปทำงานวิจัยในชุมชนไว้มากมาย แนวทางการวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงถูกนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหา ดังกล่าว โดยเปิด โอกาสให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยกับนักวิชาการ หรือสร้าง ให้ชาวบ้านเป็นนักวิจัยทำวิจัยแก้ปัญหาท้องถิ่นชุมชนได้ด้วยตัวเอง ดังนั้นลักษณะของงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นงานวิจัยแบบงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชาวบ้าน นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เน้นที่ภาคปฏิบัติการ (social action) จุดเริ่มต้นของงานวิจัย ท้องถิ่นมาจากปัญหาในท้องถิ่นนั้นๆ จากความจำเป็นในชีวิตที่จะต้องแก้ปัญหาของตนเองเป็นงาน ที่ยึดโยงอย่างเหนียวแน่นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical data) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน ได้ส่วน เสีย และมุ่งเน้นการแก้ปัญหาของท้องถิ่น

การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในช่วงระยะเวลา 3 ปี (ปีการศึกษา 2557-2559) ที่ผ่านมาพบว่า มีจำนวนงานวิจัยที่เพิ่มขึ้น จากการวิเคราะห์ชื่อเรื่อง และเนื้อหาของงานวิจัยทั้งหมดในปีการศึกษา 2558 และ 2559 พบว่าปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัย ราชภัฏมีงานวิจัยทั้งหมดจำนวน 6,829 เรื่องเป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจำนวน 4,097 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 59.99 ส่วนปีการศึกษา 2559 พบว่า มีงานวิจัยทั้งหมดจำนวน 8,281 เรื่อง เป็นงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น จำนวน 5,136 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62.02 จะเห็นได้ว่างานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยละ 60 เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในส่วนที่เหลือจะแบ่งเป็นงานวิจัยองค์ความรู้ตามศาสตร์ร้อยละ 25 งานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร้อยละ 10 และเป็นงานวิจัยอื่นๆ เช่น งานวิจัยสถาบัน งานวิจัย ประเมินความพึงพอใจ อีกร้อยละ 5 และพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการดำเนินงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีงานวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวนงานวิจัยมากที่สุด สามอันดับแรกตามลำดับ

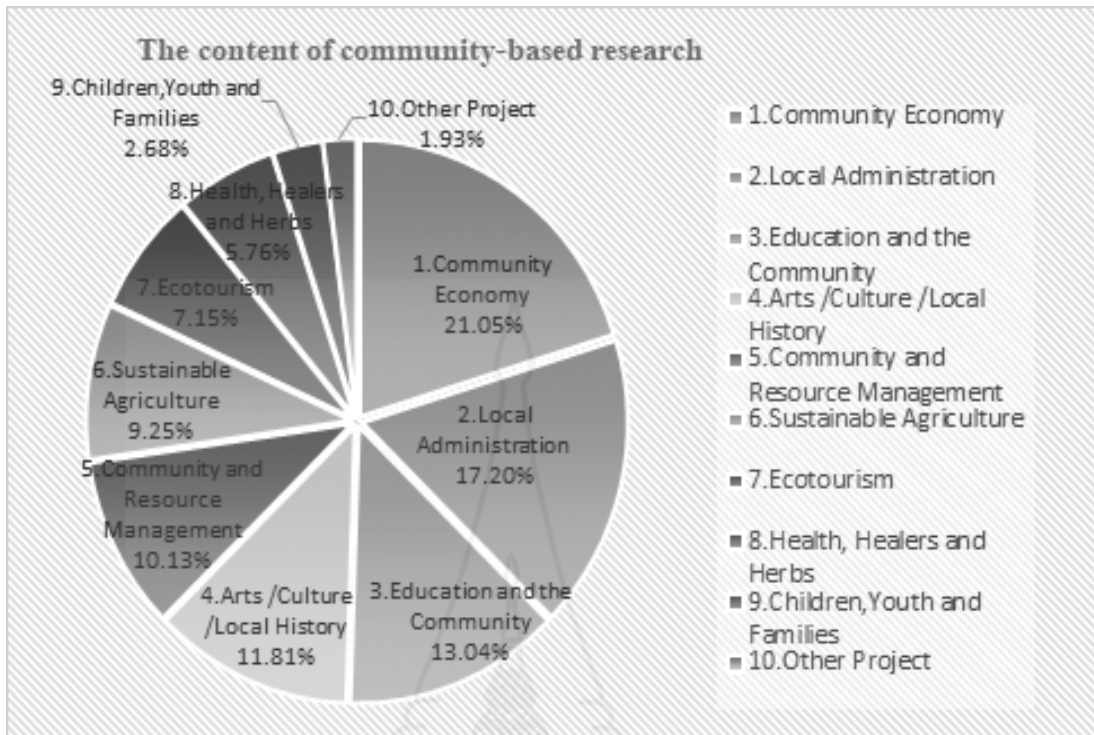
สภาพของการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ผ่านมาในช่วงปีการศึกษา 2557-2559 การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะเป็นการทำงานในลักษณะเป็น โครงการวิจัยเดี่ยวที่มีการปฏิบัติงาน ตามพื้นที่และขอบเขตที่มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งรับผิดชอบเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน แต่ในช่วงปีการศึกษา 2560-ปัจจุบัน พบว่า การดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เริ่มมีแนวโน้มของการทำงานวิจัยในลักษณะชุด โครงการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการงานรูปแบบชุด โครงการเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์หลายสาขาวิชาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเดียวกัน และยังมีชุด โครงการที่ขยายผลทำงานในรูปแบบที่เป็นเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยด้วย เนื่องจากการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือในการทำงาน ที่ต้องใช้ทั้งทรัพยากรและองค์ความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา ชุมชน การทำงานในลักษณะของชุด โครงการที่มีเครือข่ายการทำงานของนักวิจัยแบบสหสาขาที่มา

จากหลายหน่วยงาน จึงเป็นการทำงานอีกรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและท้องถิ่นที่มากขึ้นสามารถพัฒนางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์และเห็นผลลัพธ์ในวงกว้าง

1.2 ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ข้อค้นพบในการแบ่งประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการจัดแยกประเภทเนื้อหาของงานวิจัยออกเป็น 10 ประเภท ตามการแบ่งหมวดหมู่ของโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยเรียงลำดับจากประเภทที่มีการดำเนินงานเป็นจำนวนมากที่สุด ไปถึงจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งหมด ดังนี้

1. เศรษฐกิจชุมชน ร้อยละ 21.05
2. การบริหารจัดการท้องถิ่น ร้อยละ 17.20
3. การศึกษากับชุมชน ร้อยละ 13.04
4. ศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ร้อยละ 11.81
5. ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร ร้อยละ 10.13
6. เกษตรกรรมยั่งยืน ร้อยละ 9.25
7. สุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร ร้อยละ 7.15
8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 5.76
9. เด็ก เยาวชน และครอบครัว ร้อยละ 2.68
10. โครงการอื่น ๆ ร้อยละ 1.93

ภาพที่ 4.1 แสดงคำร้อยละประเภทของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โจทย์วิจัยต้องมาจากปัญหาของท้องถิ่นนั้นๆ ดังนั้นจากข้อมูล ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยพบว่างานวิจัยเนื้อหาด้านเศรษฐกิจชุมชนมีจำนวนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าปัญหาทางด้านเศรษฐกิจชุมชนได้แก่ รายได้น้อย ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำรายได้ของคนในชุมชนและสังคมไทยยังคงเป็นเรื่องสำคัญ รongลงมาเป็นด้านการบริหารจัดการท้องถิ่น และการศึกษากับชุมชนตามลำดับ ซึ่งทั้งสามประเด็นดังกล่าวอาจทำให้ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศเป็นไปได้ไม่เต็มที่ โดยหากปัญหา ดังกล่าว ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง อาจทำให้เกิดอุปสรรคต่อความยั่งยืนของการพัฒนาประเทศ และยังสามารถนำไปสู่ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิตและอื่นๆตามมา

1.3 แหล่งทุนและงบประมาณการวิจัย

แหล่งทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งเป็น 2 แหล่งทุน คือ

1.3.1 แหล่งทุนภายใน เป็นเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่จัดสรรเป็นทุนวิจัย ซึ่งมาจากเงินงบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัย และงบประมาณเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยหาได้เอง งบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายในคิดเป็นร้อยละ 56.98

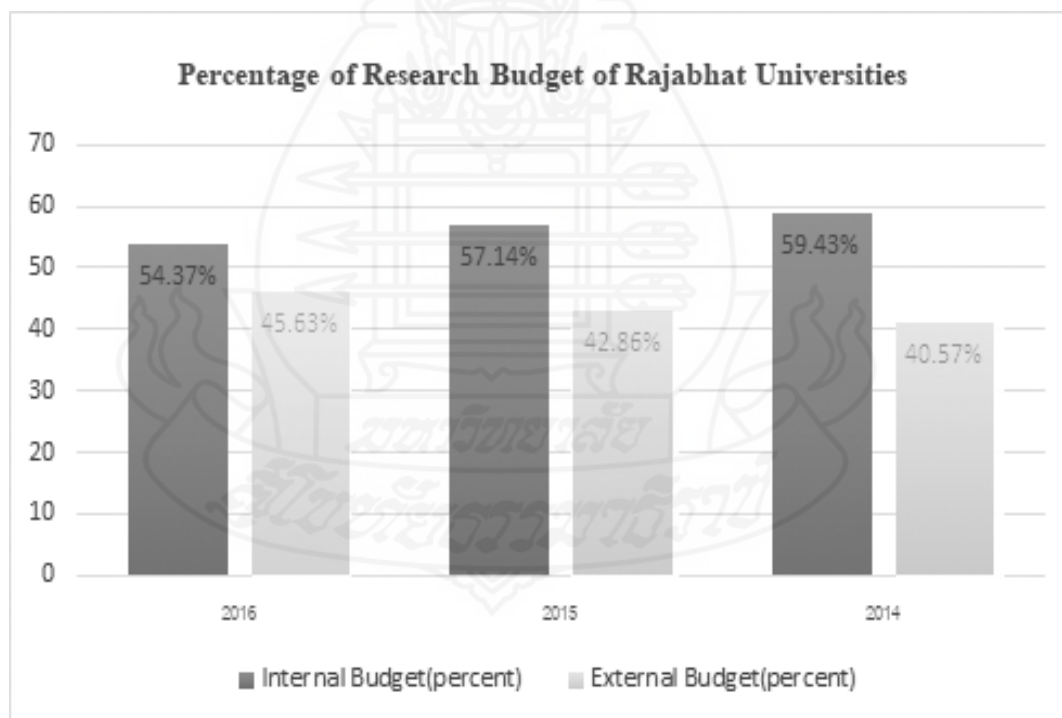
1.3.2 แหล่งทุนภายนอก เป็นเงินงบประมาณด้านการวิจัยที่มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) งบประมาณจากทางจังหวัด หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานที่เป็นเครือข่ายในท้องถิ่น เป็นต้น งบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก คิดเป็นร้อยละ 43.02

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานด้านงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557-2559 ดังข้อมูลที่แสดงตามตารางที่ 4.1 พบว่า ในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีแนวโน้มในการได้รับเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์มากขึ้น และมีผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ระดับที่ดีมากเพิ่มมากขึ้นด้วย

แต่จากตัวเลขงบประมาณด้านการวิจัย พบว่า แท้ที่จริงแล้วงบประมาณด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ แต่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการวิจัย และเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ประกันคุณภาพ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยจึงจัดสรรงบประมาณรายได้ ซึ่งเป็นงบประมาณของมหาวิทยาลัยอุดหนุนเพิ่มเติมเป็นงบประมาณการวิจัยภายใน จำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของงบประมาณการวิจัยทั้งหมด โดยมหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านการวิจัยมาจากแหล่งทุนภายในมากกว่าแหล่งทุนภายนอก ภาพที่ 4.2 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการสรรหางบประมาณการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มมากขึ้น เพราะหากมหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณการวิจัยจากหน่วยงานภายในเพียงพอ มหาวิทยาลัยจะได้จัดสรรงบประมาณภายในของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานด้านการวิจัยให้น้อยลง และสามารถนำงบประมาณไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของมหาวิทยาลัยในด้านอื่น ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งแนวทางการในการดำเนินงานหางบประมาณสนับสนุนด้านการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกทำได้โดย การค้นหาแหล่งทุนวิจัยโดยทำเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอกที่สนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัย และการมีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้สามารถของงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกได้มากขึ้น

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงข้อมูลสรุปผลคะแนนการดำเนินงานด้านเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

ปีการศึกษา	จำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามระดับเกณฑ์การประเมินด้านงบประมาณสนับสนุนการวิจัยตามตัวบ่งชี้ สกอ.				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง	ปรับปรุงเร่งด่วน
	(4.51-5.00)	(3.51-4.50)	(2.51-3.50)	(1.51-2.50)	(1.00-1.50)
2559	25 แห่ง	12 แห่ง	1 แห่ง	-	-
2558	22 แห่ง	15 แห่ง	1 แห่ง	-	-
2557	20 แห่ง	15 แห่ง	3 แห่ง	-	-

ภาพที่ 4.2 กราฟเปรียบเทียบค่าร้อยละงบประมาณด้านการวิจัยจากแหล่งทุนภายในและแหล่งทุนภายนอก

1.4 การเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นนั้นมีการเผยแพร่ข้อมูลใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การเผยแพร่ในเวทีวิชาการ และการเผยแพร่ในเวทีชุมชน

1.4.1 การเผยแพร่ในเวทีวิชาการ จากการรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ในช่วงปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติคิดเป็น ร้อยละ 60.37 และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติคิดเป็น ร้อยละ 39.63

1.4.2 การเผยแพร่ในเวทีชุมชน จากการรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏและการสัมภาษณ์นักวิจัย พบว่า มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในเวทีชุมชนในลักษณะการเผยแพร่ในเวทีสาธารณะ/เวทีคืนข้อมูลสู่ชุมชน ประมาณร้อยละ 70 และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยสู่การบริการวิชาการ ประมาณร้อยละ 30

1.4.3 การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

สามารถสรุปได้ ดังนี้

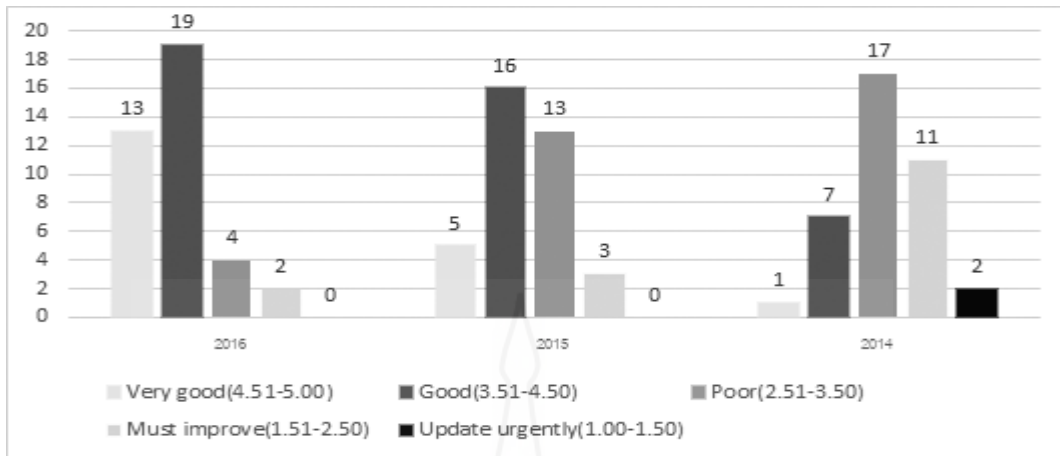
- 1) สร้างช่องทางการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน ทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ และเชิงสาธารณะ
- 2) การทำให้มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่สาธารณะและมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาการศึกษาในพื้นที่ ทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงสาธารณะ
- 3) นุรณาการวิจัยสู่การเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้บนฐานของชุมชนทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการ
- 4) การผลิตผลงานวิชาการ การขอตำแหน่งทางวิชาการรับใช้สังคม ตามศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการ

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานด้านการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏตามเกณฑ์การประกันคุณภาพของสกอ. ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัยตั้งแต่ปีการศึกษา 2557-2559 ดังข้อมูลที่แสดงตามตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.3 พบว่า ในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยราชภัฏมีแนวโน้มในผลการดำเนินงานด้านการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มหาวิทยาลัยราชภัฏมีผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมากและระดับดีเพิ่มมากขึ้น จากปีการศึกษา 2557 ซึ่งในปีการศึกษา 2558 และ 2559 ไม่มีมหาวิทยาลัยที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วนแล้ว แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ นักวิจัย และผู้บริหารในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องของการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยมากขึ้น

แต่ทั้งนี้ พบว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่เป็นการเผยแพร่ในลักษณะของการเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มากกว่าการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติที่อยู่ในฐาน จึงเป็นผลทำให้ได้ค่าน้ำหนักของผลงานวิชาการค่อนข้างน้อย ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเริ่มให้ความสำคัญและพัฒนาคุณภาพของผลงานวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติที่มีค่าน้ำหนักที่สูงขึ้น อันจะเป็นการนำไปสู่การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งมีการให้งบประมาณอุดหนุนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย ซึ่งพบว่าในช่วงปี 2560-2562 ที่ผ่านมามีอาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้รับการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น และมีอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏหลายท่านที่สามารถเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการรับใช้สังคมได้ เนื่องจากมีผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่งผลให้เป็นประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยประจักษ์ต่อสาธารณะ ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิตหรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตร หรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือมีการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลสรุปผลจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามผลคะแนนการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

ปีการศึกษา	จำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามระดับเกณฑ์การประเมินการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยตามตัวบ่งชี้ของสกอ.				
	ดีมาก (4.51-5.00)	ดี (3.51-4.50)	พอใช้ (2.51-3.50)	ต้องปรับปรุง (1.51-2.50)	ปรับปรุง เร่งด่วน (1.00-1.50)
2559	13 แห่ง	19 แห่ง	4 แห่ง	2 แห่ง	0 แห่ง
2558	5 แห่ง	16 แห่ง	13 แห่ง	3 แห่ง	0 แห่ง
2557	1 แห่ง	7 แห่ง	17 แห่ง	11 แห่ง	2 แห่ง

ภาพที่ 4.3 กราฟเปรียบเทียบจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามเกณฑ์ระดับคะแนน ผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ พบว่า พื้นที่ในการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นพื้นที่ในชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นพื้นที่ในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น ๆ เอง และพื้นที่ในจังหวัดใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น ๆ ซึ่งมีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งทั่วประเทศแห่งได้มีการทำข้อตกลงร่วมกันในการแบ่งพื้นที่ในการดำเนินงานด้านการวิจัยและบริการวิชาการเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกับชุมชนได้อย่างทั่วถึงและไม่เกิดความซ้ำซ้อนในพื้นที่ที่ต้องลงไปทำงานร่วมกับชุมชน ดังนั้นทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงมีพันธกิจที่สำคัญในการให้บริการและดูแลชุมชนในด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นและบริการวิชาการ การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนหลายโครงการก็เกิดจากการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยการถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนในรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อต่างๆ ด้วย

ส่วนการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เนื่องจากผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์กับชุมชนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ประโยชน์เชิงสาธารณะ ประโยชน์เชิงนโยบาย และ ประโยชน์เชิงวิชาการ ซึ่งผลการดำเนินงานการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์จากปี 2554 มาในปี 2555 มีแนวโน้มลด แต่กลับพบว่าผลการดำเนินงานการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์จากปี 2555 มาในปี 2556 มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพิจารณาได้จากข้อมูลการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังตารางที่ 4.3 ทั้งนี้ ผู้วิจัยขออนุญาตนำเสนอข้อมูลในปีการศึกษา 2554 – 2556 เนื่องจากเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่ พ.ศ. 2557

ในระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสกอ. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 จนถึงปัจจุบัน จึงไม่ปรากฏข้อมูลในส่วนนี้

ผลการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏตั้งแต่อดีตมีการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นเป็นจำนวนมากแต่กลับ พบว่า ยังมีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงและปรับปรุงเร่งด่วนอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏควรเร่งกำหนดนโยบาย และเร่งดำเนินการในการผลักดันให้เกิดการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน เกิดผลกระทบต่อชุมชนในเชิงพัฒนาที่เห็นผลได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลสรุปผลจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามเกณฑ์ระดับคะแนนผลการดำเนินงานด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

ปีการศึกษา	จำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามเกณฑ์ระดับคะแนนผลการดำเนินงานด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ				
	ดีมาก (4.51-5.00)	ดี (3.51-4.50)	พอใช้ (2.51-3.50)	ต้องปรับปรุง (1.51-2.50)	ปรับปรุงเร่งด่วน (1.00-1.50)
2556	14 แห่ง	12 แห่ง	6 แห่ง	5 แห่ง	3 แห่ง
2555	10 แห่ง	5 แห่ง	5 แห่ง	5 แห่ง	15 แห่ง
2554	17 แห่ง	6 แห่ง	7 แห่ง	2 แห่ง	8 แห่ง

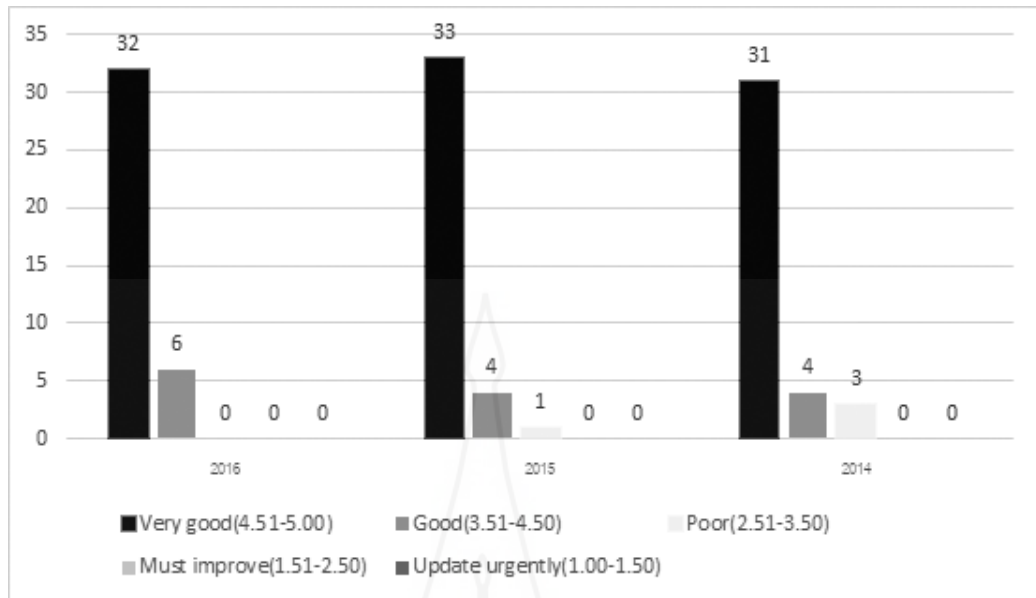
นอกจากนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการบริหารจัดการงานวิจัยโดยมีระบบ และกลไก ส่งเสริมสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัย เพื่อท้องถิ่น ทั้งในเรื่องของการมีระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานวิจัย การจัดสรรทุนวิจัย จัดหาแหล่งทุนวิจัย ส่งเสริมสมรรถนะ แก่อาจารย์ การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น การสร้างขวัญและกำลังใจแก่อาจารย์ การคุ้มครองสิทธิของงานวิจัย ที่นำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งพิจารณาผลการดำเนินงานระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557-2559 ดังข้อมูล que แสดงตามตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.4 พบว่า ในปี 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ มีผลการดำเนินงานในเรื่องของระบบกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยอยู่ในระดับดีมากจำนวน 32 แห่ง อยู่ในระดับดีจำนวน 6 แห่ง และไม่มี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์อยู่ในระดับพอใช้ ต้องปรับปรุง และปรับปรุงเร่งด่วน หากพิจารณาภาพรวม 3 ปีย้อนหลังพบว่าแนวโน้มผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

ผลการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก คือ สามารถดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้ครบทั้ง 6 ข้อ ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในเกณฑ์ระดับดีคือ สามารถดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานได้เพียง 5 ข้อ ข้อที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์คือ ข้อ 1 การมีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ คือ สามารถดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานได้เพียง 4 ข้อ ข้อที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์คือ ข้อ 1 และข้อ 6 คือ มีระบบกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ดังนั้น สภาพการณ์ดังกล่าวจึงทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งพยายามดำเนินการในการจัดทำระบบกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยส่งเสริมให้อาจารย์และนักวิจัยมีการจดสิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ของผลงานวิจัย การจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยงานขึ้นมาใช้เอง เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการให้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการงานด้านการวิจัย และช่วยอำนวยความสะดวกในการให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยแก่อาจารย์และนักวิจัยด้วย

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงข้อมูลสรุปผลคะแนนการดำเนินงานด้านระบบและกลไกการบริหาร และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

ปีการศึกษา	ระบบกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัย				ปรับปรุงเร่งด่วน (1.00-1.50)
	ดีมาก (4.51-5.00)	ดี (3.51-4.50)	พอใช้ (2.51-3.50)	ต้องปรับปรุง (1.51-2.50)	
2559	32	6	-	-	-
2558	33	4	1	-	-
2557	31	4	3	-	-

ภาพที่ 4.4 กราฟเปรียบเทียบจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏแบ่งตามเกณฑ์ระดับคะแนน ด้านระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

1.5 ผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เกิดผลกระทบต่อชุมชนและท้องถิ่น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การเปิดพื้นที่ให้คนในท้องถิ่นแสดงอัตลักษณ์ของตนเอง

ระดับที่ 2 การเสริมพลังกลุ่ม (Empowerment) เพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาตามความ เหลือมล้ำ

ระดับที่ 3 การสร้างอำนาจต่อรอง

ระดับที่ 4 การผลักดันให้เกิดความเป็นธรรม

ระดับที่ 5 การสร้างนักวิจัย(ท้องถิ่น) เพื่อเปิดพื้นที่การเมืองของความรู้ผลักดันให้มีการยอมรับความรู้ของชาวบ้านในการตัดสินใจเชิงนโยบายในระดับต่าง ๆ

1.5.1 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1) การเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล กระบวนการของงานวิจัยท้องถิ่น มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน ในระดับปัจเจกบุคคล กระบวนการวิจัยท้องถิ่น จึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่น และพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยท้องถิ่นให้มีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับคนทั้งในชุมชนและนอกชุมชนได้

2) การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน กระบวนการวิจัยท้องถิ่นได้สร้างเงื่อนไขให้เกิดการฟื้นฟูความสัมพันธ์ในชุมชนที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยท้องถิ่น ทั้งความสัมพันธ์ของชุมชนโดยทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นสู่รุ่น

3) การเปลี่ยนแปลงระดับสถาบัน งานวิจัยท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่น ปรากฏการณ์ที่พอจะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับสถาบันได้ คือ การที่นักวิจัยใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยท้องถิ่น จนนำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรใหม่ ๆ (redistribution) มาแก้ปัญหาในท้องถิ่น เกิดเครือข่ายการทำงานในระดับสถาบัน กับหน่วยงานภายนอกทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4) องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับการสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยท้องถิ่นมีความหลากหลาย และมีระดับที่แตกต่างกัน จึงมีผลต่อการสร้างความเป็นธรรม และการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในระดับที่แตกต่างกัน

1.5.2 ประโยชน์ของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในภาพรวมแก่ชุมชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้

- 1) สร้างนักวิจัยชุมชน ให้เป็นผู้รู้ในประเด็นต่างๆของชุมชน
- 2) สร้างองค์ความรู้ของท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนผ่านกระบวนการปฏิบัติร่วมกัน
- 3) ชุมชนได้แนวทางและมีทางเลือกในการแก้ปัญหาของชุมชน
- 4) เกิดการสร้างกลุ่ม องค์กรและเครือข่ายให้เข้มแข็ง
- 5) บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้ทำงานบริการวิชาการแก่สังคม ได้ทำงานวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชน และพัฒนาตนเอง
- 6) มหาวิทยาลัยได้งานวิจัย และสามารถนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในเชิงประจักษ์ได้

อย่างไรก็ตามยัง พบว่า ผลกระทบจากการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ทำให้ท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 ระดับนี้ยังเห็นผลลัพธ์ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏควรดำเนินการในการจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ให้นักวิจัย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยท้องถิ่น มาแก้ปัญหาในท้องถิ่นจนเกิดผลกระทบที่ทำให้ท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม

สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ดำเนินการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ดำเนินการศึกษาศาขานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในช่วงระยะเวลา 3 ปี(ปีการศึกษา 2557-2559) ที่ผ่านมามีจำนวนงานวิจัยท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น สามารถแบ่งประเภทตามเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ดำเนินการแบ่งออกเป็น 10 ประเภท เรียงลำดับจากประเภทที่มีการดำเนินงานจากจำนวนมากที่สุดไปจำนวนน้อยที่สุด ดังนี้ 1.เศรษฐกิจชุมชน 2.การบริหารจัดการท้องถิ่น 3.การศึกษากับชุมชน 4.ศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 5.ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร 6.เกษตรกรรมยั่งยืน 7.สุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร 8.การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9. เด็ก เยาวชน และครอบครัว 10. โครงการอื่น ๆ พื้นที่ดำเนินการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจะเป็นพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น และมีพื้นที่วิจัยในจังหวัดใกล้เคียงบ้าง แต่ไม่มาก การดำเนินงานวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นไปตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ต้องดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน พื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมาโดยตลอด มีการทำงานคลุกคลีและมีเครือข่ายกับชุมชนท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง การพัฒนาท้องถิ่นต้องทำให้มหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งของประชาชน โดยเฉพาะการให้บริการทางวิชาการและงานวิจัยที่ตอบโจทย์คนในท้องถิ่น ทั้งด้านการเกษตร การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การสืบสาน โครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ และการบริการในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ตลอดจนการประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงบประมาณการวิจัยมีการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัย โดยแบ่งเป็นงบประมาณภายในและงบประมาณภายนอก งบประมาณภายในมาจากการจัดสรรโดยมหาวิทยาลัย ซึ่งมาจากงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ส่วนงบประมาณภายนอกได้มาจากแหล่งทุนภายนอกได้แก่ วช. สกสว. สสส. หน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชนที่เป็นเครือข่ายในพื้นที่ เช่น จังหวัด เทศบาล อบจ. อบต. เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่จะได้รับงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอกค่อนข้างน้อย ด้านการตีพิมพ์เผยแพร่ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งให้ความสำคัญในประเด็นนี้มาก อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏยังต้องมีการพัฒนาคุณภาพด้านการตีพิมพ์เผยแพรบทความวิจัยให้สามารถตีพิมพ์ในวารสารที่มีค่าน้ำหนักสูงขึ้น และพัฒนาการนำผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น ซึ่งหมายความว่านักวิจัยต้องดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นให้มีคุณภาพ โดยการยกระดับคุณภาพการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในหลายมิติเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง แนวทางการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในอนาคต เพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ต้องยึดหลักการเดิมคือ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่น เพื่อสร้างความรู้ สร้างคน และสร้างการเปลี่ยนแปลง แต่ต้องยกระดับในหลายมิติ อาทิ ยกระดับโจทย์วิจัย ยกระดับประเด็นวิจัย สร้างและขยายเครือข่ายนักวิจัย การทำงานกับหน่วยงานภาคี พันธมิตรเพื่อสร้างพลังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจริงๆ ทั้งในระดับพื้นที่ จังหวัด และประเทศ สร้างระบบและกลไกในสถาบันการศึกษาให้เป็นตัวหนุนช่วยชาวบ้าน ปรับรูปวิธีวิทยาที่เหมาะสมบนฐานงานวิจัยชาวบ้าน รวมทั้งประเด็นสำคัญ คือการทำหน้าที่ในการสื่อสารสังคม คือการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่จะทำให้ สังคม ชุมชน ท้องถิ่นเข้มแข็ง มีพลังที่ใหญ่ขึ้นรองรับการเปลี่ยนแปลงและอยู่ได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปในทุกมิติ

ตอนที่ 2 ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร นโยบายงบประมาณ และบุคลากร 2) ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการเผยแพร่ข้อมูล 3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย และการจัดการสารสนเทศ ข้อค้นพบจากการศึกษา เป็นดังนี้

2.1 การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังนี้

2.1.1 โครงสร้างองค์กร มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการวางโครงสร้างองค์กรในการบริหารจัดการงานด้านการวิจัยที่ชัดเจน โดยกำหนดให้มีรองอธิการบดีที่ทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายด้านการวิจัยโดยตรง มีผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาจำนวน 3-4 ท่าน ในการบริหารจัดการงานด้านการวิจัย ในสถาบันวิจัย และพัฒนา จะกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่จำนวน 1-2 คน ที่ดูแลและจัดการงานด้านสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น

2.1.2 นโยบาย ด้านนโยบายด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในระดับสถาบัน พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏยังไม่มีนโยบายด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ชัดเจน มีแต่เพียงนโยบายด้านการวิจัย ซึ่งนโยบายในการ

ขับเคลื่อนงานด้านการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยโดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับรองอธิการบดี และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาหาภาวะใดที่ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยก็จะมีการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนงานดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม แต่หาภาวะใดที่ผู้บริหารที่เข้ามาดำรงตำแหน่งไม่ให้ความสำคัญงานด้านนี้ก็จะไม่ถูกขับเคลื่อนงานด้านนี้เท่าที่ควร ทั้งที่ข้อมูลและสารสนเทศของงานวิจัยถือเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญาสำหรับนักวิจัย ดังนั้นการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานรายปีที่ชัดเจนจะทำให้การผลักดันนโยบายสู่การปฏิบัติงานมีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แต่ในระดับเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศทั้ง 38 แห่ง กลับพบว่า มีนโยบายระยะยาวที่ถูกกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ 20 ปีให้มีการจัดทำ Big Data ร่วมกัน ตามโครงการจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ของพื้นที่บริการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี แต่ทั้งนี้ยังไม่เกิดการขับเคลื่อนในเชิงปฏิบัติการที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมเช่นกัน จากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า นโยบายและการกำกับติดตามการดำเนินงานจากผู้บริหารระดับสูงมีผลต่อการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งในระดับสถาบันและระดับเครือข่ายเป็นอย่างมาก หากผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีการกำหนดนโยบายและการวางแผนในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในระดับสถาบันที่ชัดเจนจะส่งผลไปสู่การปฏิบัติงาน การกำกับติดตาม และการประเมินผลลัพธ์ที่ชัดเจนในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ โดยไม่ต้องกังวลในการหมดวาระของผู้บริหาร และเมื่อการจัดการสารสนเทศงานวิจัยในระดับสถาบันมีประสิทธิภาพ ก็จะขยายผลไปสู่การผลักดันนโยบายในระดับเครือข่ายได้ง่ายขึ้น

2.1.3 งบประมาณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับพันธกิจด้านการวิจัยลงสู่สถาบันวิจัยและพัฒนาจากนั้นคณะผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนาจึงจัดสรรงบประมาณตามตัวชี้วัดและพันธกิจในแต่ละปีที่ต้องดำเนินการ ซึ่งบางปีมีการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยแต่บางปีหากมีงบประมาณจำกัดหรือไม่งบประมาณไม่เพียงพอ ก็จะถูกตัดออกไป เพราะผู้บริหารบางท่านไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงานในส่วนนี้ จึงทำให้การจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอและไม่มีความต่อเนื่อง

2.1.4 บุคลากร ในสถาบันวิจัยและพัฒนามีการกำหนดบุคลากรให้มีหน้าที่ในการดูแลจัดการข้อมูลงานวิจัยแต่บุคลากรทำหน้าที่หลายด้าน จึงทำให้การดำเนินงานด้านการจัดการ

สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร และทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งเกิดปัญหาข้อมูลที่จัดเก็บและเผยแพร่ไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการสารสนเทศ

2.2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการเผยแพร่ข้อมูล จากการศึกษาวิจัยเบื้องต้น ดังนี้

2.2.1 การรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยเข้าสู่ระบบจะเป็นหน้าที่ของนักวิจัยและเจ้าหน้าที่ของสำนักวิจัยและพัฒนา งานวิจัยจะมีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก ข้อมูลหลักในการจัดเก็บรวบรวมเข้าสู่ระบบ ได้แก่

1) **ข้อมูลงานวิจัย** ประกอบด้วย รายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัย รายงานความก้าวหน้า รายงานสรุปผลโครงการวิจัย การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

2) **ข้อมูลแหล่งทุนและงบประมาณการวิจัย** ประกอบด้วย ข้อมูลการประชาสัมพันธ์แหล่งทุนภายในและแหล่งทุนภายนอก ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ประกาศผู้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย

3) **ข้อมูลนักวิจัย:** ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการทำงาน ประวัติการศึกษา ประวัติการอบรม ความประวัติการทำงานวิจัย ความเชี่ยวชาญ รางวัลที่ได้รับ

4) **ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่:** ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย ประชาสัมพันธ์แหล่งตีพิมพ์ ฐานข้อมูลวารสารและบทความตีพิมพ์เผยแพร่

2.2.2 การจัดเก็บข้อมูล มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยไว้ในหลายฐานข้อมูล ที่มีมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนี้

การจัดเก็บข้อมูลวิจัยที่เป็นงบประมาณภายในที่เป็นรายได้ของมหาวิทยาลัยจะจัดเก็บในระบบ DRMS ส่วนวิจัยที่ได้รับจากงบประมาณภายนอกจะจัดเก็บในระบบ NRIIS

การจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยเข้าสู่ระบบสารสนเทศที่ใช้บริหารจัดการงานวิจัยโดยมหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นมาใช้เอง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัย และการให้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านการวิจัยแก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

การจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานตามโครงการวิจัยเฉพาะเรื่องเข้าสู่ระบบสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามโครงการวิจัยต่างๆ

2.2.3 การเผยแพร่ข้อมูล การศึกษาข้อมูลสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากฐานข้อมูลออนไลน์และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 38 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า การเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏยังเน้นการเผยแพร่ข้อมูลที่ใส่ภายในองค์กร ประมาณร้อยละ 70 ส่วนข้อมูล

การวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีการเผยแพร่สู่ชุมชนและสาธารณะชนภายนอกในรูปแบบต่าง ๆ มีเพียงประมาณร้อยละ 30 เท่านั้น โดยมีลักษณะของการเผยแพร่ข้อมูล ดังนี้

1) การเผยแพร่ภายในองค์กร เน้นการให้ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการวิจัยแก่อาจารย์มากกว่าการให้สารสนเทศที่เป็นองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และการนำเสนอสารสนเทศให้แก่ผู้บริหารในการบริหารจัดการงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการเผยแพร่ข้อมูลทางออนไลน์ผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย

2) การเผยแพร่สู่ชุมชนและสาธารณะชน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยการจัดเป็น โครงการบริการวิชาการ การจัดเวทีที่คืนความรู้สู่ชุมชน การจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัย การนำส่งเล่มวิจัยฉบับสมบูรณ์ให้แก่ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชุมชนที่ร่วมดำเนินงานวิจัย ส่วนการเผยแพร่สู่กลุ่มสาธารณะชนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ไปยังกลุ่มบุคคลอื่น มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศ

รูปแบบของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยมี 2 ลักษณะ คือ 1) แบบไม่เป็นทางการ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยกับชาวบ้านหรือผู้นำชุมชน 2) แบบเป็นทางการ เป็นความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในรูปแบบเป็นทางการ MOU (แหล่งทุนวิจัย และหน่วยงานในชุมชนที่ทำงานวิจัยร่วมกัน) วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศ เพื่อสร้างงานวิจัยที่มีคุณค่า เกิดการแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกัน และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย ทั้งในด้านงบประมาณ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสนับสนุนเครื่องมือและทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งกระบวนการในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นหลัก ในการดำเนินงานร่วมกับชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ให้คนในชุมชน หน่วยงานได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อเรียนรู้ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่จะอยู่กับชุมชนที่ชุมชนใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่พบว่าไม่มีความร่วมมือระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการจัดการสารสนเทศแบบเป็นทางการ

รายละเอียดของการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากฐานข้อมูลออนไลน์และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดหาและรวบรวมข้อมูลวิจัย แบ่งเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) ข้อมูลงานวิจัย 2) ข้อมูลแหล่งทุนวิจัย 3) ข้อมูลนักวิจัย และ 4) ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ โดยมีรายละเอียดตามตาราง 4.5 จะเห็นได้ว่า รายการข้อมูลย่อยที่มีการจัดเก็บรวบรวมไว้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ประชาสัมพันธ์แหล่งตีพิมพ์ การให้บริการด้านเอกสารเกี่ยวกับการขอทุนวิจัย

และประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยที่ได้รับทุน ส่วนรายการข้อมูลย่อยที่มีการจัดเก็บรวบรวมไว้น้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้ายได้แก่ การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ประวัตินักวิจัย ทรัพย์สินทางปัญญา และสิทธิบัตร ซึ่งพบว่า ข้อมูลที่มีความสำคัญอันจะแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์และความเชี่ยวชาญในการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งยังไม่ถูกรวบรวมจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ ข้อมูลที่มีความจำเป็นต่อนักวิจัยและผู้ที่ให้นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เช่น รายงานสรุปผลโครงการวิจัย มีจำนวนมหาวิทยาลัยที่จัดเก็บข้อมูลเพียง 24 แห่ง ประวัตินักวิจัย จำนวนมหาวิทยาลัยที่จัดเก็บข้อมูลเพียง 20 แห่ง และการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานวิจัยยังไม่มียุทธศาสตร์ราชภัฏใดดำเนินการจัดเก็บ

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลสรุปผลการวิเคราะห์ประเภทข้อมูลการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง (ข้อมูลเดือนมกราคม 2561)

ประเภทข้อมูลหลัก	รายการข้อมูลย่อย	มหาวิทยาลัยที่มีการดำเนินการ
1. ข้อมูลงานวิจัย	รายงานสรุปผลโครงการวิจัย	24 แห่ง
	การให้บริการด้านเอกสารเกี่ยวกับการขอทุนวิจัย	37 แห่ง
	นวัตกรรมงานวิจัย การจัดการความรู้	28 แห่ง
	การสังเคราะห์งานวิจัย	
	ประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยที่ได้รับทุน	36 แห่ง
	อื่นๆ เช่น คู่มือวิจัย	33 แห่ง
2. ข้อมูลแหล่งทุนวิจัย	การสนับสนุนด้านทุนวิจัย (นโยบาย แผนงบประมาณ)	34 แห่ง
	ข้อมูลเครือข่ายที่มาของแหล่งทุน	35 แห่ง
	ประชาสัมพันธ์แหล่งทุนภายนอก ภายใน	35 แห่ง
3. ข้อมูลนักวิจัย	ประวัตินักวิจัย	20 แห่ง
	จรรยาบรรณนักวิจัย	22 แห่ง
	ทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิบัตร	21 แห่ง
	อื่น ๆ เช่น รางวัลนักวิจัย ความเชี่ยวชาญ	21 แห่ง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ประเภทข้อมูลหลัก	รายการข้อมูลย่อย	มหาวิทยาลัยที่มีการ ดำเนินการ
4. การตีพิมพ์ เผยแพร่	ฐานข้อมูลวารสารและบทความตีพิมพ์	34 แห่ง
	เผยแพร่	
	ประชาสัมพันธ์แหล่งตีพิมพ์	38 แห่ง
	อื่น ๆ เช่น การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	13 แห่ง

การจัดเก็บข้อมูลพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งในปัจจุบันมีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศลงในระบบ DRMS ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยงาน (Department Research Management System:DRMS) หรือระบบ NRMS แบบstand-alone/private เพื่อเป็นระบบสำหรับหน่วยงานภาครัฐใช้ในการบริหารจัดการงานวิจัยและงบประมาณวิจัยทุนเงินรายได้ของหน่วยงานและหน่วยงานมีฐานข้อมูลเป็นของตนเอง โดยระบบ DRMS พัฒนามาตามกระบวนการทำงานของระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System : NRMS) ซึ่งเป็นระบบสำหรับการบริหารจัดการงานวิจัยและงบประมาณวิจัยระหว่างหน่วยงานภาครัฐ นักวิจัย วช. แหล่งทุนวิจัย และสำนักงบประมาณ ซึ่งหน่วยงานสามารถใช้ระบบ DRMS เพื่อบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยงานโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบ การจัดซื้อเครื่องแม่ข่าย การบำรุงรักษาระบบและเครื่องแม่ข่าย ส่วนการรวบรวมจัดเก็บสารสนเทศงานวิจัยที่เป็นงบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกจะถูกรวบรวมจัดเก็บลงในระบบ NRIIS ซึ่งเป็นระบบที่ วช. พัฒนาขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นการขยายขอบเขตการทำงานของระบบNRMS ให้รองรับการบริหารจัดการงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จึงได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ(National Research and Innovation Information System: NRIIS) โดยปรับปรุงโครงสร้างการทำงานจากระบบ NRMS และขยายขอบเขตการทำงานเพิ่มเติม โดย วช.เป็นผู้บริหารจัดการระบบ ซึ่งข้อมูลที่อยู่ในระบบ NRMS (www.nrms.go.th) ทั้งหมดได้ถูกถ่ายโอนไปยังระบบ NRIIS (nriis.nrct.go.th) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ย. 2563) นักวิจัยที่ได้รับงบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกต้องเข้าใช้งานระบบ NRIIS โดยผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งาน ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ โดยเปิดเว็บเบราว์เซอร์ Google Chrome/Firefox แล้วพิมพ์ URL : <http://nriis.nrct.go.th> เป็นโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พัฒนาคืบหน้า เพื่อใช้บริหารจัดการงบประมาณ

และงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐ วช. สำนักงานประมาณ หน่วยงาน คอบช. และแหล่งทุนอื่น ๆ จะประกอบด้วย 1) ระบบประเมินผลข้อเสนอการวิจัย (Pre-audit) ที่จุดเดียวโดยใช้แบบฟอร์มกลาง (Single form) 2) ระบบ ติดตามโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณ (Ongoing) 3) ระบบประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการ วิจัย (Post-audit) และ 4.ระบบฐานข้อมูลนักวิจัย โดยระบบฐานข้อมูลนักวิจัยนี้จะเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลงานวิจัยที่ดำเนินการเสร็จสิ้นของระบบคลังข้อมูลงานวิจัยไทย (TNRR) เพื่อให้สามารถสืบค้นและค้นคืนได้ จากระบบ TNRR เพื่อการใช้ประโยชน์ เนื่องจาก พบว่า ระบบ NRIS และ DRMS เป็นระบบงานวิจัยขนาดใหญ่ระดับชาติ มีมุมมองของการใช้ข้อมูลในภาพรวมที่แตกต่างจากบริบทการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีรายละเอียดการเก็บข้อมูลในบางส่วนที่ยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการการทำงานตามพันธกิจด้านการวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง จึงดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขึ้นมาใช้ควบคู่กับระบบ NRIS และ DRMS อีกด้วย โดยจัดทำเป็นระบบสารสนเทศบนเว็บไซต์ให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงได้ง่าย และประมวลผลข้อมูลออกมาเป็นสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้ การจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลบนเว็บไซต์ ลักษณะของระบบที่พัฒนาขึ้นมาใช้ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) ระบบภาพรวมของมหาวิทยาลัยที่เป็นระบบใหญ่และมีระบบย่อยที่เชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินงานด้านการวิจัยทั้งหมดเข้าไว้ด้วยกัน 2) ระบบฐานข้อมูลย่อยหลายฐานจัดเก็บไว้ตามหน่วยต่าง ๆ ที่ไม่เชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน เช่น ฐานข้อมูลหรือระบบสารสนเทศงานวิจัยระดับคณะ ฐานข้อมูลหรือระบบสารสนเทศที่เกิดขึ้นตามโครงการวิจัย เป็นต้น การจัดเก็บข้อมูลทั้ง 2) รูปแบบนี้ส่งผลให้เกิดการจัดเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน และไม่สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้เนื่องจากมีรูปแบบและโครงสร้างในการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน

การบริการเผยแพร่ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การเผยแพร่ข้อมูลภายในองค์กร และการการเผยแพร่ข้อมูลสู่ชุมชนและสาธารณะชนภายนอก ซึ่งเน้นการเผยแพร่ข้อมูลภายในองค์กรมากกว่าภายนอก โดยเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบของการแจ้งข่าวสารการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่อาจารย์และนักวิจัย เช่น ประชาสัมพันธ์แหล่งทุนวิจัย ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย และการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะการจัดทำเป็นสารสนเทศที่ให้ผู้บริหารและอาจารย์ใช้ในการตัดสินใจได้ เช่น แนวโน้มการได้รับจัดสรรงบประมาณภายนอกภายในด้านการวิจัย สรุปจำนวนการเผยแพร่ตีพิมพ์ผลงานวิจัยเป็นรายปีแยกตามคณะ ซึ่งการบริการเผยแพร่ข้อมูลยังเน้นการใช้ประโยชน์ในกลุ่มของอาจารย์และผู้บริหารเป็นหลัก ยังไม่ค่อยครอบคลุมไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัย เช่น ชุมชน ผู้สนับสนุนทุนวิจัย เครือข่ายในการทำวิจัย ที่ต้องการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศด้านการวิจัย ยังไม่ค่อยมีการเผยแพร่สารสนเทศองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เป็นประโยชน์

ออกสู่ชุมชนภายนอกเท่าที่ควร การเผยแพร่สู่ชุมชนและสาธารณะชนมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยการจัดเป็น โครงการบริการวิชาการ การจัดเวทีคืนความรู้สู่ชุมชน การจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัย การนำส่งเล่มวิจัยฉบับสมบูรณ์ให้แก่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชุมชนที่ร่วมดำเนินงานวิจัย ส่วนการเผยแพร่สู่กลุ่มสาธารณะชน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ไปยังกลุ่มบุคคลอื่น มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏมมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารงานวิจัยคือ สถาบันวิจัยและพัฒนา ดังนั้น ส่วนใหญ่การบำรุงรักษาดูแลข้อมูลและการเก็บรักษาข้อมูลด้านการวิจัยจึงเป็นหน้าที่ของสถาบันวิจัยและพัฒนา แต่ยังคงพบว่า ข้อมูลด้านการวิจัยที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งยังไม่ค่อยเป็นปัจจุบัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ถูกมอบหมายให้เป็นผู้บำรุงรักษาระบบมีภาระกิจหลายด้านทำให้ไม่ค่อยมีเวลา มาปฏิบัติงานด้านการบำรุงรักษาระบบและการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันดังนั้นมหาวิทยาลัย ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการบำรุงรักษาระบบ การปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย และความปลอดภัยในการเก็บรักษาข้อมูลด้วย

ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้ง ภาครัฐ เอกชน และชุมชนในรูปแบบเป็นทางการส่วนใหญ่เป็นแหล่งทุนวิจัย และหน่วยงานในชุมชนที่ทำงานวิจัยร่วมกัน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับแหล่งทุนภายนอก เช่น วช. สสส. สวทช. หรือหน่วยงานในพื้นที่ชุมชนในการให้บริการวิชาการและการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างความร่วมมือด้านงบประมาณ 2) ความร่วมมือด้านการทำงานในพื้นที่ บุคคลากร การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการวิจัย 3) การสนับสนุนด้านเครื่องมือการวิจัย การดำเนินงานในการทำความร่วมมือกับเครือข่ายจะทำในลักษณะของ MOU ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน และดำเนินการติดตามจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่ไม่พบความร่วมมือระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยตนเอง และเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกับหน่วยงานอื่นในการจัดการสารสนเทศในรูปแบบแบบเป็นทางการ ส่วนการเครือข่ายความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการจะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยกับชาวบ้านและชุมชนมีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือโดยขึ้นอยู่กับประเด็น หรือหัวข้อเรื่องงานวิจัยที่ศึกษา เป็นลักษณะของเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการในระดับชุมชนเป็นส่วนใหญ่ หมายถึง กลุ่มคนในพื้นที่ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน ที่เป็นบุคคลสำคัญ (key person) ในพื้นที่ วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายเพื่อจะทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกันกับชุมชน นักวิจัยสามารถติดต่อ ประสานงานขอข้อมูลต่างๆ ได้ง่ายขึ้นแม้กระทั่งงานวิจัยเสร็จสิ้นไปแล้ว ก็ตาม

สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยวิเคราะห์ตามการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น กระบวนการจัดการสารสนเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ พบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีระบบสารสนเทศ เพื่อบริหารจัดการงานวิจัย มีการจัดเก็บข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยคล้ายๆกัน ได้แก่ ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลแหล่งทุน และงบประมาณ ข้อมูลนักวิจัย และข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ แต่ยังพบว่า รายละเอียดและรายการข้อมูลที่จัดเก็บในฐานข้อมูลยังมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ประเด็นนี้ ถือเป็นอุปสรรคในการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ข้อมูลของมหาวิทยาลัยราชภัฏหลาย แห่งไม่เป็นปัจจุบันทำให้ข้อมูลไม่มีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพของสารสนเทศขึ้นอยู่กับ ความทันสมัยเป็น ปัจจุบัน ง่ายต่อการนำไปใช้ ความสมบูรณ์ ไม่ซับซ้อน ตรงกับความต้องการ ความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ความปลอดภัย ประหยัด มีรูปแบบที่เหมาะสมกับการนำไปใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ การบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กร ข้อมูลด้านวิจัยส่วนใหญ่ที่นำมาเผยแพร่จะเป็นข้อมูล ในลักษณะการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารมากกว่าการให้ข้อมูลในลักษณะการประมวลผลเป็น ระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการงานวิจัย เมื่อนำข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัย มาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับข้อมูลการจัดการสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการจัดการข้อมูลงานวิจัยที่ดีส่วนใหญ่จะมีผลการดำเนินงานด้านการวิจัยอยู่ ในเกณฑ์ระดับดีและดีมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัย ราชภัฏจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดการข้อมูล วิจัยในระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัย การที่มหาวิทยาลัยมีการวางแผนในการจัดการ ข้อมูลการวิจัยทำให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกัน มีการเก็บข้อมูล และมีการให้บริการในการเก็บรักษา ข้อมูลแก่นักวิจัย ช่วยให้การดำเนินงานของนักวิจัยง่ายขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการใช้ข้อมูล ของนักวิจัย ซึ่งการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลต่อบรรทัดฐานของนักวิจัย ในซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการ ปฏิบัติงานร่วมกันในมหาวิทยาลัย การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานวิจัยก็ควร ให้ความสำคัญกับรูปแบบและ โครงสร้างของข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บให้เป็นมาตรฐาน เพื่อขจัด ปัญหาความขัดแย้งของข้อมูล

ดังนั้นการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัยควรให้ความสำคัญ กับโครงสร้างของระบบที่ฐานข้อมูลย่อย ๆ ให้สามารถเชื่อมโยงกันได้และพัฒนามาตรฐานข้อมูล ตามหลักการ ontology-based metadata คือ การกำหนดรูปแบบโครงสร้างข้อมูลรายละเอียด ที่อธิบายถึงความเป็นมาของข้อมูลที่ต้องการจะจัดเก็บในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการพัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัยต้องสามารถตอบสนองในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่เป็น ระบบ การใช้งานง่ายต่อการค้นหาภายใต้เงื่อนไขที่หลากหลายทั้งเชิงคุณลักษณะและเชิงพื้นที่ข้อมูล และควรมีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นพลวัตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีโครงสร้าง

เชิงบูรณาการที่เกิดจากความต้องการของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการ มีความสมบูรณ์ ทันสมัย ในการจัดรวบรวมข้อมูล และการเผยแพร่งานวิจัยและองค์ความรู้ รวมทั้งการจัดการในระบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งสามารถเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดการระบบสารสนเทศของตนเอง เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย แต่ไม่ได้มีการใช้งานร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงหรือแบ่งปันข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยได้ หากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดการข้อมูลที่เป็นมาตรฐานก็จะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลมีความถูกต้องทันสมัย ช่วยป้องกันข้อมูลไว้สำหรับการใช้งานในอนาคต และจะสามารถเชื่อมโยง ไปถึงการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นระหว่างเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วย เพราะหากมหาวิทยาลัย ทุกแห่งใช้รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เป็นมาตรฐานกลางร่วมกัน จะเอื้อให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นและข้อมูลด้านอื่นๆ เป็นการพัฒนาสังคมวิชาการในปัจจุบันให้กลายเป็นสังคมแห่งการแบ่งปันความรู้ แบ่งปันข้อมูลซึ่งเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่สังคมวิชาการในประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติไปสู่แนวคิดนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดเชิงวิชาการ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัดหรือเจ้าของทุนวิจัยที่จะสนับสนุนเพื่อให้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างแท้จริง

ตอนที่ 3 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อค้นพบจากการศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 กลุ่มในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบ่งเป็น ประเด็นด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบของข้อมูล ด้านการบริการ ด้านการบริหาร และด้านเทคโนโลยี ในภาพรวมเป็น ดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหา

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความต้องการใช้เนื้อหาของสารสนเทศที่แตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่และบริบทของการทำงาน การจัดการรวบรวมเนื้อหาของสารสนเทศที่จะนำมาใช้ควรแยกประเภทเนื้อหาตามการนำสารสนเทศไปใช้งานในแต่ละกลุ่มที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และลักษณะของข้อมูลที่น่าไปใช้ ดังนี้ 1) ผู้บริหารงานด้านการวิจัยของ

มหาวิทยาลัยต้องการใช้สารสนเทศที่ในการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยและการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัย 2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยต้องการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำข้อมูลมาใช้ในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เช่น ข้อมูลบริบทพื้นที่ พิกัดที่ตั้ง ความต้องการ และปัญหาของพื้นที่ เพื่อให้ให้นักวิจัยเห็นภาพการทำงานเพื่อต่อยอดในการพัฒนาโจทย์วิจัย และ 3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยต้องการข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการทำงานทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และองค์กร และข้อมูลการถอดบทเรียนการทำงานวิจัยแต่ละเรื่องในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เห็นบทเรียนความแตกต่างของการทำงานในแต่ละพื้นที่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในบริบทของตนเองและชุมชน ดังนั้นควรมีการออกแบบเนื้อหาสารสนเทศให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน และการจำแนกสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลในคลังข้อมูลที่ใช้งานร่วมกันให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ใช้ระบบสามารถเข้าถึงเนื้อหาสารสนเทศได้ตามความต้องการใช้งานของตนเอง

3.2 ด้านรูปแบบของข้อมูล

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในกลุ่มผู้บริหารและนักวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่เป็นบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีความต้องการใช้รูปแบบของข้อมูลที่สามารถค้นหาได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ และเป็นไฟล์ดิจิทัลที่นำมาใช้ได้เลยมีแหล่งอ้างอิงที่ถูกต้อง ส่วนผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่เป็นชาวบ้านในชุมชนต้องการสารสนเทศที่มีรูปแบบในการนำเสนอเป็นบทความสั้นๆ มีรูปภาพประกอบคำอธิบาย หรือเป็นคลิปวิดีโอที่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย

3.3 ด้านการบริการ

การให้บริการเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ นักวิจัย ท้องถิ่นและชุมชน เพื่อให้เกิดการต่อยอดงานวิจัย เกิดการพัฒนาและแก้ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน ผ่านช่องทางการให้บริการข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้ 1) การให้บริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น การจัดทำคู่มือการใช้งานระบบและการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้งานระบบ 2) การบริการวิชาการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชน และ 3) การบริการให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมให้ความรู้จากนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญ

3.4 ด้านการบริหาร

การบริหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียความต้องการด้านการบริหารงาน ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบายทั้งระยะสั้นและระยะยาวด้านการจัดการสารสนเทศงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกำหนดนโยบายด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัย และกำหนดคิให้นักวิจัยมีการจัดทำแผนการ

จัดการข้อมูลงานวิจัย 2) การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง 3) การสร้างข้อกำหนดร่วมกันระหว่างเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 4) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยเครือข่ายความร่วมมืออาจจะมีหลายรูปแบบ ได้แก่ เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มงานวิจัย เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มความเชี่ยวชาญ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักวิจัยที่ดำเนินการวิจัยร่วมกัน และ 5) การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจะทำให้การบริหารงาน และการดำเนินงานด้านการจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.5 ด้านเทคโนโลยี

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยมีความต้องการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยการจัดทำเป็นคลังข้อมูลงานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ จะช่วยให้ข้อมูลงานวิจัยถูกจัดเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยของเครือข่ายการทำงาน มองเห็นภาพรวมการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสะท้อนผลการดำเนินงานในพื้นที่ แต่ทั้งนี้สภาพปัจจุบันกลับพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏ และชุมชนบางแห่งยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ดังนั้นจึงต้องเตรียมทรัพยากรให้พร้อมในการดำเนินการ อันได้แก่ การเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และระบบเครือข่าย ให้มีความพร้อมในการดำเนินงานร่วมกัน

จากการศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 กลุ่มในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบ่งเป็น ประเด็นด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบของข้อมูล ด้านการบริการ ด้านการบริหาร และด้านเทคโนโลยี สามารถแสดงรายละเอียดแยกตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังข้อมูลในตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 การศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประเด็นด้านเนื้อหา รูปแบบของข้อมูล ด้านการบริการ ด้านการบริหาร และด้านเทคโนโลยี

กลุ่ม ประเด็น	ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น(ผู้บริหาร)	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมใน งานวิจัย	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
1. ด้านเนื้อหา	<p>ต้องการสารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผนและการบริหารงานด้านการวิจัยได้แก่</p> <p>1) ประเภทของงานวิจัย / พื้นที่ในการดำเนินงานวิจัย /ศาสตร์ของนักวิจัยที่ลงไปทำงานในพื้นที่</p> <p>2) นโยบาย/ งบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายในและภายนอก</p> <p>3) สารสนเทศที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัย</p> <p>4) ศักยภาพนักวิจัยเพื่อวิเคราะห์หากกลยุทธ์และวิธีการในการพัฒนาส่งเสริมนักวิจัยได้ตรงจุด</p> <p>5) ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของนักวิจัย</p>	<p>ต้องการสารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัยของตนเองได้แก่</p> <p>1) ข้อมูลนโยบาย และแหล่งทุน</p> <p>2) ข้อมูลบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งของไทย และของต่างประเทศ</p> <p>3) ข้อมูลรายงานวิจัย แยกประเภทตามหัวเรื่องตามพื้นที่ เป็นรายปีที่สามารถสืบค้นได้ง่าย</p> <p>4) ข้อมูลบริบทพื้นที่ พิกัดที่ตั้ง ความต้องการและปัญหาของพื้นที่ เพื่อให้ นักวิจัยเห็นภาพการทำงานเพื่อต่อยอดในการพัฒนาโจทย์วิจัย</p>	<p>ต้องการสารสนเทศที่เป็นองค์ความรู้จากงานวิจัย มาใช้เพื่อสนับสนุน และพัฒนาการทำงานของ ตนเองและชุมชน ได้แก่</p> <p>1) องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องแต่ละพื้นที่</p> <p>2) ข้อมูลการถอดบทเรียนการทำงานวิจัยแต่ละเรื่องในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการทำงานในแต่ละพื้นที่</p> <p>3) เนื้อหาของสารสนเทศจากงานวิจัยที่เผยแพร่สู่บุคคลทั่วไป ควรเป็นบทความแบบสรุปกระชับ มีประเด็นสำคัญที่สามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย ชาวบ้านสามารถนำไปใช้ได้เลย</p>

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กลุ่ม ประเด็น	ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น(ผู้บริหาร)	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมใน งานวิจัย	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
2. ด้านรูปแบบของ ข้อมูล	<p>1) ต้องการระบบ ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่สามารถให้ข้อมูล สนับสนุนการตัดสินใจ ได้ถูกต้องและรวดเร็ว</p> <p>2) ต้องการสารสนเทศที่ สามารถDownload ข้อมูลออกมาเป็นไฟล์ ดิจิทัลพิมพ์ออกมาเป็น รายงานสรุปข้อมูลใน มิติต่างๆได้</p> <p>3) ต้องการสารสนเทศ ที่ให้ข้อมูลในการ ตัดสินใจ แสดงผล ในรูปแบบกราฟ และ ตารางได้</p>	<p>1) ต้องการใช้ข้อมูล ที่สามารถค้นหาได้จาก ฐานข้อมูลออนไลน์ และเป็นไฟล์ดิจิทัลที่มี แหล่งอ้างอิงที่ชัดเจน</p> <p>2) ต้องการสารสนเทศ ที่สามารถนำไปใช้งาน ได้เลย และเข้าถึงได้ง่าย ส่งพิมพ์ออกมาเป็น เอกสารได้</p>	<p>1) ต้องการใช้ข้อมูล รูปแบบเอกสาร/ แผ่นพับ ที่อ่านเข้าใจง่าย มีรูปภาพประกอบ คำอธิบาย</p> <p>2) ต้องการฐานข้อมูล ออนไลน์ที่มีรูปแบบ ข้อมูลเป็นบทความ สั้นๆ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้เลย มีรูปภาพ หรือวิดีโอ ประกอบ มีการอ้างอิง ถึงแหล่งที่มาของ งานวิจัยที่เป็นรูปแบบ เต็ม สำหรับผู้ที่สนใจ สามารถเข้าไปดู รายละเอียดได้อีก ช่องทางหนึ่ง</p>

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กลุ่ม ประเด็น	ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น(ผู้บริหาร)	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมใน งานวิจัย	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
3. ด้านการบริการ	<p>ผู้บริหารมีความต้องการ การบริการสารสนเทศ ดังนี้</p> <p>1) บริการระบบ สารสนเทศเพื่อ วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนการตัดสินใจ</p> <p>2) บริการระบบการ รายงานและติดตาม ความก้าวหน้าการ ดำเนินงานวิจัยของ นักวิจัย</p> <p>3) บริการDown Load/Print ผลการ สืบค้นข้อมูล และ รายงานจากฐานข้อมูล ออนไลน์</p> <p>4) บริการช่องทาง ติดต่อสื่อสาร เผยแพร่ ข้อมูล และการค้นหา ข้อมูลทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร</p> <p>5) บริการระบบรักษา ความปลอดภัยในการ เข้าถึงข้อมูล ในระดับ ต่างๆ</p>	<p>นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วม ในในงานวิจัยมีความ ต้องการการบริการ สารสนเทศ ดังนี้</p> <p>1) บริการสืบค้น สารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการ ดำเนินงานและต่อ ยอด การทำวิจัย</p> <p>2) บริการประชาสัมพันธ์ ระบบติดตาม แจ้งเตือน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานวิจัย ให้นักวิจัย</p> <p>3) บริการDown Load /Print ผลการสืบค้น ข้อมูลจากฐานข้อมูล ออนไลน์</p> <p>4) บริการการจัดเก็บ บันทึกและปรับปรุง ข้อมูลนักวิจัย และข้อมูลงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้น กระบวนการวิจัย ระหว่างดำเนินการ รายงานฉบับสมบูรณ์ การเผยแพร่และการ นำไปใช้ประโยชน์</p>	<p>ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย มีความต้องการการบริการ สารสนเทศ ดังนี้</p> <p>1) การถ่ายทอดองค์ความรู้ จากงานวิจัยในลักษณะ ของการบริการวิชาการ</p> <p>2) การให้บริการ สารสนเทศในลักษณะ ที่เป็นการสื่อสารแบบ สองทาง</p> <p>3) การบริการฐานข้อมูล ออนไลน์บนเว็บไซต์ ที่จัดเก็บข้อมูลไว้ที่เดียว สามารถเข้าถึงง่าย ข้อมูลถูกต้องเป็น ปัจจุบัน มีการเชื่อมโยง ถึงในการจัดเก็บข้อมูล ให้เข้าถึงได้ในช่องทาง อื่นๆ เช่น Facebook และเว็บไซต์ของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4) การให้บริการ สารสนเทศองค์ความรู้ จากงานวิจัยใน หลากหลายรูปแบบ และหลากหลายช่องทาง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย ได้เข้าถึงง่ายขึ้น</p>

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กลุ่ม ประเด็น	ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น(ผู้บริหาร)	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมใน งานวิจัย	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
		5) บริการช่องทางการ เผยแพร่ข้อมูลงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นไปสู่ชุมชน และสังคมภายนอก	
		6) บริการรวบรวมดึงข้อ มูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
4. ด้านการบริหาร	ผู้บริหารมีความต้องการ ด้านการบริหารดังนี้ 1) นโยบายจากผู้บริหาร ระดับสูง 2) งบประมาณในการ ดำเนินการ 3) การกำหนดหน่วยงาน และผู้รับผิดชอบ ที่ชัดเจน 4) นักจัดการงานวิจัยมา ช่วยประสานและมอง ภาพรวมในการทำงาน 5) การบริหารจัดการ ข้อมูลต้องไม่นั้น ปลายทางอย่างเดียว ต้องเน้นระหว่างทาง ด้วย	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมใน ในงานวิจัยมีความต้องการ ด้านการบริหาร ดังนี้ 1) การถ่ายทอดนโยบาย จากผู้บริหารระดับสูง ลงสู่ผู้ปฏิบัติ 2) การบริหารจัดการข้อมูล ให้อยู่ในรูปแบบ ที่สามารถเรียกใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับส่วนตัว และระดับสถาบัน	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย มีความต้องการด้านการ บริหาร ดังนี้ 1) การบริหารจัดการ กระบวนการให้ความรู้ ในหลากหลายรูปแบบ และหลากหลาย ช่องทางให้เหมาะสม กับกลุ่มเป้าหมาย 2) สารสนเทศที่สนับสนุน การสร้างเครือข่าย ระหว่างชาวบ้าน ชุมชน และหน่วยงานภายนอก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กลุ่ม ประเด็น	ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น(ผู้บริหาร)	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมใน งานวิจัย	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
	6) การสร้างเครือข่ายกับ หน่วยงานภายนอกทั้ง ในรูปแบบที่เป็น ทางการและไม่เป็น ทางการ		
5. ด้านเทคโนโลยี	<p>ผู้บริหารมีความต้องการ ด้านเทคโนโลยี ดังนี้</p> <p>1) เว็บไซต์ / ฐานข้อมูล ออนไลน์ ที่เข้าถึงง่าย ประมวลผลและ วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสนับสนุน การตัดสินใจ ของผู้บริหารได้ถูกต้อง</p> <p>2) การจัดทำระบบ ฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บ ข้อมูลและเชื่อมโยง ข้อมูลกับหน่วยงาน ภายนอกที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3) การจัดทำฐานข้อมูล Big Data ร่วมกัน ระหว่างเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏ</p>	<p>นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมใน ในงานวิจัยมีความต้องการ ด้านเทคโนโลยี ดังนี้</p> <p>1) เว็บไซต์ / ฐานข้อมูล ออนไลน์ ที่เข้าถึงง่าย ตรวจสอบได้ มีแหล่ง อ้างอิง และมีข้อมูลที่ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยง กับเครือข่าย ของหน่วยงาน ภายนอกได้ ในการ ค้นหาข้อมูล</p> <p>2) สื่อสังคมออนไลน์ Facebook/ Line/ Youtube ใช้ในการ ติดต่อสื่อสาร และเผยแพร่ข้อมูล</p> <p>3) เทคโนโลยี Cloud Computing ในการ จัดเก็บข้อมูลและ ประมวลผล</p>	<p>ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย มีความต้องการด้าน เทคโนโลยี ดังนี้</p> <p>1) สื่อสังคมออนไลน์ Facebook/ Line/ Youtube</p> <p>2) เว็บไซต์ / ฐานข้อมูล ออนไลน์</p> <p>ข้อจำกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัญญาณอินเทอร์เน็ต ในชุมชน - ความรู้ทางด้าน คอมพิวเตอร์ - Hardware

จากข้อมูลตามตาราง ผลการศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถสรุปข้อค้นพบได้ 5 ประเด็น แยกตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

3.5.1 ด้านเนื้อหา

1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย ต้องการสารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผนและการบริหารงานด้านการวิจัย ได้แก่ ประเภทของงานวิจัย /พื้นที่ในการดำเนินงานวิจัย /ศาสตร์ของนักวิจัยที่ลงไปทำงานในพื้นที่ นโยบาย/ งบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายในและภายนอก สารสนเทศที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัย ศักยภาพนักวิจัยเพื่อวิเคราะห์หากลยุทธ์และวิธีการในการพัฒนาส่งเสริมนักวิจัยได้ตรงจุด และข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของนักวิจัย

2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย ต้องการสารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัย และองค์ความรู้ในการต่อยอดการดำเนินงานวิจัยของตนเอง ได้แก่ ข้อมูลนโยบายและแหล่งทุน ข้อมูลบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งของไทยและของต่างประเทศ ข้อมูลรายงานวิจัย แยกประเภทตามหัวเรื่อง ตามพื้นที่ เป็นรายปีที่สามารถสืบค้นได้ง่าย และข้อมูลบริบทพื้นที่ พิกัดที่ตั้ง ความต้องการและปัญหาของพื้นที่ เพื่อให้ให้นักวิจัยเห็นภาพการทำงานเพื่อต่อยอดในการพัฒนาโจทย์วิจัย

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ต้องการสารสนเทศที่เป็นองค์ความรู้จากงานวิจัย มาใช้เพื่อสนับสนุนและพัฒนาการทำงานของตนเองและชุมชน ได้แก่ องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องแต่ละพื้นที่ ข้อมูลการถอดบทเรียนการทำงานวิจัยแต่ละเรื่องในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการทำงานในแต่ละพื้นที่ และเนื้อหาของสารสนเทศจากงานวิจัยที่เผยแพร่สู่บุคคลทั่วไป ควรเป็นบทความแบบสรุปกระชับ มีประเด็นสำคัญที่สามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย ชาวบ้านสามารถเข้าใจและนำไปใช้ได้

3.5.2 รูปแบบของข้อมูล

1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย ต้องการรูปแบบของข้อมูลในลักษณะของไฟล์ดิจิทัล ที่เข้าถึงได้ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์ สามารถให้ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจได้ ถูกต้องและรวดเร็ว พิมพ์ออกมาเป็นรายงานสรุปข้อมูลในมิติต่างๆได้ และแสดงผลในรูปแบบกราฟ และตารางได้

2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย รูปแบบของข้อมูลที่ต้องการใช้ คือ ข้อมูลที่สามารถค้นหาได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ และเป็นไฟล์ดิจิทัลที่มีแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้งานได้เลย และเข้าถึงได้ง่าย สั่งพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารได้

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่เป็นกลุ่มชาวบ้านในชุมชนต้องการใช้ข้อมูลรูปแบบเอกสาร/แผ่นพับ ที่อ่านเข้าใจง่ายมีรูปภาพประกอบคำอธิบาย แต่หากเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่เป็นกลุ่มของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนส่วนใหญ่ ต้องการรูปแบบข้อมูลที่เป็นไฟล์ดิจิทัลสามารถเข้าถึงได้ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นลักษณะบทความสั้นๆ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้เลย มีรูปภาพ หรือวิดีโอประกอบ มีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของงานวิจัยที่เป็นรูปแบบเต็มสำหรับผู้สนใจสามารถเข้าไปดูรายละเอียดได้อีกช่องทางหนึ่ง

3.5.3 ด้านการบริการ

1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย มีความต้องการการบริการสารสนเทศ ดังนี้ บริการระบบสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ บริการระบบการรายงาน และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัย บริการDownload/Printผลการสืบค้นข้อมูล และรายงานจากฐานข้อมูลออนไลน์ บริการช่องทางการติดต่อสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูล และการค้นหาข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร และบริการระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลในระดับต่าง ๆ

2) นักวิจัย และผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย มีความต้องการการบริการสารสนเทศ ดังนี้ บริการสืบค้นสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและต่อ ยอดการทำวิจัย บริการประชาสัมพันธ์ ระบบติดตาม แจ้งเตือนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยให้แก่ นักวิจัย บริการDownload /Print ผลการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ บริการการจัดเก็บ บันทึก และปรับปรุงข้อมูลนักวิจัย และข้อมูลงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการวิจัย ระหว่างดำเนินการ รายงานฉบับสมบูรณ์ การเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์ บริการช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นไปสู่ชุมชนและสังคมภายนอก และบริการรวบรวม ถึงข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย มีความต้องการการบริการสารสนเทศ ดังนี้ การถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยในลักษณะของการบริการวิชาการ การให้บริการสารสนเทศในลักษณะที่เป็นการสื่อสารแบบสองทาง การบริการฐานข้อมูลออนไลน์บนเว็บไซต์ที่จัดเก็บข้อมูลไว้ที่เดียว สามารถเข้าถึงง่าย ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีการเชื่อมโยงถึงในการจัดเก็บข้อมูลให้เข้าถึงได้ในช่องทางอื่น ๆ เช่น Facebook และเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการให้บริการสารสนเทศองค์ความรู้จากงานวิจัยในหลากหลายรูปแบบและหลากหลายช่องทาง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงง่ายขึ้น

3.5.4 ด้านการบริหาร

1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย มีความต้องการด้านการบริหาร ดังนี้ การกำหนดนโยบายจากผู้บริหารระดับสูง การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ การกำหนดหน่วยงาน และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน นักจัดการงานวิจัยมาช่วยประสานและมองภาพรวมในการทำงาน การบริหารจัดการข้อมูลต้องไม่เน้นปลายทางอย่างเดียว ต้องเน้นระหว่างทางด้วย และการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย มีความต้องการรับทราบการสื่อสารการถ่ายทอดนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงลงสู่ผู้ปฏิบัติ การบริหารจัดการข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับส่วนตัวและระดับสถาบัน

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย มีความต้องการด้านการบริหาร ดังนี้ การบริหารจัดการกระบวนการให้ความรู้ในหลากหลายรูปแบบและหลากหลายช่องทางให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และสารสนเทศที่สนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างชาวบ้าน ชุมชน และหน่วยงานภายนอก

3.5.5 ด้านเทคโนโลยี

1) ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย ความต้องการด้านเทคโนโลยี ดังนี้ ต้องการเว็บไซต์/ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่เข้าถึงง่าย สามารถประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้ถูกต้อง เทคโนโลยีและเครื่องมือในการจัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อจัดเก็บข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำฐานข้อมูล Big Data ร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย มีความต้องการด้านเทคโนโลยี ดังนี้ เว็บไซต์ / ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่เข้าถึงง่ายตรวจสอบได้ มีแหล่งอ้างอิง และมีข้อมูลที่ต้องการเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกได้ ในการค้นหาข้อมูล สื่อสังคมออนไลน์ Facebook/ Line/ Youtube ใช้ในการติดต่อสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูล และเทคโนโลยี Cloud Computing ในการจัดเก็บข้อมูลและประมวลผล

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย มีความต้องการด้านเทคโนโลยี ดังนี้ สื่อสังคมออนไลน์ Facebook Line Youtube เว็บไซต์ ฐานข้อมูลออนไลน์ แต่หลายคนมีข้อจำกัดเรื่อง สัญญาณอินเทอร์เน็ตในชุมชนไม่ดี ไม่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ Hardware Software

ผลการศึกษาศาสนาสามารถอธิบายตามกรอบแนวคิดการจัดการสารสนเทศ โดยศึกษาความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหาร 2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และ 3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีรายละเอียด ดังนี้

1) การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ยังไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานในระยะสั้นที่ชัดเจนในเรื่องของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยในระดับสถาบัน ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการวางแผนการนำนโยบายลงสู่แผนปฏิบัติการในการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดเป็นรูปธรรม ผู้บริหารควรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยทีมผู้บริหารร่วมกันกำหนดนโยบายและการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่มีความชัดเจน มีความต่อเนื่อง และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี อันจะส่งผลดีต่อการดำเนินงานในระยะยาวต่อไป ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงาน

นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ทราบว่าสถาบันวิจัย และพัฒนาเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบายและการวางแผนด้านการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย แต่นักวิจัยส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่ามหาวิทยาลัยมีนโยบายด้านการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นอย่างไร อาจเป็นเพราะการถ่ายทอดนโยบายลงสู่ระดับปฏิบัติการยังไม่ทั่วถึง จึงทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งลงทุนพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลงานวิจัยเป็นงบประมาณค่อนข้างมาก แต่การใช้งานไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร นักวิจัยมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการถ่ายทอดนโยบายลงสู่ผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับอย่างทั่วถึงเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งในระดับหน่วยงานและระดับบุคคล จะทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานและเกิดการผลักดันนโยบายในการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยภายนอกไม่แน่ใจว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏมีนโยบายและการวางแผนในการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่อย่างไร แต่ส่วนใหญ่คิดว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการกำหนดนโยบาย และการวางแผนในการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นแต่ไม่ได้เผยแพร่ นโยบาย ดังกล่าวสู่สังคมภายนอกให้ได้รับรู้ ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ในส่วนของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่เป็นหน่วยงานส่วนใหญ่จะมีความร่วมมือในลักษณะที่เป็นทางการคือ มีการทำ MOU ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนสารสนเทศกันระหว่างหน่วยงานแต่ยังไม่เป็นระบบ ส่วนผู้ใช้ประโยชน์ที่เป็นบุคคล

หรือชุมชนจะเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการมีการทำงานร่วมกันทำงานตามโครงการที่ได้จัดขึ้น ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เห็นว่านโยบายการทำงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏไม่ค่อยมีความต่อเนื่อง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบในงานค่อนข้างบ่อย การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารทำให้เห็นนโยบายต่างๆเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จึงต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ชัดเจน มีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน

2) กระบวนการจัดการสารสนเทศ

การรวบรวมข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏกำหนดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดหารรวบรวมและจัดเก็บสารสนเทศด้านงานวิจัย คือ สถาบันวิจัยและพัฒนา ซึ่งการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลงานวิจัยตามระบบและกลไกที่ได้วางไว้ คือ เอกสารเล่มรายงานวิจัย CD บันทึกไฟล์ข้อมูลรายงานวิจัย บทความวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีการบันทึกหลักฐานรายละเอียดข้อมูลการดำเนินงานวิจัยเข้าสู่ระบบกลาง ได้แก่ งานวิจัยที่ได้รับงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกนำเข้าสู่ระบบ NRIS งานวิจัยที่ได้รับงบประมาณจากเงินรายได้นำเข้าระบบ DRMS และมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งจะมีระบบการบริหารจัดการงานวิจัยที่พัฒนาขึ้นเอง ใช้ในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยทั้งหมดและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานด้านการวิจัยในภาพรวม เพื่อเป็นสารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการงานวิจัย แต่ระบบดังกล่าวยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายนอกได้ จึงยังมีข้อจำกัดในการใช้งาน ผู้บริหารมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสารสนเทศในประเด็นดังนี้ 1) ประเภทของงานวิจัย พื้นที่ในการดำเนินงานวิจัย ศาสตร์ของนักวิจัยที่ลงไปทำงานในพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์การทำงานวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบายที่ผู้บริหารได้รับมา 2) งบประมาณการวิจัยทั้งภายในและภายนอก เพื่อวิเคราะห์และเป็นข้อมูลในการหางบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก 3) ศักยภาพนักวิจัย การวิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัย เพื่อหากยุทธศาสตร์และวิธีการในการพัฒนาส่งเสริมนักวิจัยได้ตรงจุด 4) การวิเคราะห์ข้อมูลการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ระบบสารสนเทศที่มหาวิทยาลัยราชภัฏได้พัฒนาขึ้นมาใช้ขณะนี้เห็นว่าสามารถตอบสนองต่อความต้องการในการใช้งานสารสนเทศในการทำงาน ณ ปัจจุบันได้ดีในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากในในยุคปัจจุบันเรื่องของข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้บริหารเห็นว่าควรมีการพัฒนากระบวนการจัดการระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการใช้งานตลอดเวลา และต้อง

มีการพัฒนาให้เชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศของหน่วยงานภายนอกได้ด้วยจึงจะเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

นักวิจัย และผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย มีการจัดหาและรวบรวมข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลวารสารงานวิจัยเชิงพื้นที่ของสกว. ระบบสืบค้นข้อมูลงานวิจัยออนไลน์จากหลายมหาวิทยาลัย สืบค้นข้อมูลงานวิจัยและหนังสือจากห้องสมุด ทั้งนี้ส่วนใหญ่ฐานข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจะมีการเก็บรวบรวมและให้บริการเฉพาะข้อมูลรายงานการวิจัย และบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารของมหาวิทยาลัย ซึ่งยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วนตรงตามความต้องการใช้งานของนักวิจัย

นักวิจัยมีความต้องการให้มหาวิทยาลัย มีการจัดเก็บและรวบรวมสารสนเทศงานวิจัยเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบเพื่อให้เห็นข้อมูลการดำเนินงานวิจัยในหลากหลายมิติ ได้แก่ 1) ข้อมูลบริบทพื้นที่ พิกัดที่ตั้ง ความต้องการและปัญหาของพื้นที่ เพื่อให้ให้นักวิจัยเห็นภาพการทำงานเพื่อต่อยอดในการพัฒนาโจทย์วิจัย 2) ข้อมูลประชาสัมพันธ์แหล่งทุน ระบบติดตาม แจ้งเตือนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยให้นักวิจัย 3) บริการรวบรวมลิงก์ข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จัดหารวบรวมข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมาใช้พัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานของตนเอง เช่น ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ส่วนใหญ่จัดหารวบรวมสารสนเทศเหล่านี้จาก การค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต Facebook /YouTube/Google เว็บไซต์ของหน่วยงานและสถาบันต่างๆ แต่ละเรื่องเฉพาะทางไปตามองค์ความรู้ที่หน่วยงานนั้นมี ส่วนในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นเข้าไปค้นหาบ้างแต่น้อยมาก เนื่องจากไม่ค่อยมีสารสนเทศที่ตอบสนองต่อความต้องการใช้งาน เพราะข้อมูลเป็นรายงานการวิจัยทั้งเล่มซึ่งอ่านเข้าใจยาก และยังไม่ถูกถอดเป็นเนื้อหาความรู้ที่คนทั่วไปสามารถเอาไปใช้งานได้ และข้อมูลยังกระจัดกระจายอยู่หลายที่ ตามคณะบ้าง ตามสาขาวิชาบ้าง ทำให้เข้าถึงได้ยาก ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทำการรวบรวมข้อมูลที่ถอดเป็นองค์ความรู้ที่ได้มาจากงานวิจัยมาเป็นเนื้อหาที่กระชับ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายสำหรับบุคคลทั่วไป แล้วจัดเก็บรวบรวมไว้ในแหล่งเดียวกันให้เป็นระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้หลากหลายช่องทาง

3) การจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ในระดับมหาวิทยาลัยผู้บริหารมีการกำหนดให้สำนักวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดเก็บและบำรุงรักษาสารสนเทศงานวิจัย โดยมีคำสั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลในแต่ละระดับ เพื่อการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล แต่เนื่องจากภาระงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก จึงทำให้การปรับปรุงข้อมูลในบางส่วนเกิดความล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน ผู้บริหารมีความต้องการงบประมาณและบุคลากรในการสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาและบำรุงรักษาระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลทุกส่วนดำเนินการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันเสมอ

นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยมีการจัดเก็บและบำรุงรักษาสารสนเทศ โดยการจัดเก็บข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในรูปไฟล์ข้อมูลในคอมพิวเตอร์โดยสร้างไฟล์เตอร์จัดเก็บเป็นกลุ่มเรื่อง ซึ่งบางครั้งมีความเสี่ยงหากคอมพิวเตอร์มีปัญหา จึงหาช่องทางในการจัดเก็บเพิ่มเติมในรูปอีเมลล์ และคลาวด์ร่วมด้วย ส่วนจัดเก็บข้อมูลจะจัดเก็บทุกครั้งที่ได้ทำการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการวิจัย ระหว่างดำเนินการ และรูปเล่มสมบูรณ์ นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลงานวิจัยเชิงพื้นที่ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการวิจัย ระหว่างการดำเนินงานวิจัย และรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ อย่างเป็นระบบในรูปแบบฐานข้อมูลที่เป็นไฟล์ดิจิทัลที่มีแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจนให้นักวิจัยสามารถเข้าถึง และนำไปใช้งานได้ง่าย

ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยส่วนใหญ่มีการจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในรูปแบบเอกสารเป็นเล่มรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่นักวิจัยทำไว้ให้ ทำให้เกิดการสูญหายได้ง่ายและความรู้เหล่านั้นไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้เท่าที่ควร กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย มีความต้องการใช้ข้อมูลรูปแบบเอกสาร/ แผ่นพับที่อ่านเข้าใจง่ายมีรูปภาพประกอบคำอธิบาย และฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีรูปแบบข้อมูลเป็นบทความสั้นๆ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้เลย มีรูปภาพ หรือวิดีโอประกอบ มีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของงานวิจัยที่เป็นรูปแบบเต็มสำหรับผู้สนใจสามารถเข้าไปดูรายละเอียดได้อีกช่องทางหนึ่ง

4) การเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ผู้บริหาร ต้องการให้นักวิจัยมีการเผยแพร่ข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นสู่สาธารณะชนในหลากหลายรูปแบบ เช่น การเขียนบทความตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร การนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ การจัดนิทรรศการ การเขียนบทความลงสื่อสังคมออนไลน์ และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเผยแพร่และนำไปสู่การใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย

นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย มีการเผยแพร่ข้อมูลการวิจัย เพื่อท้องถิ่นสู่สาธารณะชนได้หลายรูปแบบ โดยการเขียนบทความตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร หรือนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ การนำเสนอในรูปแบบโปสเตอร์ การจัดนิทรรศการ การจัดโครงการบริการวิชาการถ่ายทอดความรู้จากการวิจัย และการเขียนบทความลงสื่อสังคมออนไลน์เช่น Facebook

LINE เป็นต้น ส่วนการนำเสนอสารสนเทศด้านการวิจัย เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงในมุมมองของนักวิจัยคิดว่าผู้ใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่ คือ ชุมชน ดังนั้นมหาวิทยาลัย ควรพิจารณาถึงการจัดทำระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่สามารถเป็นช่องทางในการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ข้อมูลการถอดบทเรียนการทำงานวิจัยแต่ละเรื่องในแต่ละพื้นที่เพื่อเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ที่ชุมชนสามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้เองในรูปแบบที่ใช้งานง่ายและเข้าใจได้ง่าย จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างมากมาย

ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นออกสู่สาธารณะชนให้มากขึ้น เพราะจะทำให้คนในชุมชน และคนทั่วไปสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น ส่วนรูปแบบการเผยแพร่และการนำเสนอสารสนเทศจากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดคือ การถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยในลักษณะของการบริการวิชาการในลักษณะการอบรมเชิงปฏิบัติการ และควรมีการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะอื่นด้วย ได้แก่ การให้บริการสารสนเทศในลักษณะที่เป็นการสื่อสารแบบสองทาง การบริการฐานข้อมูลออนไลน์บนเว็บไซต์ที่จัดเก็บข้อมูลไว้ที่เดียว สามารถเข้าถึงง่าย ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีการเชื่อมโยงถึงในการจัดเก็บข้อมูลให้เข้าถึงได้ในช่องทางอื่น ๆ เช่น Facebook และเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

3.6 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยามีเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แต่ยังไม่มีการสร้างเครือข่ายการทำงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในรูปแบบเป็นทางการระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยงานอื่นๆ โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่บริการภาคีเครือข่าย ซึ่งถูกกำหนดเป็นนโยบายในยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี โดยลักษณะความร่วมมือส่วนใหญ่ในระดับมหาวิทยาลัยเป็นความร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ(MOU) และบางส่วนเป็นความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างความร่วมมือด้านงบประมาณ และทรัพยากรอื่นๆ และ 2) ความร่วมมือด้านการทำงานในพื้นที่ตามโครงการที่กำหนดไว้ เช่น การเข้าร่วมเป็นคณะทำงานในโครงการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน และดำเนินการติดตามจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในระดับนักวิจัยและชุมชน มีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ โดยขึ้นอยู่กับประเด็นหรือหัวข้องานวิจัยที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นลักษณะของเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการในระดับบุคคลและชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชนที่เป็นบุคคลสำคัญ (key person) ในพื้นที่ วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายเพื่อทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกันกับชุมชน นักวิจัยสามารถติดต่อประสานงาน ขอความร่วมมือและข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นแม้กระทั่งงานวิจัยเสร็จสิ้นไปแล้วก็ตาม

ตอนที่ 4 ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ร่่างรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย

ราชภัฏ: NET PASS Model

4.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 มาประมวลผล เพื่อพัฒนาขึ้นเป็น กรอบการวิเคราะห์สรุปสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามภาพที่ 4.5 และจัดทำเป็นรูปแบบสภาพปัจจุบันสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามภาพที่ 4.6 มีรายละเอียด ดังนี้

สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ ม.ราชภัฏ

1. ลักษณะ: มีลักษณะงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการแก้ปัญหาของท้องถิ่น
2. ประเภทเนื้อหา งานวิจัย: งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น แบ่งประเภทเนื้อหาออกเป็น 10 ประเภท ประเภทที่มากที่สุดคือ ด้านเศรษฐกิจชุมชน
3. แหล่งทุน : งบประมาณส่วนใหญ่มาจากแหล่งทุนภายใน การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกเพื่อหางบประมาณ การวิจัย จากแหล่งทุนภายนอกเพิ่มเติม
ภายใน (55.98%) = ชมรม + หน่วยงาน + ชมรม. รายได้ภายนอก (43.02%) = ชมรม. สนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (สสส. วช ฯลฯ)
4. การตีพิมพ์เผยแพร่ : มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นมาก แต่ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ การสร้างเสริมให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีคำนำหน้า
การนำไปใช้ประโยชน์ : มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ เชิงสาธารณะ เชิงวิชาการ
5. ผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ระดับที่ 1 การเปิดพื้นที่ให้คนในท้องถิ่น แสดงอัตลักษณ์ของตนเอง (40%)
ระดับที่ 2 การเสริมพลังกลุ่ม (Empowerment) เพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ปัญหาทางความเหลื่อมล้ำ (25%)
ระดับที่ 3 การสร้างอำนาจต่อรอง (15%)
ระดับที่ 4 การผลักดันให้เกิดความมีส่วนร่วม (10%)
ระดับที่ 5 การสร้างนักวิจัย(ท้องถิ่น) เพื่อเปิดพื้นที่การมีองของชาวบ้านผลักดันให้มีความยอมรับความร่วมของชาวบ้านในการตัดสินใจเชิงนโยบายในระดับต่าง ๆ (15%)

การจัด การสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ ม.ราชภัฏ

1. การบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 - 1) มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร
 - 2) มีนโยบายของมหาวิทยาลัย big data แต่ไม่มีนโยบายด้านการจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ชัดเจน
 - 3) การจัดการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง
 - 4) มีการกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบแต่ดำเนินการไม่มีประสิทธิภาพ และบุคลากรขาดความรู้ในการจัดการสารสนเทศ
2. การรวบรวมการจัดการสาร
 - 1) ได้จัดทำรวบรวมรายชื่อเอกสารเผยแพร่ที่ภายในและภายนอก
 - 2) การจัดทำระบบสารสนเทศ : การจัดทำระบบงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นยังขาดงานวิจัยกับนักวิจัย และฐานข้อมูลทางแหล่งที่เชื่อมโยงกับ DRMS MIS ระบบสารสนเทศงานวิจัยของสถาบันทำให้เข้าถึงยาก เช่น ระบบ การวิจัย เอกสารหน่วยงานอื่นๆ ดังนั้นควรมีการจัดทำระบบข้อมูลงานวิจัยไว้บนแพลตฟอร์มที่เข้าถึงง่าย
 - 3) การจัดการเผยแพร่ข้อมูลวารสาร :
 - การเผยแพร่ข้อมูลวารสาร : แบ่งเป็นภาษาอังกฤษในช่องทาง (70%) เป็นภาษาไทยในช่องทางวารสารในภาษาไทยเป็นการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมากกว่า
 - การจัดการเผยแพร่ข้อมูลวารสาร : จัดพิมพ์วารสารที่งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และทำนิตยสารสารสนเทศให้ผู้ใช้บริการในการเข้าถึงงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษเผยแพร่ข้อมูลทางออนไลน์กับระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย
3. การเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัย
 - 1) การเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัย (30%) มีการถ่ายทอดของงานวิจัยโดยการเขียนเป็นใบความรู้ การบริการ การตีพิมพ์ตีความวิจัยชุมชน การแสดงงานวิจัย การนำเสนองานวิจัยเป็นต้นแบบให้แก่วิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เป็นต้นแบบที่จัดทำเป็นงานวิจัย ประมาณ 5% ที่มีเผยแพร่สู่ผู้ดูแลสารระบบโดยมีสื่อสังคมออนไลน์ และ การจัดทำเอกสารเผยแพร่
 2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ การจัดการสารสนเทศ :
 - แบ่งไม่ เป็นทางการ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยกับชาวบ้านหรือผู้ปฏิบัติงาน
 - แบ่งเป็นทางการ เป็นความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาวเอกชน แลชุมชนในรูปแบบเป็นทางการ MCO (แหล่งทุนวิจัย และหน่วยงานที่เป็นผู้สนับสนุนทั้งในระดับท้องถิ่น)
 - จัดตั้งองค์กรเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานเพื่อ
 - เพื่อสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ ศึกษการแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกับ และเกิดทางวิจัยร่วมกัน
 - เพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย ทั้งในระดับหน่วยงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสนับสนุนเครือข่ายและทรัพยากรต่างๆ
 - 3) การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นวิจัยเพื่อท้องถิ่นในระดับท้องถิ่นและระดับชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

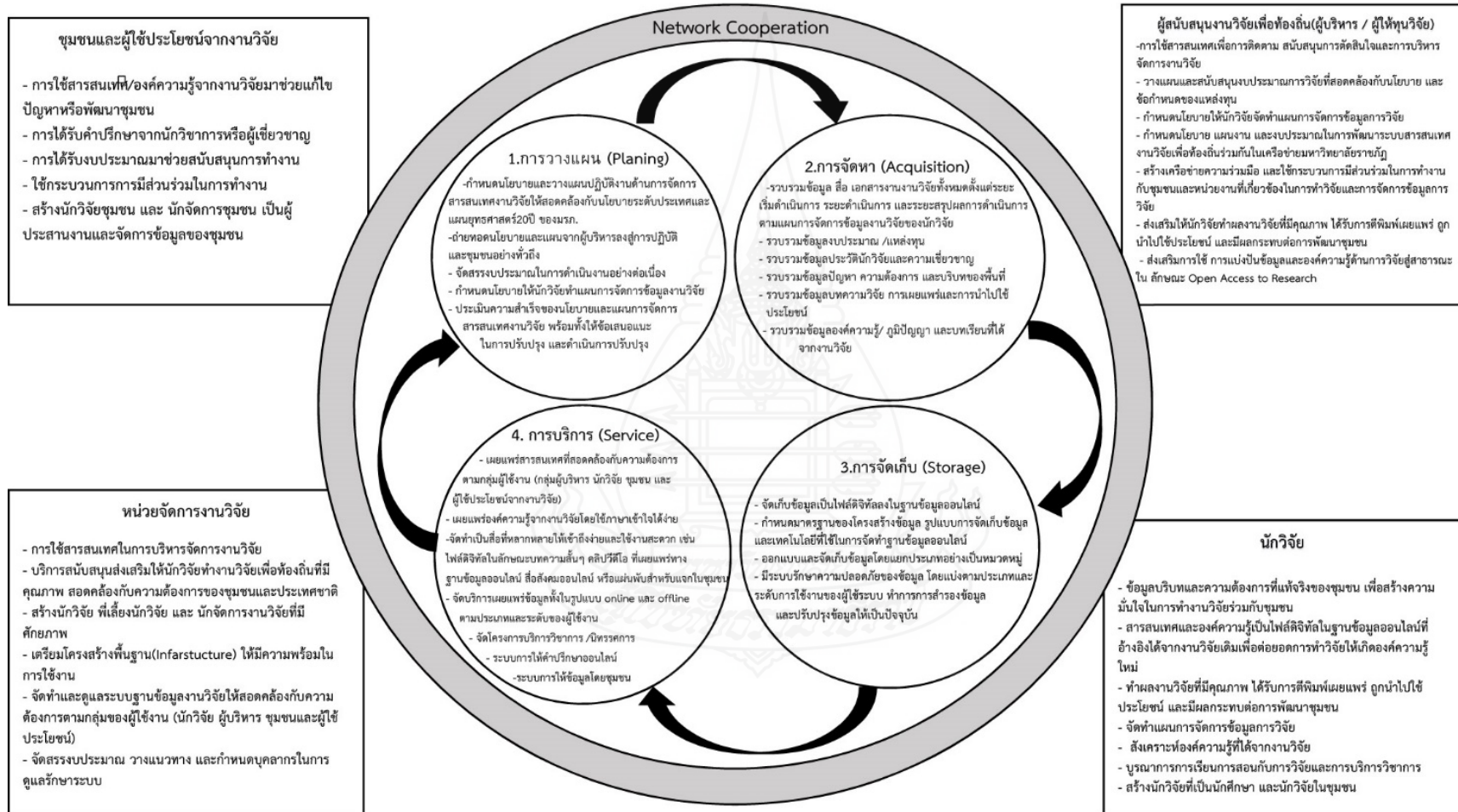
รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ความถี่ของการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ ม.ราชภัฏ

1. ความเป็นที่ :
 - 1) สถานะหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยและ การติดตามผลด้านนิเทศงานวิจัยของนักวิจัย (ผู้บริการ)
 - 2) ข้อมูลเกี่ยวกับที่ : ศักดิ์ศรี ความต้องการ และปัญหาของที่ : เพื่อให้มีวิถีชีวิตการทำงานที่สอดคล้องกับการพัฒนาของท้องถิ่น (นักวิจัย)
 - 3) องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น การติดตามงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความสอดคล้องของ การทำงานกับองค์กรที่ (ชุมชน) การจ้างงานหรือรับจ้าง หรือจ้างงานในท้องถิ่นเพื่อใช้ประโยชน์ (นักวิจัย) เช่นเพื่อให้มีวิถีชีวิตและสามารถเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่สอดคล้องกับความต้องการใช้ตามของของ
2. ความเป็นที่ของ :
 - 1) การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : เช่น ไม่ให้ชีวิตที่ง่ายเกินไปได้แก่ แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ นักวิจัย)
 - 2) การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
 - 3) การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
3. ความเป็นที่ของ :
 - การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ) เพื่อให้มีวิถีชีวิตที่ง่ายเกินไปได้แก่ แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ นักวิจัย)
 - 2) การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
 - 3) การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
4. ความเป็นที่ของ :
 1. การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
 2. การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
 3. การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
5. ความเป็นที่ของ :
 1. การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
 2. การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)
 3. การทำให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ : แหล่งที่เข้าถึงที่ (ผู้บริการ)

ภาพที่ 4.5 กรอบการวิเคราะห์สรุปสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

Community-Based Research Information Management : NetPASS Model

ภาพที่ 4.6 รูปแบบสภาพปัจจุบันสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัย

จากภาพที่ 4.6 การพัฒนารูปแบบสภาพปัจจุบันสำหรับการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Network Cooperation Model) ซึ่งได้ยกร่างตามกรอบการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งรูปแบบการทำงาน ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนกระบวนการจัดการสารสนเทศ และส่วนของเครือข่ายความร่วมมือ ในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

4.1.1 ส่วนที่ 1 อยู่ในวงกลมเป็นกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น (PASS) ซึ่งแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planing) การ จัดหา (Acquisition) การจัดเก็บ (Storage) และการบริการ (Service) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวางแผน (Planing) การวางแผนการจัดการสารสนเทศ เป็น กระบวนการแรกที่มีความสำคัญ มีการดำเนินงาน ดังนี้

(1) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรกำหนดนโยบายและวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ ที่ 1 พัฒนาท้องถิ่น ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีแผนการดำเนินงานร่วมกันในการ จัดทำฐานข้อมูล Big Data 76 จังหวัดของพื้นที่บริการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุง/พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยเฉพาะด้าน ฐานข้อมูลงบประมาณและบุคลากรให้ทันสมัยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล หากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระบบการจัดการข้อมูลงานวิจัยกลางที่เป็นมาตรฐานก็จะทำให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การถ่ายทอดนโยบายและแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นจากผู้บริหารลงสู่การปฏิบัติและชุมชนอย่างทั่วถึง จะช่วยให้กลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานด้านการวิจัยทั้งในกลุ่มของนักวิจัย ชุมชนที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัย และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ได้รับทราบและเข้าใจถึงแนวทางในการดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถ ใช้ ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นงานที่ต้องทำอย่าง ต่อเนื่องเพราะการจัดการสารสนเทศที่ดีต้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง ปลอดภัย มีการปรับปรุงข้อมูล และ

กระบวนการในการจัดการสารสนเทศให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานในส่วนนี้ต้องมีอย่างต่อเนื่อง

(4) กำหนดนโยบายให้นักวิจัยทำแผนการจัดการข้อมูลงานวิจัยจะช่วยให้ให้นักวิจัยมีการจัดการข้อมูลงานวิจัยของตนเองอย่างเป็นระบบ การจัดการข้อมูลงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นอย่างเป็นระบบจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง การรักษา และเพิ่มมูลค่าให้กับข้อมูลการวิจัยเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

(5) ประเมินความสำเร็จของนโยบายและแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และดำเนินการปรับปรุง กระบวนการ ดังกล่าว จะทำให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้อย่างเป็นรูปธรรม

2) *การจัดหา (Acquisition)* เป็นกระบวนการในการรวบรวมจัดหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่หลากหลาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับความต้องการใช้งานของผู้ใช้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร นักวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ควรมีกระบวนการในการดำเนินงาน ดังนี้

(1) รวบรวมข้อมูล สื่อ เอกสารงานงานวิจัยทั้งหมดตั้งแต่ระยะเริ่มดำเนินการ ระยะดำเนินการ และระยะสรุปผลการดำเนินการ ตามแผนการจัดการข้อมูลงานวิจัยของนักวิจัย

(2) รวบรวมข้อมูลงบประมาณ /แหล่งทุน

(3) รวบรวมข้อมูลประวัตินักวิจัยและความเชี่ยวชาญ

(4) รวบรวมข้อมูลปัญหา ความต้องการ และบริบทของพื้นที่

(5) รวบรวมข้อมูลบทความวิจัย การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์

(6) รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้/ ภูมิปัญญา และบทเรียนที่ได้จากงานวิจัย

3) *การจัดเก็บ (Storage)* เป็นกระบวนการในการจัดเก็บรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้นำมาใช้ในแหล่งเดียวกันอย่างเป็นระบบ ให้สามารถเข้าถึงใช้งาน ค้นหา ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้ง่ายและสะดวก โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาเป็นเครื่องมือเช่น เทคโนโลยีทางด้านฐานข้อมูล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสื่อสารออนไลน์ เป็นต้น เพื่อเอื้อประโยชน์ในการใช้งานและการจัดการสารสนเทศให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สอดคล้องความต้องการใช้งานของผู้ใช้ เข้าถึง

ข้อมูลได้ง่าย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีกระบวนการในการดำเนินงาน ดังนี้

(1) กำหนดมาตรฐานของโครงสร้างข้อมูลรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลออนไลน์

(2) จัดเก็บข้อมูลเป็นไฟล์ดิจิทัลลงในฐานข้อมูลออนไลน์

(3) จัดเก็บข้อมูลโดยแยกเนื้อหาตามประเภทเนื้อหาทางงานวิจัย / แยกตามพื้นที่

(4) มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล โดยแบ่งตามประเภท และระดับการใช้งานของผู้ใช้ระบบ มีการสำรองข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

4) การบริการ (Service) เป็นกระบวนการในการให้บริการข้อมูล และเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งรูปแบบของเอกสาร ไฟล์ดิจิทัล การให้บริการออนไลน์ เป็นต้น การให้บริการสารสนเทศมีจุดมุ่งหมาย เพื่อต้องการให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง สมบูรณ์ รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด มีกระบวนการในการดำเนินงาน ดังนี้

(1) เผยแพร่สารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการใช้งาน โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้บริหาร นักวิจัย ชุมชน และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

(2) เผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยโดยใช้ภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจได้ง่าย สามารถนำไปใช้ได้เลย จัดทำเป็นไฟล์ดิจิทัลในลักษณะบทความสั้น ๆ คลิปวิดีโอที่เผยแพร่ทางฐานข้อมูลออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ หรือแผ่นพับสำหรับแจกในชุมชน

(3) จัดบริการเผยแพร่ข้อมูลทั้งในรูปแบบ online และ offline ตามประเภท และระดับของผู้ใช้งาน

(4) จัดบริการในรูปแบบอื่นๆ เช่น โครงการบริการวิชาการ /นิทรรศการ

(5) จัดทำระบบการให้คำปรึกษาออนไลน์ ระหว่างนักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญ กับชาวบ้านชุมชนที่ต้องการคำปรึกษาในการแก้ปัญหาในชุมชน

4.1.2 ส่วนที่ 2 อยู่ภายนอกวงกลมแสดงถึงกลุ่มของเครือข่ายความร่วมมือ (Network Cooperation) ที่มีส่วนสำคัญในการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1) กลุ่มผู้สนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (ผู้บริหาร/ผู้ให้ทุนวิจัย) กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีบทบาทและความสำคัญในการผลักดันด้านนโยบายและการวางแผน ให้เกิดการดำเนินงาน เพราะเป็นกลุ่มของผู้บริหารและผู้ให้ทุนวิจัย ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือ จะมี

บทบาทหน้าที่และความต้องการในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ดังนี้

(1) ความต้องการสารสนเทศ

การใช้สารสนเทศเพื่อการติดตาม สนับสนุนการตัดสินใจ และการ
บริหารจัดการงานวิจัย

(2) รูปแบบการดำเนินงาน

ก. วางแผนและสนับสนุนงบประมาณการวิจัยที่สอดคล้องกับ
นโยบาย และข้อกำหนดของแหล่งทุน

ข. กำหนดนโยบายให้นักวิจัยจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย

ค. กำหนดนโยบาย แผนงาน และงบประมาณในการพัฒนาระบบ
สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นร่วมกันในเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ง. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
ในการทำงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัย และการจัดการข้อมูลการวิจัย

จ. ส่งเสริมให้นักวิจัยทำผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ได้รับการตีพิมพ์
เผยแพร่ ถูกนำไปใช้ประโยชน์ และมีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน

ฉ. ส่งเสริมการใช้ การแบ่งปันข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการวิจัย
สู่สาธารณะในลักษณะ Open Access to Research

2) กลุ่มนักวิจัย กลุ่มนักวิจัยนี้ถือเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานวิจัย และ
เป็นผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น โดยตรง มีบทบาทหน้าที่และความต้องการในการ
ดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังนี้

(1) ความต้องการสารสนเทศ

ก. ข้อมูลบริบทและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน เพื่อสร้าง
ความมั่นใจในการทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน นักวิจัยต้องการข้อมูลและสารสนเทศประกอบการ
ตัดสินใจในการเริ่มดำเนินงานวิจัย ระหว่างการดำเนินงานวิจัย และสรุปรายงานการวิจัย ดังนั้นหาก
มีสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานของนักวิจัย นักวิจัยจะสามารถทำงานวิจัยได้ง่ายขึ้น
สร้างความมั่นใจให้แก่ักวิจัยในการทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน

ข. สารสนเทศและองค์ความรู้เป็นไฟล์ดิจิทัลในฐานข้อมูลออนไลน์
ที่อ้างอิงได้จากงานวิจัยเดิมเพื่อต่อยอดการทำวิจัยให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

(2) รูปแบบการดำเนินงาน

ก. ทำผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ถูกนำไปใช้ประโยชน์ และมีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน นักวิจัยจะสามารถสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพได้มากขึ้น บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่ทำให้สามารถต่อยอดงานวิจัย ดำเนินงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ

ข. จัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย นักวิจัยควรจัดทำแผนการจัดการข้อมูลงานวิจัยในการดำเนินงานวิจัยทุกเรื่องเพื่อเป็นการจัดระบบข้อมูลการวิจัยของตนเอง และเพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลงานวิจัยไปใช้ต่อไปในอนาคต

ค. สร้างนักวิจัยที่เป็นนักศึกษา และนักวิจัยในชุมชน เป็นการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคนให้เกิดองค์ความรู้และกระบวนการคิด ส่งเสริมให้นักศึกษา และชาวบ้านในชุมชนเกิดการเรียนรู้และสามารถนำสู่การประยุกต์ใช้ความรู้สู่การทำงานอย่างเป็นระบบ จนสามารถพัฒนาตนเองสู่การเป็นนักวิจัยในชุมชนและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนได้

3) หน่วยจัดการงานวิจัย กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏจะเป็นหน้าที่ของสถาบันวิจัยและพัฒนา ทำหน้าที่ในการประสานงานและสนับสนุนส่งเสริมให้นักวิจัยผลิตผลงานวิจัยให้มีคุณภาพ ดังนั้นหน่วยจัดการงานวิจัยจึงมีบทบาทหน้าที่และความต้องการในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังนี้

(1) ความต้องการสารสนเทศ

ก. การใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการงานวิจัย

(2) รูปแบบการดำเนินงาน

ก. บริการสนับสนุนส่งเสริมให้นักวิจัยทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและประเทศชาติ

ข. สร้างนักวิจัย พี่เลี้ยงนักวิจัย และ นักจัดการงานวิจัยที่มีศักยภาพ จากสภาวะการณ์ปัจจุบันหน่วยจัดการงานวิจัยนอกจากจะทำหน้าที่ในการสร้างนักวิจัยหน้าใหม่ และสนับสนุนส่งเสริมนักวิจัยเดิมให้เก่งขึ้นแล้ว ต้องมีการสร้างพี่เลี้ยงนักวิจัยด้วย เพราะพี่เลี้ยงนักวิจัยจะเป็นกลไกและเป็นพี่ที่ปรึกษาที่คอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักวิจัยรุ่นน้อง ช่วยให้การสร้างนักวิจัยหน้าใหม่ และการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพมากขึ้นทำได้ง่ายขึ้น และใช้เวลา น้อยลง และจากการทำงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นพบว่าการทำงานวิจัยลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะต้องเกี่ยวข้องกับชุมชนและบุคคลหลายฝ่าย ดังนั้นการสร้างนักจัดการงานวิจัยที่มีศักยภาพสามารถทำหน้าที่ในการมองเห็นการดำเนินงานในภาพรวมและคอยประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิด

ความร่วมมือที่ดีในการทำงานร่วมกันนั้นนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่ง ซึ่งหน่วยจัดการงานวิจัยควรเร่งสร้างนักจัดการงานวิจัยเพื่อมาช่วยในการประสานงานกับชุมชนนักวิจัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

ค. เตรียมโครงสร้างพื้นฐาน (Infarstructure) ให้มีความพร้อมในการใช้งาน ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่าย ฐานข้อมูล บุคลากร และระเบียบวิธีแนวทางในการดำเนินงาน เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่หน่วยจัดการงานวิจัยต้องเตรียมการให้พร้อมก่อนการวางระบบการจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ง. จัดทำและดูแลระบบฐานข้อมูลงานวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการตามกลุ่มของผู้ใช้งาน (นักวิจัย ผู้บริหาร ชุมชนและผู้ใช้ประโยชน์) เพื่อให้พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลาและมีข้อมูลที่ถูกคัดกรองทันสมัยในการใช้งานที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานทุกระดับ

จ. จัดสรรงบประมาณ วางแนวทาง และกำหนดบุคลากรในการดูแลรักษาระบบหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยควรมีการจัดทำแผนเพื่อกำหนดงบประมาณ และบุคลากรในการพัฒนาและบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูลด้านงานวิจัย

4) ชุมชนและผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย กลุ่มนี้เป็นเครือข่ายส่วนใหญ่อยู่ในชุมชน เป็นกลุ่มที่มีความต้องการในการแก้ปัญหาการดำเนินงานในชุมชน หรือต้องการพัฒนาชุมชนและงานของตนในด้านต่างๆ เป็นกลุ่มที่ต้องการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง ดังนั้นจึงมีบทบาทหน้าที่และความต้องการในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังนี้

(1) ความต้องการสารสนเทศ

ก. การใช้สารสนเทศ/องค์ความรู้จากงานวิจัยมาช่วยแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน

ข. การได้รับคำปรึกษาจากนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ หากชุมชนพบปัญหาที่เกิดขึ้นชุมชนต้องการคำปรึกษา และความช่วยเหลือจากนักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ชุมชน จึงต้องการช่องทางที่อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ ในการให้คำปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันถ่วงที

ค. การได้รับงบประมาณมาช่วยสนับสนุนการทำงาน ชุมชนต้องการงบประมาณ และองค์ความรู้มาช่วยสนับสนุนการทำงาน การแก้ไขปัญหา และการพัฒนาชุมชน

(2) รูปแบบการดำเนินงาน

ก. การใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมในการทำงาน ชุมชนต้องการการมีส่วนร่วมในการทำงานวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การมีส่วนร่วม การได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมกันพัฒนาชุมชนระหว่างนักวิจัย คนในชุมชนที่เกี่ยวข้อง หน่วยจัดการงานวิจัย และมหาวิทยาลัย ถือเป็น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานเพื่อให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและมีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน

ข. การสร้างนักวิจัยชุมชน และ นักจัดการชุมชน เป็นผู้ประสานงาน และจัดการข้อมูลของชุมชน

4.2 ร่างรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย

ราชภัฏ: NET PASS Model

การพัฒนาาร่างรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อค้นพบที่ได้ทำการศึกษาทั้งหมด 3 ประเด็น คือ 1) สภาพงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) ความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และศึกษารูปแบบสภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น จากนั้นเอาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ช่องว่างเพื่อค้นหาสิ่งที่ควรดำเนินการ ในการเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาาร่างรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีรายละเอียดตามข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 4.7, 4.8 และ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ช่องว่างประเด็นสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1.1 ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	<p>ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น : งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นงานวิจัยแบบงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชาวบ้าน นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เน้นที่ภาคปฏิบัติการ (social action) จุดเริ่มต้นของงานวิจัยท้องถิ่นมาจากปัญหาในท้องถิ่นนั้น ๆ จากความจำเป็นในชีวิตที่จะต้องแก้ปัญหของตนเอง จึงเป็นงานที่ยึดโยงอย่างเหนียวแน่นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical data) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมุ่งเน้นการแก้ปัญหของท้องถิ่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำอย่างไรจึงจะทำให้ชาวบ้านและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่มีนักวิชาการลงไปทำงานวิจัยในชุมชนไว้มากมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - การบริการถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัย สู่ชุมชนในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย สะดวกในการเข้าถึง - การบริการให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมให้ความรู้ - การมีคลังจัดเก็บ รวบรวมองค์ความรู้ที่ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงได้ และนำไปใช้ประโยชน์ได้ เพราะการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงเป็น เครื่องมือที่สำคัญ ในการสร้างการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ชุมชนให้เกิดพลังปัญญาการเรียนรู้สามารถแก้ปัญหของชุมชนสังคมของตนเองได้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1.2 ประเภทเนื้อหาของงานวิจัย	ประเภทเนื้อหาของงานวิจัย:		
1. เศรษฐกิจชุมชน (21.05%)	จากข้อมูล ดังกล่าว พบว่า การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	เนื่องจากไม่มีการจัดเก็บข้อมูล	การพัฒนาคลังข้อมูลงานวิจัยตาม
2. การบริหารจัดการ ท้องถิ่น (17.20%)	โจทย์วิจัยต้องมาจากปัญหาของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้นจากข้อมูล ประเภทเนื้อหาของงานวิจัย พบว่างานวิจัยเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ	งานวิจัยแบบรวมศูนย์ที่ใช้ร่วมกัน ในเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ	มาตรฐานการลงรายการ ที่เชื่อมโยง ข้อมูลการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. การศึกษากับชุมชน (13.04%)	ชุมชนมีจำนวนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ	จึงทำให้ไม่เห็นภาพรวมการทำงาน ที่สะท้อนจุดเด่น ความเชี่ยวชาญ	จะสามารถเชื่อมโยงและประมวลผล
4. ศิลปวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น (11.81%)	ชุมชน ได้แก่ รายได้น้อย ปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำ รายได้ของคนในชุมชนและสังคมไทยยังคงเป็นเรื่องสำคัญรองลงมา	และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ แต่ละแห่งได้อย่างชัดเจน	ข้อมูลทำให้มองเห็นความเชี่ยวชาญ จุดเด่น จุดด้อย ภาพรวมและปัญหา
5. ชุมชนกับการ จัดการทรัพยากร (10.13%)	เป็นด้านการบริหารจัดการท้องถิ่น และการศึกษากับชุมชน ตามลำดับ ซึ่งทั้งสามประเด็น ดังกล่าวอาจทำให้ยุทธศาสตร์การ		ในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกัน
6. เกษตรกรรมยั่งยืน(9.25%)	ขับเคลื่อนประเทศเป็นไปได้ไม่เต็มที่		
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (7.15%)	โดยหากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง อาจทำให้เกิด อุปสรรคต่อความยั่งยืนของการพัฒนาประเทศ และยังสามารถนำไปสู่		
8. สุขภาพ หมอเมือง และ สมุนไพร (5.76%)	ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิต และอื่น ๆ ตามมา		
9. เด็ก เยาวชนและครอบครัว (2.68%)			
10. อื่นๆ ที่ไม่อยู่ในหมวด (1.93%)			

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1.3 แหล่งทุน	งบประมาณการวิจัยจากทุนภายใน (56.98%) งบประมาณการวิจัยจากทุนภายนอก (43.02%)	- งบประมาณการวิจัยไม่เพียงพอ - มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ยังคงได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านการวิจัยจากแหล่งทุนภายในมากกว่าแหล่งทุนภายนอก	- ค้นหาและทำเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัย - ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้สามารถของงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก
1.4 การเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์	การเผยแพร่ในเวทีวิชาการ แบ่งเป็น - นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ ร้อยละ 60.37 - การตีพิมพ์ในวารสาร ร้อยละ 39.63 การเผยแพร่ในเวทีชุมชน แบ่งเป็น - การเผยแพร่ในเวทีสาธารณะ/เวทีคืนข้อมูลสู่ชุมชน ร้อยละ 70 - การเผยแพร่รูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยสู่การบริการ วิชาการ ร้อยละ 30	- การพัฒนาคลังข้อมูลงานวิจัยตามที่มาตรฐานการลงรายการเชื่อมโยงข้อมูลการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏจะสามารถเชื่อมโยงและประมวลผลข้อมูลทำให้มองเห็นความเชี่ยวชาญ จุดเด่น จุดด้อย ภาพรวมและปัญหาในการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกัน	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

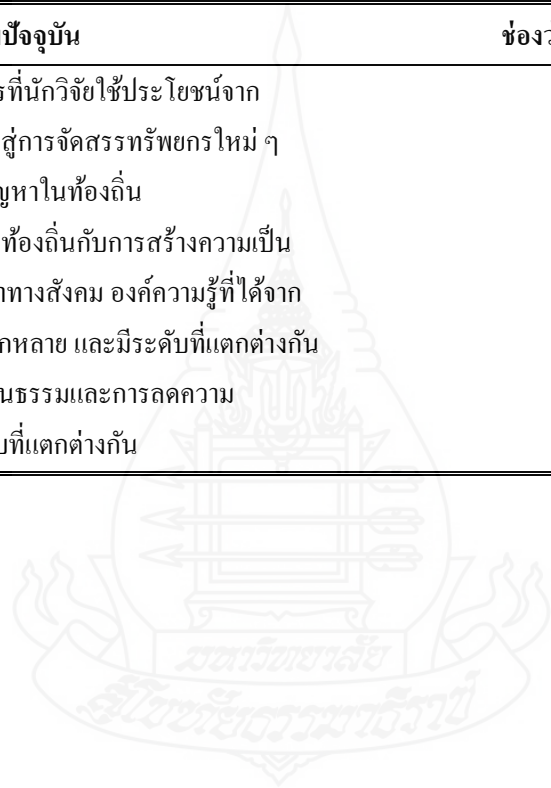
ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
	<p>การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์</p> <p>1) สร้างช่องทางการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน ทำให้เกิด ประโยชน์ ในเชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ และเชิงสาธารณะ</p> <p>2) การทำให้มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่สาธารณะและมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาการศึกษาในพื้นที่ ทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงสาธารณะ</p> <p>3) บูรณาการวิจัยสู่การเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้พื้นฐานของชุมชน (เชิงวิชาการ)</p> <p>4) การผลิตผลงานวิชาการ การขอตำแหน่งทางวิชาการ ตามศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับใช้สังคม (เชิงวิชาการ)</p>	<p>การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยลงวารสารที่มีค่าน้ำหนักยังมีน้อย และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และผลกระทบต่อชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมยังไม่ชัดเจน</p>	<p>กำหนดนโยบายและข้อกำหนดการดำเนินงานวิจัยในการส่งเสริมการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารทางวิชาการที่มีค่าน้ำหนัก ส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้ให้ไปสู่ชุมชนที่หลากหลายช่องทาง และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่เห็นผลกระทบที่ชัดเจน</p>
1.5 ผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	<p>ระดับที่ 1 การเปิดพื้นที่ให้คนในท้องถิ่นแสดงอัตลักษณ์ของตนเอง</p> <p>ระดับที่ 2 การเสริมพลังกลุ่ม (Empowerment) เพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาตามความเหลื่อมล้ำตัดสินใจเชิงนโยบายในระดับต่าง ๆ</p>	<p>ผลกระทบจากการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ทำให้ท้องถิ่น เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้ง 5 ระดับนี้ยังเห็นผลลัพธ์ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม</p>	<p>การจัดข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้จาก การวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักวิจัย ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถ ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยท้องถิ่น มาแก้ปัญหาในท้องถิ่น จนเกิดผลกระทบที่ทำให้ท้องถิ่นเกิดการ</p>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
	<p>ระดับที่ 3 การสร้างอำนาจต่อรอง</p> <p>ระดับที่ 4 การผลักดันให้เกิดความเป็นธรรม</p> <p>ระดับที่ 5 การสร้างนักวิจัยเพื่อเปิดพื้นที่ (ท้องถิ่น) การเมือง ของความรู้ผลักดันให้มีการยอมรับความรู้ ของชาวบ้านในการการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากผลกระทบ ของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น</p> <p>1) การเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล กระบวนการของงานวิจัยทั้งคน ในชุมชน ในระดับปัจเจกบุคคล กระบวนการวิจัยท้องถิ่น จึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและพัฒนาศักยภาพของนักวิจัย ท้องถิ่นให้มีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับคนทั้งในชุมชน และนอกชุมชนได้</p> <p>2) การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน กระบวนการวิจัยท้องถิ่น ได้สร้างเงื่อนไขให้เกิดการฟื้นฟู ความสัมพันธ์ในชุมชน ที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยท้องถิ่น ทั้งความสัมพันธ์ ของชุมชน โดยทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่น</p> <p>3) การเปลี่ยนแปลงระดับสถาบัน งานวิจัยท้องถิ่นมี วัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขปัญหาในระดับท้องถิ่น ปราบปรามการฉ้อโกงที่จะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น</p>		เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
4)	<p>ในระดับสถาบันได้ คือ การที่นักวิจัยใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยท้องถิ่นนำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรใหม่ ๆ (redistribution) มาแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น</p> <p>องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยท้องถิ่นกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยท้องถิ่นมีความหลากหลาย และมีระดับที่แตกต่างกัน จึงมีผลต่อการสร้างความเป็นธรรมและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในระดับที่แตกต่างกัน</p>		

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ช่องว่างประเด็นสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. การบริหาร การจัดการ สารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น - โครงสร้างองค์กร - นโยบาย - งบประมาณ - บุคลากร	1.1 โครงสร้างองค์กร : รองอธิการบดีที่ดูแลงานด้านการ วิจัย, ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัย, รองผู้อำนวยการ 3-4 ท่าน สวพ.จะกำหนดให้มี เจ้าหน้าที่ใน สวพ. 1-2 คน ที่ดูแล และจัดการสารสนเทศ งานวิจัย แต่เจ้าหน้าที่ ดังกล่าวต้อง รับผิดชอบงานหลายด้าน 1.2 นโยบาย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมีนโยบายระยะยาว ที่ถูกกำหนดไว้ ในแผนยุทธศาสตร์ 20 ปีให้มีการจัดทำ Big Data ร่วมกัน แต่ยังไม่เกิดการขับเคลื่อนในเชิงปฏิบัติการ และยังไม่ม ีนโยบายด้านการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ชัดเจนมีแต่เพียงนโยบายด้านการวิจัย 1.3 งบประมาณ : การจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอ และไม่มีความต้องการ 1.4 บุคลากร: มีการกำหนดบุคลากรให้มีหน้าที่ในการดูแล จัดการข้อมูลงานวิจัยแต่บุคลากรทำหน้าที่หลายด้านทำให้การ ดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ และทำให้ข้อมูลที่เผยแพร่ ไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ จัดการสารสนเทศเท่าที่ควร	- ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการ ดำเนินงานด้านการจัดการ สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และ ระดับเครือข่าย - การจัดสรรงบประมาณ ยังไม่เพียงพอ และไม่มีควม ต่อเนื่อง - บุคลากรไม่เพียงพอ และไม่มี ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ จัดการสารสนเทศ	- การสร้างนโยบาย และข้อกำหนด ในการดำเนินงานด้านการจัดการ สารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับ เครือข่าย และควรกำหนดคนนโยบาย ให้มีการจัดทำแผนการจัดการ สารสนเทศงานวิจัย ประกอบด้วย 1. การอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลวิจัยที่จะ เก็บและแสวงหา เพื่อใช้ในการวิจัย 2. มาตรฐาน และระเบียบวิธีที่นำ มาใช้เพื่อการเก็บ และจัดการ ข้อมูลวิจัย 3. จริยธรรม และข้อกำหนดเกี่ยวกับ ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้อง พิจารณาเพื่อจัดเก็บเผยแพร่ และ ใช้งานได้ในระยะยาว 4. แผนดำเนินการ เกี่ยวกับการแบ่งปัน ข้อมูลวิจัยและการเข้าถึงข้อมูลวิจัย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
			<p>5. แผนยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินการเกี่ยวกับการสงวนรักษาข้อมูลวิจัย ได้แก่ คลังข้อมูลวิจัยที่เลือกใช้เพื่อการสงวน รักษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความพร้อมในการดำเนินงาน - การพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ด้านการจัดการข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
<p>2. ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ</p> <p>2.1 การรวบรวมข้อมูล</p>	<p>2.1 การรวบรวมข้อมูล:</p> <p>การเก็บรวบรวมข้อมูลเข้าสู่ระบบจะเป็นหน้าที่ของนักวิจัยและเจ้าหน้าที่ของสวพ. งานวิจัยจะมีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งภายใน และภายนอก ข้อมูลหลักในการจัดเก็บได้แก่</p> <p>ข้อมูลงานวิจัย:</p> <p>รายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัย รายงานความก้าวหน้า รายงานสรุปผลโครงการวิจัย การนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ข้อมูล</p> <p>แหล่งทุนและ งบประมาณ:</p> <p>ประชาสัมพันธ์ แหล่งทุนภายในภายนอก ประกาศทุนวิจัย</p> <p>ข้อมูลนักวิจัย:</p> <p>ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการทำงาน ประวัติการศึกษา ประวัติการอบรม ความเชี่ยวชาญ งานวิจัย รางวัล</p> <p>ข้อมูลการตีพิมพ์ เผยแพร่:</p> <p>ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย ประชาสัมพันธ์ แหล่งตีพิมพ์ ฐานข้อมูลวารสารและบทความ ตีพิมพ์เผยแพร่</p>	<p>- การดำเนินงานด้านการรวบรวมข้อมูลเข้าสู่ระบบไม่มีความต่อเนื่องทำให้ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบันและไม่ครบถ้วน</p>	<p>- การสร้างแนวปฏิบัติ ข้อกำหนด บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่นทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และระดับเครือข่ายที่ชัดเจน เพื่อใช้งานร่วมกัน</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
2.2 การจัดเก็บข้อมูล	<p>2.2 การจัดเก็บข้อมูล : มีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยไว้ในหลายฐานข้อมูลที่มีมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดเก็บข้อมูลวิจัยที่เป็นงบประมาณภายในที่เป็นรายได้ของมหาวิทยาลัยจะจัดเก็บในระบบ DRMS ส่วนวิจัยที่ได้รับจากงบประมาณภายนอกจะจัดเก็บในระบบ NRIIS - มีระบบสารสนเทศที่ใช้บริหารจัดการงานวิจัยโดยมหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นมาใช้เอง - มีระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตาโครงการวิจัยต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยไว้ในหลายฐานข้อมูล ที่มีมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาคลังจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยแบบรวมศูนย์ตามมาตรฐานการลงรายการ
2.3 การเผยแพร่ข้อมูล	<p>2.3 การเผยแพร่ข้อมูลการบริการ: แบ่งเป็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเผยแพร่ภายในองค์กร (70%) เน้นการให้ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการวิจัยแก่อาจารย์มากกว่าการให้สารสนเทศที่เป็นองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการนำเสนอสารสนเทศ ให้แก่ ผู้บริหารในการบริหารจัดการงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการเผยแพร่ข้อมูลทางออนไลน์ผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีบริการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนและสาธารณะชนผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> - การให้บริการเผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชน และสู่ชุมชนและสาธารณะชนผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่ายและนำไปใช้งานได้สะดวก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
	<p>- การเผยแพร่สู่ชุมชนและสาธารณะชน (30%)</p> <p>มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยการจัดเป็นโครงการบริการวิชาการ การจัดเวทีคืนความรู้สู่ชุมชน การจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัย การนำส่งเล่มวิจัยฉบับสมบูรณ์ ให้แก่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชุมชนที่ร่วมดำเนินงานวิจัย ส่วนการ เผยแพร่สู่กลุ่มสาธารณะชน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ไปยังกลุ่มบุคคลอื่น มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น</p>	<p>- การให้บริการสารสนเทศ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน</p>	<p>- จัดทำคู่มือการใช้ บริการคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่ และแนะนำการใช้งาน</p> <p>- การวิเคราะห์ความต้องการใช้งานสารสนเทศ โดยแบ่งตามกลุ่มผู้ใช้งาน ได้แก่ ผู้บริหารหน่วย จัดการงานวิจัย นักวิจัย และ ชุมชน</p> <p>- การจัดการสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลในการใช้งาน เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และ ลิขสิทธิ์ของข้อมูล</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย และการจัดการสารสนเทศงานวิจัย	<p>3.1 รูปแบบของเครือข่ายมี 2 ลักษณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบไม่เป็นทางการเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยกับชาวบ้านหรือผู้นำชุมชน - แบบเป็นทางการเป็นความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในรูปแบบเป็นทางการ MOU แหล่งทุนวิจัยและหน่วยงานในชุมชนที่ทำงานวิจัยร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการจัดเก็บและการเผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายความร่วมมืออย่างเป็นทางการที่สามารถค้นหาและเข้าถึงได้ง่าย เพื่อเอื้อประโยชน์ ต่อการทำงานวิจัยของนักวิจัย ร่วมกับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การรวบรวม จัดเก็บ และการเผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายความร่วมมืออย่างเป็นทางการและมีมาตรฐานในคลัง จัดเก็บข้อมูลงานวิจัยแบบรวมศูนย์ โดยจัดแบ่งกลุ่มของเครือข่ายความร่วมมือที่เอื้อต่อการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การแบ่งตามกลุ่มความสนใจในเนื้อหาของงานวิจัย 2) แบ่งตามความกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญและ 3) แบ่งตามกลุ่มของนักวิจัยที่ลงไปทำงานในพื้นที่

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ช่องว่าง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
	<p>3.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานเพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อสร้างงานวิจัยที่มีคุณค่า เกิดการแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกัน และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน - เพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย ทั้งในด้านงบประมาณ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสนับสนุนเครื่องมือ และทรัพยากรอื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการกำหนดเป้าหมายของเครือข่ายที่ชัดเจนร่วมกัน ในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดเป้าหมายและข้อกำหนดที่ชัดเจนร่วมกันในการดำเนินงาน ด้านการวิจัย และการจัดการข้อมูลการวิจัย เพื่อท้องถิ่น
	<p>3.3 การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกับชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความต่อเนื่องในการทำงานร่วมกัน ระหว่างเครือข่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดให้มีหน่วยงาน หรือบุคคลที่สามารถทำหน้าที่เป็นประสานงานจัดการข้อมูลงานวิจัยและกระตุ้นการทำวิจัยให้เกิดการทำงานร่วมกัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในเครือข่ายจะทำให้เกิดความต่อเนื่องในการทำงานระหว่างเครือข่าย

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ช่องว่างประเด็นความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
1. ด้านเนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผน และการบริหารงาน ได้แก่ ประเภทของงานวิจัย /พื้นที่ในการดำเนินงานวิจัย /ศาสตร์ของนักวิจัยที่ลงไปทำงานในพื้นที่ /นโยบาย/ งบประมาณการวิจัย/สารสนเทศที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัย สักยภาพนักวิจัยเพื่อวิเคราะห์หากลยุทธ์ และวิธีการในการพัฒนาส่งเสริมนักวิจัยได้ตรงจุด / ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศที่ใช้ สนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ ข้อมูลนโยบายและแหล่งทุนเผยแพร่ /ข้อมูล รายงานวิจัยแยกประเภทตามหัวเรื่องตามพื้นที่ที่เป็นรายปีที่สามารถสืบค้นได้ง่าย /ข้อมูลบริบทพื้นที่ที่กักต้ง /ความต้องการและปัญหาของพื้นที่ /ข้อมูลที่เกิดขึ้นระหว่างการวิจัย เช่น ภาพถ่าย บทสัมภาษณ์ เพื่อให้ให้นักวิจัยเห็นภาพการทำงาน เพื่อต่อยอดงานวิจัยและการพัฒนาโจทย์วิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศที่เป็นองค์ความรู้จากงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการทำงานของตนเองและชุมชน ได้แก่ องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องแต่ละพื้นที่ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้/ ข้อมูลการถอดบทเรียนการทำงานวิจัยแต่ละเรื่องในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการทำงานในแต่ละพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความต้องการการใช้เนื้อหาของสารสนเทศที่แตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่และบริบทของการทำงาน การจัดการรวบรวมเนื้อหาของสารสนเทศ ที่จะนำมาใช้ ควรแยกประเภทเนื้อหาตามการนำสารสนเทศไปใช้งานในแต่ละกลุ่มที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และลักษณะของข้อมูลที่น่าไปใช้ * ดังนั้นควรมีการ ออกแบบเนื้อหาสารสนเทศให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน และการจำแนกสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลในคลังข้อมูลที่ใช้งานร่วมกันให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้ระบบสามารถเข้าถึงเนื้อหา

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและ ผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
				สารสนเทศได้ตามความต้องการ ใช้งานของตนเอง
2. รูปแบบของ ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลเป็นไฟล์ดิจิทัลที่อยู่บนฐานข้อมูลออนไลน์ - สามารถวิเคราะห์และจัดทำออกมาเป็นรูปแบบรายงานสรุปผลการดำเนินงานในมิติที่หลากหลาย - แสดงผลในรูปแบบ กราฟและตาราง เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลเป็นไฟล์ดิจิทัลที่อยู่บน - บริการDown Load /Print - ผลการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลเป็นไฟล์ ดิจิทัลที่อยู่บนฐานข้อมูล ออนไลน์ - ข้อมูลรูปแบบเอกสาร/ แผ่นพับ - จัดทำเป็นภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย มีรูปภาพประกอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ต้องการ รูปแบบของข้อมูลที่เกี่ยวข้องและนำเสนอออกมาให้เข้าใจได้ง่าย เข้าถึง และสามารถนำข้อมูลมาใช้งานได้โดยสะดวก ดังนั้น รูปแบบของข้อมูลที่เอื้ออำนวยในการใช้งานควรจัดทำเป็นสื่อดิจิทัลที่อยู่บนฐานข้อมูลหรือคลังสารสนเทศแบบออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งมี ข้อดี คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณภาพของข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบ “Digital Media” จะมีความคงทนต่อการเสื่อมสภาพเก็บรักษาได้ง่าย เป็นการอนุรักษ์ข้อมูลวิจัยในรูปแบบดิจิทัล เพื่อการใช้งาน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
				<p>ในระยะยาว</p> <p>2. รูปแบบของไฟล์ดิจิทัลสามารถนำไปใช้งานทำได้ หลากหลายวิธี ข้อมูลที่จัดเก็บในรูปแบบสื่อดิจิทัลถือได้ว่าเป็นข้อมูลกลางที่สามารถแบ่งปันเปลี่ยนแปลงไปสู่ผู้ใช้งานในรูปแบบอื่นได้ง่าย</p> <p>3. ข้อมูลดิจิทัลสามารถนำไปใช้งานและปรับแต่งผสมผสานกับสื่อรูปแบบอื่นๆ ให้กลายเป็นสื่อในลักษณะแบบ Multi-Media ได้</p> <p>* ข้อควรระวัง: สื่อดิจิทัลเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการกระทำผิดในการละเมิดในสิทธิของผู้อื่น เช่น การทำซ้ำ (Copy) กับผลงานวิจัยที่มีลิขสิทธิ์</p>

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและ ผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
				ดังนั้น จึงควรมีกระบวนการจัดการ ในการตรวจสอบเรื่องสิทธิ์ และ ลิขสิทธิ์ในการจัดเก็บ และเผยแพร่ ข้อมูลวิจัย เพื่อท้องถิ่นด้วย
3. ด้านการบริการ	<ul style="list-style-type: none"> - บริการ Down Load/Print ผลการ สืบค้นข้อมูลฐานข้อมูลออนไลน์ - บริการช่องทางการสื่อสาร การสืบค้น ข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูล จากทั้งภายใน และภายนอกองค์กร รวมไปถึงท้องถิ่น และชุมชน - บริการระบบสารสนเทศเพื่อ วิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ - บริการระบบการรายงานและติดตาม ความก้าวหน้าการดำเนินงานวิจัยของ นักวิจัย - บริการระบบรักษาความปลอดภัยใน การเข้าถึงข้อมูลในระดับต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - บริการช่องทางการสื่อสาร การสืบค้นข้อมูลและเผยแพร่ ข้อมูล จากทั้งภายใน และ ภายนอกองค์กร รวมไปถึง ท้องถิ่นและชุมชน - บริการสืบค้นสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การทำวิจัย - บริการประชาสัมพันธ์ ระบบติดตาม แจ้งเตือนข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน วิจัยให้แก่ นักวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - บริการ Down Load /Print ผล การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ออนไลน์ - การถ่ายทอดองค์ความรู้ จากงานวิจัย ในลักษณะของการ บริการวิชาการ - การให้บริการสารสนเทศใน ลักษณะที่เป็นการสื่อสาร แบบสองทาง - การบริการให้คำปรึกษาจาก ผู้เชี่ยวชาญ - การให้บริการสารสนเทศ องค์ความรู้จากงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านการให้บริการการเผยแพร่องค์ ความรู้จากงานวิจัยสู่ นักวิจัย ท้องถิ่น และชุมชน เพื่อให้เกิดการต่อยอด งานวิจัย เกิดการพัฒนาและแก้ปัญหา ของท้องถิ่น และชุมชน ผ่านช่อง ทางการให้บริการข้อมูล ที่เข้าถึงได้ง่าย และสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยการจัดตั้ง ศูนย์บริการสารสนเทศงานวิจัย และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น ให้บริการ ดังนี้ 1. การให้บริการคลังสารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่น การจัด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
			ในหลากหลายรูปแบบ และหลากหลาย ช่องทาง เพื่อให้เข้าถึงง่ายขึ้น เช่น Facebook และเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>คู่มือการใช้งานระบบ และการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้งานระบบ</p> <p>2. การบริการวิชาการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชน</p> <p>3. การบริการให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมให้ความรู้จากนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญ</p>
4. ด้านการบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายจากผู้บริหารระดับสูง - งบประมาณในการดำเนินการ - การกำหนดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน - นักจัดการงานวิจัยมาช่วยประสาน และมองภาพรวมในการทำงาน - การบริหารจัดการข้อมูลต้องดำเนินการ ทั้ง 3 ระยะ ตั้งแต่ ต้นทาง ระหว่างทางและปลายทาง 	<ul style="list-style-type: none"> - การถ่ายทอดนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงสู่ผู้ปฏิบัติ - การบริหารจัดการข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับส่วนตัวและระดับสถาบัน - การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานรูปแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการภายนอกทั้งใน 	ไม่มี	<p>การบริหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียความต้องการด้านการบริหารงาน ดังนี้</p> <p>1. การกำหนดนโยบายทั้งระยะสั้นและระยะยาว ด้านการจัดการสารสนเทศงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ</p>

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและ ผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
	<p>- การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงาน ภายนอกทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ</p>			<p>กำหนดนโยบายให้มีการจัดทำ แผนการจัดการสารสนเทศ งานวิจัย (Data Management Plan : DMP)</p> <p>2. การจัดสรรงบประมาณในการ ดำเนินงานด้านการจัดการ สารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง</p> <p>3. การสร้างข้อกำหนด ร่วมกัน ระหว่างเครือข่ายในการ ดำเนินงาน ด้านการจัดการสารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่น</p> <p>4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ หน่วยงานภายนอกทั้งรูปแบบที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ โดยเครือข่ายความร่วมมืออาจจะมี หลายรูปแบบ ได้แก่ เครือข่ายความ</p>

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
				ร่วมมือตามกลุ่มงานวิจัย เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มความเชี่ยวชาญ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักวิจัยที่ดำเนินการวิจัยร่วมกัน
				5. การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจะทำให้การบริหารงานและการดำเนินงานด้านการจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ด้านเทคโนโลยี	การจัดทำระบบ ฐานข้อมูล เพื่อจัดเก็บข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง	- ต้องการเว็บไซต์ / ฐานข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ตรวจสอบได้ มีแหล่งอ้างอิง และมีข้อมูล ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกได้	- เว็บไซต์ / ฐานข้อมูลออนไลน์ - สื่อสังคมออนไลน์ Facebook/ Line/ Youtube	- ต้องการการนำเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- ต้องการดำเนินงานตามแนวคิดการ	- จัดทำ Big Data ร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ	- ต้องการเว็บไซต์ / ฐานข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ตรวจสอบได้ มีแหล่งอ้างอิง และมีข้อมูล ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกได้	ข้อจำกัด	* โดยการจัดทำเป็นคลังข้อมูล
- จัดทำ Big Data ร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ตามแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี	- ต้องการเว็บไซต์ / ฐานข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ตรวจสอบได้ มีแหล่งอ้างอิง และมีข้อมูล ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกได้	- สัญญาณอินเทอร์เน็ต	งานวิจัยแบบบูรณาการตามมาตรฐาน
		- ต้องการเว็บไซต์ / ฐานข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ตรวจสอบได้ มีแหล่งอ้างอิง และมีข้อมูล ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกได้	- ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์	การลง ราชการจะช่วยให้ข้อมูล
		- ต้องการเว็บไซต์ / ฐานข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ตรวจสอบได้ มีแหล่งอ้างอิง และมีข้อมูล ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกได้	- ขาดแคลนอุปกรณ์ (Hardware)	งานวิจัยถูกจัดเก็บรวบรวม

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและ ผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ
- โครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัย ให้มีความพร้อมทั้งในด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร ขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน และระบบเครือข่าย	ข้อมูล - สื่อสังคมออนไลน์ Facebook/ Line/ Youtube ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และเผยแพร่ข้อมูล	Software)	อย่างเป็นระบบ เกิดการเชื่อมโยง ข้อมูลงานวิจัยของเครือข่ายการ ทำงานมองเห็นภาพรวม การทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และสะท้อน ผลการดำเนินงานในพื้นที่ พบ ข้อจำกัด: แต่ทั้งนี้สภาพปัจจุบันกลับ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏและชุมชน บางแห่งยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ดังนั้น จึงต้องเตรียมทรัพยากร ให้พร้อมในการดำเนินการ อันได้แก่ * การเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร ขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน และระบบเครือข่าย	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

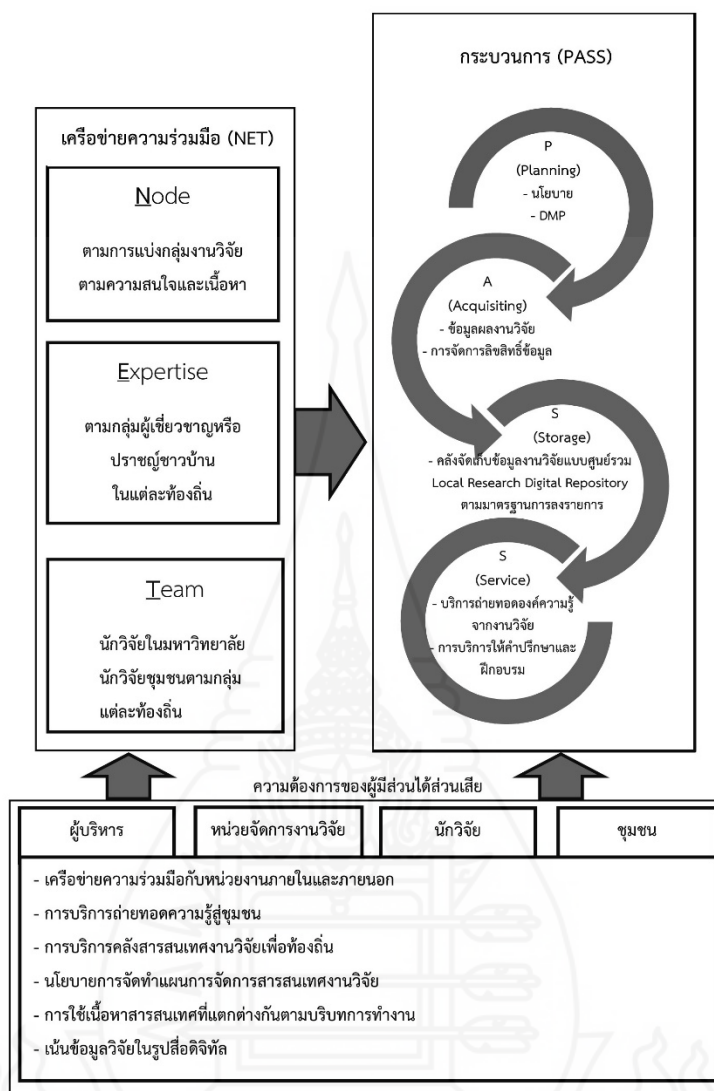
ประเด็น	ผู้บริหาร	นักวิจัยและ ผู้มีส่วนร่วม	ผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย	ผลการวิเคราะห์ ช่องว่างความต้องการสารสนเทศ ให้มีความพร้อมในการดำเนินงาน ร่วมกัน
-				

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลช่องว่างการวิจัยทั้ง 3 ประเด็นข้างต้นสามารถสังเคราะห์ แล้วสรุปตามกรอบการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ศึกษาความต้องการสารสนเทศตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และศึกษาการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า กระบวนการจัดการสารสนเทศที่เป็นระบบ และเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีส่วนสำคัญต่อการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในรูปแบบปัจจุบันยังมีหลายประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับหาค่าเนินงาน และความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งสามกลุ่ม ทำให้การนำสารสนเทศงานวิจัยที่ได้จัดเก็บเอาไว้ไม่สามารถนำมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด เพื่อดำเนินการพัฒนาารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ดังนี้

รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model

ภาพที่ 4.7 ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ:
NET PASS Model (ที่เหมาะสม)

ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ:
NET PASS Model (ที่เหมาะสม) ประกอบด้วย การดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการสารสนเทศ
งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกระบวนการทำงานหลักอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1
ด้านเครือข่ายความร่วมมือ(NET) และ ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย
เพื่อท้องถิ่น(PASS) ซึ่งทั้งสองส่วนจะเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดการ

สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อตอบสนองส่วนประกอบที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร หน่วยงานงานวิจัย นักวิจัยชุมชน ทั้ง 3 ส่วนประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1) ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ(NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน มีทั้งรูปแบบเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยกับชาวบ้านที่เป็นเจ้าของพื้นที่ในชุมชน และเครือข่ายแบบเป็นทางการที่เป็นการสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน มีการทำข้อตกลงMOU หรือการทำสัญญาร่วมกันเช่น การทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ร่วมกัน เป็นต้น การดำเนินงานของเครือข่ายควรมีการกำหนดเป้าหมายและข้อกำหนดที่ชัดเจนร่วมกันในการดำเนินงานด้านการวิจัยและการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่น และกำหนดให้มีหน่วยงานหรือบุคคลที่สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานจัดการข้อมูลงานวิจัย และกระตุ้นการทำวิจัยให้เกิดการทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในเครือข่ายจะทำให้เกิดความต่อเนื่องในการทำงานระหว่างเครือข่าย งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน ดังนั้นเครือข่ายความร่วมมือจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ลักษณะของเครือข่ายที่เกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานวิจัย เป็นดังนี้

(1) เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node) เป็นลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตามความสนใจในประเภทเนื้อหาของงานวิจัยหรือตามประเภทกลุ่มของงานวิจัย

(2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) เป็นเครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือปราชญ์ชาวบ้าน

(3) เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น (Team)

2) ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบ ได้แก่

(1) P-Planning: การวางแผน ประกอบด้วยการจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP(Data Management Plan) มหาวิทยาลัยต้องสร้างนโยบายและข้อกำหนดในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และระดับเครือข่ายร่วมกัน นโยบายควรต้องครอบคลุมถึง แนวทางการดำเนินงาน แผนปฏิบัติงาน แผนงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และควรกำหนดนโยบายให้นักวิจัยมีการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลงานวิจัย (Data Management Plan : DMP) เพื่อเป็นการผลักดันการจัดการข้อมูลการวิจัยตั้งแต่ระดับต้นทาง คือระดับบุคคล เพื่อนำไปสู่ข้อมูลการวิจัยที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับองค์กร ระดับเครือข่าย และระดับชุมชนต่อไป

(2) A- Acquisition: การจัดหาข้อมูล ประกอบด้วยการจัดหาข้อมูลผลงานวิจัย ลิขสิทธิ์ของข้อมูล กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในกลุ่มของนักวิจัย ผู้บริหาร กลุ่มของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่อยู่ในส่วนขององค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน กลุ่มของชาวบ้านที่มีความพร้อมในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ต้องการรูปแบบของข้อมูลที่เหมาะสมในการใช้งานจัดทำเป็นสื่อดิจิทัลที่อยู่บนฐานข้อมูลหรือคลังสารสนเทศแบบออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ส่วนในกลุ่มของนักวิจัยชุมชนและชาวบ้านในชุมชนนักวิจัยสามารถใช้ข้อมูลที่เป็นไฟล์ดิจิทัลเป็นข้อมูลต้นทางในการผลิตเป็นสื่อในรูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นเอกสาร แผ่นพับ โดยจัดทำเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายมาให้บริการและเผยแพร่ในการอบรม การทำเวทีชุมชน ผ่านการให้บริการวิชาการในลักษณะการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

(3) S- Storage: การจัดเก็บข้อมูล ประกอบด้วยคลังจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ การพัฒนากล้องข้อมูลงานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ ที่เชื่อมโยงข้อมูลการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะสามารถเชื่อมโยง และประมวลผลข้อมูลทำให้มองเห็นความเชี่ยวชาญ จุดเด่น จุดด้อย ภาพรวมและปัญหาในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกัน

(4) S- Service : การบริการเผยแพร่ ประกอบด้วยบริการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนและท้องถิ่น และการบริการให้คำปรึกษา และการฝึกอบรม ถ่ายทอด ความรู้จากการวิจัยไปยังท้องถิ่น ชุมชน และผู้ที่สนใจภายนอก เป็นแหล่งบริการชุมชนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน โดยให้บริการในรูปแบบของคลังข้อมูลงานวิจัย การจัดโครงการบริการวิชาการสู่ชุมชน การอบรมถ่ายทอดความรู้จากการวิจัยสู่ชุมชน การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ แต่ทั้งนี้การให้บริการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนควรคำนึงถึงเนื้อหา และภาษาที่เข้าใจง่ายในการสื่อสารกับชาวบ้านด้วย การบริการให้คำปรึกษาแก่ชุมชนโดยชุมชนสามารถขอรับคำปรึกษาในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนในประเด็นที่ต้องการจากอาจารย์

นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ จากหลายช่องทาง เช่น การให้บริการคำปรึกษาผ่าน ศูนย์บริการและถ่ายทอดความรู้สู่ท้องถิ่น หรือการจัดทำระบบการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในรูปแบบออนไลน์ หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Line Facebook เป็นต้น

3) ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยแบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังนี้ ผู้บริหาร หน่วยจัดการงานวิจัย นักวิจัย และชุมชน โดยทำการวิเคราะห์สรุปความต้องการจากทั้ง 4 กลุ่มถึงความต้องการที่มีมากที่สุดในแต่ละปี ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ซึ่งความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นมี 6 ส่วนประกอบหลัก ได้แก่

- (1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก
- (2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน
- (3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- (4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย
- (5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน
- (6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล

4) ผลการตรวจสอบความถูกต้องของร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

หลังจากได้ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏแล้ว จึงดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของร่างรูปแบบที่ร่างขึ้นมา โดยการจัดเวทีสนทนากลุ่ม เพื่อวิพากษ์ร่างรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ซึ่งได้ผลการตรวจสอบความถูกต้องของร่างรูปแบบ ดังนี้

- (1) ด้านเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีผลการตรวจสอบความถูกต้อง ดังนี้

ตารางที่ 4.10 การวิพากษ์ร่างรูปแบบด้านเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ผลการตรวจสอบความถูกต้อง และข้อเสนอแนะ
เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบในส่วนประกอบเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นวิจัยและให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ดังนี้ 1. เพิ่มคำอธิบายเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในแต่ละกลุ่มให้เห็นบทบาทการทำงานของเครือข่ายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

(2) ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีผลการตรวจสอบความถูกต้องดังนี้

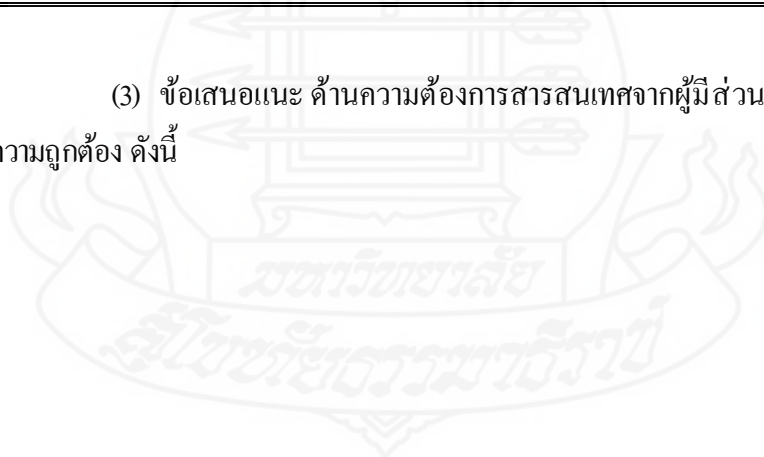
ตารางที่ 4.11 การวิพากษ์ร่างรูปแบบด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ผลการตรวจสอบความถูกต้อง และข้อเสนอแนะ
1. P-Planning : การวางแผนประกอบด้วยการจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP (Data Management Plan)	ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบในส่วนประกอบด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ดังนี้ 1. ควรปรับคำว่า P-Planning การวางแผนมาใช้คำว่า P-Policy นโยบาย แทนจะสามารถอธิบายการทำงานได้ครอบคลุมในกระบวนการนี้ได้มากกว่า
2. A- Acquisition: การจัดหาข้อมูลประกอบด้วยการจัดหาข้อมูลผลงานวิจัยและการจัดการลิขสิทธิ์ของข้อมูล	

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ผลการตรวจสอบความถูกต้อง และข้อเสนอแนะ
<p>3. S- Storage: การจัดเก็บข้อมูล ประกอบด้วยคลังจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ การพัฒนคลังข้อมูลงานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ</p>	<p>2. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าลองพิจารณาถึงความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อดึงคำสำคัญบางคำที่เป็นความต้องการมาอธิบายเชื่อมโยงกับกาดำเนินงานในกระบวนการจัดการสารสนเทศ</p>
<p>4. S- Service : การบริการเผยแพร่ ประกอบด้วยบริการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนและท้องถิ่น และการบริการให้คำปรึกษา และการฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้จากการวิจัยไปยังท้องถิ่นชุมชน และผู้ที่สนใจภายนอก</p>	<p>3. ส่วนของS-Service การบริการเผยแพร่ ลองพิจารณาว่า หากเป็นการให้บริการในลักษณะการจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่นน่าจะครอบคลุมส่วนการให้บริการมากขึ้น และหากจะให้ให้นักวิจัยทำแผน DMP ควรมีการให้ความรู้แก่นักวิจัยในส่วนนี้ด้วย</p>

(3) ข้อเสนอแนะ ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีผลการตรวจสอบความถูกต้อง ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ข้อเสนอแนะด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ผลการตรวจสอบความถูกต้อง และข้อเสนอแนะ
1. ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบในส่วนประกอบความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรวิเคราะห์และเรียงลำดับความต้องการ เพื่อจะได้เห็นถึงความจำเป็นและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ชัดเจนขึ้น 2. ควรวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม แล้วหาความต้องการร่วม ซึ่งเป็นสิ่งน่าจะเชื่อมโยงมาสู่การทำงาน ในกระบวนการได้ชัดเจนขึ้น

(4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ผลการตรวจสอบความถูกต้อง และข้อเสนอแนะ
1. การสร้างรูปแบบเพื่อนำเสนอ	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาในส่วนการใช้สัญลักษณ์ลูกศรตรงกระบวนการPASS เป็นการสื่อความ หมายถึงความต่อเนื่องของขั้นตอนหรือไม่อย่างไร

บทที่ 5

การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้มาจากข้อค้นพบจากบทที่ 4 ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากการร่างการพัฒนาแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และนำไปจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus group) จากนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาทำการสังเคราะห์เพื่อพัฒนาแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยนำเสนอผลการวิจัย 4 ประเด็น ตามลำดับ ดังนี้

1. การพัฒนาแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model
2. ผลการยืนยันรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model
3. ข้อค้นพบใหม่ คือ รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model
4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model

1. การพัฒนาแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model

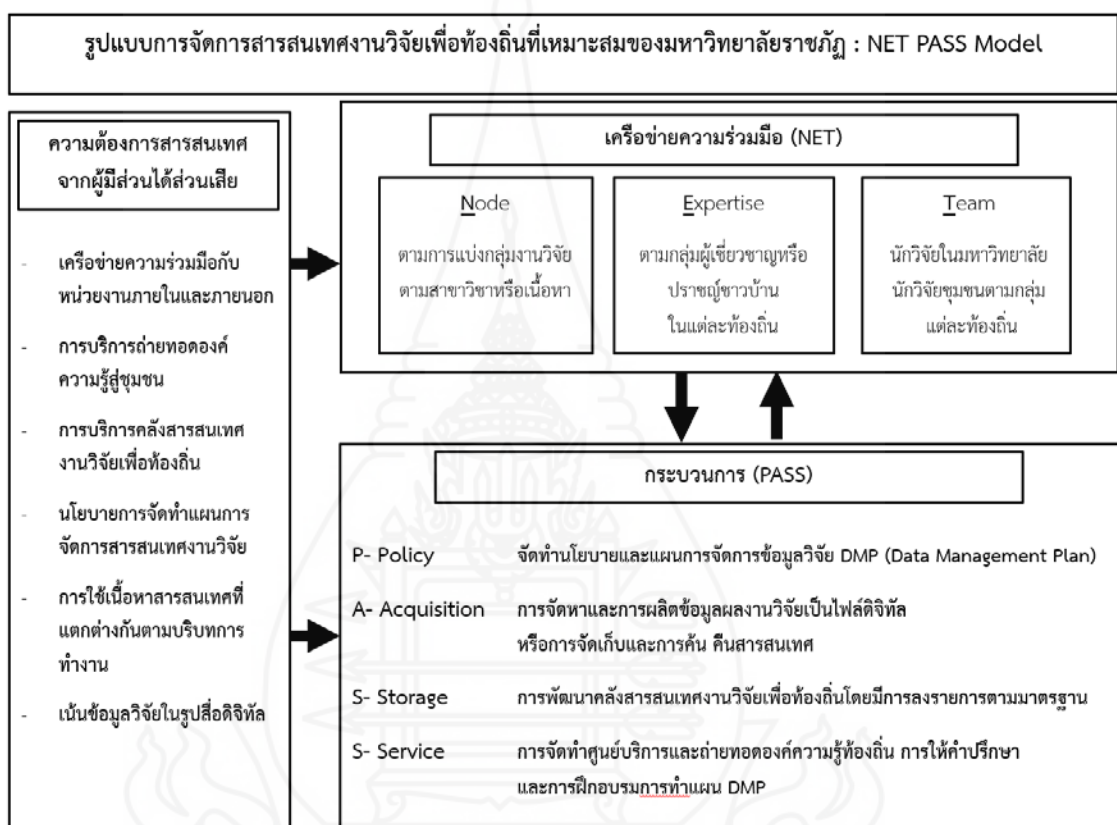
จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อวิพากษ์รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model โดยผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและปรากฏผลปรับปรุง ดังนี้

รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model จำแนกได้เป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เครือข่ายความร่วมมือ

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย

ส่วนที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ภาพที่ 5.1 รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model

การดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกระบวนการทำงานหลักอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ(NET) และส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS) ซึ่งทั้งสองส่วนจะเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อตอบสนองส่วนประกอบที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 ส่วนประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ(NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน มีทั้งรูปแบบเครือข่ายแบบเป็นทางการ และเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ

ลักษณะของเครือข่ายที่เกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานวิจัย เป็นดังนี้

- 1) เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node) เป็นลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตามความสนใจในประเภทเนื้อหาของงานวิจัยหรือตามประเภทกลุ่มของงานวิจัย
- 2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) เป็นเครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือปราชญ์ชาวบ้าน
- 3) เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น (Team)

1.2 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบ ได้แก่

- 1) P-Policy: การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP(Data Management Plan)
- 2) A- Acquisition: การจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ
- 3) S- Storage: การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน
- 4) S- Service : การจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP

1.3 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ซึ่งความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมี 6 ส่วนประกอบหลัก ได้แก่

- 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก
- 2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน
- 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- 4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย
- 5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน
- 6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล

2. ผลการยืนยันรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model

หลังจากได้รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model แล้ว ผู้วิจัยนำรูปแบบมาทำการประเมินความเหมาะสม โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เป็นผู้พิจารณารูปแบบ เพื่อยืนยันและรับรองรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model ซึ่งมีผลการประเมินความเหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model มีผลการประเมินความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังนี้ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย 1) เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node) 2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) และ 3) เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น (Team)

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) ในทุกส่วนประกอบ แต่ละด้านมีความเหมาะสม และขอคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิต่อส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้อคิดเห็นในลักษณะของการเสริมและสนับสนุนส่วนประกอบแต่ละด้านของรูปแบบ โดยให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าเครือข่ายความร่วมมือในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน หรือหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่น ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายการสร้างเครือข่ายการวิจัย จึงเป็นการสนับสนุนการทำวิจัยที่เปิดกว้างสำหรับนักวิจัยทุกศาสตร์ทุกแขนง เพื่อสร้าง งานวิจัยที่มีคุณค่าร่วมกัน ซึ่งเป็นทิศทางที่เหมาะสมของการวิจัย เพื่อท้องถิ่น

ทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต

2.2 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น (PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model มีผลการประเมินความเหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบหลัก ได้แก่ 1) P-Policy: การจัดทำนโยบาย และแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP(Data Management Plan) 2) A- Acquisition: การจัดหา และการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ 3) S- Storage: การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน และ 4) S- Service: การจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS) ในทุกส่วนประกอบ แต่ละด้านมีความเหมาะสม และ ข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้อคิดเห็นในลักษณะของการเสริม และสนับสนุนส่วนประกอบแต่ละด้านของรูปแบบ โดยให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการอธิบาย ในส่วนของการจัดทำนโยบายให้ชัดเจนว่าครอบคลุมในประเด็นใดบ้าง เช่น นโยบายการดำเนินงาน นโยบายด้านงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งอาจจะเขียนอธิบายเพิ่มเติมข้างนอกได้ในประเด็นดังกล่าว โดยไม่ต้องเอารายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำไปใส่ในรูปแบบทั้งหมด เพราะเป็นส่วนของรายละเอียดเพิ่มเติม

2.3 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model มีผลการประเมินความเหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมี 6 ส่วนประกอบหลัก ได้แก่ การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก 2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย 5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน 6) เน้นข้อมูล

วิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS ในทุกส่วนประกอบ แต่ละด้านมีความเหมาะสม และข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้อคิดเห็นในลักษณะของการเสริมและสนับสนุนส่วนประกอบแต่ละด้านของรูปแบบ โดยให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ความต้องการสารสนเทศของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันตามบริบทของการทำงาน และความต้องการนำสารสนเทศ ดังนั้นในรูปแบบนี้ต้องคำนึงถึงความต้องการสารสนเทศของบุคคลหลายกลุ่มเพื่อนำไปสู่การให้บริการการเผยแพร่ข้อมูลที่หลากหลายรูปแบบ

3. ข้อค้นพบใหม่ คือ รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model

3.1 รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model

รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เกิดจากข้อค้นพบการวิจัยและผลการยืนยันรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ NET PASS Model จากผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงเกิด ข้อค้นพบใหม่ เพื่อให้เกิดรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ การดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกระบวนการทำงานหลักอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) และ ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS) ซึ่งทั้งสองส่วนจะเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อตอบสนองส่วนประกอบที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก 2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น 4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย

5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน และ 6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล ซึ่งข้อค้นพบใหม่สามารถนำมาใช้การนำรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนกระบวนการในการดำเนินงานตามรูปแบบมีข้อค้นพบตาม ส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ(NET) และส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ(NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงานมีทั้งรูปแบบเครือข่ายแบบเป็นทางการและเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ เครือข่ายความร่วมมือถือเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เนื่องจากการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นงานวิจัยที่ มุ่งหวังจะ "เสริมพลัง" ชุมชน ให้คนในชุมชน ได้เข้าร่วมเพื่อเรียนรู้ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่จะอยู่กับชุมชน ที่ชุมชนใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น

ลักษณะของเครือข่ายที่เกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานวิจัย เป็นดังนี้

1) **เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node)** เป็นลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตามความสนใจในประเภทเนื้อหาของงานวิจัย หรือตามประเภทกลุ่มของงานวิจัย ที่มีกลุ่มคนสนใจในประเด็นการทำงานประเภทเดียวกันมาร่วมทำงานด้วยกัน เช่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทเศรษฐกิจชุมชน เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการบริหารจัดการท้องถิ่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการศึกษากับชุมชน เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทชุมชนกับการจัดการทรัพยากร เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทเกษตรกรรมยั่งยืน เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทสุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และเครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทเด็ก เยาวชน และครอบครัว เป็นต้น

2) **เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise)** เป็นเครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือปราชญ์ชาวบ้านซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเป็นบุคคลที่นำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้เหมาะสม ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่ทรงคุณค่ายิ่งในการถ่ายทอดภูมิปัญญาองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ในตัวเองให้เกิดประโยชน์ในการทำงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3) *เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น (Team)* เป็นลักษณะของคณะนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย นักวิจัยในมหาวิทยาลัยที่มาจากหลายหลายสาขาวิชา นักวิจัยชุมชนที่เป็นชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ที่มาจากหน่วยงานในชุมชน ซึ่งเครือข่ายลักษณะนี้จะประกอบด้วยบุคคลที่หลากหลายพื้นฐานหลากหลายประสบการณ์ แต่ต้องมีส่วนที่เหมือนกันหรือมีเจตนารมณ์ร่วมกัน คือ ต้องการเข้ามาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านสามารถสร้างความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้

เครือข่ายการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภท มีบทบาทในการดำเนินงาน คือ

1) *การประสานการทำงาน* การประสานการทำงานถือได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่ขั้นพื้นฐานของการทำงานใน รูปแบบเครือข่าย ที่จะต้องดำเนินการประสานงานระหว่างภาคีเครือข่ายในภาคส่วนส่วนต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องมีการประสานงานตั้งแต่ระดับองค์กรทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน องค์กรส่วนภูมิภาค จังหวัด องค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ชุมชน และมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จะทำให้กระบวนการดำเนินงานนั้นมีมุมมองความเข้าใจในการทำงานร่วมกันที่ตรงกันทุกขั้นตอน

2) *การระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทรัพยากร* การระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทรัพยากรในการดำเนินงานวิจัย ถือเป็นบทบาทหน้าที่พื้นฐานอีกประการหนึ่งของเครือข่าย จะเห็นได้ว่าสมาชิกเครือข่ายที่ได้เข้ามาร่วมกัน จะเกิดการประสานงาน แต่ละภาคส่วนอาจมีการนำทรัพยากรที่ตนมีติดตัวมาด้วยไม่มากก็น้อยทั้งที่เป็นในส่วนของขอบเขตอำนาจหน้าที่ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรองค์ความรู้ และ อื่น ๆ ที่แต่ละส่วนมีเพื่อนำมาแลกเปลี่ยน แบ่งปัน หรือเป็นการระดมทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือ แก้ไข ปัญหาร่วมกันในการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นเครือข่ายความร่วมมือจึงทำให้ฐานทรัพยากรในการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นซึ่งจะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) *การแลกเปลี่ยนเรียนรู้* การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแบ่งปันข้อมูล ประสบการณ์ องค์ความรู้ ความชำนาญแล้ว ยังเป็นการเรียนรู้ปัญหาแล้วร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาไปพร้อม ๆ กันระหว่างภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นในช่วงเวลาของการดำเนินงานร่วมกัน ในรูปแบบของการจัดประชุมหารือ ร่วมกัน การจัดเวทีประชาคม การนำเสนอความคืบหน้าในการดำเนินโครงการวิจัย การลงพื้นที่สำรวจข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อให้ภาคีเครือข่ายแต่ละส่วนมี โอกาสได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนกันรวมไปถึงเป็นการเติมเต็มความรู้ซึ่งกัน

และกันให้สามารถขับเคลื่อนไปยังเป้าหมายในการทำงานร่วมกันได้

4) **การแบ่งปันข้อมูล** การแบ่งปันข้อมูลเป็นการดำเนินการที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการ วิเคราะห์สภาพปัญหาในการดำเนินโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งในการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน จำเป็นต้องมีการกระจายแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มีการรับรู้ให้กับสมาชิกเครือข่ายให้ได้รับรู้รับทราบร่วมกัน ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ยกตัวอย่าง เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลในของพื้นที่ เช่นความเชื่อในเรื่องของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรแก่การเคารพ ความรู้เรื่องวัฒนธรรมประเพณีของคนในชุมชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ซึ่งสมาชิกเครือข่ายทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องทำความเข้าใจและรับรู้ตรงกัน หรือในเรื่องของความรู้ที่เป็นความรู้เฉพาะทางที่ผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านจะเป็นผู้แบ่งปันความรู้ด้านนี้ให้กับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องได้ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วยพลังของเครือข่าย

3.1.2 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบ ได้แก่

1) *P-Policy: การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP (Data Management Plan)*

การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP เป็นกระบวนการแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีวาระของการปรับเปลี่ยนผู้บริหารที่ดูแลด้านการวิจัยทุก 4 ปี และแต่ละมหาวิทยาลัยก็มีการครบวาระของผู้ไม่ตรงกัน ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีการกำหนดนโยบายร่วมกัน ในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุไว้ในแผนระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ในการกำหนดนโยบายควรครอบคลุมการดำเนินงานทั้งในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระยะเวลา และแนวทางการดำเนินงาน โดยการกำหนดนโยบายให้นักวิจัยมีการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย (DMP) เพื่อให้ นักวิจัยได้มีแนวทางและข้อกำหนดในการจัดการข้อมูลการวิจัยในระดับบุคคล ซึ่งจะสามารถส่งผลมาถึงการจัดการข้อมูลการวิจัยระดับหน่วยงานและเครือข่ายด้วย

การจัดทำแผนการจัดการข้อมูลวิจัย คือ การวางแผนเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย การวางแผนเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลวิจัย การคัดเลือกข้อมูลวิจัย การวางแผนด้านการจัดเก็บและการสงวนรักษาข้อมูลวิจัย การวางแผนด้านการเผยแพร่ข้อมูลวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

- (1) การอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลวิจัยที่จะเก็บและแสวงหาเพื่อใช้ในการวิจัย
- (2) มาตรฐาน และระเบียบวิธีที่นำมาใช้เพื่อการเก็บและจัดการข้อมูลวิจัย
- (3) จริยธรรม และข้อกฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องพิจารณาเพื่อจัดเก็บ เผยแพร่และใช้งานได้ในระยะยาว
- (4) แผนดำเนินการเกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลวิจัย และการเข้าถึงข้อมูลวิจัย
- (5) แผนยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินการเกี่ยวกับการสงวนรักษาข้อมูลวิจัย ได้แก่ คลังข้อมูลวิจัยที่เลือกใช้เพื่อการสงวนรักษา

2) *A- Acquisition: การจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็น ไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ*

มหาวิทยาลัยราชภัฏควรดำเนินการในกระบวนการการจัดหา และการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็น ไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศเพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ได้โดยสะดวก ประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสารเป็นการตอบสนองความต้องการสารสนเทศของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในกลุ่มของนักวิจัย ผู้บริหาร กลุ่มของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่อยู่ในส่วนขององค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน กลุ่มของชาวบ้านที่มีความพร้อมในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต จึงต้องการรูปแบบของข้อมูลที่เอื้ออำนวยในการใช้งานจัดทำเป็นสื่อดิจิทัลที่อยู่บนฐานข้อมูล หรือคลังสารสนเทศแบบออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งมีข้อดี คือ

- (1) คุณภาพของข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบ “Digital Media” จะมีความทนต่อการเสื่อมสภาพเก็บรักษาได้ง่าย เป็นการอนุรักษ์ข้อมูลวิจัยในรูปแบบดิจิทัล เพื่อการใช้งานในระยะยาว
- (2) รูปแบบของไฟล์ดิจิทัลสามารถนำไปใช้งานทำได้หลากหลายวิธี ข้อมูลที่จัดเก็บในรูปแบบสื่อดิจิทัล ถือได้ว่าเป็นข้อมูลกลางที่สามารถแบ่งปัน เปลี่ยนแปลงไปสู่ผู้ใช้งานในรูปแบบอื่นได้ง่าย
- (3) ข้อมูลดิจิทัลสามารถนำไปใช้งานและปรับแต่งผสมผสานกับสื่อรูปแบบอื่น ๆ ให้กลายเป็นสื่อในลักษณะแบบ Multi-Media ได้

ทั้งนี้สื่อดิจิทัลเป็นสิ่งที่ยากต่อการกระทำผิดในการละเมิดในสิทธิของผู้อื่น เช่น การทำซ้ำ (Copy) กับผลงานวิจัยที่มีลิขสิทธิ์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงควรมีกระบวนการในการให้ความรู้ และการจัดการในเรื่องการตรวจสอบเรื่องสิทธิ์และลิขสิทธิ์ในการใช้งาน จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลวิจัยเพื่อท้องถิ่นแก่นักวิจัยและภาคีเครือข่ายที่เป็นผู้เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนในกลุ่มของนักวิจัยชุมชนและชาวบ้านในชุมชนสามารถใช้ข้อมูลในรูปแบบอื่นที่เป็นเอกสาร แผ่นพับ โดยจัดทำเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ที่นำไปแจกในการอบรมการทำเวทีชุมชน ผ่านการให้บริการวิชาการในลักษณะการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ได้

3) *S- Storage: การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน*

มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่มีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยในคลังสารสนเทศหลากหลายรูปแบบและหลายมาตรฐาน โดยมีทั้งการจัดเก็บข้อมูลวิจัยหลักจะอยู่ที่คลังข้อมูลของสถาบันวิจัยและพัฒนาของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ไม่สามารถเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูลในการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดการท้งานวิจัยที่ซ้ำซ้อน ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏควรจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยอย่างเป็นระบบร่วมกันในเครือข่ายของมหาวิทยาลัย โดยการพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้มีการลงรายการตามมาตรฐาน เป็นระบบคลังข้อมูลที่จัดเก็บข้อมูลวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏไว้ด้วยกัน เพื่อให้สามารถแบ่งปันทรัพยากรข้อมูลวิจัยบางอย่างให้สามารถใช้ร่วมกันได้ โดยที่แต่ละมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการจัดการข้อมูลของตนเองได้โดยอิสระ มีการกำหนดข้อตกลงและแนวทางการใช้งานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยควรรหาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ดังนี้

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรกำหนดมาตรฐานการลงรายการในคลังสารสนเทศตามเกณฑ์การรับรองคุณภาพข้อมูลวิจัยดิจิทัล (Digital Research Data) เพื่อแนวทางในการพัฒนาระบบ และจัดเก็บข้อมูลไว้ใช้งานในระยะยาวร่วมกันได้อย่างมีคุณภาพ เริ่มตั้งแต่ การสร้างข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการนำข้อมูลวิจัยออกมาใช้ใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตได้สามารถเข้าถึงได้ และสามารถใช้งานได้หลายรูปแบบ
- 2) การกำหนดมาตรฐานในการใช้ตัวระบุวัตถุดิจิทัล DOI (Digital Object Identifier) กับข้อมูลวิจัยดิจิทัลในคลังสารสนเทศ เพื่อการจัดเก็บและใช้งานในระยะยาว
- 3) การศึกษาและพัฒนาต้นแบบคลังสารสนเทศของสถาบัน (Institutional repository) ที่มีการลงรายการตามมาตรฐานการลงรายการคลังสารสนเทศดิจิทัล
- 4) การจัดทำเมทาตาให้กับข้อมูลวิจัย เป็นการดำเนินงานเพื่อทำให้ข้อมูลวิจัยนั้นสามารถเข้าใจได้และค้นพบได้ การจัดทำเมทาตาควรเลือกใช้มาตรฐานที่เป็นสากลซึ่งจะทำให้ข้อมูลวิจัยนั้นสามารถใช้งานข้ามระบบได้ เช่น มาตรฐาน DDI Dublin-Core Metadata เป็นต้น เพื่อให้ให้นักวิจัย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มาแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้จนเกิดผลกระทบที่ทำให้ท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มระดับขึ้นอย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม

4) S- Service: การจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP

การให้บริการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นอกจากมีการจัดทำคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพื่อเป็นการจัดเก็บและให้บริการข้อมูลงานวิจัยในรูปแบบดิจิทัลแล้ว การให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยสู่ชุมชนเป็นพันธกิจที่สำคัญอีกด้านหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงควรดำเนินการ ดังนี้

(1) การจัดทำศูนย์บริการและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์ที่ให้บริการเผยแพร่และถ่ายทอด ความรู้จากการวิจัยไปยังท้องถิ่น ชุมชน และผู้ที่สนใจภายนอก เป็นแหล่งบริการชุมชนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา และพัฒนาชุมชน โดยให้บริการในรูปแบบของการจัดโครงการบริการวิชาการสู่ชุมชน การอบรมถ่ายทอดความรู้จากการวิจัยสู่ชุมชน การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ แต่ทั้งนี้การให้บริการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนควรคำนึงถึงเนื้อหาและภาษาที่เข้าใจง่ายในการสื่อสารกับชาวบ้านด้วย

(2) การบริการให้คำปรึกษาแก่ชุมชน โดยชุมชนสามารถขอรับคำปรึกษาในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนในประเด็นที่ต้องการจากอาจารย์ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ จากหลายช่องทาง เช่น การให้บริการคำปรึกษาผ่านศูนย์บริการและถ่ายทอดความรู้สู่ท้องถิ่น หรือการจัดทำระบบการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในรูปแบบออนไลน์ หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Line Facebook เป็นต้น

(3) บริการการฝึกอบรมการทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP แก่นักวิจัย บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม โดยการให้ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลให้แก่ นักวิจัย บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมนโยบายที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ จะมีการกำหนดนโยบายให้นักวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนในการทำวิจัยทุกคนจัดทำแผน DMP เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยต่อไปในอนาคต

3.2 การจัดเก็บข้อมูลการวิจัยควรเก็บข้อมูลให้ครบทุกระยะในการดำเนินงาน

การจัดเก็บข้อมูลการวิจัยควรเก็บข้อมูลให้ครบทุกระยะในการดำเนินงานตั้งแต่ระยะเริ่มตั้งแต่ระยะเริ่มดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และระยะสรุปผลการดำเนินงาน เนื่องจากการจัดการข้อมูลงานวิจัยในปัจจุบันจะจัดเก็บรวบรวมเฉพาะข้อมูลในระยะเริ่มดำเนินงาน และระยะสรุปผลการดำเนินงานเท่านั้นเข้าสู่ระบบคลังข้อมูลงานวิจัย ซึ่งแท้ที่จริงแล้วข้อมูลดิบ (Raw Data) จำนวนมากที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานวิจัยนั้นมีความสำคัญมาก เช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลบริบทพื้นที่ ภาพถ่าย เป็นต้นข้อมูลเหล่านี้หากถูกจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบและนักวิจัยสามารถค้นหาเพื่อนำมาใช้ต่อ จะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อนักวิจัย

อย่างยิ่ง ทำให้นักวิจัยมีข้อมูลที่สามารถนำมาต่อ ยอดการดำเนินงานวิจัยก่อเกิดการพัฒนา งานวิจัยให้มีคุณภาพ โดยไม่ต้องเสียเวลาในการไปค้นหาข้อมูลพื้นฐานเพื่อเริ่มต้นใหม่ทุกครั้งในการดำเนินงานวิจัย เป็นการลดเวลาในการค้นหาข้อมูลเบื้องต้นในการดำเนินงานวิจัย

3.3 การจัดทำคลังข้อมูลงานวิจัยที่มีการเข้าถึงแบบเปิด (Open Access)

คลังข้อมูลงานวิจัยที่มีการเข้าถึงแบบเปิด เป็นช่องทางให้นักวิจัยเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยสู่ชุมชน และชุมชนสามารถเข้าถึงความรู้ที่ได้จากการวิจัยได้อย่างอิสระ โดยใช้คลังข้อมูลวิจัยเป็นช่องทางในการจัดเก็บและเผยแพร่องค์ความรู้เหล่านั้น ทำให้การเข้าถึงผลงานเหล่านั้นทำได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น ลดค่าใช้จ่าย อีกทั้งช่วยให้การกระจายความรู้ไปได้กว้างไกลขึ้น

3.4 การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน

การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน การใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยที่พัฒนาขึ้นในระดับสถาบันทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถเก็บข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงง่ายนำมาใช้งานได้ โดยสะดวก และใช้ข้อมูลร่วมกันได้สนับสนุนการทำงานของเครือข่ายตามสาขาการวิจัย ตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มนักวิจัยในระดับสถาบัน และสามารถนำคลังสารสนเทศงานวิจัยนี้ขยายผล เพื่อใช้งานในระดับเครือข่ายระหว่างสถาบัน เพื่อให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลเอื้อประโยชน์ให้แก่ นักวิจัยในการทำวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ในลักษณะเครือข่ายที่ดำเนินงานเป็นชุดการวิจัยเกิดความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในวงกว้าง ผู้บริหารมีระบบสารสนเทศที่ช่วยติดตามการดำเนินงาน และสนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผนการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมากขึ้น มองเห็นภาพการดำเนินงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายทำให้เกิดการยกระดับการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้หลากหลายมิติตามบริบทและความถนัดของแต่ละมหาลัย เกิดชุดโครงการวิจัยที่ทำงานร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับเครือข่ายระหว่างสถาบันเพิ่มมากขึ้น

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model

4.1 นำรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model มาทดลองใช้ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาต้นแบบคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ(CBR-RUIS) และจัดทำคู่มือการใช้งานระบบเพื่อให้ผู้ใช้ระบบได้ทดลองใช้งาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยทดลองใช้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วยผู้บริหาร นักวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัยของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้งนี้มีผู้ร่วมประเมินความพึงพอใจระบบคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 26 คน

วิเคราะห์ผลการประเมินรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model โดยให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทดลองใช้งาน และประเมินผลการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินความพึงพอใจ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	8	30.77
หญิง	18	69.23
รวม	26	100
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	3	11.54
นักวิจัย (อาจารย์)	16	61.54

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
นักวิจัยชุมชน	3	11.54
ปราชญ์ชาวบ้าน	2	7.69
ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย	2	7.69
รวม	26	100
หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	2	7.69
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	2	7.69
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	4	15.38
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	2	7.69
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	2	7.69
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	3	11.54
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	2	7.69
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2	7.69
อื่น ๆ	7	26.92
รวม	26	100

จากตารางที่ 5.1 ผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อระบบคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งเป็นเพศชาย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และเพศหญิง 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 สถานภาพ คือ ผู้บริหาร 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 เป็นนักวิจัย (อาจารย์) 16 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 เป็นนักวิจัยชุมชน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 เป็นปราชญ์ชาวบ้าน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เป็นผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 หน่วยงานที่สังกัด ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 คือ เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เป็นมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเชียงราย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และเป็นจากชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ อีก 7 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92

ตารางที่ 5.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ที่	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	SD	แปลความ
1	ความพึงพอใจด้านการออกแบบ	4.10	0.62	มาก
2	ความพึงพอใจด้านเนื้อหา	4.14	0.55	มาก
3	ความพึงพอใจด้านการใช้งานเหมาะสม และสวยงาม	4.09	0.43	มาก
4	ความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ประโยชน์	4.22	0.55	มาก
	รวม	4.13	0.54	มาก

จากตารางที่ 5.2 พบว่า ความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยภาพรวมต่อการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) ความพึงพอใจด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) ความพึงพอใจด้านการออกแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และ ความพึงพอใจด้านการใช้งานเหมาะสมและสวยงามอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) โดยมีค่าความพึงพอใจเรียงตามลำดับ ดังที่กล่าวมา

ตารางที่ 5.3 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการออกแบบ

ที่	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	SD	แปลความ
1	การจัดวางรูปแบบขั้นตอนง่ายต่อการใช้งาน	4.19	0.69	มาก
2	การออกแบบหน้าจอมีความเหมาะสมต่อการใช้งาน	4.08	0.63	มาก
3	การแสดงผลรายการที่ค้นหาบนจอภาพถูกต้อง เหมาะสม และสวยงาม	4.04	0.53	มาก
รวมด้านการออกแบบ		4.10	0.62	มาก

จากตารางที่ 5.3 พบว่า ผู้ใช้คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความพึงพอใจด้านการออกแบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ผู้ใช้ มีความพอใจการจัดวางรูปแบบขั้นตอนง่ายต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) มีความพอใจ การออกแบบหน้าจอมีความเหมาะสมต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และการแสดงผล รายการที่ค้นหาบนจอภาพถูกต้อง เหมาะสม และสวยงามอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) โดยมีค่าความ พึงพอใจเรียงตามลำดับดังที่กล่าวมา

ตารางที่ 5.4 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหา

ที่	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	SD	แปลความ
1	เนื้อหาที่มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ	4.19	0.57	มาก
2	เนื้อหาตรงตามความต้องการใช้งาน	4.07	0.63	มาก
3	เนื้อหาที่มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	4.15	0.46	มาก
รวมด้านเนื้อหาการใช้งาน		4.14	0.55	มาก

จากตารางที่ 5.4 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหาผู้ใช้ ระบบคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความพึงพอใจด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจระบบคลัง

สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ ดังนี้ เนื้อหาที่มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เนื้อหาที่มีความทันสมัย และเป็นปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และเนื้อหาตรงตามความต้องการใช้งานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) โดยมีค่าความพึงพอใจเรียงตามลำดับ ดังที่กล่าวมา

ตารางที่ 5.5 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการใช้งาน

ที่	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	SD	แปลความ
1	ระบบใช้งานสะดวก ไม่ซับซ้อน	4.04	0.34	มาก
2	ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นข้อมูลหรือเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการได้ง่าย	4.08	0.56	มาก
3	ข้อมูลรายละเอียดของเนื้อหาที่ต้องการครบถ้วนเหมาะสมต่อการใช้งาน	4.12	0.43	มาก
รวมด้านการการใช้งาน		4.09	0.43	มาก

จากตารางที่ 5.5 โดยรวมด้านการการใช้งานมีความพึงพอใจต่อระบบคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการใช้งาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อระบบคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ ดังนี้ ข้อมูลรายละเอียดของเนื้อหาที่ต้องการครบถ้วน เหมาะสมต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นข้อมูลหรือเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการได้ง่ายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และ ระบบใช้งานสะดวก ไม่ซับซ้อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ โดยมีค่าความพึงพอใจเรียงตามลำดับ ดังที่กล่าวมา

ตารางที่ 5.6 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ประโยชน์

ที่	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	SD	แปลความ
1	สามารถเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก	4.31	0.47	มาก
2	สามารถเป็นแหล่งจัดเก็บและการเผยแพร่ผลงานวิจัยได้	4.27	0.60	มาก
3	ระบบมีประโยชน์เหมาะสมที่นำมาใช้งานจริง	4.08	0.56	มาก
รวมด้านการนำไปใช้ประโยชน์		4.22	0.55	มาก

จากตารางที่ 5.6 โดยรวมด้านการนำไปใช้ประโยชน์ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อระบบคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อระบบคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ ดังนี้ สามารถเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) สามารถเป็นแหล่งจัดเก็บและการเผยแพร่ผลงานวิจัยได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และระบบมีประโยชน์เหมาะสมที่นำมาใช้งานจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) โดยมีค่าความพึงพอใจเรียงตามลำดับ ดังที่กล่าวมา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผลการประเมินรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model โดยให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทดลองใช้งาน และประเมินผลการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สรุปได้ดังนี้

การนำคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (CBR-RUIS) ที่พัฒนาขึ้นมาทดลองใช้กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในมหาวิทยาลัยราชภัฏเครือข่ายภาคเหนือทั้ง 8 แห่ง พบผลการประเมินตามประเด็น ดังนี้

1) ผลกระทบหรือประโยชน์ต่อการทำงานในระดับบุคคล พบว่า

(1) กลุ่มผู้บริหาร: คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ได้พัฒนาขึ้นให้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารงานด้านการวิจัยแก่ผู้บริหาร ได้อย่างเหมาะสม เพราะมีรูปแบบการสรุปผลการดำเนินงานด้านการวิจัยเปรียบเทียบข้อมูลให้เห็นได้อย่างชัดเจนในรูปแบบกราฟข้อมูลที่ได้จากระบบนำมาจัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยได้ โดยมี

ข้อมูลมาสนับสนุนการทำงานของผู้บริหาร สามารถติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของนักวิจัยผ่านระบบได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ดาวนโหลดข้อมูลออกมาใช้ในรูปแบบของไฟล์ดิจิทัลที่สามารถนำไปใช้งานต่อได้อย่างสะดวก

(2) *นักวิจัย/นักวิจัยชุมชน*: คลังสารสนเทศนี้ช่วยนักวิจัยให้จัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP ได้เบื้องต้นด้วยตัวเอง โดยการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยของตนเองที่เกิดขึ้นทุกระยะตั้งแต่ ระยะเริ่มต้นของการทำวิจัย ระหว่างการทำวิจัย และระยะสรุปผลรายงานการวิจัย โดยนำข้อมูลเข้าหรือนำข้อมูลออกจากระบบคลังข้อมูลนี้ได้ด้วยตนเองในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล จัดเก็บและค้นคืนได้ง่ายจากระบบ ระบบมีช่องทางบริการให้นักวิจัยสามารถถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนได้ ระบบมีข้อมูลสนับสนุนการทำงานของนักวิจัยโดยสามารถค้นหาข้อมูลงานวิจัย บทความวิจัย รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญหรือประชาชน ชาวบ้าน ข้อมูลความต้องการของชุมชน มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อต่อยอดการทำงานวิจัยได้

(3) *ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย*: คลังสารสนเทศนี้เป็นศูนย์กลางการให้บริการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ในอีกช่องทางหนึ่งสู่คนในท้องถิ่นในรูปแบบสื่อและไฟล์ดิจิทัลที่สามารถค้นหาและเข้าถึงได้ง่าย ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน มีคู่มือให้ศึกษาได้ด้วยตนเอง

2) ผลกระทบหรือประโยชน์ต่อการทำงานในระดับสถาบัน

ทำให้อำเภอวิทยาลัยราชภัฏมีคลังจัดเก็บสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีมาตรฐานเป็นช่องทางบริการข้อมูลวิจัยแก่นักวิจัย และผู้บริหาร เป็นช่องทางในการให้บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชน และสามารถขยายผลการใช้งานคลังสารสนเทศสู่เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏระดับภูมิภาค และระดับประเทศต่อไป

3) ผลกระทบหรือประโยชน์ต่อการทำงานในระดับชุมชน

ผู้ใช้ประโยชน์ในชุมชนกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีเป็น พบว่า คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นช่วยให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้จากงานวิจัยได้ง่ายขึ้น โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสามารถนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้และถ่ายทอดต่อได้ง่ายขึ้น โดยการดาวนโหลดไฟล์ดิจิทัลไปใช้งานต่อได้ ส่วนผู้ใช้ประโยชน์ในชุมชนกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีไม่เป็น พบว่า เห็นด้วยว่าการมีคลังสารสนเทศงานวิจัยเป็นสิ่งที่ดีเพราะจะได้มีแหล่งเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดจากงานวิจัยไว้ใช้ในอนาคต และสามารถเข้ามาค้นหาเพื่อใช้งานได้ แต่สำหรับกลุ่มนี้ยังคงต้องการการให้บริการการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยในรูปแบบกระดาษ และการถ่ายทอดตรงโดยบุคคลในลักษณะการฝึกอบรม และการให้คำปรึกษาร่วมด้วย

4) ผลกระทบหรือประโยชน์ต่อการทำงานในระดับเครือข่าย

คลังสารสนเทศงานวิจัยนี้หากขยายผลเพื่อใช้งานในระดับเครือข่ายมหาวิทยาลัย จำทำให้ผู้บริหาร นักวิจัย และชุมชน สามารถมองเห็นภาพการทำงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่ง ผ่านข้อมูลในระบบที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในแต่ละมหาวิทยาลัยและแต่ละท้องถิ่น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการใช้ข้อมูลที่มีหลากหลายของแต่ละมหาวิทยาลัย เกิดการแบ่งปันข้อมูล เอื้อประโยชน์ให้แก่ นักวิจัย ในการทำวิจัยในลักษณะ ชุดโครงการที่เป็นการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยในลักษณะเครือข่าย ซึ่งแบ่งเป็น เครือข่ายการวิจัยตามสาขาวิชาหรือตามเนื้อหาการวิจัยที่นักวิจัยสนใจ เครือข่ายการวิจัยที่แบ่งตาม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือความเชี่ยวชาญ และเครือข่ายการวิจัยของทีมนักวิจัยตามแต่ละท้องถิ่นที่ลงไปทำงาน ซึ่งเครือข่ายความร่วมมือที่เกิดขึ้นในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นนี้หากมีคลังสารสนเทศ ที่เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงข้อมูลของเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย จะสามารถยกระดับ การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเกิดชุด โครงการวิจัยที่ทำงานร่วมกันทั้งในระดับสถาบัน และระดับ เครือข่ายระหว่างสถาบันได้มากยิ่งขึ้น

5) คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) ที่พัฒนาขึ้น มีจุดเด่นที่แตกต่างจากระบบคลังข้อมูลอื่น ๆ คือ

(1) คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระบบการ จัดเก็บข้อมูลการวิจัยตั้งแต่ ระยะเวลาเริ่มต้นของการทำวิจัย ระหว่างการทำวิจัย และระยะสรุปผล รายงานการวิจัย เป็นการจัดหาและจัดเก็บข้อมูลการวิจัยในระดับ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยข้อมูลจะอยู่รูปแบบไฟล์ดิจิทัลที่เก็บได้ ทั้งไฟล์เอกสาร ไฟล์ภาพ ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ ซึ่งข้อมูล เหล่านี้เป็นข้อมูล Raw data ที่มีประโยชน์อย่างมากในการนำไปต่อยอดการทำงานวิจัยต่อไป โดยคลังข้อมูลอื่น ๆ จะจัดเก็บเฉพาะข้อมูลระยะเริ่มต้นของการทำวิจัย และระยะสรุปผลรายงาน การวิจัยเท่านั้น แต่คลังข้อมูลนี้จะจัดเก็บข้อมูลและกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานวิจัยไว้ด้วย

(2) คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระบบจัดเก็บ รวบรวมองค์ความรู้จากงานวิจัย โดยถูกเรียบเรียงเป็นองค์ความรู้ ที่ชุมชนและบุคคลทั่วไปสามารถ เข้ามาค้นหา และนำไปใช้ประโยชน์ได้เลย โดยองค์ความรู้เหล่านั้นจะถูกจัดการโดยนักวิจัย เพื่อเผยแพร่ในรูปแบบของสื่อดิจิทัลที่เข้าใจได้ง่าย เช่น สรุปเป็นคลิปวิดีโอ หรือเอกสารที่มี คำอธิบายและรูปภาพประกอบแบบกระชับใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเผยแพร่ผ่านระบบคลังข้อมูล ที่ดาวน์โหลดออกมาเป็นไฟล์ หรือสิ่งพิมพ์เป็นเอกสารออกมาได้ ระบบนี้จะช่วยเป็นสื่อกลาง และ ช่องทางในการเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนและสาธารณะชนได้เป็นอย่างดี

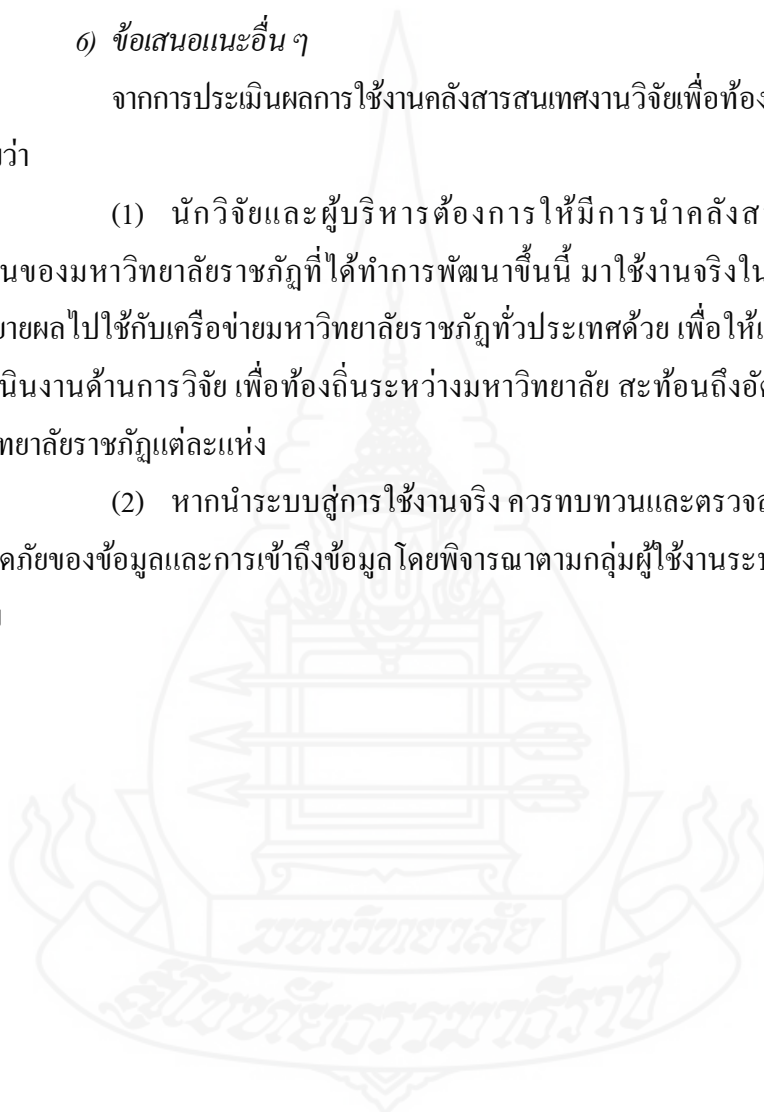
(3) คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมมีระบบจัดเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ความเชี่ยวชาญของปราชญ์ชาวบ้าน นักวิจัยชุมชน และนักวิจัยในมหาวิทยาลัย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หรือการแก้ปัญหาของชุมชนที่ต้องการความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นที่ปรึกษา สามารถเข้ามาค้นหาข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญได้จากระบบเป็นการเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิจัย

6) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากการประเมินผลการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า

(1) นักวิจัยและผู้บริหารต้องการให้มีการนำคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นนี้ มาใช้งานจริงในระดับสถาบัน และต้องการขยายผลไปใช้กับเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนรู้ในการดำเนินงานด้านการวิจัย เพื่อท้องถิ่นระหว่างมหาวิทยาลัย สะท้อนถึงอัตลักษณ์ และจุดเด่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่ง

(2) หากนำระบบสู่การใช้งานจริง ควรทบทวนและตรวจสอบระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูล โดยพิจารณาตามกลุ่มผู้ใช้งานระบบให้ปลอดภัย และครอบคลุม

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยที่ได้สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1.1 สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถสรุปข้อค้นพบ จากการวิจัยได้ 5 ประเด็น ดังนี้

1.1.1 ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ บางครั้งเรียกเป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ หรือการวิจัยชุมชน หรืองานวิจัยท้องถิ่น ลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นงานวิจัยแบบงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชาวบ้าน นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เน้นที่ภาคปฏิบัติการ (social action) จุดเริ่มต้นของงานวิจัยท้องถิ่นมาจากปัญหาในท้องถิ่นนั้น ๆ จากความจำเป็นในชีวิตที่จะต้องแก้ปัญหาของตนเองเป็นงานที่ยึดโยงอย่างเหนียวแน่นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical data) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมุ่งเน้นการแก้ปัญหาของท้องถิ่น การทำงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นเป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการทำวิจัยที่สำคัญ โดยการเริ่มจากคำถามว่าทำไมงานวิจัยส่วนใหญ่ที่เกิดจากนักวิชาการจึงไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง และทำอย่างไรจึงจะทำให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่มีนักวิชาการลงไปทำงานวิจัยในชุมชนไว้มากมาย แนวทางการวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงถูกนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

โดยเปิด โอกาสให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยกับนักวิชาการ หรือสร้างให้ชาวบ้านเป็นนักวิจัยทำวิจัยแก้ปัญหาท้องถิ่นชุมชนได้ด้วยตัวเอง การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในช่วงระยะเวลา 3 ปี (ปีการศึกษา 2557-2559) ที่ผ่านมา พบว่ามีจำนวนงานวิจัยที่เพิ่มขึ้น จากการวิเคราะห์ชื่อเรื่องและเนื้อหาของงานวิจัยทั้งหมดในปีการศึกษา 2558 และ 2559 พบว่าปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏม้งงานวิจัยทั้งหมดจำนวน 6,829 เรื่อง เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจำนวน 4,097 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 59.99 ส่วนปีการศึกษา 2559 พบว่ามีงานวิจัยทั้งหมดจำนวน 8,281 เรื่อง เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจำนวน 5,136 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62.02 จะเห็นได้ว่างานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยละ 60 เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในส่วนที่เหลือจะแบ่งเป็นงานวิจัยองค์ความรู้ตามศาสตร์ร้อยละ 25 งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร้อยละ 10 และเป็นงานวิจัยอื่น ๆ เช่น งานวิจัยสถาบัน งานวิจัยประเมินความพึงพอใจ อีกร้อยละ 5 และมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง มีการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวนงานวิจัยมากที่สุดสามอันดับแรกตามลำดับ

สภาพของการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ผ่านมาในช่วงปีการศึกษา 2557-2559 การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะเป็นการทำงานในลักษณะเป็น โครงการวิจัยเดียวที่มีการปฏิบัติงานตามพื้นที่และขอบเขตที่มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งรับผิดชอบเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาชุมชน แต่ในช่วงปีการศึกษา 2560-2562 พบว่าการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเริ่มมีแนวโน้มของการทำงานวิจัยในลักษณะชุดโครงการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการงานรูปแบบชุดโครงการเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์หลายสาขาวิชาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเดียวกัน และยังมีชุดโครงการที่ขยายผลทำงานในรูปแบบที่เป็นเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยด้วย เป็นการทำงานอีกรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน และท้องถิ่นที่มากขึ้นสามารถพัฒนางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์และเห็นผลลัพธ์ในวงกว้าง

1.1.2 ประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ข้อค้นพบในการแบ่งประเภทเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการจัดแยกประเภทเนื้อหาของงานวิจัยออกเป็น 10 ประเภท ตามการแบ่งหมวดหมู่ของ โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายวิจัย เพื่อท้องถิ่น โดยเรียงลำดับจากประเภทที่มีการดำเนินงานเป็นจำนวนมากที่สุดไปจนถึงจำนวนน้อยที่สุด

คิดเป็นร้อยละของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งหมด ดังนี้ 1) เศรษฐกิจชุมชน ร้อยละ 21.05 2) การบริหารจัดการท้องถิ่น ร้อยละ 17.20 3) การศึกษากับชุมชน ร้อยละ 13.04 4) ศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ร้อยละ 11.81 5) ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร ร้อยละ 10.13 6) เกษตรกรรมยั่งยืน ร้อยละ 9.25 7) สุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร ร้อยละ 7.15 8) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 5.76 9) เด็ก เยาวชน และครอบครัว ร้อยละ 2.68 และ 10) โครงการอื่น ๆ ร้อยละ 1.93 การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โจทย์วิจัยต้องมาจากปัญหาของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้น จากข้อมูลประเภทเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏทำงานวิจัยประเภทเนื้อหาด้านเศรษฐกิจชุมชนจำนวนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าปัญหาทางด้านเศรษฐกิจชุมชนได้แก่ รายได้น้อย ปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำรายได้ของคนในชุมชนและสังคมไทยยังคงเป็นเรื่องสำคัญ ร่องลงมา พบว่า เป็นงานวิจัยด้านการบริหารจัดการท้องถิ่น และการศึกษากับชุมชนตามลำดับ ซึ่งทั้งสามประเด็นดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นถึง ปัญหาของท้องถิ่นที่อาจทำให้ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศเป็นไปได้ไม่เต็มที่ โดยหากปัญหา ดังกล่าว หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง อาจทำให้เกิดอุปสรรคต่อความยั่งยืนของการพัฒนาประเทศ และยังสามารถนำไปสู่ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิตและอื่น ๆ ตามมา

1.1.3 ด้านแหล่งทุนและงบประมาณการวิจัย

แหล่งทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งเป็น 2 แหล่งทุน คือ

1) แหล่งทุนภายใน เป็นเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่จัดสรรเป็นทุนวิจัย ซึ่งมาจากเงินงบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัย และงบประมาณเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยหาได้เอง งบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายในคิดเป็นร้อยละ 56.98

2) แหล่งทุนภายนอก เป็นเงินงบประมาณด้านการวิจัยที่มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) งบประมาณจากทางจังหวัด หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานที่เป็นเครือข่ายในท้องถิ่น เป็นต้น งบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก คิดเป็นร้อยละ 43.02

แต่จากตัวเลขงบประมาณด้านการวิจัยพบว่าแท้จริงแล้วงบประมาณด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏไม่เพียงพอ แต่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการวิจัย และ เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ประกันคุณภาพ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณรายได้ ซึ่งเป็นงบประมาณของมหาวิทยาลัยอุดหนุนเพิ่มเติมเป็นงบประมาณการวิจัยภายใน จำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของงบประมาณการวิจัยทั้งหมด โดยมหาวิทยาลัยได้รับ

งบประมาณสนับสนุนด้านการวิจัยมาจากแหล่งทุนภายในมากกว่าแหล่งทุนภายนอก และพบว่าผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการสรรหางบประมาณการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มมากขึ้น เพราะหากมหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณการวิจัยจากหน่วยงานภายในเพียงพอ มหาวิทยาลัยจะสามารถจัดสรรงบประมาณภายในของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานด้านการวิจัยให้น้อยลง และสามารถนำงบประมาณไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของมหาวิทยาลัยในด้านอื่น ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งแนวทางการในการดำเนินการหางบประมาณสนับสนุนด้านการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกทำได้ โดยการค้นหาแหล่งทุนวิจัยโดยทำเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับหน่วยงานภายนอกที่สนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัย และการมีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้สามารถของงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกได้มากขึ้น

1.1.4 การเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์

ข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยพบว่า การเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นนั้น มีการเผยแพร่ข้อมูลใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การเผยแพร่ในเวทีวิชาการ และการเผยแพร่ในเวทีชุมชน

1) การเผยแพร่ในเวทีวิชาการ จากการรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ในช่วงปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติคิดเป็น ร้อยละ 60.37 และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติคิดเป็น ร้อยละ 39.63

2) การเผยแพร่ในเวทีชุมชน จากการรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ และการสัมภาษณ์นักวิจัย พบว่า มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในเวทีชุมชน ในลักษณะการเผยแพร่ในเวทีสาธารณะ/เวทีกินข้อมูลสู่ชุมชน ประมาณร้อยละ 70 และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยสู่การบริการวิชาการ ประมาณร้อยละ 30

แต่ทั้งนี้ พบว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่เป็นการเผยแพร่ในลักษณะของการเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ และนานาชาติมากกว่าการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติที่อยู่ในฐาน จึงเป็นผลทำให้ได้ค่าน้ำหนักของผลงานวิชาการค่อนข้างน้อย ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเริ่มให้ความสำคัญ และพัฒนาคุณภาพของผลงานวิจัย เพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติ และนานาชาติที่มีค่าน้ำหนักที่สูงขึ้น อันจะเป็นการนำไปสู่การขอตำแหน่งทาง

วิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งมีการให้งบประมาณอุดหนุนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย ซึ่งพบว่า ในช่วงปี 2560-2562 ที่ผ่านมามีอาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้รับการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น และมีอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏหลายท่านที่สามารถเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการรับใช้สังคมได้ เนื่องจากมีผลงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่มีเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่งผลให้เป็นประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยประจักษ์ต่อสาธารณะ

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สามารถสรุปข้อค้นพบได้ ดังนี้

1) สร้างช่องทางการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน ทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ และเชิงสาธารณะ

2) การทำให้มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่สาธารณะและมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาการศึกษาในพื้นที่ ทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงสาธารณะ

3) บูรณาการวิจัยสู่การเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้บนฐานของชุมชนทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการ

4) การผลิตผลงานวิชาการ การขอตำแหน่งทางวิชาการรับใช้สังคมตามศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการ

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านเกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิตหรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตร หรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือมีการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน

1.1.5 ผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ข้อค้นพบการวิจัยพบว่า การดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เกิดผลกระทบต่อชุมชนและท้องถิ่น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การเปิดพื้นที่ให้คนในท้องถิ่นแสดงอัตลักษณ์ของตนเอง

ระดับที่ 2 การเสริมพลังกลุ่ม (Empowerment) เพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาตามความเหลื่อมล้ำ

ระดับที่ 3 การสร้างอำนาจต่อรอง

ระดับที่ 4 การผลักดันให้เกิดความเป็นธรรม

ระดับที่ 5 การสร้างนักวิจัย(ท้องถิ่น) เพื่อเปิดพื้นที่การเมืองของความรู้
ผลักดันให้มีการยอมรับความรู้ของชาวบ้านในการตัดสินใจเชิงนโยบายในระดับต่าง ๆ

สภาพการดำเนินงานการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นจำนวนมากในระยะเวลาที่ผ่านมา
ทำให้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล กระบวนการของงานวิจัยท้องถิ่นมีลักษณะ
เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการและมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชนในระดับ
ปัจเจกบุคคล กระบวนการวิจัยท้องถิ่นจึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและพัฒนาศักยภาพของนักวิจัย
ท้องถิ่นให้มีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับคนทั้งในชุมชนและนอกชุมชนได้

2) การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน กระบวนการวิจัยท้องถิ่นได้สร้างเงื่อนไขให้
เกิดการฟื้นฟูความสัมพันธ์ในชุมชนที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยท้องถิ่น ทั้งความสัมพันธ์ของชุมชน
โดยทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นสู่รุ่น

3) การเปลี่ยนแปลงระดับสถาบัน งานวิจัยท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์หลักในการ
แก้ปัญหาในระดับท้องถิ่น ปรากฏการณ์ที่พอจะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับสถาบันได้
คือ การที่นักวิจัยใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยท้องถิ่น จนนำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรใหม่ ๆ
(redistribution) มาแก้ปัญหาในท้องถิ่น

4) องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยท้องถิ่นกับการสร้างความเป็นธรรม และลด
ความเหลื่อมล้ำทางสังคม องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยท้องถิ่นมีความหลากหลาย และมีระดับที่แตกต่าง
กัน จึงมีผลต่อการสร้างความเป็นธรรมและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในระดับที่ต่างกัน

1.2 สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถสรุปข้อ
ค้นพบได้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประกอบด้วย
โครงสร้างองค์กร นโยบายงบประมาณ และบุคลากร 2) ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ
ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการเผยแพร่ข้อมูล 3) การสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศ ข้อค้นพบจากการศึกษา เป็นดังนี้

1.2.1 การบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากการศึกษา พบว่า
มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังนี้

1) *โครงสร้างองค์กร* มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรและบุคลากรในการบริหารจัดการงานด้านการวิจัยที่ชัดเจน โดยกำหนดให้มีรองอธิการบดีที่ทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายด้านการวิจัยโดยตรง มีผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัย และพัฒนาจำนวน 3-4 ท่าน ในการบริหารจัดการงานด้านการวิจัยในสถาบันวิจัยและพัฒนาจะกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่จำนวน 1-2 คน ที่ดูแลและจัดการงานด้านสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

2) *นโยบาย* นโยบายด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในระดับสถาบันพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏยังไม่มีนโยบายด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ชัดเจน มีแต่เพียงนโยบายด้านการวิจัย ซึ่งนโยบายในการขับเคลื่อนงานด้านการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยโดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับรองอธิการบดี และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาหากวาระใดที่ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยก็จะมีการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนงานดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม แต่หากวาระใดที่ผู้บริหารที่เข้ามาดำรงตำแหน่งไม่ให้ความสำคัญงานด้านนี้ก็จะไม่ถูกขับเคลื่อนงานด้านนี้เท่าที่ควร ทั้งที่ข้อมูลและสารสนเทศของงานวิจัยถือเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญาสำหรับนักวิจัย ดังนั้นการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานรายปีที่ชัดเจนจะทำให้การผลักดันนโยบายสู่การปฏิบัติงานมีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่หากมองในระดับเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศทั้ง 38 แห่ง กลับพบว่า มีนโยบายระยะยาวที่ถูกกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี ให้มีการจัดทำ Big Data ร่วมกันตามโครงการจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ของพื้นที่บริการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี แต่ทั้งนี้ยังไม่เกิดการขับเคลื่อนในเชิงปฏิบัติการที่เห็นผลอย่างเป็นทางการเช่นกัน จากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า นโยบายและการกำกับติดตามการดำเนินงานจากผู้บริหารระดับสูงมีผลต่อการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งในระดับสถาบันและระดับเครือข่ายเป็นอย่างมาก หากผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีการกำหนดนโยบาย และการวางแผนในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในระดับ

สถาบันที่ชัดเจนจะส่งผลไปสู่การปฏิบัติงาน การกำกับติดตาม และการประเมินผลผลลัพธ์ที่ชัดเจน ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ โดยไม่ต้องกังวลในการหมดวาระของผู้บริหาร และเมื่อการจัดการสารสนเทศงานวิจัยในระดับสถาบันมีประสิทธิภาพ ก็จะขยายผลไปสู่การผลักดันนโยบายในระดับเครือข่ายได้ง่ายขึ้น

3) *งบประมาณ* มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับพันธกิจด้านการวิจัยลงสู่สถาบันวิจัยและพัฒนา จากนั้นคณะผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนา จึงจัดสรรงบประมาณตามตัวชี้วัดและพันธกิจในแต่ละปีที่ต้องดำเนินการ ซึ่งบางปีมีการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัย แต่บางปีหากมีงบประมาณจำกัดหรือไม่งบประมาณไม่เพียงพอ ก็จะถูกตัดออกไป เพราะผู้บริหารบางท่านไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงานในส่วนนี้ จึงทำให้การจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอและไม่มีอย่างต่อเนื่อง

4) *บุคลากร* ในสถาบันวิจัยและพัฒนา มีการกำหนดบุคลากรให้มีหน้าที่ในการดูแลจัดการข้อมูลงานวิจัยแต่บุคลากรทำหน้าที่หลายด้าน จึงทำให้การดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร และทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งเกิดปัญหาข้อมูลที่จัดเก็บ และเผยแพร่ไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการสารสนเทศ

1.2.2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการเผยแพร่ข้อมูล จากการศึกษาที่มีข้อค้นพบดังนี้

1) การรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยเข้าสู่ระบบจะเป็นหน้าที่ของนักวิจัยและเจ้าหน้าที่ของสำนักวิจัยและพัฒนา งานวิจัยจะมีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก ข้อมูลหลักในการจัดเก็บรวบรวมเข้าสู่ระบบ ได้แก่

(1) ข้อมูลงานวิจัย ประกอบด้วย รายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัย รายงานความก้าวหน้า รายงานสรุปผลโครงการวิจัย การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

(2) ข้อมูลแหล่งทุนและงบประมาณการวิจัย ประกอบด้วย ข้อมูลการประชาสัมพันธ์แหล่งทุนภายในและแหล่งทุนภายนอก ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ประกาศผู้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย

(3) ข้อมูลนักวิจัย: ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการทำงาน ประวัติการศึกษา ประวัติการอบรม ความประวัติการทำงานวิจัย ความเชี่ยวชาญ รางวัลที่ได้รับ

(4) ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่: ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย
ประชาสัมพันธ์แหล่งตีพิมพ์ ฐานข้อมูลวารสารและบทความตีพิมพ์เผยแพร่

2) การจัดเก็บข้อมูล มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยไว้ในหลาย
ฐานข้อมูล ที่มีมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนี้

การจัดเก็บข้อมูลวิจัยที่เป็นงบประมาณภายในที่เป็นรายได้ของ
มหาวิทยาลัยจะจัดเก็บในระบบ DRMS ส่วนวิจัยที่ได้รับจากงบประมาณภายนอกจะจัดเก็บ
ในระบบ NRIIS

การจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยเข้าสู่ระบบสารสนเทศที่ใช้บริหารจัดการ
งานวิจัยโดยมหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นมาใช้เอง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัย และการให้
สารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านการวิจัยแก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

การจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานตามโครงการวิจัยเฉพาะเรื่องเข้าสู่ระบบ
สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามโครงการวิจัยต่าง ๆ

3) การเผยแพร่ข้อมูล การศึกษาข้อมูลสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัย
เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากฐานข้อมูลออนไลน์และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ทั้ง 38 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่าการเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏยังเน้นการเผยแพร่ข้อมูลที่ใส่ภายในองค์กร ประมาณร้อยละ 70 ส่วนข้อมูลการ
วิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีการเผยแพร่สู่ชุมชนและสาธารณะชนภายนอกในรูปแบบต่าง ๆ มีเพียงประมาณ
ร้อยละ 30 เท่านั้น โดยมีลักษณะของการเผยแพร่ข้อมูล ดังนี้

การเผยแพร่ภายในองค์กร เน้นการให้ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการ
วิจัยแก่อาจารย์มากกว่าการให้สารสนเทศที่เป็นองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
และการนำเสนอสารสนเทศให้แก่ผู้บริหารในการบริหารจัดการงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการเผยแพร่
ข้อมูลทางออนไลน์ผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย

การเผยแพร่สู่ชุมชนและสาธารณะชน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดย
การจัดเป็น โครงการบริการวิชาการ การจัดเวทีคืนความรู้สู่ชุมชน การจัดนิทรรศการแสดงผล
งานวิจัย การนำส่งเล่มวิจัยฉบับสมบูรณ์ให้แก่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม
ชุมชนที่ร่วมดำเนินงานวิจัย ส่วนการเผยแพร่สู่กลุ่มสาธารณะชน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการ
จัดทำเอกสารเผยแพร่ไปยังกลุ่มบุคคลอื่น มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

1.2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการ

สารสนเทศ

รูปแบบของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือมี 2 ลักษณะ คือ 1) แบบไม่เป็นทางการ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยกับชาวบ้านหรือผู้นำชุมชน 2) แบบเป็นทางการเป็นความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในรูปแบบเป็นทางการ MOU (แหล่งทุนวิจัย และหน่วยงานในชุมชนที่ทำงานวิจัยร่วมกัน)

วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศ เพื่อสร้างงานวิจัยที่มีคุณค่า เกิดการแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกัน และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย ทั้งในด้านงบประมาณ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสนับสนุนเครื่องมือและทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งกระบวนการในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นหลักในการดำเนินงานร่วมกับชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ให้คนในชุมชน หน่วยงานได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อเรียนรู้ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่อยู่กับชุมชนที่ชุมชนใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.3 ความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถสรุปข้อค้นพบได้ 5 ประเด็น ดังนี้

1.3.1 ด้านเนื้อหา

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความต้องการใช้เนื้อหาของสารสนเทศที่แตกต่างกัน ไปตามบทบาทหน้าที่และบริบทของการทำงาน การจัดการรวบรวมเนื้อหาของสารสนเทศที่จะนำมาใช้ควรแยกประเภทเนื้อหาตามการนำสารสนเทศไปใช้งานในแต่ละกลุ่มที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และลักษณะของข้อมูลที่น่าไปใช้ ดังนี้ 1) ผู้บริหารงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยต้องการใช้สารสนเทศที่ในการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยและการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัย 2) นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยต้องการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำข้อมูลมาใช้ในการดำเนินงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น เช่น ข้อมูลบริบทพื้นที่ พิกัดที่ตั้ง ความต้องการ และปัญหาของพื้นที่ เพื่อให้ให้นักวิจัยเห็นภาพการทำงานเพื่อต่อยอดในการพัฒนาโจทย์วิจัย และ 3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยต้องการข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการทำงานทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และองค์กร และข้อมูลการถอดบทเรียนการทำงานวิจัยแต่ละเรื่องในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เห็นบทเรียนความแตกต่างของการทำงานในแต่ละพื้นที่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในบริบทของตนเองและชุมชน ดังนั้นควรมีการ

ออกแบบเนื้อหาสารสนเทศให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน และการจำแนกสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลในคลังข้อมูลที่ใช้งานร่วมกันให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ใช้ระบบสามารถเข้าถึงเนื้อหาสารสนเทศได้ตามความต้องการใช้งานของตนเอง

1.3.2 ด้านรูปแบบของข้อมูล

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในกลุ่มผู้บริหารและนักวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่เป็นบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีความต้องการใช้รูปแบบของข้อมูลที่สามารถค้นหาได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ และเป็นไฟล์ดิจิทัลที่นำมาใช้ได้ โดยมีแหล่งอ้างอิงที่ถูกต้อง ส่วนผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่เป็นชาวบ้านในชุมชนต้องการสารสนเทศที่มีรูปแบบในการนำเสนอเป็นบทความสั้นๆ มีรูปภาพประกอบคำอธิบาย หรือเป็นคลิปวิดีโอ ที่สามารถสื่อสาร โดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย

1.3.3 ด้านการบริการ

การให้บริการการเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ักวิจัย ท้องถิ่นและชุมชน เพื่อให้เกิดการต่อยอดงานวิจัย เกิดการพัฒนาและแก้ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน ผ่านช่องทางบริการข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้ 1) การให้บริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น การจัดทำคู่มือการใช้งานระบบและการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้งานระบบ 2) การบริการวิชาการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชน และ 3) การบริการให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมให้ความรู้จากนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญ

1.3.4 ด้านการบริหาร

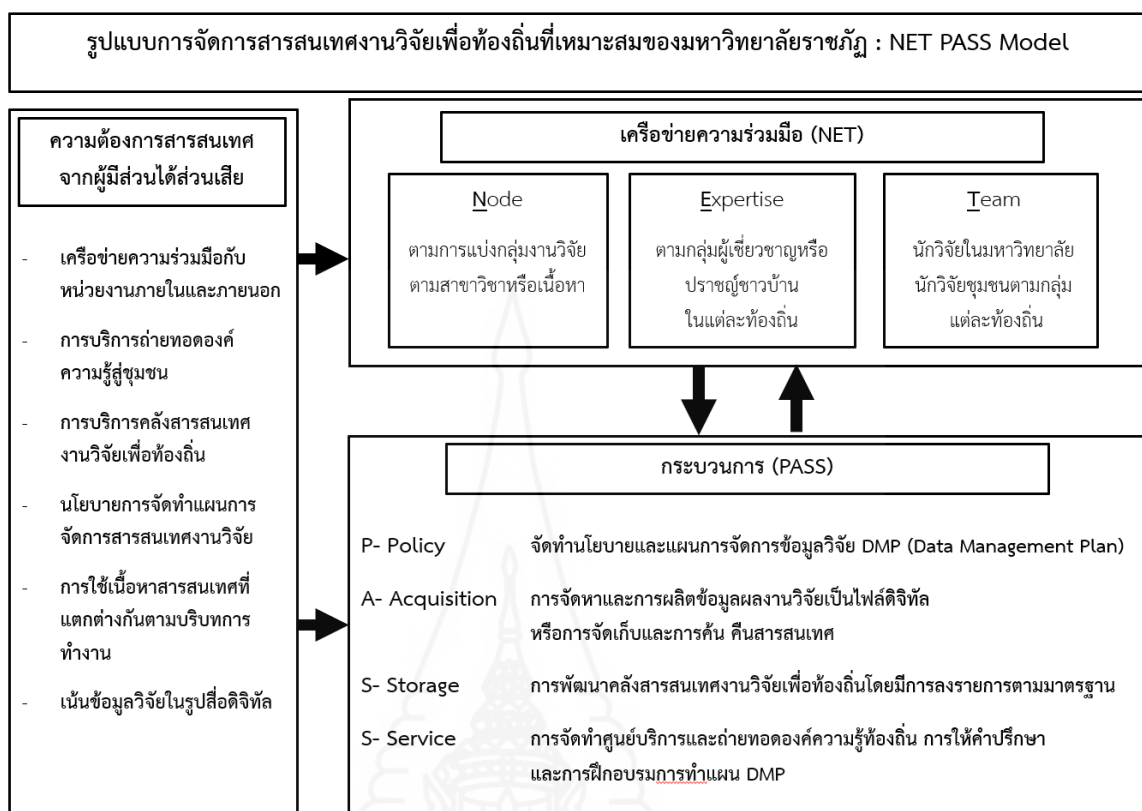
การบริหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียความต้องการด้านการบริหารงาน ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบายทั้งระยะสั้นและระยะยาวด้านการจัดการสารสนเทศงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกำหนดนโยบายด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัย และกำหนดให้นักวิจัยมีการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลงานวิจัย 2) การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง 3) การสร้างข้อกำหนดร่วมกันระหว่างเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 4) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ โดยเครือข่ายความร่วมมืออาจจะมีหลายรูปแบบ ได้แก่ เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มงานวิจัย เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มความเชี่ยวชาญ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักวิจัยที่ดำเนินการวิจัยร่วมกัน และ 5) การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจะทำให้การบริหารงาน และการดำเนินงานด้านการจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3.5 ด้านเทคโนโลยี

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยมีความต้องการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยการจัดทำเป็นคลังข้อมูลงานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ จะช่วยให้ข้อมูลงานวิจัยถูกจัดเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยของเครือข่ายการทำงาน มองเห็นภาพรวมการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสะท้อนผลการดำเนินงานในพื้นที่ แต่ทั้งนี้สภาพปัจจุบันกลับพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏ และชุมชนบางแห่ง ยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ดังนั้นจึงต้องเตรียมทรัพยากรให้พร้อมในการดำเนินการ อันได้แก่ การเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และระบบเครือข่าย ให้มีความพร้อมในการดำเนินงานร่วมกัน

1.4 การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ การดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกระบวนการทำงานหลักอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) และ ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS) ซึ่งทั้งสองส่วนจะเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อตอบสนองส่วนประกอบที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก 2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 4) นโยบายการจัดการจัดการสารสนเทศงานวิจัย 5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน และ 6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล ซึ่งข้อค้นพบใหม่สามารถนำมาใช้การนำรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนกระบวนการในการดำเนินงานตามรูปแบบมีข้อค้นพบตาม ส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) และส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 6.1 รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ : NET PASS Model

1.4.1 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน มีทั้งรูปแบบเครือข่ายแบบเป็นทางการและเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ เครือข่ายความร่วมมือถือเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เนื่องจากการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นงานวิจัยที่มุ่งหวังจะ "เสริมพลัง" ชุมชน ให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมเพื่อเรียนรู้ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่จะอยู่กับชุมชน ที่ชุมชนใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น

ลักษณะของเครือข่ายที่เกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานวิจัย เป็นดังนี้

1) เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node) เป็นลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตามความสนใจในประเภทเนื้อหาของงานวิจัย หรือตามประเภทกลุ่มของงานวิจัย ที่มีกลุ่มคนสนใจในประเด็นการทำงานประเภทเดียวกันมาร่วมทำงานด้วยกัน เช่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทเศรษฐกิจชุมชน เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการบริหารจัดการท้องถิ่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการศึกษากับชุมชน เป็นต้น

2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) เป็นเครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือปราชญ์ชาวบ้านซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเป็นบุคคลที่นำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้เหมาะสม ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่ทรงคุณค่ายิ่งในการถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ในตัวเองให้เกิดประโยชน์ในการทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3) เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น (Team) เป็นลักษณะของคณะนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย นักวิจัยในมหาวิทยาลัยที่มาจากหลายหลายสาขาวิชา นักวิจัยชุมชนที่เป็นชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ที่มาจากหน่วยงานในชุมชน ซึ่งเครือข่ายลักษณะนี้จะประกอบด้วยบุคคลที่หลากหลายพื้นฐานหลากหลายประสบการณ์ แต่ต้องมีส่วนที่เหมือนกันหรือมีเจตนาารมณ์ร่วมกัน คือ ต้องการเข้ามาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านสามารถสร้างความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา และการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้

เครือข่ายการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภท มีบทบาทในการดำเนินงาน คือ

1) การประสานการทำงาน การประสานการทำงานถือได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่ขั้นพื้นฐานของการทำงานใน รูปแบบเครือข่าย ที่จะต้องดำเนินการประสานงานระหว่างภาคีเครือข่ายในภาคส่วนส่วนต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

2) การระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทรัพยากร การระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทรัพยากรในการดำเนินงานวิจัย ถือเป็นบทบาทหน้าที่พื้นฐานอีกประการหนึ่งของเครือข่าย ดังนั้นเครือข่ายความร่วมมือจึงทำให้ฐานทรัพยากรในการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งจะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) *การแลกเปลี่ยนเรียนรู้* การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแบ่งปันข้อมูล ประสบการณ์ องค์ความรู้ ความชำนาญแล้ว ยังเป็นการเรียนรู้ปัญหาแล้วร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหา ไปพร้อม ๆ กันระหว่างภาคีเครือข่าย ทำให้ให้ภาคีเครือข่ายแต่ละส่วนมีโอกาสได้เรียนรู้แลกเปลี่ยน กันรวมไปถึงเป็นการเติมเต็มความรู้ซึ่งกันและกันให้สามารถขับเคลื่อนไปยังเป้าหมายในการทำงาน ร่วมกันได้

4) *การแบ่งปันข้อมูล* การแบ่งปันข้อมูลเป็นการดำเนินการที่สำคัญต่อการ ขับเคลื่อนกระบวนการ วิเคราะห์สภาพปัญหาในการดำเนิน โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งในการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน จำเป็นต้องมีการกระจายแบ่งปันข้อมูล ต่าง ๆ ที่ได้มีการรับรู้ให้กับสมาชิกเครือข่ายให้ได้รับรู้รับทราบร่วมกัน ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการข้อมูลการวิจัย เพื่อท้องถิ่นเกิด ประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วยพลังของเครือข่าย

1.4.2 ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น (PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบ ได้แก่

1) *P-Policy*: การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP (Data Management Plan)

การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP เป็น กระบวนการแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวาระของการปรับเปลี่ยนผู้บริหารที่ดูแลด้าน การวิจัยทุก 4 ปี และแต่ละมหาวิทยาลัยก็มีการครบวาระของผู้ไม่ตรงกัน ดังนั้นผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรมีการกำหนดนโยบายร่วมกัน ในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศ ที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุไว้ในแผนระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้เกิดความชัดเจน และความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ในการกำหนดนโยบายควรครอบคลุมการดำเนินงานทั้งใน เรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระยะเวลา และแนวทางการดำเนินงานโดยการกำหนดนโยบายให้ นักวิจัยมีการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย (DMP) เพื่อให้ให้นักวิจัยได้มีแนวทางและข้อกำหนด ในการจัดการข้อมูลการวิจัยในระดับบุคคล ซึ่งจะสามารถส่งผลมาถึงการจัดการข้อมูลการวิจัย ระดับหน่วยงานและเครือข่ายด้วย การจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย คือ การวางแผนเกี่ยวกับ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย การวางแผนเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลวิจัย การคัดเลือกข้อมูลวิจัย การวางแผนด้านการจัดเก็บและการสงวนรักษาข้อมูลวิจัย การวางแผนด้านการเผยแพร่ข้อมูลวิจัย

2) *A- Acquisition: การจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ*

มหาวิทยาลัยราชภัฏควรดำเนินการในกระบวนการจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ เพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ได้โดยสะดวก ประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร เป็นการตอบสนองความต้องการสารสนเทศของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในกลุ่มของนักวิจัย ผู้บริหาร กลุ่มของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่อยู่ในส่วนขององค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน กลุ่มของชาวบ้านที่มีความพร้อมในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จึงต้องการรูปแบบของข้อมูลที่เอื้ออำนวยในการใช้งานจัดทำเป็นสื่อดิจิทัลที่อยู่บนฐานข้อมูลหรือคลัง

ทั้งนี้สื่อดิจิทัลเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการกระทำผิดในการละเมิดในสิทธิของผู้อื่น เช่น การทำซ้ำ (Copy) กับผลงานวิจัยที่มีลิขสิทธิ์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงควรมีกระบวนการในการให้ความรู้ และการจัดการในเรื่องการตรวจสอบเรื่องสิทธิและลิขสิทธิ์ในการใช้งาน จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลวิจัยเพื่อท้องถิ่นแก่นักวิจัยและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนในกลุ่มของนักวิจัยชุมชนและชาวบ้านในชุมชนสามารถใช้ข้อมูลในรูปแบบอื่นที่เป็นเอกสาร แผ่นพับ โดยจัดทำเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ที่นำไปแจกในการอบรมการทำเวทีชุมชน ผ่านการให้บริการวิชาการในลักษณะการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ได้

3) *S- Storage: การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน*

มหาวิทยาลัยราชภัฏควรหาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยดังนี้ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรกำหนดมาตรฐานการลงรายการในคลังสารสนเทศตามเกณฑ์การรับรองคุณภาพ ข้อมูลวิจัยดิจิทัล (Digital Research Data) เพื่อแนวทางในการพัฒนาระบบและจัดเก็บข้อมูลไว้ใช้งานในระยะยาวร่วมกันได้อย่างมีคุณภาพ เริ่มตั้งแต่ การสร้างข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการนำข้อมูลวิจัยออกมาใช้ใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตได้ สามารถเข้าถึงได้ และสามารถใช้งานได้หลายรูปแบบ 2) การกำหนดมาตรฐานในการใช้ตัวระบุวัตถุดิจิทัล DOI (Digital Object Identifier) กับข้อมูลวิจัยดิจิทัล ในคลังสารสนเทศเพื่อการจัดเก็บ และใช้งานในระยะยาว 3) การศึกษาและพัฒนาต้นแบบคลังสารสนเทศของสถาบัน (Institutional repository) ที่มีการลงรายการตามมาตรฐานการลงรายการคลังสารสนเทศดิจิทัล

4) การจัดทำเมทาตาทำให้กับข้อมูลวิจัยเป็นการดำเนินงานเพื่อให้ข้อมูลวิจัยนั้นสามารถเข้าใจได้ และค้นพบได้ การจัดทำเมทาตาควรเลือกใช้มาตรฐานที่เป็นสากลซึ่งจะทำให้ข้อมูลวิจัยนั้นสามารถใช้งานข้ามระบบได้ เช่น มาตรฐาน DDI Dublin-Core Metadata เป็นต้น เพื่อให้ให้นักวิจัย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มาแก้ปัญหา ในท้องถิ่น ได้จนเกิดผลกระทบที่ทำให้ท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มระดับขึ้นอย่างเห็นผล เป็นรูปธรรม

4) S- Service: การจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP

การจัดทำศูนย์บริการและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์ ที่ให้บริการเผยแพร่และถ่ายทอด ความรู้จากการวิจัยไปยังท้องถิ่น ชุมชน และผู้ที่สนใจภายนอก เป็นแหล่งบริการชุมชนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน โดยให้บริการในรูปแบบของการจัดโครงการบริการวิชาการสู่ชุมชน การอบรมถ่ายทอดความรู้จากการ วิจัยสู่ชุมชน การจัดการสรรหาเผยแพร่ความรู้ แต่ทั้งนี้การให้บริการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนควรคำนึง ถึงเนื้อหาและภาษาที่เข้าใจง่ายในการสื่อสารกับชาวบ้านด้วย

การบริการให้คำปรึกษาแก่ชุมชน โดยชุมชนสามารถขอรับคำปรึกษาใน การแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนในประเด็นที่ต้องการจากอาจารย์ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในด้าน ต่าง ๆ จากหลายช่องทาง เช่น การให้บริการคำปรึกษาผ่านศูนย์บริการและถ่ายทอดความรู้สู่ท้องถิ่น หรือการจัดทำระบบการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในรูปแบบออนไลน์ หรือการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Line Facebook เป็นต้น

บริการการฝึกอบรมการทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP แก่ นักวิจัย บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม โดยการให้ความรู้ในการจัดทำ แผนการจัดการข้อมูลให้แก่ นักวิจัย บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมนโยบายที่มหาวิทยาลัย ราชภัฏ จะมีการกำหนดนโยบายให้นักวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนในการทำวิจัยทุกคนจัดทำแผน DMP เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยต่อไปในอนาคต

สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมี การกำหนดนโยบาย มีการวางแผนที่ชัดเจนในการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลวิจัย ผู้บริหารและ เครือข่ายการดำเนินงานการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการจัดการระบบ สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น การพัฒนารูปแบบการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น

ให้มีรูปแบบ และมาตรฐานเดียวกัน และควรให้ความสำคัญกับการจัดการสารสนเทศงานวิจัยอย่างเป็นระบบตั้งแต่ เริ่มการวิจัย ระหว่างการวิจัย และหลังจากการวิจัยเสร็จสมบูรณ์ การนำผลวิจัยที่ได้ นี้มาเป็นแนวทางในการใช้งานระดับสถาบัน และขยายผลการใช้งานไปสู่ระดับเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ โดยการวางแผนและออกแบบระบบร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ราชภัฏในการพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีการลงรายการตามมาตรฐาน พร้อมทั้ง ผนวกความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ากับแนวทางการ จัดทำคลังข้อมูล และการทำให้บริการด้านการจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่น ระบบการให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการจัดทำแผน DMP จะทำให้รูปแบบการจัดการ สารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสมบูรณ์ และสามารถตอบสนองความ ต้องการการใช้งานของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ทำให้สารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอันเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ตอบสนองต่อความต้องการใช้งานสารสนเทศทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วน เสียที่อยู่ในชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง อัน ส่งผลให้เกิดการพัฒนางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีคุณภาพ เกิดผลกระทบในการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืน เป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ และเป็นการ ส่งเสริมผลักดันให้นักวิจัยสามารถผลิตผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีคุณภาพนำสู่การขอ กำหนด ตำแหน่งทางวิชาการได้

2. อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีประเด็น ที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ประเด็นคือ 1) สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) ความต้องการ สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 4) รูปแบบการจัดการสารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีลักษณะเป็นงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการแก้ปัญหา ของท้องถิ่นสามารถแบ่งประเภทตามเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ดำเนินการแบ่งออกเป็น 10 ประเภท เรียงลำดับจากประเภทที่มีการดำเนินงานจากจำนวนมากที่สุดไปจำนวนน้อยที่สุด ดังนี้

1. เศรษฐกิจชุมชน 2. การบริหารจัดการท้องถิ่น 3. การศึกษากับชุมชน 4. ศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 5. ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร 6. เกษตรกรรมยั่งยืน 7. สุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร 8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9. เด็ก เยาวชน และครอบครัว 10. โครงการอื่น ๆ

การดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นไปตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ต้องดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมาโดยตลอด มีการทำงานคลุกคลีและมีเครือข่ายกับชุมชนท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง สอดคล้องกับแนวคิด (โกวิทย์ พวงงาม, 2561) กล่าวว่าการพัฒนาท้องถิ่นต้องทำให้มหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งของประชาชน โดยเฉพาะการให้บริการทางวิชาการและงานวิจัยที่ตอบโจทย์คนในท้องถิ่นทั้งด้านการเกษตร การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ และการบริการในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ตลอดจนการประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงบประมาณการวิจัย มีการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยโดยแบ่งเป็นงบประมาณภายในและงบประมาณภายนอก งบประมาณภายในมาจากการจัดสรรโดยมหาวิทยาลัย ซึ่งมาจากงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ส่วนงบประมาณภายนอกได้มาจากแหล่งทุนภายนอกได้แก่ วช. สสส. หน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนที่เป็นเครือข่ายในพื้นที่ เช่น จังหวัด เทศบาล อบจ. อบต. เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่จะได้รับงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอกค่อนข้างน้อย

ด้านการตีพิมพ์เผยแพร่พบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งให้ความสำคัญในประเด็นนี้มาก อย่างไรก็ตามจากข้อมูลพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏยังต้องมีการพัฒนาคุณภาพด้านการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยให้สามารถตีพิมพ์ในวารสารที่มีค่าน้ำหนักสูงขึ้น และพัฒนาการนำผลงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้นซึ่งหมายความว่านักวิจัยต้องดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้มีคุณภาพโดยการยกระดับคุณภาพการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในหลายมิติเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิด (ประเวศ วะสี, 2560) กล่าวว่า แนวทางการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในอนาคตเพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ต้องยึดหลักการเดิมคือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพื่อสร้างความรู้ สร้างคนและสร้างการเปลี่ยนแปลง แต่ต้องยกระดับในหลายมิติ อาทิ ยกระดับโจทย์

วิจัย ยกระดับประเด็นวิจัย สร้างและขยายเครือข่ายนักวิจัย การทำงานกับหน่วยงานภาคีพันธมิตร เพื่อสร้างพลังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจริง ๆ ทั้งในระดับพื้นที่ จังหวัด และประเทศ สร้างระบบ และกลไกในสถาบันการศึกษาให้เป็นตัวหนุนช่วยชาวบ้าน ปรับรูปวิถีชีวิตที่เหมาะสมบนฐานงานวิจัย ชาวบ้าน รวมทั้งประเด็นสำคัญคือการทำหน้าที่ในการสื่อสารสังคม คือการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่จะทำให้ สังคม ชุมชน ท้องถิ่นเข้มแข็ง มีพลังที่ใหญ่ขึ้น รองรับการเปลี่ยนแปลงและอยู่ได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกมิติ

2.2 สภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การวิเคราะห์ตามขั้นตอนของวงจรการจัดการข้อมูลการวิจัย คือ การวางแผนการจัดการข้อมูลการสร้างข้อมูล การจัดการข้อมูลที่เป็นเอกสาร การเข้าถึงและการใช้ข้อมูล การจัดเก็บและสำรองข้อมูล การแบ่งปันเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะชนและการเก็บรักษาข้อมูล (Eynden, Corti, Woollard, Bishop & Horton, 2011) มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการงานวิจัย มีการจัดเก็บข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยคล้ายๆกัน ได้แก่ ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลแหล่งทุนและงบประมาณ ข้อมูลนักวิจัย และข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ แต่ยังคงพบว่า รายละเอียด และรายการข้อมูลที่จัดเก็บในฐานข้อมูลยังมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ประเด็นนี้ถือเป็นอุปสรรคในการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ข้อมูลของมหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งไม่เป็นปัจจุบันทำให้ข้อมูลไม่มีคุณภาพ ซึ่ง(Ralph M. Stair & George W.Reynolds, 2003) กล่าวถึงคุณภาพของสารสนเทศขึ้นอยู่กับ ความทันสมัยเป็นปัจจุบัน ง่ายต่อการนำไปใช้ ความสมบูรณ์ ไม่ซับซ้อน ตรงกับความต้องการ ความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ความปลอดภัย ประหยัด มีรูปแบบที่เหมาะสมกับการนำไปใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กร ข้อมูลด้านวิจัยส่วนใหญ่ที่นำมาเผยแพร่จะเป็นข้อมูลในลักษณะการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารมากกว่าการให้ข้อมูลในลักษณะการประมวลผลเป็นระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการงานวิจัย เมื่อนำข้อมูลการศึกษาสภาพงานวิจัยมาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับข้อมูลการจัดการสารสนเทศงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการจัดการข้อมูลงานวิจัยที่ดีส่วนใหญ่จะมีผลการดำเนินงานด้านการวิจัยที่ดีด้วย

ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงควรให้ความสำคัญกับการจัดการสารสนเทศงานวิจัย สอดคล้องกับ (Drum, 2015) กล่าวว่า การที่มหาวิทยาลัยมีการวางแผนในการจัดการข้อมูลการวิจัยทำให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกัน มีการเก็บข้อมูล และมีการให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลแก่นักวิจัย ช่วยให้การดำเนินงานของนักวิจัยง่ายขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการใช้ข้อมูลของนักวิจัย ซึ่งการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลต่อบรรทัดฐานของนักวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานร่วมกันในมหาวิทยาลัย การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัยก็ควรให้ความสำคัญ

กับรูปแบบและโครงสร้างของข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บให้เป็นมาตรฐาน เพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งของข้อมูลสอดคล้องกับแนวคิดของ (สุกัญญา เรื่องสุวรรณ, 2555) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัยควรให้ความสำคัญกับโครงสร้างของระบบที่ฐานข้อมูลย่อย ๆ ให้สามารถเชื่อมโยงกันได้และพัฒนามาตรฐานข้อมูลตามหลักการ ontology-based metadata คือ การกำหนดรูปแบบโครงสร้างข้อมูลรายละเอียดที่อธิบายถึงความเป็นมาของข้อมูลที่ต้องการจะจัดเก็บในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดการงานวิจัย ต้องสามารถตอบสนองในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่เป็นระบบ การใช้งานง่ายต่อการค้นหาภายใต้เงื่อนไขที่หลากหลายทั้งเชิงคุณลักษณะและเชิงพื้นที่ข้อมูล และควรมีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นพลวัตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และมีโครงสร้างเชิงบูรณาการที่เกิดจากความต้องการของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการ มีความสมบูรณ์ ทันสมัยในการจัดรวบรวมข้อมูล และการเผยแพร่งานวิจัยและองค์ความรู้ รวมทั้งการจัดการในระบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งสามารถเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยได้ (สาธิติน ทิพย์วงศ์ และคณะ, 2554)

2.3 ความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีดังนี้

2.3.1 ความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นนั้นมีความแตกต่างกันตามบริบทในการทำงาน ความต้องการกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ให้ทุนวิจัยสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีหน้าที่กำกับดูแลด้านงานวิจัย ต้องสามารถนำสารสนเทศที่จัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบมาใช้ในการดำเนินงาน และช่วยในการตัดสินใจการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร (Sukru and Mohsen, 2015) กล่าวได้ว่า ข้อมูลได้กลายเป็นทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดการองค์กรที่ทันสมัย ความต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และข้อมูลเป็นสิ่งที่เป็นต่อกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร รวมถึงการสื่อสารให้คนในองค์กรรู้ถึงเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน จะช่วยให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถจัดสรรทรัพยากรในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนกลุ่มนักวิจัย และผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย สามารถใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่มีการจัดการไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาเป็นองค์ความรู้ในการผลิตผลงานวิจัยที่ออกมา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย จำเป็นต้องมีความรู้ในด้านต่าง ๆ หลายด้านนอกเหนือจากทางด้านที่ตนชำนาญแล้ว ยังต้องมีความรู้ในเรื่องสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ การค้นคืนสารสนเทศ และการพิจารณาเลือกสรรสารสนเทศ สำหรับ

นำมาใช้ประโยชน์ การสั่งสมความทำได้ด้วยการศึกษาตัวอย่างผลงานวิจัยที่ดี ทดลองใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการค้นคว้าสารสนเทศ และพิจารณาสารสนเทศที่ค้นคว้าได้ว่าถูกต้องและเป็นประโยชน์หรือไม่ (Drum, 2015) การที่มหาวิทยาลัยมีการวางแผนในการพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะช่วยเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่นักวิจัยในการค้นหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์และสนับสนุนการทำงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นให้มีคุณภาพ เพราะการทำวิจัยนั้นเปรียบเสมือนกับนักวิจัยจะต้องยืมบ่นาของนักวิจัยรุ่นก่อน ๆ คือ จะต้องสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่จากความรู้หรือสารสนเทศที่นักวิจัยรุ่นก่อนสร้างเอาไว้แล้ว หากไม่มีความรู้หรือสารสนเทศเดิมให้ใช้ ผลงานวิจัยที่ได้รับก็อาจจะไม่น่าเชื่อถือหรือนำไปใช้อ้างอิงไม่ได้ และกลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ได้แก่ ชุมชนที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนที่เป็นพื้นที่ในการทำวิจัย หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น เทศบาลตำบล โรงงานอุตสาหกรรมในท้องถิ่น เป็นต้น การสร้างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการรวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้น สามารถนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปสู่การประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสารสนเทศเหล่านี้จะเป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการสำหรับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่ต้องการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ภายในชุมชน การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ในการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่คนในชุมชน ดังนั้นองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยที่ถูกรวบรวมและจัดเก็บอย่างเป็นระบบจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติต่อไป โดยนำสู่การเผยแพร่และการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2.3.2 ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยให้มีความพร้อม ทั้งในด้าน ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และระบบเครือข่าย ซึ่งมีความจำเป็นต่อการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และความจำเป็นของการนำสารสนเทศไปใช้ประกอบด้วยหลายปัจจัยดังนี้ (1) การมีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่รองรับการทำงาน (2) การนำเข้าข้อมูลที่ต้องการและเหมาะสม (3) การฝึกอบรมให้แก่ผู้ใช้งาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงานของระบบอย่างแท้จริง และ(4) การบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง (จารุณี ภัทรวงษ์ธนา และคณะ, 2560) การจัดการข้อมูลด้านการวิจัยเป็นโครงสร้างพื้นฐานการแบ่งปันข้อมูลและการใช้งานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการทำงานวิจัยสำหรับนักวิจัย (Eynden Corti , et al.,2011) ที่จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของข้อมูลที่มีความพร้อมใช้งานสำหรับงานวิจัยชุมชน การพัฒนาข้อมูลการวิจัยเชิงรุกด้านนโยบาย การจัดการข้อมูล การให้บริการ

ข้อมูล และการสนับสนุนให้ใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบ เป็นการช่วยย่นกักวิจัยจากทั่วชุมชน การวิจัยที่แตกต่างกันว่าจะสามารถได้รับข้อมูลที่ดี การจัดการ การวางแผนและการมีส่วนร่วมของ นักวิจัยเป็นการวางพื้นฐานที่สำคัญสำหรับแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด นอกจากนี้ยังเกิดการ ประสานเชื่อมโยงเก็บชุดข้อมูลสหวิทยาการข้ามศาสตร์ ข้อมูลที่เก็บได้สามารถเข้าถึงได้ผ่านทาง พอร์ทัลไปสู่แหล่งจัดเก็บความรู้ ที่สามารถรวบรวมข้อมูล ผลงานวิจัยอื่นๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ และ มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญและดำเนินการในการรวบรวมและจัดเก็บงานวิจัยที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งเป็นข้อมูลการวิจัยในพื้นที่ตั้งแต่เริ่มกระบวนการวิจัย ในระหว่างการวิจัย และระยะสรุปผล รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์อย่างเป็นระบบในรูปแบบคลังสารสนเทศที่เก็บข้อมูลในรูปแบบของ ไฟล์ดิจิทัลที่ช่วยให้นักวิจัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงง่ายและใช้งานได้ตรงตามความ ต้องการ

2.4 รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ คือรูปแบบ “NET PASS” ประกอบด้วย

2.4.1 เครือข่ายความร่วมมือ (Network Cooperation) ประกอบด้วย กลุ่มของ เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งออกเป็น เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มงานวิจัย (Node) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้าน และเครือข่ายความร่วมมือนักวิจัย ในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชน (Team) การจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเน้นการมีส่วนร่วม ในการทำงานร่วมกัน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนามุ่งเอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็น กระบวนการทางสังคมที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามี ส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร การวิเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การดำเนินการ การ ติดตามตรวจสอบผลกระทบของการดำเนินการ เป็นการเอื้อประโยชน์ในการทำงานให้แก่ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในเครือข่าย สามารถทำงานได้ง่ายขึ้น เกิดการประสานงาน เกิดความร่วมมือ ความช่วยเหลือ และการแบ่งปันทรัพยากรในการดำเนินงาน โดยเฉพาะทรัพยากรสารสนเทศด้านการวิจัย อันเป็นขุม ปัญญาที่มีคุณค่ามหาศาลในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ การวิจัยช่วยให้ได้ข้อมูลที่นำมาใช้ในการ ตัดสินใจ (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2555) สารสนเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานวิจัยเพื่อ สร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือการพัฒนานวัตกรรมใหม่ การมีเครือข่ายความร่วมมือจะทำให้เกิดการ แลกเปลี่ยนทรัพยากรและข้อมูลสารสนเทศร่วมกัน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เข้ามาจัดการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ทันสมัย (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2560) การได้รับสารสนเทศที่ดี

จะเป็นการพัฒนางานด้านการวิจัยทำให้การดำเนินการวิจัยเกิดการพัฒนาด้านที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และประเทศชาติด้วย (ขนิษฐานันทบุตรและคณะ, 2561)

2.4.2 กระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ที่เหมาะสม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (PASS) ได้แก่ 1) นโยบาย (Policy) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและวางแผนปฏิบัติงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศและแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แล้วถ่ายทอดนโยบายและแผนจากผู้บริหารลงสู่การปฏิบัติและชุมชนอย่างทั่วถึง จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กำหนดนโยบายให้นักวิจัยทำแผนการจัดการข้อมูลงานวิจัย นักวิจัยหรือผู้ดูแลข้อมูลจำเป็นต้องร่างหรือจัดทำแผนการจัดการข้อมูล (data management plan หรือ DMP) ล่วงหน้าก่อนการดำเนินงานวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการข้อมูล (DMP) คือ เครื่องมือสำคัญที่เป็นกรอบการดำเนินงานว่าจะจัดการข้อมูลในลักษณะใดบ้าง (วชิราภรณ์ คลังธนบุรณ์, 2559) 2) การจัดหา (Acquisition) เป็นการจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัลรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ข้อมูลงบประมาณ / แหล่งทุนสื่อ ข้อมูลประวัตินักวิจัยและความเชี่ยวชาญ ข้อมูลปัญหา ความต้องการ และบริบทของพื้นที่ ข้อมูลบทความวิจัย การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ และข้อมูลองค์ความรู้/ ภูมิปัญญา และบทเรียนที่ได้จากงานวิจัย ความรู้จากศาสตร์อันหลากหลายเป็นตัวจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถตอบสนองความคาดหวังของสังคมผ่านการให้บริการความรู้เชิงวิชาการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อันก่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมพร้อมทั้งต่อยอด ภูมิปัญญาและสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย (กนกกร จีนาและคณะ, 2561) ซึ่งนักวิจัยควรต้องรวบรวมเอกสารงานงานวิจัยทั้งหมดตั้งแต่ระยะเริ่มดำเนินการ ระยะดำเนินการ และระยะสรุปผลการดำเนินการ ตามแผนการจัดการข้อมูลงานวิจัยของนักวิจัย 3) การจัดเก็บ (Storage) การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น โดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน ต้องมีการกำหนดมาตรฐานของโครงสร้างข้อมูล ร่วมกันระหว่างเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อให้ในอนาคตจะสามารถใช้ทรัพยากรสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นร่วมกันได้ จัดเก็บข้อมูลเป็นไฟล์ดิจิทัล โดยแยกเนื้อหาตามประเภทเนื้อหางานวิจัยและแยกตามพื้นที่ มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล โดยแบ่งตามประเภทและระดับการใช้งานของผู้ใช้ระบบ มีการสำรองข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับ (Henderson et al., 2017) กล่าวถึง การจัดเก็บข้อมูลที่มีโครงสร้าง โดยจัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูล ส่วนการดำเนินการกับข้อมูล จะเกี่ยวข้องตั้งแต่การวางแผนการใช้งาน

การสำรองข้อมูล การกู้คืนข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลถาวร กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลตลอดทั้งวงจรชีวิตของข้อมูล การโอนย้ายข้อมูล รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพของฐานข้อมูลให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความถูกต้องของข้อมูล 4) การบริการ(Service) การจัดทำศูนย์บริการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP การบริการเผยแพร่สารสนเทศควรสอดคล้องกับความต้องการใช้งานของกลุ่มผู้ใช้งาน และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยสอดคล้อง การเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยควรใช้ภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจได้ง่าย สามารถนำไปใช้ได้เลย จัดทำเป็นไฟล์ดิจิทัลในลักษณะบทความสั้นๆ คลิปวิดีโอ ที่เผยแพร่ทางฐานข้อมูลออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ หรือแผ่นพับสำหรับแจกในชุมชน จัดบริการเผยแพร่ข้อมูลทั้งในรูปแบบ online และ offline และจัดบริการในรูปแบบอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น โครงการบริการวิชาการ การจัดนิทรรศการ จัดทำระบบการให้คำปรึกษาออนไลน์ระหว่างนักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญกับชาวบ้านชุมชนที่ต้องการคำปรึกษา และการให้บริการระบบการให้ข้อมูลโดยชุมชน ซึ่งระบบนี้จะทำให้ชุมชนสามารถป้อนข้อมูลบริบทและปัญหาของชุมชนได้โดยตรงด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 4 ชั้นตอนนี้ เป็นโครงสร้างพื้นฐานการแบ่งปันข้อมูลและการใช้งานข้อมูลเพื่อสนับสนุนเครือข่ายการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดของ (Philip Lowe,2011) สำหรับนักวิจัย ชุมชน และผู้สนับสนุนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของข้อมูลที่มีความพร้อมใช้งานในการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ มีปัจจัยสำคัญด้านสภาพพื้นที่และสภาพภูมิสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องใช้องค์ความรู้จากผลงานวิจัยเชิงพื้นที่มาช่วยในการแก้ปัญหา รูปแบบและแนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาของประเทศไทยนั้น มีการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้น้อยมาก หรือไม่สามารนำไปสู่การปฏิบัติได้ เนื่องจากปัญหาในด้านของการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ สู่ผู้ปฏิบัติ และชุมชน (เสาวนีย์ วิจิตร โกสุม และคณะ, 2560)

3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังรายละเอียด ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อการพัฒนาการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้พบว่า สามารถนำรูปแบบ NET PASS นี้ มาใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับ

องค์กร และเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏระดับภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรขยายผลสู่การนำไปใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในระดับเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (NET PASS Model) จำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

3.1.1 เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดโดยเฉพาะชุมชน และหน่วยงานที่เป็นแหล่งทุนวิจัย เช่น การใช้ระบบการให้ข้อมูลโดยชุมชนจะทำให้นักวิจัยได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงส่งผลทำให้เกิดการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2) ชุมชนควรสร้างนักวิจัยชุมชน และนักจัดการชุมชน เพื่อให้เกิดนักจัดการข้อมูลของชุมชนและผู้ประสานงานเครือข่ายระหว่างชุมชน นักวิจัย มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การจัดการข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีแหล่งข้อมูลมาจากชุมชนสามารถจัดการได้โดยชุมชนเองเป็นผู้จัดการข้อมูลด้วยตนเอง

3) ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นออกสู่สาธารณะชนให้มากขึ้น เพราะจะทำให้คนในชุมชน และคนทั่วไปสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น ส่วนรูปแบบการเผยแพร่ และการนำสารสนเทศจากงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดคือ การถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยในลักษณะของการบริการวิชาการในลักษณะการอบรมเชิงปฏิบัติการ และควรมีการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะอื่นด้วย ได้แก่ การจัดทำศูนย์บริการและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น การบริการให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญการให้บริการสารสนเทศในลักษณะที่เป็นการสื่อสารแบบสองทางบริการฐานข้อมูลออนไลน์บนเว็บไซต์ที่จัดเก็บข้อมูลไว้ที่เดียว สามารถเข้าถึงง่าย ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบันมีการเชื่อมโยงถึงในการจัดเก็บข้อมูลให้เข้าถึงได้ในช่องทางอื่น ๆ เช่น Facebook และเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

4) นักวิจัยควรจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อจัดเก็บข้อมูลการวิจัยอย่างเป็นระบบ และทำการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเพื่อเผยแพร่สู่สังคมและชุมชน ด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายจะเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสู่การนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

5) หน่วยจัดการงานวิจัย เป็นหน่วยประสานงานหลักของเครือข่ายควรมีการสร้างนักจัดการงานวิจัยที่มีศักยภาพในการทำหน้าที่มองภาพรวมการบริหารจัดการงานวิจัยทั้งระบบ เพื่อให้สามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และหน่วยจัดการงานวิจัยควรจัดเตรียมเตรียม โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินการด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3.1.2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีการกำหนดนโยบาย และการวางแผนปฏิบัติงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ และแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และผู้บริหารควรมีการถ่ายทอดนโยบายและแผนการปฏิบัติงานลงสู่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง และควรมีการเผยแพร่ นโยบายและแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยสู่เครือข่ายชุมชนและสังคมภายนอก เพื่อสร้างการรับรู้ร่วมกันถึงแนวทางในการดำเนินงาน

2) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีระบบประเมินความสำเร็จของนโยบาย และแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย พร้อมทั้งรวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อนำสู่การปรับปรุงนโยบายและแผนการดำเนินงาน ซึ่งถือเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาในการทำงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

3) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีกำหนดนโยบายและแผนการจัดการสารสนเทศระดับหน่วยงาน และการกำหนดนโยบายให้นักวิจัยจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย โดยควรมีระบบรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล เอกสารงานวิจัยทั้งหมดตั้งแต่ระยะเริ่มดำเนินการ ระยะดำเนินการ และระยะสรุปผลการดำเนินการ

4) กระบวนการจัดการและจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีกำหนดมาตรฐานของโครงสร้างข้อมูลรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลออนไลน์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อจะสามารถเชื่อมโยงข้อมูล และแบ่งปันการใช้ทรัพยากรสารสนเทศด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นร่วมกันได้ในอนาคต หากต้องดำเนินการทำโครงการ Big Data ตามแผนยุทธศาสตร์ 20 ปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสามารถนำรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (NET PASS) นี้ มาใช้

ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับองค์กร และขยายผลสู่การใช้งานในเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏระดับภูมิภาค และระดับประเทศได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ศึกษาแนวทางและปัญหาของการนำรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น “NET PASS Model” ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขยายผลสู่การนำไปใช้งานในการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงจุดเด่น และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งได้

2) การจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ เช่น แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ การศึกษามาตรฐานการจัดการข้อมูลผลงานวิจัย การวางโครงสร้างพื้นฐานและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการจัดการระบบสารสนเทศงานวิจัย เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม ช่วยอำนวยความสะดวกในแบ่งปันข้อมูล และการใช้ข้อมูลในอนาคต นำไปสู่การพัฒนางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นร่วมกันของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกกร จีน่า และ อลงกรณ์ คูตระกูล. (2561). กระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน:กรณีศึกษา
โครงการอนุรักษ์วิหารพระเจ้าพันองค์วัดปงสนุก จังหวัดลำปาง. *วารสารรัฐศาสตร์
และรัฐประศาสนศาสตร์*, 9(1), 59-80.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2553). *คุณลักษณะ & วิธีวิทยา: งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ:สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- โกวิท พวงงาม. (2561). มหาวิทยาลัยราชภัฏตอบ โจทย์การพัฒนาท้องถิ่นอย่างไร. สืบค้นเมื่อ 13
พฤษภาคม 2561 จาก https://www.matichon.co.th/education/news_950982
- ขนิษฐา นันทบุตร และคณะ. (2561). การวิจัยชุมชนด้วยวิธีวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนาแบบเร่งด่วน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักสนับสนุน
สุขภาวะชุมชน (สำนัก 3).
- ขนิษฐา นันทบุตร. (2556). *คู่มือการพัฒนาทักษะการวิจัยชุมชนด้วยการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนา
แบบเร่งด่วน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- ขนิษฐา นันทบุตร. (2554). การจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น. ใน *เอกสารการประชุมเวทีผู้นำ
ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองครั้งที่ 1 กรณี การจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น*.
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), กรุงเทพฯ.
- ขนิษฐา นันทบุตร. (2558). ระบบเศรษฐกิจชุมชน. ใน *เอกสารการนำเสนอเวทีผู้นำชุมชนท้องถิ่น
จัดการตนเองครั้งที่ 2 กรณี “ระบบเศรษฐกิจชุมชน”*. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
(พอช.), กรุงเทพฯ.
- ขนิษฐา นันทบุตร. (2554). พลังงานชุมชน. ใน *เอกสารประกอบการประชุมเวทีผู้นำชุมชนท้องถิ่น
จัดการตนเองครั้งที่ 5 กรณี “พลังงานชุมชน”*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง
เสริมสุขภาพ (สสส.), กรุงเทพฯ.
- ขนิษฐานันทบุตรและคณะ. (2553). *คู่มือการจัดเก็บข้อมูลชุดพื้นฐานด้านที่แสดงถึงศักยภาพของ
ตำบล*. กรุงเทพฯ: ที่คิวพี.
- ขนิษฐานันทบุตรและคณะ (2553). *ระบบสุขภาพชุมชนกระบวนการทำงานร่วมกันของ 3 ระบบ
ใหญ่ในชุมชน*. นนทบุรี: เดอะกราฟิโกซิสเต็มส์ จำกัด
- ขนิษฐา นันทบุตรและคณะ (2553). *ปฏิบัติการระบบย่อยในระบบสุขภาพชุมชน*. นนทบุรี: เดอะ
กราฟิโกซิสเต็มส์ จำกัด.

- ขนิษฐานันท์บุตรและคณะ. (2555). *คู่มือการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูทักษะการวิเคราะห์และนำใช้ข้อมูลตำบล (TCNAP & RECAP Revitalization)*. ระหว่างวันที่ 4-6 มีนาคม พ.ศ. 2559 ห้องคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมประชุมสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คณะกรรมการยุทธวิจัยภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์. (2552). *การจัดเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัย"*. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2558
จาก <http://www.ns.mahidol.ac.th/english/th/departments/MN/th/med-lunch-002.html>
- ครรชิต มัลลียงศ์. (2541). ความรู้เรื่องสารสนเทศสำหรับนักวิจัย. ใน *เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สารสนเทศสำหรับนักวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. ศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.
- คำนิยามเชิงปฏิบัติการ. การประชุมเตรียมความพร้อมเวทีสานพลังชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2561 เมื่อวันที่ 7-8 ตุลาคม พ.ศ. 2560 ณ ห้อง 1307 คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, สุขภาพ. (เอกสารอัดสำเนา).
- จันทิมา เขียวแก้ว. (2558). ใน *เอกสารประกอบการสอนการจัดการสารสนเทศเพื่องานนิเทศศาสตร์*. (น4-6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- จรวย สุวรรณบำรุง และคณะ. (2561). *การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการป้องกันโรคในชุมชนและการดูแลรักษาผู้ป่วยไข้เลือดออกในโรงพยาบาลแก่แกนนำสุขภาพใน 22 อำเภอ จังหวัดนครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- จามรี พระสุนิด. (2561). การส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุชุมชนดงมะดะ จังหวัดเชียงราย. *วารสารการวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 10(4), 270-279.
- จารุณี ภัทรวงษ์ธนา, สุพัฒน์วรี ทิพย์เจริญ และพงศ์กร จันทราช. (2560). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชุมชนกึ่งเมือง ตำบลสารภี อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่เพื่อรองรับการบริหารจัดการชุมชนแบบมี

- ส่วนรวมสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 11(4), 128-146.
- เจษฎา มิ่งฉาย และคณะ. (2563). ระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่: ข้อเรียนรู้เพื่อการยกระดับคุณภาพ. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่, 12(4), 237-256.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน และน้ำทิพย์ วิภาวิน. (2556). การจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น. (2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณรงค์ เคนใจ. (2563). การพัฒนาผ้าทอลายไถเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมชุมชน บ้านแม่ลอยหลวง จังหวัดเชียงราย. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่, 12(2), 144-155.
- ทวิดา กมลเวชช. (2554). คู่มือการจัดการภัยพิบัติท้องถิ่น, วิทยาลัยพัฒนาการปกครองสถาบัน พระปกเกล้า, คั่นเมื่อ 15 สิงหาคม 2559, จาก http://www.openbase.in.th/files/f_0.pdf
- ธเนศวร์ เจริญเมือง และคณะ. (2546). โครงการสำรวจและประเมินอุดมศึกษาไทย. อุดมศึกษาไทย : ลักษณะ บทบาท และทางออก. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2558 จาก <http://www.elibrary.trf.or.th>.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และ วรณี เจตจำนงนุช. (2551). การประเมินอภิมานและการวิเคราะห์อภิมาน รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 21(2).
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2559). มาตรฐานการรับรองคุณภาพการจัดการข้อมูลวิจัยในคลังสารสนเทศ สถาบันที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยไทย, ว.วิจัยสมาคมห้องสมุด, 9(2), 22-39.
- นิสาชล จำนงศรี, (2559). การจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นดิจิทัล: การจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 4). (น.13-1 - 13-52). นนทบุรี:สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เนตรนภา พงษ์เพชร. (2563). การพัฒนาคุณภาพน้ำประปาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเสี้ยว จังหวัดเลย. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่, 12(2), 87-100.
- บัญญัติ แก้วส่อง. (2554). นโยบายกับทิศทางการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นปี 2554. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น. สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2559 จาก http://vijai.trf.or.th/Activity_detail.asp?topicid=891.
- ประเวศ วะสี. (2560). การวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่สอดคล้องในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และการพัฒนาอย่างบูรณาการของ 80,000 หมู่บ้าน 8,000 ตำบล 76 จังหวัด สู่ความ

มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2560

จาก <http://www.vijaitongtin.com>

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. ค้นเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2560, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>

พนม พงษ์ไพบูลย์. (2555). การวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2559
จาก <https://www.gotoknow.org/posts/214195>

พรชัย มงคลวนิช และคณะ. (2549). โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานวิจัยใน
สถาบันอุดมศึกษาไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม. มหาวิทยาลัยสยาม.

เพ็ญประภา ภัทรานุกรม. (2561). บทบาทมหาวิทยาลัยในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน
อย่างยั่งยืน. *วารสารร่วมพฤษภ*, 35(3), 137-156.

ยุทธพล ผ่องพลีศาล และ ชัยณูพงศ์ ประทุม. (2561). กระบวนการพัฒนาแผนแม่บทงานวิจัยส
หรับองค์กรอย่างมีส่วนร่วมในคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล. *Journal of Professional Routine to Research*, Volume 5, August
2018, 54-60.

รัชดา คำจริง และ ศักดา หอมหวล. (2563). ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังและเตือน
ภัยธรรมชาติแบบมีส่วนร่วม จังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*,
12(4), 272-288.

รุทจเรชา วิทญานุกุล. (2557). การพัฒนาแบบจำลองเครือข่ายทางสังคมเพื่อเพิ่มผลผลิตงานวิจัย
ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยวิจัยไทย. (คุญฉินพนธ์ปรัชญาคุญฉินบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี.

วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. (2559). ความร่วมมือและเครือข่ายทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น:
การจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 4). (น.12-1 - 12-28). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิจิราภรณ์ คลังชนบุรณ์. (2559). การจัดการข้อมูลการวิจัย: กระบวนการที่จำเป็นต่อการสร้างสรรค์
ความรู้และนวัตกรรม. 23 สิงหาคม 2559 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
(องค์การมหาชน).กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

วนิดา เพ็ชรลมน และ กัญทพล มะหาหมัด. (2563). การมีส่วนร่วมในการผลิตเชื้อราชีวเวอเรียจาก
วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร ชุมชนบ้านต้นมะพร้าวสูง จังหวัดสงขลา. *วารสารวิจัย
เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 12(2), 87-100.

- วิจารณ์ พานิช. (2560). *แนวคิดงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2559 จาก <https://www.thaiall.com/blog/burin/124/>
- วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล, ธนวดี บุญถิ้อ, สุวกิจ ศรีปัดดา และจารุวรรณ พลอยดวงรัตน์. (2551). รูปแบบการถ่ายทอดความรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางการตลาดของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 2(2), 57-68.
- ศุภลักษณ์ วิริยะสุมน และคณะ. (2554). *การพัฒนากลไกการจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นประเด็นการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างระยะที่ 2*, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. พิษณุโลก.
- ศศิจันทร์ ปัญจทวิ และกัลยา ใจรักษ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศกรณีศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่. (รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17 วันที่ 21 กรกฎาคม 2560, 1958-1967.
- สมบัติ ประจัญสานต์. (2563). กระบวนการเรียนรู้การออกแบบและผลิตผ้าไหมมัดหมี่ทอมือหมู่บ้านท่องเที่ยวไหม จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 12(2), 132-143.
- สาธิติน ทิพวงส์ และคณะ. (2554). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัยในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาภาคใต้ ประเทศไทย. *การประชุมวิชาการระบบเกษตรแห่งชาติ ครั้งที่ 7*, 168-190.
- สินธุ์ สโรบล, ศรีศักดิ์ วัลลิโกดม, กาญจนาแก้วเทพ และกาญจนา ทองทั่ว. (2552). *ลีลาวิจัยไต้หวัน*. สุดคณิ่ง ณ ระนอง .
- อภิรักษ์ สงรักษ์ และ เตือนใจ ปิยัง. (2563). การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 12(4), 257-271.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน), (2551). *พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน).
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการพัฒนาด้านการวิจัยและแนวคิดในการจัดงบประมาณเพื่อการวิจัย. *วารสารการงบประมาณ*, 7(20), 71-91.
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2560). มาตรฐานการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, (22)1, 13-26.

สุพิมล วัฒนานุกูล. (2554). *การวิเคราะห์และการกำหนดความต้องการสารสนเทศ*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2560 จาก <https://www.slideshare.net/supimon1956/ss-8439082>.

สมพร ไร่บางยาง. (2556, 13 กุมภาพันธ์), บทความพิเศษพลังพลเมืองร่วมสร้างประเทศไทย
ให้น่าอยู่. หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2558, จาก
<http://www.ryt9.com/s/tpd/1588527>.

สุภาพร พงศ์กัญญาโอภาส ทวนทอง เขาวงกตพิงศ์ และ เรขา อรัญวงศ์. (2556). การพัฒนากลยุทธ์
การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 15(2).

สุภาวดี สัตยาภรณ์ และ นภาพรณัฏ์ จันทร์สี. (2561). ระบบบริหารมหาวิทยาลัยแบบบูรณาการเพื่อ
ส่งเสริมการจัดการธุรกิจเกษตรข้าวอินทรีย์ จังหวัดอุดรดิตถ์, *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 10(3), 171-184.

เสาวนีย์ วิจิตรโกสุม และ อุ่นเรือน เล็กน้อย. (2560). การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมงานวิจัย
สู่การนำไปใช้ในพื้นที่. *วารสารสิ่งแวดล้อม*, 21(3), 19-28.

แสงทอง บุญยิ่ง และ อาคม สงเคราะห์. (2561). ระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจการจัดการ
น้ำเพื่อการเกษตรโดยชุมชนมีส่วนร่วม ชุมชนทับน้ำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่, 10(2), 131-145.

หทัยชนก แจ่มถื่น และอนิรุทธ์ สติมัน. (2558). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัย
และงานสร้างสรรค์ระดับบัณฑิตศึกษาสำหรับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
Veridian E –Journal Silpakorn University, 8(2), 893-911.

เอกพงษ์ ทองแท้, สุกัญชลิลา บุญมาธรรม และจิรวิฑฒ์ แก้วโกศล. (2559). *การพัฒนาระบบ
สารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี*, การประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ครั้งที่ 2).
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 30-31 มีนาคม 2559, 144-150.

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2561). *วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ:
บริษัทวีพริ้นท์ (1991) จำกัด.

Academic engagement and commercialization. (2013). A review of the literature on university–
industry relations. *Research Policy*, 42, 423-442.

- Adams, M. S., Carpenter, J., Housty, J. A., Neasloss, D., Paquet, P. C., Service, C.,... Darimont, C. t., 2014. Toward increased engagement between academic and indigenous community partners in ecological research, *Ecology and society* 19(3): 5.
- Ahari, S. S., Habibzadeh, S., Yousefi, M., Amani, F. & Abdi, R., (2012). Community based needs assessment in an urban area; A participatory action research project. *BMC Public Health*, volume 12, Article number: 161.
- Allgood, B., Hofberg, M., Musikanski, L., Michelini, L. & Moser, M., (2019). Assessing Community-Based Wildlife Conservation Programs with the Gross National Happiness Framework, *International Journal of Community Well-Being*
- Australian National Data Service. (2014). *ARC and Research Data*. Retrieved April 17, 2016, from <http://www.ands.org.au/news/arcandresearchdata.html>.
- Borghgi, J., Abrams, S., Lowenberg, D., Simms, S., Chodacki, J. (2018). Support your data: a research data management guide for researchers. *Research Idea and Outcomes* 4(2018), 1-13.
- Bont, C. D. & Veldwisch, G. J., (2020). State Engagement with Farmer-led Irrigation Development: Symbolic Irrigation Modernisation and Disturbed Development Trajectories in Tanzania. *The Journal of Development Studies*, 56(12), 2154-2168.
- Briney, K., (2015). *Data Management for Researchers: Organize, maintain and share your data for research success*. UK: Pelagic Publishing.
- Burton, E. (2012). Street ahead? The role of the built environment in healthy ageing. *Perspectives in Public Health*, 132 (4), 161-162.
- Cox, A. M. & Verbaan, E. (2018). *Exploring Research Data Management*. UK: CPI Group(UK).
- Cox, A. M. & Pinfield, S. (2014). Research data management and libraries: Current activities and future priorities. *Journal of Librarianship and Information Science*, 46(4), 299-316.
- Cox, A. M., Kennan, M. A., Lyon, L., Pinfield, S. (2017). Developments in Research Data Management in Academic Libraries: Towards an Understanding of Research Data Service Maturity. *Journal of association for information science and technology*. 68(9), 2182-2199.

- Davenport, T. H. (2000). Putting the I in IT. In Donald A. Marchand, Thomas H. Davenport and Tim Dickson (Eds.), *Mastering Information Management*. London: Prentice Hall, pp. 5-9.
- Devadason, F.J. (1996). *Practical steps for indentifying information needs clients*. Retrieved August 3, 2016, from <http://www.geocities.com/Athens/5041/infneed.html>
- Denise ,et al. (2013). *Research Management Team (RMT): A Model for Research Support Services at Duke University*. Clin Transl Sci. Author manuscript; available in PMC 2013 December 01.
- Drum. (2015). *Data Repository for the U of M. University of Minnesota Digital Conservancy*. Retrieved from <http://hdl.handle.net/11299/166578>
- Dłużewska, A., & Giampiccoli, A. (2020). Enhancing island tourism's local benefits: A proposed community-based tourism-oriented general model. *Sustainable Development*, 2141. Doi:10.1002/sd.2141
- Earley,S. & Henderson,D. (2017), *DAMA-DMBOK:Data Management Body of Knowledge*. New Jersey:Technics Publications
- Earl, M. J., (2000). *Every business is an information business*. *Mastering Information Management*. London: Prentice Hall, pp. 16-22.
- Eynden, Corti, Woollard, Bishop & Horton, (2011). *Managing and sharing data: Best practice for researchers*. UK Data Archive Third edition. UK: University of Essex Wivenhoe Park Colchester Essex CO4 35Q.
- E. De Weger, N. Van Vooren, K. G. Luijkx, C. A. Baan & H. W. Drewes. (2018). Implementing area-based approaches (ABAs) in urban post-disaster contexts. , *BMC Health Services Research* . volume 18, Article number: 285.
- Faniel, I. M, & Connaway, L. S. (2018). Librarians' Perspectives on the Factors Influencing Research Data Management Programs. *College & Research Libraries*, 2018(Jan), 100-119.
- Federer, L. (2016). Research data management in the age of big data: Roles and opportunities for librarians. *Information Services & Use* 2016(36), 35-43.

- Giampiccoli, A. & Saayman, M., (2020). Community-based tourism development model and community participation. Durban University of Technology Department of Hospitality and Tourism
- Grand, A., Davies, G., Holliman, R. Adams, A., (2015). Mapping Public Engagement with Research in UK University. *Plos one*. 2015:10(4), 1-19
- Hasan, H. (2003). Information system development as a research method. *Australasian Journal of information systems*, 11(1), 4-13.
- Higman, R., Bangert, D., Jones, S. (2019). Three camps, one destination: the intersections of research data management, *FAIR and Open. Insights the UKSG journal* 32:18, 1-8.
- Jagdish Jadhav, J., Suhalka, V., (2016). University Community Engagement: Insights from Field Work Practices. *Indian Journal of Sustainable Development*, 2(1).
- J.F. McCARTHY, D.J. Steenbergen, C. Warren, G. Acciaioli, G. Baker, A. Lucas & show all. (2016). Community Driven Development and Structural Disadvantage: Interrogating the Social Turn in Development Programming in Indonesia, Accepted 07 Oct 2016, Published online, Pages 1988-2004.
- Kahn, M., Higgs, R., Davidson, J. & Jones, S., (2014). *How We Shape Up, Australian Academic & Research Libraries. Research Data Management in South Africa*; 45 :4, 296-308.
- Knight, G. (2015). Building a research data management service for the London school of hygiene & tropical medicine. *Program: electronic libra and information syste. PROG.49(4)*, 424-439.
- Magyar, G., Knapp, G., Wojtkowski, G., Zupancic, J., (2007). *Advances in Information Systems Development: New Methods and Practice for the Networked Society Volume 1*. USA. : Springer Science+Business Media, LLC.
- Marakas, G. (2006). *Systems Analysis & Design, 2nd ed*. New York: McGraw-Hill.
- Perkmann, M., Tartari, V., Mckelvey, M., Autio, E., Brostrom, A., D'Este, P.,... Sobrero, M., (2013). Academic engagement and commercialization: A review of the literature on university- industry relations. *Research Policy*. 42(2003), 423-442
- Perrier, L., Barnes, L. (2018). Developing research data management services and support for researchers: A mixed methods study. *The Canadian Journal of Library and Information Practice and Research*. 13(1), 1-23.

- Pinfield, S., Cox, AM., Smith, J. (2014). Research Data Management and Libraries: Relationships, Activities, Drivers and Influences. *Plos one* 9(12), 1-28.
- Ray, J. M., (2014). Research Data Management: Practical Strategies for Information Professionals. USA:Purdue University.
- Robertson, J. (2005). *10 Principles of effective information management*. Retrieved July 19, 2010 from http://www.steptwo.com.au/papers/kmc_effectiveim/index.html
- Sanderson, D., (2017). Implementing area-based approaches (ABAs) in urban post-disaster contexts. • *Environment and Urbanization* 29(2):095624781771742.
- Simons, N. & Joanna Richardson, J., (2013). *New Content in Digital Repositories: The Changing Research Landscape*. UK:Chandos Publishing.
- Spradley, J., Rinehart, H., Streubert, H.J. & Carpenter, D.R. (2011). *Qualitative research in nursing: advancing the humanistic imperative*. Wolters Kluwer, Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Stair, R. M. & Reynolds, G. W., (2003). *Principles of information systems : a managerial approach*. Boston :USA. Course Technology, 7.
- Stoutland, S. E., (1999). Levels of the Community Development System: A Framework for Research and Practice, 28(2), *Anthropological Research on Poverty and Homelessness Confronts the 21st Century*, 165-191.
- Sukru and Mohsen. (2015). *Decision Making Based On Management Information System and Decision Support System*. Russian Federation European, Vol. 93, Is. 4, pp. 260-269.
- Susanne Prokscha. (1999). *Practical Guide to Clinical Data Management*. U.S.A.: CRC Press LLC.
- Tang, R., & Hu, Z. (2019). Providing research data management (Rdm) services in libraries: Preparedness, roles, challenges, and training for rdm practice. *Data and Information Management*, 3(2), 84–101. <https://doi.org/10.2478/dim-2019-0009>
- Tenopir, C., Sandusky, R. J., Allard, S., Birch, B., (2014). Research data management services in academic research libraries and perceptions of librarians. *Librally & Information Science Research*, 2014(36), 84-90.
- Teodorescu, D., (2000). *Correlates of Faculty Publication Productivity: a Cross-national Analysis*. *Higher Education*. 39, 201-222.

Wilson, T.D. (2000). Human Informtion Behaviour. *Informing Science*. 3, 2(2000), 49-55.

Wiljes, C., & Cimiano, P. (2019). Teaching research data management for students. *Data Science Journal*, 18(38), 1-9

Whitehead, T. L., (2004). Basic classical ethnographic research methods. ethnographically informed community and cultural assessment research systems (EICCARS) working paper series. Retrieved August go, bona, from http://www.dphu.org/uploads/attachements/books/books_5014_0.pdf

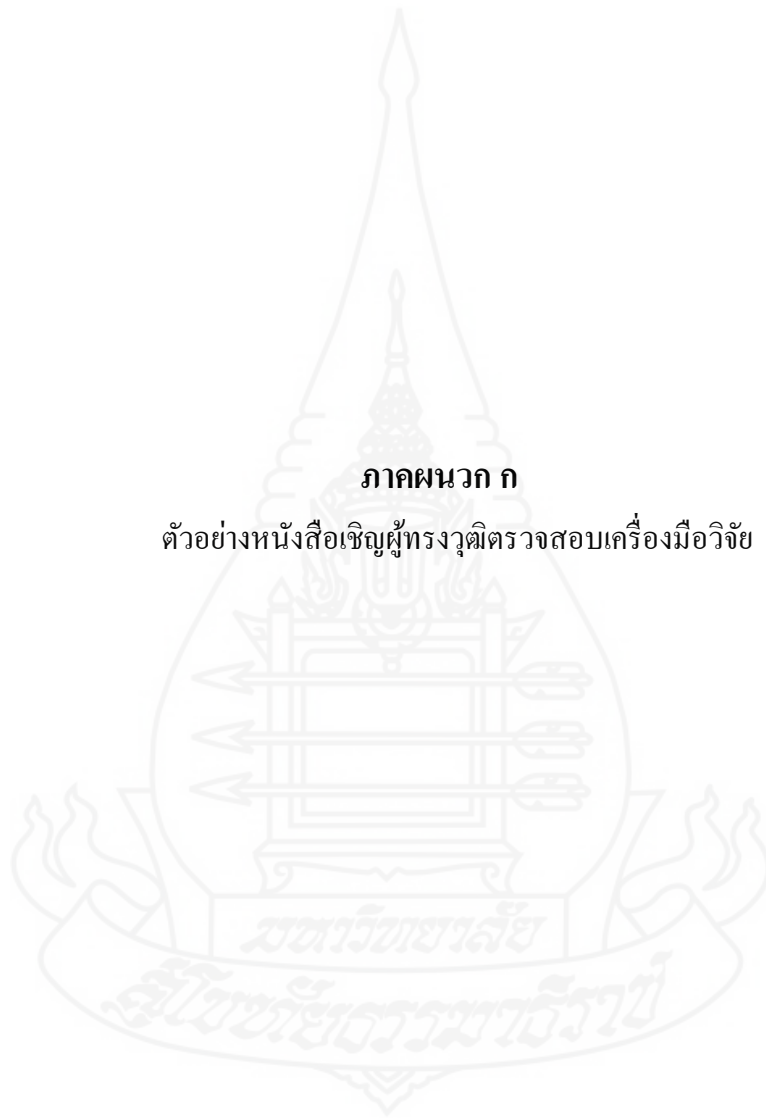
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0522.15(1)/จ 2210

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี

22 มิถุนายน 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรรัตน์ ทรวณวงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสัมภาษณ์ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	จำนวน 1 ชุด
	2. แบบสัมภาษณ์นักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย	จำนวน 1 ชุด
	3. แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	จำนวน 1 ชุด
	4. โครงการชุมชนิพนธ์	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางจารุวรรณ ลิ้มปัทมกุล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา
รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (The Development of an
Information Management Model for Community-Based Research at Rajabhat Universities)”
โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.นำทิพย์ วิภาวิน อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศ
ศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์หลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เจษฎา มิ่งฉาย อาจารย์ประจำภาควิชาเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ อาจารย์
ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ร่วม

การจัดทำดุษฎีนิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชาแนวปฏิบัติและสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสารสนเทศศาสตร์ ด้านการจัดการระบบสารสนเทศ
และด้านการวัดและประเมินผล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้ความคิดเห็นในการปรับปรุง
เครื่องมือวิจัยของนักศึกษาด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศิลปศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงชากุล)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทร. 02-504-8515-7 โทรสาร. 02-503-3564

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

ที่ ศธ. 0522.15(1)/๑๑๑

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน รองอธิการบดีฝ่ายบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางจรรุวรรณ ลิ้มปีไพบูลย์ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำดุษฎี
นิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศสำนักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชา
สารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ดุษฎีนิพนธ์หลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา มิ่งฉาย อาจารย์ประจำภาควิชาเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ อาจารย์
ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ดุษฎี
นิพนธ์ร่วม

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน โดยคำตอบของท่านจะถูก
นำไปใช้ในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และไม่เกิดผลกระทบต่อท่านผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้จะเป็น
ประโยชน์ในการพัฒนางานวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดยหวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านได้นัดหมายวันและเวลา การเข้าสัมภาษณ์ และสามารถแจ้ง
รายละเอียดที่นักศึกษาทางเบอร์โทรศัพท์ 089-431-0190 หรือทางอีเมล nidnoi111@yahoo.com
ส่วนรายละเอียดเพิ่มเติมนักศึกษาจะแจ้งให้ท่านทราบด้วยตนเองต่อไป หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

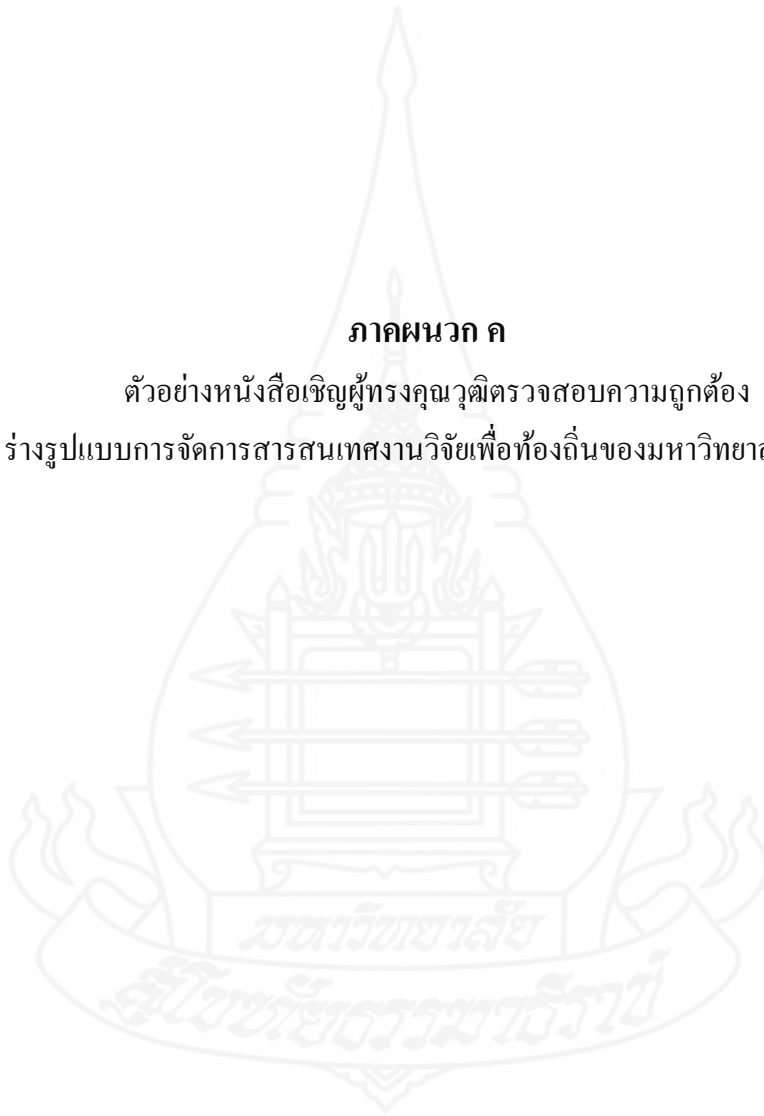
ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วิฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
โทร. 02-504 8515-7
โทรสาร. 02-503 3564

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง
ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ที่ อว 0602.15(1)/พิเศษ1

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

20 มีนาคม 2563

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ อินดิษฐ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารการประชุมกลุ่มเพื่อวิพากษ์รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 1 ชุด
2. แบบประเมินรูปแบบการจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางจารุวรรณ ลิ้มปิไพบูลย์ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังดำเนินการทำ
ดุษฎีนิพนธ์ เรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ดุษฎีนิพนธ์หลัก และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา มิ่งฉาย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ร่วม

ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประชุมกลุ่มเพื่อวิพากษ์รูปแบบการจัดการ
สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ได้พัฒนาขึ้น ดังนั้น สาขาวิชาศิลปศาสตร์
จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการประชุมกลุ่มเพื่อวิพากษ์รูปแบบดังกล่าว ในวันจันทร์ที่ 30
มีนาคม 2563 เวลา 9.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมธรรมสรณ์ ชั้น 4 คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

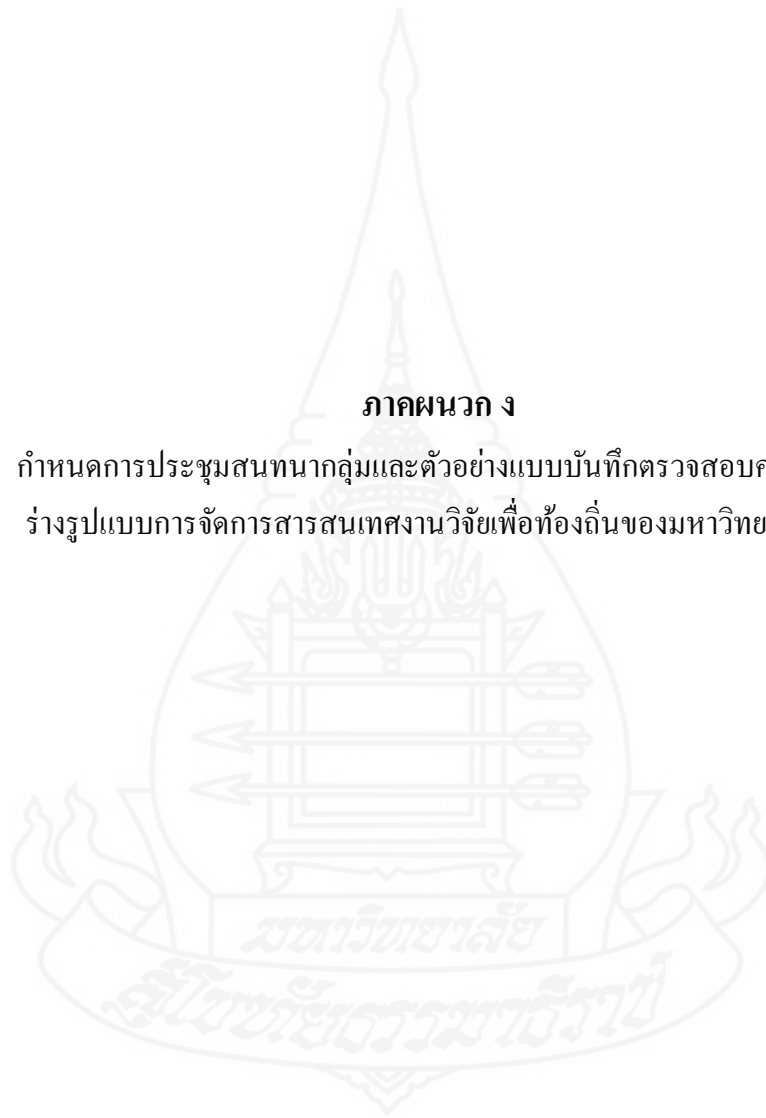
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทร.0 2504 8515-7

โทรสาร.0 2503 3564

ภาคผนวก ง

กำหนดการประชุมสนทนากลุ่มและตัวอย่างแบบบันทึกตรวจสอบความถูกต้อง
ร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

กำหนดการ

การประชุมกลุ่มเพื่อวิพากษ์รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นางจรรวณ ติมปีไพบูลย์ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสหศาสตร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วันจันทร์ที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น.-12.00 น.

ณ ห้องประชุมธรรมสรณ์ ชั้น 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

09.00 – 09.30 น.	ลงทะเบียน
09.30 – 9.45 น.	พิธีกรแนะนำผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
09.45 – 10.00 น.	ประธานการประชุมกล่าวนำวิธีการประชุมกลุ่ม
10.00 – 10.30 น.	ผู้วิจัยนำเสนอรายงานผลการวิจัย
10.30 – 11.30 น.	ผู้ทรงคุณวุฒิซักถามและให้ข้อเสนอแนะรูปแบบที่นำเสนอ
11.30 – 12.00 น.	สรุปประเด็น และปิดการประชุม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา มิ่งฉาย คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
2. อาจารย์ ดร. พิสุทธิ ศรีจันทร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
3. อาจารย์ ดร.ดวงใจ พุทธวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นันทะ บุตรน้อย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ อินทะขัน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิภา ยงประยูร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชติยา ชัตติยวรา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
8. นายสายัณห์ ฉัตรแก้ว หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลวอแก้ว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
9. นางสาวภัทรา มาน้อย ผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดลำปาง

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เพื่อพิจารณาร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. ความคิดเห็นต่อผลการศึกษาสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้ (เอกสารหมายเลข 1)

สภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประเด็นที่ เห็นด้วย	ประเด็นที่ ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
1. ลักษณะของงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น		
2. ประเภทเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น		
3. แหล่งทุนและงบประมาณ การวิจัย		
4. การเผยแพร่และการ นำไปใช้ประโยชน์		
5. ผลกระทบของงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น		

2. ความคิดเห็นต่อผลการศึกษาศาภาพการจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้ (เอกสารหมายเลข 2)

สภาพการจัดการงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ	ประเด็นที่ เห็นด้วย	ประเด็นที่ ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
<p>1. การบริหารจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างองค์กร - นโยบาย - งบประมาณ - บุคลากร <p>2. ด้านกระบวนการจัดการ สารสนเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรวบรวมข้อมูล - การจัดเก็บข้อมูล - การเผยแพร่ข้อมูล <p>3. การสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือในการดำเนินงานวิจัย และการจัดการสารสนเทศ</p>		

3. ความคิดเห็นต่อผลการศึกษาความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้ (เอกสารหมายเลข 3)

ความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ประเด็นที่เห็นด้วย	ประเด็นที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
1. ด้านเนื้อหา 2. รูปแบบของข้อมูล 3. ด้านการบริการ 4. ด้านการบริหาร 5. ด้านเทคโนโลยี		

4. ความคิดเห็นต่อ (ร่าง) รูปแบบสภาพปัจจุบันการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้ (เอกสารหมายเลข 4, 5)

(ร่าง) รูปแบบสภาพปัจจุบันการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประเด็นที่เห็นด้วย	ประเด็นที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
<p>ส่วนที่ 1</p> <p>อยู่ภายในวงกลมเป็นกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นซึ่งแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การวางแผน (Planing) 2) การจัดหา (Acquisition) 3) การจัดเก็บ (Storage) 4) การบริการ (Service) 		
<p>ส่วนที่ 2</p> <p>อยู่นอกวงกลมแสดงถึงกลุ่มของเครือข่ายความร่วมมือที่มีส่วนสำคัญในการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กลุ่มผู้สนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (ผู้บริหาร/ผู้ให้ทุนวิจัย) 		

(ต่อ)

(ร่าง) รูปแบบสภาพปัจจุบันการ จัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประเด็นที่ เห็นด้วย	ประเด็นที่ ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
2) กลุ่มนักวิจัย 3) หน่วยจัดการงานวิจัย 4) ชุมชนและผู้ใช้ประโยชน์ จากงานวิจัย		

5. ความคิดเห็นต่อ (ร่าง) รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้ (เอกสารหมายเลข 6)

(ร่าง) รูปแบบการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประเด็นที่ เห็นด้วย	ประเด็นที่ ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
<p>ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้าน เครือข่ายความร่วมมือ (NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ:</p> <p>NET PASS Model ประกอบด้วย</p> <p>1) เครือข่ายความร่วมมือตามการ แบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node) เป็น ลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่ เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตาม ความสนใจในประเภทเนื้อหา ของงานวิจัยหรือตามประเภทกลุ่ม ของงานวิจัย</p>		

(ต่อ)

(ร่าง) รูปแบบการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประเด็นที่ เห็นด้วย	ประเด็นที่ ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
<p>2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้าน ในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) เป็น เครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการ ทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>3) เครือข่ายความร่วมมือของ นักวิจัยในมหาวิทยาลัยและ นักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละ ท้องถิ่น (Team)</p>		
<p>ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS) ของ รูปแบบการจัดการสารสนเทศ งานวิจัย เพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS Model ประกอบด้วย</p> <p>1. P-Planning : การวางแผน ประกอบด้วยการจัดทำนโยบาย และแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP(Data Management Plan)</p> <p>2. A- Acquisition: การจัดหาข้อมูล ประกอบด้วยการจัดหาข้อมูล ผลงานวิจัย และการจัดการลิขสิทธิ์ ของข้อมูล</p>		
(ร่าง) รูปแบบการจัดการสารสนเทศ	ประเด็น	ประเด็น

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ที่เห็นด้วย	ที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
<p>3. S- Storage: การจัดเก็บข้อมูล ประกอบด้วยคลังจัดเก็บข้อมูล งานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ การพัฒนาคลังข้อมูล งานวิจัยตามมาตรฐานการลงรายการ</p> <p>4. S- Service : การบริการเผยแพร่ ประกอบด้วยบริการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนและท้องถิ่น และการบริการให้คำปรึกษาและการฝึกอบรม ถ่ายทอด ความรู้จากการวิจัย ไปยังท้องถิ่น ชุมชน และผู้ที่สนใจภายนอก)</p>		
<p>ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก 2) การบริการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย 		

(ต่อ)

(ร่าง) รูปแบบการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ประเด็น ที่เห็นด้วย	ประเด็น ที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่ แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน 6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง

เพื่อศึกษาความต้องการการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สำหรับกลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย

แบบสัมภาษณ์

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สำหรับกลุ่มนักวิจัยและผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-สกุลผู้ให้ข้อมูล
2. ตำแหน่งงาน
3. สังกัดหน่วยงาน /ที่อยู่.....
-
4. ประสบการณ์ในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
.....
-
5. วัน-เวลา-สถานที่สัมภาษณ์
6. เป็นนักวิจัย เป็นผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย

ตอนที่ 2 ประเด็นสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

- 1) ท่านคิดว่าลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

- 2) ส่วนใหญ่ท่านทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีเนื้อหาประเภทใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
(1. เศรษฐกิจชุมชน 2. การบริหารจัดการท้องถิ่น 3. การศึกษากับชุมชน 4. ศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์
ท้องถิ่น 5. ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร 6. เกษตรกรรมยั่งยืน 7. สุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร 8. การ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9. เด็ก เยาวชน และครอบครัว 10. โครงการอื่น)

.....

.....

.....

- 3) ส่วนใหญ่ท่านได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากแหล่งทุนใด

.....

.....

.....

4) ท่านคิดว่างานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีผลกระทบอย่างไรบ้างกับชุมชน และมหาวิทยาลัย

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ประเด็นสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

● **การบริหารและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น**

1.) หน่วยงานของท่านมีการกำหนด โครงสร้างองค์กร นโยบาย งบประมาณ และบุคลากร ทางด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2.) ท่านคิดว่าโครงสร้างองค์กร นโยบาย งบประมาณ และบุคลากร ทางด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของหน่วยงานนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ และท่านมีแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้อย่างไร

.....

.....

.....

3.) ท่านมีการวางแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

● **ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ**

ท่านมีการดำเนินการอย่างไรในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของท่านในประเด็นดังต่อไปนี้

1.) การจัดหาข้อมูลและรวบรวมข้อมูล

- ท่านจัดหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใดบ้าง.....

.....

.....

.....

- ท่านมีวิธีการจัดหาและรวบรวมข้อมูลอย่างไร.....

.....

.....

.....

- ท่านจัดหาข้อมูลประเภทใดบ้าง.....

.....

.....

.....

2.) การจัดเก็บข้อมูล

-ท่านมีวิธีการจัดเก็บข้อมูลอย่างไร.....

.....

-ท่านจัดเก็บข้อมูลใดบ้างเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....

.....

3.) ท่านมีการเผยแพร่ และการนำผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....

.....

4.) หน่วยงานของท่านมีการจัดทำระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

(ถ้ามี) ระบบดังกล่าวสามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้งานของท่านได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.) หน่วยงานของท่านมีการบำรุงรักษาสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร และหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

.....

.....

● การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1.) ท่านและหน่วยงานของท่านสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับหน่วยงานใดบ้าง ในรูปแบบใด และมีการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

2.) วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของท่านคืออะไร

.....

.....

ตอนที่ 4 ประเด็นความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

● **ด้านเนื้อหา**

- 1.) ท่านมีความต้องการใช้เนื้อหาของสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเด็น/หัวข้อใดบ้าง

.....

- 2.) แหล่งข้อมูลที่ท่านเคยใช้บริการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้แก่แหล่งข้อมูลใดบ้าง เพียงพอต่อความต้องการใช้หรือไม่ อย่างไร

.....

● **ด้านรูปแบบของข้อมูล**

- 1.) รูปแบบของสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ท่านต้องการใช้เป็นอย่างไรร

.....

- 2.) ท่านต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากแหล่งใดบ้าง

.....

● **ด้านการบริการ**

- 1.) หน่วยงานของท่านมีการให้บริการ/เผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไรบ้าง และท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

- 2.) ท่านมีความต้องการการให้หน่วยงานของท่านบริการสารสนเทศด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร

.....

- 3.) ท่านมีวิธีการและช่องทางการให้บริการ/เผยแพร่ข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นสู่สาธารณะชนอย่างไรบ้าง

.....

- 4.) ท่านให้บริการ/เผยแพร่สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้แก่กลุ่มเป้าหมายใดบ้าง เพราะอะไร

.....

5.) ท่านนำสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง ใครเป็นผู้ใช้ และนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

● **ด้านการบริหาร**

1.) หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร และการดำเนินการดังกล่าวตอบสนองต่อความต้องการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.) ท่านมีความต้องการด้านการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

● **ด้านเทคโนโลยี**

1.) หน่วยงานของท่านมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้อย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.) ท่านมีความต้องการเทคโนโลยีที่มาสับสนุนการทำงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในลักษณะใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

- ประเด็นปัญหาและอุปสรรค

1.) ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานในด้านใดบ้าง / และควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

1.1 ด้านนโยบายและการวางแผน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านการจัดหารวบรวมระบบสารสนเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ด้านการจัดเก็บและบำรุงรักษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ด้านการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์

.....

.....

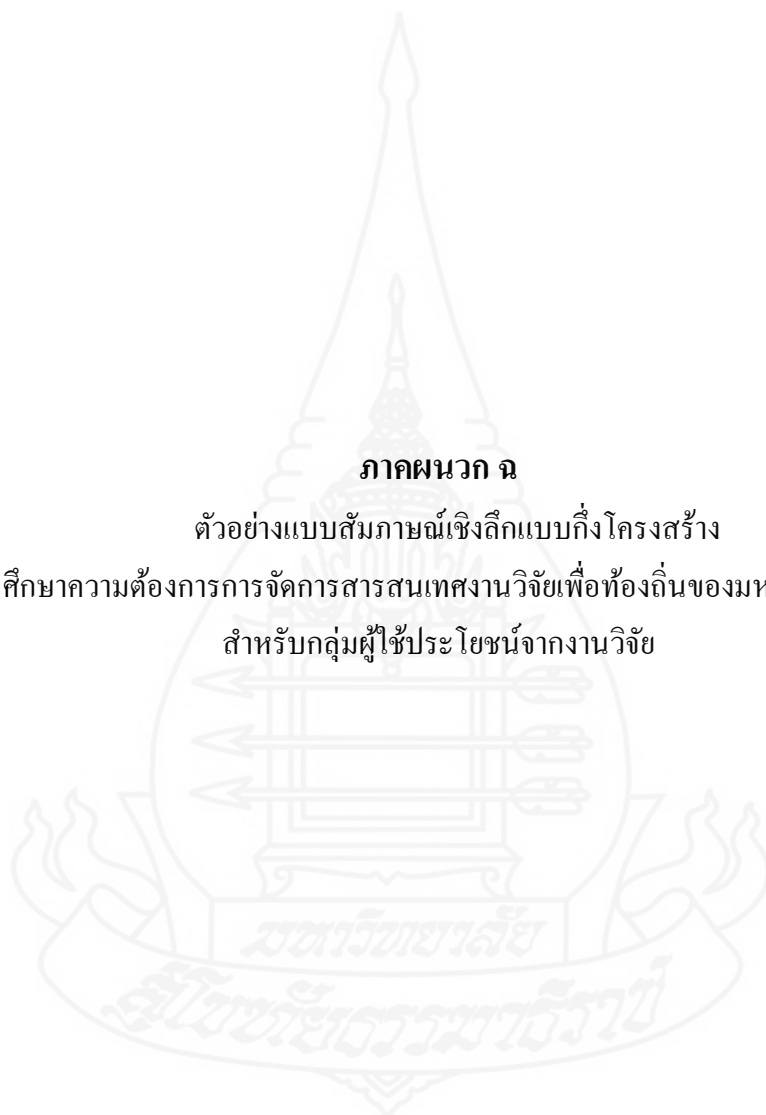
.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ
ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง
เพื่อศึกษาความต้องการการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สำหรับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

แบบสัมภาษณ์

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สำหรับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-สกุลผู้ให้ข้อมูล
2. ตำแหน่งงาน
3. สังกัดหน่วยงาน /ที่อยู่.....
.....
4. ประสบการณ์ในการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
.....
.....
5. วัน-เวลา-สถานที่สัมภาษณ์
6. ตัวแทนผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัยจากชุมชน ตัวแทนผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัยจากหน่วยงานภาครัฐ
ตัวแทนผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัยจากหน่วยงานภาคเอกชน

ตอนที่ 2 ประเด็นสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

- 1) ท่านคิดว่างานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร และมีผลกระทบอย่างไรบ้างกับชุมชน
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ประเด็นสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

● การบริหารและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

- 1.) ท่านมีการบริหารจัดการข้อมูลหรือมีการวางแผนการใช้ และการจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยของท่านหรือไม่ หากมีท่านดำเนินการอย่างไร
.....
.....
.....
- 2.) ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการกำหนดนโยบาย การวางแผน หรือมีการดำเนินการด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไรบ้าง
.....
.....
.....

● **ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ**

ท่านมีการดำเนินการอย่างไรในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของท่านในประเด็นดังต่อไปนี้

1.) การจัดหาข้อมูลและรวบรวมข้อมูล

- ท่านจัดหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใดบ้าง.....

.....

- ท่านมีวิธีการจัดหาและรวบรวมข้อมูลอย่างไร.....

.....

.....

- ท่านจัดหาข้อมูลประเภทใดบ้าง.....

.....

2.) การจัดเก็บข้อมูล

-ท่านมีวิธีการจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยอย่างไร

.....

-ท่านจัดเก็บข้อมูลใดบ้างเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.....

.....

3.) การเผยแพร่

- ท่านต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการเผยแพร่ข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยสู่
สาธารณะชนหรือไม่ เพราะอะไร และต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการเผยแพร่ข้อมูลอะไรบ้าง

.....

.....

.....

- ท่านเคยนำสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏไปใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง
และนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

● การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

- 1.) ท่านและหน่วยงานของท่านสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยและการจัดการสารสนเทศเพื่อท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยราชภัฏหรือหน่วยงานใดบ้าง ในรูปแบบใด(เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ) และมีการดำเนินงานอย่างไร

.....

- 2.) วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของท่านหรือหน่วยงานคืออะไร

.....

ตอนที่ 4 ประเด็นความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

● ด้านเนื้อหา

- 1.) ท่านมีความต้องการใช้เนื้อหาของสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเด็น/หัวข้อใดบ้าง

.....

- 2.) แหล่งข้อมูลที่ท่านเคยใช้บริการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้แก่แหล่งข้อมูลใดบ้าง ให้เนื้อหาที่ต้องการใช้เพียงพอต่อความต้องการใช้หรือไม่ อย่างไร

.....

● ด้านรูปแบบของข้อมูล

- 1.) รูปแบบของสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ท่านต้องการใช้เป็นอย่างไ

.....

- 2.) ท่านต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากแหล่งใดบ้าง เพราะเหตุใด

.....

- **ด้านการบริการ**

1.) ท่านและหน่วยงานของท่านเคยได้รับการให้บริการ/เผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากนักวิจัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างไรบ้าง และท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.) ท่านคิดว่าการให้บริการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการใช้งานของท่านควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

- **ด้านการบริหาร**

1.) ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏควรบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร จึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุดต่อชุมชนและท้องถิ่น

.....

.....

.....

- **ด้านเทคโนโลยี**

1.) ท่าน และหน่วยงานของท่านมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

2.) ท่านมีความต้องการเทคโนโลยีที่มาสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลและการนำข้อมูลองค์ความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยทำงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในลักษณะใดบ้าง

.....

.....

3.) ท่านเคยใช้งานระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏหรือไม่ (ถ้าเคย) เคยใช้ข้อมูลอะไรบ้างและท่านคิดว่าระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏตอบสนองต่อการใช้งานของท่านได้หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

- ประเด็นปัญหาและอุปสรรค

1.) ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานในด้านใดบ้าง / และควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหอย่างไร

1.1 ด้านนโยบายและการวางแผน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านการจัดหารวบรวมระบบสารสนเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ด้านการจัดเก็บและบำรุงรักษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ด้านการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์

.....

.....

.....

.....

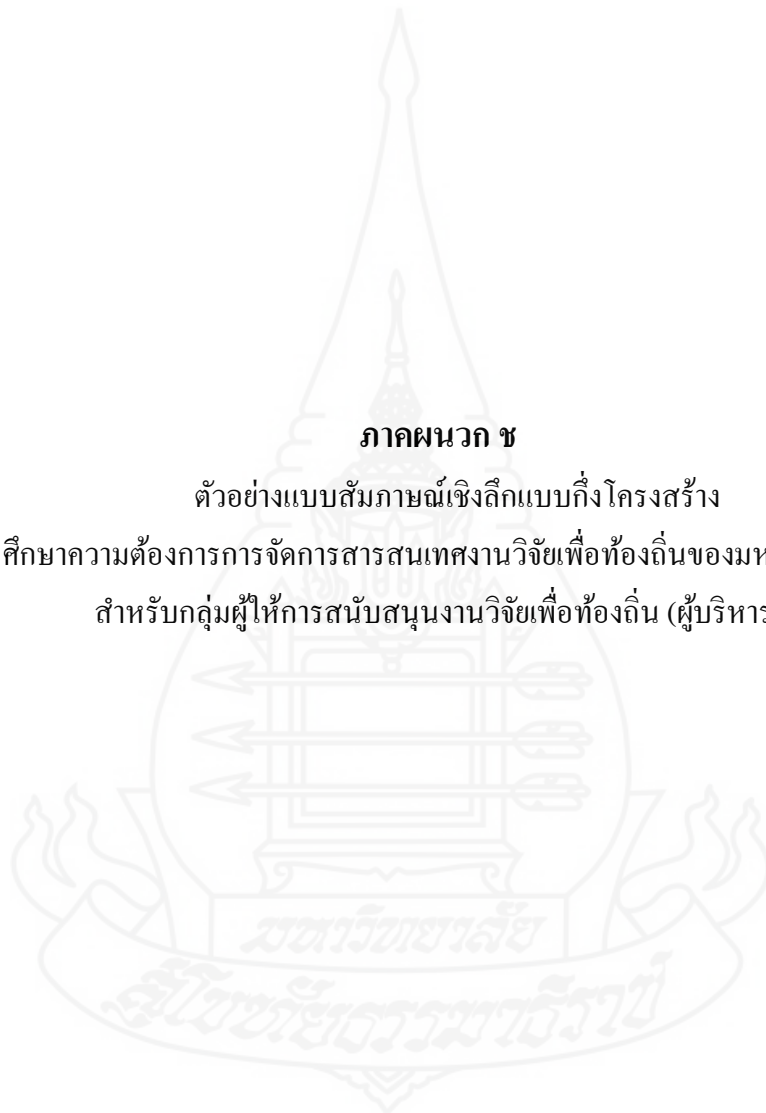
.....

.....

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง

เพื่อศึกษาความต้องการการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สำหรับกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (ผู้บริหาร)

แบบสัมภาษณ์

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สำหรับกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(ผู้บริหาร)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหน่วยงาน.....
2. วิสัยทัศน์.....
3. พันธกิจ.....
-
4. ชื่อ-สกุลผู้ให้ข้อมูล
5. ตำแหน่งงาน
6. สถานที่ตั้งของหน่วยงาน.....
-
7. วัน-เวลา-สถานที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นสภาพงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

- 1) ท่านคิดว่าลักษณะของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

- 2) หน่วยงานของท่านทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีเนื้อหาประเภทใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

(1. เศรษฐกิจชุมชน 2. การบริหารจัดการท้องถิ่น 3. การศึกษากับชุมชน 4. ศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 5. ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร 6. เกษตรกรรมยั่งยืน 7. สุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร 8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9. เด็ก เยาวชน และครอบครัว 10. โครงการอื่น)

.....

.....

.....

- 3) หน่วยงานของท่านได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากแหล่งทุนใดบ้าง

.....

.....

.....

- 4) ท่านคิดว่างานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีผลกระทบอย่างไรบ้างกับชุมชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ประเด็นสภาพการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

- การบริหารและการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1.) หน่วยงานของท่านมีการกำหนด โครงสร้างองค์กร นโยบาย งบประมาณ และบุคลากร ทางด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2.) ท่านคิดว่าโครงสร้างองค์กร นโยบาย งบประมาณ และบุคลากร ทางด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของหน่วยงานนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ และท่านมีแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.) หน่วยงานของท่านมีนโยบายกำหนดให้นักวิจัยมีการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4.) หน่วยงานมีการกำหนดกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร / มีแนวทางในการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์และตอบสนองต่อความต้องการใช้งานของผู้บริหาร นักวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

.....

.....

.....

.....

- ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ

1.) การจัดหาข้อมูลและรวบรวมข้อมูล

- ท่านจัดหาข้อมูลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลใดบ้าง

.....

.....

- ท่านมีวิธีการจัดหาและรวบรวมข้อมูลอย่างไร

.....

.....

.....

- ท่านจัดหาข้อมูลประเภทใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- หน่วยงานของท่านมีวิธีการรวบรวมเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร และจัดเก็บข้อมูลประเภทใดบ้าง และมีการใช้งานจากแหล่งข้อมูลภายนอกหรือไม่ ถ้ามีใช้จากแหล่งข้อมูลใดบ้าง

2.) การจัดเก็บข้อมูล

- หน่วยงานของท่านมีวิธีการจัดเก็บข้อมูลอย่างไร

.....

.....

- หน่วยงานของท่านจัดเก็บข้อมูลใดบ้างเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

.....

.....

- หน่วยงานของท่านมีการจัดทำระบบสารสนเทศงานวิจัยเพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

(ถ้ามี) ท่านคิดว่าระบบดังกล่าวสามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้งานของท่าน นักวิจัย และชุมชนได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

- หน่วยงานของท่านมีการบำรุงรักษาสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร และหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

.....

.....

3.) การเผยแพร่ข้อมูล

- หน่วยงานของท่านนำสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปเผยแพร่ในรูปแบบใดบ้าง / ใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง / ใครเป็นกลุ่มเป้าหมายและนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- หน่วยงานมีการให้บริการ/เผยแพร่สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นด้วยวิธีการอย่างไรและช่องทางใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

- **ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ**

- 1.) หน่วยงานมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ /สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อวัตถุประสงค์ใด /กับหน่วยงานใดบ้าง /และมีการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ประเด็นความต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

- **ด้านเนื้อหา**

- 1.) ท่านมีความต้องการใช้เนื้อหาของสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเด็น/หัวข้อใดบ้าง

.....

.....

.....

- 2.) แหล่งข้อมูลที่ท่านเคยใช้บริการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้แก่แหล่งข้อมูลใดบ้าง เพียงพอต่อความต้องการใช้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

- **ด้านรูปแบบของข้อมูล**

- 1.) รูปแบบของสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ท่านต้องการใช้เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

- 2.) ท่านต้องการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจากแหล่งใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

- **ด้านการบริการ**

1.) หน่วยงานของท่านมีการให้บริการ/เผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไรบ้าง และท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.) ท่านมีความต้องการการให้หน่วยงานของท่านบริการสารสนเทศด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร

.....

.....

3.) หน่วยงานของท่านมีวิธีการและช่องทางการให้บริการ/เผยแพร่ข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นสู่สาธารณะชนอย่างไรบ้าง

.....

.....

4.) หน่วยงานของท่านให้บริการ/เผยแพร่สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้แก่กลุ่มเป้าหมายใดบ้าง เพราะอะไร

.....

.....

5.) หน่วยงานของท่านนำสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง ใครเป็นผู้ใช้ และนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

- **ด้านการบริหาร**

1.) หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร และท่านคิดว่าการดำเนินการดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.) ท่านมีความต้องการให้หน่วยงานของท่านสามารถบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัย ชุมชน และสาธารณะชนได้อย่างไร

.....

.....

● **ด้านเทคโนโลยี**

- 1.) หน่วยงานของท่านมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้อย่างไร ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

- 2.) ท่านมีความต้องการเทคโนโลยีใดที่มาสสนับสนุนการทำงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของหน่วยงานของท่านในลักษณะใดบ้าง

.....

ประเด็นปัญหาและอุปสรรค

- 1.) ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานในด้านใดบ้าง / และควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

1.1 ด้านนโยบายและการวางแผน

.....

1.2 ด้านการจัดหารวบรวมระบบสารสนเทศ

.....

1.3 ด้านการจัดเก็บและบำรุงรักษา

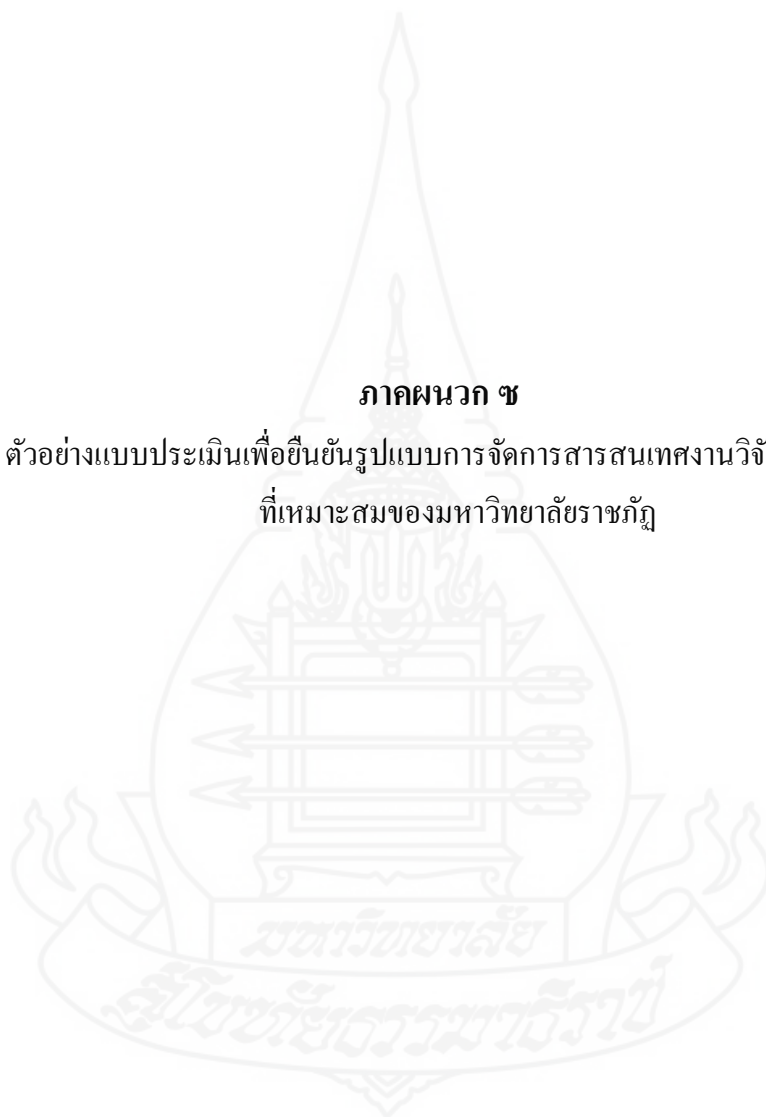
.....

1.4 ด้านการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์

.....

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบประเมินเพื่อยืนยันรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แบบประเมินเพื่อยืนยัน

รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ:

NET PASS Model

คำชี้แจง

แบบประเมิน “รูปแบบที่เหมาะสมการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ : NET PASS Model” มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยการหาค่าดัชนีสอดคล้องหรือค่า IOC (Index of Consistency) ที่เป็นผลจากการประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยืนยันและหาความเหมาะสมรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model จำแนกได้เป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 เครือข่ายความร่วมมือ
- ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย
- ส่วนที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

โปรดประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม) : NET PASS Model ในการนำไปใช้ โดยการใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หรือ ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

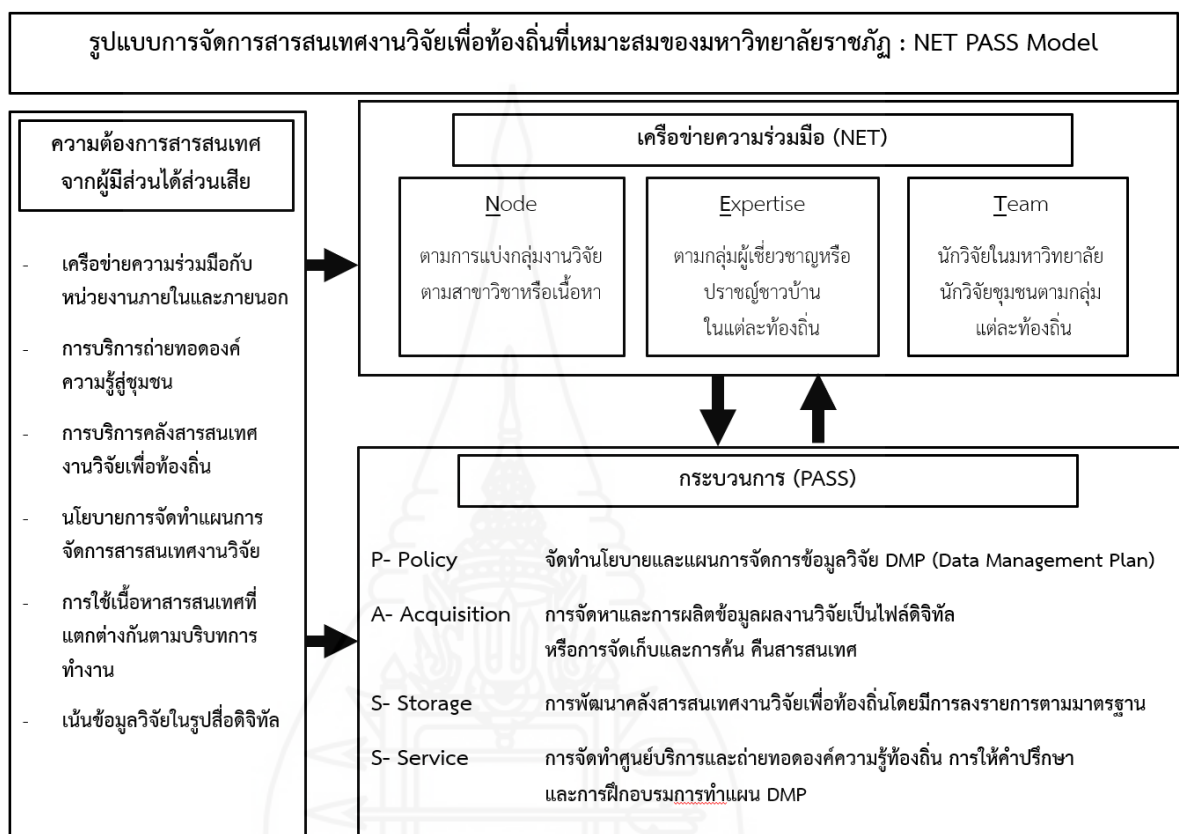
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

จารุวรรณ ลิ้มป๋ไพบูลย์

นักศึกษาปริญญาเอก แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model

การดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกระบวนการทำงานหลักอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) และ ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS) ซึ่งทั้งสองส่วนจะเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อตอบสนองส่วนประกอบที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 ส่วนประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model เครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน มีทั้งรูปแบบเครือข่ายแบบเป็นทางการและเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ

ลักษณะของเครือข่ายที่เกิดขึ้นได้ในการดำเนินงานวิจัย เป็นดังนี้

1) เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node)

เป็นลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตามความสนใจในประเภทเนื้อหาของงานวิจัย หรือตามประเภทกลุ่มของงานวิจัย ที่มีกลุ่มคนสนใจในประเด็นการทำงานประเภทเดียวกันมาร่วมทำงานด้วยกัน เช่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทเศรษฐกิจชุมชน เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการบริหารจัดการท้องถิ่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการศึกษากับชุมชน เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทชุมชนกับการจัดการทรัพยากร เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทเกษตรกรรมยั่งยืน เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทสุขภาพ หมอเมือง และสมุนไพร เครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และเครือข่ายการทำงานวิจัยประเภทเด็ก เยาวชน และครอบครัว เป็นต้น

2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) เป็น

เครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเป็นบุคคลที่นำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้เหมาะสม ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่ทรงคุณค่ายิ่งในการถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ในตัวเองให้เกิดประโยชน์ในการทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3) เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น

(Team) เป็นลักษณะของคณะนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย นักวิจัยในมหาวิทยาลัย ที่มาจากหลายหลายสาขาวิชา นักวิจัยชุมชนที่เป็นชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ที่มาจากหน่วยงานในชุมชน ซึ่งเครือข่ายลักษณะนี้จะประกอบด้วยบุคคลที่หลากหลายพื้นฐานหลากหลายประสบการณ์ แต่ต้องมีส่วนที่เหมือนกันหรือมีเจตนารมณ์ร่วมกัน คือ ต้องการเข้ามาช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านสามารถสร้างความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา และการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้

เครือข่ายการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภท มีบทบาทในการดำเนินงาน คือ

1) การประสานการทำงาน

การประสานการทำงานถือได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่ขั้นพื้นฐานของการทำงานในรูปแบบเครือข่าย ที่จะต้องดำเนินการประสานงานระหว่างภาคีเครือข่ายในภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องมีการประสานงานตั้งแต่ระดับองค์กรทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน องค์กรส่วนภูมิภาค จังหวัด องค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ชุมชน และมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จะทำให้กระบวนการดำเนินงานนั้นมีมุมมองความเข้าใจในการทำงานร่วมกันที่ตรงกันทุกขั้นตอน

2) การระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทรัพยากร

การระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทรัพยากรในการดำเนินงานวิจัย ถือเป็นบทบาทหน้าที่พื้นฐานอีกประการหนึ่งของเครือข่าย จะเห็นได้ว่าสมาชิกเครือข่ายที่ได้เข้าร่วมกัน จะเกิดการประสานงาน แต่ละภาคส่วนอาจมีการนำทรัพยากรที่ตนมีติดตัวมาด้วยไม่มากก็น้อยทั้งที่เป็นในส่วนของขอบเขตอำนาจหน้าที่ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรองค์ความรู้ และอื่น ๆ ที่แต่ละส่วนมี เพื่อนำมาแลกเปลี่ยน แบ่งปัน หรือเป็นการระดมทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาาร่วมกันในการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นเครือข่ายความร่วมมือจึงทำให้ฐานทรัพยากรในการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นซึ่งจะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแบ่งปันข้อมูล ประสบการณ์ องค์ความรู้ ความชำนาญแล้ว ยังเป็นการเรียนรู้ปัญหาแล้วร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาไปพร้อม ๆ กันระหว่างภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นในช่วงเวลาของการดำเนินงานร่วมกัน ในรูปแบบของการจัดประชุมหรือ ร่วมกัน การจัดเวทีประชาคม การนำเสนอความคืบหน้าในการดำเนินโครงการวิจัย การลงพื้นที่สำรวจข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อให้ภาคีเครือข่ายแต่ละส่วนมีโอกาสได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนกันรวมไปถึงเป็นการเติมเต็มความรู้ ซึ่งกันและกันให้สามารถขับเคลื่อนไปยังเป้าหมายในการทำงานร่วมกันได้

4) การแบ่งปันข้อมูล

การแบ่งปันข้อมูลเป็นการดำเนินการที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการ วิเคราะห์สภาพปัญหาในการดำเนินโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งในการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน จำเป็นต้องมีการกระจายแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มีการรับรู้ให้กับสมาชิกเครือข่ายให้ได้รับรู้รับทราบร่วมกัน ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ยกตัวอย่างเช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลในของพื้นที่ เช่นความเชื่อในเรื่องของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ควรแก่การเคารพ ความรู้เรื่องวัฒนธรรมประเพณีของคนในชุมชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ซึ่งสมาชิกเครือข่ายทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องทำความเข้าใจ และรับรู้ตรงกัน หรือในเรื่องของความรู้ที่เป็นความรู้เฉพาะทางที่ผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านจะเป็นผู้แบ่งปันความรู้ด้านนี้ให้กับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องได้ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วยพลังของเครือข่าย

ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น(PASS) ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ประกอบด้วย 4 ส่วนประกอบ ได้แก่

1) P-Policy: การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP(Data Management Plan)

การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP เป็นกระบวนการแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารที่ดูแลด้านการวิจัยทุก 4 ปี และแต่ละมหาวิทยาลัยก็มีการครบวาระของผู้ไม่ตรงกัน ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีการกำหนดนโยบายร่วมกัน ในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุไว้ในแผนระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ในการกำหนดนโยบายควรครอบคลุมการดำเนินงานทั้งในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระยะเวลา และแนวทางการดำเนินงาน โดยการกำหนดนโยบายให้นักวิจัยมีการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย (DMP) เพื่อให้ให้นักวิจัยได้มีแนวทางและข้อกำหนดในการจัดการข้อมูลการวิจัยในระดับบุคคล ซึ่งจะสามารถส่งผลมาถึงการจัดการข้อมูลการวิจัยระดับหน่วยงานและเครือข่ายด้วย

การจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย คือ การวางแผนเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย การวางแผนเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลวิจัย การคัดเลือกข้อมูลวิจัย การวางแผนด้านการจัดเก็บ และการสงวนรักษาข้อมูลวิจัย การวางแผนด้านการเผยแพร่ข้อมูลวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. การอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลวิจัยที่จะเก็บและแสวงหาเพื่อใช้ในการวิจัย
2. มาตรฐาน และระเบียบวิธีที่นำมาใช้เพื่อการเก็บและจัดการข้อมูลวิจัย
3. จริยธรรม และ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องพิจารณาเพื่อจัดเก็บ เผยแพร่และใช้งานได้ในระยะยาว
4. แผนดำเนินการเกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลวิจัย และ การเข้าถึงข้อมูลวิจัย
5. แผนยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินการเกี่ยวกับการสงวนรักษาข้อมูลวิจัย ได้แก่ คลังข้อมูลวิจัยที่เลือกใช้เพื่อการสงวนรักษา

2) A- Acquisition: การจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บ และการค้นคืนสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏควรดำเนินการในกระบวนการจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล หรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ เพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูล และนำข้อมูลไปใช้ได้โดยสะดวก ประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร เป็นการตอบสนองความต้องการสารสนเทศของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในกลุ่มของนักวิจัย ผู้บริหาร กลุ่มของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่อยู่ในส่วนขององค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน กลุ่มของชาวบ้านที่มีความพร้อมในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จึงต้องการรูปแบบของข้อมูลที่เอื้ออำนวยในการใช้งานจัดทำเป็นสื่อดิจิทัลที่อยู่บนฐานข้อมูล หรือคลังสารสนเทศแบบออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งมีข้อดี คือ

1. คุณภาพของข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบ “ Digital Media” จะมีความคงทนต่อการเสื่อมสภาพ เก็บรักษาได้ง่าย เป็นการอนุรักษ์ข้อมูลวิจัยในรูปแบบดิจิทัลเพื่อการใช้งานในระยะยาว
2. รูปแบบของไฟล์ดิจิทัลสามารถนำไปใช้งานทำได้หลากหลายวิธี ข้อมูลที่จัดเก็บในรูปแบบสื่อดิจิทัล ถือได้ว่า เป็นข้อมูลกลางที่สามารถแบ่งปัน เปลี่ยนแปลงไปสู่ผู้ใช้งานในรูปแบบอื่นได้ง่าย
3. ข้อมูลดิจิทัลสามารถนำไปใช้งานและปรับแต่งผสมผสานกับสื่อรูปแบบอื่น ๆ ให้กลายเป็นสื่อในลักษณะแบบ Multi-Media ได้

ทั้งนี้สื่อดิจิทัลเป็นสิ่งที่ยากต่อการกระทำผิดในการละเมิดในสิทธิของผู้อื่น เช่น การทำซ้ำ (Copy) กับผลงานวิจัยที่มีลิขสิทธิ์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงควรมีกระบวนการในการให้ความรู้ และการจัดการในเรื่องการตรวจสอบเรื่องสิทธิและลิขสิทธิ์ในการใช้งาน จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลวิจัยเพื่อท้องถิ่นแก่นักวิจัยและภาคีเครือข่ายที่เป็นผู้เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนในกลุ่มของนักวิจัยชุมชนและชาวบ้านในชุมชนสามารถใช้ข้อมูลในรูปแบบอื่นที่เป็นเอกสาร แผ่นพับ โดยจัดทำเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ที่นำไปแจกในการอบรม การทำเวทีชุมชน ผ่านการให้บริการวิชาการในลักษณะการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ได้

3) S- Storage: การพัฒนาค้นสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นโดยมีการลงรายการตามมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่มีการจัดเก็บข้อมูลวิจัยในคลังสารสนเทศ หลากหลายรูปแบบและหลายมาตรฐาน โดยมีทั้งการจัดเก็บข้อมูลวิจัยหลักจะอยู่ที่คลังข้อมูลของสถาบันวิจัยและพัฒนาของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ไม่สามารถเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูลในการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดการดำเนินงานวิจัยที่ซ้ำซ้อน ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏควรจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยอย่างเป็นระบบร่วมกันในเครือข่ายของมหาวิทยาลัย โดยการพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้มีการลงรายการตามมาตรฐานเป็นระบบคลังข้อมูลที่จัดเก็บข้อมูลวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏไว้ด้วยกันเพื่อให้สามารถแบ่งปันทรัพยากรข้อมูลวิจัยบางอย่างให้สามารถใช้อย่างร่วมกันได้ โดยที่แต่ละมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการจัดการข้อมูลของตนเองได้โดยอิสระ มีการกำหนดข้อตกลงและแนวทางการใช้งานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยควรหาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ดังนี้ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏควรกำหนดมาตรฐานการลงรายการในคลังสารสนเทศตามเกณฑ์การรับรองคุณภาพ ข้อมูลวิจัยดิจิทัล (Digital Research Data) เพื่อแนวทางในการพัฒนาระบบและจัดเก็บข้อมูลไว้ใช้งานในระยะยาวร่วมกันได้อย่างมีคุณภาพ เริ่มตั้งแต่ การสร้างข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการนำข้อมูลวิจัยออกมาใช้ใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตได้ สามารถเข้าถึงได้ และสามารถใช้งานได้หลายรูปแบบ 2) การกำหนดมาตรฐานในการใช้ตัวระบุวัตถุดิจิทัล DOI (Digital Object Identifier) กับข้อมูลวิจัยดิจิทัลในคลังสารสนเทศเพื่อการจัดเก็บและใช้งานในระยะยาว 3) การศึกษาและพัฒนาต้นแบบคลังสารสนเทศของสถาบัน (Institutional repository) ที่มีการลงรายการตามมาตรฐานการลงรายการคลังสารสนเทศดิจิทัล 4) การจัดทำเมตาดาตาให้กับข้อมูลวิจัย เป็นการดำเนินงานเพื่อทำให้ข้อมูลวิจัยนั้นสามารถเข้าใจได้และค้นพบได้ การจัดทำเมตาดาตาควรเลือกใช้มาตรฐานที่เป็นสากลซึ่งจะทำให้ข้อมูลวิจัยนั้นสามารถใช้งานข้ามระบบได้ เช่น มาตรฐาน DDI Dublin-Core Metadata เป็นต้น เพื่อให้ นักวิจัย ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มาแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้จนเกิดผลกระทบที่ทำให้ท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มระดับขึ้นอย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม

4) S- Service: การจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP

การให้บริการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นอกจากมีการจัดทำคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นเพื่อเป็นการจัดเก็บและให้บริการข้อมูลงานวิจัยในรูปแบบดิจิทัลแล้ว การให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยสู่ชุมชนเป็นพันธกิจที่สำคัญอีกด้านหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงควรดำเนินการดังนี้

การจัดทำศูนย์บริการและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์ที่ให้บริการเผยแพร่และถ่ายทอด ความรู้จากการวิจัยไปยังท้องถิ่น ชุมชน และผู้ที่สนใจภายนอก เป็นแหล่งบริการชุมชนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน โดยให้บริการในรูปแบบของการจัดโครงการบริการวิชาการสู่ชุมชน การอบรมถ่ายทอดความรู้จากการวิจัยสู่ชุมชน การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ แต่ทั้งนี้การให้บริการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนควรคำนึงถึงเนื้อหาและภาษาที่เข้าใจง่ายในการสื่อสารกับชาวบ้านด้วย

การบริการให้คำปรึกษาแก่ชุมชนโดยชุมชนสามารถขอรับคำปรึกษาในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนในประเด็นที่ต้องการจากอาจารย์ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ จากหลายช่องทาง เช่น การให้บริการคำปรึกษาผ่านศูนย์บริการและถ่ายทอดความรู้สู่ท้องถิ่น หรือการจัดทำระบบการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในรูปแบบออนไลน์ หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Line Facebook เป็นต้น

บริการการฝึกอบรมการทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP แก่นักวิจัย บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมโดยการให้ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลให้แก่ นักวิจัย บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมนโยบายที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ จะมีการกำหนดนโยบายให้นักวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนในการทำวิจัยทุกคนจัดทำแผน DMP เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยต่อไปในอนาคต

ส่วนประกอบรูปแบบส่วนที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ(รูปแบบที่เหมาะสม): NET PASS Model ซึ่งความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมี 6 ส่วนประกอบหลัก ได้แก่

- 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก
- 2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน
- 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

- 4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย
- 5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันตามบริบทการทำงาน
- 6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปสื่อดิจิทัล

**การประเมินรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เหมาะสม
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ: NET PASS**

**องค์ประกอบที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือเพื่อผลักดันการทำงานร่วมกันในการวิจัย
เพื่อท้องถิ่น (NET)**

องค์ประกอบ	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ
1. ด้านเครือข่ายความร่วมมือเพื่อผลักดันการทำงานร่วมกันในการวิจัยเพื่อท้องถิ่น (NET)			
ประเภทของเครือข่ายความร่วมมือ			
1) เครือข่ายความร่วมมือตามการแบ่งกลุ่มงานวิจัย (Node) เป็นลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นการแบ่งกลุ่มเครือข่ายตามความสนใจในประเภทเนื้อหาของงานวิจัยหรือตามประเภทกลุ่มของงานวิจัย ที่มีกลุ่มคนสนใจในประเด็นการทำงานประเภทเดียวกันมาร่วมทำงานด้วยกัน			
2) เครือข่ายความร่วมมือตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น (Expertise) เป็นเครือข่ายการทำงานที่เกิดจากการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือปราชญ์ชาวบ้านซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเป็นบุคคลที่นำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้เหมาะสม ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่ทรงคุณค่ายิ่งในการถ่ายทอดภูมิปัญญาองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ในตัวเองให้เกิดประโยชน์ในการทำงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น			

(ต่อ)

องค์ประกอบ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
<p>3) เครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชุมชนตามกลุ่มแต่ละท้องถิ่น (Team) เป็นลักษณะของคณะนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย นักวิจัยในมหาวิทยาลัยที่มาจากหลายหลายสาขาวิชา นักวิจัยชุมชนที่เป็นชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ที่มาจากหน่วยงานในชุมชน ซึ่งเครือข่ายลักษณะนี้จะประกอบด้วยบุคคลที่หลากหลายพื้นฐานหลากหลายประสบการณ์ แต่ต้องมีส่วนที่เหมือนกันหรือมีเจตนารมณ์ร่วมกัน คือ ต้องการเข้ามาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านสามารถสร้างความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา และการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้</p>			
<p>บทบาทการดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือ</p>			
<p>1) การประสานการทำงาน มีการประสานงานตั้งแต่ระดับองค์กรทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน องค์กรส่วนภูมิภาค จังหวัด องค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ชุมชน และมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จะทำให้กระบวนการดำเนินงานนั้นมีมุมมองความเข้าใจในการทำงานร่วมกันที่ตรงกันทุกขั้นตอน</p>			
<p>2) การระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทรัพยากร สมาชิกเครือข่ายที่ได้เข้าร่วมกัน จะเกิดการประสานงาน แต่ละภาคส่วนอาจมีการนำทรัพยากรที่ตนมีติดตัวมาด้วยไม่มากนักซึ่งที่เป็นในส่วนของขอบเขตอำนาจหน้าที่ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรองค์ความรู้และอื่น ๆ ที่แต่ละส่วน เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนแบ่งปัน หรือเป็นการระดมทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือแก้ไข ปัญหา ร่วมกันในการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น</p>			
<p>3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแบ่งปันข้อมูล ประสบการณ์ องค์ความรู้ ความชำนาญแล้ว ยังเป็นการเรียนรู้ปัญหาแล้วร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาไปพร้อม ๆ กันระหว่างภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง</p>			

(ต่อ)

องค์ประกอบ	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ
<p>4) การแบ่งปันข้อมูล การแบ่งปันข้อมูลเป็นการดำเนินการที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการ วิเคราะห์สภาพปัญหาในการดำเนินโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งในการดำเนินโครงการทุกขั้นตอนจำเป็นต้องมีการกระจายแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ มีการรับรู้ให้กับสมาชิกเครือข่ายให้ได้รับรู้รับทราบร่วมกัน ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และการจัดการข้อมูลการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วยพลังของเครือข่าย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

.....

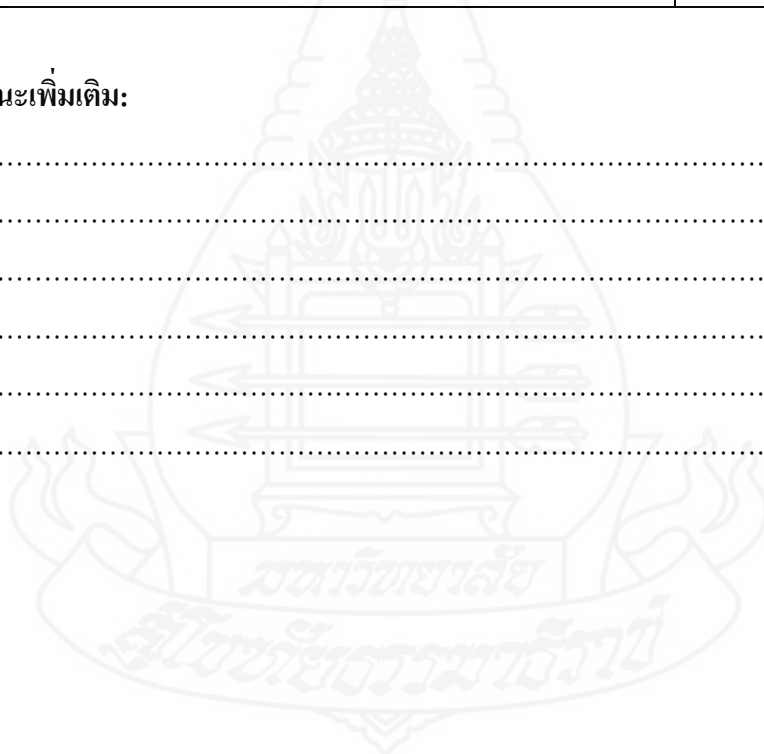
.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น(PASS)

องค์ประกอบ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
2. ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS)			
<p>1) P-Policy: การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย DMP(Data Management Plan) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีการกำหนดนโยบายร่วมกัน ในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุไว้ในแผนระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ในการกำหนดนโยบายควรครอบคลุมการดำเนินงานทั้งในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระยะเวลา และแนวทางการดำเนินงานโดยการกำหนดนโยบายให้นักวิจัยมีการจัดทำแผนการจัดการข้อมูลการวิจัย (DMP) เพื่อให้ นักวิจัย ได้มีแนวทางและข้อกำหนดในการจัดการข้อมูลการวิจัยในระดับบุคคล ซึ่งจะส่งผลมาถึงการจัดการข้อมูลการวิจัยระดับหน่วยงาน และเครือข่ายด้วย</p>			
<p>2) A- Acquisition: การจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัลหรือการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏควรดำเนินการในกระบวนการจัดหาและการผลิตข้อมูลผลงานวิจัยเป็นไฟล์ดิจิทัล เพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ได้โดยสะดวก ประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร เป็นการตอบสนองความต้องการสารสนเทศของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นส่วนใหญ่</p>			

(ต่อ)

องค์ประกอบ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
<p>3) S- Storage: การพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมี การลงรายการตามมาตรฐาน มหาวิทยาลัยราชภัฏควรจัดการข้อมูล และองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยอย่างเป็นระบบร่วมกันใน เครือข่าย ของมหาวิทยาลัย โดยการพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นให้มีการลงรายการตามมาตรฐาน เป็นระบบคลังข้อมูล ที่จัดเก็บข้อมูลวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏไว้ด้วยกัน แบ่งปัน ทรัพยากรข้อมูลวิจัยบางอย่างให้สามารถใช้ร่วมกัน ได้ โดยที่แต่ละ มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการจัดการข้อมูลของตนเองได้ โดยอิสระ มีการกำหนดข้อตกลงและแนวทางการใช้งานร่วมกัน อย่างเป็นระบบ</p>			
<p>4) S- Service: การจัดทำศูนย์บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมการทำแผน DMP การให้บริการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นอกจากมีการจัดทำ คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพื่อเป็นการจัดเก็บ และ ให้บริการข้อมูลงานวิจัยในรูปแบบดิจิทัลแล้ว การให้บริการ ถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยสู่ชุมชนเป็นพันธกิจที่สำคัญอีก ด้านหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏ</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

องค์ประกอบ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
3. ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย			
<p>ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นส่วน ผลักดันให้องค์ประกอบส่วนที่ 1 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (NET) และ ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (PASS) ซึ่งทั้งสองส่วนจะเป็น องค์ประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดการสารสนเทศ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อตอบสนอง ส่วนประกอบที่ 3 ความต้องการสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย มี 6 ด้าน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก 2) การบริการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน 3) การบริการคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 4) นโยบายการจัดทำแผนการจัดการสารสนเทศงานวิจัย 5) การใช้เนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันไปตามบริบท การทำงาน 6) เน้นข้อมูลวิจัยในรูปแบบสื่อดิจิทัล 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

.....

.....

.....

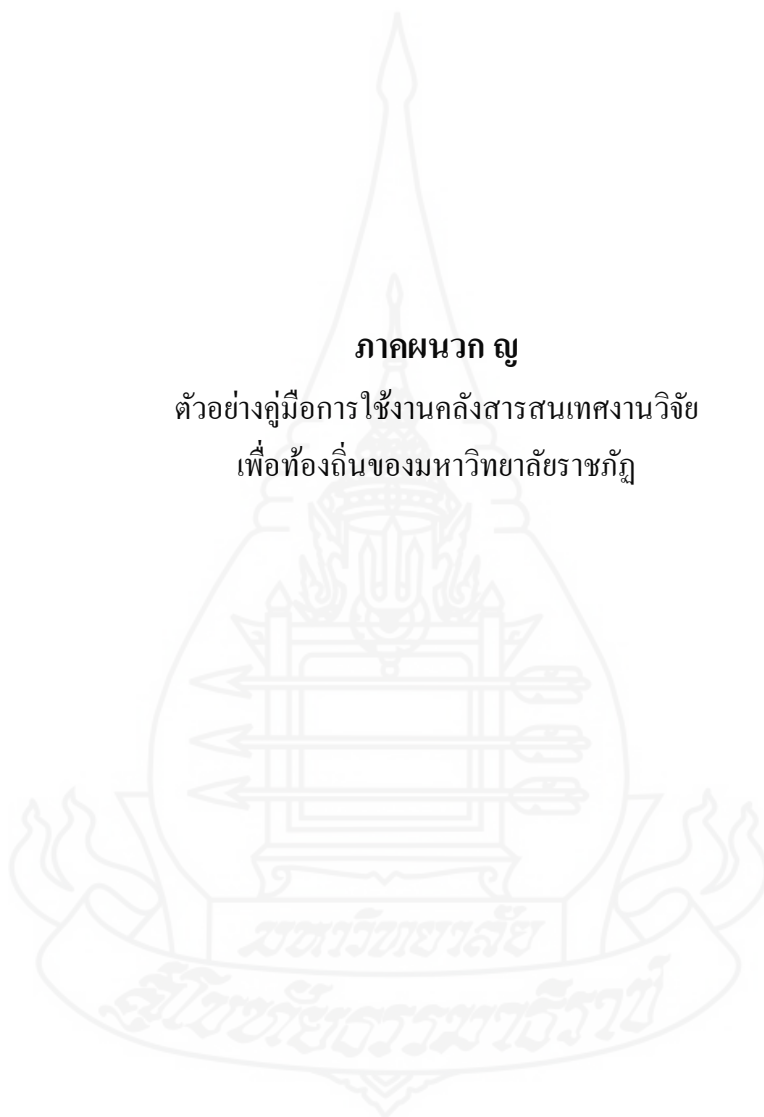
ลงชื่อ.....

(.. ..)

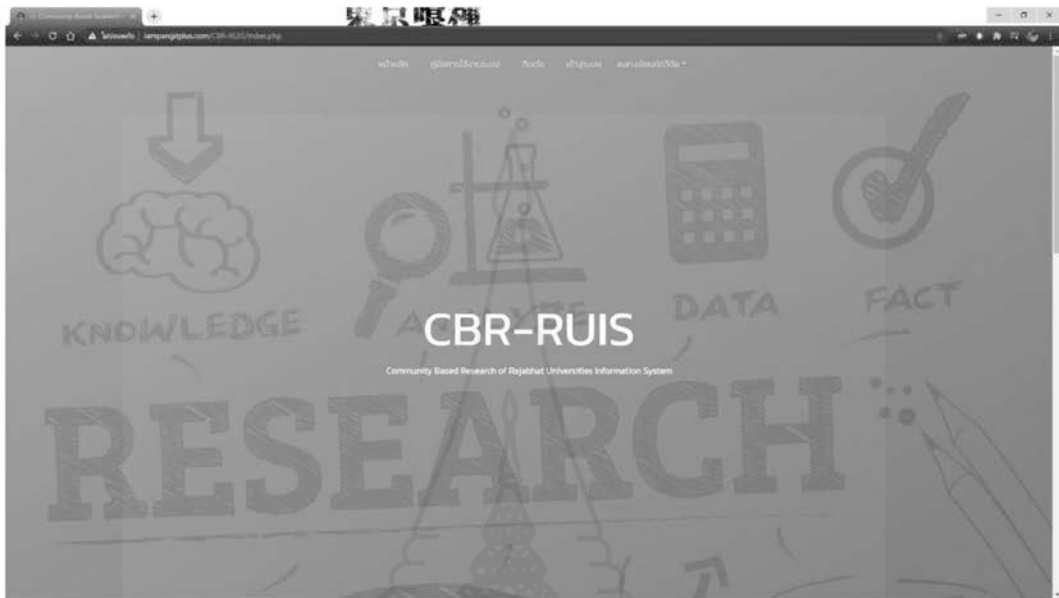
ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ญ

ตัวอย่างคู่มือการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัย
เพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

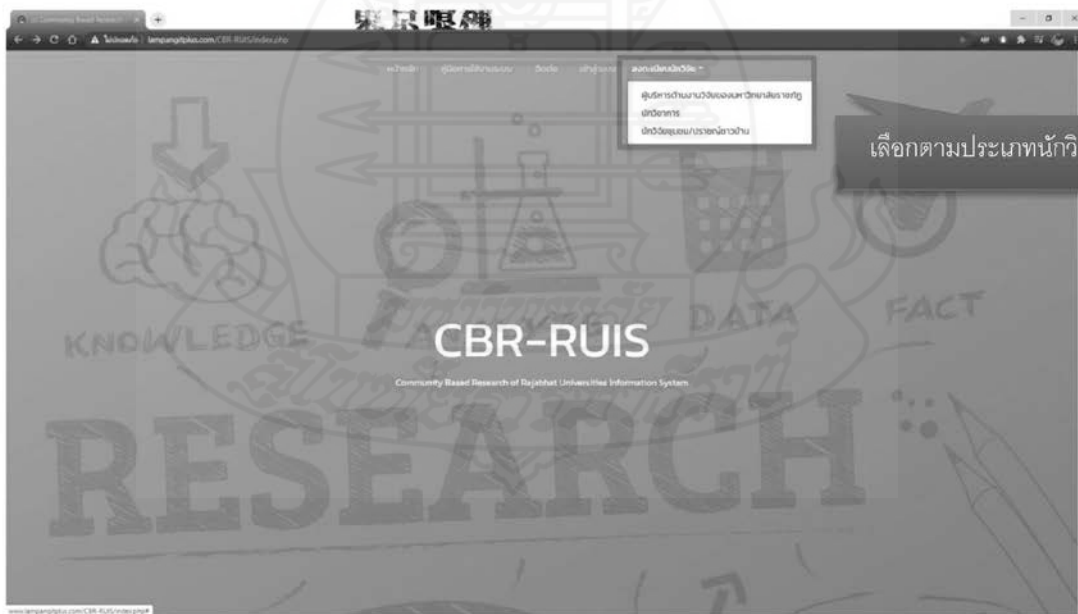

คู่มือการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ : CBR-RUIS
 สำหรับผู้ใช้งานระบบ (นักวิจัยและผู้บริหาร)

รูปที่ 1 หน้าแรกของเว็บไซต์ <http://www.lampangitplus.com/CBR-RUIS/index.php>

1. การเลือกลงทะเบียน ประเภทนักวิจัยเพื่อทำการลงทะเบียนเข้าใช้งานเว็บไซต์

รูปที่ 2 ขั้นตอนการเข้าใช้งานเว็บไซต์

The screenshot shows a registration form titled 'ลงทะเบียน' (Registration) for researchers. The form includes fields for name, ID, email, phone, and address. A callout bubble labeled 'เลือกรูปโปรไฟล์' (Select profile picture) points to a file upload button. Another callout bubble labeled 'ยืนยันการลงทะเบียน' (Confirm registration) points to a confirmation button at the bottom of the form.

รูปที่ 3 หน้าเพจสำหรับลงทะเบียนนักวิจัย(ผู้บริหารด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัย)

The screenshot shows a registration form titled 'ลงทะเบียน' (Registration) for researchers. The form includes fields for name, ID, email, phone, and address. A callout bubble labeled 'เลือกรูปโปรไฟล์' (Select profile picture) points to a file upload button. Another callout bubble labeled 'ยืนยันการลงทะเบียน' (Confirm registration) points to a confirmation button. A third callout bubble labeled 'กรอกข้อมูลส่วน' (Fill in information part) points to a specific section of the form.

รูปที่ 4 หน้าเพจสำหรับลงทะเบียนนักวิจัย(นักวิชาการ)

ลงทะเบียนนักวิจัยชุมชน, ปรากฏชาวบ้าน

ลงทะเบียน

ชื่อ-สกุล ลำดับ ชื่อ นามสกุล

วันเกิด ปี ปี ปี

เบอร์โทรศัพท์

ตำแหน่งศึกษา

สังกัดหน่วยงาน

รายละเอียดงาน

ที่อยู่ หมู่ ตำบล อำเภอ

ถนน หมู่

บ้าน ตำบล อำเภอ

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

อีเมล

รหัสผ่าน

เลือกรูปโปรไฟล์

กรอกข้อมูลส่วน

ยืนยันการลงทะเบียน

สมัคร ยกเลิก

รูปที่ 5 หน้าเพจสำหรับลงทะเบียนนักวิจัยชุมชน, ปรากฏชาวบ้าน

2. การเข้าสู่ระบบ เพื่อใช้งานเว็บไซต์

รูปที่ 6 การเข้าสู่ระบบการใช้งาน

รูปที่ 7 หน้าเว็บไซต์การลงชื่อเข้าใช้งานระบบ

หน้าหลักของเว็บไซต์ เพื่อทำการลงชื่อเข้าระบบการใช้งานของเว็บไซต์ ตามกรอบที่ 1 เพื่อเข้าสู่ระบบการใช้งานเว็บไซต์ในขั้นตอนต่อไป

รูปที่ 8 เมื่อลงชื่อเข้าใช้แล้ว

รูปที่ 9 เลือกเมนูจัดการข้อมูลส่วนตัว

เมนู จัดการข้อมูลส่วนตัว

ประกอบด้วยการจัดการข้อมูล ประวัติ ประวัติการทำงาน ข้อมูลการศึกษา ข้อมูลการฝึกอบรม และข้อมูลประวัติการวิจัย

รูปที่ 10 ประวัติ

เมนู จัดการข้อมูลส่วนตัว ในส่วนของประวัติ

สามารถกรอกข้อมูล ชื่อ-สกุล วันเกิด อายุ ประเภทนักวิจัย ตำแหน่ง หน่วยงาน ความเชี่ยวชาญ ที่อยู่ อีเมล รหัสผ่าน สิทธิในระบบเว็บไซต์ และเลือกรูปที่จะใช้

รูปที่ 11 การเลือกสิทธิเข้าใช้

การเลือกสิทธิโดยมีให้เลือกสองหัวข้อ 1.ผู้ดูแลระบบ 2.นักวิจัย

เลือกรูป

กดเพื่อบันทึก

รูปที่ 12 การเลือกรูปและบันทึก
เลือกรูปโปรไฟล์จากคอมพิวเตอร์เพื่อแสดงข้อมูล เมื่อกรอกข้อมูลครบแล้วให้กดบันทึก

กรอกข้อมูล

รูปที่ 13 ประวัติการทำงานและการเพิ่มประวัติทำงาน

เมนู จัดการข้อมูลส่วนตัว ในส่วนของประวัติการทำงาน

สามารถกรอกข้อมูลประวัติการทำงาน โดยการเพิ่ม/แก้ไขข้อมูล สามารถกรอกรายละเอียดได้
 ดังนี้ หน่วยงาน ตำแหน่ง เริ่มงานวันที่ ถึงวันที่ เงินเดือน เพื่อเพิ่มข้อมูลการทำงาน เมื่อกรอกข้อมูลครบ
 แล้วให้กดบันทึกข้อมูล

รูปที่ 14 การแก้ไขและลบข้อมูล ประวัติการทำงาน

สามารถแก้ไขข้อมูล โดยการกดปุ่มแก้ไขข้อมูลโดยกดปุ่มสี่เหลี่ยม หรือลบข้อมูลโดยกดปุ่มสี่แฉก

รูปที่ 15 การแก้ไขข้อมูล

เมื่อทำการกดปุ่มแก้ไขข้อมูล ข้อมูลที่กรอกไปแล้วจะกลับมาแสดงใหม่ตรงเมนูเพิ่ม/แก้ไขข้อมูลใหม่อีกครั้ง เมื่อแก้ไขข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กดบันทึกใหม่อีกครั้ง

รูปที่ 16 ข้อมูลการศึกษาและการกรอกข้อมูลการศึกษา

เมนู **จัดการข้อมูลส่วนตัว** ในส่วนของข้อมูลการศึกษา

สามารถกรอกข้อมูลประวัติการศึกษา โดยการเพิ่ม/แก้ไขข้อมูล สามารถกรอกรายละเอียดได้ดังนี้ ระดับการศึกษา มหาวิทยาลัย/สถาบัน สาขาวิชา วุฒิการศึกษา ปี พ.ศ.ที่จบ เมื่อกรอกข้อมูลครบแล้วให้กดบันทึกข้อมูล

สามารถแก้ไขข้อมูล โดยการกดปุ่มแก้ไขข้อมูลโดยกดปุ่มสีเขียว หรือลบข้อมูลโดยกดปุ่มสีแดง

รูปที่ 17 การแก้ไขและลบข้อมูลการศึกษา

เมื่อทำการกดปุ่มแก้ไขข้อมูล ข้อมูลที่กรอกไปแล้วจะกลับมาแสดงใหม่ตรงเมนูเพิ่ม/แก้ไขข้อมูลใหม่อีกครั้ง เมื่อแก้ไขข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กดบันทึกใหม่อีกครั้ง

รูปที่ 18 ข้อมูลการฝึกอบรมและการกรอกข้อมูลการฝึกอบรม

เมนู จัดการข้อมูลส่วนตัว ในส่วนของข้อมูลการฝึกอบรม

สามารถกรอกข้อมูลการฝึกอบรม โดยการเพิ่ม/แก้ไขข้อมูล สามารถกรอกรายละเอียดได้ดังนี้ หัวข้อการฝึกอบรม ชื่องาน หน่วยงานที่จัด สถานที่จัด วันจัดงาน ถึงวันที่ เมื่อกรอกข้อมูลครบแล้วให้กดบันทึกข้อมูล

สามารถแก้ไขข้อมูล โดยการกดปุ่มแก้ไขข้อมูลโดยกดปุ่มสี่เหลี่ยม หรือลบข้อมูลโดยกดปุ่มสีแดง

รูปที่ 19 การแก้ไขและลบข้อมูลการฝึกอบรม

เมื่อทำการกดปุ่มแก้ไขข้อมูล ข้อมูลที่กรอกไปแล้วจะกลับมาแสดงใหม่ตรงเมนูเพิ่ม/แก้ไขข้อมูลใหม่อีกครั้ง เมื่อแก้ไขข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กดบันทึกใหม่อีกครั้ง

รูปที่ 20 ข้อมูลประวัติการวิจัยและการกรอกข้อมูลประวัติวิจัย

เมนู จัดการข้อมูลส่วนตัว ในส่วนของข้อมูลประวัติการวิจัย

สามารถรอกข้อมูลประวัติการวิจัย โดยการเพิ่ม/แก้ไขข้อมูล สามารถรอกรายละเอียดได้ดังนี้
 โครงการวิจัยเรื่อง ประเภท แหล่งทุน วันที่เริ่มโครงการ วันสิ้นสุดโครงการ งบประมาณปีพ.ศ. พื้นที่ ที่
 ดำเนินการวิจัย หน่วยงาน/ชุมชนที่มีส่วนร่วม เมื่อกรอกข้อมูลครบแล้วให้กดบันทึกข้อมูล
 สามารถแก้ไขข้อมูล โดยการกดปุ่มแก้ไขข้อมูลโดยกดปุ่มสี่เหลี่ยม หรือลบข้อมูลโดยกดปุ่มสี่แฉง

รูปที่ 21 การแก้ไขและลบข้อมูลประวัติการวิจัย

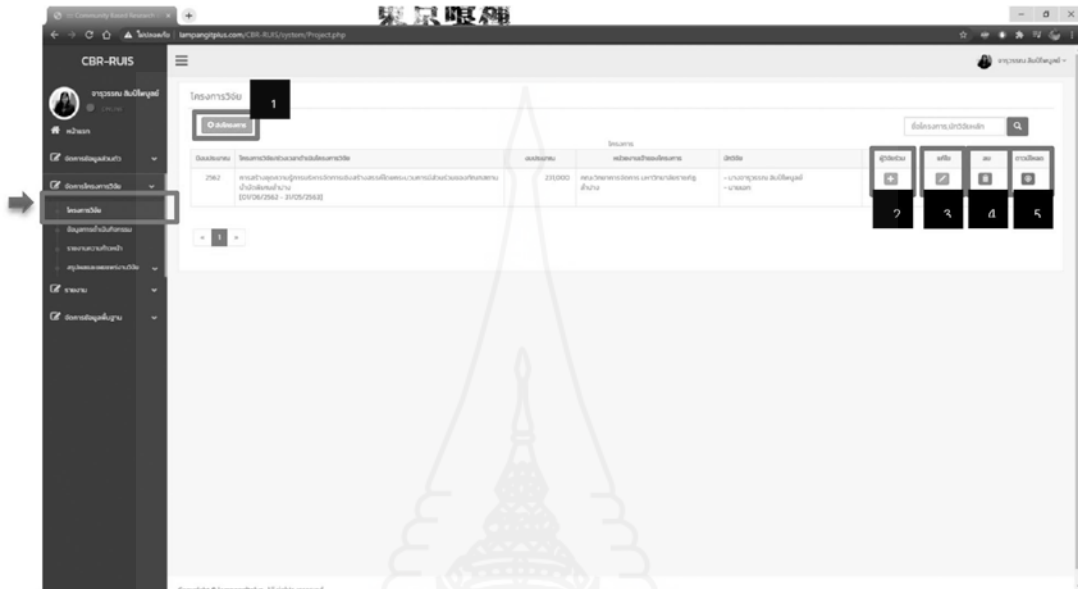
เมื่อทำการกดปุ่มแก้ไขข้อมูล ข้อมูลที่กรอกไปแล้วจะกลับมาแสดงใหม่ตรงเมนูเพิ่ม/แก้ไขข้อมูล
 ใหม่อีกครั้ง เมื่อแก้ไขข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กดบันทึกใหม่อีกครั้ง

รูปที่ 22 เมนูจัดการโครงการวิจัย

เมนู จัดการโครงการวิจัย

ประกอบด้วยการจัดข้อมูล โครงการวิจัย ข้อมูลการดำเนินกิจกรรม รายงานความก้าวหน้า และสรุปผลและเผยแพร่งานวิจัย ซึ่งออกมาอีก 4 หัวข้อ คือ รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การตีพิมพ์เผยแพร่ สิทธิบัตร การนำไปใช้ประโยชน์

รูปที่ 23 โครงการวิจัยและการทำงานของระบบโครงการวิจัย

เมนู จัดการโครงการวิจัย ในส่วนของโครงการวิจัย

สามารถแบ่งการใช้งานในส่วนของโครงการวิจัยได้ดังนี้

1. ส่งโครงการ เป็นเพิ่มงานวิจัยของท่านเข้าสู่ระบบของเว็บไซต์ โดยการเพิ่มข้อมูลส่วนสำคัญลงในช่องที่กรอกข้อมูลดังนี้

กรอกข้อมูลโครงการและแนบไฟล์เอกสารโครงการ

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย)

ชื่อโครงการ (อังกฤษ)

สาขาวิชา (ภาษาไทย)

สาขาวิชา (อังกฤษ)

อาจารย์ที่ปรึกษา (ภาษาไทย)

อาจารย์ที่ปรึกษา (อังกฤษ)

รายละเอียดโครงการ

แนบไฟล์เอกสารโครงการ

บันทึก

มหาวิทยาลัย

Copyright © kumpuangplus. All rights reserved.

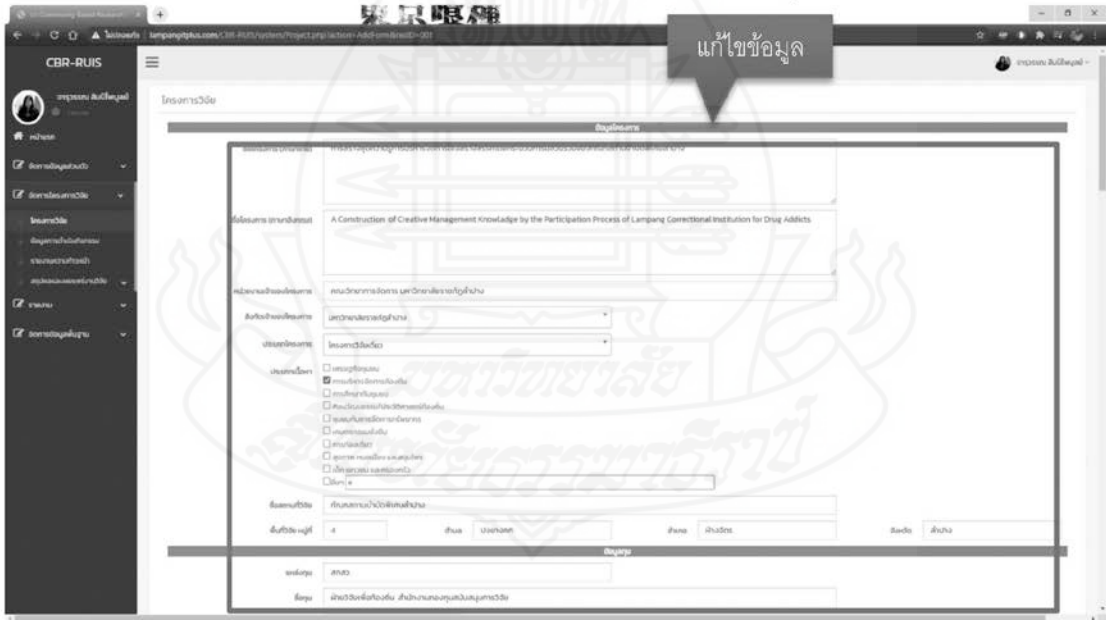
รูปที่ 24 หน้าเพจการกรอกข้อมูลโครงการ
กรอกข้อมูลโครงการและแนบไฟล์เอกสารโครงการ เมื่อกรอกข้อมูลโครงการครบ ให้กดบันทึก
2. เพิ่ม/แก้ไขข้อมูล ผู้ร่วมวิจัย

รูปที่ 25 เพิ่ม แก้ไขและลบ ข้อมูลผู้ร่วมวิจัย

เพิ่ม/แก้ไขข้อมูล ชื่อ-สกุล สังกัด หมายเหตุ เมื่อกรอกครบแล้วให้กดบันทึก หากต้องการแก้ไขอีกครั้งให้กดปุ่มสี่เหลี่ยม หากต้องการลบให้กดปุ่มสีแดง ด้านขวามือ

3. แก้ไข โครงการวิจัย เมื่อแก้ไขข้อมูลเรียบร้อยแล้ว กดบันทึกข้อมูลอีกครั้ง

รูปที่ 26 การแก้ไขข้อมูลโครงการวิจัย

4. ลบโครงการวิจัย

5. ดาวน์โหลดเอกสารโครงการวิจัย

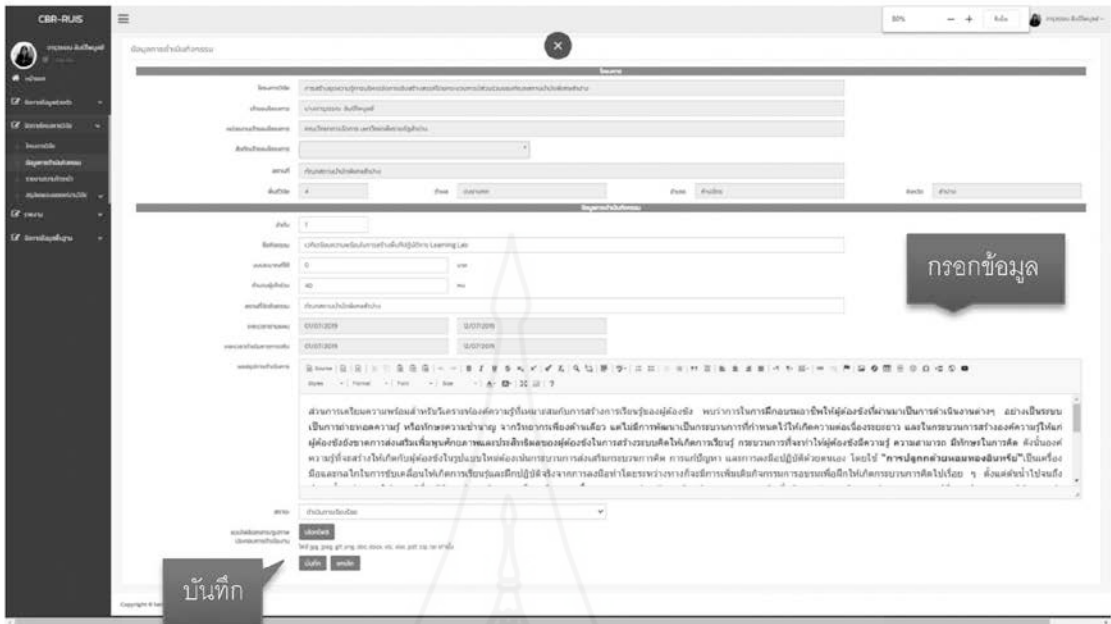

รูปที่ 27 ข้อมูลการดำเนินกิจกรรมและการบันทึกกิจกรรมเพิ่ม
 เมนู จัดการโครงการวิจัย ในส่วนของข้อมูลการดำเนินกิจกรรม
 เมื่อกดที่ปุ่มบันทึกกิจกรรม เว็บไซต์แสดงสถานะของโครงการเพื่อ เพิ่ม แก้ไข ลบ และดาวน์โหลด

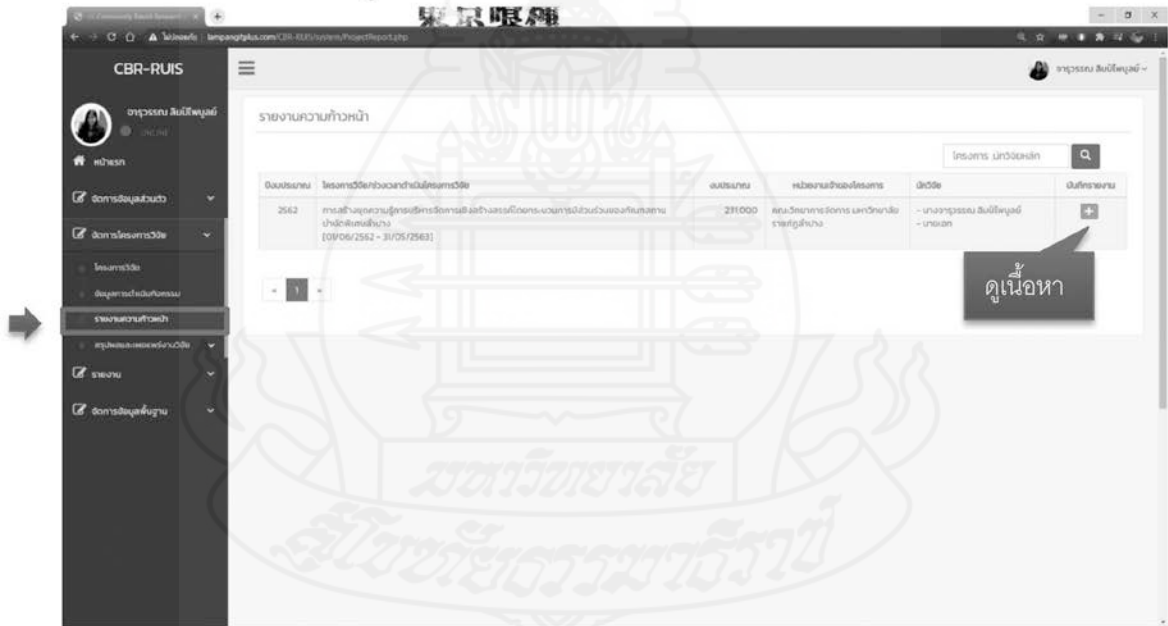

รูปที่ 28 การเพิ่มกิจกรรมของข้อมูลการดำเนินกิจกรรม

ซึ่งการเพิ่มกิจกรรมและการแก้ไขกิจกรรมสามารถทำผ่านหน้าเว็บไซต์ต่อไปนี้ได้เหมือนกัน

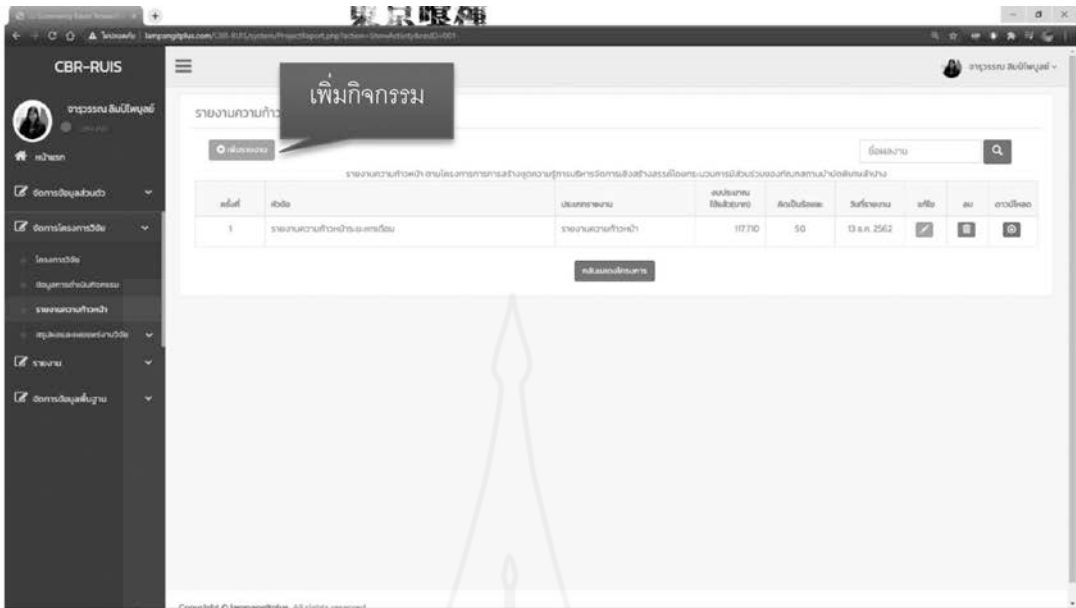
รูปที่ 29 การเพิ่มกิจกรรมและการแก้ไขกิจกรรม

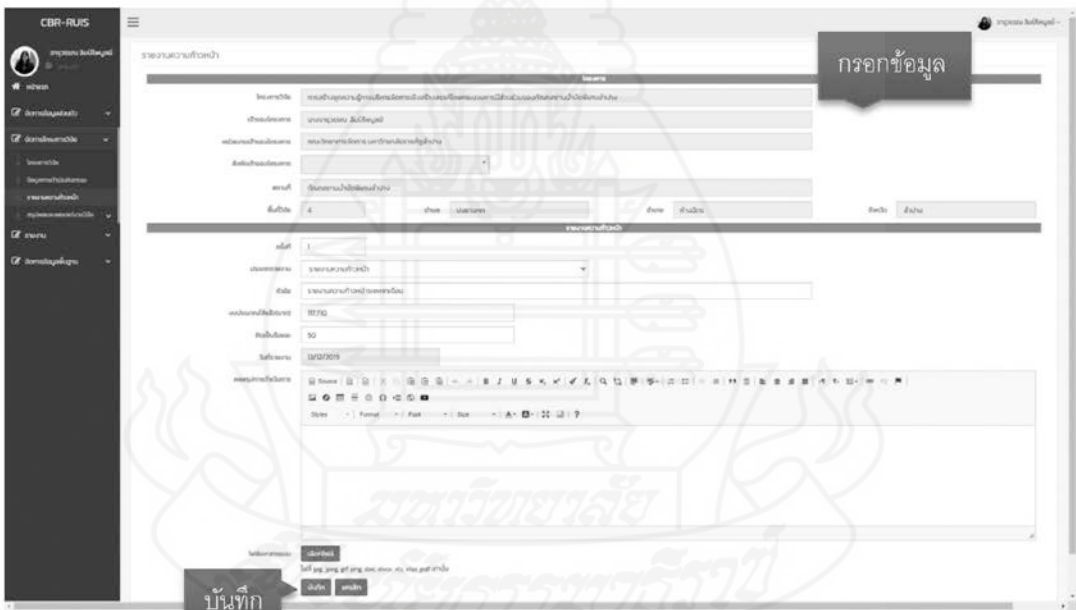
รูปที่ 30 รายงานความก้าวหน้าและการเลือกดูเนื้อหา

เมนู **จัดการโครงการวิจัย** ในส่วนของรายงานความก้าวหน้า

หากต้องการดูเนื้อหาภายในโครงการ สามารถคลิกที่ปุ่มรายงานสีเขียวด้านขวามือ

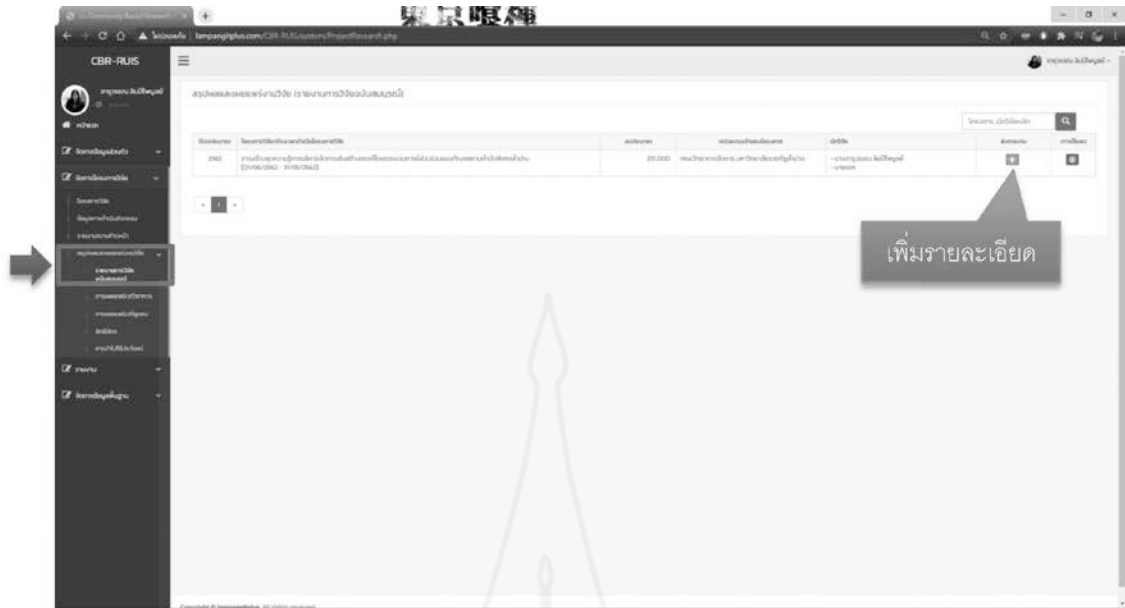

รูปที่ 31 การเพิ่มกิจกรรม

รูปที่ 32 การกรอกข้อมูลรายงานความก้าวหน้า

เมื่อกดบันทึกรายงาน ระบบจะแสดงหน้ารายงานความก้าวหน้าเพื่อทำการแก้ไขความก้าวหน้าของโครงการวิจัย เมื่อแก้ไขเสร็จสิ้นให้กดบันทึกอีกครั้งเพื่อบันทึกความก้าวหน้าโครงการ

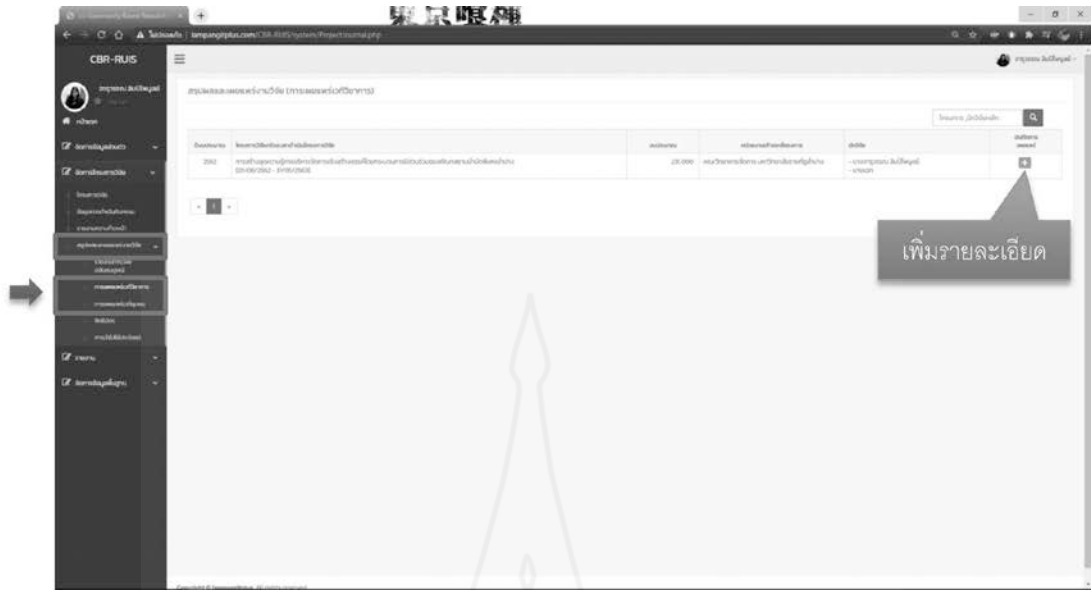

รูปที่ 33 การเพิ่มข้อมูลรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เมนู จัดการโครงการวิจัย ในส่วนของสรุปผลและเผยแพร่งานวิจัย หัวข้อรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เมื่อกดปุ่มรายงานสีเขียว ด้านขวามือ ระบบจะแสดงหน้าแก้ไข เพื่อให้แก้ไขรายละเอียดของเอกสารงานวิจัย เมื่อแก้ไขเสร็จสิ้นให้กดบันทึกอีกครั้งเพื่อยืนยัน ระบบจะแสดงด้านบนอีกครั้งเพื่อยืนยันว่าได้รับการแก้ไขแล้ว

รูปที่ 34 เพิ่มข้อมูลรายการวิจัยฉบับสมบูรณ์

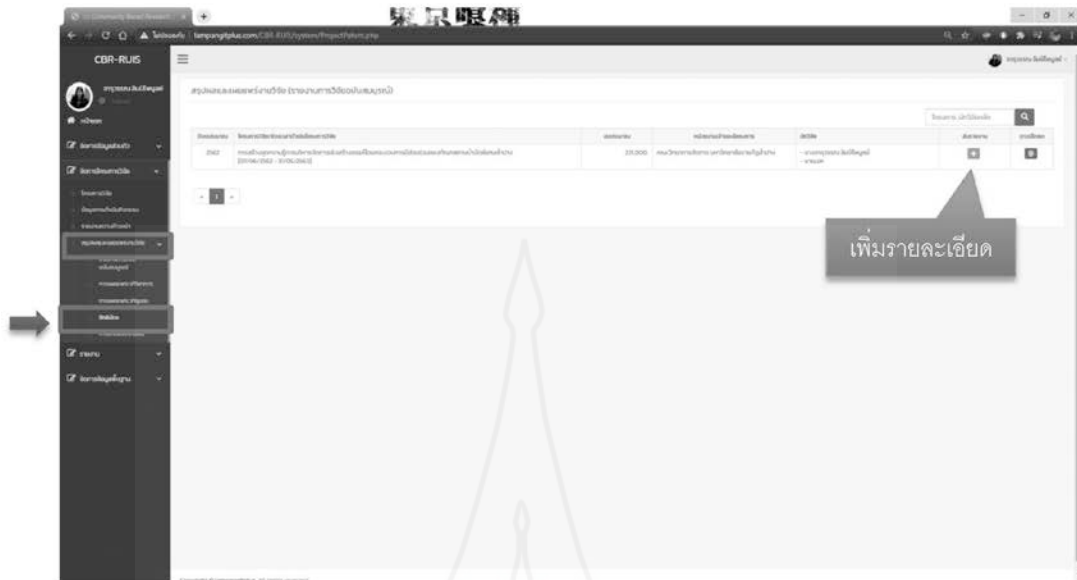
รูปที่ 35 การเผยแพร่เวทีวิชาการและเวทีชุมชน

เมนู จัดการโครงการวิจัย ในส่วนของสรุปผลและเผยแพร่งานวิจัย หัวข้อการเผยแพร่เวทีวิชาการและเวทีชุมชน

เมื่อกดปุ่มรายงานสี่เหลี่ยม ด้านขวามือ ระบบจะแสดงหน้าแก้ไข เพื่อให้แก้ไขรายละเอียดการตีพิมพ์เผยแพร่ของงานวิจัย เมื่อแก้ไขเสร็จสิ้นให้กดบันทึกอีกครั้งเพื่อยืนยัน ระบบจะแสดงด้านบนอีกครั้งเพื่อยืนยันว่าได้รับการแก้ไขแล้ว

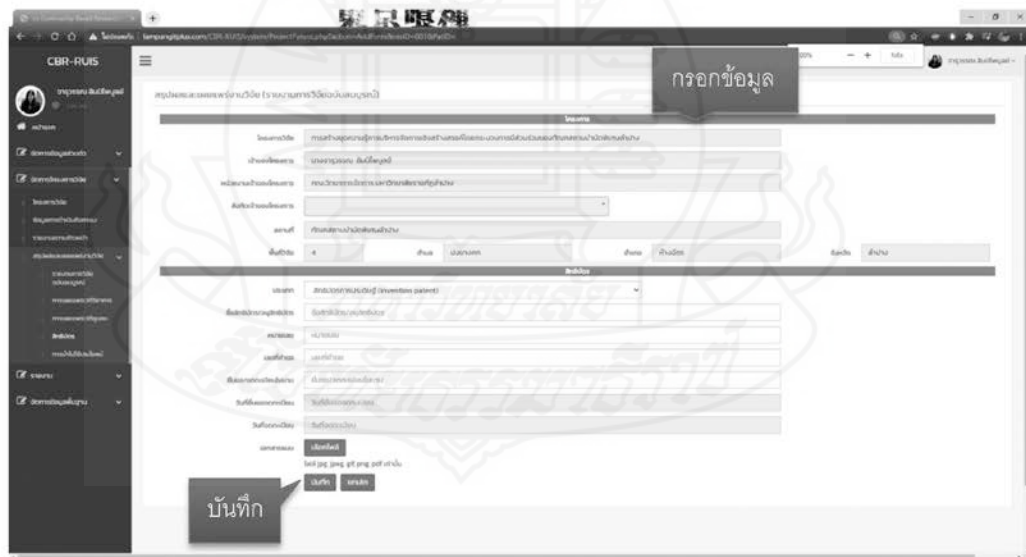

รูปที่ 36 การกรอกการเผยแพร่เวทีวิชาการและเวทีชุมชน

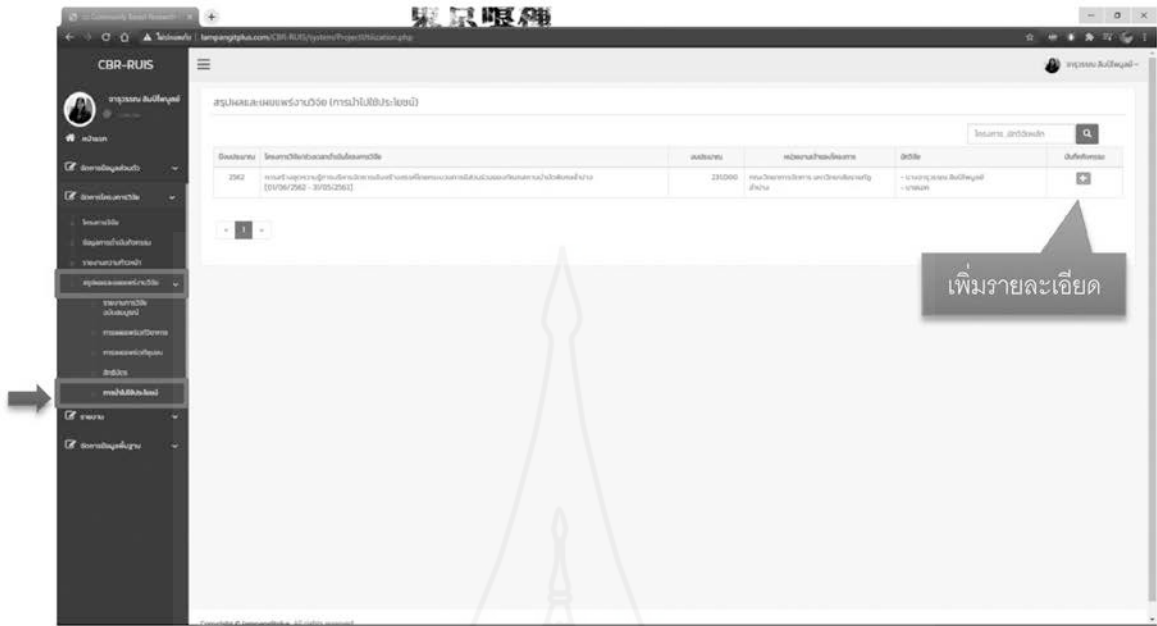

รูปที่ 37 สิทธิบัตร

เมนู จัดการโครงการวิจัย ในส่วนของสรุปผลและเผยแพร่งานวิจัย หัวข้อสิทธิบัตร เมื่อกดปุ่มรายงานสีเขียว ด้านขวามือ ระบบจะแสดงหน้าต่างไข เพื่อให้แก้ไขรายละเอียดสิทธิบัตรของงานวิจัย เมื่อแก้ไขเสร็จสิ้นให้กดบันทึกอีกครั้งเพื่อยืนยัน ระบบจะแสดงด้านบนอีกครั้งเพื่อยืนยันว่าได้รับการแก้ไขแล้ว

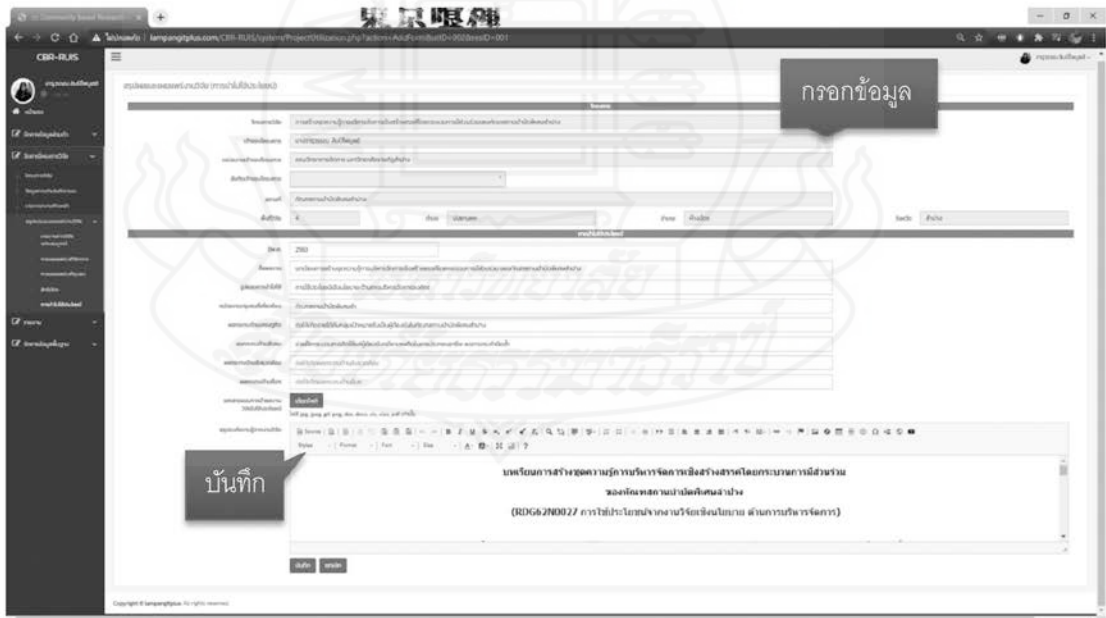
รูปที่ 38 การเพิ่มข้อมูลสิทธิบัตร

รูปที่ 39 การนำไปใช้ประโยชน์

เมนู จัดการโครงการวิจัย ในส่วนของสรุปผลและเผยแพร่งานวิจัย หัวข้อการนำไปใช้ประโยชน์

เมื่อกดปุ่มรายงานสีเขียว ด้านขวามือ ระบบจะแสดงหน้าแก้ไข เพื่อให้แก้ไขรายละเอียดนำไปใช้ประโยชน์ของงานวิจัย เมื่อแก้ไขเสร็จสิ้นให้กดบันทึกอีกครั้งเพื่อยืนยัน ระบบจะแสดงด้านบนอีกครั้งเพื่อยืนยันว่าได้รับการแก้ไขแล้ว

รูปที่ 40 กรอกข้อมูลการนำไปใช้ประโยชน์

รูปที่ 41 เมนูรายงาน

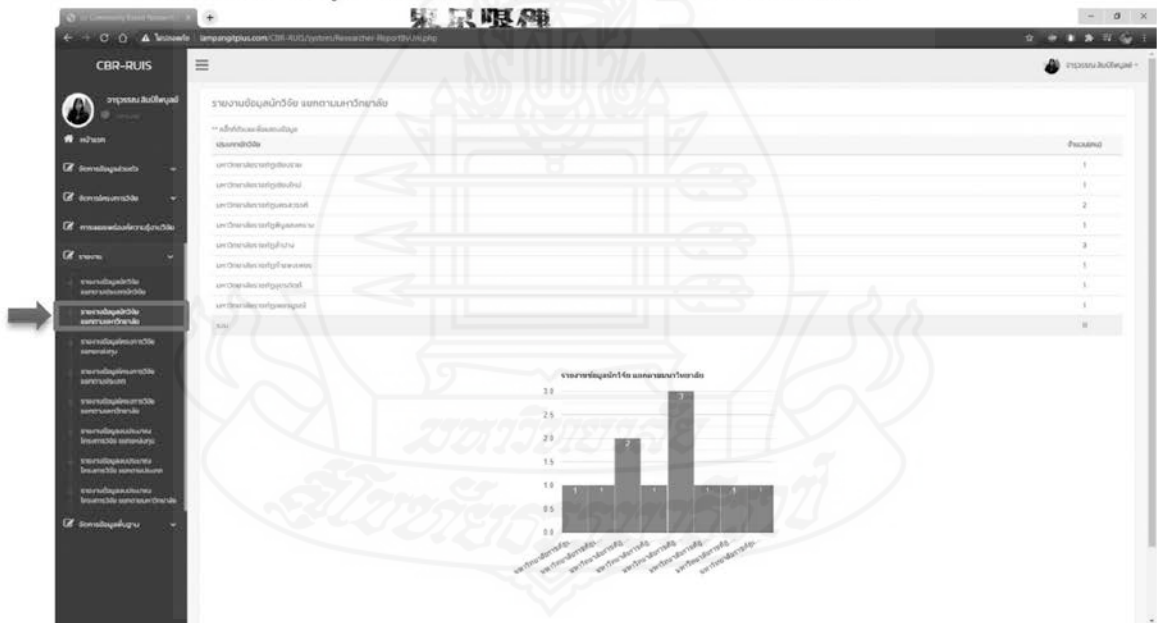
เมนู รายงาน

ประกอบด้วยเมนูย่อย ดังนี้ รายงานข้อมูลนักวิจัยแยกตามประเภทนักวิจัย รายงานข้อมูลนักวิจัยแยกตามมหาวิทยาลัย รายงานข้อมูลโครงการวิจัยแยกแหล่งทุน รายงานข้อมูลโครงการวิจัยแยกตามประเภท รายงานข้อมูลวิจัยแยกตามมหาวิทยาลัย รายงานข้อมูลงบประมาณโครงการวิจัย แยกแหล่งทุน รายงานข้อมูลงบประมาณโครงการวิจัย แยกตามประเภท รายงานข้อมูลงบประมาณโครงการวิจัย แยกตามมหาวิทยาลัย

รูปที่ 42 หน้าแสดงรายงานข้อมูลนักวิจัย แยกตามประเภทนักวิจัย

สามารถแสดงข้อมูลจำนวนของนักวิจัยแยกตามแต่ละประเภทนักวิจัย

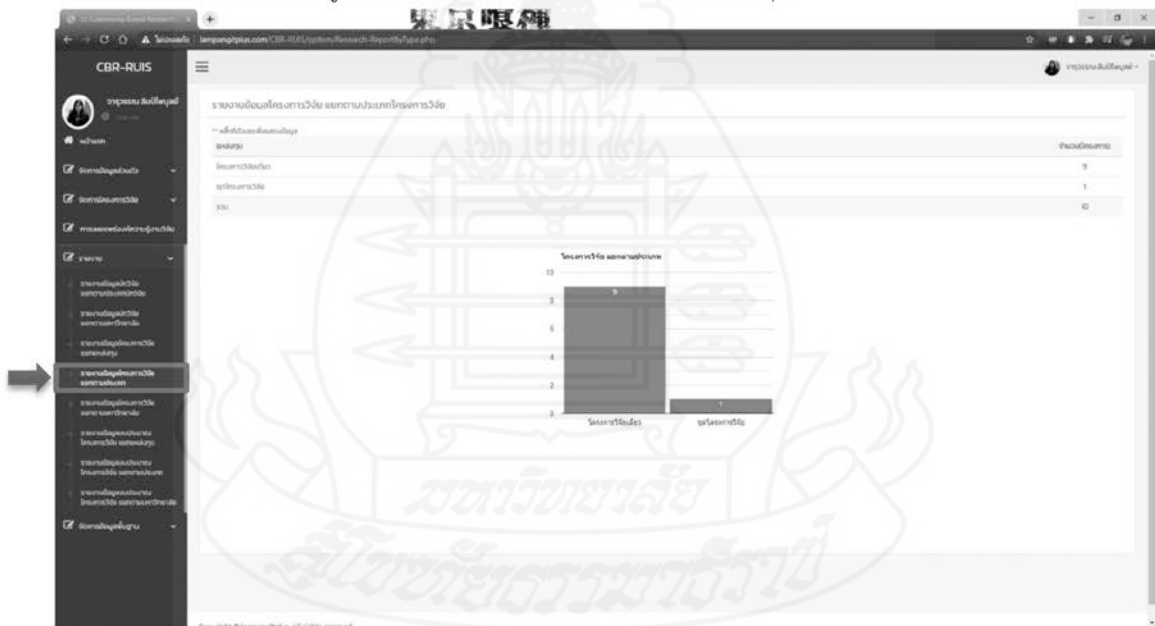

รูปที่ 43 หน้าแสดงรายงานข้อมูลนักวิจัย แยกตามมหาวิทยาลัย

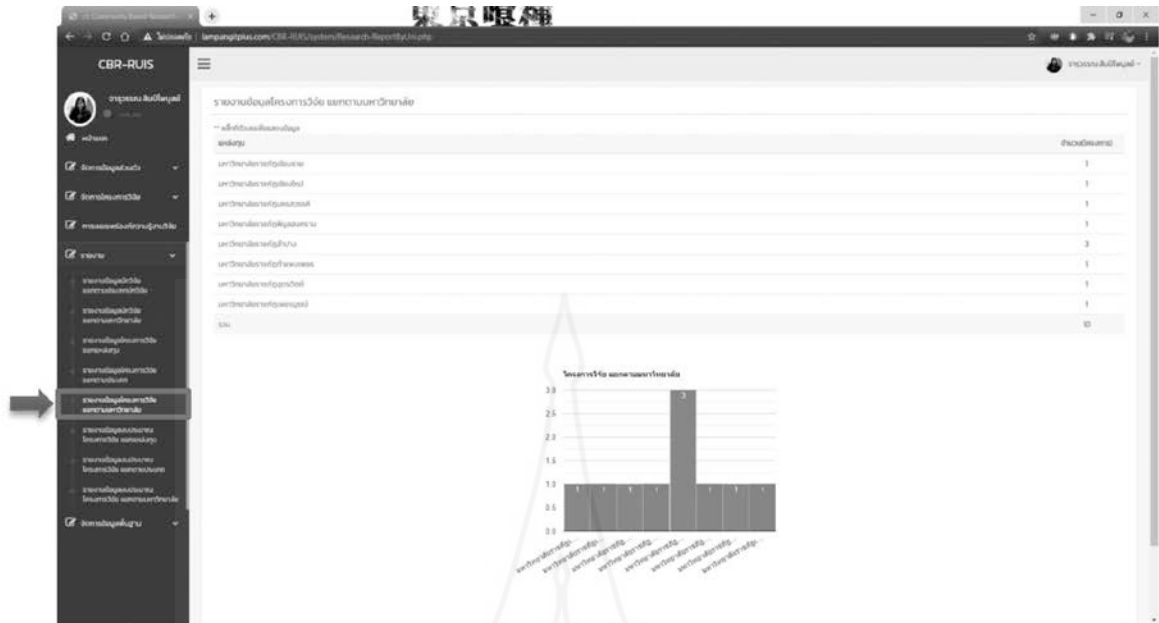
สามารถแสดงข้อมูลจำนวนนักวิจัยแยกตามแต่ละมหาวิทยาลัย

รูปที่ 44 หน้าแสดงรายงานข้อมูลนักวิจัย แยกตามแหล่งเงินทุน สามารถแสดงข้อมูลจำนวนนักวิจัยแยกตามแต่ละแหล่งเงินทุน

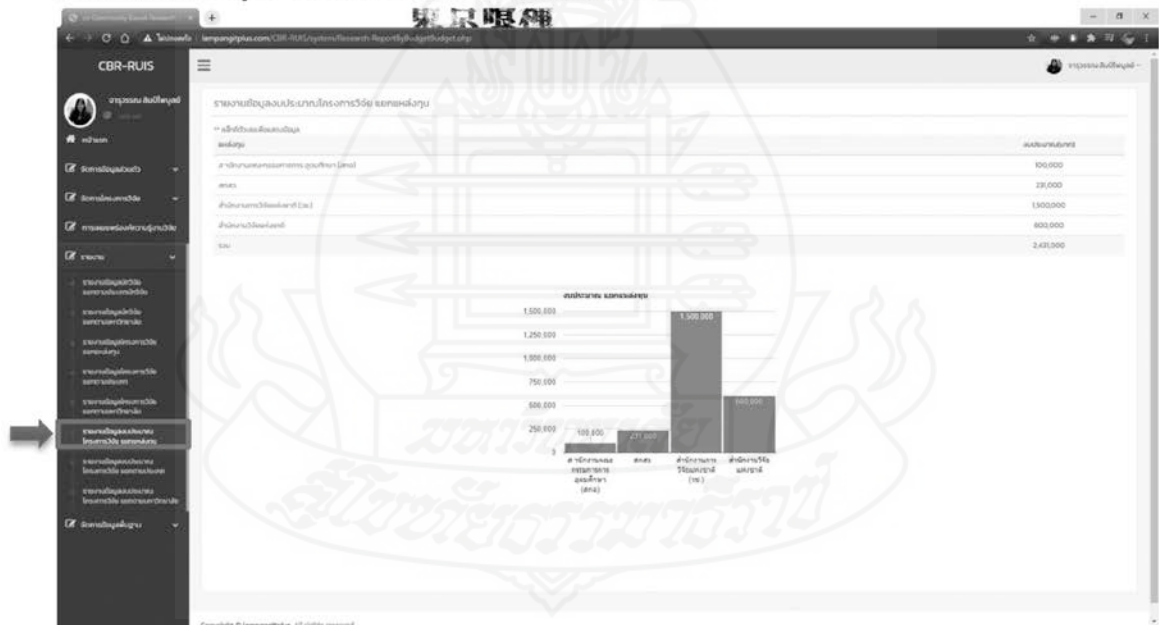

รูปที่ 45 หน้าแสดงรายงานข้อมูลนักวิจัย แยกตามประเภท สามารถแสดงข้อมูลจำนวนนักวิจัยแยกตามแต่ละประเภท

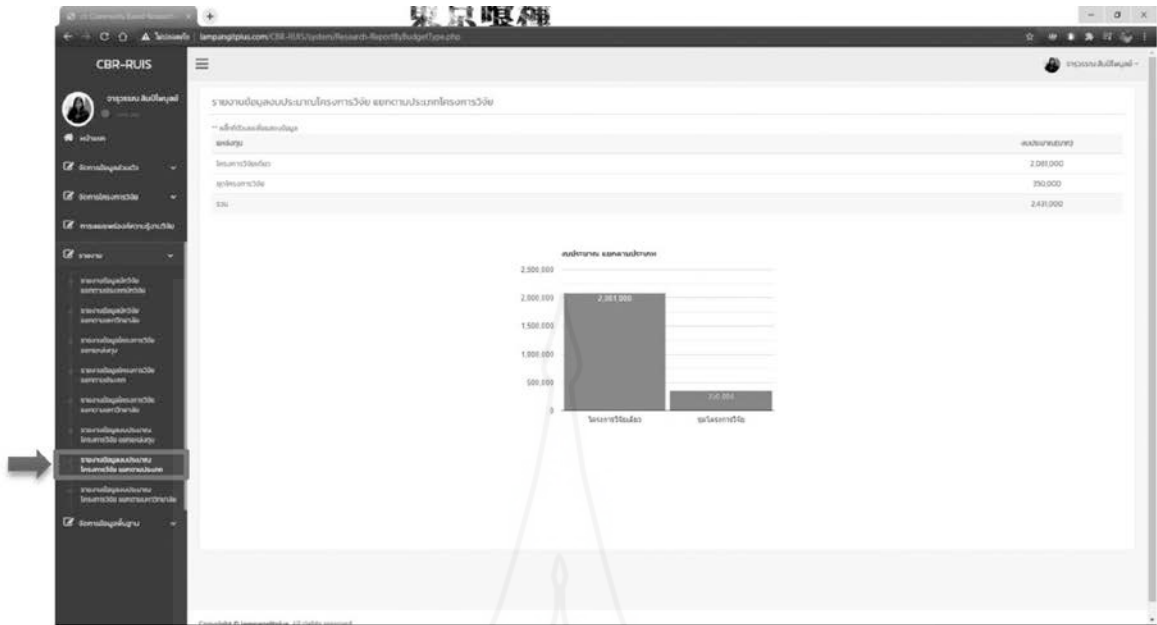
รูปที่ 46 หน้าแสดงรายงานข้อมูลโครงการวิจัย แยกตามมหาวิทยาลัย

สามารถแสดงข้อมูลจำนวนโครงการวิจัยแยกตามมหาวิทยาลัย

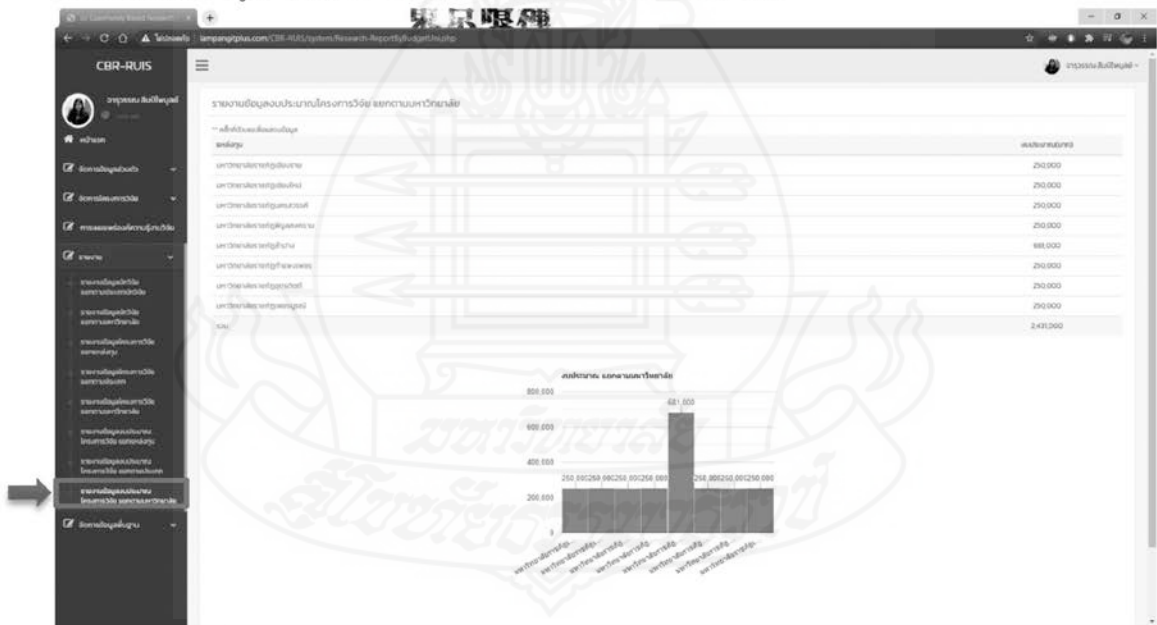
รูปที่ 47 หน้าแสดงรายงานข้อมูลงบประมาณโครงการวิจัย แยกตามแหล่งเงินทุน

สามารถแสดงข้อมูลจำนวนงบประมาณโครงการวิจัยแยกตามแหล่งเงินทุน

รูปที่ 48 หน้าแสดงรายงานข้อมูลงบประมาณโครงการวิจัย แยกตามประเภท

สามารถแสดงข้อมูลจำนวนงบประมาณโครงการวิจัยแยกตามมหาวิทยาลัย

รูปที่ 49 หน้าแสดงรายงานข้อมูลงบประมาณโครงการวิจัย แยกตามมหาวิทยาลัย

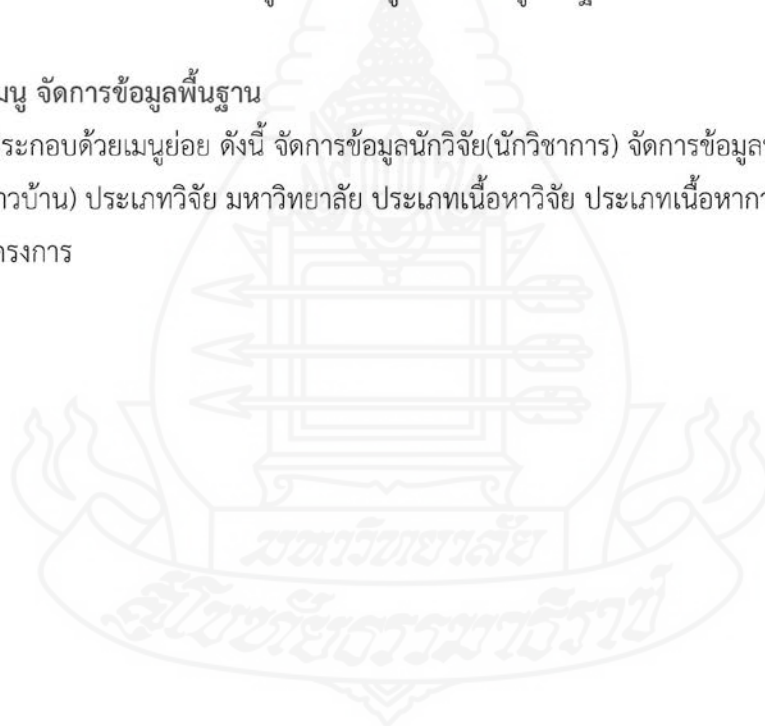
สามารถแสดงข้อมูลจำนวนงบประมาณโครงการวิจัยแยกตามมหาวิทยาลัย

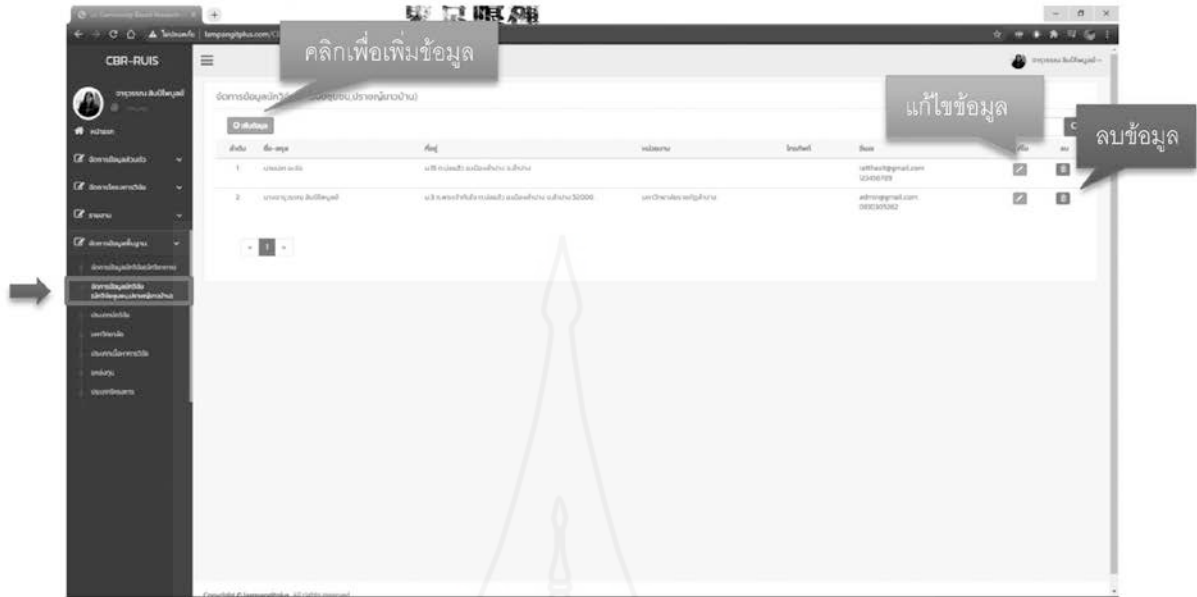
รูปที่ 50 เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน

เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน

ประกอบด้วยเมนูย่อย ดังนี้ จัดการข้อมูลนักวิจัย(นักวิชาการ) จัดการข้อมูลนักวิจัย(นักวิจัยชุมชน, ประชาชนชาวบ้าน) ประเภทวิจัย มหาวิทยาลัย ประเภทเนื้อหาวิจัย ประเภทเนื้อหาการวิจัย แหล่งทุน ประเภทโครงการ

เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน ในส่วนของจัดการข้อมูลนักวิจัย(นักวิจัยชุมชน,ปราชญ์ชาวบ้าน)

รูปที่ 53 จัดการข้อมูลนักวิจัย(นักวิจัยชุมชน,ปราชญ์ชาวบ้าน)

รูปที่ 54 กรอกข้อมูลนักวิจัย(นักวิจัยชุมชน,ปราชญ์ชาวบ้าน)

เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน ในส่วนของการจัดการประเภทนักวิจัย

รูปที่ 55 จัดการประเภทนักวิจัย

รูปที่ 56 กรอกข้อมูลประเภทนักวิจัย

เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน ในส่วนของมหาวิทยาลัย

รูปที่ 57 รายชื่อมหาวิทยาลัย

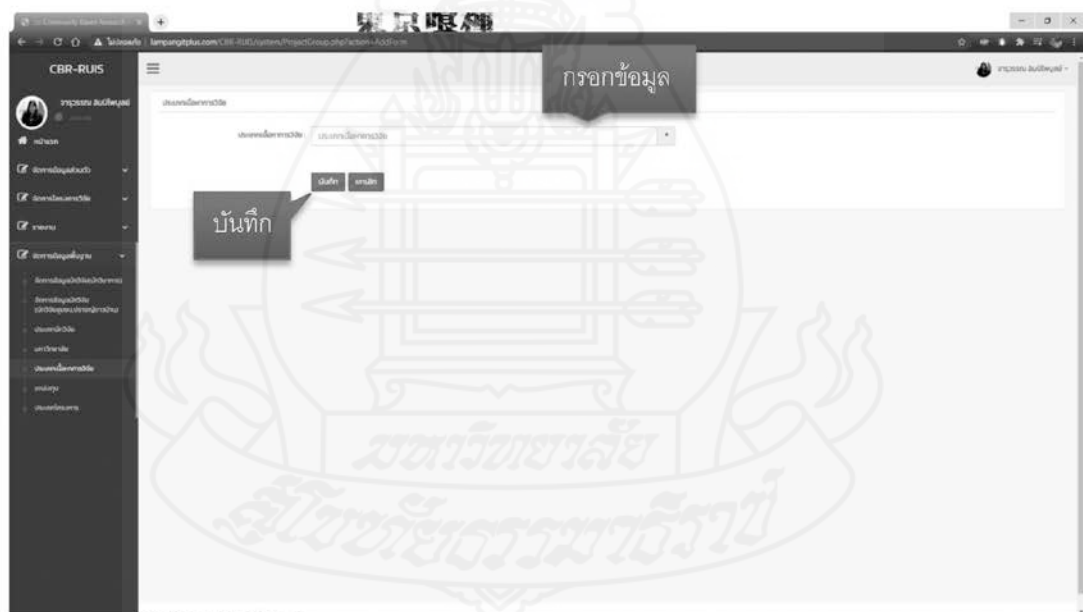

รูปที่ 58 เพิ่มรายชื่อมหาวิทยาลัย

เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน ในส่วนของประเภทเนื้อหางานวิจัย

รูปที่ 59 ประเภทเนื้อหางานวิจัย

รูปที่ 60 การเพิ่มประเภทเนื้อหางานวิจัย

เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน ในส่วนของแหล่งเงินทุน

รูปที่ 61 แหล่งเงินทุน

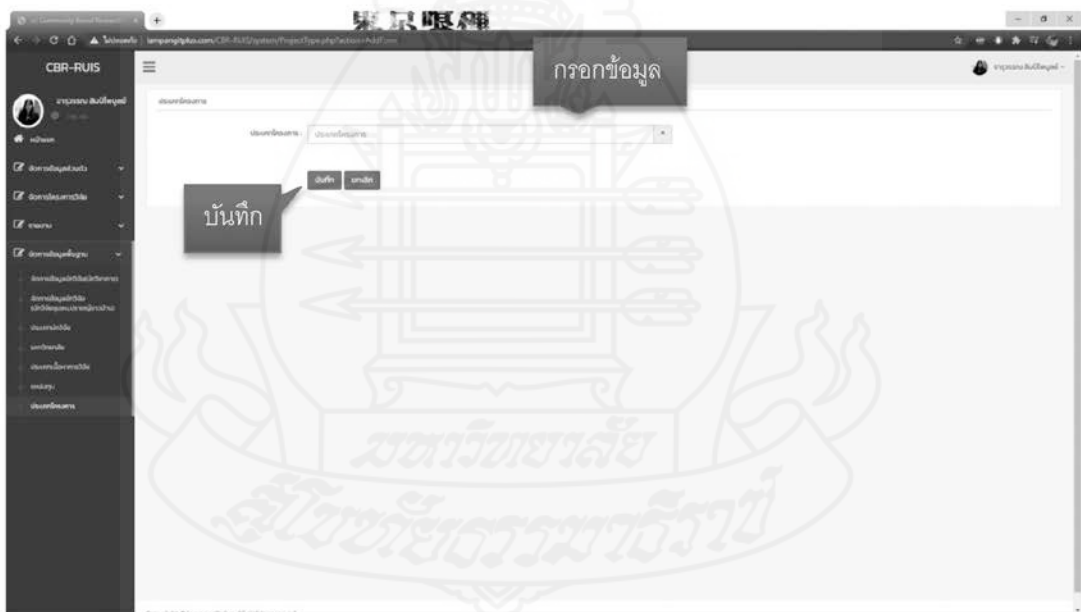

รูปที่ 62 การเพิ่มเนื้อหาแหล่งเงินทุน

เมนู จัดการข้อมูลพื้นฐาน ในส่วนของประเภทโครงการ

รูปที่ 63 ประเภทโครงการ

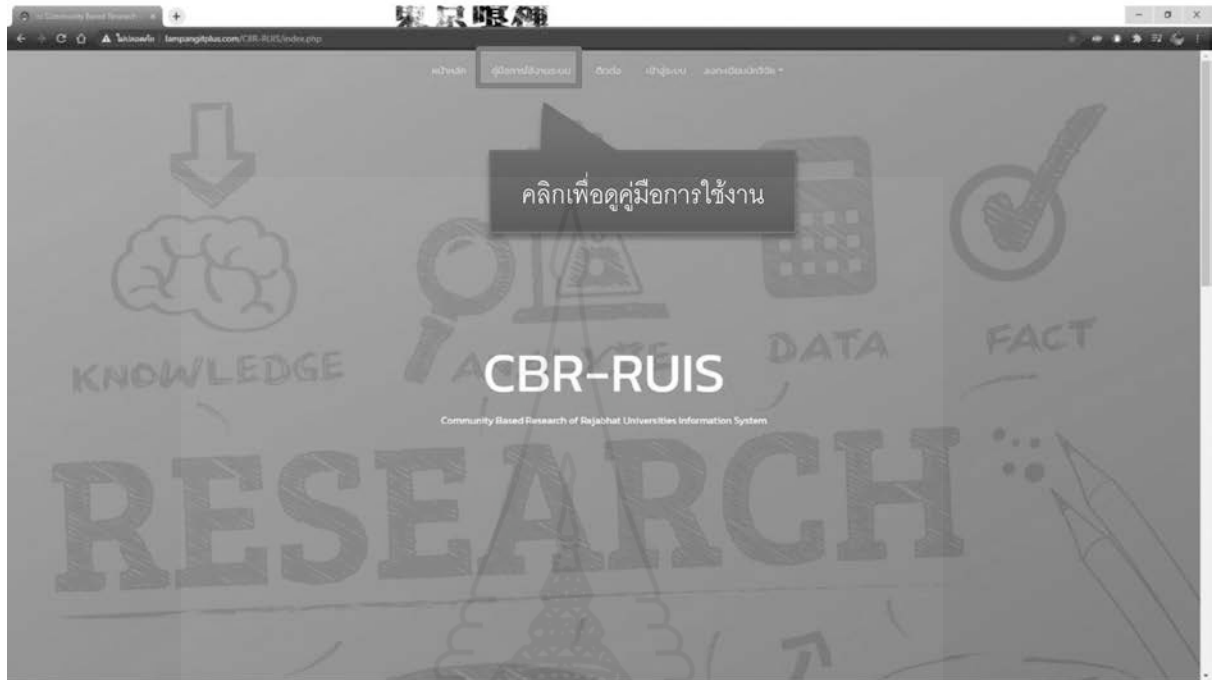
รูปที่ 64 การเพิ่มประเภทโครงการ

คู่มือการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ : CBR-RUIS
 สำหรับบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้ามาค้นหาข้อมูลในระบบ

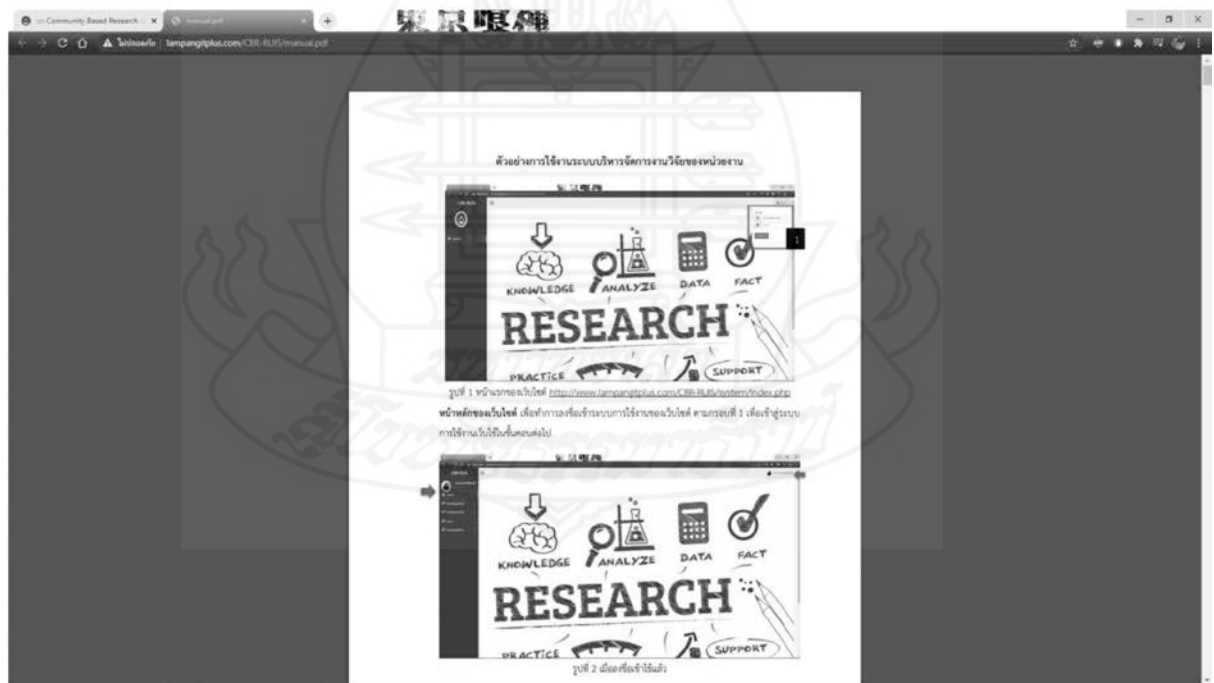

รูปที่ 1 หน้าหลักของเว็บไซต์ เพื่อทำการเข้าใช้งานเว็บไซต์

1. คู่มือการใช้งานระบบ เพื่อศึกษาการเข้าใช้งานเว็บไซต์

รูปที่ 2 การเข้าดูคู่มือการใช้งาน

รูปที่ 3 หน้าคู่มือการใช้งาน

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://lampangplus.com/CR-RUS>ShowProject?id=110>. The page is titled "ข้อมูลโครงการวิจัย" (Research Project Information). The content is organized into a table with the following sections:

- ชื่อโครงการ (Project Name):** The Development of Marketing Promotion Model with the Participation of the Community Enterprise: A Case Study: Artipha Di Lamp Product Pongpakjeak Sub-District, Sang Uai District, Lampang Province
- หน่วยงานที่ดำเนินโครงการ (Project Organization):** วิทยาลัยการอาชีพวังเหนือ (Vajiravithayalai College of Vocational Education and Training)
- ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (Supervisor):** อ.ดร.สุวิมล วัฒนศิริ (Dr. Suwimol Wattanasiri)
- ชื่อผู้วิจัย (Researcher):** อ.ดร.สุวิมล วัฒนศิริ (Dr. Suwimol Wattanasiri)
- สถานที่ (Location):** ตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง (Wang Nuea Sub-district, Wang Nuea District, Lampang Province)
- ปีงบประมาณ (Fiscal Year):** 257
- งบประมาณ (Budget):** 90,000 บาท (90,000 Baht)
- สถานะโครงการ (Project Status):** ดำเนินการ (In Progress)
- คำอธิบายโครงการ (Project Description):**

วัตถุประสงค์ของโครงการ: เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการตลาดแบบมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการรายย่อยในตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการรายย่อยในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการตลาดที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและตลาดเป้าหมาย

ขอบเขตของโครงการ: ครอบคลุมการพัฒนาแบบจำลองการส่งเสริมการตลาดแบบมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการรายย่อยในตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ระยะเวลาของโครงการ: 3 เดือน

วิธีการดำเนินงาน: ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการรายย่อยในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการตลาดที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและตลาดเป้าหมาย
- ข้อมูลอื่นๆ (Other Information):**
 - ชื่อผู้วิจัย: อ.ดร.สุวิมล วัฒนศิริ (Dr. Suwimol Wattanasiri)
 - ชื่อหน่วยงาน: วิทยาลัยการอาชีพวังเหนือ (Vajiravithayalai College of Vocational Education and Training)
 - ชื่อโครงการ: The development of marketing promotion model participation community enterprise
 - หน่วยงานที่รับผิดชอบ: วิทยาลัยการอาชีพวังเหนือ (Vajiravithayalai College of Vocational Education and Training)
 - ปีงบประมาณ: 257
 - สถานะ: ดำเนินการ

At the bottom of the page, there is a button labeled "คลิกเพื่อย้อนกลับ" (Click to go back) and a copyright notice: "© Copyright 2020 (CR-RUS - All rights reserved)".

รูปที่ 5 ข้อมูลโครงการวิจัย

เมื่อคลิกที่ปุ่มรายละเอียดแล้วเว็บไซต์จะแสดงข้อมูลของโครงการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การค้นหาข้อมูลนักวิจัย

คลิกเพื่อค้นหาข้อมูลนักวิจัย

เลือกข้อมูลนักวิจัยที่ต้องการค้นหา

ข้อมูลนักวิจัย

คลิกเพื่อค้นหา

คลิกเพื่อล้างการค้นหา

คลิกเพื่อดูรายละเอียดนักวิจัย

ชื่อ	บุคลากร	อีเมล
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com
ศาสตราจารย์ ดร. วิจัย	วิจัย	viyai@gmail.com

รูปที่ 6 การค้นหาข้อมูลนักวิจัย

Community Based Research

lampangplus.com/CBR-RUIS/ShowResearcher.php?id=0002

หน้าหลัก คู่มือการใช้งานระบบ คำถามที่พบบ่อย ติดต่อ เข้าสู่ระบบ ลงทะเบียนนักวิจัย

ข้อมูลนักวิจัย | รายละเอียดข้อมูลนักวิจัย

ชื่อ-สกุล	นางจรรยาพรณ สิมิไพบูลย์
ประเภทนักวิจัย	นักวิชาการ
ตำแหน่งทางวิชาการ	
ตำแหน่งอื่นๆ(ถ้ามี)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สังกัดหน่วยงาน(ถ้ามี)	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะ(ถ้ามี)	
มหาวิทยาลัย	
ความเชี่ยวชาญ	การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ
อีเมล	admin@gmail.com

คลิกเพื่อย้อนกลับ

อีเมล

© Copyright 2020@CBR-RUIS - All rights reserved.

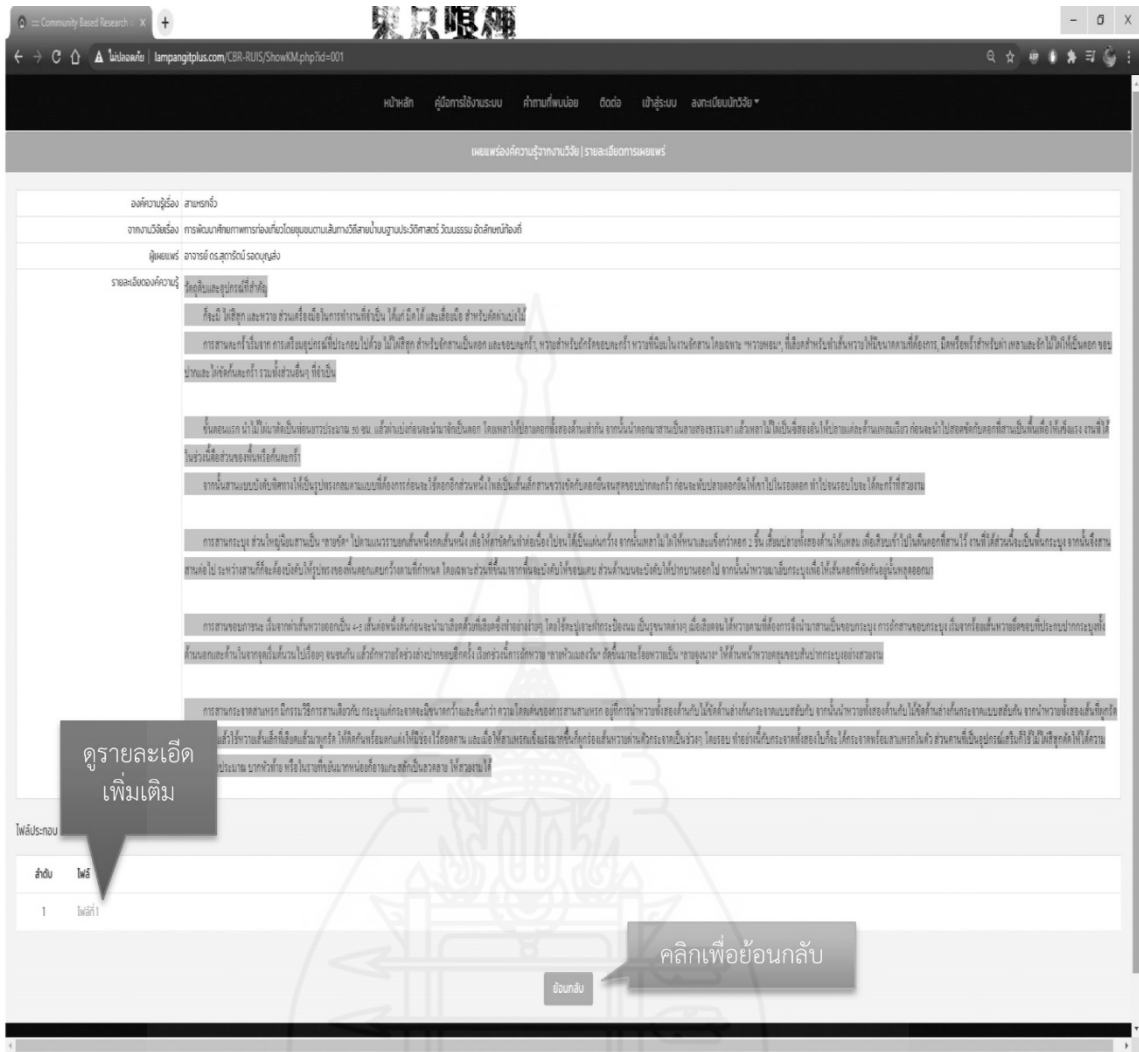
รูปที่ 7 ข้อมูลนักวิจัย

เมื่อคลิกที่ปุ่มรายละเอียดแล้วเว็บไซต์จะแสดงข้อมูลของนักวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การค้นหาข้อมูลการเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิจัย

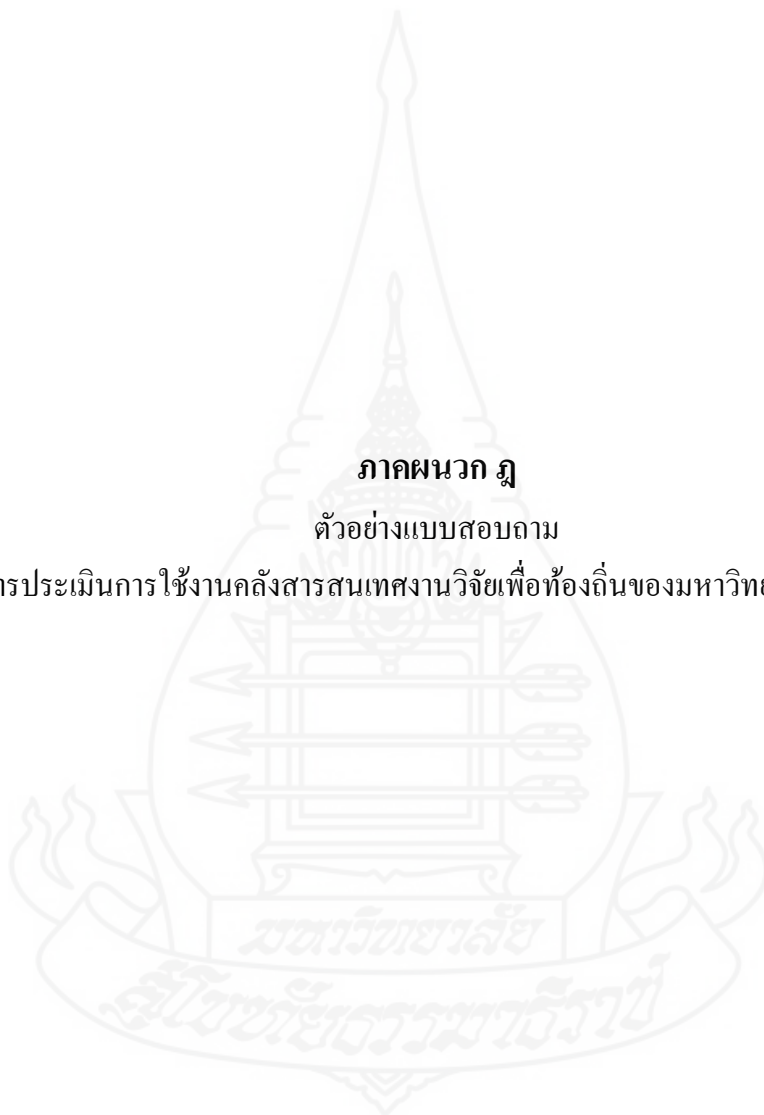
รูปที่ 8 การค้นหาข้อมูลการเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิจัย

รูปที่ 9 ข้อมูลการเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัย

เมื่อคลิกที่ปุ่มรายละเอียดแล้วเว็บไซต์จะแสดงข้อมูลการเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัยและสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ไฟล์ประกอบ

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแบบสอบถาม
การประเมินการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย
การประเมินการใช้งานคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ดังนี้

เพื่อทดสอบรูปแบบการจัดการสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการพัฒนาคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และประเมินผลการทดลองใช้งานเพื่อทดสอบรูปแบบ

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ(CBR-RUIS)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นในการนำคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ(CBR-RUIS)

มาใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ข้อแตกต่าง และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3. การตอบคำถามของท่านเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัย เพื่อการพัฒนารูปแบบการจัดการ

สารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ครั้งนี้

นางจรรุวรรณ ลิ้มปี่ไพบูลย์

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

หญิง ชาย

2. สถานภาพ

ผู้บริหาร นักวิจัย(อาจารย์) นักวิจัยชุมชน
 ประชาชนชาวบ้าน ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

3. หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

หรือ หน่วยงานอื่น ๆ ระบุ

ตอนที่2 ความพึงพอใจของผู้ใช้คลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ(CBR-RUIS)

คำชี้แจง

1. โปรดทำเครื่องหมาย **V** ลงในช่องความพึงพอใจตามความเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียวโดยมีค่าน้ำหนัก ดังนี้
 - ระดับที่5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ**มากที่สุด**
 - ระดับที่4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ**มาก**
 - ระดับที่3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ**ปานกลาง**
 - ระดับที่2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ**น้อย**
 - ระดับที่1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ**น้อยที่สุด**
2. โปรดอ่านข้อความทุกข้อแล้วพิจารณาว่าท่านมีความพึงพอใจในระดับใด โดยใช้เกณฑ์ความพึงพอใจตามคำในข้อที่1

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
ด้านการออกแบบ					
1. การจัดวางรูปแบบขั้นตอนง่ายต่อการใช้งาน					
2. การออกแบบหน้าจามีความเหมาะสมต่อการใช้งาน					
3. การแสดงผลรายการที่ค้นหาบนจอภาพถูกต้อง เหมาะสม และสวยงาม					
ด้านเนื้อหา					
4. เนื้อหามีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ					
5. เนื้อหาตรงตามความต้องการใช้งาน					
6. เนื้อหามีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน					
ด้านการใช้งาน					
7. ระบบใช้งานสะดวก ไม่ซับซ้อน					
8. ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นข้อมูลหรือเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการได้ง่าย					
9. ข้อมูลรายละเอียดของเนื้อหาที่ต้องการครบถ้วน เหมาะสมต่อการใช้งาน					
ด้านการนำไปใช้ประโยชน์					
10. สามารถเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก					
11. สามารถเป็นแหล่งจัดเก็บและการเผยแพร่ผลงานวิจัยได้					
12. ระบบมีประโยชน์เหมาะสมที่นำมาใช้งานจริง					

ตอนที่ 3 โปรดตอบคำถามเพื่อแสดงข้อคิดเห็นการนำคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (CBR-RUIS) มาใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ข้อแตกต่าง และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. หากนำคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (CBR-RUIS) ที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ท่านคิดว่า จะเกิดประโยชน์ตามประเด็นดังต่อไปนี้อย่างไร

1.1 เกิดประโยชน์ต่อการทำงานของท่านอย่างไร

.....

.....

1.2 เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างไร

.....

.....

1.3 เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างไร

.....

.....

1.4 เกิดประโยชน์ต่อเครือข่ายการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่าคลังสารสนเทศงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (CBR-RUIS) มีจุดเด่นหรือข้อแตกต่างในระบบการทำงาน ต่างจากระบบคลังข้อมูลอื่น ๆ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อสกุล	นางจรรุวรรณ ลิมป้ไพบูลย์
วัน เดือน ปีเกิด	16 ธันวาคม 2518
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีการจัดการ) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2541) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2547)
สถานที่ทำงาน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ที่อยู่	5 หมู่ 3 ถนนพระเจ้าทันใจ ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง อีเมลล์ nidnoi111@yahoo.com
ทุนการศึกษาวิจัย	ทุนศึกษาต่อระดับปริญญาเอกภายในประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

